

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

MØTEINNKALLING

Utval: Kommunestyret
Møtestad: Kommunestyresalen Herøy rådhus
Dato: 10.12.2015
Tid: 13:00

Melding om forfall til tlf. 70081300.

Forfall til møter i kommunale organer skal vere gyldig i hht. Lov om kommuner og fylkeskommuner § 40, nr. 1.

Varamedlemer som får tilsendt sakliste, skal ikkje møte utan nærare innkalling.

Det vert pause i møtet frå kl. 16:00-17:00.

Dersom du ønskjer din habilitet vurdert i ei sak, må du melde skriftleg frå til politisk sekretariat om dette i god tid før møtet (Forvaltningslova § 8, 3. ledd).

Fosnavåg, 03.12.2015

Arnulf Goksøyr
ordfører

SAKLISTE:

Saksnr	Innhold
PS 167/15	Godkjenning av innkalling og sakliste.
PS 168/15	Protokoll frå førre møte.
PS 169/15	Delegerte saker
PS 170/15	Referatsaker
PS 171/15	Val av administrasjonsutval 2015-2019
PS 172/15	Val av Eldreråd 2015-2019
PS 173/15	Val av råd for menneske med nedsett funksjonsevne (RFF) 2015 - 2019
PS 174/15	Val av Plan- og byggenemnd 2015-2019
PS 175/15	Val av samarbeidsutval ved dei kommunale barnehagane 2015-2019
PS 176/15	Val til samarbeidsutvalet i Fastlegeordninga 2015-2019
PS 177/15	Val av representantar til Interkommunalt arkiv for Møre og Romsdal 2015 - 2019
PS 178/15	Val av forretningsmessig styre for Herøy kulturhus 2015-2019
PS 179/15	Val til styret i Solberg Terrasse 2015-2019
PS 180/15	Val til representantskapen i Leikanger Grendahus 2015-2019
PS 181/15	Val av ny varamedlem i styret i Herøy Sogelag 2015-2019
PS 182/15	Suppleringsval til KS fylkesmøte
PS 183/15	Søknad om fritak frå politisk verv - Geir M. Lande
PS 184/15	Søknad om fritak frå politisk verv - Ecaterina Rasheed - Suppleringsval
PS 185/15	Gebyrregulativ for avlaupsgebyr 2016.
PS 186/15	Feie- og tilsynsgebyr 2016
PS 187/15	Gebyrregulativ for slamtøming 2016.
PS 188/15	Avfallsgebyr 2016
PS 189/15	Avgiftssatsar for brøyting av privat vegar 2016
PS 190/15	Endring av gebyrregulativ for dele- og

- byggesak, oppmåling og plan
- PS 191/15 Budsjettendringar 2015
- PS 192/15 Budsjett 2016 og økonomiplan 2016-2019.
3. handsaming
- PS 193/15 Nerlandsøybrua - uttale til
forprosjektrapport om ny bru til
Nerlandsøya.
- PS 194/15 Kjøp av gnr. 38 bnr. 80 - Eggesbøvegen 9
- PS 195/15 Miljøoppyrdding Fosnavåg hamn -
deponering av masser og miljøprosjekt
- PS 196/15 Moltustranda båtforeining - Kjøp av
resterande deler av hamneområdet
- PS 197/15 Reforhandling og revisjon av
samhandlingsavtalen mellom kommunane
og helseføretaket i Møre og Romsdal
- PS 198/15 Retningslinjer for utmåling av kommunale
tilskot til private barnehagar - f.o.m 2016
- PS 199/15 Forebygge utenforskap - inkludere i
fellesskapet
- PS 200/15 Avgrensa revidering av "Prioritert
handlingsprogram" i Kommunedelplan for
idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv 2015-2018
- PS 201/15 Marine grunnkart Søre Sunnmøre -
laserkartlegging av fjøresone
- Delegerte saker frå avdelingane**
- DS 372/15 Ferdigattest VA/ledningsanlegg i Sævikane
- 11/110 m fl.
- DS 373/15 Beathe Myklebust 26/40 - Ferdigattest
- DS 374/15 Anett Skorpen Tarberg 62/2 - Ferdigattest
- DS 375/15 Ivar Brekke Flusund - 35/104 - Tilbygg
- DS 376/15 Mellombels bruksløyve - 16/91
- DS 377/15 Mellombels bruksløyve - 31/188 seksjon 6
og 7
- DS 378/15 Gnr 21 Bnr Bnr 42 - Frådeling av
tilleggsareal til bnr 21
- DS 379/15 Ferdigattest - 60/194
- DS 380/15 Ferdigattest tilbygg 36/85 seksjon nr 2
- DS 381/15 Gnr 11 Bnr 5 - Frådeling av tilleggsareal til
bnr 12
- DS 382/15 Magnus Lillestøl og Olaug Janne Husøy -
60/375 - Endring ansvarsrett
- DS 383/15 Mellombels bruksløyve 1 etg garasje -

- DS 384/15 Ferdigattest opparbeiding av P-plass - 38/141
- DS 385/15 Mellombels bruksløyve 2 etg Sunnmørsbadet
- DS 386/15 Ferdigattest 82/5
- DS 387/15 Gnr 26 Bnr 8 - Frådeling av tilleggsareal til bnr 51
- DS 388/15 Ferdigattest - 30/30
- DS 389/15 Ferdigattest Heid tursti del 2 - gnr 28 bnr 2 og 6 + gnr 30 bnr 1, 2, 4, 7, 9 og 11
- DS 390/15 Herøy Eigedom as - 37/78 - Riving av bustadhus
- DS 391/15 Mellombels bruksløyve - 31/188 - seksjon nr 3
- DS 392/15 Mellombels bruksløyve - 4 mannsbustad - 37/51
- DS 393/15 Gnr 53 Bnr 11 - Frådeling av bustadareal
- DS 394/15 Ferdigattest masseutskifting i grunn - 45/148
- DS 395/15 Bjørn Leikanger - motorisert ferdsel i utmark for transport av byggevarer til sel - fornying av løyve
- DS 396/15 Heida Vel - 33/1, 9, 10, 1 og 30/7 - Adventsstjerne
- DS 397/15 Ferdigattest - tilbygg 60/345
- DS 398/15 Ferdigattest 30/104 seksjon nr 2
- DS 399/15 Darlin og Oskar Hovlid 58/46 - Ferdigattest
- DS 400/15 Tømrer Prosjekt AS 60/382 - Ferdigattest for seksjon 1 og 2
- DS 401/15 Ferdigattest carport - 19/63
- DS 402/15 Tømrer Service as - 80/30 - Endring ansvarsrettar
- DS 403/15 Ferdigattest 30/104 seksjon nr 1
- DS 404/15 Herøy kommune 20/27 - Endringsløyve for riving og miljøsanering av Frøystad skule
- DS 405/15 Anita Nevstad og Bjarne Hildre 45/155 - Mellombels bruksløyve
- DS 406/15 Mørebygg AS 26/200 - Ferdigattest for seksjon 1 og 2
- DS 407/15 Gnr 28 Bnr 2 Frådeling av nausttomter

DS 408/15 Runde Miljøsender - Mellombels løyve til utplassering av testtrigg i sjø

DS 409/15 Ferdigattest riving hus og uthus - 29/97

Referatsaker

RS 36/15 Politikaropplæring januar 2015

RS 37/15 HE 05-15 Møteprotokollen - utskrift til kommunestyret

RS 38/15 Budsjettstatus Fosnavåg konserthus og Fosnavåg kino - svar på spørsmål, jfr. kommunestyremøte 19.11.2015

RS 39/15 Forslag til møtkalendar 2016

Interpellasjon

RS 40/15 **Interpellasjon til kommunestyremøte den 10des.2015 - aktiviteten som North West Management AS driv i Tjørvåg**

PS 167/15 Godkjenning av innkalling og sakliste.

PS 168/15 Protokoll frå førre møte.

PS 169/15 Delegerte saker

PS 170/15 Referatsaker

Dokumentsenter og politisk sekretariat

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	HS	Arkivsaknr:	2015/1525
		Arkiv:	033

Utvallsaksnr	Utval	Møtedato
40/15	Valnemnd	09.11.2015
142/15	Kommunestyret	19.11.2015
71/15	Valnemnd	23.11.2015
171/15	Kommunestyret	10.12.2015

VAL AV ADMINISTRASJONSUTVAL 2015-2019

Samrøystes tilråding i Valnemnd - 23.11.2015

Til administrasjonsutvale for perioden 2015-2019 vert valde:

Medlemer:

H/Krf/Frp/Folk:

Arnulf Goksøyr, leiar

Edel Goksøyr

Solveig Båtsvik

Kjell Runde

Varamedlemer:

1. Ann-Kathrin (Tine) Storøy

2. Margareth Leinebø

3. Ole Brubakk

4. Thor-Sigmund Garvik

5. Frank Roy Moltu

Ap/V:

Sofie M. Arntsen

1. Henry Jøsokbakke

2. Rakel-Anett Gjelseth

3. Per Kristian Furø

Samrøystes vedtak i Kommunestyret - 19.11.2015

Saka vert utsett.

Møtebehandling:

Folk/SP/Krf/ Frp/ H, Idar Tarberg kom med slikt framlegg:

Medlemer:

H/Krf/Frp/Folk:

Arnulf Goksøyr, leiar

Camilla Storøy

Solveig Båtsvik

Kjell Runde

Varamedlemer:

1. Ann-Kathrin (Tine) Storøy

2. Margareth Leinebø

3. Ole Brubakk

4. Thor-Sigmund Garvik

5. Kari-Mette Runde Eide

Ap/V, Per Kristian Furø kom med slikt framlegg:

Medlemer:

Ap/V:

Reidun Myrvågnes

Varamedlemer:

1. Henry Jøsokbakke

2. Sofie M. Arntsen

3. Per Kristian Furø

Framlegget frå Idar Tarberg og Per Kristian Furø vart samrøystes vedteke.

Tilråding i Valnemnd - 09.11.2015

Medlemer:

H/Krf/Frp/Folk:

Arnulf Goksøyr, leiar

Camilla Storøy

Solveig Båtsvik

Kjell Runde

Varamedlemer:

1. Ann-Kathrin (Tine) Storøy

2. Margareth Leinebø

3. Ole Brubakk

4. Thor-Sigmund Garvik

5. Kari-Mette Runde Eide

Ap/V:

Reidun Myrvågnes

1. Henry Jøsokbakke

2. Sofie M. Arntsen

3. Per Kristian Furø

Tilråding:

Til administrasjonsutval for perioden 2015-2019 vert valde:

Medlemer:

1.

Varamedlemer:

1.

- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

Særutskrift:
Dei valde

Vedlegg:

[Arbeidstakarorganisasjonane – samansetting av ADM](#)

Saksopplysningar:

Administrasjonsutvalet for perioden 2011-2015 vart valde:

Medlemer:

H, Frp:

Arnulf Goksøyr, leiar
Ann-Kathrin (Tine) Storøy
Karly Ingunn Teige

Varamedlemer:

1. Tor-Sindre Steinsvik
2. Margareth Leinebø
3. Marthe Vågsholm Sævik
4. Marthe Vågsholm Sævik
5. Idar Tarberg

Ap, Folk/SP, KrF, V:

Olaug Andreassen, nestleiar
Kjell Runde

1. Per-Kristian Furø
2. Camilla Storøy
3. Henry Jøsokbakke
4. Linn-Therese Sævik

I tillegg av 2 medlemer med vara frå arbeidstakarorganisasjonane.

Fosnavåg, 04.11.2015

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Sakshandsamar: Hilde Bringsvor Skinnes

FAGFORBUNDET

Herøy

	
HERØY KOMMUNE RÅDMANNEN	
Reg.nr. 2015/1525	Saksbeh.
- 2 NOV. 2015	
HTV	
Ark.kode P	
Ark.kode S	
J.nr.	Dok.nr.
Kassasjon	

Herøy kommune
v/ Dokumentsender og politisk sekretariat
Postboks 274
6099 Fosnavåg

Arbeidstakarorganisasjonane skal dei to fyrste åra av kommunestyreperioda 2015-2019 ha slik samansetting:

Arbeidsmiljøutvalet:

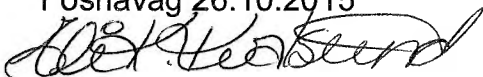
1. Hovudverneombodet	Olaug Andreassen
2. Fagforbundet	HTV Eli Karin Kvalsund
3. Fagforbundet	HTV 2 Marina Hoff Myking
4. Utdanningsforbundet	HTV Oddbjørn Vinjevoll
Vara:	
1. Fagforbundet	Marita Siv Pedersen
2. Fagforbundet	Ingfrid Vike
3. Utdanningsforbundet	Marthe Skrede Hide
4. Norsk Sjukepleiar Forbund	HTV

Administrasjonsutvalet:

1. Fagforbundet	HTV Eli Karin Kvalsund
2. Utdanningsforbundet	HTV Oddbjørn Vinjevoll
Vara:	
1. fyrste vara Fagforbundet	HTV 2 Marina Hoff Myking
2. andre vara Utdanningsforbundet	Marthe Skrede Hide

Etter to år kan det bli ny samansetting.

Fosnavåg 26.10.2015

Eli Karin Kvalsund
Fagforbundet.

Dokumentsenter og politisk sekretariat

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	HS	Arkivsaknr:	2015/1221
		Arkiv:	033

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
31/15	Valnemnd	05.11.2015
46/15	Valnemnd	09.11.2015
64/15	Valnemnd	23.11.2015
172/15	Kommunestyret	10.12.2015

VAL AV ELDRERÅD 2015-2019

Møtebehandling:

Brev datert 16.11.15 frå Ytre Herøy Pensjonistlag vart delt ut.

Samrøystes tilråding i Valnemnd - 23.11.2015

Til eldreråd for perioden 2015-2019 vert valde:

Medlemer:

Arve Bjørn Moltubakk
Solfrid Hagemann
Terje Krogseth
Magnus Remøy

Varamedlemer:

1. Magnus Myklebust
2. Randi Ingeborg Almestad
3. Magna Jonetta Remøy
4. Anna Oddhild Aasmo

Medlem:

Linn-Therese Sævik

Personleg varamedlem:

Sofie M. Arntsen

Møtebehandling:

Saka vert utsett.

Møtebehandling:

Krf/ Frp/ H, Idar Tarberg kom med slikt framlegg:

Medlem:
Linn-Therese Sævik

Ap/V, Per Kristian Furø kom med slikt framlegg:

Medlem: Varamedlem:
1. Sofie M. Arntsen

Saka vert utsett.

Tilråding:

Til eldreråd for perioden 2015-2019 vert valde:

Medlemer: Pers. varamedlemer:

Særutskrift:
Dei valde

Saksopplysningar:

Eldrerådet har i perioden 2011-2015 hatt slik samansetning:

Medlemer:

Arve Moltubakk
Odny Haraldsen
Magnus Remøy
Svanhild Helde
Linn-Therese Sævik

Pers.varamedlemer:

Annfrid Aurvåg
Hjalmar Løvøy
Magnus Myklebust
Einar Skar
Sofie Mere Arntsen

Indre og Ytre Herøy Pensjonistlag har kome med forslag på sine kandidatar:

Randi Ingeborg Almestad
Solfrid Hagemann
Terje Magnus Krogset
Magna Jonette Remøy
Magnus Remøy
Arve Bjørn Moltubakk

§ 2.(Val og samansetjing av kommunale eldreråd)

Kommunestyret avgjer kor mange medlemmer eldrerådet skal ha. Reglane om høvetalsval i §§ 36 og 37 i lov om kommuner og fylkeskommuner av 25. september 1992 nr. 107 gjeld ikkje ved val av eldreråd.

Pensjonistforeiningar har rett til å koma med framlegg om medlemmer til eldrerådet. Fleirtalet av rådsmedlemmene skal vere alderspensjonistar i kommunen.

Rådet peikar sjølv ut leiar og nestleiar, som skal veljast ut mellom pensjonistane.

Fosnavåg, 13.10.2015

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Sakshandsamar: Hilde Bringsvor Skennes

Ytre Herøy Pensjonistlag

Fosnavåg, 16.11.2015

v/Terje Krogset

Selvågvegen 2

6092 Fosnavåg

 HERØY KOMMUNE RÅDMANNEN	
Reg. nr.	Saksbeh.
16 NOV. 2015	
Ark kode P	
Ark kode S	
J. nr.	Dok. nr.
Kassasjon	

Herøy kommune

Valnemnda

6090 Fosnavåg.

FRAMLEGG PÅ MEDLEMAR OG VAREMEDLEMAR I ELDRERÅDET

Vi viser til Dykkar brev datert 11.11.2015 saksnr. 2015/1221.

Framlegg på medlemar:

1. Arve Bjørn Moltubakk, Tjørvågane 16, 6070 Tjørvåg
2. Solfrid Hagemann, Nautøya, 6070 Tjørvåg
3. Terje Krogset, Selvågvegen 2, 6092 Fosnavåg
4. Magnus Remøy, Storbakken 4, 6092 Fosnavåg

Framlegg på varamedlemar. Vi ynskjer ikkje personlege varamedlemar.

1. Magnus Myklebust, Hjelmesetvegen 10, 6092 Fosnavåg
2. Randi Ingeborg Almestad, Holmsildgata 12, 6090 Fosnavåg
3. Magna Jonetta Remøy, Remøy 60, 6094 Leinøy
4. Anna Oddhild Aasmo, Nygjerdevegen 28, 6076 Moltustranda

Med helsing

Terje Krogset

Dokumentsenter og politisk sekretariat

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	HS	Arkivsaknr:	2015/1351
		Arkiv:	033

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
74/15	Valnemnd	23.11.2015
77/15	Valnemnd	10.12.2015
173/15	Kommunestyret	10.12.2015

VAL AV RÅD FOR MENNESKE MED NEDSETT FUNKSJONSEVNE (RFF) 2015 - 2019

Samrøystes tilråding i Valnemnd - 23.11.2015

Til råd for menneske med nedsett funksjonsevne for perioden 2015-2019 vert valde:

Medlemer:

Sølvi Voldsund Myrhol
Janne Remøy Endresen
Nina Breivik Bendal
Trine Elisabeth Eiksund
Mona Voldsund Høybakk
Karly Ingunn Teige

Personlege varamedlemer:

Svein Håvard Sævik
Karl Inge Voldsund
Sigmund Nymark

Solveig Katrin Dahlstrøm

Tilråding:

Til råd for menneske med nedsett funksjonsevne for perioden 2015-2019 vert valde:

Særutskrift:
Dei valde

Saksopplysningar:

Til råd for menneske med nedsett funksjonevne for perioden 2011-2015 vart valde:

Medlemer:	Personlege varamedlemer:
Frå Handikaplaget:	
Sølvi Voldsund Myrhol, leiar	Trine E. Eiksund
Frå Lag for Hjarte- og lungesjuka:	
Nina Breivik Bendal	Sigmund Nymark
Frå Mental Helse:	
Einar Pettersen	May Karin Veien
Frå Lag for psyk. utviklingshemma:	
Janne Remøy Endresen	Karl Inge Voldsund
Frå Herøy kommune:	
Karly Ingunn Teige, nestleiar	Solveig Katrin Dahlstrøm

Norges Handikapforbund Nord Vest fremjar Trine Elisabeth Eiksund som medlem.

NFU Herøy Lokallag fremjar Janne Remøy Endresen som medlem og Karl Inge Voldsund som varamedlem

Herøy Revmatikerforening fremjar Mona Voldsund Høybakk som medlem.

Foreningen for muskelsyke i Møre og Romsdal fremjar Sølvi V. Myrhol som medlem og Svein Håvard Sævik som varamedlem.

LHL Søre Møre fremjar Nina Breivik Bendal som medlem og Sigmund Nymark som varamedlem.

Fosnavåg, 19.11.2015

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Sakshandsamar: Hilde Bringsvor Skinnes

Fekk melding frå Sølvi Voldsund Myrhol om at det ikkje var foreslege vara frå Herøy Revmatikerforening, meiner at det i same mail som vi foreslo Mona Høybakk Voldsund, foreslo Hildur Lid Hole som vara.

Kan du sjekke dette. I tilfelle er det vårt forslag frå Herøy Revmatikerforening, Hildur Lid Hole, leiar

Dokumentsenter og politisk sekretariat

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	HS	Arkivsaknr:	2015/1380
		Arkiv:	033

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
27/15	Valnemnd	05.11.2015
45/15	Valnemnd	09.11.2015
65/15	Valnemnd	23.11.2015
174/15	Kommunestyret	10.12.2015

VAL AV PLAN- OG BYGGENEMND 2015-2019

Samrøystes tilråding i Valnemnd - 23.11.2015

Til plan- og byggenemnd for perioden 2015-2019 vert valde:

Folk/SP/Krf/ Frp/ H:

Medlem:

Margareth Leinebø, nestleiar

Thor-Sigmund Garvik, leiar

John Nerem

Kaja Runde

Varamedlem:

1. Hans Sande

2. Ann-Kathrin (Tine) Storøy

3. Knut Johan Voldsund

4. Camilla Storøy

5. Ove Stenersen

6. Mona Ryssevik

Ap/V:

Medlem:

Tord Vågsholm

Varemedlem:

1. Lilly-Arlen Larsen

2. Robert Kleppe

3. Reidun Myrvågnes

Møtebehandling:

Folk/SP/Krf/ Frp/ H, Idar Tarberg kom med slikt framlegg:

Medlem:

Margareth Leinebø
Thor-Sigmund Garvik
John Nerem
Kaja Runde

Varamedlem:

1. Bjarne Kvalsvik
2. Ann-Kathrin (Tine) Storøy
3. Knut Johan Voldsund
4. Camilla Storøy
5. Ove Stenersen
6. Mona Ryssevik

Ap/V, Per Kristian Furø kom med slikt framlegg:

Medlem:

Tord Vågsholm

Varamedlem:

1. Lilly-Arlen Larsen
2. Robert Kleppe
3. Reidun Myrvågnes

Saka vert utsett.

Møtebehandling:

Folk/SP/Krf/ Frp/ H, Idar Tarberg kom med slikt framlegg:

Medlem:

Margareth Leinebø
Thor-Sigmund Garvik
John Nerem
Bjarne Kvalsvik

Varamedlem:

1. Eilert Geir Kvalsvik
2. Ann-Kathrin (Tine) Storøy
3. Knut Johan Voldsund
4. Camilla Storøy
5. Ove Stenersen
6. Mona Ryssevik

Ap/V, Per Kristian Furø kom med slikt framlegg:

Medlem:

Tord Vågsholm

Varamedlem:

1. Lilly-Arlen Larsen
2. Robert Kleppe
3. Reidun Myrvågnes

Saka vert utsett.

Tilråding:

Til plan- og byggnemnd for perioden 2015-2019 vert valde:

Medlemer:

Varamedlemer:

Særutskrift:
Dei valde

Saksopplysningar:

For perioden 2015-2019 hadde plan- og byggnemnda slik samansetning:

Medlemer:

1. Tor-Sindre Steinsvik, leiar
2. Helena Leinebø Tonev
3. Knut Johan Voldsund

1. Reidun Myrvågnes, nestleiar
2. Frank Otto Kvalsvik

Varamedlemer:

1. Stian Sævik Elveseter
2. Oddmund Voldsund
3. Karly Ingunn Teige
4. Ann-Kathrin (Tine) Storøy
5. Dag Kåre Nærø

1. Camilla Storøy
2. Eilert-Geir Kvalsvik
3. Henry Jøsokbakke
4. Olaug Andreassen

I reglement for plan- og byggenemnd (K-sak 79/12) står det:

1. *Kommunestyret vel fast plan og byggenemnd for perioden.*
2. *Nemnda skal stå føre planlegging og oppføring av kommunale bygg. Nemnda Vert valt av kommunestyret, og får oppdrag frå formannskap/kommunestyret. Nemnda skal gjere vedtak når minst halvparten av medlemene er til stades. Ved likt røystetal avgjer formannen med dobbeltstemme.*
3. *Til nemnda vert for heile valbolken valt 5 faste politiske medlemer med personlege varamenn. Til kvart prosjekt kan kommunestyret velje to andre medlemer med personlege varamenn. Kommunestyret vel leiar og nestleiar i valperioden. Også dei faste medlemene eld fram til prosjektet er ferdig. Dei nyvalde går såleis berre inn i nye prosjekt. Kommunestyret kan av særlege grunnar skifte ut medlemer og varamedlemer.*

Fosnavåg, 13.10.2015

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Sakshandsamar: Hilde Bringsvor Skennes

Dokumentsenter og politisk sekretariat

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	HS	Arkivsaknr:	2015/1622
		Arkiv:	033

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
72/15	Valnemnd	23.11.2015
175/15	Kommunestyret	10.12.2015

VAL AV SAMARBEIDSUTVAL VED DEI KOMMUNALE BARNEHAGANE 2015-2019

Samrøystes tilråding i Valnemnd - 23.11.2015

Til samarbeidsutval ved dei kommunale barnehagane 2015-2019 vert valde:

	Medlem:	Varamedlem:
Leikanger barnehage:	Hanna Jøsokbakke	Jan Helge Langberg
Myrsnipa barnehage:	Arne Ringstad Gunlaug Kleppe	Alf Gunnar Skogen Åse R. Lynge
Moltu barnehage:	Anja Lillestøl	Alis Grethe Nerlid
Bergslia barnehage:	Reidun Myrvågnes Frank Otto Kvalsvik	Anette Koteng Hogne Longva

Tilråding:

Til samarbeidsutval ved dei kommunale barnehagane for perioden 2015-2019 vert valde:

	Medlem:	Varamedlem:
Leikanger barnehage:		
Myrsnipa barnehage:		
Moltu barnehage:		
Bergslia barnehage:		

Særutskrift:
Dei valde
Barnehageleiar

Saksopplysningar:

Til samarbeidsutval ved dei kommunale barnehagane for perioden 2011-2015 vart valde:

	Medlem:	Varamedlem:
Leikanger barnehage:	Marco Dimmen	Jan Helge Langberg
Myrsnipa barnehage:	Synnøve B. Aspevik Kaja H. Ingebrigtsen	Alf Gunnar Skogen Åse R. Lynge
Moltu barnehage:	Anja Lillestøl	Alis Grethe Nerlid
Bergslia barnehage:	Reidun Myrvågnes Frank Otto Kvalsvik	Anette Koteng Hogne Longva

Fosnavåg, 19.11.2015

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Sakshandsamar: Hilde Bringsvor Skennes

Dokumentsenter og politisk sekretariat

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	HS	Arkivsaknr:	2015/1343
		Arkiv:	033

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
69/15	Valnemnd	23.11.2015
176/15	Kommunestyret	10.12.2015

VAL TIL SAMARBEIDSUTVALET I FASTLEGEORDNINGA 2015-2019

Samrøystes tilråding i Valnemnd - 23.11.2015

Samarbeidsutvalet vert utvida med eit ekstra medlem ved at leiar for avdeling barn, familie og helse går inn som fast medlem med stedfortreder som vara.

Til samarbeidsutvalet i Fastlegeordninga for perioden 2015-2019 vert valde:

Medlemer:

Bjørn Otterlei
Leiv Aarflot

Varamedlemer:

1. Linn-Therese Sævik
2. Gerd Kopperstad
3. Knut Tandberg
4. Jens Terje Johnsen

Medlem:

Inger Marie Tofthagen

Personleg varamedlem:

Stedfortreder

Tilråding:

Til samarbeidsutvalet i Fastlegeordninga for perioden 2015-2019 vert valde:

Medlemer:

Personleg varamedlemer:

Særutskrift:
Dei valde

Vedlegg:

[Notat frå leiaren i avdeling for barn, familie og helse](#)

Saksopplysningar:

Til samarbeidsutvalet i Fastlegeordninga for perioden 2011-2015 vart valde:

Medlemer:

Signe S. Monsen

Henry Jøsokbakke

Personleg varamedlem:

Reidar Teige

Camilla Storøy

Fosnavåg, 13.11.2015

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Sakshandsamar: Hilde Bringsvor Skinnes

NOTAT

Til: Ordfører og Rådmann

Frå: Leiar Barn,- familie- og helseavdelinga

ENDRING AV SAMANSETNING AV SAMARBEIDSUTVALET I FASTLEGEORDNINGA.

Eg visar til munnleg drøfting av organiseringa av samarbeidsutvalet i fastlegeordninga.

Innleiing

I Herøy kommune er samarbeidsutvalet i fastlegeordninga samansett av to politisk oppnemnde representantar og to fastlegar. Kommuneoverlegen delteke i tillegg. Dette har vore samansetninga sidan fastlegeordninga vart innført. Organiseringa vert i dag oppfatta som lausrevet frå så vel Helse og omsorgskomiteen som frå leiinga av avdelinga Barn-, familie- og helse, kor legeordninga er forankra. Eg foreslår derfor å endre samansetninga av samarbeidsutvalet.

Regelverket for samarbeidsutvalet

Rammeavtalen mellom KS og Den norske lægeforening om allmennlegepraksis i fastlegeordningen ASA 4310 regulerer samarbeidet. Avtala er forankra i helse- og omsorgstenestelova.

Formålet med samarbeidsutvalet er å legge til rette for at drifta av allmennlegetenesta skjer på ein hensiktsmessig måte gjennom samarbeid mellom kommunen og allmennlegene. Allmennlegene skal sikrast innflytelse over drift og organisering av egen praksis og egen listeansvar, sjå avtala pkt. 4.2.1.

Utvalet skal ha minst 2 møter kvart år og kan opprettast med 2 eller fleire representantar frå kvar av partane. Kommuneoverlegen har møteplikt og er

ansvarleg for tilrettelegging av møta og å følgje opp saker kor det er naudsynt, sjå avtala pkt. 4.2.2.

Samarbeidsutvalet gir råd i ein rekkje samanhengar som gjeld fastlegane og deira oppgåver samt korleis dette vert handtert i kommunen. Dette er nærare regulert i avtala pkt. 4.2.3.

Samarbeidsutval i andre kommunar

Kommuna i 7-stjerneområdet har organisert seg ulikt med omsyn til samansetninga av samarbeidsutvalet. Det er få av kommunane som har gitt uttrykk for at dei har hatt eit godt fungerande samarbeidsutval.

Eg har og vore i kontakt med nokre andre kommunar. Slik eg oppfattar det, er det dei kommunar som har hatt ein rein administrativ representasjon eller ein samansetning av administrasjon og politisk leiing dei, som har fått til best fungerande arbeid i utvalet. Politisk leiing har då ofte vore representert ved fagutval innan helse- og omsorgsområdet. Dei ga uttrykk for at dei då får gode drøftingar som og vert ført vidare i kommunen ved behov.

Vurdering

På bakgrunn av at samarbeidsutvalet har vore lausriven frå organisasjonen elles er det naturleg å sjå på om organiseringa bør endrast. Det er nå naturleg å behalde ein politisk representasjon i utvalet og eg ville her peike på leiar for komiteen for Helse og omsorg. I tillegg er det naturleg at leiar for avdelinga Barn- familie og helse er representert. Dersom det er ønskeleg å utvide utvalet vil det då vere naturleg med ytterlegare politisk representasjon.

Forslag til endring

Samansetninga i samarbeidsutvalet i fastlegeordninga endrast slik at kommunar sin representant vert leiar av helse- og omsorgskomiteen med nestleiar som vara. Frå administrasjonen vil det vere leiar for avdelinga Barn- familie og helse med stedfortredar som vara.

1.10.15.

Inger Marie Tofthagen

Dokumentsenter og politisk sekretariat

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	HS	Arkivsaknr:	2015/1350
		Arkiv:	033

Utvallsaksnr	Utval	Møtedato
66/15	Valnemnd	23.11.2015
177/15	Kommunestyret	10.12.2015

VAL AV REPRESENTANTAR TIL INTERKOMMUNALT ARKIV FOR MØRE OG ROMSDAL 2015 - 2019

Samrøystes tilråding i Valnemnd - 23.11.2015

Til representantskapet i Interkommunalt arkiv for Møre og Romsdal for perioden 2015-2019 vert valde:

Representant:
Magnar Storøy

Vararepresentant:
Hilde Bringsvor Skinnes

Tilråding:

Til representantskapet i Interkommunalt arkiv for Møre og Romsdal for perioden 2015-2019 vert valde:

Representant:

Vararepresentant:

Særutskrift:
IKA Møre og Romsdal

Uprenta vedlegg:

[Epost frå IKA datert 02.10.15](#)

Saksopplysningar:

I epost frå IKA datert 02.10.15 står det følgjande:

«Kvar eigar skal ha ein representant og valet gjeld for den kommunale valperioden.

Representantskapet konstituerar seg sjølv og vel sjølv sin leiar og nestleiar.

Vi ber om å få melding om kven som blir vald og om varamedlem»

Fosnavåg, 13.11.2015

Olaus-Jon Kopperstad

Rådmann

Sakshandsamar: Hilde Bringsvor Skinnes

Dokumentsenter og politisk sekretariat

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	HS	Arkivsaknr:	2015/1543
		Arkiv:	033

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
44/15	Valnemnd	09.11.2015
155/15	Kommunestyret	19.11.2015
73/15	Valnemnd	23.11.2015
178/15	Kommunestyret	10.12.2015

VAL AV FORRETNINGSMESSIG STYRE FOR HERØY KULTURHUS 2015-2019

Samrøystes tilråding i Valnemnd - 23.11.2015

Til forretningsmessig styre for Herøy kulturhus for perioden 2015-2019 vert valde:

Medlemer:

Camilla Storøy, leiar
Fred Hansen, nestleiar
Olaug Andreassen

Varamedlemer:

1. Stig Arne H. Sævik
2. Cathrin Hansen
3. Bjørn Myrvåg

Møtebehandling:

Leiar i valnemnda Idar Tarberg kom med framlegg om saka vert utsett.

Samrøystes vedtak i Kommunestyret - 19.11.2015

Saka vert utsett til neste møte.

Møtebehandling:

Krf/ Frp/ H, Idar Tarberg kom med slikt framlegg:

Medlemer:
Camilla Storøy
Sigurd Nygard

Varamedlemer:
1. Anja Pedersen
2. Kathrine Hansen

Ap/V, Per Kristian Furø kom med slikt framlegg:

Medlemer:
Marit Nerlid

Varamedlemer:
3. Rolf Arne Nilsen

Framlegget frå Idar Tarberg og Per Kristian Furø vart samrøystes vedteke.

Tilråding i Valnemnd - 09.11.2015

Medlemer:
Camilla Storøy
Sigurd Nygard
Marit Nerlid

Varamedlemer:
1. Anja Pedersen
2. Kathrine Hansen
3. Rolf Arne Nilsen

Tilråding:

Til forretningsmessig styre for Herøy kulturhus for perioden 2015-2019 vert valde:

Medlemer:

Varamedlemer:

Særutskrift:
Dei valde

Saksopplysningar:

Til forretningsmessig styre for Herøy kulturhus for perioden 2011-2015 vart valde:

Medlemer:

Camilla Storøy
Fred Hansen
Olaug Andreassen

Varamedlemer:

1. Hege Nedreberg Vestavik
2. Cathrin Hansen
3. Bjørn Myrvåg

Fosnavåg, 04.11.2015

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Sakshandsamar: Hilde Bringsvor Skinnes

Dokumentsenter og politisk sekretariat

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	HS	Arkivsaknr:	2015/1590
		Arkiv:	033

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
67/15	Valnemnd	23.11.2015
179/15	Kommunestyret	10.12.2015

VAL TIL STYRET I SOLBERG TERRASSE 2015-2019

Samrøystes tilråding i Valnemnd - 23.11.2015

Til styret i Solberg Terrasse for perioden 2015-2019 vert valde:

Medlem:
Sofie M. Arntsen

Varamedlem:
John Terje Berg Nerem

Tilråding:

Til styret i Solberg Terrasse for perioden 2015-2019 vert valde:

Medlem:

Varamedlem:

Særutskrift:
Dei valde
Solberg Terrasse

Saksopplysninger:

For perioden 2011-2015 vart Ronny Frøystad vald som medlem i styret for Solberg Terrasse, med John Nerem som varamedlem.

Fosnavåg, 13.11.2015

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Sakshandsamar: Hilde Bringsvor Skinnes

Dokumentsenter og politisk sekretariat

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	HS	Arkivsaknr:	2015/1587
		Arkiv:	033

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
68/15	Valnemnd	23.11.2015
78/15	Valnemnd	10.12.2015
180/15	Kommunestyret	10.12.2015

VAL TIL REPRESENTANTSKAPEN I LEIKANGER GRENDAHUS 2015-2019

Møtebehandling:

Saka vert utsett.

Tilråding:

Til representantskapen i Leikanger Grendahus for perioden 2015-2019 vert valde:

Særutskrift:
Dei valde

Leikanger Grendahus v/styreleiar

Saksopplysninger:

I K-sak 217/11 vart desse valde til representantskapen ved Leikanger Grendahus:

Jarl Grimstad
Gry Olaus Dimmen
Hans Arne Dimmen
Øystein Kleppestrand
Tone Tjervåg

Fosnavåg, 13.11.2015

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Sakshandsamar: Hilde Bringsvor Skinnes

Fra: Bjarne Voldnes [mailto:bjarne.voldnes@bvconsult.no]

Sendt: 25. november 2015 09:31

Til: postmottak; Arkiv Herøy

Kopi: 'Tina Vattøy'; 'Magnus Andre Skotnes'; tore@straumane.no; 'John-Ingvald Bostad Worren'

Emne: RE: Om val av representanter til representantskapet Leikanger grendahus 2015-2019

Hei!

Leikanger Grendahus PL vart etter pålegg frå myndigheitene pålagt å endre driftsform. PL var ikkje lenger lovleg.

På Ekstraordinært årsmøte 20. August i år vart Foreininga Leikanger Grendahus oppretta og Leikanger Grendahus PL vart nedlagd. (sjå vedlagt møtereferat).

Alle Midlar vart overført til Foreininga. Nye vedtekter vart vedtekne (sjå vedlegg)

Tidligere partseigarar vart ført opp som medlemmar, der partar vart konvertert til medlemsskap (sjå vedlagt medlemsliste).

Herøy kommune var A- partseigar med 200 partar i Partslaget. 10 Partar gav då 1 stemme og det var eit tak på max 5 stemmer. Derfor var det utnemnt 5 kommunale representantar.

I dei nye vedtektene er det ikkje noko slikt tak. Kommunen kan stille med 20 røyster, men dei må stille personleg.

Om kommunen vel å utnemne 20 personar, eller dei nøyer seg med 5 slik som før, eller kanskje avstår frå røysteretten, er opp til kommunen.

Sjå forøvrig dei nye vedtektene.

Håper dette er klargjerande.

Mvh

Bjarne Voldnes

Leiar i Styret i Foreininga Leikanger Grendahus.

From: postmottak@heroy.kommune.no [mailto:postmottak@heroy.kommune.no]

Sent: 24. november 2015 11:50

To: Bjarne Voldnes <bjarne.voldnes@bvconsult.no>

Subject: Om val av representanter til representantskapet Leikanger grendahus 2015-2019

Valnemnda hadde i møte i går ei sak om val av representantar til representantskapet Leikanger grendahus 2015-2019. Saka vart utsett. Det vart diskutert om Leikanger grendahus har endra styreform slik at det får konsekvensar for valet av representantar.

Eg vil gjerne ha tilbakemelding snarast råd og du må gjerne svare til arkiv@heroy.kommune.no.

Med helsing

Hilde B. Skinnes

Politisk sekretær

VEDTEKTER FOR Foreininga LEIKANGER GRENDAHUS

§ 1 Selskapsform/ ansvar

Leikanger Grendahus er ei foreining oppretta sommaren 2015 etter at myndigheitene påla avvikling av det tidlegare Partslaget Leikanger Grendahus PL. Foreininga er ein frivillig medlemsorganisasjon med administrasjon på Leikong i Herøy kommune, Møre og Romsdal.

Foreininga er ein sjølv eigande og frittståande juridisk person med upersonleg og avgrensa ansvar for gjeld.

§ 2 Føremål

Føremålet med foreininga er å drive Leikanger Grendahus, for med dette å gi folket i krinsen ein høveleg samlingsstad, med rom for alle dei aktivitetane som krinsen har og som måtte kome. Føretaket er allmennyttig og ideelt og har ikkje som føremål å gi medlemmane utbyte. Føretaket skal likevel ha ein sunn økonomi som tillét godt vedlikehald og nødvendig fornying.

§ 3 Bruken av Grendahuset

Grendahuset skal kunne brukast til alle lovelege føremål. Men brukarane må til ei kvar tid rette seg etter gjeldande reglar på huset. Leigevilkåra skal vere dei same for alle brukarar av huset, private eller organisasjonar. Medlemsskap i foreininga gir ikkje særskilde førremonar.

§ 4. Medlemmar

Organisasjonar, institusjonar og einskild personar kan teikne medlemskap i foreininga med kontantinnskot. Medlemmane har ikkje noko ansvar for foreininga sine plikter utover innbetalt medlemskontingent.

Organisasjonar, institusjonar og lag vert grupperte som A-medlemmar.

Einskildpersonar vert grupperte som B-medlemmar.

Medlemskap i foreininga kan ikkje overdragast til andre. Utmelding må skje skriftelig til styret.

Ved utmelding har ingen, lag eller private, krav på tilbakebetaling av medlemskontingentar eller innskot. Medlemmane skal ikkje betale noko form for årleg kontingent.

Utmelding gir ikkje rett til refusjon av kontantinnskot. Dersom ein medlem dør vert medlemskapet sletta.

§ 5. Medlemsavgift

A medlemmar betaler 5.000,- pr medlemskap (2015 verdi)

B-medlemmar betaler 1.250,- pr medlemskap (2015 verdi)

Medlemskapet er eingongsinnbetaling og alle kan kjøpe så mange medlemskap dei vil. Foreininga skal føre særskild protokoll over medlemskap og fordelinga av medlemskapet.

Prisen på medlemskapet skal indeksregulerast ein gong pr. år med grunnlag i konsumprisindeksen frå Statistisk Sentralbyrå. Reguleringa skal tre i kraft månaden etter den månad det er årsmøte og gjelde fram til om med månaden for neste årsmøte.

Medlemsavgifta må vere innbetalt pr. 31.12 for at medlemskapet skal gi rettar/plikter til påfølgjande årsmøte.

§ 6. Røysterett og plikter

Alle medlemmar har røysterett og kan veljast til verv i foreininga.

A-medlemmar har ei (1) røyst for kvart 10. kjøpte medlemskap (dvs. 1,-10 gir 1 røyst, 11-20 gir 2 røyster osv.).

B-medlemmar har (1) røyst for kvar person, same kor mange medlemskap vedkomande har kjøpt

Ved røysting må medlemmane vere til stades med ein person for kvar røyst. Det kan ikkje røystast ved fullmakt.

§ 7. Godtgjersle til personer med tillitsverv

Personar med tillitsverv skal ikkje ta imot honorar. Faktiske utgifter og tapt arbeidsforteneste kan derimot refunderast ved framlegging av naudsynt dokumentasjon. Slike utgifter skal kome fram i budsjett og rekneskap som eigen post.

§ 8. Årsmøte

Årsmøte er foreininga sitt øvste organ og skal haldast i Februar månad kvart år.

Styret har ansvar for å arrangere Årsmøtet. Innkalling til Årsmøte skjer gjennom lokalpressa eller ved oppslag. Innkalling med førebels sakliste skal sendast ut minst 14 dagar før møtet skal haldast. Forslag som ein vil ha behandla på årsmøtet må vere innlevert til styret seinast 1 veke før årsmøtet.

Alle medlemmane kan møte på årsmøtet. Styret skal delta på årsmøtet og revisor kan kallast inn dersom årsmøtet krev det. Styret og revisor har talerett, men ikkje røysterett utan at dei er medlemmar. Styret kan invitere andre til i vere til stades på årsmøtet. Disse har ikkje talerett eller røysterett.

Årsmøtet kan gjere vedtak når det er medlemmar til stades. Vedtak på årsmøtet vert fatta ved alminneleg fleirtal av gitte røyster og er bindande for alle medlemmane. Ved røystelikskep skal røysta til ordstyraren telje dobbelt. Blanke stemmer skal ikkje teljast. Det skal vere open røysting om ikkje årsmøtet vedtek noko anna.

Årsmøtet vert leia av ein ordstyrar som vert vald på årsmøtet. Foreininga sitt styre og revisor tek del i årsmøtet, men utan røysterett. Styret skal sørge for at det vert ført protokoll, som ved slutten av møtet vert lest opp og undersreven av ordstyraren og av 2 valde representantar,

Årsmøtet skal handsame fylgjande saker:

1. Val av ordstyrar
2. Godkjenning av innkalling
3. Val av 2 medlemmar som, saman med ordstyrar, skal signere protokollen.
4. Oppteljing av medlemmar og stemmer til stades på årsmøtet
5. Årsmelding og rekneskap
6. Styret sitt forslag til budsjett og økonomiske disposisjonar for det komande år
7. Prisar /leigeavtale for komande år
8. Val på styremedlemar og formann, og 2 vara medlemmar
9. Val av revisor
10. Val av 3 personar til ny valnemnd
11. Andre saker / ev innkomne saker

§ 9. Ekstraordinært Årsmøte

Ekstraordinære årsmøter skal haldast når styret ynskjer det, eller dersom ein tredjedel av medlemmane med røystetett krev det. Kravet frå medlemmane skal medelast styret i rimeleg tid før innkallinga skal skje. Innkalling skal skje på same måten som for ordinære årsmøter, med minst 14 dagars varsel. Det skal handsamast bere dei sakene som er oppført på saklista. Medlemmar som ikkje tek del i møta er bundne av dei fatta vedtaka.

§ 10 STYRET:

Styret skal ha minst 5 medlemmar og 2 varamenn. Styret vert vald av årsmøtet for 2 år, men med maksimalt 3 nye medlemmer for kvart år. Formannen vert vald for 1 år som formann, men er vald til styret for 2 år. Elles konstituerer styret seg sjølve. Dei nye medlemmane byrjar i styret straks etter årsmøtet.

Styret er vedtaksført når over halvparten, mellom dei formannen eller nest formannen, er til stades. I tilfelle likt røystetal vert fungerande formann si røyst avgjerande. Styret set i verk vedtak fatta av styret og står for den daglige drifta av foreininga.

Styret kan nemne opp komitear/utval/personar for spesielle oppgåver. Oppretting av stillingar og tilsetjing av personar med løn skal godkjennast av årsmøtet og kostnadar skal kome fram i planar og budsjett. Styret har ikkje høve til å selje, pantsette foreininga sine faste eigendomar eller inngå kausjons forpliktingar, eller bruke laget sine inntekter til anna enn turvande vedlikehald eller drift i tråd med Årsmøtet sine vedtak. Styret bind foreininga med formannen, eller i hans fråvær nestformannen og ein styremedlem sine underskrifter.

Det skal førast protokoll over saker behandla i styret og denne skal underskrivast av alle deltakarane på møtet. Det skal vere god orden i foreininga sine papir, slik at både sitjande og komande styre kan orientere seg i foreininga sine aktivitetar og historikk.

Det skal skrivast årsmelding der styret opp summerer foreininga sine aktivitetar og status det siste året og rapportere om vesentlege tilhøve av interesse for foreininga.

§ 11 FORRETNINGSFØRAR OG ANNAN ARBEIDSHJELP:

Forretningsfører, utleigar og annan arbeidshjelp vert tilsett av styret etter at årsmøtet har godkjent oppretting av slike stillingar. Forretningsfører og andre tilsette er underlagt styret si leiing og kontroll, og pliktar å rette seg etter pålegg frå styret og formannen.

§ 12 REKNSKAP OG BUDSJETT:

Styret syter for at det vert ført tilfredsstillande rekneskap. Rekneskapet fyl kalenderåret. Årsrekneskap og status med revisjonsmelding, og forslag til budsjett for fyljande drifts år skal leggest fram på årsmøtet.

§ 13 REVISJON

Til revisjon av foreininga si bokføring og disposisjonar vert det av årsmøtet vald ein revisorar med nødvendige fagkunnskap. Revisjon vert utført etter dei retningslinjer som årsmøtet avgjer.

§ 14 ENDRING AV VEDTEKTENE:

Endringar av vedtektene kan berre gjerast på ordinært eller ekstraordinært årsmøte. Varsel om, endring skal kome fram på innkallinga til Årsmøtet. Vedtak om endring krev minst 2/3 fleirtal av dei gjevne røystene.

§ 15 OPPLØYSING:

Vedtak om oppløysing av foreininga eller overdraging av eignelutane som heilheit kan berre vedtakast på årsmøtet. Slikt vedtak krev 2/3 av opp talde røyster. Dersom årsmøtet vedtek oppløysing, skal det kallast inn til ekstraordinært årsmøte 3 månader seinare. På dette møtet skal vedtaket om oppløysing stadfestast med 2/3 fleirtal av dei opp talde røystene.

Til desse møta skal alle medlemmane varslast skriftleg etter same fristar som for ordinære årsmøter.

Ved ev oppløysing skal alt innbu og lausøyre vere att i huset. Kontante pengar og bankinnskot skal fordelast på lag og organisasjonar.

Samanslåing med andre foreiningar vert ikkje rekna som oppløysing. Vedtak om samanslåing og naudsynte vedtektsendringar skal gjerast etter reglane om vedtektsendring (sjå ovanfor).

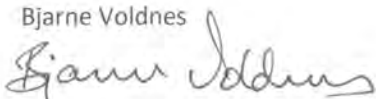
Revisjonshistorikk - vedtekter:

20.08.2015 Vedteke på konstituerande årsmøte for foreininga Leikanger Grendahus første gong.

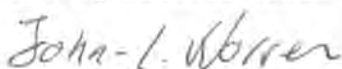
Dato 20.08.2015.

Styret

Bjarne Voldnes

John-Ingvald Bostad Worren

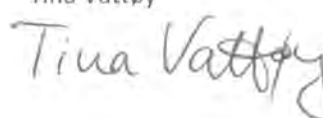
Tore Hasund

Magnus Andre Skotnes

Tina Vattøy

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Dokumentsenter og politisk sekretariat

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	LME	Arkivsaknr:	2015/1550
		Arkiv:	033

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
79/15	Valnemnd	10.12.2015
181/15	Kommunestyret	10.12.2015

VAL AV NY VARAMEDLEM I STYRET I HERØY SOGELAG 2015-2019

Tilråding:

Som ny 2. varamedlem til styret i Herøy Sogelag for perioden 2015-2019 vert valt:

Særutskrift:
Den valde
Kåre Kvalsvik

Vedlegg:

Uprenta notat datert 01.12.15

Saksopplysninger:

Kåre Kvalsvik ønsker fritak.

Herøy kommunestyre har 19.11.2015 i K-sak 162/15 gjort slikt vedtak i saka:

Til styret i Herøy Sogelag for perioden 2015-2019 vert valde:

Medlem:
Steinar Åheim

Varamedlem:
1. Kåre Haugum
2. Kåre Kvalsvik

Kommunelova§ 15.Uttreden. Suspensjon.

2. Kommunestyret og fylkestinget kan etter søknad fritta, for et kortere tidsrom eller resten av valgperioden, den som ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjømte sine plikter i vervet.

Fosnavåg, 01.12.2015

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Sakshandsamar: Hilde Bringsvor Skinnes

Dokumentsenter og politisk sekretariat

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	HS	Arkivsaknr:	2015/1294
		Arkiv:	033

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
38/15	Valnemnd	09.11.2015
134/15	Kommunestyret	19.11.2015
70/15	Valnemnd	23.11.2015
182/15	Kommunestyret	10.12.2015

SUPPLERINGSVAL TIL KS FYLKESMØTE

Samrøystes tilråding i Valnemnd - 23.11.2015

Som vararepresentantar til KS Fylkesmøte 2015-2019 vert valde:

2. Ole Brubakk
3. Solveig Båtsvik
4. Bjarne Kvalsvik

Samrøystes vedtak i Kommunestyret - 19.11.2015

Saka vert utsett.

Møtebehandling:

Krf/ Frp/ H, Idar Tarberg kom med slikt framlegg:
2. vararepresentant Ole Brubakk

Ap/V, Per Kristian Furø kom med slikt framlegg:
3. vararepresentant Olaug Andreassen
4. vararepresentant Svein Gjelseth.

Framlegget frå Idar Tarberg og Per Kristian Furø vart samrøystes vedteke.

Tilråding i Valnemnd - 09.11.2015

Som vararepresentantar til KS Fylkesmøte vert valde:

2. Ole Brubakk
3. Olaug Andreassen
4. Svein Gjelseth

Tilråding:

Som vararepresentantar til KS Fylkesmøte vert vald:

Særutskrift:
KS
Dei valde

Saksopplysningar:

Kommunestyret handsama saka i møte 22.10.15 (K-sak 119/15) og gjorde slikt val:

Representantar:	Arnulf Goksøyr	Camilla Storøy
Vararepresentantar:	1. Ann-Kathrin (Tine) Storøy	1.
	2.	2.
	3.	3.

Herøy kommune skal iflg. KS vedtekter § 12 velje 2 representantar. Desse skal veljast mellom dei faste kommunestyrerepresentantane og ein av dei bør vere ordføraren.

Det bør veljast like mange vararepresentantar som representantar + 2 ekstra (for kvart parti/gruppering)

Viser til vedlagt skriv frå KS datert 07.09.15 – Val til KS.

Fosnavåg, 06.11.2015

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Sakshandsamar: Hilde Bringsvor Skinnes

Kommuner og fylkeskommuner

Vår referanse: 13/00321-11
Arkivkode: 035-0
Saksbehandler: Tor Magne Fredriksen
Deres referanse:
Dato: 07.09.2015

Valg til KS

I henhold til "Vedtekter i KS" (vedlegg 1) skal valg til KS' organer foretas av de konstituerende møter i kommunestyret og fylkesting. Valg av tillitsvalgte til Landstinget, Landsstyret, Hovedstyret, Fylkesmøter og Fylkesstyret i KS fra kommuner og fylkeskommuner skal velges blant folkevalgte i kommuner og fylkeskommuner. I kommuner og fylkeskommuner der det er parlamentarisk styre kan kommune-/by-/fylkesråder velges selv om de ikke er folkevalgt.

1. Valg til KS Fylkesmøte

a) Slik gjør kommunene

Kommunestyrets konstituerende møte velger representanter og vararepresentanter til KS Fylkesmøte.

Om kommunenes valg av representanter til Fylkesmøte

Fra KS' vedtekter § 12:

Hver kommune velger representanter med varamedlemmer på bakgrunn av folketallet pr. 1.1. det år valg til kommunestyret avholdes, etter følgende skala:

<i>inntil 5 000 innbyggere</i>	<i>1 representant</i>
<i>5 001 til 11 000 innbyggere</i>	<i>2 representanter</i>
<i>11 001 til 25 000 innbyggere</i>	<i>3 representanter</i>
<i>25 001 til 50 000 innbyggere</i>	<i>4 representanter</i>
<i>50 001 til 90 000 innbyggere</i>	<i>5 representanter</i>
<i>90 001 til 140 000 innbyggere</i>	<i>6 representanter</i>
<i>140 001 til 200 000 innbyggere</i>	<i>7 representanter</i>
<i>200 001 og flere innbyggere</i>	<i>8 representanter</i>

Oslos representasjon er angitt i § 4.

Kommunens representanter velges blant de faste kommunestyrerepresentanter eller kommunalråder utgått fra disse i kommunestyrets konstituerende møte. Ordføreren bør være blant representantene.

Om kommunenes valg av vararepresentanter til Fylkesmøte

Det bør velges like mange vararepresentanter som representanter + 2 ekstra (for hvert parti/gruppering).

b) Slik gjør fylkeskommunene

Konstituerende fylkesting velger representanter og vararepresentanter til KS Fylkesmøte.

Om fylkeskommunenes valg av representanter til Fylkesmøte

Fra KS' vedtekter § 12:

Fylkeskommunens representanter til Fylkesmøtet består av fylkesordføreren og 12 fylkestingsmedlemmer/eller fylkesråder.

Fylkeskommuner med parlamentarisk styringssystem velger selv om fylkesordfører eller fylkesrådsleder møter.

Om fylkeskommunenes valg av vararepresentanter til Fylkesmøtet

Det bør velges like mange vararepresentanter som representanter + 2 ekstra (for hvert parti/gruppering).

2. Valg til Landstinget

a) Slik gjør kommunene

Kommunenes representanter og vararepresentanter til KS Landsting velges på det konstituerende Fylkesmøtet i KS. Oversikt over datoer for disse møtene er vedlagt (vedlegg 3).

Fylkesmøtets valg av delegater til Landstinget

Fra KS' vedtekter § 4:

Kommunenes landstingsdelegater med varadelegater velges for fire år på første fylkesmøte i perioden. Kommunenes representanter på Fylkesmøtet velger så mange landstingsdelegater som det samlede innbyggertall i fylket pr.1.1. i valgåret tilsier:

<i>Inntil 100 000 innbyggere</i>	<i>5 delegater</i>
<i>100 001 til 150 000 innbyggere</i>	<i>6 delegater</i>
<i>150 001 til 200 000 innbyggere</i>	<i>7 delegater</i>
<i>200 001 til 300 000 innbyggere</i>	<i>8 delegater</i>
<i>300 001 til 400 000 innbyggere</i>	<i>9 delegater</i>
<i>400 001 og flere innbyggere</i>	<i>10 delegater</i>

Fylkesmøtets valg av varadelegater til Landstinget

Fra KS' vedtekter § 4:

Det velges et antall varadelegater som tilsvarer hvert partis (grupperings) antall delegater med tillegg av to.

Bare kommunene har stemmerett på kommunenes landstingsdelegater. Fylkeskommunene velger sine delegater med vara direkte, se pkt. 2b under.

b) Slik gjør fylkeskommunene

Om fylkeskommunens valg av delegater til Landstinget

Fylkeskommunene må velge sine Landstingsdelegater (og varadelegater) før det konstituerende Fylkesmøtet i KS.

Fra KS' vedtekter § 4:

Fylkeskommunenes landstingsdelegater med varadelegater velges for fire år innen utgangen av oktober måned det år fylkestingsvalget er holdt, jfr. § 17 nr. 1 i Kommuneloven. Hver fylkeskommune velger delegater etter nedenstående skala basert på folketall pr. 1.1. det år valg til fylkesting holdes.

<i>Inntil 100 000 innbyggere</i>	<i>2 delegater</i>
<i>100 001 til 150 000 innbyggere</i>	<i>3 delegater</i>
<i>150 001 og flere innbyggere</i>	<i>4 delegater</i>

Om fylkeskommunens valg av varadelegater til Landstinget

Ved valg av varadelegater brukes samme skala som for delegater + at KS anbefaler 2 ekstra varadelegater for hvert parti/gruppering.

Oslo velger delegater etter kommune- og fylkeskommuneskalaen.

KS' vedtekter regulerer valg til KS' organer

KS' vedtekter er vedlagt i sin helhet (vedlegg 1). Det anbefales å lese disse hvis man er usikker på noen av valgene. Det gjelder en del særlige vilkår for Oslo og Longyearbyen. Disse er omtalt i vedtektene.

I følge vedtekter for KS § 3, fjerde avsnitt, kan valg til KS' organer kreves fremmet som forholdstallsvalg. Ved alle valg til KS' organer, lokalt og sentralt, skal hvert kjønn være representert med minst 40 % av medlemmene.

Generelt ved valg til KS' organer

Hvis en person er valgt som representant eller vararepresentant fra fylkeskommunen, bør ikke vedkommende velges som representant (eller vara) fra en kommune (eller motsatt).

Konstituerende fylkesmøte i ditt fylke (= Fylkesmøte)

Det konstituerende Fylkesmøtet i ditt fylke vil finne sted i henhold til vedlagte oversikt (vedlegg 2). Foruten valg av landstingsdelegater skal dette møtet i følge vedtektene, velge fylkesstyre. Innkalling til det konstituerende Fylkesmøtet vil bli sendt fra KS i fylket. Her gis nærmere informasjon om valg til fylkesstyret.

KS Landsting

KS 19. Landsting vil finne sted i Kristiansand 15.- 17. februar 2016.

Kommunal Politisk Toppmøte

Det vil i 2016 bli arrangert Kommunal Politisk Toppmøte i tilknytning til Landstinget. Program og invitasjon sendes senere ut til medlemmene fra KS Agenda.

Meld inn valgene til KS i eget fylke

Beskjed om valgene til KS' organer (med navn, privatadresse, partitilhørighet, e-postadresse og mobiltelefonnr.) sendes KS i ditt fylke/din region så snart valget er foretatt (se vedlagte skjema i vedlegg 3).

Det er viktig at KS får vite hvem som er valgt til ordfører og varaordfører (oppgis også i skjemaet).

Spørsmål?

Spørsmål om ovennevnte kan rettes til KS region-/fylkesadministrasjon (se vedlegg 2) eller KS sentralt ved Tor Magne Fredriksen tlf. 91159023.

Epost: tmf@ks.no.

Lykke til med konstitueringen og valgene!

Med vennlig hilsen

Gunn Marit Helgesen

Lasse Hansen

Vedlegg:

1. Vedtekter KS.
2. Oversikt over KS i fylkene og konstituerende møter
3. Skjema for utfylling: Valg av representanter til KS fylkesmøte

Dokumentsenter og politisk sekretariat

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	LME	Arkivsaknr:	2014/978
		Arkiv:	014

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
17/15	Valstyret	01.12.2015
183/15	Kommunestyret	10.12.2015

SØKNAD OM FRITAK FRÅ POLITISK VERV - GEIR M. LANDE - SUPPLERINGSVAL

Møtebehandling:

Rådmannen si tilråding vart samrøystes vedteken

Tilråding i Valstyret - 01.12.2015

Geir M. Lande får fritak frå vervet som varamedlem for Krf i Herøy kommunestyre.

Suppleringsval:

Ny siste varamedlem for Krf i Herøy kommunestyre 2015-2019:

Dag Johan Flattun

(jf. valresultatet 14.09.2015)

Tilråding:

Geir M. Lande får fritak frå vervet som varamedlem for Krf i Herøy kommunestyre.

Suppleringsval:

Ny siste varamedlem for Krf i Herøy kommunestyre 2015-2019:

Dag Johan Flattun

(jf. valresultatet 14.09.2015)

Særutskrift:

Geir M. Lande, Igesundvegen 16, 6090 Fosnavåg

Dag Johan Flattun, Myklebustvegen 75, 6092 Fosnavåg

Leiar Krf, Camilla Storøy, Frøystadtoppen 13, 605 Bølandet

Kommunestyret ref.

Uprenta vedlegg:

Epost av 19.09.2015 frå Geir M. Lande.

Saksopplysningar:

Geir M. Lande har søkt om fritak frå vervet som 4. varamedlem for Krf i Herøy kommunestyre.

Kommunelova §15. Uttreden

2. Kommunestyret og fylkestinget kan etter søknad frita, for et kortere tidsrom eller resten av valgperioden, den som ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjømte sine plikter i vervet.

Om ein varaplass blir ståande ledig og ordføreren finner det nødvendig skal han sende saka til Valstyret som foretar nytt valoppgjør.

Kommunelova § 16, 2. ledd

2. Hvis medlemmer av kommunestyret eller fylkestinget trer endelig ut eller får varig forfall, trer varamedlemmer fra vedkommende gruppe inn i deres sted i den nummerorden de er valgt hvis organet er valgt ved forholdsvalg. Er et kommunestyre valgt ved flertallsvalg, trer varamedlemmer inn i den nummerorden de er valgt.

Valglova 14.2 (2)

(1) Fylkesordføreren eller ordføreren skal sørge for at fylkesvalgstyret eller valgstyret foretar nytt valgoppgjør dersom en representantplass i fylkestinget eller kommunestyret blir stående ubesatt.

(2) Det skal også foretas nytt valgoppgjør når en vararepresentantplass er blitt ledig, dersom fylkesordføreren eller ordføreren finner dette nødvendig.

(3) Er antallet av vararepresentanter eller av en gruppes vararepresentanter blitt utilstrekkelig, og forholdet ikke kan avhjelpes ved nytt valgoppgjør etter annet ledd, kan vedkommende gruppe selv utpeke den som skal rykke inn på den ledige vararepresentantplassen. Gruppen underretter deretter fylkesvalgstyret eller valgstyret, som velger vedkommende som vararepresentant dersom valgbarhetsvilkårene er oppfylt.

(4) Er kommunestyrevalget holdt som flertallsvalg, utpekes kandidaten til den ledige plassen av kommunestyret. Tredje ledd annet punktum gjelder tilsvarende.

(5) For øvrig gjelder §§ 11-11 og 11-13 tilsvarende

Dersom Geir M. Lande får fritak og Krf si varaliste skal supplerast går Dag Johan Flattun inn som siste varamedlem iflg valresultatet 14.09.2015.

Krf si gruppe i kommunestyret vil då sjå slik ut:

Medlemer:
1. Camilla Storøy

Varamedlemer:
1. Birgitte Sævik Pedersen

2. Ole Arne Brubakk
3. Linn-Therese H. Sævik
4. Edel Kvalsund Goksøyr

2. Mona Grethe Ryssevik
3. Anniken Kessler-Myking
4. Øyvind Magnus Kopperstad
5. Bjørnar Torvholm Sævik
6. John Terje Berg Nerem
7. Dag Johan Flattun

Fosnavåg, 09.11.2015

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Lisbeth Moltu Espeseth

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Dokumentsenter og politisk sekretariat

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	LME	Arkivsaknr:	2014/978
		Arkiv:	014

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
18/15	Valstyret	01.12.2015
184/15	Kommunestyret	10.12.2015

SØKNAD OM FRITAK FRÅ POLITISK VERV - ECATERINA RASHEED - SUPPLERINGSVAL

Samrøystes tilråding i Valstyret - 01.12.2015

Ecaterina Rasheed får ikkje fritak frå vervet som 11. varamedlem for Ap i Herøy kommunestyre

Tilråding:

Saka blir lagt fram utan tilråding.

Særutskrift:

Ecaterina Rasheed, Igesundvegen 34, 6090 Fosnavåg

Leiar Ap, Svein Gjelseth, Arhaugvegen 7, 6095 Bølandet
Kommunestyret ref.

Vedlegg:

Søknad av 22.09.2015 frå Ecaterina Rasheed.

Saksopplysningar:

Ecaterina Rasheed har søkt om fritak frå vervet som 11. varamedlem for Ap i Herøy kommunestyre.

Kommunelova §15. Uttreden

2. Kommunestyret og fylkestinget kan etter søknad frita, for et kortere tidsrom eller resten av valgperioden, den som ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjømte sine plikter i vervet.

Om ein varaplass blir ståande ledig og ordføreren finner det nødvendig skal han sende saka til Valstyret som foretar nytt valoppgjør.

Kommunelova § 16, 2. ledd

2. Hvis medlemmer av kommunestyret eller fylkestinget trer endelig ut eller får varig forfall, trer varamedlemmer fra vedkommende gruppe inn i deres sted i den nummerorden de er valgt hvis organet er valgt ved forholdsvalg. Er et kommunestyre valgt ved flertallsvalg, trer varamedlemmer inn i den nummerorden de er valgt.

Valglova 14.2 (2)

(1) Fylkesordføreren eller ordføreren skal sørge for at fylkesvalgstyret eller valgstyret foretar nytt valgoppgjør dersom en representantplass i fylkestinget eller kommunestyret blir stående ubesatt.

(2) Det skal også foretas nytt valgoppgjør når en vararepresentantplass er blitt ledig, dersom fylkesordføreren eller ordføreren finner dette nødvendig.

(3) Er antallet av vararepresentanter eller av en gruppes vararepresentanter blitt utilstrekkelig, og forholdet ikke kan avhjelpes ved nytt valgoppgjør etter annet ledd, kan vedkommende gruppe selv utpeke den som skal rykke inn på den ledige vararepresentantplassen. Gruppen underretter deretter fylkesvalgstyret eller valgstyret, som velger vedkommende som vararepresentant dersom valgbarhetsvilkårene er oppfylt.

(4) Er kommunestyrevalget holdt som flertallsvalg, utpekes kandidaten til den ledige plassen av kommunestyret. Tredje ledd annet punktum gjelder tilsvarende.

(5) For øvrig gjelder §§ 11-11 og 11-13 tilsvarende

Dersom Ecaterina Rasheed får fritak og Ap si varaliste skal supplerast går Frode Hammerseth inn som siste varamedlem iflg valresultatet 14.09.2015.

Ap si gruppe i kommunestyret vil då sjå slik ut:

Medlemer:

1. Svein Gjelseth

Varamedlemer:

1. Egil Leikanger

2. Reidun Myrvågnes
3. Jens Terje Johnsen
4. Per Kristian Furø
5. Olaug Andreassen
6. Runar Stave
7. Rakel-Anett Gjelseth
8. Sofie Mere Arntsen
9. Leiv Magnar Aarflot
10. Gerd Kopperstad

2. Silje Oksholen Gjelseth
3. Arne Ringstad
4. Tord Karstensen Vågsholm
5. Jarle Digernes
6. Lilly-Arlen Larsen
7. Ingebjørg Lyster
8. Robert Sverre Kleppe
9. Johnny Hundsnes
10. Henriette Reite Hansen
11. Monica Sandnes
12. Hanne Garnes
13. Frode Hammerseth

Fosnavåg, 09.11.2015

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Lisbeth Moltu Espeseth

Ecaterina Rasheed
Igesundvegen 34
6090 Fosnavåg

22. 09. 2015

Til: Herøy kommune
Dokumentsenter og politisk sekretariat

 HERØY KOMMUNE RÅDMANNEN	
Reg.nr. 2014/978	Saksbeh.
24 SEPT. 2015	
Ark.kode P	
Ark.kode S	
J.tit.	Dok.nr.
Kassasjon	

Viser til brevet den 16.09.2015 , saksnr. 2014/. Arkiv, 014
Jeg takker nei til vararepresentant for arbeidet partiet .

Med helsing

Ecaterina Rasheed

Ecaterina Rasheed

~~Ummatte~~
~~off.hei~~
~~jf.off.1.8~~

Anlegg- og driftsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	FA	Arkivsaknr:	2015/1479
		Arkiv:	231

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
209/15	Formannskapet	17.11.2015
185/15	Kommunestyret	10.12.2015

GEBYRREGULATIV FOR AVLAUPSGBYR 2016.

Møtebehandling:

Rådmannen si tilråding vart samrøystes vedteken.

Tilråding i Formannskapet - 17.11.2015

1. Herøy kommunestyre vedtek nytt gebyrregulativ for Herøy kommune med verknad frå 01.01.2016,jfr. vedlagt gebyrforslag for avlaup 2016.
2. Dette vedtaket er gjort med heimel i lov om kommunale vass- og kloakkavgifter av 31. mai 1974.

Tilråding:

- 1.Herøy kommunestyre vedtek nytt gebyrregulativ for Herøy kommune med verknad Frå 01.01.2016,jfr. vedlagt gebyrforslag for avlaup 2016.
- 2.Dette vedtaket er gjort med heimel i lov om kommunale vass- og kloakkavgifter av 31. mai 1974.

Særutskrift:
Økonomiavdelinga, her

VEDLEGG:

1. Gebyrregulativ 2016 - Avlaupsgebyr
2. Gebyrregulativ 2015 - Avlaupsgebyr

BAKGRUNN FOR SAKA:

Saka gjeld årleg fastsetjing av tilknytings- og årsgebyr for avlaup etter forskrift vedteke i kommunestyret 27.10.2005 saksnr: 088/05.

SAKSOPPLYSNINGAR:

Gjeldande prisjustering vart vedteken med verknad frå 01.01.15. Ein har for 2016 lagt til grunn ei auke i årsgebyret for avlaupstenester på 2%. Ein har i inneverande år brukt om lag 15 mill. kroner av eit totalbudsjett på 15.5 mill. kroner avsett til utbygging etter Kloakkrammeplanen i 2015.

Avskrivning og renteutgiftene på låna har auka den seinare tida grunna auka låneopptak til finansiering av avlaupsprosjekt. Låna til leidningsanlegg vert avskrivne over 40 år, medan tekniske anlegg som pumpestasjonar og silanlegg vert avskrivne over 20 år. Pr. 31.12.2014 stod det 1.985.460,- kroner på bunde driftsfond kloakk. Totalt aktivert i balansen vedkomande avlaupsanlegg er i dag om lag 100 mill. kroner. Avskrivningar og renter vert berekna av denne summen og er i budsjettet for 2016 berekna til om lag 7,0 mill. kroner samla. Dei største utbyggingane av hovudavlaupsnett som står igjen i dag er Moltu 2, deler av Remøya og austre del av Fosnavåg dvs. frå Nørvåg til Vågsholmen. Kostnaden med desse anlegga vil anslagsvis vere 15-20 mill. kroner. Dette vil medføre at rente- og avdragskostnadene vil auke monaleg, noko som vil medføre at avlaupsgebyra må aukast i åra som kjem.

Etter gjeldande sentrale lover og forskrifter vedkomande vass- og kloakkgebyr er det lagt opp til at meir av det samla gebyret skal leggjast på årsgebyret medan tilknytingsgebyret bør reduserast. I gebyrforskrifta for Herøy kommune som vart gjort gjeldande frå og med 01.01.2006 er det lagt opp til dette. For 2016 vert det i forslaget til gebyrregulativ lagt opp til at tilknytingsgebyret vert halde på same nivå som i 2015, medan årsgebyret vert føreslått auka med 2%. Forslag til nytt gebyrregulativ for avlaup for 2016 følgjer saka som vedlegg.

Ved den årlege rekneskapsavslutninga vert alle funksjonane som ligg under ansvar 5131 Avlaup sett under eitt.

VURDERING OG KONKLUSJON:

Konsekvensar for folkehelsa:

Etablering av gode avlaupsanlegg fremmar god folkehelse.

Konsekvensar for drifta:

Alle utgifter i tilknytning til avlaupsanlegg for kloakk vert kosta av abonnentane og belastar såleis ikkje den kommunale drifta elles.

Konsekvensar for beredskap:

Gode avlaupsanlegg og god drift / driftsovervaking gir god beredskap i forhold til uønska forureining.

Avlaupsgebyra i Herøy kommunen er noko høge i forhold til nabokommunane. Dette kjem m.a. av topografien og busetnaden i kommunen med mange bygdelag der det må byggast ut kommunalt avlaupsnett. Fleire stadar vert det p.g.a dette lang transport av avlaupsvatn ved hjelp av ein rekke pumpestasjonar som både er dyre å bygge og som gir auka driftsutgifter.

Utbyggingstakta og kostnadane med utbyggingane av avlaupsanlegg i kommunen har dei seinare åra vore større enn ein greier å dekke opp i form av auka inntekter frå nye abonnentar. Forslaget frå administrasjonen går på å auke årsgebyret med 2% som er den % satsen ein må ha for å kunne dekke opp m.a. auka avskrivings- og renteutgifter. Rådmannen vurderer det såleis slik at sjølv om ein ikkje aukar tilknytingsgebyret, men aukar årsgebyret med 2%, vil ein ha ei dekningsgrad på 100%. D.v.s. at ordninga er sjølvfinansierande, og ikkje belastar den kommunale drifta elles.

Fosnavåg, 02.11.2015

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Jon Rune Våge
Avd.leiar

Sakshandsamar: Fred Arnesen

Gebyrregulativ for avlaup

Vedteke i Herøy kommunestyre2014 med verknad frå 01.01.2015

Rammer for gebyrberegning

- Gebyrene skal ikkje overstige kommunen sine kostnader, men kan avregnes over ein 4 års periode.
- Gebyrberegning baseres på Lov om kommunale vass- og kloakkavgifter av 31. mai 1974 samt nasjonale og kommunale forskrifter om vann- og avlaupsgebyrer.
- Alle priser skal tillegges 25 % mva.

1. Eingongsgebyr for tilknytning

Eingongsgebyr skal betalast ved tilknytning til offentleg avlaupssystem.

2. Årsgebyr

2.1 Abonnementsgebyr

Abonnementsgebyret skal differensierast etter brukarkategori:

Abonnementsgebyr for næring skal betalast av næringseigedomar, offentlege verksemdar og burettslag.

Abonnementsgebyr for bustad skal betalast av andre abonnentar.

Alle abonnentar i ein brukarkategori betalar likt abonnementsgebyr.

Abonnementsgebyr:	Avlaup
• Næring	2621 kr/abbonent
• Bustad	2621 kr/abbonent

2.2 Forbruksgebyr

Forbruksgebyret vert utrekna på grunnlag av **stipulert** eller **målt forbruk**, begge basert på einingspris for avlaup.

Enhetspris

Målt forbruk

Enhetspris for avlaup :
Kr 13,30 pr/ m ³

Forbruksgebyret baseres på faktisk forbruk (vannmåler) og pris pr. m³. Avlaupsmengde regnes lik vannmengde. Unntak frå dette må dokumenterast av abonnenten.

Forbruksgebyr ved bruk av vannmåler:	
• Avlaup	: Enhetspris [kr/m ³] x Målt forbruk [m ³]

Stipulert forbruk

Forbruksgebyret skal baserast på stipulert forbruk og pris pr. m³.

Stipulert forbruk [m³] vert utrekna slik:
Bruksareal BRA [m²] x spesifikt forbruk [m³/m²]
der:

- Arealet utreknast som bruksareal BRA [m²] etter NS 3940
- Spesifikt forbruk er fastsett til 0,90 m³/m²

Forbruksgebyr; <i>bustader</i> :	
• Avlaup	: Enhetspris [kr/m ³] x Stipulert forbruk [m ³]

Bustadsabonmentane vert plassert i gruppe 1, 2 eller 3 utifrå bruksareal BRA basert på utrekningar i samsvar med NS 3940. Satsane for gruppe 1, 2 og 3 vert rekna med grunnlag i gjennomsnittleg BRA som for Herøy kommune er på hhv. 114 m², 212m² og 360m².

Næringsabonmentane som ikkje har installert vassmålar vert plassert i gruppe 1, 2,3,4 eller 5 utifrå bruksareal BRA basert på utrekningar i samsvar med NS 3940. Satsane for gruppe 1, 2,3 og 4 vert rekna med grunnlag i gjennomsnittleg BRA som for Herøy kommune er på hhv. 314 m², 892m², 2260m² og 4561m²

AVLAUPSGBYR (Alle prisar er eks. mva)

Tilknytingsgebyr		
Eingongsgebyr for tilknytning	KR 15.000,- for tilknytning av bustadar.	
Eingongsgebyr for tilknytning	KR 15.000,- for tilknytning av næringseigedomar.	
Årsgebyr = ABONNEMENTSGBYR + FORBRUKSGBYR		
Abonnementsgebyr		Pr. abonnent
Næring		Kr 2621,-
Bustad		Kr 2621,-
Forbruksgebyr – Stipulert forbruk etter BRA eller vassmålar.		
Einingspris for avlaup		13,30 kr/m³
Ved bruk av vassmålar: Einingspris * forbruk		
Ved stipulert forbruk: Gjennomsnittleg bruksareal(BRA) for gruppe x spesifikt forbruk x einingspris. Abonnentane vert plassert i aktuelle grupper etter bruksareal der følgjande forbruksgebyr er utrekna.		
Bustadar:		
Gruppe 1	150 m ²	Kr 1.362,-
Gruppe 2	151 – 299 m ²	Kr 2.531,-
Gruppe 3	Over 300 m ²	Kr 4.300,-
GAB registrerte fritidseigedommar: 0.5 * stipulert forbruksgebyr		
Næringsbygg:		
Gruppe 1	500 m ²	Kr 4.167,-
Gruppe 2	501 – 2000 m ²	Kr 11.838,-
Gruppe 3	2001 – 4000 m ²	Kr 29.994,-
Gruppe 4	4001 – 5500 m ²	Kr 60.533,-
Gruppe 5	Over 5501 m ²	Kr 13,30 pr m²

Alt bruksareal i bustadar (BRA) skal medrekna i gebyrgrunnlaget, for næringsbygg skal alle bygg på eigedomen medrekna i gebyrgrunnlaget.

Gebyrregulativ for avlaup

Vedteke i Herøy kommunestyre2015 med verknad frå 01.01.2016

Rammer for gebyrberegning

- Gebyrene skal ikkje overstige kommunen sine kostnader, men kan avregnes over ein 4 års periode.
- Gebyrberegning baseres på Lov om kommunale vass- og kloakkavgifter av 31. mai 1974 samt nasjonale og kommunale forskrifter om vann- og avlaupsgebyrer.
- Alle priser skal tillegges 25 % mva.

1. Eingongsgebyr for tilknytning

Eingongsgebyr skal betalast ved tilknytning til offentleg avlaupssystem.

2. Årsgebyr

2.1 Abonnementsgebyr

Abonnementsgebyret skal differensierast etter brukarkategori:

Abonnementsgebyr for næring skal betalast av næringseigedomar, offentlege verksemdar og burettslag.

Abonnementsgebyr for bustad skal betalast av andre abonnentar.

Alle abonnentar i ein brukarkategori betalar likt abonnementsgebyr.

Abonnementsgebyr:	Avlaup
• Næring	2673 kr/abbonent
• Bustad	2673 kr/abbonent

2.2 Forbruksgebyr

Forbruksgebyret vert utrekna på grunnlag av **stipulert** eller **målt forbruk**, begge basert på einingspris for avlaup.

Enhetspris

Målt forbruk

Enhetspris for avlaup :
Kr 13,60 pr/ m ³

Forbruksgebyret baseres på faktisk forbruk (vannmåler) og pris pr. m³. Avlaupsmengde regnes lik vannmengde. Unntak frå dette må dokumenterast av abonnenten.

Forbruksgebyr ved bruk av vannmåler:	
• Avlaup	: Enhetspris [kr/m ³] x Målt forbruk [m ³]

Stipulert forbruk

Forbruksgebyret skal baserast på stipulert forbruk og pris pr. m³.

Stipulert forbruk [m³] vert utrekna slik:
Bruksareal BRA [m²] x spesifikt forbruk [m³/m²]
der:

- Arealet utreknast som bruksareal BRA [m²] etter NS 3940
- Spesifikt forbruk er fastsett til 0,90 m³/m²

Forbruksgebyr; <i>bustader</i> :	
• Avlaup	: Enhetspris [kr/m ³] x Stipulert forbruk [m ³]

Bustadsabonmentane vert plassert i gruppe 1, 2 eller 3 utifrå bruksareal BRA basert på utrekningar i samsvar med NS 3940. Satsane for gruppe 1, 2 og 3 vert rekna med grunnlag i gjennomsnittleg BRA som for Herøy kommune er på hhv. 114 m², 212m² og 360m².

Næringsabonmentane som ikkje har installert vassmålar vert plassert i gruppe 1, 2,3,4 eller 5 utifrå bruksareal BRA basert på utrekningar i samsvar med NS 3940. Satsane for gruppe 1, 2,3 og 4 vert rekna med grunnlag i gjennomsnittleg BRA som for Herøy kommune er på hhv. 314 m², 892m², 2260m² og 4561m²

AVLAUPSGBYR (Alle prisar er eks. mva)

Tilknytingsgebyr		
Eingongsgebyr for tilknytning	KR 15.000,- for tilknytning av bustadar.	
Eingongsgebyr for tilknytning	KR 15.000,- for tilknytning av næringseigedomar.	
Årsgebyr = ABONNEMENTSGBYR + FORBRUKSGBYR		
Abonnementsgebyr		Pr. abonnent
Næring	Kr 2673,-	
Bustad	Kr 2673,-	
Forbruksgebyr – Stipulert forbruk etter BRA eller vassmålar.		
Einingspris for avlaup	13,60 kr/m³	
Ved bruk av vassmålar: Einingspris * forbruk		
Ved stipulert forbruk: Gjennomsnittleg bruksareal(BRA) for gruppe x spesifikt forbruk x einingspris. Abonnentane vert plassert i aktuelle grupper etter bruksareal der følgjande forbruksgebyr er utrekna.		
Bustadar:		
Gruppe 1	150 m ²	Kr 1.389,-
Gruppe 2	151 – 299 m ²	Kr 2.582,-
Gruppe 3	Over 300 m ²	Kr 4.386,-
GAB registrerte fritidseigedommar: 0.5 * stipulert forbruksgebyr		
Næringsbygg:		
Gruppe 1	500 m ²	Kr 4.250,-
Gruppe 2	501 – 2000 m ²	Kr 12.075,-
Gruppe 3	2001 – 4000 m ²	Kr 30.594,-
Gruppe 4	4001 – 5500 m ²	Kr 61.744,-
Gruppe 5	Over 5501 m ²	Kr 13,60 pr m²

Alt bruksareal i bustadar (BRA) skal medreknaast i gebyrgrunnlaget, for næringsbygg skal alle bygg på eigedomen medreknaast i gebyrgrunnlaget.

Anlegg- og driftsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	JRV	Arkivsaknr:	2015/1481
		Arkiv:	231

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
205/15	Formannskapet	17.11.2015
186/15	Kommunestyret	10.12.2015

FEIE- OG TILSYNSGEBYR 2016

Møtebehandling:

Rådmannen si tilråding vart samrøystes vedteken.

Tilråding i Formannskapet - 17.11.2015

1. Herøy kommunestyre vedtek at gebyr for feiing og tilsyn med fyringsanlegg i 2016 vert sett til kr 242 + mva pr. abonnent.
2. Vedtaket er gjort med heimel i brann- og eksplosjonsvernlova av 14. juni 2002, og tilhøyrande forskrift om brannførebyggande tiltak og tilsyn av 26.juni 2002.
3. Regulativet vert gjort gjeldande frå den dag det vert vedteke, men ikkje tidlegare enn 01.01.2016.

Tilråding:

4. Herøy kommunestyre vedtek at gebyr for feiing og tilsyn med fyringsanlegg i 2016 vert sett til kr 242 + mva pr. abonnent.
5. Vedtaket er gjort med heimel i brann- og eksplosjonsvernlova av 14. juni 2002, og tilhøyrande forskrift om brannførebyggande tiltak og tilsyn av 26.juni 2002.

6. Regulativet vert gjort gjeldande frå den dag det vert vedteke, men ikkje tidlegare enn 01.01.2016.

Særutskrift:

- Servicetorget, her
- Økonomiavdelinga, her
- Brannsjefen, her

Bakgrunn:

Feiing og tilsyn med eldstadar m.m. ei ei lovpålagd oppgåve som kommunen er pålagt å gjennomføre. Saka gjeld fastsetjing av feie- og tilsynsgebyr for 2016.

Saksopplysningar/vurderingar:

Feiing og tilsyn med fyringsanlegg vert utført i samsvar med samarbeidsavtale med Ulstein kommune om feie- og tilsynstenester av 06.02.2006. Avtalen går ut på at Herøy kommune leiger feie- og tilsynstenester frå Ulstein kommune på timebasis.

Status:

Av 2930 abonnentar manglar pr. i dag om lag 700 abonnentar framleis tilkomst slik at feiing kan utførast. Talet på abonnentar utan godkjent tilkomst har siste året gått ned med om lag 50. Sjølv om dette er ein gledeleg nedgang er det enno langt opp og fram før alle abonnentar har godkjent tilkomst for feiing. Ein vil såleis måtte køyre ei ny runde med purring til dei som ikkje har tilkomstane i orden og følgje opp med fyringsforbod til dei som ikkje får retta på forholda. Trass i at mange ikkje har fått feiing på fleire år har det ikkje vorte registrert noko særleg auke i talet på pipebrannar. Det er berre dei som har lagt forholda til rette som får tilbod om feiing. Det er no svært liten misnøye med ordninga og feiar har gitt tilbakemelding om at abonnentane tek i mot han på ein svært god måte. Dette vil ein tilskrive både den generelle forståinga for viktigheita av feiing og tilsyn, godt utført arbeid feiar samt at ein har prioritert større eigne ressursar for å gjere tenestene betre.

Feiing skal etter vedteken ordning gjennomførast kvart 2. år, medan tilsyn skal gjennomførast kvart 4. år. I 2015 har det vorte gjennomført feiing på om lag 900 bustader i Herøy kommune.

Det er etter dei rutinane ein arbeider etter i dag lagt til rette for at nye eigedomar som vert tilrettelagde for feiing får tilbod om feiing når dei melder frå, uavhengig av om dei inngår i dei årlege og planlagde rundane. Utover dette er det lagt til rette for ei teneste som er tilgjengeleg gjennom heile året i samband med generell rettleiing vedkomande piper og eldstadar samt bistand i samband med pipebrannar m.m.

Avgiftssystemet/økonomi:

Feiing og tilsyn er ei sjølvfinansierende ordning der abonnentane dekkjer alle kostnader og belastar såleis ikkje netto drift. Med utgangspunkt i vedtak i K-sak 126/06 vil det vere naturleg å sjå avgiftssystemet over ei 4 års periode der ein ved ovanstående tenesteintervall vil få utført 1 tilsyn og 2 feiingar. Kostnadane for desse tenestene inkl. løns- og prisstigning vert då å fordele på 4 år.

I 2012 vart det ikkje kravd inn feiegebyr pga. at det stod over 1 mill. kroner i bunde fond feiing. Frå 2013 har det igjen vorte kravd inn feiegebyr. Rest bunde fond feiing var pr. 01.01.15 på 434.437 kroner. I 2014 vart det brukt 83.969 kroner av bunde fond.

Det årlege feie- og tilsynsgebyret i Herøy er i 2014 på 242 kroner. Til samanlikning var prisen i Ulstein 351 kroner og Ørsta 374 kroner. Alle priser ekskl. mva.

Gebyret vert også kravd inn frå dei som ikkje har tilrettelagt for feiing og dermed heller ikkje får tilbod om feiing. Tilsyn vert gjennomført hos alle. Kostnadene med feiing og tilsyn med fyringsanlegg vil i 2016 vere om lag 600.000 kroner. Overskotet

som har vore på tenesta tidlegare skuldast i stor grad at det ikkje vert gjennomført feiing hos abonnentar som ikkje har tilrettelagt tilkomst for feiar. Kommunen må ha ein buffer på tenesta i og med at fleire og fleire abonnentar får tilrettelagt for feiing, ca. 100 nye abonnentar kvart år.

Vurdering og konklusjon:

Manglande feiing kan medføre fare for brann. Ein har til no køyrt ei rimeleg mjuk linje med omsyn til fyringsforbod for dei som ikkje har tilrettelagt tilkomst for feiing. Ein kan ikkje i lengda godta at om lag 1/4 av abonnentane ikkje har oppfylt kravet om tilkomst for feiing då dette inneber stor risiko for tap av menneskeliv. Ein ser såleis føre seg at det vert gjennomført ei siste runde der aktuelle abonnentar vert varsla om at det vil bli nedlagt fyringsforbod dersom tilkomst ikkje vert ordna innan ein nærare fastsett frist.

Konsekvensar for folkehelse:

Brann i bustad får store konsekvensar for folkehelsa til dei som er råka i bustadbrann og deira nærmaste. Feiing og tilsyn med piper, eldstadar og slokke middel er godt førebyggjande arbeid for å unngå brannar.

Konsekvensar for beredskap:

Gjennomføring av feiing og tilsyn med eldstadar er eit viktig beredskapsmessig og brannførebyggjande tiltak.

Konsekvensar for drift:

At om lag ¼ av abonnentane manglar godkjent tilkomst til pipa og dermed ikkje får feiing gjer at kommunen ikkje får yte denne lovpålagde tenesta til alle abonnentar. Alle abonnentar får tilsyn med piper, eldstadar og brannvarslarar/slokke utstyr.

Med bakgrunn i at kommunen har rimeleg mykje midlar i bunde fond feiing og tilsyn vil rådmannen tilrå at gebyret for 2016 vert halde på same nivå som i 2015 dvs. kr. 242,- pr. abonnent + mva.

Fosnavåg, 31.10.2015

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Jon Rune Våge
Avd.leiar

Sakshandsamar: Jon Rune Våge

Anlegg- og driftsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	FA	Arkivsaknr:	2015/1482
		Arkiv:	231

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
208/15	Formannskapet	17.11.2015
187/15	Kommunestyret	10.12.2015

GEBYRREGULATIV FOR SLAMTØMING 2016.

Møtebehandling:

Rådmannen si tilråding vart samrøystes vedteken.

Tilråding i Formannskapet - 17.11.2015

1. Årsgebyret for slamtøming av private slamavskiljarar vert vedteke uendra frå 2015 til 2016. Dvs. at gebyret i 2016 vert sett til kr.925,- for tankvolum inntil 6 m³. For traktortøming, større slamavskiljarar samt tette tankar er prisen entreprenørs faktura med eit påslag på 25%.
2. Vedtaket vert gjort med heimel i lov av 31. mars 1981 nr.6 om vern mot forureining og om avfall (forureiningslova) §34.

Tilråding:

3. Årsgebyret for slamtøming av private slamavskiljarar vert vedteke uendra frå 2015 til 2016. Dvs. at gebyret i 2016 vert sett til kr.925,- for tankvolum inntil 6 m³. For traktortøming, større slamavskiljarar samt tette tankar er prisen entreprenørs faktura med eit påslag på 25%.
4. Vedtaket vert gjort med heimel i lov av 31. mars 1981 nr.6 om vern mot forureining og om avfall(forureiningslova)§34.

Særutskrift:

- Søre Sunnmøre Reinhaldsverk IKS, Smårisvaldet 20, 6065 Ulsteinvik
- Økonomiavdelinga, her

Vedlegg:

- SSR sak R18/15 Budsjett 2016 (inkl. gebyrregulativ 2016)

Bakgrunn for saka:

Saka gjeld fastsetjing av årsgebyr for slamtøming av private slamavskiljarar for 2016. Årsgebyret for slamtøming er foreslått med bakgrunn i budsjettprisane som SSR legg opp til å krevje inn frå kommunen i 2016, med tillegg av kommunen sine administrasjonskostnader og vurdert behov for å ha midlar i fond.

Saksopplysningar:

Etter forureiningslova §26 har kommunen plikt til å syte for tøming av private slamavskiljarar. Det er krav om full kostnadsdekning for ordninga med slamtøming jfr. forureiningslova §34. For berekning av gebyr gjeld difor sjølvkostprinsippet, d.v.s. at kommunen ikkje kan subsidiere ordninga med slamtøming, og kan heller ikkje tene på ordninga.

Det er Søre Sunnmøre Reinhaldsverk (SSR) om har kontrakt med slamentreprenør og administrerer ordninga for m.a. Herøy kommune. SSR gjekk i slutten av 2012 inn kontrakt med Miljøservice AS som slamentreprenør for perioden frå og med utgangen av 2012 og fram til 31.12.2014 (2 år) med opsjon på 1 år + 1 år.

Ved handsaminga av budsjett 2016, inkl. gebyrregulativ, har Representantskapen i Søre Sunnmøre Reinhaldsverk i sak R 18/15 den 05.11.2015 sett fram forslag til vedtak om at gebyret for slamtøming skal vere pris inn + 25% pr. tank pr. år for tankar inntil 6m³.

Årsgebyret for slamtøming av private slamavskiljarar i Herøy kommune vart i 2015 sett til kr 925,- + mva. for tankvolum inntil 6m³.

Neste tømmerunde for slamtankar i Herøy kommune vert utført i slutten av 2016. Normal tømefrekvens er 2. kvart år på bustadar og 4. kvart år på fritidsbustadar hytter.

I slamrekneskapen står der no 02.11.2015 kr. 768.836,- . Rådmannen vil med bakgrunn i ovanstående tilrå at slamtømingesgebyret i Herøy kommune vert halde uendra frå 2015 til 2016.

Konsekvensar for folkehelsa:

Etablering av gode tømmerutinar fremmar god folkehelse.

Konsekvensar for beredskap:

Kort uttrykkingstid for slamentreprenøren gir god beredskap i forhold til uønska forureining.

Konsekvensar for drifta:

Alle utgifter i tilknytning til slamtøming skal kostast av abonnentane og belastar soleis ikkje den kommunale drifta elles.

Vurdering og konklusjon:

Tømerunda som vert utført i 2016 vert oppfinansierte ved å bruke bunde fond for slamtøming (Avsett i fond for 2015) samt ved bruk av årleg gebyr slamtøming for 2016.

Neste tømerunde skal utførast i 2016 og dermed gjennomførast/betalast over budsjettåra 2015 og 2016. Utifrå dagens prisnivå, så vil ein legge opp fond i 2015 som vil gå med til å betale for tømerunda i 2016. Ein vil soleis ha nok til å betale for tømerunda og dermed vil ein ha ei dekningsgrad som gjer at ordninga er sjølvfinansierende, og ikkje belastar drifta elles.

Rådmannen vil med bakgrunn i ovanstående og etter ei samla vurdering tilrå at gebyret for slamtøming av private slamavskiljarar i 2016 vert det same som i 2015. Dvs. at årsgebyret for slamtøming av private slamavskiljarar i 2016 vert sett til kr. 925,- + mva for tankvolum inntil 6 m³. For traktortøming, større slamavskiljarar samt tette tankar er prisen entreprenørs faktura med eit påslag på 25%. Eventuelt overskot vert å plassere på sjølvkostfond for slamtøming av private slamavskiljarar.

Fosnavåg, 02.11.2015

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Jon Rune Våge
Avd.leiar

Sakshandsamar: Fred Arnesen

Søre Sunnmøre Reinholdsværk IKS

MØTEBOK

REPRESENTANTSKAPET – SAK NR R18/15

Møtedato: 05.11.2015

Sakshandsamar: Einar Heimdal

BUDSJETT 2016, INKL. GEBYRREGULATIV OG ØKONOMIPLAN

Vedlagt finn de følgande:

- Budsjett 2016 (renovasjon og slamtøming – totalt og oppdelt)
- Gebyrregulativ 2016
- Økonomiplan 2016 – 2019

Budsjett og gebyrregulativ 2016, viktige element:

- Ingen gebyrauke
- Fordelingsnøklar etter siste oppdatering i august 2015
- Byggekostnader for nye miljøstasjonar er lagt inn i budsjettet
- Restlåneopptaket for nye miljøstasjonar er inkludert i vedtaket (NOK 21 mill. frå før (i 2015) og NOK 42 mill. i 2016)

I budsjettet er det lagt opp til følgande overskot i 2016:

- Renovasjon totalt kr 2.155.000
- Hushaldning kr 1.496.000
- Næring kr 659.000
- Slamtøming kr 62.000 (som blir ført i null ved årsslutt)

Økonomiplanen for 2016 – 2019, viktige element:

- Det er lagt opp til 0 % årleg gebyrauke og 1 % årleg auke i folketalet f.o.m. 2016
- Alle kostnader med nye miljøstasjonar er lagt inn i økonomiplanen
- Renter og avskrivningar er berekna ut i frå sannsynlege investeringstidspunkt og det er lagt inn forventta renteutvikling i perioden
- Investeringar p.g.a. innføring av våtorganisk fraksjon er også lagt inn i 2018 og 2019

Styret si tilråding til vedtak:

Representantskapet vedtar budsjettet for 2016, tar gebyrregulativet for 2016 til etterretning, vedtar økonomiplanen for 2016 – 2019, vedtar låneopptaket til nye miljøstasjonar, og sender gebyrregulativet over til kommunestyra for endeleg godkjenning der.

Vedtak, samr.:

Søre Sunnmøre Reinhaldsverk IKS

Renovasjon totalt budsjett 2016

Tal i heile tusen

	Budsjett	Budsjett	Avvik regnskap		Prognose	Avvik regnskap	
	31.12.16	31.12.15	mot budsjett			31.12.15	mot fjorårstall
			Beløp	%		Beløp	%
Driftsinntekter:							
Renovasjonsgebyr	39 269	37 378	1 891	5,1 %	38 342	927	2,4 %
Andre driftsinntekter	3 510	3 527	-17	-0,5 %	3 422	88	2,6 %
Sum inntekter	42 779	40 905	1 874	4,6 %	41 763	1 016	2,4 %
Driftskostnader:							
Varekostnad	-8 852	-8 008	-844	10,5 %	-8 511	-341	4,0 %
Sum varekostnad	-8 852	-8 008	-844	10,5 %	-8 511	-341	4,0 %
Lønn/personalkost.	-17 300	-16 868	-432	2,6 %	-16 233	-1 067	6,6 %
Av-/nedskrivning	-3 814	-3 381	-433	12,8 %	-3 048	-766	25,1 %
Andre driftskostnader	-9 741	-9 331	-410	4,4 %	-9 364	-377	4,0 %
Sum andre driftskostnader	-30 855	-29 580	-1 275	4,3 %	-28 646	-2 209	7,7 %
Sum driftskostnad	-39 707	-37 588	-2 119	5,6 %	-37 157	-2 550	6,9 %
Driftsresultat	3 072	3 317	-245	-7,4 %	4 606	-1 534	-33,3 %
Finansposter:							
Renteinntekter	329	381	-52	-13,6 %	316	13	4,2 %
Aksjeutbytte	10	19	-9	-47,4 %	10	1	5,3 %
Sum finansinntekter	339	400	-61	-15,3 %	325	14	4,2 %
Renteutg. og andre finansutgifter	-1 256	-649	-607	93,5 %	-496	-760	153,0 %
Sum finansutgifter	-1 256	-649	-607	93,5 %	-496	-760	153,0 %
RESULTAT FINANS	-917	-249	-668	268,3 %	-171	-746	435,7 %
Resultat	2 155	3 068	-913	-29,8 %	4 435	-2 280	-51,4 %

Driftsinntekter:	
Renovasjonsgebyr	- Renovasjonsgebyr husholdning - Innhentingstjenester næring
Andre driftsinntekter	- Restavfall levert til lokalmottak - Salg av papir, glas, metall etc. til gjenvinning - Viderefakturering av slam
Driftskostnader:	
Varekostnad	- Ekstern energigjenvinning av usortert avfall og treverk - Levering av spesialavfall og handtering av hageavfall etc. - Transport av avfall til gjenvinning - Entreprenør slamtøming
Lønn/personalkost.	- Lønnskostnader (lønn, feriepenger, andre tillegg) - Andre personalkostnader (arbeidsgiveravgift, forsikring av ansatte, pensjon)
Av-/nedskrivning	- Verdireduksjon av bygninger, maskiner, utstyr, inventar, dunker etc.
Andre driftskostnader	- Transport av avfall for ekstern energigjenvinning - Elektrisitet - Renhold - Kjøp og leasing av datasystemer og transportmidler - Innsamlingsutstyr og sekker - Arbeidstøy og verneutstyr - Reparasjon og vedlikehold av bygninger, anlegg, maskiner, utstyr etc. - Revisjon, rådgivning regnskap og konsulentttjenester - Kurs og opplæring - Trykkeri og porto ved fakturering - Elektronisk kommunikasjon (telefon, internett etc.) - Drivstoff og vedlikehold biler - Reiseutgifter ansatte - Annonser, informasjonsmateriell, markedsføring - Kontingenter - Forsikring av bygninger, anlegg, maskiner, utstyr etc. - Bankgebyr etc.
Finansposter:	
Renteinntekter	- Renter av bankinnskudd - Renter av kundekrav
Aksjeutbytte	- Utbytte fra Rekom
Renteutg. og andre finansutgifter	- Renter på lån og kreditter

Søre Sunnmøre Reinhaldsverk IKS

Hushaldning totalt budsjett 2016

Tal i heile tusen

	Budsjett	Budsjett	Avvik regnskap		Prognose	Avvik regnskap	
	31.12.16	31.12.15	mot budsjett			31.12.15	mot fjorårstall
			Beløp	%		Beløp	%
Driftsinntekter:							
Renovasjonsgebyr	33 674	32 212	1 462	4,5 %	33 013	661	2,0 %
Andre driftsinntekter	2 858	2 770	88	3,2 %	2 801	57	2,0 %
Sum inntekter	36 532	34 982	1 550	4,4 %	35 814	718	2,0 %
Driftskostnader:							
Varekostnad	-7 977	-7 198	-779	-10,8 %	-7 670	-307	-4,0 %
Sum varekostnad	-7 977	-7 198	-779	-10,8 %	-7 670	-307	-4,0 %
Lønn/personalkost.	-14 852	-14 456	-396	-2,7 %	-13 940	-912	-6,5 %
Av-/nedskrivning	-3 165	-2 847	-318	-11,2 %	-2 522	-643	-25,5 %
Andre driftskostnader	-8 311	-7 878	-433	-5,5 %	-7 990	-321	-4,0 %
Sum andre driftskostnader	-26 328	-25 181	-1 147	-4,6 %	-24 452	-1 876	-7,7 %
Sum driftskostnad	-34 305	-32 379	-1 926	-5,9 %	-32 122	-2 183	-6,8 %
Driftsresultat	2 227	2 603	-376	-14,4 %	3 692	-1 465	-39,7 %
Finansposter:							
Renteinntekter	303	362	-59	-16,3 %	291	12	4,2 %
Aksjeutbytte	8	16	-8	-50,0 %	8	0	0,0 %
Sum finansinntekter	311	378	-67	-17,7 %	299	12	4,1 %
Renteutg. og andre finansutgifter	-1 042	-554	-488	-88,1 %	-418	-624	-149,5 %
Sum finansutgifter	-1 042	-554	-488	-88,1 %	-418	-624	-149,5 %
RESULTAT FINANS	-731	-176	-555	-315,3 %	-119	-612	-514,6 %
Resultat	1 496	2 427	-931	-38,4 %	3 573	-2 077	-58,1 %

Søre Sunnmøre Reinhaldsverk IKS

Næring totalt budsjett 2016

Tal i heile tusen

	Budsjett 31.12.16	Budsjett 31.12.15	Avvik regnskap mot budsjett		Prognose 31.12.15	Avvik regnskap mot fjorårstall	
			Beløp	%		Beløp	%
Driftsinntekter:							
Renovasjonsgebyr	5 595	5 166	429	8,3 %	5 328	267	5,0 %
Andre driftsinntekter	652	757	-105	-13,9 %	621	31	5,0 %
Sum inntekter	6 247	5 923	324	5,5 %	5 949	298	5,0 %
Driftskostnader:							
Varekostnad	-875	-810	-65	8,0 %	-841	-34	4,0 %
Sum varekostnad	-875	-810	-65	8,0 %	-841	-34	4,0 %
Lønn/personalkost.	-2 448	-2 412	-36	1,5 %	-2 293	-155	6,8 %
Av-/nedskrivning	-649	-534	-115	21,5 %	-526	-123	23,4 %
Andre driftskostnader	-1 430	-1 453	23	-1,6 %	-1 374	-56	4,0 %
Sum andre driftskostnader	-4 527	-4 399	-128	2,9 %	-4 194	-333	7,9 %
Sum driftskostnad	-5 402	-5 209	-193	3,7 %	-5 035	-367	7,3 %
Driftsresultat	845	714	131	18,3 %	914	-69	-7,6 %
Finansposter:							
Renteinntekter	26	19	7	36,8 %	25	1	4,1 %
Aksjeutbytte	2	3	-1	-33,3 %	2	1	33,3 %
Sum finansinntekter	28	22	6	27,3 %	26	2	5,8 %
Renteutg. og andre finansutgifter	-214	-95	-119	125,3 %	-79	-135	171,9 %
Sum finansutgifter	-214	-95	-119	125,3 %	-79	-135	171,9 %
RESULTAT FINANS	-186	-73	-113	154,8 %	-52	-134	256,0 %
Resultat	659	641	18	2,8 %	862	-203	-23,6 %

Søre Sunnmøre Reinholdsværk IKS

Slamtøming totalt budsjett 2016

Tal i heile tusen

	Budsjett 31.12.16	Budsjett 31.12.15	Avvik regnskap mot budsjett		Prognose 31.12.15	Avvik regnskap mot fjorårstall	
			Beløp	%		Beløp	%
Driftsinntekter:							
Renovasjonsgebyr	0	0	0		0	0	
Andre driftsinntekter	4 335	3 500	835	23,9 %	4 249	86	2,0 %
Sum inntekter	4 335	3 500	835	23,9 %	4 249	86	2,0 %
Driftskostnader:							
Varekostnad	-3 665	-2 800	-865	30,9 %	-3 491	-174	5,0 %
Sum varekostnad	-3 665	-2 800	-865	30,9 %	-3 491	-174	5,0 %
Lønn/personalkost.	-421	-332	-89	26,8 %	-410	-11	2,7 %
Av-/nedskrivning	-5	-8	3	-37,5 %	-7	2	-32,9 %
Andre driftskostnader	-181	-172	-9	5,2 %	-172	-9	5,0 %
Sum andre driftskostnader	-607	-512	-95	18,6 %	-590	-17	2,9 %
Sum driftskostnad	-4 272	-3 312	-960	29,0 %	-4 081	-191	4,7 %
Driftsresultat	63	188	-125	-66,5 %	169	-106	-62,6 %
Finansposter:							
Renteinntekter	0	0	0		0	-0	-100,0 %
Aksjeutbytte	0	0	0		0	0	
Sum finansinntekter	0	0	0		0	-0	-100,0 %
Renteutg. og andre finansutgifter	-1	-1	0	0,0 %	-1	-0	14,6 %
Sum finansutgifter	-1	-1	0	0,0 %	-1	-0	14,6 %
RESULTAT FINANS	-1	-1	0	0,0 %	-1	-0	45,4 %
Resultat	62	187	-125	-66,8 %	168	-106	-63,1 %

Driftsinntekter:	
Renovasjonsgebyr	<ul style="list-style-type: none"> - Renovasjonsgebyr husholdning - Innhentingstjenester næring
Andre driftsinntekter	<ul style="list-style-type: none"> - Restavfall levert til lokalmottak - Salg av papir, glas, metall etc. til gjenvinning - Viderefakturering av slam
Driftskostnader:	
Varekostnad	<ul style="list-style-type: none"> - Ekstern energigjenvinning av usortert avfall og treverk - Levering av spesialavfall og handtering av hageavfall etc. - Transport av avfall til gjenvinning - Entreprenør slamtømming
Lønn/personalkost.	<ul style="list-style-type: none"> - Lønnskostnader (lønn, feriepenger, andre tillegg) - Andre personalkostnader (arbeidsgiveravgift, forsikring av ansatte, pensjon)
Av-/nedskrivning	<ul style="list-style-type: none"> - Verdireduksjon av bygninger, maskiner, utstyr, inventar, dunker etc.
Andre driftskostnader	<ul style="list-style-type: none"> - Transport av avfall for ekstern energigjenvinning - Elektrisitet - Renhold - Kjøp og leasing av datasystemer og transportmidler - Innsamlingsutstyr og sekker - Arbeidstøy og verneutstyr - Reparasjon og vedlikehold av bygninger, anlegg, maskiner, utstyr etc. - Revisjon, rådgivning regnskap og konsulenttjenester - Kurs og opplæring - Trykkeri og porto ved fakturering - Elektronisk kommunikasjon (telefon, internett etc.) - Drivstoff og vedlikehold biler - Reiseutgifter ansatte - Annonser, informasjonsmateriell, markedsføring - Kontingenter - Forsikring av bygninger, anlegg, maskiner, utstyr etc. - Bankgebyr etc.
Finansposter:	
Renteinntekter	<ul style="list-style-type: none"> - Renter av bankinnskudd - Renter av kundekrav
Aksjeutbytte	<ul style="list-style-type: none"> - Utbytte fra Rekom
Renteutg. og andre finansutgifter	<ul style="list-style-type: none"> - Renter på lån og kreditter

Søre Sunnmøre Reinhaldsverk IKS

Tal i heile tusen	Slam kommunal kloakk budsjett pr. 31.12.16 (pr. 30.06.15)	Slam private tankar budsjett pr. 31.12.16 (pr. 30.06.15)
	Budsjett 31.12.16	Budsjett 31.12.16
Driftsinntekter:		
<u>Renovasjonsgebyr</u>	0	0
Andre driftsinntekter	1 116	3 219
Sum inntekter	1 116	3 219
Driftskostnader:		
<u>Varekostnad</u>	-1 000	-2 665
Sum varekostnad	-1 000	-2 665
Lønn/personalkost.	-70	-351
Av-/nedskrivning	-1	-4
Andre driftskostnader	-31	-150
Sum andre driftskostnader	-102	-505
Sum driftskostnad	-1 102	-3 170
Driftsresultat	14	49
Finansposter:		
<u>Renteinntekter</u>	0	0
Aksjeutbytte	0	0
Sum finansinntekter	0	0
Renteutg. og andre finansutgifter	0	-1
Sum finansutgifter	0	-1
RESULTAT FINANS	0	-1
Resultat	14	48

SSR 2016 –

Gebyrregulativ som skal godkjennast i kommunestyra:

(Alle prisar er ekskl. mva. og inkl. mva.)

STANDARDABONNEMENT:

Type abonnement:	Gebyr 2016:	Gebyr 2015 (samanlikning):
Standardabonnement, dunk 140 l grøn – 240 l blå Henting annankvar veke	kr 3.141,60 kr 3.927,- inkl. mva. kr 1.309,- inkl. mva. pr. termin	Uendra frå 2015 – m.a.o. ein realprisnedgang
Standardabonnement, sekk Sekkeløysing – 30 sekkar Henting annankvar veke	kr 3.141,60 kr 3.927,- inkl. mva. kr 1.309,- inkl. mva. pr. termin	Uendra frå 2015 – m.a.o. ein realprisnedgang
Redusert abonnement 140 l grøn – 240 l blå Sekkeløysing – 18 sekkar Henting kvar fjerde veke	kr 2.731,20 kr 3.414,- inkl. mva. kr 1.138,- inkl. mva. pr. termin	Uendra frå 2015 – m.a.o. ein realprisnedgang
Abonnement – nedgravd løysing	kr 3.141,60 kr 3.927,- inkl. mva. kr 1.309,- inkl. mva. pr. termin	Uendra frå 2015 – m.a.o. ein realprisnedgang

STORHUSHALD:

Type abonnement:	Gebyr 2016:	Gebyr 2015 (samanlikning):
Storhushald 240 l grøn – 240 l blå Sekkeløysing – 36 sekkar Henting annankvar veke	kr 3.453,60 kr 4.317,- inkl. mva. kr 1.439,- inkl. mva. pr. termin	Uendra frå 2015 – m.a.o. ein realprisnedgang

HEIMEKOMPOSTERING:

Type abonnement:	Gebyr 2016:	Gebyr 2015 (samanlikning):
Heimekompostering (gjeld kun for standardabonnement og reduisert abonnement)	kr 410,40,- i reduksjon på renovasjonsgebyret. (Max to husstandar per kompostbinge) kr 513,- inkl. mva. kr 171,- inkl. mva. pr. termin	Uendra frå 2015 – m.a.o. ein realprisnedgang

Forts.

Forts.

SLAMTØMING:

Type abonnement:	Gebyr 2016:	Gebyr 2015 (samanlikning):
Tøming vanleg tank hushaldning	Pris inn + 25 %	Uendra frå 2015 – m.a.o. ein realprisnedgang

ABONNEMENTSDELING:

Type abonnement:	Gebyr 2016:	Gebyr 2015 (samanlikning):
Abonnementsdeling 140 l grøn – 240 l blå 2 husstandar, pris pr. husstand 3 husstandar, pris pr. husstand 4 husstandar, pris pr. husstand Henting annankvar veke	kr 2.731,20 kr 2.731,20 kr 2.731,20 kr 3.414,- inkl. mva. kr 1.138,- inkl. mva. pr. termin	Uendra frå 2015 – m.a.o. ein realprisnedgang
Abonnementsdeling 660 l grøn – 660 l blå 5 husstandar eller meir, pris pr. husstand Henting annankvar veke	kr 2.731,20 kr 3.414,- inkl. mva. kr 1.138,- inkl. mva. pr. termin	Uendra frå 2015 – m.a.o. ein realprisnedgang
(Tillegg for større dunk 240 l)	(kr 312,- pr. år pr. dunk - sjå storhushald) (kr 390,- inkl. mva.) (kr 130,- inkl. mva. pr. termin)	Uendra frå 2015 – m.a.o. ein realprisnedgang
Tillegg for større dunk 370 l	kr 513,60 pr. år pr. dunk kr 642,- inkl. mva. kr 214, inkl. mva. pr. termin	Uendra frå 2015 – m.a.o. ein realprisnedgang
Tillegg for større dunk 660 l	kr 844,80 pr. år pr. dunk kr 1.056,- inkl. mva. kr 352,- inkl. mva. pr. termin	Uendra frå 2015 – m.a.o. ein realprisnedgang

FRITIDSABONNEMENT:

Type abonnement:	Gebyr 2016:	Gebyr 2015 (samanlikning):
Fritidsabonnement, dunk (ca ¼ av standardprisen)	kr 780,- kr 975,- inkl. mva. kr 325,- inkl. mva. pr. termin	Uendra frå 2015 – m.a.o. ein realprisnedgang
Fritidsabonnement, sekk (12 sekkar)	kr 780,- kr 975,- inkl. mva. kr 325,- inkl. mva. pr. termin	Uendra frå 2015 – m.a.o. ein realprisnedgang

Forts.

Forts.

TILLEGGSTENESTER:

Type abonnement:	Gebyr 2016:	Gebyr 2015 (samanlikning):
Utskifting av dunkar på løpande abonnement	kr 204,- pr. gong når SSR skiftar ut dunken hos abonnenten – gratis ved å levere/hente sjølv hos SSR (husk å avtale dette på førehand). Kr 255,- inkl. mva.	Uendra frå 2015 – m.a.o. ein realprisnedgang
Gebyr for ekstrahenting	kr 204,- pr. gong kr 255,- inkl. mva.	Uendra frå 2015 – m.a.o. ein realprisnedgang
Avstandsgebyr *	Individuell prisfastsetting	--

* Avstandsgebyr for henting/tøming utanfor vanlege køyreruter – prissetting etter vegstandard og avstand frå køyreveg.

TILLEGG:

Type abonnement:	Gebyr 2016:	Gebyr 2015 (samanlikning):
Pris pr. sekk	kr 20,- kr 25,- inkl. mva.	Uendra frå 2015 – m.a.o. ein realprisnedgang
Gebyr oppstart nytt abonnement / restart av kvilande abonnement	kr 816,- pr. gong kr 1.020,- inkl. mva.	Uendra frå 2015 – m.a.o. ein realprisnedgang

ANDRE SATSAR:

Levering til lokalmottak:	kr 2.032,- pr. tonn kr 2.540,- pr. tonn inkl. mva.	Uendra frå 2015 – m.a.o. ein realprisnedgang
Minstesum ved levering til lokalmottak:	kr 52,- kr 65,- inkl. mva.	Uendra frå 2015 – m.a.o. ein realprisnedgang
Volumgebyr over 0,2 m3:	kr 428,- pr m3 kr 535,- pr m3 inkl. mva.	Uendra frå 2015 – m.a.o. ein realprisnedgang
Dekk på felg:	kr 116,- kr 145,- in kl. mva.	Uendra frå 2015 – m.a.o. ein realprisnedgang
Dekk utan felg:	Gratis innlevering på miljøstasjonen i Saunesmarka	

SSR - Økonomiplan 2016 - 2019

I følge § 20 i IKS-lova skal ein økonomiplan i eit IKS omfatte dei fire neste budsjettåra og "gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver, herunder investeringsplaner, og finansieringen av disse i perioden. I økonomiplanen skal det inngå en oversikt over selskapets samlede gjeldsbyrde og garantiansvar, og over utgifter til renter og avdrag i planperioden".

	Prognose 2015	Budsjett 2016	Øk.plan 2017	Øk.plan 2018	Øk.plan 2019
Driftsinntekter					
Renovasjonsgebyr hushaldning	35 814	36 532	37 263	38 008	38 768
Renovasjonsgebyr/inntekter næring	5 949	6 247	6 497	6 757	7 027
Inntekter slam	4 249	4 335	4 595	4 871	5 163
Sum driftsinntekter	46 012	47 114	48 355	49 635	50 958
Driftskostnader					
Varekostnader	12 002	12 517	13 128	13 862	14 639
Sum varekostnader	12 002	12 517	13 128	13 862	14 639
Lønn-/personalkostnader	16 643	17 721	18 835	19 381	20 543
Avskrivning	3 055	3 819	3 991	3 135	3 314
Andre driftskostnader	9 536	9 922	10 324	10 844	11 391
Sum andre driftskostnader	29 234	31 462	33 150	33 361	35 248
Sum driftskostnader	41 236	43 979	46 278	47 223	49 887
Driftsresultat	4 776	3 135	2 077	2 412	1 071
Finansposter					
Renteinntekter	316	329	334	339	344
Aksjeutbytte	10	10	10	10	10
Sum finansinntekter	326	339	344	349	354
Renteutgifter og andre finansutgifter	498	1 257	3 443	3 346	3 248
Sum finansutgifter	498	1 257	3 443	3 346	3 248
Sum finansposter	-172	-918	-3 099	-2 997	-2 894
Resultat av årets drift	4 604	2 217	-1 022	-585	-1 823
Til framføring mot sjølvkostfond, hush.	3 573	1 496	-1 315	-1 089	-2 305
Til framføring mot egenkapital	863	659	256	491	497
Sjølvkostfond per 31.12.	14 418 000	15 914 000	14 599 000	13 510 000	11 205 000

SSR - Økonomiplan 2016 - 2019

I følge § 20 i IKS-lova skal ein økonomiplan i eit IKS omfatte dei fire neste budsjettåra og "gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver, herunder investeringsplaner, og finansieringen av disse i perioden. I økonomiplanen skal det inngå en oversikt over selskapets samlede gjeldsbyrde og garantiansvar, og over utgifter til renter og avdrag i planperioden".

Hushaldning:

	Prognose	Budsjett	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
	2015	2016	2017	2018	2019
Driftsinntekter					
Renovasjonsgebyr hushaldning	33 013	33 674	34 347	35 034	35 735
Andre driftsinntekter	2 801	2 858	2 915	2 973	3 033
Sum driftsinntekter	35 814	36 532	37 263	38 008	38 768
Driftskostnader					
Varekostnader	7 670	7 977	8 296	8 711	9 146
Sum varekostnader	7 670	7 977	8 296	8 711	9 146
Lønn-/personalkostnader	13 940	14 852	15 793	16 251	17 232
Avskrivning	2 522	3 165	3 308	2 607	2 798
Andre driftskostnader	7 990	8 311	8 643	9 076	9 529
Sum andre driftskostnader	24 452	26 328	27 744	27 933	29 559
Sum driftskostnader	32 122	34 305	36 040	36 644	38 706
Driftsresultat	3 692	2 227	1 222	1 364	62
Finansposter					
Renteinntekter	291	303	308	312	317
Aksjeutbytte	8	8	8	8	8
Sum finansinntekter	299	311	316	320	325
Renteutgifter og andre finansutgifter	418	1 042	2 853	2 773	2 692
Sum finansutgifter	418	1 042	2 853	2 773	2 692
Sum finansposter	-119	-731	-2 537	-2 453	-2 367
Resultat av årets drift	3 573	1 496	-1 315	-1 089	-2 305
Til framføring mot sjølvkostfond, hush.	3 573	1 496	-1 315	-1 089	-2 305

	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Øk.plan 2017	Øk.plan 2018	Øk.plan 2019
Sjølvkostfond per 31.12	14 418 000	15 914 000	14 599 000	13 510 000	11 205 000

Investeringsbehov	2016	2017	2018	2019
Herøy miljøstasjon (Mjølstadneset)	5 000 000			
Ny miljøstasjon (Saunesmarka)	36 000 000	16 000 000		
Sande miljøstasjon (Myklebustmyrane)	6 000 000			
Diverse mindre investeringar	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Innføring av våtorganisk avfall			2 000 000	1 000 000
Sum investeringar *	48 000 000	17 000 000	3 000 000	2 000 000

* Gjennom å vedta investeringsbudsjettet har ein også samstundes vedteke eventuelle låneopptak for investeringane i 2016. Avskrivningane på investeringane i 2016 er lagt inn i 2016-budsjettet.

Forutsetningar	2016	2017	2018	2019
%-vis mengdeauke (ekskl befolkningsauke)	1 %	1 %	1 %	1 %
%-vis befolkningsauke	1 %	1 %	1 %	1 %
%-vis gebyrauke per år	0 %	0 %	0 %	0 %
%-vis kostnadsauke	4 %	4 %	5 %	5 %
%-vis lønnskostnad	2,9 %	2,9 %	2,9 %	2,9 %
Rentesats innskotsrente (renteinntekter bank)	1,5 %	1,5 %	1,5 %	1,5 %
Rentesats utlånsrente (rentek. bank) gamle lån	2,0 %	2,5 %	2,5 %	3,0 %
Rentesats utlånsrente (rentek. bank) nye lån	1,75 %	2,0 %	2,0 %	2,5 %
Auke antal årsverk p.g.a. høgare servicenivå	1	1	0	1

Kostnadane er forventa å auke ein del i 2018 og 2019 p.g.a. nye fraksjonar, større mengder inkludert i gebyret og høgare servicenivå.

I føresetnadane er det ikkje tatt med ekstraordinære av- og nedskrivningar.

Selskapet si samla gjeldsbyrde er på følgande:

Langsiktig gjeld	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019
til kredittinstitusjonar	37 010 000	77 466 000	75 135 000	72 804 000	70 472 000

I tillegg kjem driftskreditt.

Garantiansvaret på langsiktig gjeld er fordelt på kommunane med slik forplikting i prosent:

Hareid kommune	20,71
Herøy kommune	36,16
Sande kommune	10,72
Ulstein kommune	32,41

Næring:

	Prognose 2015	Budsjett 2016	Øk.plan 2017	Øk.plan 2018	Øk.plan 2019
Driftsinntekter					
Renovasjonsgebyr/inntekter næring	5 949	6 247	6 497	6 757	7 027
Sum driftsinntekter	5 949	6 247	6 497	6 757	7 027
Driftskostnader					
Varekostnader	841	875	910	956	1 003
Sum varekostnader	841	875	910	956	1 003
Lønn-/personalkostnader	2 293	2 448	2 609	2 685	2 853
Avskrivning	526	649	678	524	512
Andre driftskostnader	1 374	1 430	1 487	1 562	1 640
Sum andre driftskostnader	4 193	4 527	4 774	4 770	5 004
Sum driftskostnader	5 034	5 402	5 684	5 726	6 007
Driftsresultat	915	845	813	1 031	1 020
Finansposter					
Renteinntekter	25	26	26	27	27
Aksjeutbytte	2	2	2	2	2
Sum finansinntekter	27	28	28	29	29
Renteutgifter og andre finansutgifter	79	214	585	569	552
Sum finansutgifter	79	214	585	569	552
Sum finansposter	-52	-186	-557	-540	-523
Resultat av årets drift	863	659	256	491	497
Til framføring mot egenkapital	863	659	256	491	497
Forutsetninger					
	2016	2017	2018	2019	
%-vis inntektsauke per år	5 %	4 %	4 %	4 %	
%-vis generell kostnadsauke	4 %	4 %	5 %	5 %	
%-vis lønnskostnad	2,9 %	2,9 %	2,9 %	2,9 %	
Rentesats innskotsrente (renteinntekter bank)	1,5 %	1,5 %	1,5 %	1,5 %	
Rentesats utlånsrente (rentek. bank) gamle lån	2,0 %	2,5 %	2,5 %	3,0 %	
Rentesats utlånsrente (rentek. bank) nye lån	1,75 %	2,0 %	2,0 %	2,5 %	

Slam:

	Prognose 2015	Budsjett 2016	Øk.plan 2017	Øk.plan 2018	Øk.plan 2019
Inntekt slamtøming komm. kloakk	1 094	1 116	1 183	1 254	1 329
Inntekt slamtøming private tankar	3 155	3 219	3 412	3 617	3 834
Sum inntekter slam	4 249	4 335	4 595	4 871	5 163
Driftskostnader					
Varekostnader	3 491	3 665	3 922	4 196	4 490
Sum varekostnader	3 491	3 665	3 922	4 196	4 490
Lønn-/personalkostnader	410	421	433	446	459
Avskrivning	7	5	5	4	4
Andre driftskostnader	172	181	194	207	222
Sum andre driftskostnader	589	607	632	657	684
Sum driftskostnader	4 080	4 272	4 553	4 853	5 174
Driftsresultat	169	63	42	18	-11
Finansposter					
Renteinntekter	0	0	0	0	0
Aksjeutbytte	0	0	0	0	0
Sum finansinntekter	0	0	0	0	0
Renteutgifter og andre finansutgifter	1	1	5	4	4
Sum finansutgifter	1	1	5	4	4
Sum finansposter	-1	-1	-5	-4	-4
Resultat av årets drift	168	62	37	14	-15
Forutsetningar					
	2016	2017	2018	2019	
%-vis mengdeauke (ekskl befolkingsauke)	1 %	5 %	5 %	5 %	5 %
%-vis befolkingsauke	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %
%-vis gebyrauke per år	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
%-vis generell kostnadsauke	5 %	7 %	7 %	7 %	7 %
%-vis lønnskostnad	2,9 %	2,9 %	2,9 %	2,9 %	2,9 %
Rentesats innskotsrente (renteinntekter bank)	1,5 %	1,5 %	1,5 %	1,5 %	1,5 %
Rentesats utlånsrente (rentek. bank) gamle lån	2,0 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %	3,0 %
Rentesats utlånsrente (rentek. bank) nye lån	1,75 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,5 %

Anlegg- og driftsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	JRV	Arkivsaknr:	2015/1480
		Arkiv:	231

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
207/15	Formannskapet	17.11.2015
188/15	Kommunestyret	10.12.2015

AVFALLSGEBYR 2016

Møtebehandling:

Rådmannen si tilråding vart samrøystes vedteken.

Tilråding i Formannskapet - 17.11.2015

1. I medhald av forureiningslova § 34 fastset Herøy kommunestyre følgjande gebyr for standardabonnement for renovasjon gjeldande for 2016:

Type abonnement	Gebyr pr. abonnement 2016	Merknad
Standardabonnement, dunk 140 l grøn – 240 l blå Henting annakvar veke	Kr 3.141,60	+ mva.
Standard abonnement, sekk Sekkeløysing – 30 sekkar Henting annakvar veke	Kr 3.141,60	+ mva.
Redusert abonnement 140 l grøn – 240 l blå Sekkeløysing – 18 sekkar	Kr 2.731,20	+ mva.
Abonnement – nedgravd løysing	Kr 3.141,60	+ mva.

2. Kommunestyret vedtek i tillegg Gebyrregulativ 2016 med unntak av slamtømningsgebyret som vert vedteke i eiga sak.

Tilråding:

3. I medhald av forureiningslova § 34 fastset Herøy kommunestyre følgjande gebyr for standardabonnement for renovasjon gjeldande for 2016:

Type abonnement	Gebyr pr. abonnement 2016	Merknad
Standardabonnement, dunk 140 l grøn – 240 l blå Henting annakvar veke	Kr 3.141,60	+ mva.
Standard abonnement, sekk Sekkeløysing – 30 sekkar Henting annakvar veke	Kr 3.141,60	+ mva.
Redusert abonnement 140 l grøn – 240 l blå Sekkeløysing – 18 sekkar	Kr 2.731,20	+ mva.
Abonnement – nedgravd løysing	Kr 3.141,60	+ mva.

4. Kommunestyret vedtek i tillegg Gebyrregulativ 2016 med unntak av slamtømningsgebyret som vert vedteke i eiga sak.

Særutskrift:

- Søre Sunnmøre Reinhaldsverk IKS, Smårisevadet 20, 6065 Ulsteinvik
- Økonomiavdelinga, her

Vedlegg: Saksframlegg SSR-sak R18/15 Budsjett 2016 (inkl. gebyrregulativ 2016)

Bakgrunn

Saka gjeld fastsetting av avfallsgebyr for 2016.

Saksopplysningar:

SSR har overteke alle oppgåver/ansvar knytt til avfallsordninga for hushaldningar. Det same gjeld m.o.t. grein plassane rundt om i kommunane. Styret og representantskapet i SSR er såleis tillagt samla ansvar for avfallsordninga på vegne av Herøy kommune.

I høve representantskapsmøte 05.11.2015 har representantskapet i framlegget til sak R18/15 lagt fram for godkjenning budsjett inkl. gebyrregulativ for 2016. Dette regulativet skal kommunane handsame og godkjenne. Ordninga skal vere sjølvfinansierande og gebyra er heimla i forureiningslova §34.

Framlegget til satsar er uendra frå 2015 – m.a.o ein realprisnedgang. Satsane på standardabonnement for 2016 vil då verte slik:

Type abonnement	Gebyr pr. abonnement 2016	Merknad
Standardabonnement, dunk 140 l grøn – 240 l blå Henting annakvar veke	Kr 3.141,60	+ mva.
Standard abonnement, sekk Sekkeløysing – 30 sekkar Henting annakvar veke	Kr 3.141,60	+ mva.
Redusert abonnement 140 l grøn – 240 l blå Sekkeløysing – 18 sekkar	Kr 2.731,20	+ mva.
Abonnement – nedgravd løysing	Kr 3.141,60	+ mva.

Det vert uendra hentefrekvens frå 2015 til 2016.

Vurdering og konklusjon:

Konsekvensar for folkehelse: Positivt for folkehelsa med systematisk innhenting av avfall.

Konsekvensar for beredskap: Ingen konsekvensar.

Konsekvensar for drift: Ingen konsekvensar for kommunal drift då tenesta vert administrert og utført av SSR etter sjølvkostprinsippet.

SSR legg opp til å halde gebyra uendra frå 2015, noko som inneber ein realprisnedgang. Hentefrekvensen er uendra.

Rådmannen vil tilrå at gebyra for standardabonnement og gebyrregulativ for 2016 vert vedteke.

Fosnavåg, 31.10.2015

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Jon Rune Våge
Avd.leiar

Sakshandsamar: Jon Rune Våge

Søre Sunnmøre Reinhaldsverk IKS

MØTEBOK

REPRESENTANTSKAPET – SAK NR R18/15

Møtedato: 05.11.2015

Sakshandsamar: Einar Heimdal

BUDSJETT 2016, INKL. GEBYRREGULATIV OG ØKONOMIPLAN

Vedlagt finn de følgende:

- Budsjett 2016 (renovasjon og slamtøming – totalt og oppdelt)
- Gebyrregulativ 2016
- Økonomiplan 2016 – 2019

Budsjett og gebyrregulativ 2016, viktige element:

- Ingen gebyrauke
- Fordelingsnøklar etter siste oppdatering i august 2015
- Byggekostnader for nye miljøstasjonar er lagt inn i budsjettet
- Restlåneopptaket for nye miljøstasjonar er inkludert i vedtaket (NOK 21 mill. frå før (i 2015) og NOK 42 mill. i 2016)

I budsjettet er det lagt opp til følgende overskot i 2016:

- Renovasjon totalt kr 2.155.000
- Hushaldning kr 1.496.000
- Næring kr 659.000
- Slamtøming kr 62.000 (som blir ført i null ved årsslutt)

Økonomiplanen for 2016 – 2019, viktige element:

- Det er lagt opp til 0 % årleg gebyrauke og 1 % årleg auke i folketalet f.o.m. 2016
- Alle kostnader med nye miljøstasjonar er lagt inn i økonomiplanen
- Renter og avskrivningar er berekna ut i frå sannsynlege investeringstidspunkt og det er lagt inn forventa renteutvikling i perioden
- Investeringar p.g.a. innføring av våtorganisk fraksjon er også lagt inn i 2018 og 2019

Styret si tilråding til vedtak:

Representantskapet vedtar budsjettet for 2016, tar gebyrregulativet for 2016 til etterretning, vedtar økonomiplanen for 2016 – 2019, vedtar låneopptaket til nye miljøstasjonar, og sender gebyrregulativet over til kommunestyra for endeleg godkjenning der.

Vedtak, samr.:

Søre Sunnmøre Reinholdsverk IKS

Renovasjon totalt budsjett 2016

Tal i heile tusen

	Budsjett 31.12.16	Budsjett 31.12.15	Avvik regnskap mot budsjett		Prognose 31.12.15	Avvik regnskap mot fjorårstall	
			Beløp	%		Beløp	%
Driftsinntekter:							
Renovasjonsgebyr	39 269	37 378	1 891	5,1 %	38 342	927	2,4 %
Andre driftsinntekter	3 510	3 527	-17	-0,5 %	3 422	88	2,6 %
Sum inntekter	42 779	40 905	1 874	4,6 %	41 763	1 016	2,4 %
Driftskostnader:							
Varekostnad	-8 852	-8 008	-844	10,5 %	-8 511	-341	4,0 %
Sum varekostnad	-8 852	-8 008	-844	10,5 %	-8 511	-341	4,0 %
Lønn/personalkost.	-17 300	-16 868	-432	2,6 %	-16 233	-1 067	6,6 %
Av-/nedskrivning	-3 814	-3 381	-433	12,8 %	-3 048	-766	25,1 %
Andre driftskostnader	-9 741	-9 331	-410	4,4 %	-9 364	-377	4,0 %
Sum andre driftskostnader	-30 855	-29 580	-1 275	4,3 %	-28 646	-2 209	7,7 %
Sum driftskostnad	-39 707	-37 588	-2 119	5,6 %	-37 157	-2 550	6,9 %
Driftsresultat	3 072	3 317	-245	-7,4 %	4 606	-1 534	-33,3 %
Finansposter:							
Renteinntekter	329	381	-52	-13,6 %	316	13	4,2 %
Aksjeutbytte	10	19	-9	-47,4 %	10	1	5,3 %
Sum finansinntekter	339	400	-61	-15,3 %	325	14	4,2 %
Renteutg. og andre finansutgifter	-1 256	-649	-607	93,5 %	-496	-760	153,0 %
Sum finansutgifter	-1 256	-649	-607	93,5 %	-496	-760	153,0 %
RESULTAT FINANS	-917	-249	-668	268,3 %	-171	-746	435,7 %
Resultat	2 155	3 068	-913	-29,8 %	4 435	-2 280	-51,4 %

Driftsinntekter:	
Renovasjonsgebyr	<ul style="list-style-type: none"> - Renovasjonsgebyr hushaldning - Innhentingstjenester næring
Andre driftsinntekter	<ul style="list-style-type: none"> - Restavfall levert til lokalmottak - Salg av papir, glas, metall etc. til gjenvinning - Viderefakturering av slam
Driftskostnader:	
Varekostnad	<ul style="list-style-type: none"> - Ekstern energigjenvinning av usortert avfall og treverk - Levering av spesialavfall og handtering av hageavfall etc. - Transport av avfall til gjenvinning - Entreprenør slamtøming
Lønn/personalkost.	<ul style="list-style-type: none"> - Lønnskostnader (lønn, feriepenger, andre tillegg) - Andre personalkostnader (arbeidsgiveravgift, forsikring av ansatte, pensjon)
Av-/nedskrivning	<ul style="list-style-type: none"> - Verdireduksjon av bygninger, maskiner, utstyr, inventar, dunker etc.
Andre driftskostnader	<ul style="list-style-type: none"> - Transport av avfall for ekstern energigjenvinning - Elekrisitet - Renhold - Kjøp og leasing av datasystemer og transportmidler - Innsamlingsutstyr og sekker - Arbeidstøy og verneutstyr - Reparasjon og vedlikehold av bygninger, anlegg, maskiner, utstyr etc. - Revisjon, rådgivning regnskap og konsulenttjenester - Kurs og opplæring - Trykkeri og porto ved fakturering - Elektronisk kommunikasjon (telefon, internett etc.) - Drivstoff og vedlikehold biler - Reiseutgifter ansatte - Annonser, informasjonsmateriell, markedsføring - Kontingenter - Forsikring av bygninger, anlegg, maskiner, utstyr etc. - Bankgebyr etc.
Finansposter:	
Renteinntekter	<ul style="list-style-type: none"> - Renter av bankinnskudd - Renter av kundekrav
Aksjeutbytte	<ul style="list-style-type: none"> - Utbytte fra Rekom
Renteutg. og andre finansutgifter	<ul style="list-style-type: none"> - Renter på lån og kreditter

Søre Sunnmøre Reinhaldsverk IKS

Hushaldning totalt budsjett 2016

Tal i heile tusen

	Budsjett	Budsjett	Avvik regnskap		Prognose	Avvik regnskap	
	31.12.16	31.12.15	Beløp	%		31.12.15	Beløp
Driftsinntekter:							
Renovasjonsgebyr	33 674	32 212	1 462	4,5 %	33 013	661	2,0 %
Andre driftsinntekter	2 858	2 770	88	3,2 %	2 801	57	2,0 %
Sum inntekter	36 532	34 982	1 550	4,4 %	35 814	718	2,0 %
Driftskostnader:							
Varekostnad	-7 977	-7 198	-779	-10,8 %	-7 670	-307	-4,0 %
Sum varekostnad	-7 977	-7 198	-779	-10,8 %	-7 670	-307	-4,0 %
Lønn/personalkost.	-14 852	-14 456	-396	-2,7 %	-13 940	-912	-6,5 %
Av-/nedskrivning	-3 165	-2 847	-318	-11,2 %	-2 522	-643	-25,5 %
Andre driftskostnader	-8 311	-7 878	-433	-5,5 %	-7 990	-321	-4,0 %
Sum andre driftskostnader	-26 328	-25 181	-1 147	-4,6 %	-24 452	-1 876	-7,7 %
Sum driftskostnad	-34 305	-32 379	-1 926	-5,9 %	-32 122	-2 183	-6,8 %
Driftsresultat	2 227	2 603	-376	-14,4 %	3 692	-1 465	-39,7 %
Finansposter:							
Renteinntekter	303	362	-59	-16,3 %	291	12	4,2 %
Aksjeutbytte	8	16	-8	-50,0 %	8	0	0,0 %
Sum finansinntekter	311	378	-67	-17,7 %	299	12	4,1 %
Renteutg. og andre finansutgifter	-1 042	-554	-488	-88,1 %	-418	-624	-149,5 %
Sum finansutgifter	-1 042	-554	-488	-88,1 %	-418	-624	-149,5 %
RESULTAT FINANS	-731	-176	-555	-315,3 %	-119	-612	-514,6 %
Resultat	1 496	2 427	-931	-38,4 %	3 573	-2 077	-58,1 %

Søre Sunnmøre Reinholdsverk IKS

Næring totalt budsjett 2016

Tal i heile tusen

	Budsjett 31.12.16	Budsjett 31.12.15	Avvik regnskap mot budsjett		Prognose 31.12.15	Avvik regnskap mot fjorårstall	
			Beløp	%		Beløp	%
Driftsinntekter:							
Renovasjonsgebyr	5 595	5 166	429	8,3 %	5 328	267	5,0 %
Andre driftsinntekter	652	757	-105	-13,9 %	621	31	5,0 %
Sum inntekter	6 247	5 923	324	5,5 %	5 949	298	5,0 %
Driftskostnader:							
Varekostnad	-875	-810	-65	8,0 %	-841	-34	4,0 %
Sum varekostnad	-875	-810	-65	8,0 %	-841	-34	4,0 %
Lønn/personalkost.	-2 448	-2 412	-36	1,5 %	-2 293	-155	6,8 %
Av-/nedskrivning	-649	-534	-115	21,5 %	-526	-123	23,4 %
Andre driftskostnader	-1 430	-1 453	23	-1,6 %	-1 374	-56	4,0 %
Sum andre driftskostnader	-4 527	-4 399	-128	2,9 %	-4 194	-333	7,9 %
Sum driftskostnad	-5 402	-5 209	-193	3,7 %	-5 035	-367	7,3 %
Driftsresultat	845	714	131	18,3 %	914	-69	-7,6 %
Finansposter:							
Renteinntekter	26	19	7	36,8 %	25	1	4,1 %
Aksjeutbytte	2	3	-1	-33,3 %	2	1	33,3 %
Sum finansinntekter	28	22	6	27,3 %	26	2	5,8 %
Renteutg. og andre finansutgifter	-214	-95	-119	125,3 %	-79	-135	171,9 %
Sum finansutgifter	-214	-95	-119	125,3 %	-79	-135	171,9 %
RESULTAT FINANS	-186	-73	-113	154,8 %	-52	-134	256,0 %
Resultat	659	641	18	2,8 %	862	-203	-23,6 %

Søre Sunnmøre Reinhaldsverk IKS

Slamtøming totalt budsjett 2016

Tal i heile tusen

	Budsjett	Budsjett	Avvik regnskap		Prognose	Avvik regnskap	
	31.12.16	31.12.15	Beløp	%		31.12.15	Beløp
Driftsinntekter:							
Renovasjonsgebyr	0	0	0		0	0	
Andre driftsinntekter	4 335	3 500	835	23,9 %	4 249	86	2,0 %
Sum inntekter	4 335	3 500	835	23,9 %	4 249	86	2,0 %
Driftskostnader:							
Varekostnad	-3 665	-2 800	-865	30,9 %	-3 491	-174	5,0 %
Sum varekostnad	-3 665	-2 800	-865	30,9 %	-3 491	-174	5,0 %
Lønn/personalkost.	-421	-332	-89	26,8 %	-410	-11	2,7 %
Av-/nedskrivning	-5	-8	3	-37,5 %	-7	2	-32,9 %
Andre driftskostnader	-181	-172	-9	5,2 %	-172	-9	5,0 %
Sum andre driftskostnader	-607	-512	-95	18,6 %	-590	-17	2,9 %
Sum driftskostnad	-4 272	-3 312	-960	29,0 %	-4 081	-191	4,7 %
Driftsresultat	63	188	-125	-66,5 %	169	-106	-62,6 %
Finansposter:							
Renteinntekter	0	0	0		0	-0	-100,0 %
Aksjeutbytte	0	0	0		0	0	
Sum finansinntekter	0	0	0		0	-0	-100,0 %
Renteutg. og andre finansutgifter	-1	-1	0	0,0 %	-1	-0	14,6 %
Sum finansutgifter	-1	-1	0	0,0 %	-1	-0	14,6 %
RESULTAT FINANS	-1	-1	0	0,0 %	-1	-0	45,4 %
Resultat	62	187	-125	-66,8 %	168	-106	-63,1 %

Driftsinntekter:	
Renovasjonsgebyr	<ul style="list-style-type: none"> - Renovasjonsgebyr husholdning - Innhentingstjenester næring
Andre driftsinntekter	<ul style="list-style-type: none"> - Restavfall levert til lokalmottak - Salg av papir, glas, metall etc. til gjenvinning - Viderefakturering av slam
Driftskostnader:	
Varekostnad	<ul style="list-style-type: none"> - Ekstern energigjenvinning av usortert avfall og treverk - Levering av spesialavfall og handtering av hageavfall etc. - Transport av avfall til gjenvinning - Entreprenør slamtøming
Lønn/personalkost.	<ul style="list-style-type: none"> - Lønnskostnader (lønn, feriepenger, andre tillegg) - Andre personalkostnader (arbeidsgiveravgift, forsikring av ansatte, pensjon)
Av-/nedskrivning	<ul style="list-style-type: none"> - Verdireduksjon av bygninger, maskiner, utstyr, inventar, dunker etc.
Andre driftskostnader	<ul style="list-style-type: none"> - Transport av avfall for ekstern energigjenvinning - Elektrisitet - Renhold - Kjøp og leasing av datasystemer og transportmidler - Innsamlingsutstyr og sekker - Arbeidstøy og verneutstyr - Reparasjon og vedlikehold av bygninger, anlegg, maskiner, utstyr etc. - Revisjon, rådgivning regnskap og konsulenttjenester - Kurs og opplæring - Trykkeri og porto ved fakturering - Elektronisk kommunikasjon (telefon, internett etc.) - Drivstoff og vedlikehold biler - Reiseutgifter ansatte - Annonser, informasjonsmateriell, markedsføring - Kontingenter - Forsikring av bygninger, anlegg, maskiner, utstyr etc. - Bankgebyr etc.
Finansposter:	
Renteinntekter	<ul style="list-style-type: none"> - Renter av bankinnskudd - Renter av kundekrav
Aksjeutbytte	<ul style="list-style-type: none"> - Utbytte fra Rekom
Renteutg. og andre finansutgifter	<ul style="list-style-type: none"> - Renter på lån og kreditter

Søre Sunnmøre Reinhaldsverk IKS

Tal i heile tusen	Slam kommunal kloakk budsjett pr. 31.12.16 (pr. 30.06.15)	Slam private tankar budsjett pr. 31.12.16 (pr. 30.06.15)
	Budsjett 31.12.16	Budsjett 31.12.16
Driftsinntekter:		
Renovasjonsgebyr	0	0
Andre driftsinntekter	1 116	3 219
Sum inntekter	1 116	3 219
Driftskostnader:		
Varekostnad	-1 000	-2 665
Sum varekostnad	-1 000	-2 665
Lønn/personalkost.	-70	-351
Av-/nedskrivning	-1	-4
Andre driftskostnader	-31	-150
Sum andre driftskostnader	-102	-505
Sum driftskostnad	-1 102	-3 170
Driftsresultat	14	49
Finansposter:		
Renteinntekter	0	0
Aksjeutbytte	0	0
Sum finansinntekter	0	0
Renteutg. og andre finansutgifter	0	-1
Sum finansutgifter	0	-1
RESULTAT FINANS	0	-1
Resultat	14	48

SSR 2016 –

Gebyrregulativ som skal godkjennast i kommunestyra:

(Alle prisar er ekskl. mva. og inkl. mva.)

STANDARDABONNEMENT:

Type abonnement:	Gebyr 2016:	Gebyr 2015 (samanlikning):
Standardabonnement, dunk 140 l grøn – 240 l blå Henting annankvar veke	kr 3.141,60 kr 3.927,- inkl. mva. kr 1.309,- inkl. mva. pr. termin	Uendra frå 2015 – m.a.o. ein realprisnedgang
Standardabonnement, sekk Sekkeløysing – 30 sekkar Henting annankvar veke	kr 3.141,60 kr 3.927,- inkl. mva. kr 1.309,- inkl. mva. pr. termin	Uendra frå 2015 – m.a.o. ein realprisnedgang
Redusert abonnement 140 l grøn – 240 l blå Sekkeløysing – 18 sekkar Henting kvar fjerde veke	kr 2.731,20 kr 3.414,- inkl. mva. kr 1.138,- inkl. mva. pr. termin	Uendra frå 2015 – m.a.o. ein realprisnedgang
Abonnement – nedgravd løysing	kr 3.141,60 kr 3.927,- inkl. mva. kr 1.309,- inkl. mva. pr. termin	Uendra frå 2015 – m.a.o. ein realprisnedgang

STORHUSHALD:

Type abonnement:	Gebyr 2016:	Gebyr 2015 (samanlikning):
Storhushald 240 l grøn – 240 l blå Sekkeløysing – 36 sekkar Henting annankvar veke	kr 3.453,60 kr 4.317,- inkl. mva. kr 1.439,- inkl. mva. pr. termin	Uendra frå 2015 – m.a.o. ein realprisnedgang

HEIMEKOMPOSTERING:

Type abonnement:	Gebyr 2016:	Gebyr 2015 (samanlikning):
Heimekompostering (gjeld kun for standardabonnement og reduisert abonnement)	kr 410,40,- i reduksjon på renovasjonsgebyret. (Max to husstandar per kompostbinge) kr 513,- inkl. mva. kr 171,- inkl. mva. pr. termin	Uendra frå 2015 – m.a.o. ein realprisnedgang

Forts.

Forts.

SLAMTØMING:

Type abonnement:	Gebyr 2016:	Gebyr 2015 (samanlikning):
Tøming vanleg tank hushaldning	Pris inn + 25 %	Uendra frå 2015 – m.a.o. ein realprisnedgang

ABONNEMENTSDELING:

Type abonnement:	Gebyr 2016:	Gebyr 2015 (samanlikning):
Abonnementsdeling 140 l grøn – 240 l blå 2 husstandar, pris pr. husstand 3 husstandar, pris pr. husstand 4 husstandar, pris pr. husstand Henting annankvar veke	kr 2.731,20 kr 2.731,20 kr 2.731,20 kr 3.414,- inkl. mva. kr 1.138,- inkl. mva. pr. termin	Uendra frå 2015 – m.a.o. ein realprisnedgang
Abonnementsdeling 660 l grøn – 660 l blå 5 husstandar eller meir, pris pr. husstand Henting annankvar veke	kr 2.731,20 kr 3.414,- inkl. mva. kr 1.138,- inkl. mva. pr. termin	Uendra frå 2015 – m.a.o. ein realprisnedgang
(Tillegg for større dunk 240 l)	(kr 312,- pr. år pr. dunk - sjå storhushald) (kr 390,- inkl. mva.) (kr 130,- inkl. mva. pr. termin)	Uendra frå 2015 – m.a.o. ein realprisnedgang
Tillegg for større dunk 370 l	kr 513,60 pr. år pr. dunk kr 642,- inkl. mva. kr 214, inkl. mva. pr. termin	Uendra frå 2015 – m.a.o. ein realprisnedgang
Tillegg for større dunk 660 l	kr 844,80 pr. år pr. dunk kr 1.056,- inkl. mva. kr 352,- inkl. mva. pr. termin	Uendra frå 2015 – m.a.o. ein realprisnedgang

FRITIDSABONNEMENT:

Type abonnement:	Gebyr 2016:	Gebyr 2015 (samanlikning):
Fritidsabonnement, dunk (ca ¼ av standardprisen)	kr 780,- kr 975,- inkl. mva. kr 325,- inkl. mva. pr. termin	Uendra frå 2015 – m.a.o. ein realprisnedgang
Fritidsabonnement, sekk (12 sekkar)	kr 780,- kr 975,- inkl. mva. kr 325,- inkl. mva. pr. termin	Uendra frå 2015 – m.a.o. ein realprisnedgang

Forts.

Forts.

TILLEGGSTENESTER:

Type abonnement:	Gebyr 2016:	Gebyr 2015 (samanlikning):
Utskifting av dunkar på løpande abonnement	kr 204,- pr. gong når SSR skiftar ut dunken hos abonnenten – gratis ved å levere/hente sjølv hos SSR (husk å avtale dette på førehand). Kr 255,- inkl. mva.	Uendra frå 2015 – m.a.o. ein realprisnedgang
Gebyr for ekstrahenting	kr 204,- pr. gong kr 255,- inkl. mva.	Uendra frå 2015 – m.a.o. ein realprisnedgang
Avstandsgebyr *	Individuell prisfastsetting	--

* Avstandsgebyr for henting/tøming utanfor vanlege køyreruter – prissetting etter vegstandard og avstand frå køyreveg.

TILLEGG:

Type abonnement:	Gebyr 2016:	Gebyr 2015 (samanlikning):
Pris pr. sekk	kr 20,- kr 25,- inkl. mva.	Uendra frå 2015 – m.a.o. ein realprisnedgang
Gebyr oppstart nytt abonnement / restart av kvilande abonnement	kr 816,- pr. gong kr 1.020,- inkl. mva.	Uendra frå 2015 – m.a.o. ein realprisnedgang

ANDRE SATSAR:

Levering til lokalmottak:	kr 2.032,- pr. tonn kr 2.540,- pr. tonn inkl. mva.	Uendra frå 2015 – m.a.o. ein realprisnedgang
Minstesum ved levering til lokalmottak:	kr 52,- kr 65,- inkl. mva.	Uendra frå 2015 – m.a.o. ein realprisnedgang
Volumgebyr over 0,2 m ³ :	kr 428,- pr m ³ kr 535,- pr m ³ inkl. mva.	Uendra frå 2015 – m.a.o. ein realprisnedgang
Dekk på felg:	kr 116,- kr 145,- in kl. mva.	Uendra frå 2015 -- m.a.o. ein realprisnedgang
Dekk utan felg:	Gratis innlevering på miljøstasjonen i Saunesmarka	

SSR - Økonomiplan 2016 - 2019

I følge § 20 i IKS-lova skal ein økonomiplan i eit IKS omfatte dei fire neste budsjettåra og "gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver, herunder investeringsplaner, og finansieringen av disse i perioden. I økonomiplanen skal det inngå en oversikt over selskapets samlede gjeldsbyrde og garantiansvar, og over utgifter til renter og avdrag i planperioden".

	Prognose 2015	Budsjett 2016	Øk.plan 2017	Øk.plan 2018	Øk.plan 2019
Driftsinntekter					
Renovasjonsgebyr hushaldning	35 814	36 532	37 263	38 008	38 768
Renovasjonsgebyr/inntekter næring	5 949	6 247	6 497	6 757	7 027
Inntekter slam	4 249	4 335	4 595	4 871	5 163
Sum driftsinntekter	46 012	47 114	48 355	49 635	50 958
Driftskostnader					
Varekostnader	12 002	12 517	13 128	13 862	14 639
Sum varekostnader	12 002	12 517	13 128	13 862	14 639
Lønn-/personalkostnader	16 643	17 721	18 835	19 381	20 543
Avskrivning	3 055	3 819	3 991	3 135	3 314
Andre driftskostnader	9 536	9 922	10 324	10 844	11 391
Sum andre driftskostnader	29 234	31 462	33 150	33 361	35 248
Sum driftskostnader	41 236	43 979	46 278	47 223	49 887
Driftsresultat	4 776	3 135	2 077	2 412	1 071
Finansposter					
Renteinntekter	316	329	334	339	344
Aksjeutbytte	10	10	10	10	10
Sum finansinntekter	326	339	344	349	354
Renteutgifter og andre finansutgifter	498	1 257	3 443	3 346	3 248
Sum finansutgifter	498	1 257	3 443	3 346	3 248
Sum finansposter	-172	-918	-3 099	-2 997	-2 894
Resultat av årets drift	4 604	2 217	-1 022	-585	-1 823
Til framføring mot sjølvkostfond, hush.	3 573	1 496	-1 315	-1 089	-2 305
Til framføring mot egenkapital	863	659	256	491	497
Sjølvkostfond per 31.12.	14 418 000	15 914 000	14 599 000	13 510 000	11 205 000

SSR - Økonomiplan 2016 - 2019

I følge § 20 i IKS-lova skal ein økonomiplan i eit IKS omfatte dei fire neste budsjettåra og "gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver, herunder investeringsplaner, og finansieringen av disse i perioden. I økonomiplanen skal det inngå en oversikt over selskapets samlede gjeldsbyrde og garantiansvar, og over utgifter til renter og avdrag i planperioden".

Hushaldning:

	Prognose 2015	Budsjett 2016	Øk.plan 2017	Øk.plan 2018	Øk.plan 2019
Driftsinntekter					
Renovasjonsgebyr hushaldning	33 013	33 674	34 347	35 034	35 735
Andre driftsinntekter	2 801	2 858	2 915	2 973	3 033
Sum driftsinntekter	35 814	36 532	37 263	38 008	38 768
Driftskostnader					
Varekostnader	7 670	7 977	8 296	8 711	9 146
Sum varekostnader	7 670	7 977	8 296	8 711	9 146
Lønn-/personalkostnader	13 940	14 852	15 793	16 251	17 232
Avskrivning	2 522	3 165	3 308	2 607	2 798
Andre driftskostnader	7 990	8 311	8 643	9 076	9 529
Sum andre driftskostnader	24 452	26 328	27 744	27 933	29 559
Sum driftskostnader	32 122	34 305	36 040	36 644	38 706
Driftsresultat	3 692	2 227	1 222	1 364	62
Finansposter					
Renteinntekter	291	303	308	312	317
Aksjeutbytte	8	8	8	8	8
Sum finansinntekter	299	311	316	320	325
Renteutgifter og andre finansutgifter	418	1 042	2 853	2 773	2 692
Sum finansutgifter	418	1 042	2 853	2 773	2 692
Sum finansposter	-119	-731	-2 537	-2 453	-2 367
Resultat av årets drift	3 573	1 496	-1 315	-1 089	-2 305
Til framføring mot sjølvkostfond, hush.	3 573	1 496	-1 315	-1 089	-2 305

	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Øk.plan 2017	Øk.plan 2018	Øk.plan 2019
Sjølvcostfond per 31.12	14 418 000	15 914 000	14 599 000	13 510 000	11 205 000

Investeringsbehov	2016	2017	2018	2019
Herøy miljøstasjon (Mjølstadneset)	5 000 000			
Ny miljøstasjon (Saunesmarka)	36 000 000	16 000 000		
Sande miljøstasjon (Myklebustmyrane)	6 000 000			
Diverse mindre investeringar	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Innføring av våtorganisk avfall			2 000 000	1 000 000
Sum investeringar *	48 000 000	17 000 000	3 000 000	2 000 000

* Gjennom å vedta investeringsbudsjettet har ein også samstundes vedteke eventuelle låneopptak for investeringane i 2016. Avskrivningane på investeringane i 2016 er lagt inn i 2016-budsjettet.

Forutsetningar	2016	2017	2018	2019
%-vis mengdeauke (ekskl befolkningsauke)	1 %	1 %	1 %	1 %
%-vis befolkningsauke	1 %	1 %	1 %	1 %
%-vis gebyrauke per år	0 %	0 %	0 %	0 %
%-vis kostnadsauke	4 %	4 %	5 %	5 %
%-vis lønnskostnad	2,9 %	2,9 %	2,9 %	2,9 %
Rentesats innskotsrente (renteinntekter bank)	1,5 %	1,5 %	1,5 %	1,5 %
Rentesats utlånsrente (rentek. bank) gamle lån	2,0 %	2,5 %	2,5 %	3,0 %
Rentesats utlånsrente (rentek. bank) nye lån	1,75 %	2,0 %	2,0 %	2,5 %
Auke antal årsverk p.g.a. høgare servicenivå	1	1	0	1

Kostnadane er forventa å auke ein del i 2018 og 2019 p.g.a. nye fraksjonar, større mengder inkludert i gebyret og høgare servicenivå.

I føresetnadane er det ikkje tatt med ekstraordinære av- og nedskrivningar.

Selskapet si samla gjeldsbyrde er på følgande:

	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019
Langsiktig gjeld til kredittinstitusjonar	37 010 000	77 466 000	75 135 000	72 804 000	70 472 000

I tillegg kjem driftskreditt.

Garantiansvaret på langsiktig gjeld er fordelt på kommunane med slik forplikting i prosent:

Hareid kommune	20,71
Herøy kommune	36,16
Sande kommune	10,72
Ulstein kommune	32,41

Næring:

	Prognose 2015	Budsjett 2016	Øk.plan 2017	Øk.plan 2018	Øk.plan 2019
Driftsinntekter					
Renovasjonsgebyr/inntekter næring	5 949	6 247	6 497	6 757	7 027
Sum driftsinntekter	5 949	6 247	6 497	6 757	7 027
Driftskostnader					
Varekostnader	841	875	910	956	1 003
Sum varekostnader	841	875	910	956	1 003
Lønn-/personalkostnader	2 293	2 448	2 609	2 685	2 853
Avskrivning	526	649	678	524	512
Andre driftskostnader	1 374	1 430	1 487	1 562	1 640
Sum andre driftskostnader	4 193	4 527	4 774	4 770	5 004
Sum driftskostnader	5 034	5 402	5 684	5 726	6 007
Driftsresultat	915	845	813	1 031	1 020
Finansposter					
Renteinntekter	25	26	26	27	27
Aksjeutbytte	2	2	2	2	2
Sum finansinntekter	27	28	28	29	29
Renteutgifter og andre finansutgifter	79	214	585	569	552
Sum finansutgifter	79	214	585	569	552
Sum finansposter	-52	-186	-557	-540	-523
Resultat av årets drift	863	659	256	491	497
Til framføring mot egenkapital	863	659	256	491	497
Forutsetninger					
	2016	2017	2018	2019	
%-vis inntektsauke per år	5 %	4 %	4 %	4 %	4 %
%-vis generell kostnadsauke	4 %	4 %	5 %	5 %	5 %
%-vis lønnskostnad	2,9 %	2,9 %	2,9 %	2,9 %	2,9 %
Rentesats innskotsrente (renteinntekter bank)	1,5 %	1,5 %	1,5 %	1,5 %	1,5 %
Rentesats utlånsrente (rentek. bank) gamle lån	2,0 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %	3,0 %
Rentesats utlånsrente (rentek. bank) nye lån	1,75 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,5 %

Slam:

	Prognose 2015	Budsjett 2016	Øk.plan 2017	Øk.plan 2018	Øk.plan 2019
Inntekt slamtøming komm. kloakk	1 094	1 116	1 183	1 254	1 329
Inntekt slamtøming private tankar	3 155	3 219	3 412	3 617	3 834
Sum inntekter slam	4 249	4 335	4 595	4 871	5 163
Driftskostnader					
Varekostnader	3 491	3 665	3 922	4 196	4 490
Sum varekostnader	3 491	3 665	3 922	4 196	4 490
Lønn-/personalkostnader	410	421	433	446	459
Avskrivning	7	5	5	4	4
Andre driftskostnader	172	181	194	207	222
Sum andre driftskostnader	589	607	632	657	684
Sum driftskostnader	4 080	4 272	4 553	4 853	5 174
Driftsresultat	169	63	42	18	-11
Finansposter					
Renteinntekter	0	0	0	0	0
Aksjeutbytte	0	0	0	0	0
Sum finansinntekter	0	0	0	0	0
Renteutgifter og andre finansutgifter	1	1	5	4	4
Sum finansutgifter	1	1	5	4	4
Sum finansposter	-1	-1	-5	-4	-4
Resultat av årets drift	168	62	37	14	-15
Forutsetningar					
	2016	2017	2018	2019	
%-vis mengdeauke (ekskl befolkningsauke)	1 %	5 %	5 %	5 %	
%-vis befolkningsauke	1 %	1 %	1 %	1 %	
%-vis gebyrauke per år	0 %	0 %	0 %	0 %	
%-vis generell kostnadsauke	5 %	7 %	7 %	7 %	
%-vis lønnskostnad	2,9 %	2,9 %	2,9 %	2,9 %	
Rentesats innskotsrente (renteinntekter bank)	1,5 %	1,5 %	1,5 %	1,5 %	
Rentesats utlånsrente (rentek. bank) gamle lån	2,0 %	2,5 %	2,5 %	3,0 %	
Rentesats utlånsrente (rentek. bank) nye lån	1,75 %	2,0 %	2,0 %	2,5 %	

Anlegg- og driftsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	JRV	Arkivsaknr:	2015/1483
		Arkiv:	231

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
206/15	Formannskapet	17.11.2015
189/15	Kommunestyret	10.12.2015

AVGIFTSSATSAR FOR BRØYTING AV PRIVAT VEGAR 2016

Møtebehandling:

Rådmannen si tilråding vart samrøystes vedteken.

Tilråding i Formannskapet - 17.11.2015

1. Brøyteabonntar skal betale eit årleg gebyr/beredskapsgodtgjersle på 272 kroner.
2. For vegar med lengde 25 -100 m skal det betalast 126 kroner pr. gong. For kvar påbyrja 100 m over dei første 100 eit tillegg på 76 kroner.

Meirverdiavgift kjem i tillegg.

Dei nye satsane vert gjort gjeldande frå 01.01.2016.

Tilråding:

3. Brøyteabonntar skal betale eit årleg gebyr/beredskapsgodtgjersle på 272 kroner.
4. For vegar med lengde 25 -100 m skal det betalast 126 kroner pr. gong. For kvar påbyrja 100 m over dei første 100 eit tillegg på 76 kroner.

Meirverdiavgift kjem i tillegg.

Dei nye satsane vert gjort gjeldande frå 01.01.2016.

Særutskrift:

- Anlegg og driftsavdelinga, her
- Økonomi avdelinga, her

Bakgrunn for saka:

Saka gjeld fastsetting av avgiftsgebyr for brøyting av private vegar i regi av kommunen for 2016.

Saksopplysningar/vurdering:

Dagens regelverk for brøyting av private vegar i regi av kommunen vart vedteke i K-sak 137/10 og gjort gjeldande frå årsskiftet 2010/2011. Ordninga er meint å vere sjølvfinansierande og skulle i.h.h.t. K-sak 1137/10 evaluerast etter 2 år. Ein vurderte då at ordninga så langt hadde vore sjølvfinansierande slik intensjonen var.

Frå og med brøytesesongen 2015/2016 er det inngått nye brøyteavtalar med private brøytarar. Avtalane gjeld for 2 år med høve til forlenging med 2 + 1 år. Samla beredskapsgodtgjersle er noko lågare enn tidlegare avtale, medan timeprisen er noko høgre. Godtgjersla til kommunen sine brøytekontraktørar vert regulert årleg etter SSB sin indeks for vintervedlikehald. Endringa i samla beredskapsgodtgjersla har m.a. bakgrunn i at avtalt beredskapsperiode er gjort kortare og at antal roder er redusert frå 10 til 9. Ein vurderer at kostandene med dei nye avtalane samla sett vil vere om lag på nivå som tidlegare avtale. Det store usikkerheitsmomentet med omsyn til brøytekostnad ligg imidlertid på kor vintrane vert framover då sjølve brøytinga vert betalt pr. time. Erfaringsmessig kan dette variere svært mykje. Samla forbruk på vegvedlikehald vil måtte tilpassast i forhold til dette.

Prisen på tenesta er 2-delt og for 2015 var satsane slik:

1. Fast årleg gebyr/beredskapsgodtgjersle for alle abonnentar: kr 266,-
2. For vegar med lengde 25 – 100 m: kr 123,- pr. gong
For kvar påbyrja 100 m over dei første 100 eit tillegg på kr 74,-

Meirverdiavgift kjem i tillegg.

Med bakgrunn i ovanståande om nye brøyteavtalar vil ein tilrå at satsane for brøyting av private vegar i 2016 vert auka med om lag 2%. Dei nye satsane vert då:

1. Brøyteabonnentar skal betale eit årleg gebyr/beredskapsgodtgjersle på 272 kroner.
2. For vegar med lengde 25 -100 m skal det betalast 126 kroner pr. gong.
For kvar påbyrja 100 m over dei første 100 eit tillegg på 76 kroner.

Meirverdiavgift kjem i tillegg.

Fosnavåg, 31.10.2015

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Jon Rune Våge
Avd.leiar

Sakshandsamar: Jon Rune Våge

Utviklingsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	JMM	Arkivsaknr:	2015/525
		Arkiv:	124

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
215/15	Formannskapet	17.11.2015
190/15	Kommunestyret	10.12.2015

ENDRING AV GEBYRREGULATIV FOR DELE- OG BYGGESAK, OPPMÅLING OG PLAN

Møtebehandling:

Rådmannen si tilråding vart samrøystes vedteken.

Tilråding i Formannskapet - 17.11.2015

Kommunestyret vedtek nye gebyrsatsar for dele- og byggesak, oppmåling og plan slik dei går fram av vedlegg til saka.

Tilråding:

Kommunestyret vedtek nye gebyrsatsar for dele- og byggesak, oppmåling og plan slik dei går fram av vedlegg til saka.

Særutskrift:
Utviklingsavdelinga

Vedlegg:

Vedlegg

- 1 Forslag 2016 - gebyr knytt til oppmåling
- 2 Forslag 2016 - gebyr knytt til bygge og delesak
- 3 Forslag 2016 - gebyr knytt til plan og dispensasjonar

Saksopplysningar:

I 2015 justerte Herøy kommune sine gebyr knytt til Utviklingsavdelinga sine fagområder vesentleg opp. I forslag for 2016 legg ein til grunn å harmonere ytterligere gebyrregulativa mot Ulstein kommune sitt gebyrregulativ for liknande tenester. Dette medfører at satsane vil auke utover ordinær prisstigning på 2,7 %. I forslaget ligg der ei total auke i gebyra frå 6 til 13,7 %.

Ein legg inn ei forventa inntektsauke i budsjettet på 212 000 kroner på denne gebyrjusteringa.

Vurdering og konklusjon:**Byggesak**

Ein rår til at gebyra vert i stor grad samordna med Ulstein kommune sine satsar for 2015 og det vert lagt til prisstigning på 2,7 % på gebyra.

Deling av grunneigedom

Ein rår til at gebyra vert i stor grad samordna med Ulstein kommune sine satsar for 2015 og det vert lagt til prisstigning på 2,7 % på gebyra.

Mindre tilpasningar i teksten på gebyrregulativet (vist med raudt i vedlegget)

Plan og dispensasjonar

Ein rår til at gebyra vert i stor grad samordna med Ulstein kommune sine satsar for 2015 og det vert lagt til prisstigning på 2,7 % på gebyra.

Ein viser elles til vedlegg i saka.

Fosnavåg, 19.10.2015

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Jarl Martin Møller
Avd.leiar

Sakshandsamar: Jarl Martin Møller

§5.1 Oppretting av matrikkeleining

§5.1.1 OPPRETNING AV MATRIKKELEINING OG FESTEGRUNN

Areal frå 0 – 2000 m

Areal frå 2001 -20 000m² – auke pr. påbegynt da.

Areal over 20 001m² etter medgått tid, dog ikkje under sats for 20 000m²

§5.1.2 MATRIKULERING AV EKSISTERANDE UMATRIKULERT GRUNN

Areal frå 0 – 2000 m²

Areal frå 2001 -20 000m² – auke pr. påbegynt da.

Areal over 20 001m² etter medgått tid, dog ikkje under sats for 20 000m²

§5.1.3 OPPMÅLING AV UTEAREAL PÅ EIGARSEKSJON

Gebyr for oppmåling av uteareal på inntil 1 eigarseksjon

Auke i gebyr for oppmåling av uteareal utover 1 eigarseksjon,pr seksjon

§5.1.4 OPPRETNING AV ANLEGGSEIGEDOM

volum frå 0 – 2000 m³

volum frå 2001 -20 000m³– auke pr. påbegynt 1000m³ (gml sats gjenspeglar 0-500m²)

§5.1.5 REGISTRERING AV JORDSAMEIGE

Gebyr for registrering av eksisterande jordsameige vert fakturert etter medgått tid. Timepris med minstegebyr

§5.1.6 OPPRETNING AV TILLEGGSAREAL SOM EIGEN MATRIKKELEINING SOM TILLEGG TIL EKSISTERANDE GRUNNEIGEDOM ELLER FESTEGRUNN.

Gebyr

§5.1.7 OPPRETNING AV PUNKTFESTE.

Gebyr for oppretting av matrikkeleining for punktbeste

Gebyr for oppretting av matrikkeleining for punktbeste der punktbeste er planlagt og koordinatbestemt i jordskiftesak

§5.2 Oppretting av matrikkeleining utan fullført oppmålingsforretning

Satsar etter §5.1.1, 5.1.2, 5.1.4 og 5.1.5 gjeld, i tillegg kjem eit tilleggsgebyr for oppretting av matrikkeleining før fullført oppmålingsforretning på

§5.2.1 AVBROT I OPPMÅLINGSFORRETNING ELLER MATRIKULERING

Gebyr for utført arbeid når saka vert trekt før den er fullført, om den må avvisast, ikkje lar seg matrikkelføre på grunn av endra heimelsforhold eller om saka av andre grunnar ikkje kan fullførast, vert gebyrsatsene sett til 1/3 etter §5.1 og §5.2

§5.3 Grensejustering

§5.3.1 GRUNNEIGEDOM, FESTEGRUNN OG JORDSAMEIGE

Ved gebyr for grensejustering kan arealet for involverte eigedomar justerast med inntil 5 % av eigedomens areal. (maksimalgrensa er sett til 500 m²). Ein eigedom kan imidlertid ikkje avgi areal som i sum overstig 20 % av eigedomens areal før justeringa. For grensejustering til veg- eller jernbaneformål kan andre arealklasser gjelde.

Areal frå 0 – 250 m² -NY

Areal frå 251 – 500 m² (gml sats gjenspeglar 0-500m²)

§5.3.2 ANLEGGSEIGEDOM

For anleggseigedom kan volumet justerast med inntil 5 % av anleggseigedomens volum, men den maksimale grensa er satt til 1000 m³

Areal frå 0 – 250 m³ -NY

Areal frå 251 – 500 m³ (gml sats gjenspeglar 0-500m²)

§5.4 Arealoverføring

§5.4.1 GRUNNEIGEDOM, FESTEGRUNN OG JORDSAMEIGE

Ved arealoverføring skal oppmålingsforretning og tinglysing gjennomførast.

Arealoverføring utløysar dokumentavgift. Dette gjeld ikkje arealoverføring til veg- og jernbaneføremål.

Areal frå 0 – 2000 m²

Areal frå 2001 - auke pr. påbegynt da

§5.4.2 ANLEGGSEIGEDOM

For anleggseigedom kan volum som skal overførast frå ei matrikkeleining til ei anna, - ikkje vere registrert på ei tredje matrikkeleining.

Volum kan kun overførast til ei matrikkeleining dersom vilkåra for samanslåing er til stades. Matrikkeleininga skal utgjere eit samanhengande volum.

Volum frå 0 – 2000 m³

Volum frå 2001 - auke pr. påbegynt da

§5.5 Klarlegging av eksisterande grense der grensa tidligare er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning

For inntil 2 punkt

For overskytende grensepunkt, pr. punkt

Sats 2015	Arealgebyr	Ulstein 2015	Ulstein 2015	Prosentdifferanse	Prosentdifferanse	Forslag 2016 inkl. 2,7 prisvekst	Forslag 2016 inkl. 2,7 prisvekst	Total auke i prosent	
15000		16650		11,00		17100		14,00	14,00
600		653		8,83		671		11,77	11,77
4000		5240		31		5381		34,54	
348		382		9,77		392		12,73	12,73
9000		10493		16,59		10776		19,74	19,74
2900		3275		12,93		3363		15,98	15,98
0		653				671			
15000		16650		11		17100		14,00	14,00
4900		5240		6,94		5381		9,83	9,83
9000	5,8	9640	6,2	7,11	6,90	9900	6,37	10,00	10,00
9000		9640	6,2	7,11		9900	6,37	10,00	10,00
4000		4000		0		4108		2,70	
4300		4573		6,35		4696		9,22	9,22
0		5895				6054			
6800		8515		25,22		8745		28,60	
0		7860				8072			
6800		9838		44,68		10104		48,58	
15000		16650		11		17100		14,00	14,00
600		653		8,83		671		11,77	11,77
15000		16650		11		17100		14,00	14,00
600		653		8,83		671		11,77	11,77
1738		1929		10,99		1981		13,99	13,99
579		642		10,88		659		13,87	13,87

§5.6 Klarlegging av eksisterande grense der grensa ikkje tidligare er koordinatbestemt / eller klarlegging av rettigheter

For inntil 2 punkter

For overskytande grensepunkt, pr. punkt

Gebyr for klarlegging av rettar vert fakturert etter medgått tid. Timepris er

Dersom alle grensene kring eignedomen skal gåast opp, skal det betalast gebyr etter §5.1

§5.7. Privat grenseavtale

Gebyr vert fastsett etter medgått tid. Timepris med minstegebyr på

§5.8 Andre oppmålingstekniske arbeid

Gebyr for oppmålingstekniske arbeid som ikkje vert dekt av satsane som nemnde ovanfor, skal utreknast etter brukt tid. Timepris + mva.

Ved markarbeid vert lagt til bruk av oppmålingsutstyr pr time. Meirverdiavgift skal eventuelt leggst til etter gjeldande reglar.

§5.9 Endringar i grunnlaget for matrikkelføring av saka

Gjer revirenten under saksgangen endringar i grunnlaget for matrikkelføringa av saka, opprettheld ein likevel gebyret.

§5.10 Utførde matrikkelbrev

Matrikkelbrev inntil 10 sider kr 175,-

Matrikkelbrev over 10 sider kr 350,-

Endring i maksimalsatsar vert regulert av Statens kartverk i takt med den årlege kostnadsutviklinga.

Gjennomsnitt

	5796	6427		10,89		6601		13,88	13,88
	1160	1285		10,78		1320		13,77	13,77
	600	693		15,50		712		18,62	18,62
	2320	2570		10,78		2639		13,77	13,77
	600	693		15,5		712		18,62	18,62
	338	384		13,61		394		16,68	16,68

13,73

GEBYRSATSAR FOR 2016

Arkivsak: 2015/XXX Dato XX.12.201X
 Gebyrregulativ, Jf. PBL § 33-1 og § 7 i lov om eigarseksjonar
 Gjeldande frå 01.01.2016

Prisvekst 2016: 2,7 %

Ulstein 2015

Forskjell i prosent mellom Herøy og Ulstein 2015

Forslag nye satser 2016 i Herøy

GEBYRSATSAR for byggesaker, fradeling, grensejustering, seksjonering og regulering Alle areal er oppgitt i BRA	Grunn beløp	Gebyr pr. m ² BRA	Gebyr pr. m ² 0 - 200	Gebyr pr. m ² > 200	Grunn beløp	Gebyr pr. m ² BRA	Gebyr pr. m ² 0 - 200	Gebyr pr. m ² > 200	Grunn beløp	Gebyr pr. m ² BRA	Gebyr pr. m ² 0 - 200	Gebyr pr. m ² > 200	Grunn beløp	Gebyr pr. m ² BRA	Gebyr pr. m ² 0 - 200	Gebyr pr. m ² > 200
1 [Ingen registrering]																
2 BUSTAD- OG FRITIDSBYGG ei brukseining, (inkl. garasje, etc.)	kr 3 000	kr 31,21	kr -	kr -	kr 3 180	kr 33,08	kr -	kr -	6 %	6 %			kr 3 266	kr 34	kr -	kr -
3 BUSTAD- OG FRITIDSBYGG Rekke, kjede, atrium-, horisontaldelt, o.l	kr 3 000	kr 37,50	kr -	kr -	kr 3 180	kr 39,75	kr -	kr -	6 %	6 %			kr 3 266	kr 41	kr -	kr -
4 BUSTAD- OG FRITIDSBYGG Tilbygg/påbygg	kr 3 000	kr 37,50	kr -	kr -	kr 3 180	kr 39,75	kr -	kr -	6 %	6 %			kr 3 266	kr 41	kr -	kr -
5 BUSTAD- OG FRITIDSBYGG Ombygging(endra bruksareal), bruksendring	kr 3 000	kr 7,80	kr -	kr -	kr 3 180	kr 8,27	kr -	kr -	6 %	6 %			kr 3 266	kr 8	kr -	kr -
6 BUSTAD- OG FRITIDSBYGG Fasadeendring, skifte av vindauge, tak og lignende	kr 3 000	kr -	kr -	kr -	kr 3 180	kr -	kr -	kr -	6 %				kr 3 266	kr -	kr -	kr -
7 ANDRE BYGG § 20-1 Nybygg	kr 3 000	kr -	kr 76,38	kr 19,00	kr 3 180	kr -	kr 80,97	kr 20,14	6 %		6 %	6 %	kr 3 266	kr -	kr 83	kr 21
8 ANDRE BYGG § 20-1 Til og påbygg	kr 3 000	kr -	kr 37,50	kr 19,00	kr 3 180	kr -	kr 39,75	kr 20,14	6 %		6 %	6 %	kr 3 266	kr -	kr 41	kr 21
9 ANDRE BYGG § 20-1 Omb/bruksendr	kr 3 000	kr -	kr 31,21	kr 19,00	kr 3 180	kr -	kr 33,08	kr 20,14	6 %		6 %	6 %	kr 3 266	kr -	kr 34	kr 21
10 TILTAK t.d. garasje, uthus (også landbruk) etter § 20-2 bokstav a), b) og d)	kr 3 000	kr 19,00	kr -	kr -	kr 3 180	kr 20,14	kr -	kr -	6 %	6 %			kr 3 266	kr 21	kr -	kr -
11 TILTAK Til/påbygg og bruksendringer etter § 20-2 a), b) og d)	kr 3 000	kr -	kr 19,00	kr -	kr 3 180	kr -	kr 20,14	kr -	6 %			6 %	kr 3 266	kr -	kr 21	kr -
12 MELLOMBELSE BYGNINGAR etter § 20-2 c) (fullt gebyr tilsvarende ANDRE BYGG § 20-1)	kr 3 000	kr -	kr 76,38	kr 19,00	kr 3 180	kr -	kr 80,97	kr 20,14	6 %		6 %	6 %	kr 3 266	kr -	kr 83	kr 21
13 ENDRINGAR, FORNYA BYGGELØYVE som krev handsaming	kr 3 000	kr -	kr 3,40	kr 1,64	kr 3 180	kr -	kr 3,60	kr 1,73	6 %			6 %	kr 3 266	kr -	kr 4	kr 2
14 REV. TEIKNINGAR/Mindre TILLEGG/ENDRINGAR som krev handsaming	kr 1 500	kr -	kr -	kr -	kr 1 590	kr -	kr -	kr -	6 %				kr 1 633	kr -	kr -	kr -
15 RIVING AV BYGG OG ANLEGG Bygg < 100 m2	kr 1 500	kr -	kr -	kr -	kr 1 590	kr -	kr -	kr -	6 %				kr 1 633	kr -	kr -	kr -
16 RIVING AV BYGG OG ANLEGG Bygg > 100 m2	kr 3 000	kr 3,90	kr -	kr -	kr 3 180	kr 4,14	kr -	kr -	6 %	6 %			kr 3 266	kr 4	kr -	kr -
17 HEIS, TEKN.INNSTALL., PIPER/FYRINGSANLEGG	kr 1 500	kr -	kr -	kr -	kr 1 590	kr -	kr -	kr -	6 %				kr 1 633	kr -	kr -	kr -
18 SKILT, STØTTEMURAR(inkl utstikking), MASTER, BRØNNAR, GJERDE	kr 1 500	kr -	kr -	kr -	kr 1 590	kr -	kr -	kr -	6 %				kr 1 633	kr -	kr -	kr -
19 UTANDØRSANLEGG / Anlegg (av ein viss storleik)	kr 3 000	kr -	kr -	kr -	kr 3 180	kr -	kr -	kr -	6 %				kr 3 266	kr -	kr -	kr -
20 ANLEGG I STRANDSONA. HAMNER/FISKERIANLEGG, NYANLEGG, MOLO,KAI,FLYTEBRYGGE	kr 6 000	kr -	kr -	kr -	kr 6 360	kr -	kr -	kr -	6 %				kr 6 532	kr -	kr -	kr -
21 ANDRE SØKNADSPLIKTIGE TILTAK ETTER § 20-1 (kan vere mindre bygg, div. anlegg m.m)	kr 3 000	kr 19,00	kr -	kr -	kr 3 180	kr -	kr -	kr -	6 %				kr 3 266	kr -	kr -	kr -
22 AVSLAG PÅ SØKNAD	kr 3 000				kr 3 180				6 %				kr 3 266	kr -	kr -	kr -
23 ANSVARSRETTAR, personleg godkjenning ved større tiltak (ansv. søk.pro)	kr 1 500				kr 1 590				6 %				kr 1 633	kr -	kr -	kr -
24 SAKSHANDSAMING AV LOKAL GODKJENNING, i etterkant av godkj. byggemeld.	kr 1 500				kr 1 590				6 %				kr 1 633	kr -	kr -	kr -
25 SØKNAD OM IGANGSETTINGSLØYVE eit gebyr pr. søknad	kr 3 000				kr 3 180				6 %				kr 3 266	kr -	kr -	kr -
31 SØKNAD OM FRÅDELING - handsaming etter PBL	kr 3 000				kr 3 180				6 %				kr 3 266	kr -	kr -	kr -
32 SEKSJONERING, ikkje utført synfaring - 3 gongar rettsgebyret*	kr 2 580				kr 2 580				0 %				kr 2 580	kr -	kr -	kr -
33 SEKSJONERING, utført synfaring - 5 gongar rettsgebyret*	kr 4 300				kr 4 300				0 %				kr 4 300	kr -	kr -	kr -

* Rettsgebyret er pr. 01.01.2014 på kr. 860,- (uendra sidan 01.01.2006)

UTSTIKING AV BYGG

Bustadhus	kr 3 988,- + mva			kr 4 227,00									kr 4 341	+mva
Etterkontroll av utstikking - Bustad:	kr 2 175,- + mva			kr 3 505,00									kr 3 600	+mva
PAKKE - utstikking Bustad inkl etterkontroll:	kr 5 546,- + mva			kr 5 878,00									kr 6 037	+mva
Garasje	kr 2 175,- + mva			kr 2 305,00									kr 2 367	+mva

Plan og dispensasjonsgebyr

	2015	Kommentar	Ulstein 2015	Prosentdifferanse	Forslag 2016 inkl. 2,7 prisvek	Total auke i prosent
Handsamingsgebyret for 1.1,1.2 og 1.3 :	20000				20540	2,7
Handsamingsgebyret for 1.4 :						
SØKNAD OM DISPENSASJON - rein formalitet (etter vurdering i den eir	0					
SØKNAD OM DISPENSASJON (handsaming delegert utviklingsleiar - ut	1500	1/2 grunnbeløp	1590	6	1633	8,86
SØKNAD OM DISPENSASJON (handsaming delegert utviklingsleiar - m	3000		3180	6	3266	8,86
SØKNAD OM DISPENSASJON (handsaming MTK utan høyring)	4500	1,5 grunnbeløp	4770	6	4899	8,86
SØKNAD OM DISPENSASJON (handsaming MTK med høyring)	10500	3,5 grunnbeløp	11130	6	11431	8,86
Grunnbeløp	3000		3180	6	3266	8,86
1.1 Storleiken på arealgebyret						
Fast gebyr inntil 5000m2	8817				9055	2,7
For kvar påbyrja 1000m2 frå 5001m2 og oppover	800				822	2,7
3.2 Mindre endring reguleringsplan	4000				4108	2,7

Gjennomsnitt

6,12

Økonomiavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	GEO	Arkivsaknr:	2015/1629
		Arkiv:	153

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
229/15	Formannskapet	01.12.2015
191/15	Kommunestyret	10.12.2015

BUDSJETTENDRINGAR 2015

Møtebehandling:

Rådmannen si tilråding vart samrøystes vedteken:

Tilråding i Formannskapet - 01.12.2015

Basert på saksutgreiinga vert det gjort slike budsjettendringar:

	Opp/ned	Sum	*)
Konto 18700 (skatt på inntekt og formue), ansvar 9013 og funksjon 800	ned	12 700 000	1*
Konto 18000 (rammetilskott), ansvar 9013 og funksjon 840	opp	9 400 000	2*
Konto 19050 (aksjeutbytte), ansvar 9011 og funksjon 870	ned	800 000	3*
Konto 19400 (bruk av dispfond), ansvar 9017 og funksjon 870	opp	4 100 000	4*
Konto 18100 (statstilskott), ansvar 2121 (barnehageavd), funksjon 211	opp	230 000	5*
Konto 10100 (lønn), ansvar 2121 funksjon 211	opp	175 000	
Konto 10900 (pensjon), ansvar 2121, funksjon 211	opp	30 000	
Konto 19900 (arb. gj. avg), ansvar 2121, funksjon 211	opp	25 000	
Konto 17700 (ref frå private), ansvar 2271 (Int nasj skule), funksjon 217	opp	250 000	6*
Konto 10100 (lønn), ansvar 2271, funksjon 217	opp	200 000	
Konto 10900 (pensjon), ansvar 2271, funksjon 217	opp	25 000	
Konto 10990 (arb.gj.avg), ansvar 2271, funksjon 217	opp	25 000	
Konto 16000 (brukarbet), ansvar 2281 (kulturskolen), funksjon 383	opp	500 000	7*
Konto 10100 (fast lønn), ansvar 2281, funksjon 383	opp	150 000	
Konto 10200 (vikarlønn), ansvar 2281, funksjon 383	opp	230 000	
Konto 10900 (pensjon), ansvar 2281, funksjon 383	opp	60 000	
Konto 10990 (arb.gj.avg), ansvar 2281, funksjon 383	opp	60 000	

Konto 18101 (øyremerka stats.tilsk), ansvar 3331 (nestunet), funksjon 254	opp	800 000	8*
Konto 10200 (vikarar), ansvar 3331, funksjon 254	opp	210 000	
Konto 10209 (var. tillegg), ansvar 3331, funksjon 254	opp	200 000	
Konto 10400 (overtid), ansvar 3331, funksjon 254	opp	200 000	
Konto 10900 (pensjon), ansvar 3331, funksjon 254	opp	100 000	
Konto 10990 (arb.gj.avg), ansvar 3331, funksjon 254	opp	90 000	
Konto 18101, ansvar 3332 (Tofte- /Myklebusttunet), funksjon 254	opp	140 000	8*
Konto 10209 (var. tillegg), ansvar 3332, funksjon 254	opp	140 000	
Konto 10900 (pensjon), ansvar 3332, funksjon 254	opp	40 000	
Konto 10990 (arb.gj.avg), ansvar 3332, funksjon 254	opp	30 000	
Konto 18101, ansvar 3333 (Avlasninga/Toftestøv), funksjon 254	opp	170 000	8*
Konto 10209 (var. tillegg), ansvar 3333, funksjon 254	opp	150 000	
Konto 10900 (pensjon), ansvar 3333, funksjon 254	opp	50 000	
Konto 10990 (arb.gj.avg), ansvar 3333, funksjon 254	opp	50 000	
Konto 18000 (statstilskott), ansvar 3851 (flyktning), funksjon 850	opp	3 000 000	9*
Konto 15400 (avs til disp fond), ansvar 3851, funksjon 850	opp	3 000 000	
Konto 16201 (gebyrinnt), ansvar 5111 (utviklingsavd) funksjon 301 (plan)	ned	150 000	10*
Konto 16201 (gebyrinnt), ansvar 5111 (utviklingsavd) funksjon 302 (byggesak)	opp	320 000	
Konto 16201 (gebyrinnt), ansvar 5111 (utviklingsavd) funksjon 302 (kart/oppm)	opp	180 000	
konto 15400 (avs til fonds), ansvar 5111, funksjon 120 (adm)	opp	350 000	
Konto 18101 (øyrem. Tilsk), ansvar 3131 (legeteneste) funksjon 241	opp	500 000	11*
Konto 15500 (avs. Øyremerka statstilsk), ansvar 3131, funksjon 241	opp	500 000	

Tilråding:

Basert på saksutgreiinga vert det gjort slike budsjettendringar:

	Opp/ned	Sum	*)
Konto 18700 (skatt på inntekt og formue), ansvar 9013 og funksjon 800	ned	12 700 000	1*
Konto 18000 (rammetilskott), ansvar 9013 og funksjon 840	opp	9 400 000	2*
Konto 19050 (aksjeutbytte), ansvar 9011 og funksjon 870	ned	800 000	3*
Konto 19400 (bruk av dispfond), ansvar 9017 og funksjon 870	opp	4 100 000	4*
Konto 18100 (statstilskott), ansvar 2121 (barnehageavd), funksjon 211	opp	230 000	5*
Konto 10100 (lønn), ansvar 2121 funksjon 211	opp	175 000	
Konto 10900 (pensjon), ansvar 2121, funksjon 211	opp	30 000	
Konto 19900 (arb. gj. avg), ansvar 2121, funksjon 211	opp	25 000	
Konto 17700 (ref frå private), ansvar 2271 (Int nasj skule), funksjon 217	opp	250 000	6*
Konto 10100 (lønn), ansvar 2271, funksjon 217	opp	200 000	
Konto 10900 (pensjon), ansvar 2271, funksjon 217	opp	25 000	
Konto 10990 (arb.gj.avg), ansvar 2271, funksjon 217	opp	25 000	
Konto 16000 (brukarbet), ansvar 2281 (kulturskolen), funksjon 383	opp	500 000	7*

Konto 10100 (fast lønn), ansvar 2281, funksjon 383	opp	150 000	
Konto 10200 (vikarløn), ansvar 2281, funksjon 383	opp	230 000	
Konto 10900 (pensjon), ansvar 2281, funksjon 383	opp	60 000	
Konto 10990 (arb.gj.avg), ansvar 2281, funksjon 383	opp	60 000	
Konto 18101 (øyremerka stats.tilsk), ansvar 3331 (nestunet), funksjon 254	opp	800 000	8*
Konto 10200 (vikarar), ansvar 3331, funksjon 254	opp	210 000	
Konto 10209 (var. tillegg), ansvar 3331, funksjon 254	opp	200 000	
Konto 10400 (overtid), ansvar 3331, funksjon 254	opp	200 000	
Konto 10900 (pensjon), ansvar 3331, funksjon 254	opp	100 000	
Konto 10990 (arb.gj.avg), ansvar 3331, funksjon 254	opp	90 000	
Konto 18101, ansvar 3332 (Tofte- /Myklebusttunet), funksjon 254	opp	140 000	8*
Konto 10209 (var. tillegg), ansvar 3332, funksjon 254	opp	140 000	
Konto 10900 (pensjon), ansvar 3332, funksjon 254	opp	40 000	
Konto 10990 (arb.gj.avg), ansvar 3332, funksjon 254	opp	30 000	
Konto 18101, ansvar 3333 (Avlasninga/Toftestøv), funksjon 254	opp	170 000	8*
Konto 10209 (var. tillegg), ansvar 3333, funksjon 254	opp	150 000	
Konto 10900 (pensjon), ansvar 3333, funksjon 254	opp	50 000	
Konto 10990 (arb.gj.avg), ansvar 3333, funksjon 254	opp	50 000	
Konto 18000 (statstilskott), ansvar 3851 (flyktning), funksjon 850	opp	3 000 000	9*
Konto 15400 (avs til disp fond), ansvar 3851, funksjon 850	opp	3 000 000	
Konto 16201 (gebyrinnt), ansvar 5111 (utviklingsavd) funksjon 301 (plan)	ned	150 000	10*
Konto 16201 (gebyrinnt), ansvar 5111 (utviklingsavd) funksjon 302 (byggesak)	opp	320 000	
Konto 16201 (gebyrinnt), ansvar 5111 (utviklingsavd) funksjon 302 (kart/oppm)	opp	180 000	
konto 15400 (avs til fonds), ansvar 5111, funksjon 120 (adm)	opp	350 000	
Konto 18101 (øyrem. Tilsk), ansvar 3131 (legeteneste) funksjon 241	opp	500 000	11*
Konto 15500 (avs. Øyremerka statstilsk), ansvar 3131, funksjon 241	opp	500 000	

Særutskrift:

- Økonomiavdelinga, her
- Søre Sunnmøre Kommunerevisjon, her

Vedlegg:

Saksopplysningar:

Kommunen sitt økonomireglement gir føringar for når ein skal gjere budsjettendringsvedtak i politiske fora. For dei største avdelingane er det når dei reelle inntektene vert 5% over dei budsjetterte og for dei minste avdelingane er det ein sett ei avgrensing til at slik endring skal skje når dei reelle inntentene vert meir enn kr 100.000,- over dei budsjetterte.

I framlegget til vedtak har vi bak linjene sett opp eit nr og ei stjerne, slik 1*. Dett for at kvar einskild endring skal grunngjevast kvar for seg.

1*) Vi har budsjettert våre skatteinntekter til 258,2 mill kroner i 2015. Diverre vil vi nok ikkje oppleve den store auken dette året og vel difor å redusere budsjetterte skatteinntekter 2015 med 12,7 mill kr til 245,5 mill kr.

2*) Normalt sett gir ein skattereduksjon på 1,0 mill kr oss eit auka rammetilskott på 0,6 mill kr. Staten gjekk ut å reduserte skatteveksten i sitt reviderte statsbudsjett våren 2015 og kompenserte det med høgare rammetilskott. Det, i tillegg til auka skjønnsmidlar frå Fylkesmannen på 0,77 mill kr, gjer at vi får auka dette med det gjer at ein skattereduksjon på 12,7 mill (i høve budsjettet) gir oss ein kompensasjon på nær 74% eller 9,4 mill kr. Det vil seie at vi budsjetterer ein auke i rammetilskotet frå 195,4 mill kr til 205,8 mill kr.

3*) Aksjeutbyttet frå Tussa AS vart budsjettert til kr 7.100,- per aksje. Den reelle utbetalinga vart på kr 5.500,- per aksje. Med 513 aksjar gav dette eit inntektstap på om lag kr 800.000,-.

4*) Når dei 3 ovannemde endringane er summert har vi manglande inntekter på i alt 4,1 mill kr. For å få budsjettet til å gå opp vel vi å belaste disposisjonsfondet med tilsvarende sum.

5*) Barnehageavdelinga har fått eit statstilskott til minoritetsspråklege barn. Dette tilskotet blir då brukt til å styrke personalressursane ved auka lønskostnadar.

6*) Skuleavdelinga har meirinntekter på 2 områder. Det er Internasjonal skule som har fått større inntekter pga fleire betalande arbeidsinnvandrarar på norskopplæring enn budsjettert. For å dekke etterspurnaden etter fleire kurs har ein måtte auka bruk av vikarar samt at delte stillingar i ei periode har hatt høgare stillingsprosentar.

7*) Den andre delen gjeld Kulturskulen der brukarbetalinga er høgare enn budsjettert. Dette skuldast fleire elevar, auka satsar og endra rabattsystem. Fleire elevar har gjort at ein har tilsett vikarar for å dette etterspurnaden etter tenester. Heile meirinntektene har ikkje blitt nytta, men dette vil kome fram som eit mindreforbruk for avdelinga i 2015.

8*) Bu- og habiliteringsavdeling ser ut til å få eit større øyremerka tilskott ressurskrevjande brukarar enn budsjettert. Når desse inntektene aukar skuldast det at ein har måtte sett inn større ressursar enn budsjettert i form av auka kostnadar til vikarar, variable tillegg og overtid. Totalt er det snakk om meirinntekt/meirkostnadar på omlag 1,6 mill kr.

9*) Herøy kommune har tatt imot ein del flyktningar i 2015. Fleire vil bli busett i kommunen november og desember 2015. Det gjer at statstilskott flyktningar vil bli ein del høgare enn budsjettert. Tilskotet år 1 kjem det året som flyktningane vert busett. Det gjer at vi får stort tilskott i 2015, medan utgiftene dette året vert minimale. Det hadde vore ein fordel om ein kunne avsett meirinntekta til eit bunde fond slik at ein kunne bruke desse meirinntektene dei neste åra når kostnadane kjem. I første omgang set vi midlane på disp fond. Om revisor godtek det set vi det av på bunde driftsfond. Vi har budsjettert med eit statstilskott på i overkant av 4,8 mill kr. Mottaket fram mot 31.12.15 tilseier eit statstilskott på omlag 7,8 mill kr.

10*) Utviklingsavdelinga sine gebyrinntekter vert samla sett høgare enn budsjettert. Plansaksgebyret vert lavare enn budsjettert medan byggesasgebyra og oppmålingsgebyra blir høgare enn budsjettert. Vi vel å sette samla meirinntekter på disp fondet. Totalt utgjer dette om lag kr 400.000,-.

11*) Avdeling for Barn, Familie og Helse har fått eit øyremerka statstilskott på kr 500.000,- til rekrutering av fastlegar. Avdelinga har igjen litt midlar frå ei liknande tildeling i 2014 og klarer ikkje å bruke noko av dei tildelte midlane i 2015. Midlane vert difor overført til og brukt i 2016 ved å avsetje midlane på bunde fond.

Vurdering og konklusjon:

I denne saka har vi justert nokre kjende inntekts- og utgiftspostar. Nokre av dei er reelle postar og nokre er anslagspostar.

Ved å gjennomføre desse skisserte endringane har kommunen etterkome noko av det sentrale i føringar som staten gjer, nemleg at det skal vere best mogeleg samsvar mellom budsjett og rekneskap sjølv om budsjettstyringa nødvendigvis ikkje vil bli betra gjennom denne endringa.

Fosnavåg, 23.11.2015

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Geir Egil Olsen
Avd.leiar

Sakshandsamar: Geir Egil Olsen

Økonomiavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	GEO	Arkivsaknr:	2015/525
		Arkiv:	124

Utvallsaksnr	Utval	Møtedato
218/15	Formannskapet	24.11.2015
192/15	Kommunestyret	10.12.2015

BUDSJETT 2016 OG ØKONOMIPLAN 2016-2019. 3. HANDSAMING

Tilråding:

1. Kommunestyret vedtek følgjande strategi:

Herøy kommunestyre ser folketalsvekst og positivt omdøme som dei to mest sentrale indikatorane for positiv utvikling. Kommunestyret vedtek følgjande strategi for dei 4 programområda i økonomiplanperioden:

Organisasjon

- utvikle gode leiarar på alle nivå gjennom systematisk leiarutvikling
- utvikle kompetansen til dei tilsette med bakgrunn i organisasjonen sitt behov

Tenester

- Tilpasse tenestenivået og folk sine forventingar til det kommunen kan levere innanfor tilgjengelege ressursar
- Leggje vekt på kvalitet og kompetanse på dei tenestene kommunen leverer
- Utføre god sakshandsaming i samsvar med forvaltningslova.

Lokalsamfunn

- Leggje til rette for byutvikling, bustadbygging og næringsutvikling.
- Satse på kultur og oppleving
- Omdømebygging

Økonomi

- Streng prioritering i drifta
- Satse på tiltak som frigjev ressursar
- Byggje opp bufferfond på sikt

- Ta ut synergjar gjennom samarbeid

2. Rammene til dei ulike avdelingane blir slik i 2016 (runda av til næraste kr 5.000,-).

Område	Brutto	Brutto	Netto	Netto
	Utgift 2016	Inntekt 2016	Utgift 2016	budsjett 2015
Pol. Leiging	3.890	45	3.845	4.030
Adm leiging	3.850	420	3.430	4.120
Servicetorget	4.255	835	3.420	3.320
Dokumentsenter og pol. Sekr.	2.265	155	2.110	2.210
Økonomiavd	6.055	485	5.570	5.650
Pers og org. avd	9.555	2.100	7.455	8.060
IKT	6.685	645	6.040	5.200
Overføringar til andre	13.370	1.340	12.030	8.980
Barnehageavdelinga	70.120	4.020	66.100	64.230
Skuleavdelinga	129.305	19.190	110.115	108.810
Barn, familie og helse	50.210	10.620	39.590	38.195
Pleie og omsorgsavd.	128.440	20.930	107.510	105.650
Bu- og habilitering	51.780	12.725	39.055	37.870
Sosial og flyktning	20.105	10.990	9.115	9.595
Kulturavdelinga	18.405	9.510	8.890	8.520
Utviklingsavdelinga	9.030	3.240	5.790	5.790
Anlegg og driftsavd.	40.715	24.310	16.405	15.960
Eigedomsavdelinga	34.115	14.885	19.230	17.275
Samhandlingsreforma	890	890	0	0

3. Herøy kommune vedtek den gjeldande maksimalsatsen for inntektsskattøre for år 2016.

4. Kommunale avgifter, betalingssatsar, husleiger og eigendelar vert prisjustert Om ikkje anna vert bestemt særskilt.

5. Det vert vedteke slike endringar i betalingssatsane:

a. Barnehagesatsane følgjer den statlege maksimalprisordninga i 2016.

Kr 2.580,- for heil plass + matpengar kr 300,-.

b. Husleiga for kommunale utleigebustadar vert regulert årleg etter kontraktsdato dersom endringa i konsumprisindeksen for same periode er positiv. Ved inngåing av ny husleigekontrakt vert veiledande husleige for leigeobjektet vurdert opp mot og eventuelt regulert til same nivå som for tilsvarande kommunale leigeobjekt. Dersom husleigesatsen for eit eller fleire kontraktsforhold avvik frå gjengs leige, kan forvaltar regulere husleiga til gjengs nivå i tråd med krava i husleigelova.

c. Vaksinasjon kr 350,- pr konsultasjon + dekning av vaksinekostnader.

d. Abonnementsordninga for heimetenestene vert slik:

(Pr. 1.5.15 er 1 G kr. 90.068,-

- Timepris: kr 350,- (kr 250,- i 2015 – under 2 G har ein timepris på 186,-)
- 2-3 G – Kr 1.400,- per mnd (kr 1.000,-)
- 3-4 G – Kr 1.750,- per mnd (kr 1.300,-)
- 4-5 G – kr 2.100,- per mnd (kr 1.600,-)
- Over 5 G – kr 2.450,- per mnd (kr 1.900,-)

e) Leige tryggleiksalarmar kr 300,- per måned (uendra).

- f) Korttidsopphald institusjon kr 147,- pr døgn (kr 142,-)
Kommunen vil automatisk oppjustere sine satsar i tråd med sentrale justeringar.
 - g) Dagplass ved institusjon kr 77,- pr dag (kr 74,-).
Kommunen vil automatisk oppjustere sine satsar i tråd med sentrale justeringar.
 - h) Sal av middag ved institusjonane kr 80,- pr middag (uendra)
 - i) Utkøyring og sal av middag frå institusjonane kr 100,- pr middag (uendra)
 - j) Kurdøgnprisen for opphald i institusjonane (sjukeheimane) vert sett til kr 1.900,- (kr 1.853,- per døgn i 2015). Prisen må bereknast eksagt når budsjettet til PO er vedteke – når tilrådinga til kommunestyret er kjent).
 - k) Eigenbetaling for elevplass i Kulturskulen blir kr 3.300,- (kr 3.000,-) gjeldande frå 01.08.2016
 - l) Betaling for sal av dirigenttimar til kor for vaksne, kr 300,- per time (kr 200,-), gjeldande frå 01.08.2016
 - m) Betaling for sal av dirigenttimar til korps for vaksne, kr 250,- per time (kr 200,-), gjeldande frå 01.08.2016
 - n) Betaling for andre tenester i kulturskulen, opp 5% gjeldande frå 1. august 2016
 - o) Eigenbetaling for SFO-plass. Gruppe 1 Full plass kr 2.430,- (kr 2.315,-). Tilsvarende auke på 5% også for gruppe 2 og 3 samt ferie SFO. Alt gjeldande frå 01.08.2016
 - p) Tilknytningsavgift for kloakk, kloakkgebyr, feieavgift, renovasjonsavgift, avgift for tvungen slamtømming og gebyrsatsane for byggesakshandsaming, oppmåling, planarbeid etc vert fastsett for 2016 gjennom eigne vedtak i kommunestyret.
 - q) Andre avgifter, betalingssatsar etc som ikkje er nevnt over aukar med 3,0%
6. Investeringsprosjekt som det er løyvd budsjettmidlar til i 2015, men som ikkje er avslutta vil automatisk få overført unnytta ramme til 2016.
 7. Budsjettet for 2016 fører til slike nye faste stillingsheimlar:
 - a. 0,20 årsverk Barnehageavdelinga.
 8. Det vert lagt fram særskilde saker for handsaming av avtalevilkår og økonomisk deltaking når søknad ligg føre når det gjeld saker knytt til planlegging og utbygging i samband med næringsutvikling og infrastrukturanlegg.
 9. Kommunestyret ber om at stillingar vert haldne vakante så lenge det er forsvarleg. Kommunestyret ber vidare om at rådmannen i samarbeid med administrasjonen og dei tillitsvalde legg fram ein plan for reduksjon av lønsutgiftene/nedbemanning innan 01.03.2016.
 10. Kommunestyret legg til grunn at det vert gjennomført organisatoriske endringar med verknad frå 01.01.2017 slik at det vert lagt betre til rette for å nytte ressursane på tvers i organisasjonen. For å styrke organisasjonen si evne til å gjere dei nødvendige omstillingane, vert leiarutviklingsprogrammet vidareført. Kommunestyret vil også gjennomføre Kommunekompasset. Det vert søkt KS om OU-midlar til dekning av kostnadane.
 11. Alle investeringsprosjekt, også dei som er omfatta av kloakkrammeplanen, skal så snart dei er ferdige leggast fram for kommunestyret for endeleg godkjenning (økonomisk avslutning).
 12. Budsjettrapportering og rapportering etter måltal skal skje kvart tertial 30.04 og 31.08.
 13. Kommunestyret vedtek eit låneopptak på NOK 63,1 mill for 2016. Ordførar og/eller rådmann får fullmakt til å ta opp og godkjenne lånevilkåra innanfor oppgitt låneramme i budsjettet.

14. Kommunestyret vedtek låneporteføljen til Herøy kommune, og alle lån i porteføljen kan vere aktuelle for refinansiering i budsjettåret 2016. Rådmannen står fritt til å betale budsjetterte avdrag på dei lån han finn føremålstenleg, uavhengig av opprinneleg vedtak.
15. Rådmannen får fullmakt til å utføre budsjettendringar for det som vedkjem refusjon sjukeløn opp mot vikarutgifter, samt endringar knytt til mva kompensasjonen.
16. Kommunestyret vedtek budsjettet for 2016 og økonomiplanen for perioden 2016-2019 på grunnlag av dei rammer og føresetnader som er fastsett i denne planen.

Særutskrift:

- Fylkesmannen i Møre og Romsdal
- Vest Kontroll AS
- Søre Sunnmøre Kommunerevisjon
- Avdelingane, her
- Kyrkjeleg Fellesråd

Vedlegg:

- Forslag til nye tiltak investering 2016-2019
- Forslag til nye tiltak drift
- Budsjettkommentarar
- Kostratal 2014
- Skjematiske oppsett av rådmannens budsjett og økonomiplan 2016 og 2016-2019.

Saksopplysningar:

1. Innleiing:

I statsbudsjettet (Prop. 1 S) legg regjeringa opp til ein realvekst i kommunesektoren sine samla inntekter på 7,3 mrd kroner i 2016 (1,7%). Av denne veksten er 4,7 mrd kr frie inntekter (1,4%). Veksten er berekna ut i frå inntektsnivået i 2015 slik det vart skissert etter stortinget si handsaming av Revidert nasjonalbudsjett 2015. Inntektsveksten skal legges til rette for at kommunane og fylkeskommunane skal tilby fleire og betre tenester.

Veksten i frie inntekter omfattar blant anna 0,4 milliardar kroner til satsing på rusomsorg, 0,2 milliardar kroner til helsestasjonar og skulehelsetenesta, 0,4 milliardar kroner til eit meir fleksibelt barnehageopptak og 0,2 milliard kroner til fornying og opprusting av fylkesvegane.

Innanfor veksten i kommunesektorens samla inntekter foreslår regjeringa blant anna auka løyvingar til følgjande føremål:

- Ein ekstra time naturfag i grunnskulen
- Auka lærlingtilskott
- Likeverdig handsaming av kommunale og private barnehagar.
- 1 200 nye dagaktivitetsplassar for heimebuande med demens
- Investeringstilskott til 2 500 heildøgns omsorgsplassar
- Ny investeringsramme på 3 milliardar kroner innafor rentekompensasjonsordning for fylkesvegane

I regjeringa sin tiltakspakke for auka sysselsetjing foreslår ein eit engongstilskott på 500 millionar kroner til vedlikehald og rehabilitering av skular og omsorgsbygg i kommunane. Midla kjem i tillegg til veksten i kommunesektoren sine inntekter.

2. Økonomi

Dei "frie inntektene" til Herøy kommune er i hovudsak samansett av utbyttet frå Tussa, finansavkastning, skatt og rammetilskott. Utbytte frå Tussa har vore lågt over fleire år, men det er grunn til å tru at ein får ein liten vekst i 2016. Både Volda og Ørsta kommunar har innført eigedomsskatt, som vil ta godt føre seg i selskapets kapitalstruktur. Det statlege inntektssystemet gjev ikkje rom for lokalsamfunnsatsing. Dette må kommunen skaffe seg gjennom andre inntektskjelder eller frigjerjing av ressursar.

2.1 Det økonomiske handlingsrommet i økonomiplanperioden

Det er nivået på kommunen sine inntekter som avgjer kva utgifter kommunen kan ha. I tillegg må ein ta omsyn til netto finanskostnader. Når ein har fastsett desse postane ser ein kva ein kan fordele ut som driftsmidlar til avdelingane, kor mykje vi må saldere utgiftssida med for å balansere utgifter og inntekter, og kor mykje vi må saldere for eventuelt finne rom for nye tiltak i budsjett og økonomiplan.

Herøy går mot eit rekneskapsmessig meirforbruk i 2015. Det er fleire grunnar til dette. Vi kan kort nemne skatt/ramme, finans og det faktum at det vart lagt inn ei generell innsparing

på 8,75 mill ved avgang/vakanse i administrative stillingar. Sjølv om ein del faktorar går imot oss også i år (fordelingsprosenten blir redusert med 0,58) er det likevel grunn til å tru at vi i 2015 får ein vekst i dei kommunale skatteinntektene etter 2 år med reduksjonar.

Herøy kommune har investert store summar dei siste åra i bl.a. omsorgsbustadar, uteområder, vegar etc noko som igjen har resultert i høgare finanskostnader (vesentleg avdrag). Det gjer at kommunen må effektivisere ytterlegare i tida som kjem for å kunne ha eit samsvar mellom inntekter og utgifter. Rådmannen har kontinuerleg fokus på dette og organisasjonen har synt evne og vilje til å takle slike utfordringar.

For 2016 kan ein balansere budsjettet ved å nytte staten sine prognoser på skatt og rammetilskott, ved å forutsette at skatteoppkrevjinga ikkje vert statleggjort per 01.06.2016, ved å halde vakante stillingar ledige, ved å effektivisere drifta endå eit par hakk og ved å vere forsiktige med å godkjenne nye drifts- og investeringstiltak. Eit budsjett og ein økonomiplan skal vere eit styringsverktøy og om det ikkje er reelt vil det heller ikkje vere eit styringsverktøy for administrasjon og politikarar.

Gjennom statens endringar i rekneskapsprinsipp og innføring av stadig nye satsingsområder og reformer blir det for mange ukjende faktorar som det er vanskeleg å ta tilstrekkeleg omsyn til i budsjetteringsarbeidet. Ein kan kort nemne barnehagereforma, samhandlingsreforma, momskompensasjonen, brukarstyrt personleg assistent og pensjonsforskriftene. Dei siste par åra har i tillegg staten tatt ein sjanse på at kommunane sine skatteinntekter skal auke med 4,4% i 2014 og 3,7% i 2015 og 6,85% i 2016. Dette har synt seg å vere ein alt for stor vekst for Herøy kommune sin del, men tala på landsbasis for 2015 har vore betre enn det staten rekna med i revidert budsjett.

Vi kan også ta med at alle postar der det økonomiske aspektet er usikkert må kommunane stadig bere meir av risikoen. Eit godt døme her er det øyremerka tilskotet til ressurskrevjande brukarar. Eit anna kan vere mottak av flyktingar.

I komande økonomiplanperiode må kommunen fortsette å jobbe målretta med bl.a. endringar i drifta og endringar i organiseringa av dei kommunale tenestene. Vidare må ein vurdere nøye eventuelle nye investeringar og driftstiltak. Det vil ha alvorlege konsekvensar om kommunestyret ikkje ser drifta og utviklinga i eit heilheitleg og langsiktig perspektiv. Samtidig må Herøy, som mange andre kommunar, posisjonere seg i høve til kommunereforma. Feilprioriteringar vil binde opp økonomien i lang tid og forsterke ei negativ utvikling i kommunen sitt handlingsrom. Stor vekst i kostnadane og lav inntektsvekst kan på sikt tvinge fram ei innføring av eigedomsskatt i Herøy kommune.

Det må frigjerast driftsmidlar til å møte utfordringane. Driftsmidlar kan gjennomførast på fire måtar:

1. Prioritere eller ta vekk driftsmidlar.
2. Redusere kvalitet og omfang av leverte tenestar.
3. Endre på struktur i tenesteleveransen, dvs. redusere tal stadar ein leverar tenester.
4. Auke skatteinntektene, ved å legge til rette for nye/fleire innbyggjarar, og/eller innføre eigedomsskatt.

Rådmannen ser no at å redusere ytterlegare på tilgjengelege driftsmidlar ikkje har tilstrekkeleg effekt på dei økonomiske utfordringane. Ein har også auka gebyr- og betalingssatsar opp til eit nivå tilsvarande våre nabokommunar. Det er såleis lite å hente på å auke prisen på varer og tenester ut over det ein legg opp til i budsjett 2016. Løysingane ligg i dei andre verkemidlane. Investeringsbudsjettet bør ha eit perspektiv som anten gir grunnlag for endra struktur eller gir stimuli for å skaffe nye/fleire innbyggjarar og kompetanse til næringslivet/lokalsamfunnet. Stagnasjon i folkevekst vil gi lågare skatteinntekter og på sikt lågare rammeoverføringar.

2.2 Skatt/rammetilskott

Herøy kommune har i mange år hatt høgare skatteinntekter enn landsgjennomsnittet. Dei siste par åra har inntektene flata ut og endå gått litt tilbake. 2015 såg lenge ut til å bli eit

brukbart år, men kommunen sin fordelingsprosent (delinga mellom skattekreditorane) vart monaleg redusert for 2014, noko som vil gje eit stort negativt utslag i siste kvartal (reduisert med 0,58 poeng).

I statsbudsjettet for 2016 ser staten føre seg ein vekst i skatteinntektene på formidable 6,95% sett i høve til revidert budsjett. Herøy kommune har lavare skatteinntekter enn det revidert budsjett for 2015 føreset. Det gjer at vi har redusert utgangspunktet frå ei skatteinntekt på 253,2 mill kr til 248,5 mill kr som vi trur blir resultatet i 2015. Dei auka skatteinntektene skal kome som eit resultat av endra skattøre (kommunens del av dei samla skatteinntektene). Denne er foreslått auka frå 11,35% til 11,80%. Det gjenstår å sjå om dette kan gi ønska vekst når ein veit at skatteprosenten skal setjast ned frå 27% til 25%.

Skatteinntektene i 2016 vil bli usikre. Dette bl.a. på grunn av den reduserte aktiviteten innan olje og oljerelatert verksemd. Ein er difor litt usikker på korleis ein skal budsjettere skatt og rammetilskott neste år.

Vi kan illustrere endringar i skatt/ramme i ein slik tabell.

Skatt i 2015	Skatt	Rammetilskott	Sum
247,5 mill kr	264,5	201,4	465,9
248,5 mill kr	265,5	200,8	466,3
249,5 mill kr	266,5	200,2	466,7
250,0 mill kr	267,5	199,6	467,1
Statsbudsjettet (253,2)	270,5	197,8	468,3

(I tabellen over går vi ut frå ein skattevekst på 6,85% slik det står i Grønt Hefte/KS sin prognosemodell).

I tillegg til tala ovanfor har vi plussa på 1,27 mill kr. Dette er uttrekket som er gjort i rammetilskottet pga statleg overtaking av skatteoppkrevjarfunksjonen per 01.06.2016.

2.3 Aksjeutbytte TUSSA AS

Vi har i dag 513 aksjar i Tussa AS. I 2015 budsjetterte vi med eit aksjeutbytte på kr 7.100,- per aksje. Resultatet vart eit utbytte på kr 5.500,-. Utbyttet vi har motteke frå Tussa AS har variert frå kr 2.100,- per aksje og opp i kr 17.700,- per aksje. Kva som vil vere rett utbytt nivå for 2016 er vanskeleg å vurdere. Vi veit at konsernet sitt resultat er vil bli betre i 2015 enn det var i 2014 noko som bør tilseie litt høgare utbytte. Vi har difor lagt inn kr 7.100,- per aksje noko som gir oss eit samla utbytte på om lag kr 3.635.000,-.

2.4 Finans (Lån og innskott)

På inntektssida har vi tradisjonelt ført renteinntekter frå fondskapital (aksjar og obligasjonar) samt rente på ordinære bankinnskott i bank.

Ubunde kapitalfond er nær brukt opp. I tillegg veks premieavviket på pensjon (nær 35,0 mill kr per 31.12.2014). Alt dette gjer at Herøy kommune sin likviditet vil bli meir pressa framover. Samla finansinntekter har vi budsjettert til om lag 6,78 mill kr. Dette er uendra sett i høve til opprinneleg budsjett 2015. Dette gjeld finansavkastning gjennom aktiv forvaltning og renter på bankinnskott. Grunnen til at dette framleis er høgt budsjettert sett i høve til rentenivået er at ein framleis har ein del unytta lånemidlar tilgjengeleg og vi har ok innskotsvilkår i bank. Dette kan imidlertid endre seg når noverande bankavtale går ut i mai 2016.

Rentesituasjonen er usikker og uoversiktleg. Rentene svingar frå dag til dag og det er vanskeleg å spå kva som vil skje framover. Dersom Noregs Bank aukar styringsrenta vil det

sjølvsagt bety høgare finansutgifter for Herøy kommune (men også lavare pensjonskostnadar). Vi trur at rentene blir lave framover og at dei vil variere forholdsvis lite dei neste 2-3 åra. Vi kan få eit problem ved at lån og kreditt ikkje blir så tilgjengeleg som det det har vore hittil.

Total gjeld per 31.08.2015 var om lag **791,3 mill kr** eller om lag kr 88.400,- per innbyggjar. I desse tala ligg alt av lån kommunen har per dato – også vidareutlån gjennom Husbanken, lån til VAR området og lån som staten betaler rentekompensasjon for.

For 2016 legg ein opp til rentekostnadar på i overkant av 14,0 mill kr. Dette er om lag det same som ein budsjetterte med for 2015. Ein har i 2016 budsjettert i samsvar med dei renteprognosene ein har fått med vår finansielle rådgjevar, Bergen Capital Management AS.

1. kvartal = 1,42 %
2. kvartal = 1,38 %
3. kvartal = 1,64 %
4. kvartal = 1,51 %

I dag opererer bankane med eit kredittpåslag på mellom 0,4% og 0,6%. Det gjer at utlånsrentene har auka trass i rentereduksjonane frå Norges Bank. Mange av låna er knytt opp mot fast rente og det har vi sjølvsagt også tatt med i berekningane.

Det ligg føre eit regelverk knytt til minsteinnbetaling av avdrag. Ein legg opp til avdragsinnbetalingar i 2016 tilsvarande 22,65 mill kr. det er ein auke i høve til 2015 budsjettet på 1,75 mill kr. I tillegg til dette kjem avdrag på vidareutlån/startlån som vert ført i investeringsrekneskapan (her inntektsfører ein også innbetalingar av avdrag frå lånekundane). Her kan kostnadane bli høgare, men det er vanskeleg å kome med presise berekningar. Vi har imidlertid hatt ein gjennomgang med revisjonen under budsjettprosessen for å kvalitetssikre tala.

2.5 Løns- og prisvekst

I budsjettet for 2016 har avdelingane lagt til grunn lønsnivået per august 2015. Det er ikkje korrigert for lokale tillegg gitt hausten 2015. I tillegg har avdelingane fått auka sine lønsbudsjett tilsvarande 2,70 % p.a. av faste løner. Når det gjeld KLP har ein førebels budsjettert med ein kostnad på 21,0 og 21,3 (sjukepleiarar), men det kan vere at også dette vert for lite (i tillegg kjem 2% frå arbeidstakarane), for SPK har ein budsjettert med ein kostnad på 13,0% og arbeidsgejvaravgifta er budsjettert med 14,1%.

Dei reelle kostnadane til KLP er nok opp mot 23-25% av samla lønn + arbeidstakars del på 2%. Likviditetsmessig vert dette ei stor utfordring, Rekneskapsmessig skal meirkostnaden på totalt om lag 15,0 mill kr førast som premieavvik og utgiftsførast i rekneskapan dei neste 10 åra. Totale sosiale kostnadar i 2015 er om lag 35% av lønsutgiftene

I Statsbudsjettet har ein rekna med ein auke i Konsumprisindeksen på rundt 2,7% for 2016. Vi har lagt oss på same nivå på alle driftskostnadane.

3. BUDSJETT 2016

3.1 Statsbudsjettet

Kommuneopplegget 2016 – Prop 1 S.

Regjeringa si hovudprioritering innanfor Kommunal- og regionaldepartementet sitt budsjettområde er:

- Levande lokaldemokrati
- Ein enklare kvardag for folk flest
- Eit sterkare sosialt sikkerheitsnett

I statsbudsjettet er det opplyst at veksten i dei samla inntektene i kommunesektoren er på vel 7,3 mrd kr. Ein stor del av denne auken blir gitt som frie midlar (4,7 mrd kr – av dette 4,2

mrd kr til kommunane). Dette utgjør om lag 1,4 % realvekst rekna frå berekna inntektsnivå i 2015. Veksten i dei frie inntektene er om lag 1,2 mrd kr høgare enn det ein varsla i kommuneproposisjonen for 2015. Føljande utgiftsvekst må dekkast av dei auka frie inntektene:

Realvekst kommunesektoren	Kommentar	7,3 mrd (1,7 %)
Herav vekst frie inntekter		4,7 mrd (1,4 %)
Andel vekst frie inntekter på primærkommunane		4,2 mrd
Vekst frie inntekter primærkommunane skal dekkje:		4,20 mrd
- Andel vekst demografikostnader		1,70 mrd
- Pensjonskostn utover deflator	Ikkje pålagt	0,90 mrd
- Helsestasjon/skulehelseteneste	Ikkje pålagt	0,20 mrd
- Rus og psykiatri	Ikkje pålagt	0,40 mrd
- Fleksibelt barnehageopptak		0,40 mrd
Sum til "disposisjon"		0,60 mrd

Som ein då ser av tala er det meste av auken i frie inntekter allereie spist opp og det før ein tek omsyn til varsla løns- og prisvekst på 2,7%.

Nye/endra/avvikla tiltak («øyremerka» midlar/satsingar):

- Satsing på helsestasjon og skulehelsetenesta
- Utdanning av deltidsbrannpersonell
- Ny time i naturfag (5-7 klassa) frå 01.08.2016
- Likeverdig behandling av kommunale og private barnehagar (100%)
- Brukarstyrt personleg assistanse
- Rus
- Psykiatri

I tillegg vert innslagspunktet for ressurskrevjande brukarar justert i høve til defaltor og innslagspunktet auka med kr 10.000,-.

Investeringsstilskot og rentekompensasjon:

- Investeringsstilskot til sjukeheimsplassar og omsorgsbustader til 2.500 nye einingar – totalt 4,1 mrd kr.
- Tilskott til om lag 1.200 nye dagaktivitetsplassar for heimebuande personar med demens – totalt 71,3 mill kr

3.2 Veksten frå 2015-2016 i framskrive budsjett.

Med dei føresetnadane ein har ved fastsetjing av frie inntekter, netto finansutgifter, pensjonsavvik m.m. har Herøy kommune om lag 464,8 mill kr til fordeling på avdelingane for 2016 samt til dekning av rente- og avdragskostnader knytt til nye investeringar i budsjett 2016. Dette er om lag er det same som det ein hadde disponibelt i 2015 (før rammereduksjonar).

Vi ser at kostnader knytt til bl.a. avgifter, forsikringar og transport veks meir enn deflatoren. Vi ser også at dei tiltaka der vi samarbeider med andre kommuner krev også meir av eigarane i form av overføringar. Dømer på dette er kontrollutval, arbeidsgjevarkontroll, overgrepsmottak, nattlegevakt osv osv. I tillegg aukar også pensjonspremien til KLP meir enn lønsveksten, slik at samla lønskostnader stadig tek ein større del av dei kommunale budsjettet. I budsjett 2016 har vi lagt til grunn ein lønsvekst på om lag 2,7% på alle faste lønskostnader.

	Konsekvensjust. budsjettforslag	Opprinneleg	Differanse	Differanse
--	------------------------------------	-------------	------------	------------

Område/avdeling	for 2016	budsjett 2015	i kroner	i prosent
Politisk leing	3.845.000	4.030.000	-185.000	-4,59
Administrativ leing	3.475.000	4.120.000	-645.000	-15,66
Servicetorget	3.465.000	3.325.000	140.000	4,21
Dok. senter og pol. sekr	2.130.000	2.210.000	-80.000	-3,62
Økonomiavdeling	5.635.000	5.655.000	-20.000	-0,35
Personal- og org. avd.	7.545.000	8.060.000	-515.000	-6,39
IKT	6.070.000	5.195.000	875.000	16,84
Div overføringer	12.025.000	8.975.000	3.050.000	33,98
Barnehageavdelinga	66.180.000	64.230.000	1.950.000	3,04
Skuleavdelinga	111.480.000	108.810.000	2.670.000	2,45
Barn, familie og helse	40.005.000	38.195.000	1.810.000	4,74
Pleie- og omsorgsavd.	109.415.000	105.650.000	3.765.000	3,56
Bu- og habiliteringsavd.	39.640.000	37.865.000	1.775.000	4,69
Sosial og flyktning (NAV)	9.230.000	9.595.000	-365.000	3,80
Kulturavdelinga	9.005.000	8.520.000	485.000	5,69
Utviklingsavdelinga	6.200.000	5.790.000	410.000	7,08
Anleggs- og driftsavd.	16.590.000	15.960.000	630.000	3,95
Eigedomsavdelinga	19.450.000	17.275.000	2.175.000	12,59
Samhandlingsref. Ø.H.	890.000	0	890.000	
Skatt, finans, ramme, Pensjonsavvik, avskriv.	(464.815.000)	(453.465.000)	1.905.000	2,50
Sum	7.460.000	-	7.460.000	

(Ein gjer merksam på at dette er ei førebels oversikt (før nye tiltak) og det vil kome endringar etter kvart. Dette vil bl.a. gjelde salderingar, inntektsauke, samt kva tiltak formannskapet ynskjer å ha med vidare i budsjettprosessen.) Her har ein også gått for statens prognose når det gjeld skatt og ramme for 2016 med utgangspunkt i Herøy kommune sine skatteinntekter i 2015 + veksten på 6,85%. Rådmannen sitt forslag til rammer ser de i framlegget til tilråding.

Grunnen til endra rammer frå 2015 til 2016 (i tillegg til løns og prisvekst) skuldast bl.a:

Politisk leing:

I 2016 er det ikkje val og utgiftene til dette er tatt vekk. I tillegg er kostnadane til Vest Kontroll flytta til område 18. Det er hovudgrunnen til rammereduksjonen.

Adm leing

Reduksjonen kjem bl.a. av at kostnadane til Hopp-Id no er flytta til område 18. I tillegg vert Bulyst prosjektet avslutta per 31.12.2015 og også ordninga med folkehelsearbeidet vert lagt om.

Økonomiavdelinga

Grunnen til at ramma til økonomiavdelinga er nokolunde uendra er at kostnadane knytt til Interkommunal arbeidsgjevarkontroll er flytta til område 18.

Personal- og organisasjonsavdelinga

Her er stillinga til Hovudverneombodet regulert frå 30% til gjeldande 50%. Kostnadane til KS (FOU og OU) er flytta til område 18.

IKT

Ramma viser ein betydeleg vekst frå 2015 til 2016. Grunnane til det er bl.a. service og vedlikehald til trådløs pasientvarsling, lisenskostnadar Microsoft og auka kostnadar til SSIKT (Søre Sunnmøre IKT – Hareid)

Andre overføringar

Denne viser ein stor vekst, men det skulast at ein har flytta kostnader frå andre område/avdelingar som t.d. KS kontingent, Interkommunal Arbeidsgjevarkontroll, Hopp ID, Vest kontroll IKS (kontrollutvalet), Interkommunal Overgrepsmottak, Krisesenter osb. I tillegg er det lagt inn ein større vekst til Kyrkjeleg Fellestråd (og då også andre Trudomssamfunn) pga at dette ikkje vart regulert i 2015 budsjettet

Helseavdelinga

Kostnadane til interkommunalt Overgrepsmottak er flytta til område 18.

Eigedomsavdelinga

Reduksjon av inntekter knytt til utleige er redusert med om lag kr 725.000,- (Fristadbygget og bassenget ved Stokksund skule – ikkje leigd av Sunnmørsbadet lenger).

Alle rammekutta som vart lagt inn i 2015 er førebels sett til kr 0,- i oversikta ovanfor. Det gjer at dei fleste avdelingane får ein kostnadsvækst på mellom kr 50.000,- og kr 500.000,- (totalt kr 2.300.000,-). Elles finn de meir informasjon i områda/avdelingane sine budsjettkommentarar.

3.3 Føresetnader for 2016 budsjettet

Konsekvens av underdekning i budsjett 2016

Konsekvensen av å fastsetje eit årsbudsjett utan at alle utgifter er dekkja inn på budsjettet i alle dei 4 åra i økonomiplanperioden medfører statleg kontroll av kommunestyret sitt budsjettvedtak. Herøy kommune vil då bli registrert i kontrollregimet kjent som «Robek-registeret». I praksis betyr dette at fylkesmannen skal godkjenne følgjande:

- Vedtak om opptak av lån og finansiell leasing
- Vedtak om leige av
 - Bygningar
 - Anlegg, og
 - Varige driftsmidlar som kan påføre kommunar utgifter ut over dei fire neste budsjettår.

Rådmannen viser til kommunelovens § 60 i si heilheit.

Kommuneloven § 60. Statlig kontroll og godkjenning av økonomiske forpliktelser.

1. Vedtak om opptak av lån eller vedtak om langsiktig avtale om leie av bygninger, anlegg og varige driftsmidlar som kan påføre kommunen eller fylkeskommunen utgifter ut over de fire neste budsjettår, er ikke gyldig før det er godkjent av departementet, dersom:

a. kommunestyret eller fylkestinget har vedtatt å fastsette et årsbudsjett uten at alle utgifter er dekket inn på budsjettet,

b. kommunestyret eller fylkestinget har vedtatt å fastsette en økonomiplan uten at alle utgifter er dekket inn på økonomiplanen,

c. kommunestyret eller fylkestinget etter § 48 nr. 4 har vedtatt at et regnskapsmessig underskudd skal fordeles ut over det påfølgende budsjettår etter at regnskapet er framlagt, eller

d. kommunen eller fylkeskommunen ikke følger vedtatt plan for dekning av underskudd.

2. Dersom et av vilkårene i første ledd bokstav a-d er oppfylt, skal departementet føre kontroll med lovligheten av kommunestyrets eller fylkestingets budsjettvedtak.

3. Departementet skal opprette et register over alle kommuner og fylkeskommuner som er underlagt godkjenning. Enhver har rett til å gjøre seg kjent med det som er registrert i registeret, og få utskrift av dette.

4. Inntil den enkelte kommune eller fylkeskommune er registrert i registeret, kan departementet ikke iverksette godkjenning etter nr. 1. I forhold til rettsregler som lar det være avgjørende for tredjepersons rettsstilling om denne kjente til eller ikke kjente til et

forhold, anses det som er registrert etter denne bestemmelse for å ha kommet til tredjepersons kunnskap.

5. Kommuner og fylkeskommuner som inngår kontrakter som krever godkjenning, må orientere sine medkontrahenter om at de er satt under betinget kontroll og godkjenning.

Dersom ei av eigarkommunane i eit interkommunalt selskap er underlagt reglane i kommunelovens §60, skal selskapets vedtak om låneopptak, godkjennast av Fylkesmannen.

3.4 Usikre faktorar

I talgrunnlaget har ein lagt til grunn stabile føresetnader m.o.t. bl.a. lønn og driftskostnadar. Ein føreset også at statens rammeføresetnadar er forutsigbare, sjølv om det har synt seg å ikkje stemme heilt dei siste åra.

Usikre faktorar vil m.a. vere:

- Skatteinntektene og rammetilskotet
- Overføring av tilskot til private barnehagar
- Pensjonspremien og pensjonsavviket/amortiseringa av pensjonsavviket
- Lønsoppgjeret
- Resultatet i rekneskapen for 2015.
- Skjør balansesituasjon

Kommunereforma

Regjeringa ønskjer å flytte makt og ansvar til større og meir robuste kommunar. Målet er eit lokaldemokrati som kan ta vare på velferd og sikre verdiskaping og trivsel. Kommunane må ha kraft til å møte dei mange utfordringane som ventar. Dette gjeld endring i demografi, nye og meir omfattande velferdstenester, sterkare krav til kompetanse, evne til å utvikle gode og attraktive lokalsamfunn og utvikle regionar med vekstkraft.

Stortinget har slutta seg til følgjande overordna mål for kommunereforma:

- Gode og likeverdige tenester til innbyggjarane
- Heilskapleg og samordna samfunnsutvikling
- Bærekraftige og økonomisk robuste kommunar
- Styrka lokaldemokrati

Milepælar i kommunereformarbeidet

2015

- ✓ Innbyggjarundersøking i oktober (Sunnmøre regionråd)
- ✓ Presentasjon av resultat av innbyggjarundersøking i nov/des
- ✓ Utgreiingar skal vere ferdig innan **31.12.2015**

2016

- ✓ Folkevaltopplæring
- ✓ Vurdering av utgreiingar – retningsval innan **31.01. 2016**
- ✓ Forhandlingsutval
- ✓ Forhandlingar
- ✓ Gjennomføring av forhandlingar
- ✓ Intensjonsavtalar innan **15.04. 2016**
- ✓ Innbyggjarhøring, folkerøysting, medverknad, innbyggjardialog innan **08.05. 2016**
- ✓ Evt. felles mal for vedtak
- ✓ Saksutgreiing
- ✓ Endeleg vedtak innan **30.06. 2016**

Herøy kommune har gjennomført nabopratt med Ulstein (9.6.2015), Sande (26.6.2015) og Hareid (8.9.2015).

Når dette vert skrive, er det ikkje avklara om Herøy kommune vert ein del av ein endra kommunestruktur. Ei endring i kommunestruktur vil kunne få konsekvensar for planlegging og prioritering i økonomiplanperioden.

4. ØKONOMIPLAN 2016-2019

4.1 Demografi

Utvikling av folketalet

Den 01.01. 2015 var folketalet i kommunen på 8934 personar.

Framskrivning av folketalet

SSB presenterte 17.06. 2015 nye befolkningsframskrivningar. Framskrivningane er usikre sidan dei er avhengig av fleire faktorar.

Framskrivninga av folketalet i Herøy kommune varierer, alt etter om ein legg til grunn låg elles middels nasjonal vekst. Dersom ein legg til grunn låg nasjonal vekst (LLML), vil folketalet gå tilbake frå 8934 personar i 2015 til 8844 personar i 2040.

Aukande tal gamle innbyggjarar

Alder/årstal	2015	2020	2030	2040
80 +	464	470	651	862

Kjelde: SSB, alt MMMM

Framskrivning av folketal viser stabilt/ein svak auke i gruppa over 80 år fram til 2023. Deretter har vi ein sterk auke fram til 2040.

Stabil ungdomsgruppe.

Alder/årstal	2015	2020	2030	2040
0-5 år	608	619	634	605
6-15 år	1166	1158	1153	1139
Sum	1774	1777	1787	1744

Kjelde: SSB, alt MMMM

Ungdomsgruppa 0 – 15 år vil vere relativt stabil dei komande åra.

4.2 Herøy kommune sin visjon, misjon(oppdrag), mål og strategi.

Visjonen

Herøy – ei båtlengd føre

Misjonen (oppdraget)

Herøy – ein attraktiv kommune å besøkje, bu og arbeide i.

Overordna mål

Økonomi

Overordna mål

- Netto driftsresultat skal samla sett vere 3 % av driftsinntektene.
- Alle drifts- og investeringstiltak skal som hovudregel ha positiv kost/nytte

Teneste:

Overordna mål

- Resultat av brukarundersøking og nasjonale resultatmålingar skal vere over landssnittet.
- Tenesteyting og sakshandsaming i samsvar med lov- og regelverk
- Omgjorde vedtak ved klageorganet si klagehandsaming skal vere eit minimum

Når det gjeld nærare omtale av dei enkelte avdelingane, vert det vist til vedlegg.

Organisasjon

Overordna mål

- Kommunen skal til ei kvar tid vere organisert slik at ein får utnytta dei samla ressursane på den mest effektive måten.
- Alle medarbeidarane skal oppleve Herøy kommune som ein god arbeidsplass der det er lagt til rette for trivsel og motivasjon i tråd med arbeidsgjevarpolitikken sine mål.
- Auka nærver i samsvar med målsettinga i IA-avtalen og totalt på heile kommunen minimum 92 %.
- Avgrense tidlegavgang: Flest mogleg og minst 90 % av dei som fyller 62 år skal stå i arbeid fram til fylte 65 år. Flest mogleg og minst 50 % av desse skal stå i arbeid fram til fylte 67 år.
- Kommunen skal ha god kompetanse på alle nivå.

Lokalsamfunn

Overordna mål

- Herøy kommune skal vere ein attraktiv kommune å besøkje, bu og arbeide i.
- Innbyggjarane, frivillige organisasjonar og næringsliv er tilfredse med kommunen si rolle som tilretteleggjar for trivsel og utvikling og kommunen si rolle som samfunnsbyggjar
- Herøy kommune skal vere ein trygg kommune for alle som bur og oppheld seg i kommunen, og kommunen skal ha god beredskap mot aktuelle kriser og uønska hendingar.
- Samarbeidspartar skal oppleve kommunen som open og aktiv til samarbeid og omstilling.

Satsingsområda for lokalsamfunnsutviklinga går fram av samfunnsdelen av kommuneplanen.

Strategien:

Kommunestyret vedtok følgjande strategi i K-sak 166/14:

Herøy kommunestyre ser folketalsvekst og positivt omdøme som dei to mest sentrale indikatorane for positiv utvikling. Kommunestyret vedtek følgjande strategi for dei 4 programområda i økonomiplanperioden:

Organisasjon/arbeidsmiljø

- Utvikle gode leiarar på alle nivå gjennom systematisk leiarutvikling
- Utvikle kompetansen til dei tilsette med bakgrunn i organisasjonen sitt behov

Tenester

- Tilpasse tenestenivået og folk sine forventingar til det kommunen kan levere innanfor tilgjengelege ressursar
- Leggje vekt på kvalitet og kompetanse på dei tenestene kommunen leverer
- Utføre sakshandsaming i samsvar med forvaltningslova

Lokalsamfunn

- Leggje til rette for bustadbygging og næringsutvikling
- Satse på kultur og oppleving
- Omdømebygging

Økonomi

- Streng prioritering i drifta
- Satse på tiltak som frigjev ressursar
- Byggje opp bufferfond
- Ta ut synergjar gjennom samarbeid

Kommentarar til strategien:

Organisasjon/arbeidsmiljø:

Arbeidet med arbeidsgjevarpolitikken må ha eit langsiktig perspektiv der ein ser samanhengen mellom trivsel og motivasjon hos arbeidstakarane og gode og effektive tenester. Det er nødvendig å halde fram med utvikling av systemet med leiardialog der krav, attendemelding og tilrettelegging er sett i system.

Eit kommunestyre og administrativ leiing som forpliktar seg på verdiane i arbeidsgjevarpolitikken og stiller krav om det same hos dei tilsette, er ein føresetnad for ein gjennomgåande felles kultur.

Herøy kommune starta leiarutviklingsprogrammet Herøylosen i 2010. Etter eit opphald på 3 år, har programmet starta opp igjen med 4 samlingar frå september 2015 til mars 2016. Programmet har fokus på kva for faktorar som påverkar kvalitet, samarbeid og leiarane si evne til å fungere som ei heilskapleg og effektiv eining.

Eg ser det som særskilt viktig at det vert arbeidd kontinuerleg med leiarutvikling.

Kommunen endra organisasjonsstrukturen i 2002/2003. Det vart då etablert servicetorg, stab/støtteavdelingar og tenesteavdelingane vart flata ut. Det var på dette tidspunktet nødvendig å bryte opp organisasjonen m.a. for å gje publikum betre service, samle stab/støttefunksjonane og for å kome tettare på dei ulike tenestemråda.

Tidene endrar seg. I dag er utfordringa at tenestene er for oppsplitta og det er for tette skott mellom avdelingane. Det er behov for ei sterkare koordinering av tenestene på tvers av avdelingsgrensene for å få til ei effektiv utnytting av dei administrative ressursane og tenesteressursane. Dette er bakgrunnen for at utviklingsavdelinga og anlegg- og driftsavdelinga vert slått saman til ei avdeling frå 01.01.2016. NAV og Barn, familie og helse vert også slått saman frå 01.01.2016.

Proessen med organisasjonsendring bør halde fram med sikte på at ny organisasjon skal vere på plass 01.01.2017. Dette arbeidet skal skje i samarbeid med arbeidstakarorganisasjonane og rettane til dei tilsette må sikrast i prosessen.

Utfordringar:

- Rigge kommuneorganisasjonen slik at den til ei kvar tid er best mogleg rusta til å løyse oppgåvene.
- Balanse mellom oppgåver og tilgjengelege ressursar/tid.
- Kapasitet til å følgje opp utviklinga og forventningane innanfor IKT.
- Trekke fram positive hendingar og etablere fellesarenaer for utvikling, omdømebygging og kulturbygging.

Tenester:

Forventingsstyring vil seie å vere tydeleg på kva for tenester og til kva kvalitet eller

standard Herøy kommune kan levere ut frå dei ressursane kommunen faktisk har.

Dei kommunale tenestetilboda som barnehage, skule, sjukeheims plass mv tek folk for gitt i alle kommunar. Ein greier ikkje å marknadsføre desse tenestene som unike sjølv om kvaliteten er god. Derimot vil effekten vere fråstøytande dersom tilbodet vert oppfatta som dårleg.

Staten har gjennom inntektssystemet fastsett kriterier for utgiftsnivået for Herøy kommune. Tenester som er organisert dyrare enn inntektsoverføringane frå staten kompenserer, må vi dekkje sjølve. Det skjer i praksis ved at standarden eller tilbodet på andre tenesteområde vert lågare. Høgare utgiftsnivå er knytt til strukturell organisering og er vanskeleg å gjere noko med på kort sikt, men pressar seg no fram som aktuelle tiltak.

I K-sak 166/14 Budsjett 2015 vart det m.a. gjort slikt vedtak i pkt. 9:
«Kommunestyret ynskjer ein ekstern gjennomgang av organisering, struktur og tenestenivå, for å sjå kvar drifta kan effektiviserast...»

Vidare vart det i K-sak 167/14 gjort slikt vedtak:
«Kommunestyret ber om at det vert innhenta tilbod frå KS Konsulent om ein KOSTRA-analyse der kommunen m.a. ynskjer å få fram kvar det er eit handlingsrom for innsparing...»

Rapporten konkluderte med at Herøy kommune på stort sett alle område ser ut til å vere ein svært effektiv driven kommune.

Rapporten peikar på at kommunen generelt sett har svært lave brukarbetalingar/gebyr. Det er ikkje fanga opp at byggesaksgebyret vart auka vesentleg for 2015. Det vert også peika på at kommunen ikkje har eigedomsskatt.

Eg oppfatta det slik at kommunestyret fann KOSTRA- gjennomgangen som nyttig og gjerne ville ha slike gjennomgang annan kvart år.

Eg opplever også slik ekstern gjennomgang som svært nyttig.

Ein del kommunar har også gjennomført ekstern gjennomgang etter **Kommunekompasset** der kommunen sin praksis vert målt på 8 område:

1. Offentlegheit og demokrati
2. Tilgjengelegheit, innbyggjar- og brukarorientering
3. Politisk styring og kontroll
4. Leiarskap, ansvar og kontroll
5. Serviceutvikling og effektivitet
6. Kommunen som arbeidsgjevar
7. Utviklingsstrategi og lærande organisasjon
8. Kommunen som samfunnsutviklar.

Kommunane som har gjennomført Kommunekompasset, gir tilbakemelding på det har vore nyttig og utviklande. Eg vil difor rå til at kommunen gjennomføre ei ekstern måling etter kommunekompasset i 2016.

Utfordringar:

- Sikre forutsigbare, forsvarlege tenester
- Tilpasse og utvikle tenestene i samsvar med endra behov

Lokalsamfunn:

Kommunen har hatt ei målsetjing om 10.000 innbyggjarar innan 2020. Frå 01.01.2010 til 01.01.2015 auka folketalet frå 8383 til 8934.

Ei positiv folketalsutvikling er avhengig av at Herøy vert oppfatta som ein attraktiv kommune å besøkje, bu og arbeide i. Opninga av hotellet, konserthuset, ny kino og skipssimulator har sett Herøy og Fosnavåg på kartet på ein måte som vi kan dra nytte av over tid. Sunnmørsbadet vil også vere ein sær sars positiv faktor for omdømme til Herøy kommune. Det er ein samanheng mellom tilgang på oppleving, sosiale møteplassar mv. og attraktivitet.

Summen av handlingane til både politikarane og tilsette er med på å forme omdømet.

Folketalsutviklinga er også avhengig av at det vert lagt godt til rette for busetjing og næringsutvikling. Det bør leggest til rette for ei balansert utvikling med livskraftige bygder og eit sterkt, levande og attraktivt sentrum. Det vert elles vist til kommunedelplanen om bustadpolitikken.

Utfordringar:

- Samordne prioriteringar av investeringar i bygg, utbygging av byggjefelt og infrastruktur
- Legge til rette for ei balansert utvikling i heile kommunen
- Stimulere til byutvikling i Fosnavåg

Økonomi

Det er viktig å stabilisere økonomien ved streng prioritering og på sikt gjere drifta uavhengig av dei svingande inntektene, slik at desse midlane heller kan gå til å byggje opp reservar eller til sparing til større investeringar.

Det er svært vanskeleg å ha ein vekststrategi for kommunen samtidig med innstramming i tenestetilbodet. Føresetnaden for at ein arbeidstakar opplever å meistre situasjonen, er at han/ho har den kompetansen som er nødvendig, og at han/ho har tilstrekkeleg tid til å gjere jobben.

Det er viktig at kommunestyret finn den rette balansen mellom desse faktorane. Vert drifta pressa med for tronge rammer, oppstår lett ein negativ spiral med press på tid/stress, auka sjukefråver og rekrutteringsvanskar. Det bør satsast på investeringar i økonomiplanperioden som frigjer ressursar til drift og/el. auka inntekter.

Særleg sentrale utfordringar i økonomiplanperioden:

- Gjere seg uavhengig av svingande inntekter i drifta og byggje opp buffer
- Følgje opp energimålet i klimaplanen og ta ut potensialet for reduserte energikostnader gjennom energistyring og ENØK

5. VURDERINGAR OG KONKLUSJON FRÅ RÅDMANNEN

Herøy kommune har ein ambisjon om å vere «ei båt lengd føre» og vere «ein attraktiv kommune å besøkje, bu og arbeide i». Kommunestyret har vidare vedteke ein strategi for utvikling av lokalsamfunnet, organisasjonsutvikling og leiarutvikling.

Det er krevjande å ha ein vekststrategi for kommunen samtidig med innstramming i tenestetilbodet.

I rådmannen sitt framlegg til budsjett og økonomiplan har eg prøvd å finne ein balanse mellom stramme, men fagleg forsvarlege rammer for tenestetilbodet, og rammer som legg til rette for utvikling.

Driftsbudsjettet:

KOSTRA- rapporten konkluderte med at Herøy kommune på stort sett alle område ser ut til å vere ein svært effektiv driven kommune. Rapporten peika vidare på at kommunen har svært lave brukarbetalingar/gebyr.

Gjennom 2015 har administrasjonen arbeidd med å skape balanse mellom kommunen sine utgifter og inntekter m.a.

- Stans i tilsetting og vikarbruk i vakante stillingar der det ved presserande behov for tilsetting vert avgjort av formannskapet.
- Kritisk vurdert tenestenivået i forhold til standarden i dag og kva som er forsvarlege tenester.
- Analysert den administrative organiseringa og bruk av administrative ressursar.
- Analysert inntekspotensialet, inklusive gebyr, brukarbetaling og eigedomsskatt.

I 2015 er det så langt trekt inn fylgjande stillingar:

- 1,0 stilling som prosjektleiar bygg
- 1,0 stilling som folkehelsekoordinator/kulturarbeidar (går ut 01.12.2015).
- 1,4 stilling reinhald

I tillegg står fylgjande stillingar vakante:

- 1,0 stilling rådmann/assisterande rådmann
- 1,0 stilling Servicetorget
- 0,3 stilling økonomi/personal

Kommunestyret må ta stilling til om desse stillingane skal lysast ut eller om dei skal stå vakante/trekkjast inn. Det er førebels budsjettet med stillingane i 2016.

Når det gjeld budsjett 2016, manglar kommunen likevel ca 7,540 mill kroner for å vidareføre drifta vi har i dag. Inntektsanslaget i statsbudsjettet og frå KS er då lagt til grunn. Om ein vedtek forslag til nye gebyr på områder som plan, oppmåling, byggesak og aukar brukarbetalingane innan pleie- og omsorg, samt vaksineringskostnadane til det nivået ein har foreslått vil kommunen sine gebyr og brukarbetaling vere på nivå med dei høgste i regionen. Totalt utgjer dette kr 840.000,-. Utbytte frå Tussa og finans elles er gjort greie for i kap 2.3 og 2.4.

Driftsutgiftene er barberte ned til eit minimum. Det ser ut til å vere lite å hente dersom ein ikkje går på lønsutgiftene. Kommunen ser ut til å ha ein for høg bemanning i forhold til inntektene, og det ser ikkje ut som det er mogleg å få balanse mellom utgifter og inntekter utan at det vert gjennomført ein **reduksjon i lønsutgiftene/ nedbemanning**. Ei slik nedbemanning bør i hovudsak skje ved naturleg avgang.

For at ei slik nedbemanning skal kunne skje med minst mogleg konsekvensar for tenesteytinga, må personalressursane utnyttast meir fleksibelt og effektivt. Eg vil difor rå til at det vert gjennomført **organisatoriske endringar** i 2016 med samanslåing av tenestemråde slik at det vert lagt betre til rette for å nytte ressursane på tvers i organisasjonen. Slike endringar kan vere krevjande, og eg rår til at det parallelt vert arbeidd med kompetanseutvikling, spesielt leiarutvikling og organisasjonsutvikling.

Det må vurderast om vakante stillingar skal dragast inn og dei må i alle høve haldast vakante så lenge det er forsvarleg. Eg vil rå til at rådmannen i samarbeid med dei tillitsvalde legg fram ein plan for reduksjon av lønsutgiftene/nedbemanning innan 01.03.2016. Innsparingar vert i 2016- budsjettet lagt inn som rammeinnsparing på dei ulike avdelingane.

For å styrke organisasjonen si evne til å gjere dei nødvendige omstillingane, vil eg rå til at leiarutviklingsprogrammet vert vidareført. Vidare vil eg rå til at kommunen gjennomfører Kommunekompasset. Det vert søkt KS om OU-midlar til dekning av kostnadane.

Fleire kommunar innfører eigedomsskatt for å sikre gode tenester til innbyggjarane og prioritere samfunnsutvikling. I 2001 hadde 25 % av kommunane eigedomsskatt. No er det

meir enn 300 kommunar som har nyttiggjort seg dette inntekspotensialet på ein eller annan måte. For Herøy kommune vil evt innføring av eigedomsskatt gjeve oss meirinntekter i storleiken 14 – 50 mill kroner (opptrapping over 4 år – frå 2 promille i startåret til maks 7 promille etter 4 år). Det politiske miljøet i kommunen ynskjer ikkje å etablere denne ordninga, men dersom kommunen skal investere i ny barneskule på Bergsøya, fleirbrukshall ved Einedalen skule og i Herøy ressursenter vil kostnader knytt til renter og avdrag bli så store at ikkje kan finansiere dette gjennom ytterlegare kutt i drifta.

I 2016 vil ikkje rådmannen tilrå meir enn eitt nytt driftstiltak. Det er å auke barnehageleiar si stilling frå 80 til 100%. Grunnen til detter er meirarbeid knytt til behovsprøving av brukarbetalinga. Om andre av tiltaka må gjennomførast må dei takast innan eiga ramme ved å prioritere ned eksisterande tiltak. Det kan også vere slik at nye tiltak (t.d. Norskopplæring av flyktningar i grunnskulen) kan finansierast ved bruk av flyktningmidlar.

Områda/avdelingane har kome med mange forslag til nye driftstiltak. Nokre av dei er såkalla «må» tiltak. Kostnader ein vil få uansett om ein budsjetterer med dei eller ikkje. Det gjer at nokre avdelingar får eit større krav til innsparing enn det som er skissert i punktet under *). Grunnen til at ein ikkje vil tilrå nye driftstiltak er sjølv sagt at ein ikkje har midlar til dette.

Rådmannen sitt budsjettforslag er saldert ved at:

- gebyrinntektene er auka med kr 840.000,-,
- ein hentar inn kr 890.000,- frå bundne fond
- områda/avdelingane får eit rammetrekk på vel 1,25% av brutto lønsutgifter – totalt kr 5.000.000,- *)
- det vert lagt inn eit rammetrekk på kr 2.000.000,- sentralt som etter kvart skal finansierast av reduserte lønsutgifter som følge av t.d. lengre vakansar, heimlar som vert tatt vekk etc.

Det gjer at ein kan finansiere områda/avdelingane sine justerte budsjettforslag (ink løns- og prisvekst på 2,7%), auka stillingsheimel barnehageleiar (20% - kr 160.000,-) og auka finanskostnader (renter) som følge av investeringar med i alt kr 1.030.000,-.

I områda/avdelingane sine rammer har ein også gjort tiltak når det gjeld budsjetteringa av straumkostnader. Ein har tatt utgangspunkt i rekneskapsførte straumkostnader i 2014 og redusert desse med 4% og justert alle strampostane i tråd med dette.

Investeringsbudsjettet:

Kommunen betaler ca 22 mill kroner i avdrag på lån kvart år. Det betyr at dersom kommunen investerer for meir enn 22 mill kroner i året i økonomiplanperioden, vil vi få ein auke i finanskostnadene.

Det er neppe realistisk å redusere driftsutgiftene i økonomiplanperioden med meir enn 7,0 mill kroner slik det er lagt opp til i 2016. Det betyr at inntektene i økonomiplanperioden må aukast for å kunne gjennomføre investeringsprogrammet. Sal av aksjar i Tussa kan vere eitt alternativ, eigedomsskatt eitt anna.

Finanskostnader for investeringsprosjekt i 2016 er finansierte i rådmannen sitt framlegg. Forslaga til investeringsprosjekt for 2017-2019 er ikkje finansierte i framlegget då det i dag ikkje er inntekter til å dekkje meir enn investeringar tilsvarande ca 22,0 mill pr år.

Fosnavåg, 06.11.2015

Olaus-Jon Kopperstad

Geir Egil Olsen

Rådmann

Avd.leiar

Særutskrift:

Vedlegg:

Saksopplysningar:

Vurdering og konklusjon: (skal slettast om saka ikkje har konsekvensar for....)

Konsekvensar for folkehelse:

Konsekvensar for beredskap:

Konsekvensar for drift:

Fosnavåg, 18.11.2015

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Geir Egil Olsen
Avd.leiar

Sakshandsamar: Geir Egil Olsen

Møtebehandling:

Økonomileiar Geir Egil Olsen, eigedomsleiar Robert Myklebust møtte og orienterte.

Det vart halde gruppemøte.

Endringar i tilrådinga frå formannskapet:

5. a. Barnehagesatsane Kr. 2.655,- for heil plass + matpengar kr. 350,-.
5. j. Kurdøgnprisen Kr. 1.920,-.
5. q Nytt pkt. - Festeavgifter auke til kr. 150,- per grav.
5. r Som pkt. 5 q i formannskapet si tilråding.
11. «... skal leggast fram for kommunestyret for endeleg godkjenning.»
16. Inntekter i investeringsrekneskapan som følgje av sal av eigedomar og tomter skal inntektsførast på tomtefondet.
17. Byggeprogram for nye bygg skal utgreiast i ulike alternativ i komiteane før godkjenning i formannskap og kommunestyre.
18. Som pkt. 16 i formannskapet si tilråding.

Svein Gjelseth (Ap) kom med slikt endringsframlegg til pkt. 10:

«Vidare bør ein ha ein kritisk gjennomgang i høve drifta i samband med budsjettarbeidet for 2017. (Ref. Kostrarapporten)»

Det vart røysta punktvis:

– alle punkta med endringane ovanfor vart samrøystes vedtekne.

Tilråding i Formannskapet - 24.11.2015

1. Kommunestyret vedtek følgjande strategi:

Herøy kommunestyre ser folketalsvekst og positivt omdøme som dei to mest sentrale indikatorane for positiv utvikling. Kommunestyret vedtek følgjande strategi for dei 4 programområda i økonomiplanperioden:

Organisasjon

- utvikle gode leiarar på alle nivå gjennom systematisk leiarutvikling
- utvikle kompetansen til dei tilsette med bakgrunn i organisasjonen sitt behov

Tenester

- Tilpasse tenestenivået og folk sine forventingar til det kommunen kan levere innanfor tilgjengelege ressursar
- Leggje vekt på kvalitet og kompetanse på dei tenestene kommunen leverer
- Utføre god sakshandsaming i samsvar med forvaltningslova.

Lokalsamfunn

- Leggje til rette for byutvikling, bustadbygging og næringsutvikling.
- Satse på kultur og oppleving
- Omdømebygging

Økonomi

- Prioritering i drifta
- Satse på tiltak som frigjev ressursar
- Byggje opp bufferfond på sikt
- Ta ut synergjar gjennom samarbeid

2. Rammene til dei ulike avdelingane blir slik i 2016 (runda av til næraste kr 5.000,-).

Område	Brutto Utgift 2016	Brutto Inntekt 2016	Netto Utgift 2016	Netto budsjett 2015
Pol. Leiing	3.890	45	3.845	4.030
Adm leiing	3.850	420	3.430	4.120
Servicetorget	4.255	835	3.420	3.320
Dokumentsenter og pol. Sokr.	2.265	155	2.110	2.210
Økonomiavd	6.055	485	5.570	5.650
Pers og org. Avd	9.555	2.100	7.455	8.060
IKT	6.685	645	6.040	5.200
Overføringar til andre	13.370	1.340	12.030	8.980
Barnehageavdelinga	70.120	4.020	66.100	64.230
Skuleavdelinga	129.305	19.190	110.115	108.810
Barn, familie og helse	50.210	10.620	39.590	38.195
Pleie og omsorgsavd.	128.440	20.930	107.510	105.650
Bu- og habilitering	51.780	12.725	39.055	37.870
Sosial og flyktning	20.105	10.990	9.115	9.595

Kulturavdelinga	18.405	9.510	8.890	8.520
Utviklingsavdelinga	9.030	3.240	5.790	5.790
Anlegg og driftsavgd.	40.715	24.310	16.405	15.960
Eigedomsavdelinga	34.115	14.885	19.230	17.275
Samhandlingsreforma	890	890	0	0

3. Herøy kommune vedtek den gjeldande maksimalsatsen for inntektsskattørø for år 2016.
4. Kommunale avgifter, betalingssatsar, husleiger og eigendelar vert prisjustert om ikkje anna vert bestemt særskilt.
5. Det vert vedteke slike endringar i betalingssatsane:
 - e. Barnehagesatsane følgjer den statlege maksimalprisordninga i 2016. Kr 2.655,- for heil plass + matpengar kr 350,-.
 - f. Husleiga for kommunale utleigebustadar vert regulert årleg etter kontraktsdato dersom endringa i konsumprisindeksen for same periode er positiv. Ved inngåing av ny husleigekontrakt vert veiledande husleige for leigeobjektet vurdert opp mot og eventuelt regulert til same nivå som for tilsvarende kommunale leigeobjekt. Dersom husleigesatsen for eit eller fleire kontraktsforhold avvik frå gjengs leige, kan forvaltar regulere husleiga til gjengs nivå i tråd med krava i husleigelova.
 - g. Vaksinasjon kr 350,- pr konsultasjon + dekning av vaksinekostnader.
 - h. Abonnementsordninga for heimetenestene vert slik:
(Pr. 1.5.15 er 1 G kr. 90.068,-)
 - Timepris: kr 350,- (kr 250,- i 2015 – under 2 G har ein timepris på 186,-)
 - 2-3 G – Kr 1.400,- per mnd (kr 1.000,-)
 - 3-4 G – Kr 1.750,- per mnd (kr 1.300,-)
 - 4-5 G – kr 2.100,- per mnd (kr 1.600,-)
 - Over 5 G – kr 2.450,- per mnd (kr 1.900,-)
 - r) Leige tryggleiksalarmar kr 300,- per månad (uendra).
 - s) Korttidsopphald institusjon kr 147,- pr døgn (kr 142,-)
Kommunen vil automatisk oppjustere sine satsar i tråd med sentrale justeringar.
 - t) Dagplass ved institusjon kr 77,- pr dag (kr 74,-).
Kommunen vil automatisk oppjustere sine satsar i tråd med sentrale justeringar.
 - u) Sal av middag ved institusjonane kr 80,- pr middag (uendra)
 - v) Utkøyring og sal av middag frå institusjonane kr 100,- pr middag (uendra)
 - w) Kurdøgnprisen for opphald i institusjonane (sjukeheimane) vert sett til kr 1.920,- (kr 1.853,- per døgn i 2015). Prisen må bereknast eksagt når budsjettet til PO er vedteke – når tilrådinga til kommunestyret er kjent).
 - x) Eigenbetaling for elevplass i Kulturskulen blir kr 3.300,- (kr 3.000,-) gjeldande frå 01.08.2016
 - y) Betaling for sal av dirigenttimar til kor for vaksne, kr 300,- per time (kr 200,-), gjeldande frå 01.08.2016

- z) Betaling for sal av dirigenttimar til korps for vaksne, kr 250,- per time (kr 200,-), gjeldande frå 01.08.2016
 - æ) Betaling for andre tenester i kulturskulen, opp 5% gjeldande frå 1. august 2016
 - ø) Eigenbetaling for SFO-plass. Gruppe 1 Full plass kr 2.430,- (kr 2.315,-). Tilsvarande auke på 5% også for gruppe 2 og 3 samt ferie SFO. Alt gjeldande frå 01.08.2016
 - å) Tilknytningsavgift for kloakk, kloakkgebyr, feieavgift, renovasjonsavgift, avgift for tvungen slamtømming og gebyrsatsane for byggesakshandsaming, oppmåling, planarbeid etc vert fastsett for 2016 gjennom egne vedtak i kommunestyret.
 - aa) Festeavgifter – auke til kr. 150,- per grav.
 - ee) Andre avgifter, betalingsstassar etc som ikkje er nevnt over aukar med 3,0%
17. Investeringsprosjekt som det er løyvd budsjettmidlar til i 2015, men som ikkje er avslutta vil automatisk få overført unytta ramme til 2016.
18. Budsjettet for 2016 fører til slike nye faste stillingsheimlar:
a. 0,20 årsverk Barnehageavdelinga.
19. Det vert lagt fram særskilde saker for handsaming av avtalevilkår og økonomisk deltaking når søknad ligg føre når det gjeld saker knytt til planlegging og utbygging i samband med næringsutvikling og infrastrukturanlegg.
20. Kommunestyret ber om at stillingar vert haldne vakante så lenge det er forsvarleg. Kommunestyret ber vidare om at rådmannen i samarbeid med administrasjonen og dei tillitsvalde legg fram ein plan for reduksjon av lønsutgiftene/nedbemanning innan 01.03.2016.
21. Kommunestyret legg til grunn at det vert gjennomført organisatoriske endringar med verknad frå 01.01.2017 slik at det vert lagt betre til rette for å nytte ressursane på tvers i organisasjonen. For å styrke organisasjonen si evne til å gjere dei nødvendige omstillingane, vert leiarutviklingsprogrammet vidareført. Kommunestyret vil også gjennomføre Kommunekompasset. Det vert søkt KS om OU-midlar til dekning av kostnadane. Vidare bør ein ha ein kritisk gjennomgang i høve drifta i samband med budsjettarbeidet for 2017. (Ref. Kostrarapporten)
22. Alle investeringsprosjekt, også dei som er omfatta av kloakkrammeplanen, skal leggest fram for kommunestyret for endeleg godkjenning.
23. Budsjett rapportering og rapportering etter måltal skal skje kvart tertial 30.04 og 31.08.
24. Kommunestyret vedtek eit låneopptak på NOK 65,16 mill for 2016. Ordførar og/eller rådmann får fullmakt til å ta opp og godkjenne lånevilkåra innanfor oppgitt låneramme i budsjettet.
25. Kommunestyret vedtek låneporteføljen til Herøy kommune, og alle lån i porteføljen kan vere aktuelle for refinansieringar i budsjettåret 2016.

Rådmannen står fritt til å betale budsjetterte avdrag på dei lån han finn føremålstenleg, uavhengig av opprinneleg vedtak.

26. Rådmannen får fullmakt til å utføre budsjettendringar for det som vedkjem refusjon sjukeløn opp mot vikarutgifter, samt endringar knytt til mva kompensasjonen.
27. Inntekter i investeringsrekneskapen som følgje av sal av eigedomar og tomter skal inntektsførast på tomtefondet.
17. Byggeprogram for nye bygg skal utgreiast i ulike alternativ i komiteane før godkjenning i formannskap og kommunestyre.
18. Kommunestyret vedtek budsjettet for 2016 og økonomiplanen for perioden 2016- 2019 på grunnlag av dei rammer og føresetnader som er fastsett i denne planen.

FORSLAG TIL NYE INVESTERINGSTILTAK

2016 - 2019

Tiltak

Kapittel : Usorterte tiltak									
Tiltak	12: 4041 - Div møblar, kvitevarer og audiovisuelt utstyr kulturhuset 2016								
Beskrivelse	Kulturhuset treng oppgradering, og i 2015 har investeringsmidlane blitt brukt til: - 25 stk samanleggbare bord - Kvitevarer kjøken (kaffemaskin) - Audiovisuelt utstyr til biblioteket - Lagenrom til korpsa For 2016 vil det vere behov for å fortsetje investeringane som fylgjer: - 25 stk samanleggbare bord (40) - Kvitevare og inventar kjøken 1. etg., oppvaskmaskin + (40) - Kvitevarer og inventar kjøken fritidsklubb (30) - Siljemøblar vestibyle, (150) Totalt behov for oppgraderingar på møblar og utstyr for 2016 er kr. 250.000.								
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2016	2017	2018	2019	Gjenstående
Sted	Ansvar: Kulturhus og idrettshall (4041)								
4041.02000.386.00000 Inventar	510 000	0	0	0	260 000	150 000	100 000	0	0
4041.04290.386.00000 Merverdiavgift som gir rett til momskompensasjon	127 500	0	0	0	40 000	37 500	25 000	25 000	0
Sted	Ansvar: Renter/avdrag (9011)								
9011.09100.870.90998 Bruk av lån	-510 000	0	0	0	-160 000	-150 000	-100 000	-100 000	0
Sted	Ansvar: Interne Finansieringstransaksjonar (9017)								
9017.07280.880.0 Momskompensasjon investering	-127 500	0	0	0	-40 000	-37 500	-25 000	-25 000	0
					2016	2017	2018	2019	Totalt
Sum investeringer					300 000	187 500	125 000	25 000	637 500
Sum lån					-160 000	-150 000	-100 000	-100 000	-510 000
Sum annet					-40 000	-37 500	-25 000	-25 000	-127 500
Netto finansiering					100 000	0	0	-100 000	0
Sum renter					267	6 377	9 043	9 998	25 685
Sum avdrag					0	3 200	6 200	8 200	17 600
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSER					267	9 577	15 243	18 198	43 285
Tiltak	4: Arkeologiske utgravingar. Årleg generell løyving 2016								

Beskrivelse	Gjeld utgifter til arkeologiske utgravingar i samband med utarbeiding av t.d. planar - som inngår i ei framtidig investering (byggefelt, vegar, industriområder etc)Beløpet vert vidareført i økonomiplanperioden									
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2016	2017	2018	2019	Gjenstående	
Sted	Ansvar: Utviklingsavdelinga (5011)									
5011.02700.301.51307 Konsulenttenester	800 000	0	0	0	200 000	200 000	200 000	200 000	0	0
Sted	Ansvar: Renter/avdrag (9011)									
9011.09100.870.90998 Bruk av lån	-800 000	0	0	0	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	0	0
					2016	2017	2018	2019	Totalt	
Sum investeringer					200 000	200 000	200 000	200 000	800 000	
Sum lån					-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-800 000	
Netto finansiering					0	0	0	0	0	
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSER					0	0	0	0	0	
Tiltak	27: Brannsikring av formålsbygg									
Beskrivelse	Eigedomsavdelinga ber om investeringsmidlar til brannsikring av formålsbygg. Det er behov for ei generell budsjettavsetning for å kunne fylgje opp pålegg etter branntilsyn det einsskilde år. Prosjektleiar: Philipp Kessler-Myking.									
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2016	2017	2018	2019	Gjenstående	
Sted	Ansvar: Kommunalt vedlikehald (6031)									
6031.02300.190.0 Nybygg/nyanlegg/rehabilitering	0	0	0	0	500 000	500 000	500 000	500 000	0	0
					2016	2017	2018	2019	Totalt	
Sum investeringer					500 000	500 000	500 000	500 000	2 000 000	
Netto finansiering					500 000	500 000	500 000	500 000	2 000 000	
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSER					0	0	0	0	0	
Tiltak	26: Brannsikring av uteigebustadar									
Beskrivelse	Eigedomsavdelinga ber om investeringsmidlar til brannsikring av kommunale uteigebustadar. Det er behov for ei generell budsjettavsetning for å kunne fylgje opp pålegg etter branntilsyn det einsskilde år.									

		<p>Eigedomsavdelinga har i tillegg eit særskilt fokus på brannsikring av utleigebustadar etter dødsbrannen i Vatnevegen 6 hausten 2014.</p> <p>I tillegg til organisatoriske tiltak (til dømes sterkare oppfølging av kommunale leigetakarar) inneber prosjektet særleg installering av komfyrvakt som standardutstyr i samlege utleigebustadar samt oppgradering eller utskifting av brannalarmanlegg og etablering av direktevarsling av brann til 110-sentralen.</p> <p>Prosjektleiar: Philipp Kessler-Myking.</p>								
		Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2016	2017	2018	2019	Gjenstående
Sted	Ansvar: Kommunalt vedlikehald (8031)									
6031 02300 265 0 Nybygg/nyanlegg/rehabilitering	0	0	0	0	500 000	500 000	500 000	500 000	0	0
					2016	2017	2018	2019		Totalt
Sum investeringer					500 000	500 000	500 000	500 000		2 000 000
Netto finansiering					500 000	500 000	500 000	500 000		2 000 000
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSER					0	0	0	0		0
Tiltak	55: Branntryggingstiltak i Indre Høy og Løkkanger kyrkjer									
Beskrivelse	Skal vere oppstarta og skal slutførast i 2017									
		Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2016	2017	2018	2019	Gjenstående
Sted	Ansvar: Overføring religiøse org. (1281)									
1281 02300 393 12102 Nybygg/nyanlegg/rehabilitering	200 000	0	0	0	100 000	100 000	0	0	0	0
1281 09100 393 12102 Bruk av lån	-200 000	0	0	0	-100 000	-100 000	0	0	0	0
					2016	2017	2018	2019		Totalt
Sum investeringer					100 000	100 000	0	0		200 000
Sum lån					-100 000	-100 000	0	0		-200 000
Netto finansiering					0	0	0	0		0
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSER					0	0	0	0		0
Tiltak	11: Byutvikling Fosnavåg 2016									
Beskrivelse	Vidare prosess med planlegging og utvikling av Fosnavåg basert på resultatane frå byutviklingsprosjektet i 2015.									

Ubrukte midler kr 250 000 vert overført til 2016 og ein ber om at det vert tilført ytterligere kr 250 000 i planleggingsmidler for å ta vidare tiltakt knytt til Vågsplassen, byrom , parkering og mobilliet.									
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2016	2017	2018	2019	Gjenstående
Sted	Ansvar: Utvikingsavdelinga (5011)								
5011.02700.301.0 Konsulentjenester	250 000	0	0	0	250 000	0	0	0	0
5011.04290.301.0 Merverdiavgift som gir rett til momskompensasjon	62 500	0	0	0	62 500	0	0	0	0
5011.09101.301.0 Unytta lånemidler	0	0	0	0	250 000	0	0	0	0
Sted	Ansvar: Renter/avdrag (9011)								
9011.09100.870.90998 Bruk av lån	-250 000	0	0	0	-250 000	0	0	0	0
Sted	Ansvar: Interne Finansieringstransaksjonar (9017)								
9017.07280.880.90998 Momskompensasjon investering	-62 500	0	0	0	-62 500	0	0	0	0
					2016	2017	2018	2019	Totalt
Sum investeringer					312 500	0	0	0	312 500
Sum annet					-62 500	0	0	0	-62 500
Netto finansiering					250 000	0	0	0	250 000
Sum renter					417	9 574	4 892	4 792	19 675
Sum avdrag					0	5 000	5 000	5 000	15 000
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSER					417	14 574	9 892	9 792	34 675
Tiltak	46: Dragsund - etablering av næringsområde								
Beskrivelse	Tilrettelegging av N3, N4 og N26. Planlagt start etter 2018								
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2016	2017	2018	2019	Gjenstående
Sted	Ansvar: Prosjektleiing anlegg / Infrastrukt... (5113)								
5113.09100.325.0 Bruk av lån	0	0	0	0	0	0	4 500 000	4 500 000	0
					2016	2017	2018	2019	Totalt
Sum lån					0	0	4 500 000	4 500 000	9 000 000
Netto finansiering					0	0	4 500 000	4 500 000	9 000 000
SUM NETTO									

DRIFTSKONSEKVENSER					0	0	0	0	0
Tiltak	49: Dragsund bustadfelt								
Beskrivelse	Vidare utbygging, oppstart 2017								
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2016	2017	2018	2019	Gjenstående
Sted	Ansvar: Prosjektleiing anlegg / Infrastrukt... (5113)								
5113.09100.315.0 Bruk av lån	0	0	0	0	0	600 000	0	0	0
					2016	2017	2018	2019	Totalt
Sum lån					0	600 000	0	0	600 000
Netto finansiering					0	600 000	0	0	600 000
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSER					0	0	0	0	0
Tiltak	16: Dreneringstiltak byggefelt 2016								
Beskrivelse	Lage bedre dreneringar knytt til byggeområder på Leine og Sævik Overført løyving frå 2015 og tidlegare år. Rest av løyving overført til 2016.								
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2016	2017	2018	2019	Gjenstående
Sted	Ansvar: Prosjektleiing anlegg / Infrastrukt... (5113)								
5113.02300.315.0 Nybygg/nyanlegg/rehabilitering	813 000	0	0	0	813 000	0	0	0	0
5113.04290.315.0 Merverdiavgift som gir rett til momskompensasjon	235 000	0	0	0	235 000	0	0	0	0
Sted	Ansvar: Renter/avdrag (9011)								
9011.09101.870.90998 Unyttå lånemidlar	-940 000	0	0	0	-940 000	0	0	0	0
Sted	Ansvar: Interne Finansieringstransaksjonar (9017)								
9017.07280.880.90998 Momskompensasjon investering	-235 000	0	0	0	-235 000	0	0	0	0
					2016	2017	2018	2019	Totalt
Sum investeringer					1 048 000	0	0	0	1 048 000
Sum lån					-940 000	0	0	0	-940 000
Sum annet					-235 000	0	0	0	-235 000

Netto finansiering					-127 000	0	0	0	-127 000
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSER					0	0	0	0	0
Tiltak	29: ENØK-tiltak								
Beskrivelse	<p>Eigedomsavdelinga ber om investeringsmidlar til enøk-tiltak i formålsbygg.</p> <p>Det er behov for ei generell budsjettavsetning av same storleik som foregåande år. Det er fortsatt potensiale for energiøkonomisering i kommunens formålsbygg.</p> <p>Som eit alternativ til årleg løyving av investeringsmidlar til enøk-tiltak, bør kommunen vurdere EPC-kontrakter. Eigedomsavdelinga vil fremme eiga sak om dette hausten 2015.</p> <p>Dersom eigedomsavdelinga får mandat til å iverksetje ein EPC-prosess, kan årlege løyvingar til enøk-tiltak reduserast.</p> <p>Prosjektleiar: Philipp Kessler-Myking.</p>								
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2016	2017	2018	2019	Gjenstående
Sted	Ansvar: Kommunalt vedlikehald (6031)								
6031.02300.190.0 Nybygg/nyanlegg/rehabilitering	0	0	0	0	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	0
					2016	2017	2018	2019	Totalt
Sum investeringer					1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	4 000 000
Netto finansiering					1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	4 000 000
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSER					0	0	0	0	0
Tiltak	48: Eggesbønes - ny vegarm								
Beskrivelse	Etablering av ny hovudtilkomst til Sjukeheimsområdet og Eggesbønes. Planlagt 2019 og utover.								
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2016	2017	2018	2019	Gjenstående
					2016	2017	2018	2019	Totalt
Netto finansiering					0	0	0	0	0
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSER					0	0	0	0	0
Tiltak	45: Eggesbønes, tilrettelegging industriområde								
Beskrivelse	Tilrettelegging av industriområde rundt Marine Harvest. Planlagt start i 2017 og utover								

	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2016	2017	2018	2019	Gjenstående
					2016	2017	2018	2019	Totalt
Netto finansiering					0	0	0	0	0
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSER					0	0	0	0	0
Tiltak	40: Elnedalen skule - tilbygg fleirbrukshall								
Beskrivelse	<p>Eigedomsavdelinga ber om investeringsmidlar til planlegging og bygging av fleirbrukshall ved Einedalen skule.</p> <p>Det vart løyvd kr. 250 000 til planlegging i 2015-budsjettet. Formannskapet vedtok i F-sak 179/15 å omdisponere kr. 100 000 av desse midlane til planlegging av tilbygg ved Leikong skule.</p> <p>Avdelinga foreslår ny løyving til planlegging i 2018 og investeringsmidlar til bygging i 2019.</p> <p>Finansieringsmodell er ikkje avklart. Avdelinga sitt forslag til budsjettløyving byggjer på kommunal fullfinansiering av prosjektet.</p> <p>Prosjektleiari: Rolf-Henning Skrede Hide</p>								
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2016	2017	2018	2019	Gjenstående
Sted	Ansvar: Kommunalt vedlikehald (6031)								
6031.02300.386.61301 Nybygg/nyanlegg/rehabilitering	0	0	267 816	0	0	0	250 000	45 000 000	0
					2016	2017	2018	2019	Totalt
Sum Investeringar					0	0	250 000	45 000 000	45 250 000
Netto finansiering					0	0	250 000	45 000 000	45 250 000
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSER					0	0	0	0	0
Tiltak	23: Felles IKT investeringar 2016								
Beskrivelse	<p>Lokale IKT investeringar gjort av IKT-avdelinga i Herøy iflg lokal investeringsplan. IKT-planen seier at tilsette sine PCar skal byttast ut med nye etter 5år. Dette er noko vi ikkje har klart å gjennomføre med avsatte midlar på tidlegare investeringsbudsjett. Ein del tilsette har framleis PCar frå 2009. Vi har no høve til å kutte ein del lokale investeringar på serversida, men har då auka investeringa til SSIKT driftssenter. Legg inn uendra investeringsramme og ynskjer å nytte høvet til å oppgradere maskinparken til dei tilsette i Herøy kommune</p>								
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2016	2017	2018	2019	Gjenstående
Sted	Ansvar: IKT (1271)								
1271.02004.120.12900 EDB-utstyr	0	0	1 508 298	0	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	0
1271.04290.120.12900 Merverdiavgift som gir rett til									

Momskompensasjon	0	0	395 057	0	500 000	500 000	500 000	500 000	0	
Sted	Ansvar: Renter/avdrag (9011)									
9011.09100.870.90998 Bruk av lån	-8 000 000	0	0	0	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000	0	
Sted	Ansvar: Interne Finansieringstransaksjoner (9017)									
9017.07280.880.90998 Momskompensasjon investering	-2 000 000	0	0	0	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	0	
					2016	2017	2018	2019	Totalt	
Sum investeringer					2 500 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000	10 000 000	
Sum lån					-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000	-8 000 000	
Sum annet					-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-2 000 000	
Netto finansiering					0	0	0	0	0	
Sum renter					3 333	79 934	119 067	157 400	359 734	
Sum avdrag					0	40 000	80 000	120 000	240 000	
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSER					3 333	119 934	199 067	277 400	599 734	
Tiltak	58: Flore graver Flusund gravplass									
Beskrivelse	Trass i ei utviding for nokre år sidan må ein snarleg få på plass endå fleire graver.									
		Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2016	2017	2018	2019	Gjenstående
Sted	Ansvar: Overføring religiøse org. (1281)									
1281.02300.393.12102 Nybygg/nyanlegg/rehabilitering	1 800 000	0	0	0	0	100 000	200 000	1 500 000	0	
1281.09100.393.12102 Bruk av lån	-1 800 000	0	0	0	0	-100 000	-200 000	-1 500 000	0	
						2016	2017	2018	2019	Totalt
Sum investeringer						0	100 000	200 000	1 500 000	1 800 000
Sum lån						0	-100 000	-200 000	-1 500 000	-1 800 000
Netto finansiering						0	0	0	0	0
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSER						0	0	0	0	0
Tiltak	9: Fosnavåg hamn - Miljømuering 2016									
Beskrivelse	I nasjonal transportplan sin handlingsdel for 2014-2023, er utdyping av Fosnavåg hamn gitt prioritet. I følgjer Kystverket sine planar skal hamna mudrast frå dagens 6 m vassdjup til 7,3 m vassdjup. Utdypinga er kostnadsrekna til 50 millionar kroner og skal tidlegast iverksettast i 2017. Ubrukte midlar vert overført til 2016. Det er nytta omlag 900 000 kroner i prosjektet. I tillegg ber ein om at det vert tilført kr 200 000 slik at ein har									

totalt 500 000 til diverse utredningsarbeid i samband med prosjektet									
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2016	2017	2018	2019	Gjenstående
Sted	Ansvar: Utviklingsavdelinga (5011)								
5011.02300.301.0 Nybygg/nyanlegg/rehabilitering	200 000	0	0	0	200 000	0	0	0	0
5011.04290.301.0 Merverdiavgift som gir rett til momskompensasjon	50 000	0	0	0	50 000	0	0	0	0
Sted	Ansvar: Renter/avdrag (9011)								
9011.09100.870.0 Bruk av lån	-1 250 000	0	0	0	-1 250 000	0	0	0	0
Sted	Ansvar: Interne Finansieringstransaksjonar (9017)								
9017.07280.880.0 Momskompensasjon investering	-312 500	0	0	0	-312 500	0	0	0	0
					2016	2017	2018	2019	Totalt
Sum investeringer					250 000	0	0	0	250 000
Sum lån					-1 250 000	0	0	0	-1 250 000
Sum annet					-312 500	0	0	0	-312 500
Netto finansiering					-1 312 500	0	0	0	-1 312 500
Sum renter					2 083	47 876	24 458	23 958	98 375
Sum avdrag					0	25 000	25 000	25 000	75 000
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSER					2 083	72 876	49 458	48 958	173 375
Tiltak	17: Fosnavåg hamn - miljømudring								
Beskrivelse	Samarbeid med Kystverket som betaler for mudringa. Vi betaler for grunnundersøkingar på land.								
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2016	2017	2018	2019	Gjenstående
Sted	Ansvar: Hamner (5123)								
5123.02300.330.51304 Nybygg/nyanlegg/rehabilitering	1 250 000	0	120 622	0	1 250 000	0	0	0	0
					2016	2017	2018	2019	Totalt
Sum investeringer					1 250 000	0	0	0	1 250 000
Netto finansiering					1 250 000	0	0	0	1 250 000
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSER					0	0	0	0	0

Tiltak	5: Frøystadtoppen - planfri kryssing 2016									
Beskrivelse	Den planlagte undergangen er lokalisert på Frøystad, Fv 654. Undergangen vert vurdert til å vere viktig med omsyn til legge til rette for ein sikker skuleveg frå dei ulike bustadområda på Frøystad og Espeset mot Einedalen skule. Prosjektet vil ikkje starte opp før 2016. Ubrukte midlar vert overført til 2016. Det er ikkje nytta midlar tidlegare i prosjektet.									
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2016	2017	2018	2019	Gjenstående	
Sted	Ansvar: Renter/avdrag (9011)									
9011.09100.870.90998 Bruk av lån	0	0	0	0	-19 300 000	0	0	0	0	
Sted	Ansvar: Interne Finansieringstransaksjonar (9017)									
9017.07280.880.90998 Momskompensasjon Investering	-4 825 000	0	0	0	-4 825 000	0	0	0	0	
					2016	2017	2018	2019	Totalt	
Sum lån					-19 300 000	0	0	0	-19 300 000	
Sum annet					-4 825 000	0	0	0	-4 825 000	
Netto finansiering					-24 125 000	0	0	0	-24 125 000	
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSER					0	0	0	0	0	
Tiltak	6: Grunnkjøp 2016									
Beskrivelse	I samband med ny arealplan og fokus på auka tilrettelegging m.a med omsyn til bustadetablering, næringsstøtte og byutvikling vil det vere nødvendig midlar til strategiske grunnkjøp. Ubrukte midlar vert overført til 2016. Det er nytta omlag 1 300 000 kroner tidlegare.									
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2016	2017	2018	2019	Gjenstående	
Sted	Ansvar: Utviklingsavdelinga (5011)									
5011.02800.303.0 Grunnkjøp mm	0	0	0	0	0	3 000 000	3 000 000	3 000 000	0	
5011.09480.332.0 Bruk av ubunde investeringsfond	-9 000 000	0	0	0	0	-3 000 000	-3 000 000	-3 000 000	0	
Sted	Ansvar: Renter/avdrag (9011)									
9011.09100.870.90998 Bruk av lån	-17 000 000	0	0	0	-17 000 000	0	0	0	0	
					2016	2017	2018	2019	Totalt	
Sum investeringer					0	3 000 000	3 000 000	3 000 000	9 000 000	

Sum fond					0	-3 000 000	-3 000 000	-3 000 000	-9 000 000	
Sum lån					-17 000 000	0	0	0	-17 000 000	
Netto finansiering					-17 000 000	0	0	0	-17 000 000	
Sum renter					28 333	651 101	332 633	325 833	1 337 900	
Sum avdrag					0	340 000	340 000	340 000	1 020 000	
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSER					28 333	991 101	672 633	665 833	2 357 900	
Tiltak	38: Herøy kulturhus - mindre oppgradering									
Beskrivelse	<p>Eigedomsavdelinga ber om investeringsmidlar planlegging og oppgraderingsiltak ved Herøy kulturhus.</p> <p>Planleggingsmidlane vart løyvde i budsjett 2015 og søkast overført til 2016 då prosjektet er utsatt grunna manglande kapasitet i administrasjonen. Planleggingsmidlane ynskast nytta til teikning og prosjektering av kulturhuset i framtida, gitt ei føregåande politisk godkjenning av kva bygget skal innehalde av funksjonar.</p> <p>Oppgradering av bygget omhandlar skalsikring ved bygget til elektronisk dørlåssystem, utskifting av ytterdører og inndeling av byggets innvendige låssystem i ulike soner.</p> <p>Inndeling av byggets innvendige låssystem i ulike soner ved hjelp av elektronisk dårlåssystem inneber at kulturavdelinga og eigedomsavdelinga kan legge om drifta ved kulturhuset til meir brukarstyrt dagleg bruk.</p> <p>Eit meir sjølvstendig og brukarstyrt hus føreset at eigedomsavdelinga og kulturavdelinga har kontroll på kven som har tilgang til kva delar av bygget til døgnets ulike tider.</p> <p>Som del av prosjektet kan det også vere aktuelt å bygge om deler av dagens trimrom i underetasjen til lokale for IKT-avdelinga. Det vart løyvd pengar til dette i 2015, men prosjektet blir dyrare enn estimert då. Det må difor løyvast meir pengar. Alternativt kan IKT-avdelinga flyttast til ny driftsbases på Eggesbånes eller til Fristadbygget, sjå investeringsiltak nr. 34 og 37.</p> <p>Prosjekteiar: Rolf-Henning Skrede Hide</p>									
		Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2016	2017	2018	2019	Gjenstående
Sted	Ansvar: Kommunalt vedlikehald (6031)									
6031.02300.386.0 Nybygg/nyanlegg/rehabilitering	0	0	0	0	2 900 000	0	0	0	0	0
					2016	2017	2018	2019		Totalt
Sum investeringer					2 900 000	0	0	0	0	2 900 000
Netto finansiering					2 900 000	0	0	0	0	2 900 000
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSER					0	0	0	0	0	0
Tiltak	36: Herøy omsorgssenter - mindre oppgradering									

Beskrivelse	Eigedomsavdelinga ber om investeringsmidlar til ei mindre oppgradering av Herøy omsorgssenter samt oppstart planlegging av nytt omsorgssenter. Prosjektet omhandlar utskifting av ytterdører i rømningsveg ved raud og grøn avdeling samt oppgradering eller utskifting av innvendige brannører ved avdelingane. Prosjektlei: Rolf-Henning Skrede Hide								
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2016	2017	2018	2019	Gjenstående
Sted	Ansvar: Kommunalt vedlikehald (6031)								
6031 02300 261 0 Nybygg/nyanlegg/rehabilitering	0	0	0	0	1 850 000	0	0	0	0
6031 02700 261 0 Konsulenttenester	0	0	0	0	0	0	0	500 000	0
					2016	2017	2018	2019	Totalt
Sum investeringer					1 850 000	0	0	500 000	2 350 000
Netto finansiering					1 850 000	0	0	500 000	2 350 000
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSER					0	0	0	0	0
Tiltak	35: Herøy ressursenter								
Beskrivelse	Eigedomsavdelinga ber om investeringsmidlar til planlegging og bygging av Herøy ressursenter. Prosjektet omhandlar samlokalisering av Herøy produksjon, Vaksenopplæringa, Herøy aktivitetssenter og støttestrukturar for desse i nytt bygg på kommunal grunn. Forslag til byggeprogram vert oversendt kommunestyret når utbyggingsstrategi er godkjent av formannskapet. Utbyggingsstrategi omhandlar utbyggingstomt, bruk av eksisterande bygningsmasse og behov for grunnkjøp. Kostnader til eventuell riving av bygningsmasse er inkludert i tala. Kostnader til eventuelt grunnkjøp er ikkje medrekna. Prosjektlei: Trond Sellereite								
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2016	2017	2018	2019	Gjenstående
Sted	Ansvar: Kommunalt vedlikehald (6031)								
6031 02300 241 0 Nybygg/nyanlegg/rehabilitering	0	0	0	0	0	500 000	39 000 000	0	0
					2016	2017	2018	2019	Totalt
Sum investeringer					0	500 000	39 000 000	0	39 500 000
Netto finansiering					0	500 000	39 000 000	0	39 500 000
SUM NETTO									

DRIFTSKONSEKVENSER					0	0	0	0	0
Tiltak	39: Herøy rådhus - mindre ombygging og oppgradering								
Beskrivelse	Eigedomsavdelinga ber om investeringsmidlar til planlegging og mindre oppgradering av Herøy rådhus. Prosjektet omhandlar oppgradering eller utskifting av personheis i bygget, utskifting av innvendige brønnører samt tilhøyrande naudsynt ombygging av personaltoalet. Prosjektet omhandlar også asfaltering og oppmerking av parkeringsplassen bak rådhuset samt ferdigstilling av grenser mot private grunneigedomar. Prosjektleiar: Trond Sellereite								
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2016	2017	2018	2019	Gjenstående
Sted	Ansvar: Kommunalt vedlikehald (6031)								
6031 02300 130 61301 Nybygg/nyanlegg/rehabilitering	0	0	74 330	0	600 000	0	0	0	0
6031 02700 190 0 Konsulenttjenester	0	0	0	0	300 000	0	0	0	0
					2016	2017	2018	2019	Totalt
Sum investeringer					900 000	0	0	0	900 000
Netto finansiering					900 000	0	0	0	900 000
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSER					0	0	0	0	0
Tiltak	24: INVESTERINGSMIDLAR SSIKT 2016								
Beskrivelse	SSIKT er eit felles IKT driftsmiljø lokalisert på Hareid. Her kjøyrer dei store tunge program som t.d. Agresso og Gerica. SSIKT er framleis i ei oppbyggingsfase og det er behov for ein del investeringar i maskiner og utstyr framover. Herøy sin del av dette er kr 1 347 000,- i 2016 og deretter vert behovet redusert slik økonomiplanen gir uttrykk for								
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2016	2017	2018	2019	Gjenstående
Sted	Ansvar: IKT (1271)								
1271.03500.120.12900 Kjøp frå kommuner	0	0	4 500	0	1 347 000	390 000	375 000	375 000	0
Sted	Ansvar: Renter/avdrag (9011)								
9011.09100 870.0 Bruk av lån	-1 340 000	0	0	0	-750 000	-390 000	-100 000	-100 000	0
					2016	2017	2018	2019	Totalt
Sum investeringer					1 347 000	390 000	375 000	375 000	2 487 000

Sum lån					-750 000	-390 000	-100 000	-100 000	-1 340 000
Netto finansiering					597 000	0	275 000	275 000	1 147 000
Sum renter					1 250	29 375	29 779	26 002	86 406
Sum avdrag					0	15 000	22 800	24 800	62 600
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSER					1 250	44 375	52 579	50 802	149 006
Tiltak	10: Investerings tiltak nr 1 PO: Utstyr sjukeheimene								
Beskrivelse	Ligg inne i vedteken økonomiplanog tiltaket må vidareførast då det er eit stort etterlep på utstyrsbehov. Det står mellom anna føre eit stort behov for utskifting av senger. Ein får ca 5-6 senger for 100 000. Det er elles eit kontinuerlig behov for utskifting av utstyr								
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2016	2017	2018	2019	Gjenstående
Sted	Ansvar: Interne servicetjenester Herøy sjuke... (3246)								
3246 02000 253.31300 Inventar	800 000	0	0	0	200 000	200 000	200 000	200 000	0
3246 04290 253.31300 Merverdiavgift som gir rett til morskompensasjon	200 000	0	0	0	50 000	50 000	50 000	50 000	0
Sted	Ansvar: Renter/avdrag (9011)								
9011.09100 870.90998 Bruk av lån	-800 000	0	0	0	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	0
Sted	Ansvar: Interne Finansieringstransaksjonar (9017)								
9017.07280 880.90998 Morskompensasjon investering	-200 000	0	0	0	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	0
					2016	2017	2018	2019	Totalt
Sum investeringer					250 000	250 000	250 000	250 000	1 000 000
Sum lån					-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-800 000
Sum annet					-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	-200 000
Netto finansiering					0	0	0	0	0
Sum renter					333	7 994	11 907	15 740	35 974
Sum avdrag					0	4 000	8 000	12 000	24 000
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSER					333	11 994	19 907	27 740	59 974
Tiltak	14: Kloakkrammeplan 2016								
Beskrivelse	Vidare arbeid med kloakkutbygginga vil bli prioritert ved politisk handsaming av revidert Kloakkrammeplan som er under utarbeiding. Ein anslår at det frå og med 2016 og ut økonomiplanperioden vil vere behov for 10 mill. kroner årleg.								

Tiltak

	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2016	2017	2018	2019	Gjenstående
Sted	Ansvar: Avløp (5131)								
5131.02300.353.51912 Nybygg/nyanlegg/rehabilitering	40 000 000	0	0	0	10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000	0
Sted	Ansvar: Renter/avdrag (9011)								
9011.09100.870.90998 Bruk av lån	-45 000 000	0	0	0	-15 000 000	-10 000 000	-10 000 000	-10 000 000	0
					2016	2017	2018	2019	Totalt
Sum investeringer					10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000	40 000 000
Sum lån					-15 000 000	-10 000 000	-10 000 000	-10 000 000	-45 000 000
Netto finansiering					-5 000 000	0	0	0	-5 000 000
Sum renter					25 000	591 167	693 166	882 833	2 192 166
Sum avdrag					0	300 000	500 000	700 000	1 500 000
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSER					25 000	891 167	1 193 166	1 582 833	3 692 166
Tiltak	19: Kvalsund bustadfelt - avskjerende drengroft 2016								
Beskrivelse	Det er behov for ei avskjerende drengroft på om lag 200m lengde bak delar av bustadfeltet. Drengsystemet er overbelasta og fleire eigedomar er plagga med mykje vatn frå bakanforliggende område.								
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2016	2017	2018	2019	Gjenstående
Sted	Ansvar: Avløp (5131)								
5131.02300.353.0 Nybygg/nyanlegg/rehabilitering	300 000	0	0	0	0	300 000	0	0	0
5131.04290.353.0 Merverdiavgift som gir rett til momskompensasjon	75 000	0	0	0	0	75 000	0	0	0
Sted	Ansvar: Renter/avdrag (9011)								
9011.09100.870.90998 Bruk av lån	-300 000	0	0	0	0	-300 000	0	0	0
Sted	Ansvar: Interne Finansieringstransaksjonar (9017)								
9017.07280.880.90998 Momskompensasjon Investering	-75 000	0	0	0	0	-75 000	0	0	0
					2016	2017	2018	2019	Totalt
Sum investeringer					0	375 000	0	0	375 000
Sum lån					0	-300 000	0	0	-300 000
Sum annet					0	-75 000	0	0	-75 000

Netto finansiering					0	0	0	0	0
Sum renter					0	500	11 490	5 870	17 860
Sum avdrag					0	0	6 000	6 000	12 000
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSER					0	500	17 490	11 870	29 860
Tiltak	18: Leikanger skule. Tilkomst/snuplass/parkering 2016								
Beskrivelse	Overført løyving frå 2015 og tidlegare år. Restløyving.								
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2016	2017	2018	2019	Gjenstående
Sted	Ansvar: Prosjektleiing anlegg / Infrastrukt... (5113)								
5113.02300.332.51205 Nybygg/nyanlegg/rehabilitering	685 000	0	0	0	685 000	0	0	0	0
5113.04290.332.51205 Merverdiavgift som gir rett til morskompensasjon	170 000	0	0	0	170 000	0	0	0	0
Sted	Ansvar: Renter/avdrag (9011)								
9011.09101.870.90998 Unytta lånemidler	-685 000	0	0	0	-685 000	0	0	0	0
Sted	Ansvar: Interne Finansieringstransaksjonar (9017)								
9017.07280.880.90998 Morskompensasjon investering	-170 000	0	0	0	-170 000	0	0	0	0
					2016	2017	2018	2019	Totalt
Sum investeringer					855 000	0	0	0	855 000
Sum lån					-685 000	0	0	0	-685 000
Sum annet					-170 000	0	0	0	-170 000
Netto finansiering					0	0	0	0	0
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSER					0	0	0	0	0
Tiltak	32: Leikong barneskule - tilbygg og rehabilitering 2016								
Beskrivelse	Eigedomsavdelinga ber om investeringsmidlar til eit tilbygg ved Leikanger skule. Prosjektet omhandlar eit tilbygg mellom dagens skulebygg og grendahus for å sikre arealbehovet ved skulen frå hausten 2016. Auka elevtal gir behov for fleire klasserom ved skulen. Som del av prosjektet ber også eigedomsavdelinga om investeringsmidlar til å ferdigstille oppgradering av fasadene ved eksisterande skulebygg. Dette inneber utskifting av yttertak, vindu og ytterkleddning ved bygget, harunder også etablering av rømningsveg frå eksisterande klasserom via vindu.								

Prosjektleder: Rolf-Henning Skrede Hide									
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2016	2017	2018	2019	Gjenstående
Sted	Ansvar: Kommunalt vedlikehold (6031)								
6031.02300.222.0 Nybygg/nyanlegg/rehabilitering	0	0	0	0	8 800 000	0	0	0	0
					2016	2017	2018	2019	Totalt
Sum investeringer					8 800 000	0	0	0	8 800 000
Netto finansiering					8 800 000	0	0	0	8 800 000
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSER					0	0	0	0	0
Tiltak	42: Leine, Runde og Trolldalen 2 (Byggefelt) 2015								
Beskrivelse	Gjeld grunnkjøp m.m. Ubrukte midler overføres								
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2016	2017	2018	2019	Gjenstående
Sted	Ansvar: Prosjektledning anlegg / Infrastrukt... (5113)								
5113.02300.315.51916 Nybygg/nyanlegg/rehabilitering	6 650 000	0	0	0	6 650 000	0	0	0	0
Sted	Ansvar: Renter/avdrag (9011)								
9011.09101.870.90998 Unyttet lånemidler	-6 650 000	0	0	0	-6 650 000	0	0	0	0
					2016	2017	2018	2019	Totalt
Sum investeringer					6 650 000	0	0	0	6 650 000
Sum lån					-6 650 000	0	0	0	-6 650 000
Netto finansiering					0	0	0	0	0
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSER					0	0	0	0	0
Tiltak	20: Mjølstadneset Industriområde - etappevis utbygging- 2016								
Beskrivelse	Store deler av opparbeidde industriområde er nå avhenda og det er behov for utbygging av nye areal. Det vert foreslått ei etappevis utbygging finansiert ved tomtesal (bruk av tomtefond)								
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2016	2017	2018	2019	Gjenstående
Sted	Ansvar: Prosjektledning anlegg / Infrastrukt... (5113)								

Tiltak

5113 02300 332 0 Nybygg/nyanlegg/rehabilitering	13 450 000	0	0	0	4 500 000	4 500 000	0	0	4 450 000
5113 04290 332 0 Merverdiavgift som gir rett til momskompensasjon	3 365 000	0	0	0	1 115 000	1 125 000	1 125 000	0	0
5113 09490 332 0 Bruk av ubunde investeringsfond	-13 450 000	0	0	0	-4 450 000	-4 500 000	-4 500 000	0	0
Sted	Ansvar: Interne Finansieringstransaksjoner (9017)								
9017 07280 880 90998 Momskompensasjon investering	-3 365 000	0	0	0	-1 115 000	-1 125 000	-1 125 000	0	0
					2016	2017	2018	2019	Totalt
Sum investeringer					5 615 000	5 625 000	1 125 000	0	12 365 000
Sum fond					-4 450 000	-4 500 000	-4 500 000	0	-13 450 000
Sum annet					-1 115 000	-1 125 000	-1 125 000	0	-3 365 000
Netto finansiering					50 000	0	-4 500 000	0	-4 450 000
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSER					0	0	0	0	0
Tiltak	47: Moltu - etablering av ny vegtilkomst								
Beskrivelse	Etablering av ny hovedtilkomst veg til Moltu, Nygjerdevegen. Planlagt oppstart 2019 og utover.								
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2016	2017	2018	2019	Gjenstående
					2016	2017	2018	2019	Totalt
Netto finansiering					0	0	0	0	0
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSER					0	0	0	0	0
Tiltak	3: Myrabakken bustadfelt, Moltu - opparbeiding av tekniske anlegg 2016								
Beskrivelse	Opparbeiding av om lag 300m veg med komplett infrastruktur, overvassiltak, fellesavkjørsler, gangveg/stiar, planering av 2 leikeareal m.m. Føreslår: 6,5 mill. kroner i 2016.								
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2016	2017	2018	2019	Gjenstående
Sted	Ansvar: Vegvedlikehold (5122)								
5122 02300 332 0 Nybygg/nyanlegg/rehabilitering	0	0	0	0	6 500 000	0	0	0	0
5122 04290 332 0 Merverdiavgift som gir rett til momskompensasjon	1 625 000	0	0	0	1 625 000	0	0	0	0

Sted	Ansvar: Renter/avdrag (9011)								
9011.09100.870.90998 Bruk av lån	-6 500 000	0	0	0	-500 000	-6 000 000	0	0	0
Sted	Ansvar: Interne Finansieringstransaksjoner (9017)								
9017.07280.860.90998 Momskompensasjon investering	-1 625 000	0	0	0	-125 000	-1 500 000	0	0	0
					2016	2017	2018	2019	Totalt
Sum investeringer					8 125 000	0	0	0	8 125 000
Sum lån					-500 000	-6 000 000	0	0	-6 500 000
Sum annet					-125 000	-1 500 000	0	0	-1 625 000
Netto finansiering					7 500 000	-7 500 000	0	0	0
Sum renter					833	29 151	239 563	126 983	396 550
Sum avdrag					0	10 000	130 000	130 000	270 000
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSER					833	39 151	369 563	256 983	666 550
Tiltak	37: Nedre Dragsund 2 - mindre ombygging og oppgradering								
Beskrivelse	<p>Eigedomsavdelinga ber om investeringsmidlar for ombygging og oppgradering av Nedre Dragsund 2.</p> <p>Prosjektet omhandlar naudsynt oppgradering av taket over lavhallen til bygget samt ombygging av ledig areal i høghall/garderobedel til brannstasjon for indre Herøy.</p> <p>Som del av prosjektet kan det også vere aktuelt å bygge om byggets 2. etasje til lokale for IKT-avdelinga. Alternativt kan IKT-avdelinga lokaliserast til Herøy kulturhus eller til ny driftsbasis på Eggesbønes, sjå investeringstiltak nr. 34 og 38.</p> <p>Prosjektleiar: Trond Sellereite</p>								
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2016	2017	2018	2019	Gjenstående
Sted	Ansvar: Kommunalt vedlikehold (6031)								
6031.02300.190.0 Nybygg/nyanlegg/rehabilitering	0	0	0	0	500 000	10 960 000	0	0	0
					2016	2017	2018	2019	Totalt
Sum investeringer					500 000	10 960 000	0	0	11 460 000
Netto finansiering					500 000	10 960 000	0	0	11 460 000
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSER					0	0	0	0	0
Tiltak	50: Ny Bergsøy skule - Infrastruktur								

Beskrivelse	Planlegging av infrastruktur 2017, utbygging 2018								
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2016	2017	2018	2019	Gjenstående
Sted	Ansvar: Prosjektleding anlegg / Infrastrukt... (5113)								
5113.02300.332.0 Nybygg/nyanlegg/rehabilitering	0	0	0	0	0	500 000	4 000 000	0	0
					2016	2017	2018	2019	Totalt
Sum investeringer					0	500 000	4 000 000	0	4 500 000
Netto finansiering					0	500 000	4 000 000	0	4 500 000
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSER					0	0	0	0	0
Tiltak	25: Ny IKT-bil								
Beskrivelse	Yarisen som i dag vert nytta som IKT-bil står for utskifting. Legg inn 200 000 på investering til kjøp av bruktbil hjå forhandlar (ref innkjøp av bilar på eigedomsavdelinga)								
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2016	2017	2018	2019	Gjenstående
Sted	Ansvar: IKT (1271)								
1271.02100.120.0 Kjøp av transportmidler	0	0	0	0	200 000	0	0	0	0
					2016	2017	2018	2019	Totalt
Sum investeringer					200 000	0	0	0	200 000
Netto finansiering					200 000	0	0	0	200 000
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSER					0	0	0	0	0
Tiltak	33: Ny barneskule på Bergsøy								
Beskrivelse	Eigedomsavdelinga ber om investeringsmidlar til planlegging og bygging av ny barneskule på Bergsøy. Byggeprogram er godkjent av kommunestyret. Utbyggingstomt er eigd av Herøy kommune og i hall hovudsak regulert til offentlig formål. Eigedomsavdelinga meiner bygging av ny skule bør forserast eitt år i høve gjeldande økonomiplan, slik at planlegging startar i 2016 og ferdigstillast i 2017. Bygging startar i 2018 og ferdigstilling i 2019. Prosjektleiar: Rolf-Henning Skrede Hide								
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2016	2017	2018	2019	Gjenstående
Sted	Ansvar: Kommunalt vedlikehald (6031)								
6031.02300.222.0									

Nybygg/nyanlegg/rehabilitering	0	0	0	0	0	0	158 000 000	0	0
6031.02700.222.0 Konsulenttjenester	0	0	0	0	1 000 000	1 000 000	0	0	0
					2016	2017	2018	2019	Totalt
Sum investeringer					1 000 000	1 000 000	158 000 000	0	160 000 000
Netto finansiering					1 000 000	1 000 000	158 000 000	0	160 000 000
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSER					0	0	0	0	0
Tiltak	43: Ny bru Herøy Gard 2015								
Beskrivelse	Planleggingsmidlar til ny bru Herøy gard. Etter at den som skulle nyttast til føremålet vart kondemnert må det teiknast ny bru som stettar veremyndigheitene sine krav. Overført løyving frå tidlegare år overføres								
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2016	2017	2018	2019	Gjenstående
Sted	Ansvar: Prosjektleiing anlegg / Infrastrukt... (5113)								
5113.02300.332.0 Nybygg/nyanlegg/rehabilitering	500 000	0	0	0	500 000	0	0	0	0
5113.04290.332.0 Merverdiavgift som gir rett til morskompensasjon	125 000	0	0	0	125 000	0	0	0	0
Sted	Ansvar: Renter/avdrag (9011)								
9011.09101.870.90998 Unyttå lånemidlar	-500 000	0	0	0	-500 000	0	0	0	0
Sted	Ansvar: Interne Finansieringstransaksjonar (9017)								
9017.07280.880.90998 Morskompensasjon investering	-125 000	0	0	0	-125 000	0	0	0	0
					2016	2017	2018	2019	Totalt
Sum investeringer					625 000	0	0	0	625 000
Sum lån					-500 000	0	0	0	-500 000
Sum annet					-125 000	0	0	0	-125 000
Netto finansiering					0	0	0	0	0
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSER					0	0	0	0	0
Tiltak	34: Ny driftsbase på Eggesbønnes								
Beskrivelse	Eigedomsavdelinga ber om investeringsmidlar til planlegging og bygging av ny driftsbase på Eggesbønnes.								

	<p>Prosjektet omhandler samløkalisering av Herøy brannvern, anlegg- og driftsavdelinga sin uteseksjon, egedomsavdeligna sin byggdriftseksjon, IKT-avdelinga og kommunens hjelpemiddellager i ei ny driftsbasis. I prosjektet ligg det også inne etablering av fast landingsplass for Norsk luftambulans og Helse Midt-Norge.</p> <p>Som eit alternativ kan IKT-avdelinga takast ut av prosjektet, men då må Egedomsavdelinga anten få midlar til ombygging av Herøy kulturhus eller Nedre Dragsund 2, sjå investeringstiltak 37 og 38.</p> <p>Prosjektleiar: Trond Sellereite</p>								
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2016	2017	2018	2019	Gjenstående
Sted	Ansvaret: Kommunalt vedlikehald (6031)								
6031 02300 190 0 Nybygg/nyanlegg/rehabilitering	0	0	0	0	0	0	500 000	61 388 226	0
					2016	2017	2018	2019	Totalt
Sum investeringer					0	0	500 000	61 388 226	61 888 226
Netto finansiering					0	0	500 000	61 388 226	61 888 226
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSER					0	0	0	0	0
Tiltak	41: Ny utvida bru og steinfylling til Vågsholmen 2015								
Beskrivelse	I samband med utbygging på Vågsholmen i regi av Vågsholmen Utvikling AS i samsvar med gjeldande reguleringsplan vil det vere behov for ny utvida bru og steinfylling frå Notaneset til Urdholmen. Kostnaden er eit grovt anslag.								
	Ubrukte midler overføres								
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2016	2017	2018	2019	Gjenstående
Sted	Ansvaret: Vegvedlikehald (5122)								
5122 02300 332 0 Nybygg/nyanlegg/rehabilitering	1 600 000	0	0	0	0	1 600 000	0	0	0
5122 04290 332 0 Merverdiavgift som gir rett til morskompensasjon	400 000	0	0	0	0	400 000	0	0	0
Sted	Ansvaret: Renter/avdrag (9011)								
9011 09100 870 90998 Bruk av lån	-1 600 000	0	0	0	0	-1 600 000	0	0	0
Sted	Ansvaret: Interne Finansieringstransaksjonar (9017)								
9017 07280 880 90998 Morskompensasjon investering	-400 000	0	0	0	0	-400 000	0	0	0
					2016	2017	2018	2019	Totalt

Sum investeringer					0	2 000 000	0	0	2 000 000	
Sum lån					0	-1 600 000	0	0	-1 600 000	
Sum annet					0	-400 000	0	0	-400 000	
Netto finansiering					0	0	0	0	0	
Sum renter					0	2 667	61 279	31 307	95 253	
Sum avdrag					0	0	32 000	32 000	64 000	
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSER					0	2 667	93 279	63 307	159 253	
Tiltak	44: Nørvåg, oppgradering og etablering av fortau m.v									
Beskrivelse	I samband med miljømudringa vil det vere naudsynt å renske opp avløpsmessige tilhøve i Nørvågen. Forulen om infrastruktur avløp vil det vere naudsynt å oppgradere vegen i tråd med reguleringsplan. Forventes oppstart i 2017									
		Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2016	2017	2018	2019	Gjenstående
Sted	Ansvar: Prosjektleiing anlegg / Infrastrukt... (5113)									
5113.02300.332.0 Nybygg/nyanlegg/rehabilitering	0	0	0	0	0	4 000 000	0	0	0	0
					2016	2017	2018	2019		Totalt
Sum investeringer					0	4 000 000	0	0	0	4 000 000
Netto finansiering					0	4 000 000	0	0	0	4 000 000
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSER					0	0	0	0	0	0
Tiltak	31: Omsorgsbustadar og base for heimetenesta									
Beskrivelse	Eigedomsavdelinga ber om investeringsmidlar til bygging av omsorgsbustadar og base for heimetenesta. Prosjektet er igangsett og fullført i 2016. Prosjektleiar: Trond Sellereite									
		Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2016	2017	2018	2019	Gjenstående
Sted	Ansvar: Kommunalt vedlikehald (6031)									
6031.02300.265.0 Nybygg/nyanlegg/rehabilitering	0	0	0	0	38 000 000	0	0	0	0	0
6031.08100.265.0 Overføring frå staten	0	0	0	0	0	-14 350 000	0	0	0	0
					2016	2017	2018	2019		Totalt
Sum investeringer					38 000 000	0	0	0	0	38 000 000

Sum tilskudd					0	-14 350 000	0	0	-14 350 000
Netto finansiering					38 000 000	-14 350 000	0	0	23 650 000
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSER					0	0	0	0	0
Tiltak	15: Opparbeiding - Almenningen (ytre)								
Beskrivelse	Restoparbeiding i samsvar med reguleringsplan. Tidlegare løyvde midlar frå 2015 og tidlegare.								
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2016	2017	2018	2019	Gjenstående
Sted	Ansvar: Sentrum- og grøntanlegg (5126)								
5126.02300.335.0 Nybygg/nyanlegg/rehabilitering	1 350 000	0	0	0	1 350 000	0	0	0	0
					2016	2017	2018	2019	Totalt
Sum investeringer					1 350 000	0	0	0	1 350 000
Netto finansiering					1 350 000	0	0	0	1 350 000
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSER					0	0	0	0	0
Tiltak	28: Oppgradering av kommunale leikeplassar								
Beskrivelse	Eigedomsavdelinga ber om investeringsmidlar til oppgradering av leikeplassar ved kommunale skular og barnehagar. Prosjektet slutførast i 2016. Prosjektleiar: Philipp Kessler-Myking.								
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2016	2017	2018	2019	Gjenstående
Sted	Ansvar: Kommunalt vedlikehald (6031)								
6031.02300.190.0 Nybygg/nyanlegg/rehabilitering	0	0	0	0	1 000 000	0	0	0	0
					2016	2017	2018	2019	Totalt
Sum investeringer					1 000 000	0	0	0	1 000 000
Netto finansiering					1 000 000	0	0	0	1 000 000
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSER					0	0	0	0	0
Tiltak	52: Rehabilitering, oppgradering og ombygging av Ytre Herøy ungdomsskule								
Beskrivelse	Eigedomsavdelinga ber om investeringsmidlar til planlegging av rehabilitering, oppgradering og ombygging av Ytre Herøy ungdomsskule.								

	Planlegging av prosjektet bør starte opp ved oppstart bygging av ny barneskule, seinast starte opp i siste byggeår for ny barneskule. Prosjektet føreset at ny barneskule for Bergsøy er bygd ut, slik at Bergsøy skule Borga kan nyttast som mellombels undervisningslokale for ungdomsskolen inntil rehabilitering er gjennomført.								
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2016	2017	2018	2019	Gjenstående
Sted	Ansvar: Kommunalt vedlikehold (6031)								
6031.02700.222.0 Konsulenttjenester	0	0	0	0	0	0	500 000	0	0
					2016	2017	2018	2019	Totalt
Sum investeringer					0	0	500 000	0	500 000
Netto finansiering					0	0	500 000	0	500 000
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSER					0	0	0	0	0
Tiltak	51: Riving av Sjukehelmsvegen 5 B								
Beskrivelse	Eigedomsavdelinga ber om investeringsmidlar til riving av Sjukehelmsvegen 5 B - tidlegare Herøy omsorgssenter - gutt avdeling.								
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2016	2017	2018	2019	Gjenstående
Sted	Ansvar: Kommunalt vedlikehold (6031)								
6031.02300.261.0 Nybygg/nyanlegg/rehabilitering	0	0	0	0	0	1 500 000	0	0	0
					2016	2017	2018	2019	Totalt
Sum investeringer					0	1 500 000	0	0	1 500 000
Netto finansiering					0	1 500 000	0	0	1 500 000
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSER					0	0	0	0	0
Tiltak	7: Scanning av byggesaksarkiv 2014 2015 2016								
Beskrivelse	Byggesaksarkivet er vil vere ferdig scanna i 2015 og med siste tilretteleggingar i 2016. Det vil vere naudsynt med ei tilleggsbevilgning for å fullføre prosjektet.								
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2016	2017	2018	2019	Gjenstående
Sted	Ansvar: Utviklingsavdelinga (5011)								
5011.02004.303.00000 EDB-utstyr	200 000	0	0	0	200 000	0	0	0	0
5011.04290.303.0									

Tiltak

Merverdiavgift som gir rett til momskompensasjon	50 000	0	0	0	50 000	0	0	0	0
Sted	Ansvar: Renter/avdrag (9011)								
9011 09100 870 90998 Bruk av lån	-400 000	0	0	0	-400 000	0	0	0	0
9011 09101 870 90998 Unytta lånemidler	-800 000	0	0	0	-800 000	0	0	0	0
Sted	Ansvar: Interne Finansieringstransaksjoner (9017)								
9017.07280 880 90998 Momskompensasjon investering	-300 000	0	0	0	-300 000	0	0	0	0
					2016	2017	2018	2019	Totalt
Sum investeringer					250 000	0	0	0	250 000
Sum lån					-1 200 000	0	0	0	-1 200 000
Sum annet					-300 000	0	0	0	-300 000
Netto finansiering					-1 250 000	0	0	0	-1 250 000
Sum renter					2 000	45 960	23 480	23 000	94 440
Sum avdrag					0	24 000	24 000	24 000	72 000
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSER					2 000	69 960	47 480	47 000	166 440
Tiltak	8: Skarabakken - utbedring 2014 2015								
Beskrivelse	<p>Breddeutviding og fortau. I tråd med kommunestyresak 51/12, jfr. sak 12/594. Prosjektet er vedtatt forskottet.</p> <p>Ubrukte midlar vert overført til 2016. Det er ikkje nytta midlar tidlegare i prosjektet pr.01.09.2015</p> <p>I vedtatt investeringsprogram (fylket) er det sett av 19,2 mill. kr til Skarabakken, med hhv. 10,2 mill. kr i 2017 og 9 mill. kr i 2018. Etter retningslinjene for forskottering, skal forskotteringa refunderast på det tidspunktet prosjektet i høve investeringsprogrammet ville fått løyving.</p> <p>No er prosjektet rekna til om lag 24 mill. kr dvs. 5 mill. kr meir enn i vedtatt investeringsprogram. Kommunen må rekne med å måtte forskottere alle påløypte kostnader på prosjektet etter kvart, og at refusjonen vil kome i 2017 og 2018. Kor stor del av refusjonen som vert utbetalt kvart år, er vanskeleg å seie eksakt, men kommunen bør ikkje rekne med at det blir refundert meir enn 10 mill. kr i 2017. Dvs. ein må truleg auke forskotteringsbeløpet med 5 mill. kr.</p> <p>Vi vil i forslaget til øk.plan legge inn justert kostnad og skrive ein kort tekst, der vi føresel at forskotteringsvedtaket blir oppretthalde både i kommunen og i MRFK.</p>								
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2016	2017	2018	2019	Gjenstående
Sted	Ansvar: Utviklingsavdelinga (5011)								
5011.02300 332.50009									

Tiltak

Nybygg/nyanlegg/rehabilitering	0	0	0	0	5 000 000	0	0	0	0
5011.04290.301.0 Merverdiavgift som gir rett til momskompensasjon	0	0	0	0	125 000	0	0	0	0
5011.09100.301.51307 Bruk av lån	0	0	0	0	5 000 000	0	0	0	0
Sted	Ansvar: Interne Finansieringstransaksjoner (9017)								
9017.07280.880.90998 Momskompensasjon investering	-2 175 000	0	0	0	-125 000	-2 050 000	0	0	0
					2016	2017	2018	2019	Totalt
Sum investeringer					5 125 000	0	0	0	5 125 000
Sum lån					5 000 000	0	0	0	5 000 000
Sum annet					-125 000	-2 050 000	0	0	-2 175 000
Netto finansiering					10 000 000	-2 050 000	0	0	7 950 000
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSER					0	0	0	0	0
Tiltak	30: Trafikktrygging 2016								
Beskrivelse	Trafikktrygging. Midlar til bruk for gjennomføring av m.a trafikktryggingen. Ubrukte midlar frå tidlegare år , kr 4 500 000, overføres til 2016 I økonomiplanperiode 2017-2019 settes av 1 500 000 årleg								
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2016	2017	2018	2019	Gjenstående
Sted	Ansvar: Utviklingsavdelinga (5011)								
5011.02300.332.00000 Nybygg/nyanlegg/rehabilitering	0	0	0	0	0	1 500 000	1 500 000	1 500 000	0
					2016	2017	2018	2019	Totalt
Sum investeringer					0	1 500 000	1 500 000	1 500 000	4 500 000
Netto finansiering					0	1 500 000	1 500 000	1 500 000	4 500 000
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSER					0	0	0	0	0
Tiltak	53: Utviding Kvalsund gravplass								
Beskrivelse	Arbeidet med utviding av gravplassen på Kvalsund er starta opp og arbeidet skal vere ferdig i 2017.								
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2016	2017	2018	2019	Gjenstående

Sted	Ansvar: Overføring religiøse org. (1281)								
1281.02300.393.12102 Nybygg/nyanlegg/rehabilitering	3 500 000	0	0	0	2 500 000	1 000 000	0	0	0
1281.09100.393.12102 Bruk av lån	-3 500 000	0	0	0	-2 500 000	-1 000 000	0	0	0
					2016	2017	2018	2019	Totalt
Sum investeringer					2 500 000	1 000 000	0	0	3 500 000
Sum lån					-2 500 000	-1 000 000	0	0	-3 500 000
Netto finansiering					0	0	0	0	0
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSER					0	0	0	0	0
Tiltak	54: Utviding Leikanger kyrkjegard								
Beskrivelse	Også Leikanger Kyrkjegard må utvidast. Fellesrådet ynskjer at dette skal skje etter at gravplassen på kvalsund er ferdigstilt.								
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2016	2017	2018	2019	Gjenstående
Sted	Ansvar: Overføring religiøse org. (1281)								
1281.02300.393.12102 Nybygg/nyanlegg/rehabilitering	3 000 000	0	0	0	0	0	1 500 000	1 500 000	0
1281.09100.393.12102 Bruk av lån	-3 000 000	0	0	0	0	0	-1 500 000	-1 500 000	0
					2016	2017	2018	2019	Totalt
Sum investeringer					0	0	1 500 000	1 500 000	3 000 000
Sum lån					0	0	-1 500 000	-1 500 000	-3 000 000
Netto finansiering					0	0	0	0	0
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSER					0	0	0	0	0
Tiltak	21: Veglys - utskifting av gamle linjer 2016								
Beskrivelse	Totaløyving på 1 mill. kroner i 2014. Utskifting av gamle linjer som medfører store driftsproblem/drifstkostnader. kr 230.000 brukt i 2014. kr. 326.000 blir brukt i 2015. Resterande fordelt med kr. 300 på 2016 og kr. 144 på 2017.								
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2016	2017	2018	2019	Gjenstående
Sted	Ansvar: Veg- og gatelys (5121)								
5121.02300.332.0 Nybygg/nyanlegg/rehabilitering	1 000 000	0	0	0	300 000	144 000	0	0	556 000
5121.04290.332.0 Merverdiavgift som gir rett til									

momskompensasjon	250 000	0	0	0	100 000	75 000	75 000	0	0
Sted	Ansvar: Renter/avdrag (9011)								
9011.09100.870.90998 Bruk av lån	-1 000 000	0	0	0	-400 000	-300 000	-300 000	0	0
Sted	Ansvar: Interne Finansieringstransaksjoner (9017)								
9017.07280.880.90998 Momskompensasjon investering	-250 000	0	0	0	-100 000	-75 000	-75 000	0	0
					2016	2017	2018	2019	Totalt
Sum investeringer					400 000	219 000	75 000	0	694 000
Sum lån					-400 000	-300 000	-300 000	0	-1 000 000
Sum annet					-100 000	-75 000	-75 000	0	-250 000
Netto finansiering					-100 000	-156 000	-300 000	0	-556 000
Sum renter					667	15 819	19 817	25 027	61 330
Sum avdrag					0	8 000	14 000	20 000	42 000
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSER					667	23 819	33 817	45 027	103 330
Tiltak	22: Vike-Toftedal - restoparbeiding tekniske anlegg								
Beskrivelse	Planering, drønering, stikk til tomter, veglys og asfaltering.								
	Totalt	Investert	Tidligere brukt	Brukt i år	2016	2017	2018	2019	Gjenstående
Sted	Ansvar: Vegvedlikehold (5122)								
5122.02300.332.0 Nybygg/nyanlegg/rehabilitering	0	0	0	0	750 000	0	0	0	0
					2016	2017	2018	2019	Totalt
Sum investeringer					750 000	0	0	0	750 000
Netto finansiering					750 000	0	0	0	750 000
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSER					0	0	0	0	0
Sum driftskonsekvenser for alle tiltak									
Sum renter					64 516	1 517 495	1 580 594	1 658 743	4 821 348
Sum avdrag					0	774 200	1 193 000	1 447 000	3 414 200
Sum andre driftskonsekvenser					0	0	0	0	0
SUM NETTO									

Tiltak

DRIFTSKONSEKVENSER					64 516	2 291 695	2 773 594	3 105 743	8 235 548
--------------------	--	--	--	--	--------	-----------	-----------	-----------	-----------

FORSLAG TIL NYE DRIFTSTILTAK 2016 - 2019

Tiltak

Kapittel : 15 Økonomiavdeling					
Tiltak	10: Auke ressursar til arbeidsgjevarkontrollen				
Beskrivelse	<p>Herøy kommune vedtok i K-sak 62/2011 å kjøpe tenester innan arbeidsgjevarkontroll av Nordre Sunnmøre kernerkontor (NSK) tilsvarande 0,50 årsverk. Det er i utgangspunktet budsjettert med kr 342.000 i 2016 (kr 335.000 i 2015).</p> <p>Skatteoppkrevjaren er pålagt å kontrollere minimum 5,0 % av arbeidsgjevarane i kommunen kvart år. Resultata siste åra er: 2014-3,2%, 2013-2,0% og 2012-3,4%. For lite avsette ressursar vart av skatteoppkrevjar vurdert å være hovudårsaka til den manglande resultatoppfyllinga, og ein syner til saksframstillinga i K-sak 62/2011, der ein anbefalte løyving av ressursar tilsvarande 0,80 årsverk.</p> <p>Skatt-Midt Norge anbefaler eit snitt pr. kontrollør på maksimum 30 kontrollør i året. Med dagens ressursar må kvar kontrollør utføre 43 kontrollør for å nå kravet. I tillegg er kvalitetskrava til kontrollrapportane skjerpja.</p> <p>I samband med at Ørsta og Sykkylven ønskjer å kjøpe tenester innan arbeidsgjevarkontroll frå NSK, ønskjer ein å auke dei samla ressursane til arbeidsgjevarkontrollen, slik at ein i større grad kan oppfylle dei resultatkrav som er sett. Ein ønskjer å utvida talet på stillingsheimar frå 7,0 til 11,0 i arbeidsgjevarkontrollen ved NSK. Ein ønskjer ei opptrapping av ressursane over 2 år, med ei delvis auke i 2016, og full effekt i 2017.</p> <p>For Herøy kommune utgjør dette følgjande auke på ansvar 1252, funksjon 120, konto 13500</p> <p>År2016 utan endring2016 med delvis auke 2017 med full effekt av auken Budsjett:342.000378.000455.000 Auke i kr036.000113.000 Auke i %010,5 %33,0 %</p>				
	2016	2017	2018	2019	Totalt
Sted	Ansvar: Skatt (1252)				
1252 13500 120 0 Kjøp fra kommuner	0	106 500	100 000	93 000	299 500
Sum utgifter	0	106 500	100 000	93 000	299 500
Sum inntekter	0	0	0	0	0
Sum netto	0	106 500	100 000	93 000	299 500
SUM NETTO TILTAK	0	106 500	100 000	93 000	299 500
Tiltak	45: Controller				
Beskrivelse	<p>Herøy kommune har ei relativ lita økonomiavdeling sett i samanheng med dei oppgåvene vi er sett til å ivareta (bl.a. 10 rekneskap). Det gjør at kontakten og kontrollen ut mot avdelingane og mot investeringsrekneskapan blir mangelfulle. Dette er bekymringsfullt med tanke på at økonomien no er trang. Vi ser heilt klart behov for å styrke desse ressursane. i alle fall i komande økonomiplanperiode.</p>				
	2016	2017	2018	2019	Totalt
Sted	Ansvar: Rekneskap (1251)				
1251 10100 120 0 Fast lønn	350 000	525 000	525 000	525 000	1 925 000

Tiltak

1251 10900 120 0 Pensjon	59 500	89 250	89 250	89 250	327 250
1251 10990 120 0 Arbeidsgiveravgift	57 740	86 609	86 609	86 609	317 567
Sum utgifter	467 240	700 859	700 859	700 859	2 569 817
Sum inntekter	0	0	0	0	0
Sum netto	467 240	700 859	700 859	700 859	2 569 817
SUM NETTO TILTAK	467 240	700 859	700 859	700 859	2 569 817
Kapittel : 18 Overføringer					
Tiltak	70: Auka vedlikehald gravplassar				
Beskrivelse	Aralet på gravplassane aukar og betre vedlikehald av desse stadane aukar trivselen for dei mange som er innom dei i løpet av eit år. Arleg vedlikehald vert foreslått auka med kr 50.000,-. Sidan gravplassar er felles for dei fleste trdomssamfunna vil ikkje ein auke i kostnadane på dette området føre til større utbetalingar til desse.				
	2016	2017	2018	2019	Totalt
Sted	Ansvar: Overføring religiøse org. (1281)				
1281 14700 390 0 Overføringer til andre	50 000	50 000	50 000	50 000	200 000
Sum utgifter	50 000	50 000	50 000	50 000	200 000
Sum inntekter	0	0	0	0	0
Sum netto	50 000	50 000	50 000	50 000	200 000
SUM NETTO TILTAK	50 000	50 000	50 000	50 000	200 000
Tiltak	67: Diakon				
Beskrivelse	Herøy Kyrkjelege Fellestråd prioriterer midlar til ei Diakonstilling øverst på si prioriteringsliste. Andre trdomssamfunn må også få auka si løying som følge av eit slikt tiltak. Kostnaden utgjør omlag 1/8 av løyinga til fellestrådet.				
	2016	2017	2018	2019	Totalt
Sted	Ansvar: Overføring religiøse org. (1281)				
1281 14700 390 0 Overføringer til andre	500 000	500 000	500 000	500 000	2 000 000
1281 14700 392 0 Overføringer til andre	62 500	62 500	62 500	62 500	250 000
Sum utgifter	562 500	562 500	562 500	562 500	2 250 000
Sum inntekter	0	0	0	0	0
Sum netto	562 500	562 500	562 500	562 500	2 250 000

SUM NETTO TILTAK	562 500	562 500	562 500	562 500	2 250 000
Tiltak	68: Opptrapping rusfritt ungdomsarbeid				
Beskrivelse	Herøy sin del av kostnadane bes oppjustert med kr 100.000,- per år frå 2016. Om ein seier ja til eit slikt tiltak må ein i tillegg auke løyvingane til andre trdomssamfunn med 1/8 del.				
	2016	2017	2018	2019	Totalt
Sted	Ansvar: Overføring religiøse org. (1281)				
1281.14700.390.0 Overføringer til andre	100 000	100 000	100 000	100 000	400 000
1281.14700.392.0 Overføringer til andre	16 500	16 500	16 500	16 500	66 000
Sum utgifter	116 500	116 500	116 500	116 500	466 000
Sum inntekter	0	0	0	0	0
Sum netto	116 500	116 500	116 500	116 500	466 000
SUM NETTO TILTAK	116 500	116 500	116 500	116 500	466 000
Tiltak	69: Vedlikehald Herøy Kyrkje				
Beskrivelse	Kyrkja har byrja å bli nokre år og treng vedlikehald. Den generelle potten til vedlikehald av kyrkjebygg er liten og ein ynskjer den auka med kr 50.000,- per år. Om dette blir godkjent aukar tilskotta til andre trdomssamfunn med omlag kr 12.500,-.				
	2016	2017	2018	2019	Totalt
Sted	Ansvar: Overføring religiøse org. (1281)				
1281.14700.390.0 Overføringer til andre	75 000	0	0	0	75 000
1281.14700.392.0 Overføringer til andre	12 500	0	0	0	12 500
Sum utgifter	87 500	0	0	0	87 500
Sum inntekter	0	0	0	0	0
Sum netto	87 500	0	0	0	87 500
SUM NETTO TILTAK	87 500	0	0	0	87 500
Kapittel : 21 Barnehagar					
Tiltak	4: Auke barnehageleiar sj stilling frå 80 til 100%				
Beskrivelse	Leiar for barnehageavdelinga har i fleire år arbeidd inntil 100% utan å få kompensert dette med lønn/auka stilling. Det har i tillegg til det administrative arbeidet som har høyrte til barnehageleiarrolla kome nye oppgåver som dette med redusert foreldrebetaling og gratis kjernetid. Dette er søknader som det må gjerast enkeltvedtak på. Smertegrensa er nådd for kva som er muleg å få gjort på 80% stilling.				

Tiltak

og i samråd med rådmannen bed barnehageavdelinga om å få auke barnehageleiar si stilling til 100% frå 0 1.01.2016. Kostnad: ca kr. 120 000 + sosiale kostnader					
	2016	2017	2018	2019	Totalt
Sted	Ansvar: Barnehagar fellestenester (2121)				
2121.10100.120.0 Fast lønn	120 000	120 000	120 000	120 000	480 000
2121.10900.120.0 Pensjon	20 400	20 400	20 400	20 400	81 600
2121.10990.120.0 Arbeidsgiveravgift	19 796	19 796	19 796	19 796	79 184
Sum utgifter	160 196	160 196	160 196	160 196	640 784
Sum inntekter	0	0	0	0	0
Sum netto	160 196	160 196	160 196	160 196	640 784
SUM NETTO TILTAK	160 196	160 196	160 196	160 196	640 784
Tiltak	3: Kommunalt tilskot til private barnehagar				
Beskrivelse	<p>Ein veit ennå ikkje om det politisk blir vedtatt nasjonal sats for kommunalt tilskot. Om det fortsatt blir kommunal sats, er det likevel sagt at tilskotet skal auke frå 98% av kommunale kostnader til 100% av desse kostnadane. 2 % auke frå dagens budsjett vil sei ca. kr. 930 000. For å møte denne auken, må barnehageavdelinga sitt budsjett aukast med denne summen. I tillegg har avdelinga fått ei meirutbetaling på kr. 2 200 000 etter rekneskapsoppgjeret 2014 . Dette må først på 2015, og vil få konsekvensar for 2016 budsjettet. Det same vil ei ekstra utbetaling på kr. 130 000 i 2015 til private barnehagar pga av ei vedlikehaldskostnad på kr. 42 000 som ikkje vart tatt med i første utrekning få. Budsjettet må difor aukast med kr. 3 260 000,-</p> <p>Om det blir vedtatt bruk av nasjonal gjennomsniits-sats, vil budsjettet måtte aukast ytterlegare.</p>				
	2016	2017	2018	2019	Totalt
Sted	Ansvar: Barnehagar fellestenester (2121)				
2121.13700.201.0 Kjøp fra andre (private)	3 260 000	3 260 000	3 260 000	3 260 000	13 040 000
Sum utgifter	3 260 000	3 260 000	3 260 000	3 260 000	13 040 000
Sum inntekter	0	0	0	0	0
Sum netto	3 260 000	3 260 000	3 260 000	3 260 000	13 040 000
SUM NETTO TILTAK	3 260 000	3 260 000	3 260 000	3 260 000	13 040 000
Tiltak	2: Redusert foreldrebetaling/gratis kjørnetid				
Beskrivelse	<p>Ny ordning i 2015. Føresette med lav inntekt kan søke om redusert foreldrebetaling og gratis 20t/v i barnehage. For dette får kommunen auka rammetilskot. Barnehageavdelinga bed om at denne summen blir overført avdelinga sitt budsjett, i følge gjeldande tabell for rammetilskot, vil Herøy kommune få overført kr. 190 000 i 2016 til dette formålet</p>				

	2016	2017	2018	2019	Totalt
Sted	Ansvar: Barnehagar fellestenester (2121)				
2121.14700.201.0 Overføringer til andre	190 000	190 000	190 000	190 000	760 000
Sum utgifter	190 000	190 000	190 000	190 000	760 000
Sum inntekter	0	0	0	0	0
Sum netto	190 000	190 000	190 000	190 000	760 000
SUM NETTO TILTAK	190 000	190 000	190 000	190 000	760 000
Kapittel : 22 Grunnskular,PPT,Kulturskulen m.m.					
Tiltak	8: Kommunalt foreldreutval				
Beskrivelse	Kommunalt foreldreutval (repr ved FAU-leiar frå kvar skule) har tidlegare hatt kr.25.000 til å kunne drifte ulike aktivitetar som temakvelder for føresette, etc. Midlane fall ut av budsjettet på funksjon 120 i 2013. Skal KFJ ha ein verdi, må dei ha midlar å drifte for. Behov: Kr 25.000				
	2016	2017	2018	2019	Totalt
Sted	Ansvar: Ufordelt grunnskulen (2221)				
2221.11208.120.0 Diverse utgifter	25 000	0	0	0	25 000
2221.14290.120.0 Moms generell kompensasjonsordning	6 250	0	0	0	6 250
2221.17290.120.0 Kompensasjon mva Driftsrekneskapen	-6 250	0	0	0	-6 250
Sum utgifter	31 250	0	0	0	31 250
Sum inntekter	-6 250	0	0	0	-6 250
Sum netto	25 000	0	0	0	25 000
SUM NETTO TILTAK	25 000	0	0	0	25 000
Tiltak	5: Norskopplæring flyktingar grunnskule				
Beskrivelse	Det er ikkje rom for å gi ei forsvarleg norskopplæring til nye flyktingar i grunnskulen, innanfor skuleavdelinga si budsjettramme. Barna har mangelfull skulegang, og kan til dels kun arabiske skrifteikn når dei kjem, ikkje det latinske alfabetet. Det er behov for 50% stilling barnetrinn og 50% stilling ungdomstrinn. Sum kr.600.000 Døkrning: Det er ikkje lagt inn lønnsmidlar i budsjettet, med bakgrunn i at det er naturleg å dekke inn kostnadene frå tilskotsmidlane vi får for flyktingane.				
	2016	2017	2018	2019	Totalt

Sted	Ansvar: Ufordelt grunnskulen (2221)				
2221.10100.202.0 Fast lønn	450 000	0	0	0	450 000
2221.10900.202.0 Pensjon	76 500	0	0	0	76 500
2221.10990.202.0 Arbeidsgiveravgift	74 236	0	0	0	74 236
Sum utgifter	600 736	0	0	0	600 736
Sum inntekter	0	0	0	0	0
Sum netto	600 736	0	0	0	600 736
SUM NETTO TILTAK	600 736	0	0	0	600 736
Tiltak	57: Ny Naturfagtime i grunnskulen				
Beskrivelse	Nasjonal føring i statsbudsjettet, basert på Realfagstrategien 2015-19. Tilseier ein naturfagtime ekstra på mellomtrinnet. Utgjer Ca kr.135.000 i kommunen si tidelte ramme.Summen er halvårsverknad, gjeldande frå august 2016.				
	2016	2017	2018	2019	Totalt
Sted	Ansvar: Ufordelt grunnskulen (2221)				
2221.10100.202.0 Fast lønn	100 000	200 000	200 000	0	500 000
2221.10900.202.0 Pensjon	17 000	34 000	34 000	0	85 000
2221.10990.202.0 Arbeidsgiveravgift	16 497	32 994	32 994	0	82 485
Sum utgifter	133 497	266 994	266 994	0	667 485
Sum inntekter	0	0	0	0	0
Sum netto	133 497	266 994	266 994	0	667 485
SUM NETTO TILTAK	133 497	266 994	266 994	0	667 485
Kapittel : 31 Barn, familie og helse					
Tiltak	33: Auka inntekter ved vaksinasjonar				
Beskrivelse	Influensavaksine endrast i tråd med dei omkringliggande kommunane. Det tekast kr 150 kr. per vaksine. Reisevaksinegebyra aukast med 10%. Beløpet settast skjønsmessig til kr. 50.000,- i meirinntekt.				
	2016	2017	2018	2019	Totalt
Sted	Ansvar: Helsestasjon (3121)				
3121.16200.232.0 Avgiftsfrie salsinntekter	-50 000	-50 000	0	0	-100 000

Sum utgifter	0	0	0	0	0
Sum inntekter	-50 000	-50 000	0	0	-100 000
Sum netto	-50 000	-50 000	0	0	-100 000
SUM NETTO TILTAK	-50 000	-50 000	0	0	-100 000
Tiltak	34: Diverse utgifter ved interkommunale tiltak				
Beskrivelse	Kommunen har interkommunal ordning med jordmor, tilsett i Ulsten. Kommunen har interkommunal nattlegevakt, med vertskommune Volda. Både disse ordningene har varslet auke i utgiftene for kvar einiskild kommune. Beløp er ikkje vorte konkretisert slik at vi ser her av kr. 200.000 for å dekkje desse utgiftane.				
	2016	2017	2018	2019	Totalt
Sted	Ansvar: Adm.Jeiing helseavdelinga (3111)				
3111.13500.241.0 Kjøp fra kommuner	200 000	0	0	0	200 000
Sum utgifter	200 000	0	0	0	200 000
Sum inntekter	0	0	0	0	0
Sum netto	200 000	0	0	0	200 000
SUM NETTO TILTAK	200 000	0	0	0	200 000
Tiltak	32: Kirkens SOS - krisetjeneste på telefon og nett				
Beskrivelse	Kirkens SOS søker om kommunal støtte til drift av døgnåpen krisetelefon og nett. Vaktavdeling i Ålesund og Molde. Søker om kr. 3,- per innbygger, 27.000,-.				
	2016	2017	2018	2019	Totalt
Sted	Ansvar: Helsestasjon ungdom (3122)				
3122.11208.232.0 Diverse utgifter	27 000	27 000	27 000	27 000	108 000
3122.14290.232.0 Moms generell kompensasjonsordning	6 750	6 750	6 750	6 750	27 000
3122.17290.232.0 Kompensasjon mva Driftsrekneskapen	-6 750	-6 750	-6 750	-6 750	-27 000
Sum utgifter	33 750	33 750	33 750	33 750	135 000
Sum inntekter	-6 750	-6 750	-6 750	-6 750	-27 000
Sum netto	27 000	27 000	27 000	27 000	108 000
SUM NETTO TILTAK	27 000	27 000	27 000	27 000	108 000
Tiltak	35: Miljøretta helsevern				

Tiltak

Beskrivelse	Kommuna har i fleire år strevd med området miljøretta helsevern. Det er i tillegg til kommuneoverlege viktig at det her kan settast av pengar til ein miljøhygieneteknikkar. Kommunen har på dette området ein rekke oppgåver som ikkje vert godt nok ivareteken.				
	2016	2017	2018	2019	Totalt
Sted	Ansvar: Legeteneste (3131)				
3131 12700 241 0 Konsulenttenester	200 000	0	0	0	200 000
3131 14290 241 0 Moms generell kompensasjonsordning	50 000	0	0	0	50 000
3131 17290 241 0 Kompensasjon mva Driftsrekneskapen	-50 000	0	0	0	-50 000
Sum utgifter	250 000	0	0	0	250 000
Sum inntekter	-50 000	0	0	0	-50 000
Sum netto	200 000	0	0	0	200 000
SUM NETTO TILTAK	200 000	0	0	0	200 000
Tiltak	38: Oppreisningsordning for barnevernsbarn, skuleheimsbarn og fosterbarn				
Beskrivelse	Kommunestyret handsama oppreisningsordninga i sak99/15. Vedteke å slutte seg til ordninga med tidlegere barnevernsbarn i Møre og Romsdal. Mogleg utbetaling til oppreisning vert te opp i samband med budsjett- og økonomiplanarbeidet. For 3 år er det i saka antyda 1 mill til denne ordninga.				
	2016	2017	2018	2019	Totalt
Sted	Ansvar: Barnevernstenesta (3421)				
3421 14700 215 0 Overføringer til andre	300 000	400 000	0	300 000	1 000 000
Sum utgifter	300 000	400 000	0	300 000	1 000 000
Sum inntekter	0	0	0	0	0
Sum netto	300 000	400 000	0	300 000	1 000 000
SUM NETTO TILTAK	300 000	400 000	0	300 000	1 000 000
Tiltak	39: Strategisk rekruteringsplan - leger				
Beskrivelse	Formannskapet har gitt avdelinga i oppdrag å komme med ein strategisk rekruteringsplan for fastleger. Dette arbeidet vil få virkning frå 2016. Ein rekruteringsplan vil omfatta både rekruttering, men og det å behalde fastlegar som allereide er i kommunen. Det er vanskeleg å selte noko eksakt tal på dette området, men eg foresleg kr. 500.000,-.				
	2016	2017	2018	2019	Totalt
Sted	Ansvar: Legeteneste (3131)				

Tiltak

3131 13701 241 0 Tilskot legar og fysioterapauter	500 000	500 000	0	0	1 000 000
Sum utgifter	500 000	500 000	0	0	1 000 000
Sum inntekter	0	0	0	0	0
Sum netto	500 000	500 000	0	0	1 000 000
SUM NETTO TILTAK	500 000	500 000	0	0	1 000 000
Tiltak	31: Styrking av fysioterapitenesta				
Beskrivelse	Rådet for menneske med nedsette funksjonsevne (RFF) har i møte bede om at ekstraresurser vert sett av til tenesta i budsjettssamanheng. Det har og kome krav frå Herøy Fysioterapi om eit driftstilskot til. Dette område er særleg kommentert i budsjettet.				
	2016	2017	2018	2019	Totalt
Sted	Ansvar: Fysikalsk behandling, driftstilskot (3151)				
3151 13701 241 0 Tilskot legar og fysioterapauter	397 000	397 000	397 000	397 000	1 588 000
Sum utgifter	397 000	397 000	397 000	397 000	1 588 000
Sum inntekter	0	0	0	0	0
Sum netto	397 000	397 000	397 000	397 000	1 588 000
SUM NETTO TILTAK	397 000	397 000	397 000	397 000	1 588 000
Tiltak	28: Styrking barnevern v2				
Beskrivelse	Kommunen har no i fleire år fått midlar til styrking av barnevernteneste. Det er per i dag (2015) ei 100% stilling. Det vert i desse dagar tilsett miljøterapeuter for å gå inn i heimane. Det er ikkje forventa at tiltaket vert ført vidare etter 2016. Arbeidet i familiene er særskild viktig for barn i vanskelege situasjonar og det er utenkeleg å redusere dette nårtilskotet frå fylkesmannen går ut.				
	2016	2017	2018	2019	Totalt
Sted	Ansvar: Barnevernstenesta (3421)				
3421.10100.244.0 Fast lønn	550 000	550 000	550 000	550 000	2 200 000
3421.10900.244.0 Pensjon	93 500	93 500	93 500	93 500	374 000
3421.10990.244.0 Arbeidsgiveravgift	90 733	90 733	90 733	90 733	362 932
Sum utgifter	734 233	734 233	734 233	734 233	2 936 932
Sum inntekter	0	0	0	0	0
Sum netto	734 233	734 233	734 233	734 233	2 936 932

SUM NETTO TILTAK	734 233	734 233	734 233	734 233	2 936 932
Tiltak	29: Styrking psykiatritenesten v1				
Beskrivelse	Utfordringane innen psykisk helse tenester i kommunen er stadig aukande. Det har vore sær sars utfordrande det siste året. Det er trong til ei styrking av behandlaroppgåvane særleg ved at vi får fleire alvorleg sjuke unge pasientar som treng sterk oppfølging				
	2016	2017	2018	2019	Totalt
Sted	Ansvar: Psykiatrisk teneste (3141)				
3141.10100.241.0 Fast lønn	550 000	550 000	550 000	550 000	2 200 000
3141.10900.241.0 Pensjon	93 500	93 500	93 500	93 500	374 000
3141.10990.241.0 Arbeidsgiveravgift	90 733	90 733	90 733	90 733	362 932
Sum utgifter	734 233	734 233	734 233	734 233	2 936 932
Sum inntekter	0	0	0	0	0
Sum netto	734 233	734 233	734 233	734 233	2 936 932
SUM NETTO TILTAK	734 233	734 233	734 233	734 233	2 936 932
Tiltak	65: Tilskot til drift av Senter mot incest og seksuelle overgrep				
Beskrivelse	Senter mot incest og seksuelle overgrep for Møre og Romsdal har søkt kommuna om tilskot til drifta. Det er søkt om kr. 5,- per innbyggjar og dette utgjer kr 44 670,- for 2016. Deter og søkt om at kommuna inngår 4-årig driftsavtale med senteret.				
	2016	2017	2018	2019	Totalt
Sted	Ansvar: Helsestasjon ungdom (3122)				
3122.11208.232.0 Diverse utgifter	44 670	46 000	48 000	50 000	188 670
3122.14290.232.0 Moms generell kompensasjonsordning	11 168	11 500	12 000	12 500	47 168
3122.17290.232.0 Kompensasjon mva Driftsrekneskapen	-11 168	-11 500	-12 000	-12 500	-47 168
Sum utgifter	55 838	57 500	60 000	62 500	235 838
Sum inntekter	-11 168	-11 500	-12 000	-12 500	-47 168
Sum netto	44 670	46 000	48 000	50 000	188 670
SUM NETTO TILTAK	44 670	46 000	48 000	50 000	188 670
Tiltak	38: Vaktberedskap - Herøy-Sande legevakt				

Beskrivelse	Formidling av legevakt og eredskap har auka vesentleg. Dette skuldast mellom anna omlegging til nytt felles legevaktnummer. Har set av kr 380 00 ekstra til dette.				
	2016	2017	2018	2019	Totalt
Sted	Ansvar: Legevakt Herøy og Sande (3132)				
3132.13000.241.0 Kjøp fra staten	280 000	280 000	280 000	280 000	1 120 000
Sum utgifter	280 000	280 000	280 000	280 000	1 120 000
Sum inntekter	0	0	0	0	0
Sum netto	280 000	280 000	280 000	280 000	1 120 000
SUM NETTO TILTAK	280 000	280 000	280 000	280 000	1 120 000
Kapittel : 32 Pleie og omsorgsavdelinga					
Tiltak	66: Auka timepris/abonnement praktisk bistand/heimhjelp				
Beskrivelse	<p>Auka inntekt Forslag om auke i timepris og abonnement for praktisk bistand/heimhjelp Herøy frå 01.01.2016pr.mnd Ny timeprisNy abb pr mnd2015 2015auke på kr: under 2 G 186 186 2-3 G inntil 4 timar35014002501000400 3-4Ginntil 5 timar35017502501300450 4-5Ginntil 6 timar35021002501600500 over 5 Ginntil 7 timar35024502501900550</p> <p>Vi har om lag 120 minstepensjonistar som betaler for tenesta heimhjelp. Her vert det ofte vedtatt ein symbolsk auke nasjonalt, og dette vert gjort kjent for kommunane etter nyttår. Dette utgjer lite. Endringa er dekt opp gjennom ei formulering i budsjettvedtaket om at vi fyl sentrale satsar. Vi har 64 personar som betaler etter timesats og 27 personar som betaler etter abonnementsordning. Dette vil gi ein årleg inntektsauke på kr 470 000.</p>				
	2016	2017	2018	2019	Totalt
Sted	Ansvar: Heimhjelp Distrikt 1 (3222)				
3222.16000.254.0 Brukarbetaling	-470 000	-470 000	-470 000	-470 000	-1 880 000
Sum utgifter	0	0	0	0	0
Sum inntekter	-470 000	-470 000	-470 000	-470 000	-1 880 000
Sum netto	-470 000	-470 000	-470 000	-470 000	-1 880 000
SUM NETTO TILTAK	-470 000	-470 000	-470 000	-470 000	-1 880 000
Tiltak	12: Driftstiltak nr 1 PO: Samhandlingsreforma: Auka driftsutgifter til pasientbehandling 2016				

Beskrivelse	<p>Pasientflyten er raskare mellom sjukehus, sjukeheim og heimen. Det er ein auke i korttidsopphald i sjukeheim. Dette fører til auka utgifter til pasientbehandling. Trenden har vore over år, og manglande budsjettdekning til dette er kjent gjennom rapportering og fjorårets budsjettarbeid.</p> <p>Det er behov for ein auke på 300 000, fordelt med 200 000 på art 11100 medisinske forbruksvarer, og 100 000 på 11210 eigendel lege, sjukehus</p> <p>Tiltaket er lagt inn på avdeling A for vidare fordeling internt mellom avdelingane</p>				
	2016	2017	2018	2019	Totalt
Sted	Ansvar: Avdeling A - Omsorg (3251)				
3251 11100 253 0 Medisinske forbruksvarer	200 000	200 000	200 000	200 000	800 000
3251 11210 253 0 Eigenandel lege, sjukehus, div	100 000	100 000	100 000	100 000	400 000
3251 14290 253 0 Moms generell kompensasjonsordning	50 000	50 000	50 000	50 000	200 000
3251 17290 253 0 Kompensasjon mv Driftsrekneskapen	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	-200 000
Sum utgifter	350 000	350 000	350 000	350 000	1 400 000
Sum inntekter	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	-200 000
Sum netto	300 000	300 000	300 000	300 000	1 200 000
SUM NETTO TILTAK	300 000	300 000	300 000	300 000	1 200 000
Tiltak	13: Driftstiltak nr 2 PO: Nye vedtak på BPA (brukarstyrt personleg assistent)				
Beskrivelse	<p>Det er gjort nye vedtak tilsvarende 3822 timar på årsbasis. Med ein kostnad på 385 pr time utgjør dette ein samla kostnad på 1 472 000 pr år. Tiltaka har ikkje kome i drift endå, så det har pr dato ikkje gjort utslag på rekneskapen for 2015. Dette er fordelt på fleire brukarar. Tiltaket er førebels samla under heimehjelpe distrikt 1.</p>				
	2016	2017	2018	2019	Totalt
Sted	Ansvar: Heimehjelp Distrikt 1 (3222)				
3222 10508 234 0 Diverse lønnsutbetaling	1 290 000	1 290 000	1 290 000	1 290 000	5 160 000
3222 10990 234 0 Arbeidsgiveravgift	181 890	181 890	181 890	181 890	727 560
Sum utgifter	1 471 890	1 471 890	1 471 890	1 471 890	5 887 560
Sum inntekter	0	0	0	0	0
Sum netto	1 471 890	1 471 890	1 471 890	1 471 890	5 887 560
SUM NETTO TILTAK	1 471 890	1 471 890	1 471 890	1 471 890	5 887 560

Tiltak	14: Driftstiltak nr 3 PO: Medisinsk oppslagsverk og kursdatabase					
Beskrivelse	<p>Det er viktig at personalet er fagleg oppdatert. Eit medisinsk oppslagverk som alltid er oppdatert og lett tilgjengelig er det enklaste og beste tiltaket for dette. Frå denne databasen kan ein hente alt ein treng av informasjon også på smarttelefonane til heimesjukepleien. Oppslagsverket er alt i bruk i BFH-avdelinga, og er anbefalt av kommuneoverlegen.</p> <p>Utgift til lisensar og bruk av kursdatabase er rekna til 100 000. Det er krav til kontinuerlig fomy kursbevis for våre tilsette, og ved hjelp av dette programmet får ein både dokumentert og kontrollert at dei tilsette har nødvendige kurs.</p>					
	2016	2017	2018	2019	Totalt	
Sted	Ansvar: Administrasjon pleie og omsorg (3216)					
3216.11951.254.0 Lisenser	100 000	100 000	100 000	100 000	400 000	
3216.14290.254.0 Moms generell kompensasjonsordning	25 000	25 000	25 000	25 000	100 000	
3216.17290.254.0 Kompensasjon mva Driftsrekneskapen	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000	-100 000	
Sum utgifter	125 000	125 000	125 000	125 000	500 000	
Sum inntekter	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000	-100 000	
Sum netto	100 000	100 000	100 000	100 000	400 000	
SUM NETTO TILTAK	100 000	100 000	100 000	100 000	400 000	
Tiltak	15: Driftstiltak nr 4 PO: Auke av art 10400 overtid.kr 300 000					
Beskrivelse	<p>Overtid er siste utvei, men med minkande tilgang på kvalifisert personale er dette dessverre ei aukande problemstilling. Sidan det over tid er ei gjentakande problemstilling at posten er underbudsjettet er det tid for å synleggjere behovet. Avdelinga mangler 3-400 000 kroner til dette samla sett</p>					
	2016	2017	2018	2019	Totalt	
Sted	Ansvar: Administrasjon pleie og omsorg (3216)					
3216.10400.253.0 Overtid	300 000	300 000	300 000	300 000	1 200 000	
3216.10990.253.0 Arbeidsgiveravgift	42 300	42 300	42 300	42 300	169 200	
Sum utgifter	342 300	342 300	342 300	342 300	1 369 200	
Sum inntekter	0	0	0	0	0	
Sum netto	342 300	342 300	342 300	342 300	1 369 200	
SUM NETTO TILTAK	342 300	342 300	342 300	342 300	1 369 200	
Kapittel : 33 Bu- og habiliteringsavdelinga						
Tiltak	7: Auke i betaling til annan kommune.					

Beskrivelse	Herøy kommune v/Bu- og habiliteringsavdelinga betalar for tenester etter helse- og omsorgstenesteloven i ein nabokommune. Tenesten vi betalar for har vore oppjustert, utan at Herøy har oppjustert budsjettposten til dette. Konto 13500/254 på ansvar 3311, må difor oppjusterast med 100.000,-.				
	2016	2017	2018	2019	Totalt
Sted	Ansvar: Administrasjon Bu- og habiliterings... (3311)				
3311 13500 254 0 Kjøp fra kommuner	100 000	100 000	100 000	100 000	400 000
Sum utgifter	100 000	100 000	100 000	100 000	400 000
Sum inntekter	0	0	0	0	0
Sum netto	100 000	100 000	100 000	100 000	400 000
SUM NETTO TILTAK	100 000	100 000	100 000	100 000	400 000
Tiltak	9: Driftsmidler til Toftestøvegen				
Beskrivelse	Den nye omsorgsbustaden, Toftestøvegen treng eit minimum av driftsmidler fordelt på overtidskostnader, telefon, abonnement, lisenser, kurs, siraum, pålagt køyreutgifter osv. Ca 125.000,-.				
	2016	2017	2018	2019	Totalt
Sted	Ansvar: Avlastninga (3333)				
3333 10400 254 0 Overtid	40 000	40 000	40 000	40 000	160 000
3333 10990 254 0 Arbeidsgiveravgift	5 640	5 640	5 640	5 640	22 560
3333 11002 254 0 Abonnement aviser og fagtidsskrifter	1 020	1 020	1 020	1 020	4 080
3333 11100 254 0 Medisinske forbruksvarer	5 100	5 100	5 100	5 100	20 400
3333 11208 254 0 Diverse utgifter	5 000	5 000	5 000	5 000	20 000
3333 11301 254 0 Telefoni	5 000	5 000	5 000	5 000	20 000
3333 11500 254 0 Kursutgifter	10 000	10 000	10 000	10 000	40 000
3333 11501 254 0 Opphaldsutgifter kurs	4 000	4 000	4 000	4 000	16 000
3333 11600 254 0 Reiseutgifter, oppgavepliktige	6 000	6 000	6 000	6 000	24 000
3333 11650 254 0 Klegodtgjersle, oppgavepliktige	10 000	10 000	10 000	10 000	40 000
3333 11800 265 0					

Tiltak

Straum	20 000	20 000	20 000	20 000	80 000
3333.11951.254.0 Lisenser	4 000	4 000	4 000	4 000	16 000
3333.12001.254.0 Verktøy og utstyr	10 000	10 000	10 000	10 000	40 000
3333.14290.254.0 Moms generell kompensasjonsordning	10 095	10 095	10 095	10 095	40 380
3333.14290.265.0 Moms generell kompensasjonsordning	5 000	5 000	5 000	5 000	20 000
3333.17290.254.0 Kompensasjon mva Driftsrekneskapen	-10 095	-10 095	-10 095	-10 095	-40 380
3333.17290.265.0 Kompensasjon mva Driftsrekneskapen	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-20 000
Sum utgifter	140 855	140 855	140 855	140 855	563 420
Sum inntekter	-15 095	-15 095	-15 095	-15 095	-60 380
Sum netto	125 760	125 760	125 760	125 760	503 040
SUM NETTO TILTAK	125 760	125 760	125 760	125 760	503 040

Tiltak	37: Kjøp av Sampro, verktøy for individuell plan				
Beskrivelse	Dataverktøy til koordinerende eining/koordinator for individuell plan. Herøy er ein av dei få kommunane i sjustjernenettverket som ikkje har dette. Verktøyet sikrar teieplikta på tvers av avdelingar og gjer det enklare for brukaren å få tilgang sin eigen plan. Det sikrar brukarmedvirkninga. Eingongspris på ca 40 000,- for oppstart/opplæring. Arspris er 5 kr per innbyggjar, dvs 45.000,- kr per år. Det må i tillegg avsetast litt lønsmidlar til opplæring av over 50 koordinatorar, for dei som treng vikar i sitt fråver, ca 50.000,-				
	2016	2017	2018	2019	Totalt
Sted	Ansvar: Administrasjon Bu- og habiliterings... (3311)				
3311.10100.120.0 Fast lønn	50 000	0	0	0	50 000
3311.10900.120.0 Pensjon	8 500	0	0	0	8 500
3311.10990.120.0 Arbeidsgiveravgift	8 248	0	0	0	8 248
3311.11951.120.0 Lisenser	85 000	45 000	45 000	45 000	220 000
3311.14290.120.0 Moms generell kompensasjonsordning	21 250	11 250	11 250	11 250	55 000
3311.17290.120.0 Kompensasjon mva Driftsrekneskapen	-21 250	-11 250	-11 250	-11 250	-55 000
Sum utgifter	172 998	56 250	56 250	56 250	341 748

Sum inntekter	-21 250	-11 250	-11 250	-11 250	-55 000
Sum netto	151 748	45 000	45 000	45 000	286 748
SUM NETTO TILTAK	151 748	45 000	45 000	45 000	286 748
Tiltak	8: Oppretting av kompetanseteam				
Beskrivelse	Bu- og habiliteringsavdelinga vil løyse utfordringa med vikarbruk, ved å opprette 4 årsverk i eit eige Kompetanseteam. Teamet skal arbeide på tvers i bu- og habiliteringsavdelinga. Dette vil kome opp som ei elga grunnngjeve sak. Kostnad skal dekkjast inn via midlar vi uansett må bruke i arbeidsgivarperioda, og ved refusjon sjukeløn.				
SUM NETTO TILTAK	0	0	0	0	0
Kapittel : 40 Kulturavdelinga					
Tiltak	62: 4011 - Kulturkontoret				
Beskrivelse	Kulturtilskot til skilting og merking i Herøyfjella Kommunen har i to år hatt ei tilskotsordning for skilting og merking av turstiar i Herøyfjella. Tilskotsordninga er nytta av lag og foreningar og tiltaka har vore planlagt finansiert over investeringsbudsjettet. Det er fortsatt behov for skilting og merking av turstiar. Men grunna at investeringsmidlar berre kan nyttast til å investere i kommunens egne prosjekt, er det behov for å finne nye finansieringsløyser. Kulturavdelinga meiner at ordninga bør vidareførast, og at det vert budsjettert med kr. 50 000 årleg i komande økonomiplanperiode.				
	2016	2017	2018	2019	Totalt
Sted	Ansvar: Kulturkontoret (4011)				
4011.14700.360.0 Overføringer til andre	50 000	50 000	50 000	50 000	200 000
Sum utgifter	50 000	50 000	50 000	50 000	200 000
Sum inntekter	0	0	0	0	0
Sum netto	50 000	50 000	50 000	50 000	200 000
SUM NETTO TILTAK	50 000	50 000	50 000	50 000	200 000
Tiltak	40: 4021 - Herøy frivilligsentral				
Beskrivelse	Herøy Frivilligsentral, auka driftstilskot For økonomiplanperioden 2015-2018 har kommunestyret gitt kr. 25 000 i ekstra driftstilskot til Herøy Frivilligsentral. Auka vart gitt etter ein førutgåande søknad på kr. 50 000. Grunnngjeving for søknaden er at sentralen har stor aktivitet for heile befolkninga i Herøy, og at denne aktiviteten er med på å auke kommunen sin sosiale kapital. Sentralen har i mange år drive med minimale ressursar og ynskjer no større handlefridom i drifta og på den måten utnytte dei ressursane som vert skapt i og rundt sentralane endå betre.				

Styret meiner at driftstilskotet bør aukast, og ber om at det vert budsjettert med ytterligere kr. 25 000 årleg i komande økonomiplanperiode.					
	2016	2017	2018	2019	Totalt
Sted	Ansvar: Frivillighetssentralen (4021)				
4021.11208.231.0 Diverse utgifter	15 000	15 000	15 000	15 000	60 000
4021.11400.231.0 Annonser og reklame	10 000	10 000	10 000	10 000	40 000
4021.14290.231.0 Morns generell kompensasjonsordning	6 250	6 250	6 250	6 250	25 000
4021.17290.231.0 Kompensasjon mva Driftsrekneskapen	-6 250	-6 250	-6 250	-6 250	-25 000
Sum utgifter	31 250	31 250	31 250	31 250	125 000
Sum inntekter	-6 250	-6 250	-6 250	-6 250	-25 000
Sum netto	25 000	25 000	25 000	25 000	100 000
SUM NETTO TILTAK	25 000	25 000	25 000	25 000	100 000
Tiltak	41: 4062 - Kino og kiosk (fast)				
Beskrivelse	<p>Fosnavåg kino har i perioden frå start til d.d. hatt ein 110 % fast stillingsheimel til å betjene kino og kiosk. Det er pr. d.d. tilsett kioskansvarleg i 100 % fast stilling. Dei resterande 10 % er vakant.</p> <p>I tillegg er det tilsett fire medarbeidarar i midlertidige tilsetjingar tilsvarande ca. 15 % stilling kvar (totalt 60 %) for å betjene drift av kiosk og kino.</p> <p>Erfaring frå fyrste driftsår med kinotilbod kvar dag unnateke måndagar, viser eit samla behov for 160 % stillingsheimel. 110 % eksisterande + 50 % ny. I tillegg kjem kostnader på timebasis knytt til driftsvariasjonar.</p> <p>Med bakgrunn i ovanstående vert det foreslått etablering av eit nytt fast driftsiltak med totalt 160 % stillingsheimel knytt til ansvar 4062.</p>				
	2016	2017	2018	2019	Totalt
Sted	Ansvar: Kino (4013)				
4013.10100.373.0 Fast lønn	150 000	150 000	150 000	150 000	600 000
4013.10900.373.0 Pensjon	25 500	25 500	25 500	25 500	102 000
4013.10990.373.0 Arbeidsgiveravgift	24 745	24 745	24 745	24 745	98 980
Sum utgifter	200 245	200 245	200 245	200 245	800 980
Sum inntekter	0	0	0	0	0
Sum netto	200 245	200 245	200 245	200 245	800 980

SUM NETTO TILTAK	200 245	200 245	200 245	200 245	800 980
Kapittel : 50 Utviklingsavdelinga					
Tiltak	60: Gebyr - byggesak 2016				
Beskrivelse	Ein foreslå å legge seg på samme nivå som Ulstein kommune (opp 6%)og legge inn normal prisvekst på 2,7%. Total auke er då på 8,7% og ein forventer meirinntekter i størrelseorden 100 000,-.				
	2016	2017	2018	2019	Totalt
Sted	Ansvar: Utviklingsavdelinga (5011)				
5011.16201.302.0 Gebyrinntekter Avgiftsfritt	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-400 000
Sum utgifter	0	0	0	0	0
Sum inntekter	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-400 000
Sum netto	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-400 000
SUM NETTO TILTAK	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-400 000
Tiltak	59: Gebyr - oppmåling 2016				
Beskrivelse	Ein foreslå å legge seg på samme nivå som Ulstein kommune (opp 6%)og legge inn normal prisvekst på 2,7%. Total auke er då på 8,7% og ein forventer meirinntekter i størrelseorden 112 000,-.				
	2016	2017	2018	2019	Totalt
Sted	Ansvar: Utviklingsavdelinga (5011)				
5011.16201.303.0 Gebyrinntekter Avgiftsfritt	-110 000	-110 000	-110 000	-110 000	-440 000
Sum utgifter	0	0	0	0	0
Sum inntekter	-110 000	-110 000	-110 000	-110 000	-440 000
Sum netto	-110 000	-110 000	-110 000	-110 000	-440 000
SUM NETTO TILTAK	-110 000	-110 000	-110 000	-110 000	-440 000
Tiltak	61: Gebyr - plan 2016				
Beskrivelse	Ein foreslå å legge seg på samme nivå som Ulstein kommune og legge inn normal prisvekst på 2,7%. Total auke er då på omlag 6%. Inntekter på dette området varierer stort og ein legg ikkje inn noko meirinntekter utpver det som er budsjettert.				
	2016	2017	2018	2019	Totalt
Sted	Ansvar: Utviklingsavdelinga (5011)				
5011.16201.303.0 Gebyrinntekter Avgiftsfritt	-110 000	-110 000	-110 000	-110 000	-440 000

Tiltak

Sum utgifter	0	0	0	0	0
Sum inntekter	-110 000	-110 000	-110 000	-110 000	-440 000
Sum netto	-110 000	-110 000	-110 000	-110 000	-440 000
SUM NETTO TILTAK	-110 000	-110 000	-110 000	-110 000	-440 000
Kapittel : 51 Anleggs- og driftsavdelinga					
Tiltak	46: Arbeidstøy				
Beskrivelse	5061.11201.339.0-Arbeidstøy/verneutstyr til 5 nye røykdykkarar. Kfr. vedteken brannordning.				
	2016	2017	2018	2019	Totalt
Sted	Ansvar: Brannvern (5061)				
5061.11201.339.0 Arbeidskle	107 100	0	0	0	107 100
5061.14290.339.0 Moms generell kompensasjonsordning	26 775	0	0	0	26 775
5061.17290.339.0 Kompensasjon mva Driftarekneskapan	-26 775	0	0	0	-26 775
Sum utgifter	133 875	0	0	0	133 875
Sum inntekter	-26 775	0	0	0	-26 775
Sum netto	107 100	0	0	0	107 100
SUM NETTO TILTAK	107 100	0	0	0	107 100
Tiltak	51: Avlep - fond				
Beskrivelse	5131.15500.353.0- Belep til fond				
SUM NETTO TILTAK	0	0	0	0	0
Tiltak	53: Avlep - prisauke				
Beskrivelse	5131.16400.353.0- Prisauke 3 %				
SUM NETTO TILTAK	0	0	0	0	0
Tiltak	56: Bruk av fond				
Beskrivelse	5062.19500.338.0- Auka bruk av bunde fond. Evt. må ein vurdere å auke feieavgifta. Det vert vurdert i samband med eiga sak om feieavgifta.				
	2016	2017	2018	2019	Totalt

Sted	Ansvar: Feiing (5062)					
5062.19500.338.0 Bruk av bundne fond	-168 866	0	0	0	0	-168 866
Sum utgifter	0	0	0	0	0	0
Sum inntekter	-168 866	0	0	0	0	-168 866
Sum netto	-168 866	0	0	0	0	-168 866
SUM NETTO TILTAK	-168 866	0	0	0	0	-168 866
Tiltak	49: Feiing - auke avgift					
Beskrivelse	5062.12900.338.0- Auka intern overføring til 5061/338 forebyggande brannvern frå 150 kroner til 300 kroner.					
SUM NETTO TILTAK	0	0	0	0	0	0
Tiltak	54: Intern overføring					
Beskrivelse	5124.17900.190.0-Auka intern overføring då tenesta skal gå i null.					
	2016	2017	2018	2019		Totalt
Sted	Ansvar: MASKIN- OG UTSTYRSPARK (5124)					
5124.17900.338.0 Interne Overføringer	-150 000	0	0	0		-150 000
Sum utgifter	0	0	0	0		0
Sum inntekter	-150 000	0	0	0		-150 000
Sum netto	-150 000	0	0	0		-150 000
SUM NETTO TILTAK	-150 000	0	0	0		-150 000
Tiltak	55: Intern overføring2					
Beskrivelse	5061.17900.338.0- Forslag om å auke intern overføring frå feiing (5062) med 150.000 kroner i 2015 til 300.000 kroner i 2016.					
	2016	2017	2018	2019		Totalt
Sted	Ansvar: Brannvern (5061)					
5061.12900.338.0 Interne overføringer	150 000	0	0	0		150 000
5061.17900.338.0 Interne Overføringer	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000		-600 000
Sum utgifter	150 000	0	0	0		150 000
Sum inntekter	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000		-600 000

	2016	2017	2018	2019	Totalt
Sum netto	0	-150 000	-150 000	-150 000	-450 000
SUM NETTO TILTAK	0	-150 000	-150 000	-150 000	-450 000
Tiltak	48: Nødnett2				
Beskrivelse	5061.11303.339.0- Gjeld årlig betaling for nytt nødnett. Noko utgifter på telefoni går ned pga dette, Kr. 180.000,- pr. år i abonnemnetsavgift + kr. 15.000 i årlig service-/vedlikeholdskostnad.				
	2016	2017	2018	2019	Totalt
Sted	Ansvar: Brannvern (5061)				
5061.11303.339.0 Dalakommunikasjon	111 000	111 000	111 000	111 000	444 000
5061.14290.339.0 Moms generell kompensasjonsordning	27 750	27 750	27 750	27 750	111 000
5061.17290.339.0 Kompensasjon mva Driftsrekneskapen	-27 750	-27 750	-27 750	-27 750	-111 000
Sum utgifter	138 750	138 750	138 750	138 750	555 000
Sum inntekter	-27 750	-27 750	-27 750	-27 750	-111 000
Sum netto	111 000	111 000	111 000	111 000	444 000
SUM NETTO TILTAK	111 000	111 000	111 000	111 000	444 000
Tiltak	64: Opplæring/kurs brannvernet				
Beskrivelse	Behov for midlar til opplæring/kursing brannmannskap i 2016 som er lovpålagde. 2 stk. Beredskapskurs 3(befalskurs) : kr. 100.000 1 stk. Forebygganda kurs : kr. 50.000 5 stk. Grunnkurs(oppstart nov. 2015): kr. 331.000 5 stk. Røykdykkarkurs : kr. 110.000 Diverse nettkurs m.m. : kr. 30.000 TOTALT.....: KR. 521.000 Til fråtrekk går kr. 125.000 som alt ligg i budsjett 2016. Netto behov for kursmidlar er såleis kr. 396 000				
	2016	2017	2018	2019	Totalt
Sted	Ansvar: Brannvern (5061)				
5061.11500.338.0 Kursutgifter	396 000	0	0	0	396 000
5061.14290.338.0 Moms generell kompensasjonsordning	99 000	0	0	0	99 000
5061.17290.338.0 Kompensasjon mva Driftsrekneskapen	-99 000	0	0	0	-99 000
Sum utgifter	495 000	0	0	0	495 000

Tiltak

Sum inntekter	-99 000	0	0	0	-99 000
Sum netto	396 000	0	0	0	396 000
SUM NETTO TILTAK	396 000	0	0	0	396 000
Tiltak	50: Rammelønsparing				
Beskrivelse	5111.14900.120.0 - Rammelønsparing				
	2016	2017	2018	2019	Totalt
Sted	Ansvar: Administrasjon Anlegg og driftsavn. (5111)				
5111.14900.120.0 Reserverte bevilgninger/avsetninger	200 000	0	0	0	200 000
Sum utgifter	200 000	0	0	0	200 000
Sum inntekter	0	0	0	0	0
Sum netto	200 000	0	0	0	200 000
SUM NETTO TILTAK	200 000	0	0	0	200 000
Tiltak	63: Satellittelefoner(3 stk.) - abonnementsavgift				
Beskrivelse	Abonnement på 3 stk. telefoner til kriseløsing/beredskapen: kr. 20.000,- pr. år.				
	2016	2017	2018	2019	Totalt
Sted	Ansvar: Brannvern (5061)				
5061.11301.339.0 Telefoni	20 000	20 000	20 000	20 000	80 000
5061.14290.339.0 Moms generell kompensasjonsordning	5 000	5 000	5 000	5 000	20 000
5061.17290.339.0 Kompensasjon mva Driftsrekneskapen	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-20 000
Sum utgifter	25 000	25 000	25 000	25 000	100 000
Sum inntekter	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-20 000
Sum netto	20 000	20 000	20 000	20 000	80 000
SUM NETTO TILTAK	20 000	20 000	20 000	20 000	80 000
Tiltak	52: Sløm - prisauke				
Beskrivelse	5132.16400.354.0 - 3 % prisauke				
SUM NETTO TILTAK	0	0	0	0	0

Tiltak	47: Telefoni og VHF-system					
Beskrivelse	5061.11301.339.0- Reduserte kostnader pga. overgang til nødnett til kr. 40.000,- pr. år, (reduksjon om lag kr. 76.000)					
	2016	2017	2018	2019	Totalt	
Sted	Ansvar: Brannvern (5061)					
5061.11301.339.0 Telefoni	-76 000	-76 000	-76 000	-76 000	-304 000	
5061.14290.339.0 Moms generell kompensasjonsordning	-19 000	-19 000	-19 000	-19 000	-76 000	
5061.17290.339.0 Kompensasjon mva Driftsrekneskapen	19 000	19 000	19 000	19 000	76 000	
Sum utgifter	-95 000	-95 000	-95 000	-95 000	-380 000	
Sum inntekter	19 000	19 000	19 000	19 000	76 000	
Sum netto	-76 000	-76 000	-76 000	-76 000	-304 000	
SUM NETTO TILTAK	-76 000	-76 000	-76 000	-76 000	-304 000	
Kapittel : 60 Egedomsavdelinga						
Tiltak	44: Auka løyving til løpande byggdrift					
Beskrivelse	Egedomsavdelinga ber om ei tilleggsløyving til løpande byggdrift på kr. 500 000. Egedomsavdelinga har sidan starten i 2002 avsett kr. 1 mill. til løpande drift. Budsjettposten skal dekke uforutsette driftskostnader det einsskilde år og har ikkje vore pris eller kostnadsregulert sidan oppstarten.					
	2016	2017	2018	2019	Totalt	
Sted	Ansvar: Løpande drift (6022)					
6022.12300.190.0 Vedlikehold og byggetjenester	500 000	500 000	500 000	500 000	2 000 000	
6022.14290.190.0 Moms generell kompensasjonsordning	125 000	125 000	125 000	125 000	500 000	
6022.17290.190.0 Kompensasjon mva Driftsrekneskapen	-125 000	-125 000	-125 000	-125 000	-500 000	
Sum utgifter	625 000	625 000	625 000	625 000	2 500 000	
Sum inntekter	-125 000	-125 000	-125 000	-125 000	-500 000	
Sum netto	500 000	500 000	500 000	500 000	2 000 000	
SUM NETTO TILTAK	500 000	500 000	500 000	500 000	2 000 000	
Tiltak	43: Auka løyving til planlagt vedlikehald					

Beskrivelse	Eigedomsavdelinga har det einsskild år avsett budsjettmidlar til planlagt vedlikehald av kommunale bygg basert på kommunestyrets budsjettvedtak og som ein restsum etter at naudsynte kostnader til drift er avsett (lønn, straum, forsikring, offentlege avgifter ol.).				
	Avdelinga etterlyser forutsigbarheit i budsjettprosessen og meiner prinsipielt at planlagt vedlikehald bør prioriterast høgt og til minimum kr. 100 pr. m2 BTA. Avdelinga foreslår difor som eige tiltak ei løyving på kr. 3 mill. til planlagt vedlikehald. Løyvinga kjem i tillegg til den løyving avdelinga sjølv finn rom for innanfor ordinær budsjettamme, slik at planlagt vedlikehald i 2016 blir totalt kr. 6,4 mill.				
	Avdelinga har som del av budsjettkommentarane vedlagt utkast til vedlikehaldsplan basert på ei slik løyving og med særskilt fokus i 2016 på fasaderehabilitering.				
	2016	2017	2018	2019	Totalt
Sted	Ansvar: Kommunalt vedlikehald (6031)				
6031 12300 190 0 Vedlikehold og byggetjenester	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	12 000 000
6031 14290 190 0 Moms generell kompensasjonsordning	750 000	750 000	750 000	750 000	3 000 000
6031 17290 190 0 Kompensasjon mva Driftsrekneskapen	-750 000	-750 000	-750 000	-750 000	-3 000 000
Sum utgifter	3 750 000	3 750 000	3 750 000	3 750 000	15 000 000
Sum inntekter	-750 000	-750 000	-750 000	-750 000	-3 000 000
Sum netto	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	12 000 000
SUM NETTO TILTAK	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	12 000 000
Tiltak	42: Fast 100 % stilling som byggdriftar				
Beskrivelse	Eigedomsavdelinga ber om driftsmidlar til ei fast 100 % stilling som vaktmeister.				
	Avdelinga har i dag totalt 6,4 årsverk - driftsleiar inkludert - til byggdrift av 64 000 m2 BTA bygningsmasse, fordelt på omlag 30 kommunale bygg og 140 bueingar.				
	Ny stilling som vaktmeister vil styrke avdelinga sitt arbeid med førebyggjande drift av kommunale bygg og auke evna til å gjennomføre lovpålagt internkontroll. Ny 100 % fast stilling som vaktmeister vil også gi oss betre grunnlag til å bruke eige personell til vedlikehald av utleigebustadar, nokon vi i dag må bruke eksterne samarbeidspartnarar til.				
	2016	2017	2018	2019	Totalt
Sted	Ansvar: Kommunal drift (6021)				
6021 10100 190 0 Fast lønn	420 000	420 000	420 000	420 000	1 680 000
6021 10900 190 0 Pensjon	71 400	71 400	71 400	71 400	285 600
6021 10990 190 0 Arbeidsgiveravgift	69 287	69 287	69 287	69 287	277 148
Sum utgifter	560 687	560 687	560 687	560 687	2 242 748

Tiltak

Sum inntekter	0	0	0	0	0
Sum netto	560 687	560 687	560 687	560 687	2 242 748
SUM NETTO TILTAK	560 687	560 687	560 687	560 687	2 242 748

NOTAT

Til: Rådmannen

Frå: Rådmannen

Saksnr
2015/1137

Arkivkode
150

Dato
19.10.2015

BUDSJETTKOMMENTARAR POLITISK OG ADMINISTRATIV LEIING

Ansvar 1011: Politisk styring og kontrollorgan

Budsjettpost	Budsjett 2015	Budsjett 2016
Brutto driftsutgifter	3.725.600	3.820.800
Brutto driftsinntekter	-44.500	-45.700
Netto driftsramme	3.681.100	3.775.100
Avvik i kr. frå førre budsjettår		94.000
Avvik i % frå førre budsjettår		2,55 %

Merknader:

Utgifter til kontrollutvalet (297.300 i 2015) er overført til eige ansvar på område 18.

Ansvar 1012: Val

Budsjettpost	Budsjett 2015	Budsjett 2016
Brutto driftsutgifter	424.200	0
Brutto driftsinntekter	-74.200	0
Netto driftsramme	350.000	0
Avvik i kr. frå førre budsjettår		-350.000
Avvik i % frå førre budsjettår		

Merknader:

Det er ikkje val i 2016.

Ansvar 1221: Rådmann/ass rådmann

Budsjettpost	Budsjett 2015	Budsjett 2016
Brutto driftsutgifter	3.025.600	2.624.700
Brutto driftsinntekter	-381.900	-36.900
Netto driftsramme	2.643.700	2.587.800
Avvik i kr. frå førre budsjettår		-55.900
Avvik i % frå førre budsjettår		-2,11 %

Merknader:

Tilskot til Hoppid (160.000 i 2015) er overført til eige ansvar på område 18.

Ansvar 1241 Fellessekretariatet

Budsjettpost	Budsjett 2015	Budsjett 2016
Brutto driftsutgifter	2.406.800	2.283.400
Brutto driftsinntekter	-196.500	-153.800
Netto driftsramme	2.210.300	2.129.700
Avvik i kr. frå førre budsjettår		-80.600
Avvik i % frå førre budsjettår		-3,6 %

Merknader:

Tilskot interkommunalt arkiv (183.600 i 2015) er overført til eige ansvar på område 18.

Med helsing

Olaus-Jon Kopperstad

NOTAT

Til: Økonomiavdelinga

Frå: Servicetorget

Saksnr
2015/1137

Arkivkode
150

Dato
30.09.2015

BUDSJETTKOMMENTAR SERVICETORGET 2015

Eigedomsavdelinga ber om slik budsjetttramme for 2016:

Budsjettpost	Budsjett 2015	Budsjett 2016
Brutto driftsutgifter	4 125 835	4 256 046
Brutto driftsinntekter	772 432	774 289
Netto driftsramme	3 353 403	3 481 757
Avvik i kr. frå førre budsjettår	646 322	128 354
Avvik i % frå førre budsjettår	+ 23%	+ 3,8 %

Auken frå 2014-2015 har sin årsak at det vart oppretta ei 100 % stilling i Servicetorget. Dette var med bakgrunn i at Servicetorget hadde mista 50% ved omorganisering og at kulturavdelinga hadde behov for ressursar til marknadsføring av blant anna det nye konserthuset.

Avdelinga har slike merknader til budsjettforslaget:

Servicetorget har gått med vakanse i den nyoppretta stillinga frå 1. juli. Med bakgrunn i den økonomiske situasjonen har ein ikkje bedt om å få stillinga lyst ut dette halvåret.

Dette har ført til meirarbeid for dei som er att og ein har ikkje kunne utføre arbeid for kulturavdelinga i den grad det var tenkt ved oppretting av stillinga.

I budsjettforslaget er stillinga som er vakant lagt inn. Resten av budsjettet er justert for prisendring.

Når det gjeld inntekter kan desse verte lågare enn budsjettet i 2016. Bakgrunnen er digitalisering av eigeomsarkivet og andre løysingar som gjer at kvar enkelt vert meir sjølvhjelp. Sidan ein endå ikkje veit kor langt dette arbeidet kjem i løpet av 2016 vert inntektene ikkje redusert.

Særlege utfordringar i 2016

For Servicetorget er det ei utfordring med redusert bemanning både i eiga avdeling og i andre avdelingar. Det er vi som møter frustrasjonar, klager og innfløkte problemstillingar frå kundane. Redusert bemanning i avdelingane gjer at vi i mindre grad kan søkje bistand og få det.

Med redusert bemanning har vi dessutan ei utfordring i å klare dei oppgåvene ein har lagt til Servicetorget.

Stillinga som har vore vakant var «i drift» ca 9 mnd. 50% av stillinga var øymerka kulturavdelinga sitt arbeid. Det var positive erfaringar med organisering av arbeidet, men kulturavdelinga ser at endringar for konserthuset gjer at ein kanskje bør drøfte eventuell splitting av stillinga. Dette vil eventuelt verte lagt fram som eiga sak seinare.

Informasjon er alltid viktig og kanskje ekstra viktig i nedgangstider. Dette gjeld informasjon til tilsette og informasjon til publikum for at alle skal ha eit bilde av kva som skjer og dempe forventningane. Informasjon er viktig for at kommunen skal ha eit godt omdøme. Å få motivert til å gi informasjon og tilrettelegge for publisering er krevjande og må prioriterast i heile organisasjonen.

Dei 3 viktigaste driftstiltaka i 2016

Servicetorget må få vidareført 100 % stilling.

Dei 3 viktigaste investeringstiltaka i 2016

Servicetorget har ikkje investeringstiltak i 2016

Med helsing

Wenche Moltu

NOTAT

Til: Økonomiavdelinga

Frå: Økonomiavdelinga

BUDSJETTKOMMENTARAR 2016 - ØKONOMIAVDELINGA

NOTAT

Til: Økonomiavdelinga

Frå: Økonomiavdelinga

BUDSJETTKOMMENTAR 2016

Økonomiavdelinga ber om slik budsjetttramme for 2016:

Budsjettpost	Budsjett 2015	Budsjett 2016
Brutto driftsutgifter	6.118.100	6.108.300
Brutto driftsinntekter	462.800	485.700
Netto driftsramme	5.655.300	5.622.600
Avvik i kr. frå førre budsjettår	-483.000	-32.700
Avvik i % frå førre budsjettår	-7,86%	-0,58%

Avdelinga har slike merknader til budsjettforslaget:

Budsjettet er redusert pga at kostnadane til interkommunal arbeidsgjevarkontroll er flytta til område 18 (Andre overføringar) i 2016 budsjettet. Denne kostnaden utgjorde kr 335.000,- i budsjettet for 2015. Det vil seie at reell vekst frå 2015 til 2016 er kr 302.300,- eller 5,36%. I budsjettet for 2016 er det ikkje lagt inn nye tiltak med unntak av standard løns- og prisvekst samt at ein har sett kravet til rammeinnsparing som ein hadde i 2015 budsjettet til kr 0,-.

Særlege utfordringar i 2016

Her vil ein peike på personellressursen. Vi har fått redusert våre ressursar samstundes som mange av arbeidsoppgåvene har auka i omfang. Vi fører no 10 rekneskap, samt skatterekneskapen. I tillegg har konserthus/kino påført oss mykje ekstraarbeid. Slik situasjonen er i dag har vi berre kapasitet til å utføre daglege gjeremål og kan ikkje føre ynskjeleg kontroll og rettleiing opp mot andre avdelingar i kommunen.

Dei 3 viktigaste driftstiltaka i 2016

Investeringstiltak 1 – Controller

Økonomiavdelinga er nok ei av dei mest pressa avdelingane i Herøy kommune. Arbeidsoppgåvene har blitt fleire og personalressursane færre. I tider med pressa økonomi er det viktig å ha god dialog, kontroll og opplæring av alle avdelingane i kommunen. Rett person i ei slik stilling vil kunne gjere ein god jobb for kommunen.

Dei 3 viktigaste investeringstiltaka i 2016

Foreslår ikkje investeringstiltak for 2016-2019

Med helsing

Geir Egil Olsen

NOTAT

Til: Økonomiavdelinga

Frå: Personal- og organisasjonsavdelinga

Saksnr
2015/1137

Arkivkode
150

Dato
22.09.2015

BUDSJETTKOMMENTARAR 2016 - PERSONAL- OG ORGANISASJONSAVDELINGA

Personal- og organisasjonsavdelinga ber om slik budsjetttramme for 2016:

Budsjettpost	Budsjett 2015	Budsjett 2016
Brutto driftsutgifter	10 121 611	10 010 873
Brutto driftsinntekter	2 060 267	2 064 609
Netto driftsramme	8 061 344	7 946 264
Avvik i kr. frå førre budsjettår	991 551	-539 475
Avvik i % frå førre budsjettår	13,66	-6,73

Avdelinga har slike merknader til budsjettforslaget:

Det er ein reduksjon i samla stillingar hjå avdelinga (konto 1261), på 10% frå 2015 til 2016. Avdelinga har no 5 tilsette i full stilling, og ein vakanse på 30%.

Det er lagt til lønsutgifter i høve hovudtillitsvald for Utdanningsforbundet (konto 1262). I høve denne utgifta vert det kravd refusjon intern i organisasjonen. Leikeeins vert det kravd refusjon frå Utdanningsforbundet på om lag kr. 230 000,- per år.

Det er justert for auka lønsutgifter (konto 1263), då hovudvernobod har gått frå 30% til 50% stilling i vervet.

I høve lærlingane (konto 1264) er det lagt inn ein ekstra lønskostnad (vakanse) for å møte auken i lønsutgifter i samband med progresjon i lærlingeløpet.

I høve KS-kontingentar (Ordinære, FOU og OU) er det gjort endringar ved at dette er trekt ut av budsjettet til personal- og organisasjonsavdelinga og ført over på anna ansvar. Dette har ført til ei utgiftsnedgang i høve felleskostnader (konto 1265) på om lag kr. 980 000,- og eit inntektstap på om lag kr. 280 000,-. Dette utgjer ein samla nedgang på om lag kr. 700 000,-.

Særlege utfordringar i 2016

Dei 3 viktigaste driftstiltaka i 2016

Investeringstiltak 1 – Tiltaksnamn
Grunngjeving for prioritering

Investeringstiltak 2 – Tiltaksnamn
Grunngjeving for prioritering

Investeringstiltak 3 – Tiltaksnamn
Grunngjeving for prioritering

Dei 3 viktigaste investeringstiltaka i 2016

Driftstiltak 1 – Tiltaksnamn
Grunngjeving for prioritering

Driftstiltak 2 – Tiltaksnamn
Grunngjeving for prioritering

Driftstiltak 3 – Tiltaksnamn
Grunngjeving for prioritering

Med helsing
Personal- og organisasjonsavdelinga

Jan Vidar Dammen- Hjelmeseth
Personal- og organisasjonsleiar

NOTAT

Til: Økonomiavdelinga

Frå: IKT-avdelinga

Saksnr
2015/1137

Arkivkode
150

Dato
23.10.2015

BUDSJETTKOMMENTAR IKT-AVDELINGA

IKT-avdelinga ber om slik budsjetttramme for 2016:

Budsjettpost	Budsjett 2015	Budsjett 2016
Brutto driftsutgifter	5 667 986	6 069 078
Brutto driftsinntekter	471 908	646 437
Netto driftsramme	5 196 078	6 069 328
Avvik i kr. frå førre budsjettår	648 387	873 250
Avvik i % frå førre budsjettår	+14,26	+16,8

Avdelinga har slike merknader til budsjettforslaget:

Auka i budsjettet kjem hovudsakleg av at vi har avdekka manglande Microsoftlisensar lokalt i eiga kommune. Lisenskostnaden vert estimert til 600.000 og vert lagt inn på drift sidan vi kjem til å lease Microsoftlisensar framover.

Trådløsdekninga på sjukeheimane skal byggast ut grunna overgang til trådløs pasientvarsling. Dette fører med seg ein ekstrakostnad på drift på 45.000 i service og vedlikehald på ciscoutstyr (trådløsanterner og switchar).

Særlege utfordringar i 2016

Halde oppe tempoet med flytting av program og tenester til SSIKT driftssenter. Målet er å avvikle serverrommet på rådhuset og kun sitje igjen med serverrommet på Helsesenteret Vi frigjer då eit kontor på rådhuset og slepp lokale investeringar på serversida.

Få kontroll over Microsoftlisensar, eller manglande lisensar i så måte. Eit eksternt firma er hyra inn via SSIKT for å bistå kommunane her ute med å få på plass naudsynte lisensar

Dei 3 viktigaste driftstiltaka i 2016

Investeringstiltak 1 – Microsoftlisensar

Det syner seg at vi er underlisensiert når det kjem til microsoftlisensar. Om vi får ettersyn på dette området ser vi fram mot bøter i millionklassa.

Dei 3 viktigaste investeringstiltaka i 2016

Driftstiltak 1 – PC-rullering

Bærbare PCar har ei levetid på rundt 5 år. Til trass for auka investering til driftssenteret håper ein å få behalde lokalt investeringsbudsjett for å gi maskinparken eit lyft. Det er mange som sit med bærbare maskiner frå 2008/2009 som bør bytast, dette gjeld særleg innan skulesektoren.

Driftstiltak 2 – utbygging trådløstnett

- Pleie og omsorg/Bu Hab fasar ut analog pasientvarsling og erstattar det med trådløst pasientvarsling og treng derav full trådløst dekning på alle bygg. I 2015 vart det bygd ut for nokre av avdelingane (raud, grøn, blå, Tofstestøvegen 11 og delvis Myrvåg alders og sjukeheim), men det er framleis mykje som står att. I tillegg ynskjer skuleavdelinga og køyre ein pilot på nettbrett i skulen, som også fordrar utbygging av trådløst nett.

Med helsing

Guro Gausemel

NOTAT

Til: Økonomiavdelinga

Frå: Barnehageavdelinga

Saksnr
2015/1137

Arkivkode
150

Dato
21.09.2015

BUDSJETTKOMMENTARAR FOR 2016. BARNEHAGEAVDELINGA

Barnehageavdelinga ber om slik budsjetttramme for 2016:

Budsjettpost	Budsjett 2015	Budsjett 2016
Brutto driftsutgifter	68 064 366	69 840 788
Brutto driftsinntekter	3 836 494	4 011 494
Netto driftsramme	64 227 872	65 829 294
Avvik i kr. frå førre budsjettår	3 234 059	1 601 422
Avvik i % frå førre budsjettår	Ca 5%	Ca 2,4%

Avdelinga har slike merknader til budsjettforslaget:

- Tala i budsjettforslaget er i samsvar med gjeldande løn pr. d.d.
- Sum tilskot til private barnehagar er lagt inn slik det i skrivande stund ser ut etter utbetalingane i 2015. I tillegg veit ein at det må betalast ut kr. 130 000 meir pga av ei vedlikehaldsutgift som ikkje var tatt med i grunnlaget for utrekninga. Etterrekninga for 2014 viser ei meirutbetaling på ca kr. 2 200 000. Dette må rekneskapsførast på 2015 og vil kunne få same verknad for 2016. Dette er ikkje med i desse budsjett-tala men ligg som nytt tiltak i Arena.

- **Nytt tiltak for å møte regelverksendring for utbetaling av kommunalt tilskot frå 98% til 100% av kommunale kostnader er ikkje med i tala her, men er lagt inn som nytt tiltak i Arena.**
- **Summen for kommunalt tilskot kan bli ennå høgare om det vert bestemt nasjonale satsar for kommunalt tilskot til private barnehagar.**
- **Barnehagane vidarefører auka opningstid som i år har gitt ei innsparing i høve kommunalt tilskot til private barnehagar på ca 500 000. Det er fordi timetal per dag då kan registrerast som ein heil plass. Dei private barnehagane gjer det same.**
- **Det er i budsjettforslaget lagt inn ei auke på kr. 150,- per deltidsplass. Dette kan gi ei innekstauke på kr. 45 000 avhengig av kor mange som ynskjer deltidsplass. Faren med å gjere dette er at foreldre ikkje ser vitsen med å eks nytte ein 4 dagars plass når satsen nærmar seg heil plass. Om dette skjer, vil kommunen tape gevinsten fire dagars plassane gir i dag i høve kommunalt tilskot (i dag ca. 500 000)**
- **Foreldrebetaling for heiltidsplassane kan ikkje aukast pga nasjonal makspris.**
- **Kommunen får auka si ramme med ca kr. 180 000 pga av ordninga med redusert foreldrebetaling og gratis 20t/v for 4- og 5 åringar der familien har ei inntekt under kr. 405 000,- Dette gjeld barn i både kommunale og private barnehagar. Dette er lagt inn som nytt tiltak i Arena.**
- **Barnehageleiar er tilsett i 80% stilling. Dette har lenge vore for liten stillingsprosent i høve arbeidsmengda. Barnehageleiar har i prinsippet arbeidd 100% stilling utan å få dette kompensert lønnsmessig. Når nye oppgåver som å behandle søknader om redusert foreldrebetaling i høve lav inntekt i familien samt søknader om gratis 20t/v og vart lagt til barnehageleiar, er det no i samråd med rådmannen lagt inn ei auke av stillingsprosenten til barnehageleiar frå 80 til 100% frå 01.01.2016. Dette gir ein kostnad på ca kr. 170 000,- (inkludert sosiale utgifter)**

Særlege utfordringar i 2016

- **Rekruttere og behalde pedagogisk personale**
- **Auke pedagogtettleiken ved ledige stillingar og slik møte framtida sine krav om 50% pedagogar per avdeling**

- **Få ned sjukefråveret**
- **Få til god kompetanseutvikling for alle tilsettegrupper**

Dei 3 viktigaste driftstiltaka i 2016

1. auke ramma for kommunalt tilskot med ca. kr. 3 260 000.

Lovpålagt å auke tilskotet med 2% frå 98% av kommunale kostnader til 100% (ca kr. 930 00,-)

I tillegg auke det ordinære tilskotet tilsvarande kostnaden i 2015 med ca kr. 2 330 000,-

2. Auke av barnehageleiar sin stillingsprosent frå 80 til 100% stilling

Nødvendig for å få gjennomført alle oppgåvene stillinga har ansvar for. Stillinga har lenge vore underdimensjonert. Kostnad ca. kr 170 000,-

3 – Redusert foreldrebetaling pga av familien si inntekt/gratis 20t/v.

Auke budsjettamma i samsvar med kostnadane ordninga vil gi. Ramma vert auka med ca. kr 180 000,- og denne auken bør tilførast barnehageavdelinga si budsjettamme. Kostnaden kan bli enda større avhengig av tal søknader om redusert foreldrebetaling.

Dei 3 viktigaste investeringstiltaka i 2016:

Ingen investringstiltak

Med helsing

Barnehageavdelinga
Laila K. Solhaug

Herøy kommune

Adr: Pb. 274 6099 FOSNAVAG Tlf: 700 81 300 Fax: 700 81 301 Bank: 8647 11,04800 Org.nr 964978840
E-post: postmottak@heroy.kommune.no www.heroy.kommune.no

NOTAT

Til: Økonomiavdelinga

Frå: Skuleavdelinga

Saksnr
2015/1137

Arkivkode
150

Dato
30.09.2015

BUDSJETTKOMMENTAR SKULEAVD

BUDSJETTKOMMENTAR 2016

Skuleavdelinga ber om slik budsjetttramme for 2016:

Budsjettpost	Budsjett 2015	Budsjett 2016
Brutto driftsutgifter	126.613	129.989
Brutto driftsinntekter	17.800	18.555
Netto driftsramme	108.813	111.435
Avvik i kr. frå førre budsjettår	-1,1 mill	+2,6 mill
Avvik i % frå førre budsjettår	-1%	+2,5%

Avdelinga har slike merknader til budsjettforslaget:

Inntekter:

Inntektene i skuleavdelinga gjeld refusjonar av sjukelønn og foreldrepengar, refusjonar frå andre kommunar og fylkeskommunen, statstilskot til ulike formål og brukarbetaling.

Brukarbetaling, der vi kan påverke inntektsnivået, er::

1) SFO i grunnskulen.

Satsane vart auka frå 1.august 2015, og vedtektene vart endra, for å få både auka inntekter og betre styring på drifta. Dette har gitt resultat. Kostra-rapporten tilsa vesentleg auke i satsar, men dette var basert på rekneskapstal frå 2013. Vi ser derfor ikkje grunn til å auke satsane meir enn 5%, gjeldande

frå 1.august 2016. Erfaringar frå andre stader viser at til høgare satsane er, dess færre barn vert innsøkt i SFO. Dette er ei lite ønska utvikling. Konsekvensen kan bli at SFO i krinsane Moltu, Nerlandsøy og Leikanger får så få barn av det vert for kostbart å halde oppe tilbodet, alternativt at opningstida vert for kort i forhold til kva foreldra treng. I dei store krinsane vil ein kunne oppleve at barn vert gåande åleine på ettermiddagstid, fordi foreldra ikkje har økonomi til å nytte SFO-tilbodet.

På bakgrunn av dette foreslår vi 5% auke på satsane frå 1.august 2016, dvs.at full plass vert kr. 2.430. Søskenmoderasjon som før.

2) Kulturskulen.

Det vart utarbeidd ei omfattande sak i samband med budsjett 2015, der ein gjorde greie for både auke i satsar, og omlegging av rabattsystemet. Tilrådinga vart vedtatt av kommunestyret, gjort gjeldande frå 1.august 2015. Det er kommunar i regionen som har høgare satsar enn Herøy, som ligg omtrent middels. Vi har vurdert nøye om vi no skal auke satsane slik at vi nærmar oss toppen - basert på politiske signal om å ta ut inntekspotensialet. Når vi likevel ikkje vil tilrå dette, er det av omsyn til det viktige arbeidet kulturskulen gjer på det haldningsskapande området, samt verdien av den opplæringa skulen gir. Vi har sett at andre kommunar har hatt stor nedgang i deltaking, etter å ha auka satsane mykje. Vi er også urolege for dei økonomiske konsekvensane krisa i dei maritime næringane vil få for privatøkonomien, og at dermed mange barn vert ståande utanfor eit kulturskuletilbod.

Vi ser ein positiv effekt av det vedtaket som vart gjort for budsjett 2015 (halvårseffekt), og har auka inntektene i budsjett 2016 som ein konsekvens av det.

For 2016 foreslår vi ein auke frå kr.3.000 til kr.3.300, gjeldande frå 1.aug 2016. Vi vil elles gjere ei ny vurdering av rabattsatsane.

I tillegg foreslår vi auke i satsen for sal av timar til vaksne kor og korps. Dette vert no vesentleg subsidiert av kulturskulen, medan ein del andre kommunar køyrer full betaling for slike tenester. Basert på dagens sats på kr.200 pr.time, vert t.d. eit vaksenkor subsidiert med kr.80.-90.000 på årsbasis. Om satsar skal aukast og inntekspotensiale takast ut, bør ein kanskje ta omsyn til barn og unge, og heller la vaksne betale meir.

Vi foreslår å auke satsen for sal av timar til vaksne kor frå kr.200 til kr.300, og til vaksne korps til kr.250. Årsaka til at vi foreslår lavare sats for korps, er at desse også har vesentlege utgifter til instrument. Om det er politisk vilje til å gå endå lenger, slik at vaksne kor og korps betaler full kostpris ved kjøp av dirigenttenester, kan ein det. Vi vil likevel tilrå at ein tar stegvis auke.

3) Internasjonal skule

Skulen får statleg tilskot for opplæring av flyktingar og innflyttarar med rett og plikt til norskopplæring. Dette er eit tilskot vi ikkje kan styre, anna enn ved å ha så store grupper som forsvarleg, og ved dette drive så driftsøkonomisk som råd. Dette gjer vi allereie, basert på at vi har erfarne og dyktige lærarar. I tillegg gir skulen tilbod til vaksne arbeidsinnvandrarar, som betaler etter faste satsar. Vi har ikkje tidlegare lagt endring av desse satsane inn for kommunestyret, men justerer med jamne mellomrom basert på prisar i kommunane rundt oss. I tillegg må vi heile tida vurdere kva desse som lærer norsk frivillig, har evne og vilje til å betale for tenestene. Det er svært viktig at dei møter opp på skule og lærer seg norsk, for å kunne bli den samfunnsressursen vi vil at dei skal verte. Også her ser ein bemanning og satsar i samanheng, og prøver å drive så driftsøkonomisk som råd.

Utgifter:

Budsjettet er basert på ei framskriving frå 2015, med justering basert på erfaringstal, for at budsjettet skal bli så reelt som råd.

Ein har prøvd å ta ned utgifter der det er muleg, men her er lite å skjere. Dette med bakgrunn i stadig innsparing og stram drift over lengre tid. Vi viser også her til Kostra-rapporten som sa at skuleavdelinga dreiv effektivt og at her var lite meir å hente. Så veit vi at også etter 2013, som tala i rapporten var basert på, har vi kutta ned endå meir, jfr mindreforbruket i 2014 og reduksjon i ramme for 2015, Grunnskulen i Herøy har lav lærartettleik samanlikna med andre kommunar i fylke og land, noko som har vore påpeikt fleire gongar. Vi driv no svært stramt, og det merkast, kanskje særleg i fådelte skular og på ungdomstrinnet.

Særlege utfordringar i 2016

1) Mottak av nye flyktingar

Det er svært ressurskrevjande å ta mot familiar, ofte med mange barn i ulike aldrar. Dei har lite skulegang, kan ofte kun arabiske teikn og ikkje vårt alfabet, og treng systematisk og omfattande opplæring i språket vårt. Skal vi makte denne oppgåva, må vi ha lærarar til dei, noko vi ikkje har midlar til innanfor dagens ramme. I tillegg til grunnskulen, gjeld det også internasjonal skule - særleg for å kunne bruke tid til å lære dei alfabetet, før dei kan gå inn i ei ordinær språkgruppe og starte på opplæringa.

2) Elevar med særlege behov

Stadig fleire elevar, både på mellom- og ungdomstrinn, slit med problem/psykisk helse som blokkerer for læring. Det er ofte behov for «time-out», alternativ opplæring og i somme høve heimeundervisning. Trass i eit godt tverrfagleg samarbeid, manglar ein ofte både verktøykasse og personar

med kompetanse til å gå inn i situasjonen. Viser vidare til strategidokumentet «Herøyskulen - ein los i leia».

3) **Nye nasjonale strategiar og krav**

Regjeringa køyrer ein offensiv skulepolitikk. Det har nyleg kome fleire dokument som set retning og standard for norsk skule:

- NOU 2015:8 Fremtidens skole
- Strategidokumentet Kompetanse for kvalitet, samt forskrift med omfattande kompetansekrav for lærarar, gjeldande frå 1.august 2015
- Realfagstrategien, som set store krav til skuleeigar i form av vidareutdanning og tilrettelegging

Konsekvensen av desse dokumenta vil etter kvart vise seg i form av meir lover og forskrifter.

4) **Forsvarlege skulebygg**

Fleire av skulane våre er fortsatt ikkje godkjende etter forskrift om miljøretta helsevern. Dei to største utfordringane er relatert til Bergsøy skule avd. Borga og Ytre Herøy ungdomsskule. Det er viktig å kome raskt i gang med planlegginga av ny skule på Bergsøya, for å kunne starte på ein veg mot betre arbeidsforhold for dei mange elevane og tilsette på desse skulane.

5) **Areal for Leikanger skule**

På grunn av aukande elevtal vert det for lite areal ved Leikanger skule frå hausten 2016. Dette er ei utfordring som må løysast raskt.

Dei 3 viktigaste driftstiltaka i 2016

Driftstiltak 1 – Norskopplæring for minoritetsspråklege

Mottak av nye flyktningar, krev særlege tiltak. Det er ikkje rom innanfor den ordinære ramma til å handtere desse utfordringane.

Driftstiltak 2 – Vidareutdanning, kompetanse og nok lærarar til å handtere utfordringane framover.

Viser til kommentaren under pkt 3 ovanfor.

Det er ikkje lagt inn ekstra midlar, ut over det som ligg vidareført i økonomiplanen. Kr.400.000.

Driftstiltak 3 Kommunalt foreldreutval

Det har i fleire år vore kommunalt foreldreutval i Herøy kommune, samansett av FAU-leiar ved kvar skule. Det er ikkje lovpålagt å ha KFU, men det vart innført i Herøy tidleg på 2000-talet.

I 2013 forsvann midlane frå budsjettet, truleg ubevisst. KFU hadde på det tidspunkt ei årleg løyving på kr.25.000.

Det har vore prøvd å få midlane inn att (2014 og 2015).. For å unngå at utvalet vart lagt ned, har skuleavd. dekt utgifter innanfor grunnskulen si ramme.

Det er behov for at KFU har eigne midlar, for å kunne gjennomføre tiltak dei meiner er viktige. Siste åra har utvalet betalt for førstehjelpskurs for 8.trinnet, samt arrangert foreldrekveldar, med tema relatert m.a. til mobbing og nettvett.

Foreldre til elevar i Herøyskulen er ein viktig ressurs, og KFU har ei sentral rolle i å samle foreldra til felles kunnskap og haldningar. Dei handsamar også sakar av felles interesse for Herøyskulen.

Om utvalet ikkje får driftsmidlar, må vi vurdere å legge ned utvalet.

Sum kr.25.000.

Dei 2 viktigaste investeringstiltaka i 2016

Investeringstiltak 1 – Utstyr og inventar i skuleavdelinga

Skuleavdelinga fekk i 2015 ei løyving på kr.400.000 til fornying og nyinnkjøp av inventar og utstyr i grunnskulen. Dette betydde svært mykje, både for trivsel og læringsmetodar. Vi er derimot ikkje i mål. Fleire lærarar ønskjer å ta i bruk elektroniske og interaktive tavler, her er fortsatt inventar som treng utskifting, samt at andre avdelingar som Internasjonal skule også har behov for meir teknisk utstyr. Vi ber derfor om ein ny sum til fordeling - ikkje berre grunnskule, men heile skuleavdelinga.

Sum kr.400.000

Investeringstiltak 2 – Prosjekt nettbrett som kompensatorisk hjelpemiddel

Ein er heile tida på leit etter tiltak som kan hjelpe fleire elevar til å lære meir. Bruk av nettbrett er eit slikt tiltak. Det finst mykje programvare, lydbøker og anna som kan stimulere og motivere elevar til å lære meir. Dette gjeld både elevar som ikkje greier å nå måla innanfor det ordinære, og for dei som treng ekstra for å kome vidare. Skuleavdelinga ønskjer å ta i bruk nettbrett i eit pilotprosjekt på nokre skular og årstrinn.

Sum kr.150.000

25.september 2015

Skuleleiaren

Med helsing

Sølvi Lillebø Remøy

Adr: Pb. 274 6099 FOSNAVAG Tlf: 700 81 300 Fax: 700 81 301 Bank: 8647 11.04800 Org.nr 964978840
E-post: postmottak@heroy.kommune.no www.heroy.kommune.no

NOTAT

Til: Økonomiavdelinga

Frå: Avdeling for Barn, Familie og Helse

Saksnr
2015/1137

Arkivkode
150

Dato
22.09.2015

BUDSJETTKOMMENTARAR 2016

Barn,- familie- og helseavdelinga ber om slik budsjetttramme for 2016:

Budsjettpost	Budsjett 2015	Budsjett 2016
Brutto driftsutgifter	48 256 454	50 649 544
Brutto driftsinntekter	10 061 152	10 565 316
Netto driftsramme	38 195 302	40 084 228
Avvik i kr. frå førre budsjettår	1 963 597	1 888 926
Avvik i % frå førre budsjettår	5,4	4,9

Avdelinga har slike merknader til budsjettforslaget:

Fagområda innan avdelinga Barn-, familie- og helse er delt i fem seksjonar, barnevern, førebyggjande seksjon (særleg helsestasjon og skulehelseteneste), seksjon psykisk helsevern, seksjon rehabilitering samt seksjon samfunnsmedisin og legeteneste. Frå 1.1.2016 har rådmannen til hensikt å inkludere NAV i avdelinga. Det er ikkje teken høgde for utgifter i denne samanhengen.

Tala i budsjettforslaget er i samsvar med innvilga faste stillingar og kjent forbruk av varer og tenester med innlagt prisjustering. I 2016 vil to seksjonsleiarar gå av med pensjon. Det er ei utfordring å få tilsett godt kvalifiserte leiarar i desse stillingane.

Det er og utfordrande til ein kvar tid å kunne ha ei forsvarleg drift, dette gjeld særleg på legesida. Det er derfor foreslege å setje av kr 500.000,- til eventuelle tiltak som kjem fram i ein strategisk rekrutteringsplan. Formannskapet har bed om at det vert utarbeida ein slik plan.

Både barnevern og psykiatriske tenester har utfordringar og oppgåver som ikkje til ein kvar tid vert løyst på ein god måte. Det er derfor foreslege å auke desse seksjonane med ei stilling kvar. Innan barnevern er det per i dag ei prosjektstilling som vi får dekkja frå fylkesmannen. Det er uklårt kor lenge vi beheld denne finansieringa.

Det er og foreslege å styrke fysioterapitenesta. Dette kjem mellom anna på bakgrunn av at Rådet for funksjonshemma har teke opp problemstillinga. Det er per i dag fleire månaders ventetid for alt unntatt nyopererte og små barn. Herøy fysikalske institutt har søkt om å få auka driftstilskot.

Herøy kommune har i dag 6,0 driftsavgifter for fysioterapeuter fordelt på 3,6 ved Herøy fysikalske institutt og 2,4 ved Myrvåg fysioterapi. I tillegg er det 1,0 kommunefysioterapeutstilling.

Kostratala syner at Herøy har lav fysioterapidekning. Herøy har 7,7 medan Møre og Romsdal har 8,6, og landet totalt har 8,8 fysioterapeuter pr 10.000 innbyggjarar.

Herøy kommune vil i åra framover få stadig fleire eldre med auka press på sjukeheimplassar. Det er god økonomi i å satse meir på fysioterapirehabilitering både i institutt og i heimen ved hjelp av systematisk trening som gir betre funksjon slik at den eldre vert lenger sjølvhjelp.

Herøy kommune og bedriftene i kommuna har relativt stort sjukefråver som krev både økonomiske og menneskelege ressursar frå både arbeidsgivar og arbeidstakar. Ved auka driftstilskot vil ein få auka kapasitet til behandling og forebygging. Dette vil gi kortare ventetid for sjukmelde. Det foreslåast å opprette to nye driftstilskot på hhv 60 og 40%. Dette utgjer ein årleg kostnad på kr. 397.000,-.

Oppreisningsordning for barnevernsbarn, skuleheimsbarn og fosterbarn vart handsama i kommunestyret og det var einigheit om å delta i den felles ordninga i Møre og Romsdal. Det går fram av saksutredninga at kommunen i løpet av ei treårs periode må rekne med ei utbetaling av om lag 1 mill. kr. For 2016 er det oppført kr. 300.000,-.

Miljøretta helsevern er eit område som kommunen ikkje har prioritert særskilt dei seinare åra. Det er mange forhold som skulle vert teke tak i, særleg viktig vil det vere å auka kompetansa innan dei teknisk hygieniske forholda.

I dei interkommunale ordningane kommunen er med vil ein på bakgrunn av erfaringstal måtte rekne med auka utgifter. Dette er utgifter kommunen i liten grad styrar sjølv. Dette gjeld særleg på bakgrunn av auka vaktberedskap og ny legevaktsformidling.

Gebyr ved vaksinasjonar settast opp slik at kommunen vert på linje med nabokommunane. Når det gjeld influensavaksine settast den opp med kr. 50,- til kr. 150,-. Talet på brukarar i risikograppa som vaksinerar seg vil ved denne auken kunne reduserast og det er beklageleg i

og med a vi allereide har ein låg vaksinasjonsprosent. Gebyret for reisevaksiner settast og opp.

Kommunen har vedteke å ta imot flyktningar og med den flyktningsituasjonen som er i Europa i dag vil det fort verte slik at det kan kome mange. Dette vil kunne verte utfordrande for avdelinga då vi per i dag ikkje har ekstra midlar til dette. Det er ein forutsetnad at midlar som kommunen får i samband med mottak verte fordelt på dei avdelingane som har utgifter. Dette kan både vert tolkeutgifter og utgifter til helsehjelp.

Når det gjeld barnevern er det i budsjettforslaget kun teke inn dei vedtaka vi er forplikta på i dag. Det kan fort verte slik at nye tiltak kjem som kommuna er forplikta til å dekkje. Det er og slik at refusjonen til statleg mynde for fosterheimopphald og institusjosopphald har auka mykje det siste året. Dette er det i mindre gra d teke omsyn til.

Særlege utfordringar i 2016

Legesituasjonen vil også i 2016 vere utfordrande. Det er eit håp om at ein strategisk rekruteringsplan med konkrete tiltak vil kunne føre til stabilitet ved legesentra.

Pensjonering

Det er utfordrande at to stabile seksjonsleiarar sluttar i løpet av våren. Båe desse har gode kunnskapar og har vore i kommunen i mange år. Det vert utfordrande å erstatte desse, men vi har gode forventningar til at det vil vere mogleg.

NAV som ein del av avdelinga

Det er positivt at NAV vert ein del av avdelinga, særleg med tanke på arbeidet innan rus og psykiatri. Dette er eit område som vil kunne tene på å verte meir samordna med omsyn til førebygging og tiltak for dei som treng det.

Dei 3 viktigaste driftstiltaka i 2016

Driftstiltak 1 – Oppreisningsordning for barnevernsbarn, skuleheimsbarn og fosterbarn

Kommunestyret har vedteke at kommunen skal slutte seg til ordninga og det må forventas at det kjem krav om oppreisning.

Driftstiltak 2 – Styrking av fysioterapitenesta

Det har over fleire år vore eit stort press på fysioterapitenesta i kommunen. Dette er og teke opp av rådet for menneske med nedsett funksjonsevne og av fysioterapeutane.

Samhandlingsreforma og endra praksis med omsyn til behandling og operasjonar har ført til eit auka press på tenesten.

Driftstiltak 3 – Strategisk rekrutteringsplan - leger

Formannskapet har bede om ein strategisk rekrutteringsplan for legar. Eg har og i ein rekkje samanhengar omtala situasjonen innan legetenesta. Det er viktig at vi når får set i gang tiltak som kan gjere at vi får rekruttert og behalde faste legar i kommuna.

Dei 3 viktigaste investeringstiltaka i 2016

Ingen særlege investeringstiltak i 2016.

Med helsing

Inger Marie Tofthagen

NOTAT

Til: Økonomiavdelinga

Frå: Pleie- og omsorgsavdelinga

Saksnr
2015/1137

Arkivkode
150

Dato
21.09.2015

BUDSJETTKOMMENTAR PLEIE- OG OMSORGSAVDELINGA

Pleie- og omsorgsavdelinga ber om slik budsjetttramme for 2016:

Budsjettpost	Budsjett 2015	Budsjett 2016
Brutto driftsutgifter	125 488 611	129 880 095
Brutto driftsinntekter	-19 840 623	-20 445 849
Netto driftsramme	105 647 988	109 434 246
Avvik i kr. frå førre budsjettår	6 170 782	3 786 258
Avvik i % frå førre budsjettår	5,8%	3,45%

Avdelinga har slike merknader til budsjettforslaget:

Avdelinga har i år budsjettert lønsutgiftene på den som eig stillinga og ikkje vikaren, slik praksis har vore siste åra. Antal stillingsheimlar er vidareført frå 2015. Postane for vikar er marginale, men grunna tidvis ledig kapasitet greier ein å styre forbruket slik at ramma samla sett held. Ved fullt belegg må ein rekne med ein sprekk.

Fleire av mellomleiarane melder om periodevis behov for meir folk. Inntil vidare vert det leigd inn meir personale der det er nødvendig for å sikre ei fagleg forsvarleg drift. Denne måten å drive på er økonomisk lønsam inntil eit visst skjeringspunkt. Det er under stadig vurdering når dette fører til ei meirbelastning som gir dårleg kost/nytte. Dette må mellom anna vurderast i høve det aukande sjukefråværet.

Etter fleire år med aukande utgifter til overtid har eg valt å setje søkelys på dette for å synleggjere ei lita ønska utvikling. Dette heng saman med behovet for meir folk, og

lite tilgang på fagfolk som går ledige for å kunne steppe inn på kort varsel. Tiltaket er ikkje sett opp som eit av dei tre prioriterte. Ein ser det i samanheng med at avdelinga har fått eksterne midlar til eit prosjekt som arbeider med å etablere ei ordning med vikarbank. Ein vil prøve dette ut på Myrvåg sjukeheim, og målsettinga er å løyse noko av rekrutterings- og detidsproblematikken.

Samhandlingsreforma kom i 2012, og sidan då har vi erfart ytterlegare press på behov for fagkompetanse og eit auka forbruk på driftspostane. Dette har si årsak i meir kompliserte sjukdomsbilde, behov for meir prøvetaking, legetilsyn, medisinske forbruksvarer, og øvrige utgifter som fylgjer av dette og raskare pasientflyt.

I fjor var det sterkt søkelys på tidspress i heimetenesene. Dette er framleis ei aktuell problemstilling, men det vert ikkje fremja konkrete tiltak i denne samanhengen no fordi ein må sjå dette i samband med omorgansieringa som må gjerast i samband med omlegging av drifta frå sjukeheim til omsorgsbustad for gul avdeling. 2016 vil dermed gi ei oversikt over behovet, som vil vere klar til budsjettarbeidet for 2017. Dette vil også gjelde drift for nytt skjerma rom i tilknytning til blå avdeling frå 2017.

Driftsutgiftene til diverse forbruksvarer er underbudsjettert. Det er gjort mindre omposteringsar som går i null for å justere opp nokre postar, og det er sett opp ei lita oppjustering som nytt tiltak. Dette er eit steg i rett retning, men ikkje dekkande for behovet.

Etter avtale med økonomileiar er det lagt inn ein inntektspost på ansvar 3251 Myrvåg avdeling A for å dekke opp utgifter til øyeblikkelig hjelp døgn. Det er vanskelig å anslå kor mykje som går til plassane då dei er integrert i sjukeheimsavdelinga. Det er førebels gjort eit anslag på kr 500 000. 2016 er første året utan statstilskot, og ein må i løpet av året gjere ei vurdering på kostnadane.

Særlege utfordringar i 2016

- Tilgang på kvalifisert fagpersonell. Spesielt korttids- og langtidsvikarar i turnus.
- Vi står overfor stadig større sammensette problemstillingar og krava til kompetanse aukar i takt med det. Eit medisinsk oppslagsverk er difor sett opp som eit nødvendig og prioritert tiltak.
- Redusert kapasitet i pleie- og omsorgsadministrasjonen gir store utfordringar med sakshandsaming, god pasientflyt og kapasitet til å følgje opp ekstra oppgåver som byggeprosjekt og liknande
- Byggeprosjekt gir ekstra press på nøkkelpersonell som må ta dette i tillegg til dagleg drift

- Planlegging av ny drift for gul avdeling inneber ein stor kabal for å plassere pasientar og personale på ein tilfredsstillande måte.
- Vidare implementering av helsenett og velferdsteknologi

Dei 3 viktigaste driftstiltaka i 2016

Driftstiltak 1 – Samhandlingsreforma: auka driftsutgifter til pasientbehandling

Grunngjeving for prioritering: dette er pengar som går ut uansett. Prioriterer å styrke driftsbudsjettet då dette er underbudsjettet

Driftstiltak 2 – Nye vedtak på BPA (brukarstyrt personleg assistent

Grunngjeving for prioritering: dette er pengar som vil gå ut uansett

Driftstiltak 3 – Medisinsk oppslagsverk og kursdatabase

Kvalitet og tryggleik heng nøye saman med kompetanse. Personalet treng å ha oppdatert informasjon tilgjengeleg til ei kvar tid

Dei 3 viktigaste investeringstiltaka i 2016

Investeringstiltak 1 – Vidareføring av post for utstyr på kr 200 000

Grunngjeving for prioritering: Det er behov for stadig fornying av utstyr til store kostnader

Med helsing

Pleie- og omsorgsavdelinga

Ragnhild Velsvik Berge
Pleie- og omsorgsleiar

NOTAT

Til: Økonomiavdelinga

Frå: Bu- og habiliteringsavdelinga

Saksnr
2015/1137

Arkivkode
150

Dato
29.09.2015

BUDSJETTKOMMENTAR 2016 - BU OG HABILITERINGSAVDELINGA

Bu- og habiliteringsavdelinga ber om slik budsjetttramme for 2016:

Budsjettpost	Budsjett 2015	Budsjett 2016
Brutto driftsutgifter	49 079 264	52 313 242
Brutto driftsinntekter	11 212 700	12 722 134
Netto driftsramme	37 866 564	39 591 108
Avvik i kr. frå førre budsjettår		1 724 544
Avvik i % frå førre budsjettår		

Avdelinga har slike merknader til budsjettforslaget:

Auken skuldast løn og prisvekst. Rammekuttet på 350.000,- for 2015 er i tillegg teken ut.

Særlege utfordringar i 2016

Oppfølging i høve å auke ar beidsnærveret i avdelinga. Det er elles meldt om at det mogleg kjem eit par nye innbyggjarar til Herøy som vil trenge tenesteoppfølging av bu- og habiliteringsavdelinga. Kva tid dette vil skje, og kva tenesteomfang det er snakk om er ikkje avklart. Dette får vi heller kome tilbake til, når vi veit meir.

Dei 3 viktigaste driftstiltaka i 2016

Driftstiltak 1 – Driftsmidlar til ny omsorgsbustad, Toftestøvegen 11

Toftestøvegen treng eit minimum av driftsmidlar til utstyr, medisinske forbruksvarer, telefon, abonnement, lisensar, klegodtgjersle, pålagde køyreutgifter, kurs, straum og overtid. Kostnad 125.000,- Må-tiltak, då dette er pengar som vert utbetalt uansett.

Driftstiltak 2 – Auke i betaling til andre kommunar

Bu- og habiliteringsavdelinga betalar for lovpålagde helse og omsorgstenester i ein annan kommune. Denne kostnaden har stege, utan at vi har budsjettkorrigert for det. Konto for betaling til andre kommunar må aukast med 100.000,-
Må-tiltak, då dette er pengar som vert utbetalt uansett.

Driftstiltak 3 – Oppretting av 4 årsverk i Kompetanseteam

Bu- og habiliteringsavdelinga vil løyse utfordringa med vikarbruk, ved å opprette 4 årsverk i eit eige Kompetanseteam. Teamet skal arbeide på tvers i bu- og habiliteringsavdelinga. Dette vil kome opp som ei eiga grunngjeve sak. Kostnad skal dekkjast inn via midlar vi uansett må bruke i arbeidsgivarperioda, og ved refusjon sjukeløn. Ønska tiltak, som kjem i eiga sak.

Dei 3 viktigaste investeringstiltaka i 2016

Investeringsstiltak 1 – kjøp av Sampro, verktøy til individuell plan

Dataverktøy til koordinerande eining/koordinator for individuell plan. Herøy er ein av dei få kommunane i sjustjernenettverket som ikkje har dette. Verktøyet sikrar teieplikta på tvers av avdelingar og gjer det enklare for brukaren å få tilgang sin eigen plan. Det sikrar brukarmedvirkninga.

Eingongspris på ca 40 000,- for oppstart/opplæring. Årspris er 5 kr per innbyggjar, dvs 45.000,- kr per år. Det må i tillegg avsettast litt lønsmidlar til opplæring av over 50 koordinatorar, for dei som treng vikar i sitt fråver, ca 50.000,- Samla sum 151.000 fyrste året, og ca 45.000,- i åra etter det. Ønska tiltak.

Med helsing

Renathe Rossi-Kaldhol
Bu- og habiliteringsleiar

NOTAT

Til: Økonomiavdelinga

Frå: NAV Herøy

Saksnr
2015/1137

Arkivkode
150

Dato
31.08.2015

BUDSJETTKOMMENTAR 2016

NAV Herøy ber om slik budsjetttramme for 2016:

3811 SOSIALTENESTA

Budsjettpost	Budsjett 2015	Budsjett 2016
Brutto driftsutgifter	10 338 003	9 406 541
Brutto driftsinntekter	- 461 533	- 455 158
Netto driftsramme	9 876 470	8 951 383
Avvik i kr. frå førre budsjettår		
Avvik i % frå førre budsjettår		

Merknader til budsjettforslaget:

Postar knytt til teneste 233 *Anna førebyggjande helsearbeid* er teke ut av NAV sitt budsjett. Dette var til saman kr. 820 000, og utgjer hovuddifferansen på driftsutgiftene.

3851 FLYKTNINGTENESTA

Budsjettpost	Budsjett 2015	Budsjett 2016
Brutto driftsutgifter	4 620 046	9 806 082
Brutto driftsinntekter	4 903 435	- 9 980 217
Netto driftsramme	- 283 389	- 174 135
Avvik i kr. frå førre budsjettår		
Avvik i % frå førre budsjettår		

Merknadar til budsjettforslaget:

Mottak av nye flyktningar er budsjettert i 0. Det er satt av 4 200 000 i inntekter og tilsvarende i utgifter. Dette då avdelinga ikkje veit kor mange vi greier å busette i 2016, noko som blant anna er avhengig av tilgjengeleg husvære.

3812 BARNEFATTIGDOM

Budsjettpost	Budsjett 2015	Budsjett 2016
Brutto driftsutgifter		631 974
Brutto driftsinntekter		- 550 000
Netto driftsramme		81 974
Avvik i kr. frå førre budsjettår		
Avvik i % frå førre budsjettår		

Avdelinga har slike merknadar til budsjettforslaget:

Dette er eit treårig prosjekt med miljøterapeut i vidaregåande skule. Prosjektet går inn i sitt siste år i 2016.

Særlege utfordringar i 2016

Det er venta ei auke i arbeidsløysa. Dette vil føre til eit større press på tenestene til NAV-kontoret. Det er for tidleg å seie noko om konsekvensar, men særleg på to områder forventar vi :

- personar med låg utdanning eller dårleg helse eller som på anna vis ikkje har full arbeidsevne vil få det vanskelegare i ein pressa arbeidsmarknad. Dette vil i særleg grad ramme ungdom og flyktningar/innvandrarar.
- ein tøffare arbeidsmarknad vil kunne føre til ein auke i utbetalingar av økonomisk sosialhjelp for dei med svakast tilknytning til arbeidslivet.

Vi skal busette fleire flyktningar enn tidlegare. Det vil kunne føre til eit press på tenestene til fleire avdelingar. Det blir viktig at vi får til eit godt samarbeid avdelingane i mellom slik at integreringsarbeidet blir best mogleg.

Dei 3 viktigaste driftstiltaka i 2016

Driftstiltak 1 – Integreringstiltak flyktningar

Flyktingtenesta ønskjer å setje i gang ulike tiltak for å integrere flyktningar i lokalsamfunnet. Det blir viktig å mobilisere lokalsamfunnet, frivillige lag og organisasjonar og enkeltpersonar. Det er ikkje satt noko ramme for dette arbeidet,

men midlar vil bli utløyst etter dei busettingane og det integreringstilskotet kommunen får i løpet av året.

Driftstiltak 2 – Omorganisering av rustenesta

Frå 1. januar 2016 er NAV organisert som ei avdelinga under Barn-, familie- og helseavdelinga. Det er vedtatt ei ny organisering av rustenestene i kommunen. Det er ønskeleg organisere arbeidet i eit prosjekt, med ein eigen prosjektleiar i om lag 50 % ressurs. Kostandane blir dekkja av bundne fond som NAV har fått knytt til rusarbeid og oppfølgingsarbeid med dei vanskelagst stilte. Det er avklara med økonomiavdeling og revisor at dette er godkjent bruk av desse midlane.

Driftstiltak 3 – Aktivitetsplikt for mottakarar

Stortinget har vedtatt at det skal setjast som vilkår ei aktivitetsplikt for alle mottakarar av økonomisk sosialhjelp. Det er nokre unntak frå aktivitetsplikta, som må grunngjevast i kvar enkelt sak. Stortinget har ikkje vedteke frå når endringa skal gjelde, og vi veit heller ikkje om kommunane får ekstra midlar til å utvikle naudsynte tiltak. Dette vil vere ei lovpålagt oppgåve kor vi ikkje veit kostnadane, og det er ikkje lagt inn i budsjettet.

Dei 3 viktigaste investeringstiltaka i 2016

NAV Herøy har ikkje investeringstiltak i 2016

Med helsing

NAV Herøy
Berit Lyngstad
Leiar

NOTAT

Til: Økonomiavdelinga

Frå: Kulturavdelinga

Saksnr
2015/1137

Arkivkode
150

Dato
29.09.2015

BUDSJETTKOMMENTARAR 2016

Kulturavdelinga ber om slik budsjetttramme for 2016:

Budsjettpost	Budsjett 2015	Budsjett 2016
Brutto driftsutgifter	17 997 476	18 605 407
Brutto driftsinntekter	-9 475 644	-9 501 336
Netto driftsramme	8 521 832	9 104 071
Avvik i kr. frå førre budsjettår		582 239
Avvik i % frå førre budsjettår		

Avdelinga har slike merknader til budsjettforslaget:

Tala i budsjettforslaget inneber ei auke på kr. 582 239 som i si heilheit er realtert til prisauke.

Særlege utfordringar i 2016

- 4011 kulturkontor. 50 % redusert bemanning på kulturkontoret grunna pensjonsavgang.
- 4062 konserthus. Begrensa erfaring etter eit års drift, kombinert med ytterleg forventa auka i arbeidsledigheita inneber usikkerheit knytt til kva innbyggjarane våre kan/er villige til å bruke av pengar på kulturføremål, inneber at inntektene ikkje er føreslått endra.

Dei 3 viktigaste driftstiltaka i 2016

1. Auka fast løyving til 4062 Kino og kiosk

Fosnavåg kino har i perioden frå start til d.d. hatt ein 110 % fast stillingsheimel til å betene kino og kiosk. Det er pr. d.d. tilsett kioskansvarleg i 100 % fast stilling. Dei resterande 10 % er vakant. I tillegg er det tilsett fire medarbeidarar i midlertidige tilsetjingar tilsvarande ca. 15 % stilling kvar (totalt 60 %) for å betene drifta av kino og kiosk.

Erfaring frå fyrste driftsår med kinotilbod kvar dag unnateke måndagar, viser eit samla behov for 160 % stillingsheimel. 110 % eksisterande + 50 % ny. Evt. timebruk ut over dette kjem i tillegg.

Med bakgrunn i dette vert det føreslått etablering av eit nytt fast driftstiltak med totalt 160 % stillingsheimel knytt til ansvaret.

2. Auka løyving til 4021 Herøy Frivilligsentral

Styret ved Herøy Frivilligsentral søker om ekstra driftstilskot på kr. 25 000.

Grunngjevinga er at sentralen har stor aktivitet for heile befolkninga i Herøy, og at denne aktiviteten er med på å auke kommunen sin sosiale kapital.

Sentralen har i mange år drive med minimale ressursar og ynskjer no større handlefridom i drifta og på den måten utnytte dei ressursane som vert skapt i og rundt sentralane endå betre.

For 2015 mottok sentralen eit ekstra driftstilskot på kr. 25 000.

Dei 3 viktigaste investeringstiltaka i 2016

1. Innkjøp av møblar og utstyr til 4041 Kulturhuset

Mykje av inventaret ved kulturhuset er gammalt og treng fornying. I 2014 vart det vedtatt å dele ein samla investeringspott over to år, og for 2015 er det gjort investeringar til bord, kaffimaskin, audiovisuelt utstyr og lagerrom slik planlagt.

For 2016 er det behov for å fortsetje investeringane med bord (rest), kvitevarer og inventar kjøken og møblar til vestibyle.

Samla behov for innkjøp av møblar og utstyr er sett til kr. 250.000 i 2016.

2. Overføring av restmidlar frå 2015 for vidareføring av ordning med tilskot til skilting og merking av turstiar i Herøyfjella, 4011 Kulturkontoret

Lag og foreiningar har dei siste åra merka fleire turstiar, og det er behov for å

fortsette arbeidet med merking av turstiar i Herøyfjella. Merkearbeidet er eit viktig folkehelseiltak for auka bruk av naturen.
Overføring av restmidlar frå 2015 til 2016.

Med helsing

Kulturavdelinga
Eileen Gjerde
Kulturleiar

Adr: Pb. 274 6099 FOSNAVÅG Tlf: 700 81 300 Fax: 700 81 301 Bank: 8647.11.04800 Org.nr 964978840
E-post: postmottak@heroy.kommune.no www.heroy.kommune.no

a-båteingd fore

BUDSJETTKOMMENTAR 2016

Budsjettramme, ansvar 5011, for 2016:

Budsjettpost	Budsjett 2015	Budsjett 2016
Brutto driftsutgifter	8 676	9 128
Brutto driftsinntekter	-2 884	-2 915
Netto driftsramme	5 792	6 213
Avvik i kr. frå førre budsjettår	-1199	421
Avvik i % frå førre budsjettår		+6,77%

Budsjettramme, ansvar 5061,5062,5111-5113, 5121-5126,5131 og 5132 for 2016:

Budsjettpost	Budsjett 2015	Budsjett 2016
Brutto driftsutgifter	39.790	41.092
Brutto driftsinntekter	-23.830	-24.334
Netto driftsramme	15.960	16.757
Avvik i kr. frå førre budsjettår	-1.280	797
Avvik i % frå førre budsjettår	-7,42%	+4,75%

Nye utviklingsavdelinga:

Budsjettramme, ansvar 5011,5061,5062,5111-5113, 5121-5126,5131 og 5132 for 2016:

Budsjettpost	Budsjett 2015	Budsjett 2016
Brutto driftsutgifter	48466	50 220
Brutto driftsinntekter	-26714	-27 429
Netto driftsramme	21752	22 970
Avvik i kr. frå førre budsjettår		1218
Avvik i % frå førre budsjettår		+5,3%

Avdelinga har slike merknader til budsjettforslaget:

Det er lagt inn forslag om å auke inntektene ved å auke feieavgift, avløpsavgift, slamavgift, byggesaksgebyr, oppmålingsforretningar, plan og dispensasjonar. Dette vert lagt fram som eige saker i budsjettbehandlinga.

Det er ikkje lagt inn nye tiltak for område 50.

Det er inn følgjande nye tiltak for område 51:

Dei 3 viktigaste driftstiltaka i 2016

Driftstiltak 1 – Opplæring/kurs brannvernet

I samband med opplæring av mannskap er det no eit stort behov for gjennomføring av lovpålagde kurs i form av både grunnkurs, beredskapskurs for befal og førebyggjande mannskap i tillegg til røykdykkarkurs. Dersom kursing ikkje vert gjennomført vil ein ikkje kunne gjennomføre lovpålagde oppgåver og beredskapsnivået vil måtte senkast.

Driftstiltak 2 – Arbeidstøy(brannmannskap)

Gjeld tøy og personleg verneutstyr til 5 røykdykkarar. Dette er spesialtøy som til for at det skal kunne gjennomførast røykdykking.

Driftstiltak 3 – nødnett

Gjeld abonnentskostnader og lisensar til nytt nødnett. (Telefon- og VHF-ugifter i tilknytning til gml. varslingsystem vert redusert.)

Forslag til investeringstiltak i 2016 og økonomiplanperioda

Namn/år	2016	2017	2018	2019	2020->
4: Arkeologiske utgravningar. Årleg generell løyving 2016	x	x	x	x	
11: Byutvikling Fosnavåg 2016	x				
16: Dreneringstiltak byggefelt 2016	x				
9: Fosnavåg hamn - Miljømudring 2016	x				
6: Grunnkjøp 2016	x	x	x	x	
14: Kloakkrammeplan 2016	x	x	x	x	
18: Leikanger skule. Tilkomst/snuplass/parkering 2016	x				
42: Leine, Runde og Trolldalen 2 (Byggefelt) 2015	x				
20: Mjølstadneset industriområde - etappevis utbygging- 2016	x	x			
3: Myrabakken bustadfelt, Moltu - opparbeiding av tekniske anlegg 2016	x				
43: Ny bru Herøy Gard 2015	x				
15: Opparbeiding - Almenningen (ytre)	x				
7: Scanning av byggesaksarkiv 2014 2015 2016	x				
8: Skarabakken - utbedring 2014 2015	x				
30: Trafikktrygging 2016	x	x	x	x	
21: Veglys - utskifting av gamle linjer 2016	x	x			
22: Vike-Toftedal - restopparbeiding tekniske anlegg	x				
5: Frøystadtoppen - planfri kryssing 2016	x				
46: Dragsund - etablering av næringsområde			x	x	
49: Dragsund bustadfelt		x			
48: Eggesbønes - ny vegarm					x
45: Eggesbønes, tilrettelegging industriområde		x			
19: Kvalsund bustadfelt - avskjerande drengroft 2016		x			
47: Moltu - etablering av ny vegtilkomst				x	x
50: Ny Bergsøy skule - infrastruktur		x	x		
41: Ny utvida bru og steinfylling til Vågsholmen 2015		x			
44: Nørvåg, oppgradering og etablering av fortau m.v		x			

Eksterne prosjekter

Ubrukte midler frå tidlegare år overføres til 2016

Dei 5 viktigaste investeringstiltaka i 2016

Investeringstiltak 1 – Opparbeiding almenningen
Ferdigstille området i sentrum

Investeringstiltak 2 – Myrabakken bustadfelt
Grunnkjøp og reguleringsplan er ferdig og feltet er klar for utbygging.

Investeringsiltak 3 – Leikanger, parkering og snuplass

Prosjektet bør følgje EIG sine planar om utviding av Leikanger skule komande år.

Investeringsiltak 4 – Fosnavåg hamn

Ligg inne ein liten post på midlar i samband med tilrettelegging for miljømudring. Kostnaden er meint å dekke utredningar og konsulentbistand. Evt. midlar til utbygging kjem først i 2017.

Investeringsiltak 5 – Skarabakken

No er prosjektet rekna til om lag 24 mill. kr – dvs. 5 mill. kr meir enn i vedtatt investeringsprogram. Kommunen må rekne med å måtte forskottere alle påløpte kostnader på prosjektet etter kvart, og at refusjonen vil kome i 2017 og 2018. Kor stor del av refusjonen som vert utbetalt kvart år, er vanskeleg å seie eksakt, men kommunen bør ikkje rekne med at det blir refundert meir enn 10 mill. kr i 2017. Dvs. ein må truleg auke forskotteringsbeløpet med 5 mill. kr.

Særlege utfordringar i 2016

Dagens struktur med utviklingsavdeling og anlegg- og driftsavdeling opphøyrer og frå 1.1.2016 er desse avdelingane samla i **nye** Utviklingsavdelinga.

Dette medfører naturleg nok ein del arbeid med å sy organisasjonen saman slik at overgangen skjer smidig og så effektiv som mulig. I samband med etablering av den nye avdelinga er vakante stillingar lyst ut og det er tilsett 3 nye personar som går inn på sentrale posisjonar i avdelinga. Innføring og opplæring vil vere naudsynt på enkelte områder, men ein har stor tru på at organisasjonen er godt rusta til det komande året.

For nye utviklingsavdelinga vil ein vere opptatt av å prioritere stramt dei ulike tiltaka ein er med på og ha særskilt fokus på å avslutte «gamle» prosjekt snarast råd.

Det vil framleis vere utfordrande å løyse alle oppgåver avdelinga har med dei avgrensa ressursane som ligg i budsjettamma. Fleire tenester ligg ikkje på eit tilfredstillande nivå.

NOTAT

Til: Økonomiavdelinga

Frå: Eigedomsavdelinga

Saksnr
2015/1137

Arkivkode
150

Dato
08.09.2015

BUDSJETTKOMMENTAR 2016 - EIGEDOMSAVDELINGA

Eigedomsavdelinga ber om slik budsjetttramme for 2016:

Budsjettpost	Budsjett 2015	Budsjett 2016
Brutto driftsutgifter	32 868 662	34 833 503
Brutto driftsinntekter	15 593 040	14 865 503
Netto driftsramme	17 275 622	20 017 260
Avvik i kr. frå førre budsjettår		2 741 638
Avvik i % frå førre budsjettår		16 %

Avdelinga har slike merknader til budsjettforslaget:

Inntektsgrunnlaget er redusert frå kr. 12 400 000,- i 2015 til kr. 11 674 200,- i budsjett 2016:

- Bortfall av inntekter frå utleige av bassenget ved Stokksund skule til Sunnmørsbadet Fosnavåg AS utgjer ein inntektssvikt på kr. 500 000 årleg.
- Inntekter frå utleige av Fristadbygget er i budsjettet satt lik faktiske husleigeinntekter. Dette inneber årlege inntekter på kr. 1 400 000,-, ein reduksjon på kr. 700 000 samanlikna med budsjett 2015.
- Inntekter frå utleige av utleigebustadar er justert opp i tråd med inntektene frå Toftestøvegen 11 samt mindre oppjusteringar av husleigesatsane for

eksisterande bygg. Totalt er inntektsposten auka med kr. 300 000 til kr. 8 500 000,- samanlikna med 2015.

Særlege utfordringar i 2016

Det er ikkje påreknelig med auka inntekter for avdelinga i komande budsjettår.

Netto driftsramme for avdelinga inneber at løyvingane til planlagt vedlikehald gradvis vert spist opp av kostnadsvekst generelt, herunder lønskostnader. Avdelinga har difor meldt inn 3 driftstiltak i budsjettet, sjå nedanfor.

Dei 3 viktigaste driftstiltaka i 2016

Eigedomsavdelinga prioriterer slik:

1. Fast 100 % stilling som byggdriftar
2. Auke løyvinga til planlagt vedlikehald med kr. 3 mill.
3. Auke løyvinga til løpande byggdrift med kr. 500 000,-.

Grunngjeving og talgrunnlag for det einsskilte tiltak er registrert inn i Arena saman med andre tiltak av lågare prioritet.

Særleg om vedlikehaldsplan

Utkast til vedlikehaldsplan for 2016 fyl som vedlegg 1 til budsjettkommentarane.

Vedlikehaldsplanen fokuserer særleg på vedlikehald av fasader og føreset ei samla løyving til vedlikehald i 2016 på kr. 6 400 000,-, sjå driftstiltak 2 ovanfor.

Av omsyn til kommunens forhandlingsposisjon ved kontrahering av utførande, syner ikkje vedlagte plan budsjetterte kostnader pr. tiltak.

Dei 3 viktigaste investeringstiltaka i 2016

Eigedomsavdelinga prioriterer slik:

1. Ny barneskule på Bergsøy
2. Ny driftsbase på Eggesbønes
3. Ombygging og oppgradering av Nedre Dragsund 2 - Fristadbygget

Grunngjeving og talgrunnlag for det einsskilte tiltak er registrert inn i Arena saman med andre tiltak av lågare prioritet.

Med helsing

Eigedomsavdelinga
Robert Myklebust
Eigedomsleiar

Adr: Pb. 274 6099 FOSNAVAG Tlf: 700 81 300 Fax: 700 81 301 Bank: 8647 11 04800 Org.nr 964978840
E-post: postmottak@heroy.kommune.no www.heroy.kommune.no

Herøy kommune

HERØY KOMMUNE - KONTROLLUTVALET

U T S K R I F T

frå

M Ø T E B O K

Utval:	Sak nr.:	Arkiv:	Møtedato:
Kontrollutvalet i Herøy kommune	30/15	151	21.09.2015

SAK 30/15 BUDSJETT FOR KONTROLLUTVALET 2016

Saksopplysningar

Styret for Vest kontroll vedtek selskapet (samarbeidet) sitt budsjett. Når vedtak er fatta vert melding om kommunen sitt tilskot sendt rådmannen, som legg dette inn i kommunen sitt budsjett. Sekretariatet er det utøvande lekk for kontrollutvalet.

I tillegg til budsjett for sekretariat er det nødvendig at kontrollutvalet, som utval, har sitt eige budsjett som skal dekke: Opplæring/kurs, litteratur m.m.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet skriv bl.a. dette i Kontrollutvalsboka (2011) om opplæring:

«Kommunestyret er ansvarleg for at kontrollutvalsmedlemmene og varamedlemmene får tilstrekkeleg opplæring i sine kontroll- og tilsynsoppgåver.»

«Kontrollutvalet bør sørge for at medlemmene (både faste og vara) får tilstrekkeleg opplæring. Det vil vere nytting at utvalet held seg orientert om arrangement i regi av bransjeorganisasjonar og foreiningar, og sjølv tek initiativ til kurs medlemmene har trong for»
For å få tilstrekkeleg opplæring er det nødvendig at det vert løyvd midlar.

Hausten 2015 vil eit nytt kontrollutval vere valt på i konstituerande kommunestyremøte (nye valreglar for kontrollutval frå valet 2015). Dette inneber at opplæringa kjem i gong hausten 2015 og vil også gå vesentleg inn i 2016. Dette gjer at kontrollutvalet må be kommunestyret om budsjett i 2016 på same nivå som vart lagt fram for 2015, kr 40.000.

For større særskilde tiltak/saker (som gransking, større forvaltningsrevisjonar) må framleis hovudregelen vere at kontrollutvalet først går til kommunestyret for å få løyvd nødvendige midlar til formålet.

Viser til Kontrollutvalsboka som er utgitt av Kommunaldepartementet i 2011 side 25:

«Det er berre kommunestyret som kan endre budsjettframlegget frå kontrollutvalet. Grunnen til at budsjettet til kontrollutvalet er i ei særstilling, er at utvalet skal vere fritt og uavhengig av dei organa som utvalet skal kontrollere. Det er uheldig om administrasjonen eller eit organ som kontrollutvalet skal kontrollere og ha tilsyn med, til dømes formannskapet eller administrasjonsutvalet, får innverknad på budsjetttramma til tilsynsorganet.

Formannskapet kan likevel, i sitt samla budsjett, føreslå eit lågare beløp enn det kontrollutvalet føreslår. Budsjettframlegget til kontrollutvalet skal likevel uendra følgje det samla budsjettframlegget til kommunestyret, slik at kommunestyret ved budsjetthandsaminga har informasjon om både kontrollutvalet sitt framlegg og formannskapet si innstilling til budsjett.»

Samrøystes vedtak

Kontrollutvalet ber kommunestyret løyve minimum kr 40.000,- til fri disposisjon for kontrollutvalet i budsjettet for 2016. Leiar og møtegodtgjersle må kome i tillegg.

Rett utskrift

Åram, 23. september 2015

Ida Birgitte Marholm
Sekretær

Utskrift til: Kommunestyret for behandling
Saka skal følgje kommunen sitt budsjett for 2016 fram til kommunestyret

HERØY KYRKJELEGE FELLESRÅD

Kyrkjeverja

Lisjebøvegen 1

6091 Fosnavåg

Økonomileiar
Herøy kommune

her

DATO:24.09.15

ARKIV:112

REF.:

HERØY KYRKJELEGE FELLESRÅD DRIFTSBUDSJETT 2016 ADMINISTRATIV FRAMSKRIVING

Etter Lov om Den norske kyrkje § 15 har kommunen visse økonomiske plikter til å løyve midlar slik at fellesråda kan drifte, vedlikehalde og utvikle kyrkjekontor, kyrkjer og gravplassar. Etter same paragraf er det kyrkjeleg fellesråd som vedtek sitt eige budsjett, medan det er kommunestyret som gjennom budsjettvedtak som i hovudtrekk løyver midlar til fellesrådet.

Driftsbudsjett 2016

Etter informasjon frå økonomileiar skal fylgjande premisser ligge til grunn for den administrative framskrivinga av driftsbudsjettet for 2016:

- Avsetjing til KLP er 16,5% av pensjonsgrunlaget
- Arbeidsgjevaravgift 10,6%
- Personforsikring kr. 800 p.r. tilsett
- 2% prisvekst på driftskostnadene
- 3% lønsvekst basert på lønsnivået august 2015

Det vert informert om at det mest truleg vert kutt, og at det ikkje skal leggjast inn nye tiltak.

Utgifter til løn skal vere knytt til oppretta stillingsheimlar, ein skal ikkje budsjettere med vikarløn eller sjukerefusjonar.

Kirkens Arbeidsgiverorganisasjon har enno ikkje utarbeidd sitt rundskriv til fellesråda og ein veit soleis ikkje noko om spesielle utfordringar som dei vil drøfte. Framlegg til statsbudsjett er helle ikkje kjent, men ein ventar ikkje store endringar som gjev direkte konsekvensar for Herøy kyrkjelege fellesråd. Det knyter seg likevel stor spaning korleis kyrka skal verte finansiert i framtida og det ligg no føre ei høyring vdk. framtidig finansieringsordning.

Budsjettet som fylgjer vedlagt er utarbeidd i tråd med rådmannen sitt rundskriv.

Ein har brukt budsjett-tal 2015 som utgangspunkt.

For året 2014 var overføringa frå Herøy kommune til Herøy kyrkjelege fellesråd kr. 5 850 000, for budsjettåret 2015 var løyvinga kr. 6 110 000, noko som utgjer ei auke på kr 260 000. Det er viktig å merke seg at i budsjettet 2015 er det teke inn **kr. 198 000 i bruk av egne fond!** I tillegg til auken i

Kyrkjeverja i Herøy

adm framskriving hk 2016

Postadresse:

Kyrkjekontoret i Herøy

6090 Fosnavåg

E-post: kyrkjeverja@heroy-kyrkje.no

Telefon:

70 08 02 60

Telefaks:

70 08 02 61

overføringa på kr. 260 000 frå Herøy kommune til Herøy kyrkjelege fellesråd har ein altså tilført inntekt på kr. 198 000. Dette betyr at fellesrådet, dersom det skulle halde oppe driftsnivået frå 2014 hadde hatt behov for kr. 260 000 + kr. 198 000 = kr. 458 000. Om ein skal halde oppe driftsnivået frå 2014 også i 2016 vil det verte eit «hopp» i tilskottet frå Herøy kommune på kr. 683 000 frå budsjettåret 2015. I denne diskusjonen er det viktig å sjå på at Herøy kyrkjelege fellesråd motteke kr. 618 000 i statlege midlar til trusopplæring samt kr. 340 000 frå Herøy sokneråd til løn ungdomsarbeidar.

På bakgrunn av at Herøy kommunestyre ikkje fatta vedtak i sak om tildeling av økonomisk ramme for fellesrådet si drift 2015 før i juni 2015, så var det ikkje mogleg for fellesrådet å redusere drifta si med kr. 198 000 på 6 mnd. Difor fatta fellesrådet vedtak om at ein måtte finansiere opp drifta med bruk av eigne fond med kr. 198 000. Ein konsekvens av dette vart altså at ein allereie i 2015 «mangla» kr. 198 000 for å vidareføre drifta på 2014 nivå. Når ein no skal utarbeide budsjett for 2016 vil gapet i kommunale midlar som skal til for å halde drifta på 2014 nivå verte enda større.

Når ein nærmar seg slutten på inneverande budsjettår vil det verte klart i kor stor grad rekneskapen 2015 vil gå i balanse, eller om det vert under/overskott. På bakgrunn av at fellesrådet sin økonomi ikkje vart avklart innafor ei akseptabel tidsramme har det uansett vore drifta svært nøkternt, og alle utgifter som ikkje har vore absolutt naudsynte har vore lagt på vent.

Herøy kyrkjelege fellesråd mottek no ei viktig statleg overføring til Trusopplæring. For budsjettåret 2016 vil ein motta kr 618 000 kroner i slikt tilskott, av desse midlane vert kr. 533 000 brukt til lønsmidlar, og det resterande beløpet kr. 85 000 vert brukt til driftsutgifter innafor dette arbeidsfeltet. I fellesrådet sitt budsjett for 2016 er det vidare lagt inn overføring frå Herøy sokn på kr. 340 000 som er refusjon av alle lønsmidlane på 70% stilling knytt til barne- og ungdomsarbeid i Herøy sokn.

Kommunestyret har vore løpande orientert om fellesrådet sin økonomiske situasjon i 2015 gjennom fellesrådet sine budsjettkontrollar. Budsjettkontroll no i september syner at ein samla sett ligg innafor forventa forbruk, men sidan det er att 3-4 månader med drift der vi kan pårekna både høge straumrekningar og forbruk på brøyting vil det framleis vere vanskeleg å vite utfallet av driftsåret.

Samla sett, utan at det er teke høgde for nye tiltak gjev dette eit behov for 6 790 000 kroner i overføring frå Herøy kommune.

Nye tiltak

Dei siste åra har det «dyraste» nye tiltaket (ønskeliste) vore midlar til trusopplæringstilling samt diakon. Sokneråda i Herøy fekk i 2015 overført kr. 618 000 i midlar frå kyrkjerådet til finansiering av trusopplæring. Denne saka er soleis løyst, og ein står då att med det som har hatt 2. prioritet; midlar til diakon som er utadretta omsorgsarbeid knytt til besøksteneste i kommunen vår. Vi veit at det rundt i nærmiljø og nabolag sit mange einsame i alle aldrar som av ulike grunnar ikkje deltek i det sosiale livet. Det er mange ulike grunnar til at desse er einsame og dei er alle i ulike livsfasar, men felles for dei alle er at dei ville ha stor hjelp av å få besøk med jamne mellomrom av eit menneske dei har tillit til. Ei slik besøksteneste vil gje rask og god hjelp i høve til at det mennesket som motek besøk får auka sin livskvalitet, på sikt vil ei slik besøksteneste også kunne gjere desse menneska meir sjølvhjelpne og truleg redusere behovet for anna hjelpetenester frå det offentlege. Vi kjenner til at einsemd kan gje sjukdom og psykiske lidningar, besøksteneste vil då på same måte kunne vere med å redusere kjensla av å vere einsam og dei følgjene det gjev.

Vidare bør fellesrådet no satse meir på rusførebyggjande ungdomsarbeid i å legge til rette for at det kan verte drive godt og rusførebyggjande ungdomsarbeid i Herøy kyrkje/Ungdomsavdelinga. Herøy kommune er allereie inne og støttar stillinga som ungdomsarbeidar med kr. 100 000. Denne stillinga er no utvida til 70%, og vedkomande i denne stillinga driv ungdomsklubben «Fredagstreffet» som er eit rusfritt lavterskeltilbod for ungdom (einaste) i Herøy kvar fredag. I tillegg driv ho «Open barnehage» som er eit lavterskeltilbod for foreldre og barn på dagtid i Herøy kyrkje. Vidare driftar ho 2 fritidsklubbar for barn i aldersgruppa 3-5. klasse og 7. klasse på ettermiddagstid i Herøy kyrkje.

I løpet av ei veke vert det gitt tilbod til svært mange barn og ungdom i Herøy, og no i veke 38/39 var det ca. 40 ungdomar på fredagstreff, 40 stk 7. klassingar på fritidsklubben High Five (torsdag ettermiddag) og 10 mødre/fedre med barn på Open barnehage. Dette er gode, sosiale møtestadar som gjev mange menneske ei base i kvardagen, og dette arbeidet bør kommunen hjelpe å vidareutvikle. Det er no ynskeleg at kommunen aukar sin økonomiske del i dette arbeidet frå kr. 100 000 til kr. 200 000.

Dei siste åra har ein også beskrive behova for branntryggingstiltak i Indre Herøy og Leikanger kyrkje. Desse kyrkjene har gamle elektriske anlegg og vi har påbod om merking og utbetring av rømningsvegar. Samla vil det vere behov for kr. 100 000 til desse tiltaka, dette er aktualisert ved at det no er varsla nye branntilsyn i desse bygga.

Herøy kyrkje vart teken i bruk vinteren 2003. Det har ikkje vore utført særleg vedlikehald av kyrkja på desse 12 åra, og det er no behov for m.a. utvendig maling av kyrkja, og ein ynskjer å få sette av kr. 75 000 kroner til vedlikehald.

Dei siste åra har ein jobba for å auke vedlikehaldet på gravplassane, dette tiltaket er ønska vidareført i 2016 med ei auke på kr, 50 000. (ikkje med i budsjettframskrivinga). Sidan 2008 har vi utvida Flusund gravplass, Remøy gravplass og Moltu gravplass med ca. 5 mål. Dessverre har det ikkje vore teke høgde for dette i driftsbudsjett i form av auka rammer til grøntvedlikehald som plenslått og anna vedlikehald, dette fører til at vedlikehaldet vert dårleg. Dei nemnde utvidingane har heva standarden på anlegga svært mykje, men dette vert forringa dersom vi ikkje har midlar til å beskjere tre og buskar samt bytte ut planter som vert øydelagt. På denne bakgrunn er det naudsynt å auke løyvingane til dette driftsområdet.

Avslutting

Kyrkjeverja si administrative framskriving av fellesrådet sitt budsjett vert med dette oversendt administrasjonen i Herøy kommune for vidare arbeid. Herøy kyrkjelege fellesråd skal i sitt møte 23.09.15 handsame budsjettet 2016 for 1. gong

Fosnavåg, 24.09.15

Marit Sævik Leinebø
Kyrkjeverje

BUDSJETT 2016 adm utkast

24.09.15

Konto	Konto (T)	Forbruk 31.12.14	Budsjett 2014	Forbruk %	Budsjett 2015	Forbruk 170915	Forbruk %	Budsj 2016
30100	Fastlønn	kr 3 262 563,00	kr 2 970 000	110	kr 3 990 000	2 720 950	68	kr 4 165 000
30108	Pensjonsgjevande tillegg	kr 44 277,00	kr 30 000	148	kr 45 000	27 181	60	kr 45 000
30200	Vikarar	kr 207 268,00	kr 69 000	300	kr 70 000	62 131	89	kr 70 000
30209	variable tillegg vikarar	kr 88 602,00	kr 90 000	98	kr 60 000	73 551	123	kr 80 000
30300	Ekstrahjelp	kr 45 904,00	kr 50 000	92	kr 10 000	13 083	131	
30508	Diverse lønsutbetaling	kr 37 819,91	kr -			24 750		
30800	Godtgjersle folkevalde	kr 35 800,00	kr 60 000	60	kr 40 000			kr 60 000
30802	Tapt arbeidsgodtgjersle	kr -	kr 3 000	0	kr 5 000			kr 5 000
30900	Pensjonsskott	kr 432 180,00	kr 470 000	92	kr 690 000	477 133	69	kr 730 000
30902	Kollektiv ulykke- og gruppelivforsikr	kr 10 725,00	kr 35 000	31	kr 11 000	9 550	87	kr 10 000
30990	Arbeidsgjevaravgift	kr 439 498,84	kr 400 000	110	kr 500 000	385 696	77	kr 545 000
	Sum løn	kr 4 604 637,75	kr 4 177 000	110	kr 5 421 000	3 794 025		kr 5 710 000
31000	Kontormateriell	kr 11 341,67	kr 10 000	113	kr 12 000	4 523	38	
31002	Abonnement aviser og faglitteratur	kr 3 996,80	kr 4 000	100	kr 4 000	6 276	157	
31100	Aktivitetsrelatert forbruksmaterie	kr 211 376,32	kr 80 000	264	kr 90 000	14 664	16	
31151	Servering møter, kurs, representas	kr 16 116,59	kr 15 000	107	kr 15 000	15 850	106	
31200	Anna forbruksmaterie	kr 73 159,01	kr 25 000	293	kr 70 000	57 008	81	
31201	Arbeidskle	kr -	kr 3 000	0	kr 3 000	10 236	341	
31202	Velferdstiltak	kr -	kr 6 000	0	kr 6 000	516	9	
31208	Diverse utgifter	kr 370,00	kr -		kr -			
31300	Post, banktenester, telefon	kr 43 034,10	kr 30 000	143	kr 30 000	36 134	120	
31301	Telefoni	kr 12 149,18	kr 25 000	49	kr 12 000	11 566	96	
31400	Annonser, reklame, informasjon o	kr 28 054,80	kr 75 000	37	kr 20 000	16 360	82	
31500	Opplæring kurs (ikkje oppgaveplik	kr 40 309,74	kr 25 000	161	kr 31 000	3 125	10	
31550	Reiseutgifter, opplæring (ikkje opp	kr -	kr 10 000	0	kr -			
31600	Reiseutgifter, oppgavepliktige	kr 118 356,46	kr 100 000	118	kr 110 000	75 588	69	
31700	Reiseutgifter, drift av egne transpo	kr 13 844,40	kr 6 000	231	kr 14 000	9 417	67	
31703	Reiseutgifter, ikkje oppgavepliktig	kr 6 945,66	kr 20 000	35	kr 7 000	3 769	54	
31800	Energi	kr 324 863,95	kr 350 000	93	kr 330 000	125 986	38	
31850	Forsikringar, vakttenester	kr 98 067,46	kr 85 000	115	kr 100 000	107 212	107	

Økonomiplan 2016-2019 Investeringsbudsjett 2016

Nr	Tiltak	2 016	2 017	2 018	2 019
1	Utviding Kvalsund gravplass	2 500 000	1 000 000		
2	Utviding Leikanger kyrkjegard			1 500 000	1 500 000
3	Branntryggingstiltak i Indre Herøy og Leikanger kyrkje	100 000	100 000		
4	Fleire graver Flusund gravplass		100 000	200 000	1 500 000
	Sum	2 600 000	1 200 000	1 700 000	3 000 000

NYE TILTAK 2016

Diakon	kr	500 000
oppdrapping Herøy kommune sin andel rusfritt ungd arb	kr	100 000
Vedlikehald Herøy kyrkje	kr	75 000
Auka vedlikehald gravplassar	kr	50 000
Sum	kr	725 000

Konto	Konto (T)	Forbruk 311214	Budsjett 2014	Forbruk %	Budsjett 2015	Forbruk 170915	Forbruk %	Budsjett 2016
37500	Refusjon frå sokneråd	kr -358 404,91	kr -320 000	112	kr -360 000			kr -340 000
37700	Refusjon frå andre	kr -12 696,00						
38000	Refusjon frå bispedømeråd Trusof	kr -460 975,00			kr -618 000	-392 035	63	kr -618 000
38300	Tilskot frå kommunen/ kommunal	kr -5 880 000,00	kr -5 850 000	101	kr -6 110 000	-4 950 000	81	kr -6 513 000
39000	Renteinntekter	kr -11 550,00	kr -30 000	39	kr -10 000			
	Sum inntekter	kr -7 575 348,74	kr -6 964 000		kr -7 906 000	-5 574 535		kr -8 049 000
	Sum utgifter	kr 7 668 599,26	kr 6 964 000		kr 8 104 000	5 066 234		kr 8 049 000
	Bruk av fond	kr 93 250,52			kr 198 000			kr -

Konto	Konto (T)	Forbruk 31.12.14	Budsjett 2014	Forbruk %	Budsjett 2015	Forbruk 170915	Forbruk %	Budsj 2016
31900	Leige av lokaler og grunn	kr 1 200,00	kr 2 000	60	kr -			
31950	Avgifter, gebyr og lisensar	kr 118 629,91	kr 100 000	119	kr 110 000	105 002	95	
31951	Lisenser/ serviceavgifter	kr 22 312,00	kr 65 000	34	kr 23 000			
32000	Kjøp og finansiell leasing av driftsmiddel	kr 189 316,46	kr 160 000	118	kr 190 000	49 440	26	
32100	Kjøp, leige og leasing av transportmiddel	kr 106 057,60	kr 95 000	112	kr 110 000	88 446	80	
32200	Leige av driftsmiddel	kr -	kr 14 000	0	kr -	6 468		
32300	Vedlikehold, byggetenester og nybygg	kr 50 044,98	kr 80 000	63	kr 50 000	23 507	47	
32301	Vedlikehold grøntanlegg	kr 360 502,40	kr 280 000	129	kr 250 000	190 366	76	
32301	Vedlikehold grøntanlegg, drenering Flusund							
32400	Serviceavtaler og reparasjonar	kr 55 619,20	kr 27 000	206	kr 32 000	38 611	121	
32500	Materiale til vedlikehold, påkosting	kr 33 536,23	kr 60 000	56	kr 34 000	14 106	41	
32650	Vakthald og vektarreneste, alarm- og tenester	kr 26 172,54	kr 35 000	75	kr 27 000	25 410	94	
32700	Andre tenester (som inngår i eiendomsforvaltning)	kr 208 755,20	kr 160 000	130	kr 210 000	32 181	15	
335000	Refusjon til sokneråd	kr 59 455,49						
	Andre driftsutgifter	kr 2 233 588,15	kr 1 947 000	115	kr 1 890 000	1 071 767	57	kr 1 930 000
34290	Meirverdiavgift som gir rett til momskomp.	kr 408 074,83	kr 420 000	97	kr 380 000	194 754	51	kr 480 000
	Sum mva som gir rett til momskomp.				kr 380 000	194 754		kr 480 000
34700	Gåver til andre	kr 400,00						
34702	Div. øre/kroneavrunding - øre/krone	kr 130,83				1		
35000	Renteutgifter	kr 21 063,00	kr 20 000	105	kr 13 000			kr 9 000
35001	Morarenter	kr 704,70	kr -			5 688		
35100	Avdragsutgifter	kr 400 000,00	kr 400 000	100	kr 400 000			kr 400 000
	Renter/avdrag	kr 421 767,70			kr 413 000	5 689		kr 409 000
36200	Sal av varer og tenester, gebyr med mva	kr -3 525,00	kr -50 000	7	kr -50 000			kr -50 000
36201	Gebyrinntekter Avgiftsfritt	kr -2 375,00	kr -8 000	30	kr -8 000	-900	11	kr -5 000
36202	Trekk frå ansatte	kr -2 607,00	kr -			-2 261		kr -3 000
36300	Husleigeinntekter/ utleige av lokaler	kr -96 217,00	kr -56 000	172	kr -70 000	-26 088	37	kr -40 000
36400	Festeavgift	kr -320 000,00	kr -230 000	139	kr -300 000	-6 070	2	kr -200 000
37100	Sjukelønsrefusjon/ refusjonar frå trosskyldige	kr -18 924,00	kr -		kr -	-2 428		kr -
37290	Kompensasjon moms påløpt i drift	kr -408 074,83	kr -420 000	97	kr -380 000	-194 754	51	kr -280 000

Utvalgte nøkkeltall, kommuner - nivå 1, Reviderte tall per 26.06.2015

Vis denne tabellen i statistikkbanken

Vis rettelogg

		1515 Herøy	Kostragruppe 08	Møre og Romsdal	Landet uten Oslo	Landet
		2014	2014	2014	2014	2014
Finansielle nøkkeltall						
Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	Prosent	-6,9	0,5	0,2	0,4	0,3
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	Prosent	-6,9	0,7	-0,1	1,0	1,0
Frie inntekter i kroner per innbygger	Kroner	49 586	46 768	49 412	48 610	49 371
Langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter	Prosent	227,5	216,6	219,3	210,6	203,1
Arbeidskapital ex. premieavvik i prosent av brutto driftsinntekter	Prosent	-0,3	14,5	13,9	14,3	11,5
Netto lånegjeld i kroner per innbygger	Kroner	68 208	53 487	53 316	50 139	40 972
Prioritering						
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager	Kroner	132 674	122 770	130 604	128 579	129 751
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223) per innbygger 6-15 år	Kroner	95 978	97 966	103 483	101 210	103 045
Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, kommunehelsetjenesten	Kroner	2 380	2 174	2 296	2 317	2 285
Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, pleie- og omsorgstjenesten	Kroner	15 635	14 135	18 315	16 409	16 089
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger 20-66 år	Kroner	2 284	2 796	2 355	3 137	3 504
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barnevernstjenesten	Kroner	6 835	7 740	7 586	7 986	8 021
Netto driftsutgifter til administrasjon og styring i kr. pr. innb.	Kroner	4 390	3 796	4 377	4 219	3 943
Dekningsgrad						
Andel barn 1-5 år med barnehageplass	Prosent	94,2	90,0	92,5	90,9	90,2
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning	Prosent	5,8	8,6	8,7	8,1	8,0
Legeårsverk pr 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten	Avtalte årsverk	14,3	9,8	11,3	10,4	10,3
Fysioterapiårsverk per 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten	Avtalte årsverk	8,2	8,0	8,4	9,0	8,9
Andel mottakere av hjemmetjenester over 67 år	Prosent	"	"	"	"	"
Andel plasser i enerom i pleie- og omsorgsinstitusjoner	Prosent	100,0	95,1	92,6	94,8	95,0
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon	Prosent	16,8	10,7	14,4	13,4	13,7
Andelen sosialhjelpsmottakere i alderen 20-66 år, av innbyggerne 20-66 år	Prosent	2,9	:	:	3,9	4,0
Andel barn med barnevernstiltak ift. innbyggere 0-17 år	Prosent	5,6	:	:	4,8	4,8
Sykel-, gangveier/turstier mv. m/kom. driftsansvar per 10 000 innb.	Kilometer	17	40	38	53	49
Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere	Boliger	15	17	21	21	20
Årsverk i brann- og ulykkesvern pr. 1000 innbyggere	Årsverk	0,34	"	0,75	0,73	0,72
Produktivitet/enhetskostnader						
Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunal barnehage	Kroner	165 205	169 935	173 089	173 675	174 549
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole, skolelokaler og skoleskys (202, 222, 223) per elev	Kroner	101 944	101 593	102 696	103 633	102 729
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 8.-10. årstrinn	Personer	15,8	15,1	14,3	14,3	14,4
Korrigerte brutto driftsutg pr. mottaker av hjemmetjenester (i kroner)	Kroner	164 034	244 036	256 883	239 657	238 148
Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass	Kroner	919 094	1 038 985	972 433	1 028 644	1 035 882
Årsgebyr for vannforsyning (gjelder rapporteringsåret+1)	Kroner	"	2 713	3 183	3 317	3 313
Årsgebyr for avløpstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1)	Kroner	3 983	3 419	2 884	3 655	3 652
Årsgebyr for avfallstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1)	Kroner	3 146	2 446	2 805	2 645	2 647
Gjennomsnittlig saksbeh.tid for private forslag til detaljreg. Kalenderdager	Dager	"	"	247	244	245
Gj.snittlig saksbehandlingstid for opprettelse av grunneiendom. Kalenderdager	Dager	15	"	49	57	57
Bto. dr.utgifter i kr pr. km kommunal vei og gate	Kroner	109 446	116 429	97 716	120 955	129 246
Lovanvendelse						
Andel søknader om motorferdsel i utmark innvilget	Prosent	"	94	99	96	96
Andel innvilgede disp.søknader for nybygg i 100-m-beltet langs sjø. Prosent	Prosent	100	"	87	85	85

2016 Økonomiplan 2016 - 2019				
Forslag til nye driftstiltak som rådmannen ikkje har funne plass til i budsjett 2016				
Tiltak	Totalkostnad	Tilskott	Eigenkapital	Kommentar
Underskott fraskrive budsjett 2014	7 469 100		7 469 100	
Controller	465 000		465 000	Økonomiavdelinga
Interkommunal arbeidsgjevarkontroll	100 000		100 000	Frå 2017
Kommunalt tilskott til private barnehagar	3 260 000		3 260 000	Barnehageavdelinga
Redusert foreldrebetaling/gratis kjernetid	190 000		190 000	
Kommunalt Foreldreutval	25 000		25 000	Skuleavdelinga
Norskopplæring Flyktingar grunnskulen	600 000		600 000	
Auka kostnader jordmor og nattlegevakt	200 000		200 000	Avd for Barn, Familie og Helse
Kirkens SOS krisesenter på telefon og nett	27 000		27 000	
Oppreisingsordning for barnevernsbarn, etc	300 000		300 000	
Strategisk rekrutteringsplan - legar	500 000		500 000	
Styrking av fysioterapitenesta	397 000		397 000	
Styrking av barnevern v2	735 000		735 000	
Styrking av psykiatritenesta	735 000		735 000	
Tilskott Senter mot incest og seksuelle overgrep	45 000		45 000	
Vaktberedskap Herøy og Sande legevakt	280 000		280 000	
Samhandlingsreforma auka dr.utg pasientbeh.	300 000		300 000	Pleie- og omsorgsavdelinga
Nye vedtak BPA	1 470 000		1 470 000	
Medisinsk oppslagverk og kursdatabase	100 000		100 000	
ALV	75 000		75 000	
Meir til overtid PO	340 000		340 000	
Auka kostnader brukar i anna kommune	100 000		100 000	Bu- og Habiliteringsavdelinga
Driftsmidlar Tøftestøvegen	110 000		110 000	
Kjøp av Sampro . Verktøy for individuell plan	150 000		150 000	
Skilting og merking i Herøyfjella (tilskott)	50 000		50 000	Kulturavdelinga
Frivillighetssentralen. Auka driftstilskott	25 000		25 000	
Kino og Kiosk	200 000		200 000	
Arbeidstøy brannvernet/røykdykkarar	105 000		105 000	Brannvern / Anleggs- og driftsavdelinga
Nødnett, abonnement m.m.	110 000		110 000	
Opplæring/kurs brannvernet	395 000		395 000	
Satelittelefonar (3 stk til kriseleilinga)	20 000		20 000	
Auka løyving løpande byggedrift	500 000		500 000	Eigedomsavdelinga
Auka løyving planlagt årleg vedlikehald	300 000		300 000	
Ny stilling byggedriftar	560 000		560 000	
Diakon	500 000		500 000	Kyrkjeleg fellesråd
Opptrapping rusfritt arbeid ungdom (HK sin del)	100 000		100 000	
Vedlikehald Herøy kyrkje	75 000		75 000	
Auka vedlikehald kyrkjegardar	50 000		50 000	
Sum nye foreslåtte driftstiltak	12 594 000		12 594 000	
Forelåtte driftstiltak (auka innt/red kostn)	20 063 100	-	20 063 100	

Rådmannen ynskjer ikkje å etablere nye driftstiltak for 2016 (med eit unntak) då økonomien er stram. For kvar ny kr som blir tatt inn må rammereduc aukast med 1 krone

2016

Økonomiplan 2016 - 2019
Nye driftstiltak / Prioritering av tiltak

Tiltak	Totalkostnad	Tilskott	Eigenkapital	Kommentar
Underskott fraskrive budsjett 2016	7 540 000		7 540 000	
Nye rentekostnader som følge av nye låneopptak 2016	950 000		950 000	Renter nytt låneopptak
Auka stilling barnehageleiar	160 000		160 000	
Auka inntekter vaksinasjonar	-50 000		-50 000	
Auka Byggesaksgebyr	-100 000		-100 000	
Auka oppmålingsgebyr	-110 000		-110 000	
Auka plangebyr	-110 000		-110 000	
Auka brukarbetalingar, hjelp i heimen, heimehjelp m.m.	-470 000		-470 000	
Bruk av bunde fond Øyeblikkeleg hjelo	-890 000		-890 000	
Rammeinnsparing	-7 000 000		-7 000 000	Sjå eigen tabell
Sum etter nye driftstiltak/prisauker	-80 000	-	-80 000	

Gått ut frå samla låneopptak på 63,1 mill kr men 10,0 mill av dette gjeld avløp og kostnadane til renter og avdrag der vert ført etter sjølvkostprinsippet. Rentesummen ovanfor dekkjer 1,75% rente på eit lån på 53,1 mill kr.

Rammereduksjonar	Samla lønskostn	Trekkprosent	Rammetrekk
Område 10. Politisk Leiing			
Område 12. Administrativ leiing	kr 3 400 000	1,25470514	45 000
Område 13. Servicetorget	kr 3 700 000	1,25470514	45 000
Område 14. Fellessekretariatet	kr 1 600 000	1,25470514	20 000
Område 15. Økonomiavdelinga	kr 5 400 000	1,25470514	70 000
Område 16. Personal- og organisasjonsavdelinga	kr 6 800 000	1,25470514	85 000
Område 17. IKT	kr 2 300 000	1,25470514	30 000
Område 18. Andre overføringar			
Område 21. Barnehageavdelinga	kr 19 000 000	1,25470514	240 000
Område 22. Grunnskuleavdelinga	kr 109 100 000	1,25470514	1 370 000
Område 31. Avd for Barn, familie og helse	kr 29 100 000	1,25470514	360 000
Område 32. Pleie- og omsorgsavdelinga	kr 114 800 000	1,25470514	1 440 000
Område 33. Bu- og habiliteringsavdelinga	kr 46 500 000	1,25470514	585 000
Område 38. NAV sosial og flyktning	kr 9 200 000	1,25470514	110 000
Område 40. Kulturavdelinga	kr 8 700 000	1,25470514	110 000
Område 50. Utviklingsavdelinga	kr 6 900 000	1,25470514	90 000
Område 51. Anleggs- og driftsavdelinga	kr 14 800 000	1,25470514	185 000
Område 60. Eigedomsavdelinga	kr 17 200 000	1,25470514	215 000
Område 90. Finans. Fodeling på vakansar av lengre varigheit			2 000 000
Sum	kr 398 500 000		7 000 000

I oversikta ovanfor har ein trekt ut 2,0 mill kr frå lønsgrunnlaget til Eigedomsavdelinga og Anleggs- og driftsavdelinga pga at lønn prosjektleiarar vert belasta investeringsrekneskapen.

2017		Økonomiplan 2016 - 2019		
Nye driftstiltak / Prioritering av tiltak				
Tiltak	Totalkostnad	Tilskott	Eigenkapital	Kommentar
Underskott fraskrive budsjett 2016	7 540 000		7 540 000	
Auka stilling barnehageleiar	160 000		160 000	
Auka inntekter vaksinasjonar	-50 000		-50 000	
Auka Byggesaksgebyr	-100 000		-100 000	
Auka oppmålingsgebyr	-110 000		-110 000	
Auka plangebyr	-110 000		-110 000	
Auka brukarbetalingar, hjelp i heimen, heimehjelp m.m.	-470 000		-470 000	
Rammeinnsparing	-7 000 000		-7 000 000	Sjå eigen tabell for år 2016
Sum etter nye driftstiltak/prisauker	-140 000	-	-140 000	

2018		Økonomiplan 2016 - 2019		
Nye driftstiltak / Prioritering av tiltak				
Tiltak	Totalkostnad	Tilskott	Eigenkapital	Kommentar
Underskott fraskrive budsjett 2016	7 540 000		7 540 000	
Auka stilling barnehageleiar	160 000		160 000	
Auka inntekter vaksinasjonar	-50 000		-50 000	
Auka Byggesaksgebyr	-100 000		-100 000	
Auka oppmålingsgebyr	-110 000		-110 000	
Auka plangebyr	-110 000		-110 000	
Auka brukarbetalingar, hjelp i heimen, heimehjelp m.m.	-470 000		-470 000	
Rammeinnsparing	-7 000 000		-7 000 000	Sjå eigen tabell år 2016
Sum etter nye driftstiltak/prisauker	-140 000	-	-140 000	

2019

Økonomiplan 2016 - 2019
Nye driftstiltak / Prioritering av tiltak

Tiltak	Totalkostnad	Tilskott	Eigenkapital	Kommentar
Underskott fraskrive budsjett 2016	7 540 000		7 540 000	
Auka stilling barnehageleiar	160 000		160 000	
Auka inntekter vaksinasjonar	-50 000		-50 000	
Auka Byggesaksgebyr	-100 000		-100 000	
Auka oppmålingsgebyr	-110 000		-110 000	
Auka plangebyr	-110 000		-110 000	
Auka brukarbetalingar, hjelp i heimen, heimhjelp m.m.	-470 000		-470 000	
Rammeinnsparing	-7 000 000		-7 000 000	Sjå eigen tabell under år 2016
Sum etter nye driftstiltak/prisauker	-140 000	-	-140 000	

Forslag nye investeringstiltak	2016	2017	2018	2019	Kommentarar
Kyrkjeleg fellesrå. Gravplass + brannsikring +	2 600 000	1 200 000	1 700 000	3 000 000	
Felles IKT investeringar	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	
Investeringsmidlar SSIKT	1 347 000	390 000	375 000	375 000	
Ny bil IKT	200 000				
Inventar og utstyr, skulane	400 000	100 000	100 000	100 000	
Utstyr sjukeheimane	200 000	200 000	200 000	200 000	
Div møblar, kvitevarer etc kulturhuset	260 000	150 000	100 000		
Arkeologiske utgravingar	200 000	200 000	200 000	200 000	
Byutvikling Fosnavåg	250 000				
Fosnavåg hamn - Miljømudring	1 250 000				
Skarabakken, Utbygging/utbetring (forskottering)	13 200 000		-13 200 000		
Grunnkjøp		3 000 000	3 000 000	3 000 000	
Trafikktrygging		1 500 000	1 500 000	1 500 000	
Scanning av byggesaksarkiv. Tilleggsøyving	200 000				
Kloakkutbygging	10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000	
Nørvåg. Oppgradering og etablering av fortau m.m.		4 000 000			
Dragsund - etablering av næringsområde			4 500 000	4 500 000	
Dragsund bustadfelt:		600 000			
Mjølstadneset industriområde - etappevis utbyg.	4 500 000	4 500 000			
Myrabakken bustadfelt, Moltu	6 500 000				
Vike-Toftedal. Restopparbeiding tekniske anlegg	750 000				
Ny Bergsøy skule - infrastruktur		500 000	4 000 000		
Ny barneskule Bergsøy. Bygning	1 000 000	1 000 000	158 000 000		
Brannsikring Formålsbygg	500 000	500 000	500 000	500 000	
Enøk tiltak	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	
Oppgradering Herøy kulturhus	2 900 000				
Herøy omsorgssenter. Brannrørar etc	1 850 000				
Herøy ressurscenter		500 000	39 000 000		
Herøy rådhus - heis, brannrørar, toalett, uteområde	900 000				
Leikong skule. Tilbygg og rehabilitering	12 450 000				
Nedre Dragsund 2 (Fristad) Mindre ombygging + oppgrader	500 000	10 960 000			
Ny driftsbasis Eggesbønes			500 000	61 400 000	
Opparbeiding av leikeplassar	1 000 000				
Rehabilitering m.m. Ytre Herøy Ungdomsskule			500 000		
Riving av sjukeheimsveien 5B (Gul avdeling)		1 500 000			
Einedalen, Fleirbrukshall			250 000	45 000 000	
Sum	65 957 000	43 800 000	214 225 000	132 775 000	
Alle summår er eks mva					

Forskotteringar. Kan lånefinansierast. Skal ikkje bereknast avdrag frå låneopptak tj forskotteringa er oppgjørt.

Kloakkutbygginga er sjølvfinansierende og renter og avdrag vert ikkje belasta kommunens ordinære drift.

Område skal klargjerast for sal og såleis er det meininga at dette skal finansierast og godskrivast av tomtefondet. men ein må nok lånefinansiere utbyggingane i 2016 då ein ikkje har nok midlar på tomtefondet per dato.

Lånebehov år 2016 blir såleis kr 65.000.000,-. Renteberande i drifta vert kr 55.000.000,-
Rentesats 1,7% gir ei årleg rentebelasting på kr 935.000,-.

1 mill finansiert av grendalaget. 11,45 mill i låneopptak
Kritisk til inv. Summen - noko av det vedlikehald ?
Utsetjing/nærare planlegging ?

OVERFØRTE LØYVINGAR FRÅ 2014/2015

Prosjekt	Namn på prosjekt	Rekneskap 2015	Rev. Budsjett	Ubrukt løyving
12900	IKT - INVESTERING	2 019 904	3 250 000	1 230 096
12150	BRANNTRYGGING KYRKJER	-	100 000	100 000
12151	KYRKJELEG FELLESRÅD	1 304 800	4 900 000	3 595 200
21300	INVENTAR OG UTSTYR GRUNNSKULEN	283 299	500 000	216 701
31300	UTSTYR SJUKEHEIMANE/MØBLAR OSPENESV...	-	250 000	250 000
32150	DIGITALISERING AV PASIENTSIGNALANLE...	-	325 000	325 000
40009	MERKING AV TURSTIAR I HERØYFJELLA	-	125 000	125 000
40150	UTSTYR KULTURHUSET	82 795	200 000	117 205
50009	PLANFRI KRYSSING FRØYSTADSKARET	-	24 125 000	24 125 000
50011	SKANNING AV BYGGESAKSARKIV	-	1 500 000	1 500 000
50012	MARINE GRUNNKART	6 250	137 500	131 250
50013	NETTBASERTE KARTTENESTER	-	537 500	537 500
50014	TRAFIKKTRYGGINGSTILTAK I YSTE SÆVIK...	-	155 000	155 000
50015	TRAFIKKTR.TILTAK - UTSKIFTING VEGLY...	-	200 000	200 000
50016	TRAFIKKTR. TILTAK - INTENSIVBELYSNI...	-	120 000	120 000
50131	MILJØMUDRING FOSNAVÅG HAMN	953 462	1 562 500	609 038
50151	SKARABAKKEN, FORSKOTTERING	-	125 000	125 000
50152	BYUTVIKLING FOSNAVÅG	16 088	312 500	296 412
50153	STRATEGISKE GRUNNKJØP	25 000	17 000 000	16 975 000
51307	ARKEOLOGISKE UTGRAVINGAR 2013 - GEN...	2 736	200 000	197 264
50157	BRANNVESENET, TILHENGAR OG DIV.LAUS...	8 356	662 500	654 144
50158	NØDNETTRADIOAR	-	215 000	215 000
50159	BRANNVESENET, VASKEMASKIN/TØRKETROM...	-	200 000	200 000
51102	BUSTADAR UNGE FUNKSJONSHEMMA	2 626 500	5 562 500	2 936 000
51150	MJØLSTADNESET - ETAPPEVIS UTBYGGING	468 165	1 237 500	769 335
51151	MJØLSTADNESET - MYRDEPONI	-	1 000 000	1 000 000
51153	DIV. UTSTYR OG BILAR	1 037 240	1 130 000	92 760
51154	ARBEIDSBIL MED KRAN	484 422	500 000	15 578
51205	LEIKANGER SKULE - TILKOMST, SNUPLAS...	-	855 000	855 000
51206	NY BRANNBIL	-	3 700 000	3 700 000
51209	TRAFIKKTRYGGING 2015	12 710	4 385 000	4 372 290
51210	MYRABAKKEN BUSTADFELT MOLTU, OPPARB...	-	625 000	625 000
51304	KAI VED STRANDTEIGEN	-	1 687 500	1 687 500
51350	VEGARM MYKLUBUST - CAMPUS	20 784 730	22 450 000	1 665 270
51402	OMBYGGING AV TAK - MYRVÅG OMSORGSS...	2 882 293	3 750 000	867 707
51411	DRENERINGSGRØFTER BYGGEFELT	158 520	1 175 000	1 016 480
51912	KLOAKKRAMMEPLANEN	12 770 670	15 000 000	2 229 330
51916	INFRASTRUKTUR BYGGEFELT	317 445	6 650 000	6 332 555
51941	YMSE VEGLYSANLEGG	144 378	500 000	355 622
60106	REHABILITERING KULTURHUSET	59 655	-	-59 655
60402	RIVING FRØYSTAD SKULE	297 093	1 000 000	702 907
61502	NY GUL AVDELING	1 459 895	50 350 000	48 890 105
61504	SAMLOKALISERING DAGTILBOD	-	625 000	625 000
61506	FLYTTING AV IKT/FRIVILLIGHETSSENTRA...	-	625 000	625 000
61507	OMBYGGING HERØY RÅDHUS	-	312 500	312 500
61508	PLANLEGGINGSMIDLAR HERØY KULTURHUS	-	250 000	250 000
61509	PLANLEGGING AV IDRETTSHALL EINEDALE...	-	312 500	312 500
61511	BILAR TIL EIGEDOMSAVDELINGA	326 900	750 000	423 100
61512	KJØP AV LIFT	-	625 000	625 000
61513	ENØK-INVESTERINGAR	203 296	1 250 000	1 046 704
61514	OPPGRADERING AV LEIKEPLASSAR	345 178	1 250 000	904 822
61515	UTBETRING AV MOLTU SKULE INKL. PLAN...	-	625 000	625 000
61517	RIVING AV EGGESBØVEGEN 20	167 571	1 250 000	1 082 429
61518	BRANNSIKRING AV UTLEIGEBUSTADAR	-	500 000	500 000
61520	PLANLEGGING MYRVÅG OMSORGSSENTER	-	250 000	250 000
	SUM	49 249 351	186 885 000	137 635 649

Slik var stoda 1. november. Fleire av prosjekta er i gong og det vil påløpe kostnader dei neste 2 månadane slik at unytta løyvingar vil minke ein del fram mot nyttårsskiftet.

År 2016 - INVESTERINGAR

Økonomiplan 2016 - 2019

prioritering av tiltak

Tiltak	Totalkostnad	Tilskott	Eigenkapital	Lån
Kyrkjeleg fellesrå. Gravplass + brannsikring +	2 600 000			2 600 000
Felles IKT investeringar	2 000 000			2 000 000
Investeringsmidlar SSIKT	1 350 000			1 350 000
Ny bil IKT	200 000			200 000
Inventar og utstyr, skulane	400 000			400 000
Utstyr sjukeheimane	200 000			200 000
Div møblar, kvitevarer etc kulturhuset	260 000			260 000
Arkeologiske utgravingar	200 000			200 000
Byutvikling Fosnavåg	250 000			250 000
Fosnavåg hamn - Miljømurdring	1 250 000			1 250 000
Skarabakken, Utbygging/utbetring (forskottering)	13 200 000			13 200 000
Scanning av byggesaksarkiv. Tilleggsøyving	200 000			200 000
Kloakkutbygging	10 000 000			10 000 000
Mjølstadneset industriområde - etappevis utbygg.	4 500 000			4 500 000
Myrabakken bustadfelt, Moltu	6 500 000			6 500 000
Vike-Toftedal. Restopparbeiding tekniske anlegg	750 000			750 000
Ny barneskule Bergsøy. Bygning	1 000 000			1 000 000
Brannsikring Formålsbygg	500 000			500 000
Enøk tiltak	1 000 000			1 000 000
Oppgradering Herøy kulturhus	2 900 000			2 900 000
Herøy omsorgssenter. Brannører etc	1 850 000			1 850 000
Herøy rådhus - heis, brannører, toalett, uteområde	900 000			900 000
Leikong skule. Tilbygg og rehabilitering	9 550 000			9 550 000
Nedre Dragsund 2 (Fristad) Mindre ombygging + oppgradering	500 000			500 000
Opparbeiding av leikeplassar	1 000 000			1 000 000
Sum	63 060 000			63 060 000

Forskottingar. Kan lånefinansierast. Skal ikkje bereknast avdrag frå låneopptak til forskottingane er oppgjort.

Kloakkutbygginga er sjølvfinansierande og renter og avdrag vert ikkje belasta kommunens ordinære drift.

Område skal klargjerast for sal og såleis er det meininga at dette skal finansierast og godskrivas av tomtefondet. men ein må nok lånefinansiere utbyggingane i 2016 då ein ikkje har nok midlar på tomtefondet per dato.

Lånebehov år 2016 blir såleis kr 63.100.000,-. Renteberande i drifta vert kr 53.100.000,-

Rentesats 1,7 % gir ei årleg rentebelastning på kr 950.000,-.

Ekstra avdrag frå 2017 blir då kr 1.100.000,- forutsett 40 års avdragstid og at ein belastar avdrag for alle prosjekt med unntak av forskotting Skarabakken og VAR området (sjølvfinansierande - kr 10.000.000,-)

År 2017 - INVESTERINGAR
Økonomiplan 2016 - 2019
prioritering av tiltak

Tiltak	Totalkostnad	Tilskott	Eigenkapital	Lån
Kyrkjeleg fellesrå. Gravplass + brannsikring +	1 200 000			1 200 000
Felles IKT investeringar	2 000 000			2 000 000
Investeringsmidlar SSIKT	390 000			390 000
Inventar og utstyr, skulane	100 000			100 000
Utstyr sjukeheimane	200 000			200 000
Div møblar, kvitevarer etc kulturhuset	150 000			150 000
Arkeologiske utgravingar	200 000			200 000
Grunnkjøp	3 000 000		3 000 000	-
Trafikktrygging	1 500 000			1 500 000
Kloakkutbygging	10 000 000			10 000 000
Nørvåg. Oppgradering og etablering av fortau m.m.	4 000 000			4 000 000
Dragsund bustadfelt	600 000		600 000	-
Mjølstadneset industriområde - etappevis utbygg.	4 500 000		4 500 000	-
Ny Bergsøy skule - infrastruktur	500 000			500 000
Ny barneskule Bergsøy. Bygning	1 000 000			1 000 000
Brannsikring Formålsbygg	500 000			500 000
Enøk tiltak	1 000 000			1 000 000
Herøy ressurscenter	500 000			500 000
Nedre Dragsund 2 (Fristad) Mindre ombygging + oppgradering	10 960 000			10 960 000
Riving av sjukeheimsveien 5B (Gul avdeling)	1 500 000			1 500 000
Sum	43 800 000	-	8 100 000	35 700 000

Kloakkutbygginga er sjølvfinansierande og renter og avdrag vert ikkje belasta kommunens ordinære drift.

Område skal klargjerast for sal og såleis er det meininga at dette skal finansierast og godskrivast av tomtefondet.

Lånebehov år 2017 blir såleis kr 35.700.000,-. Renteberande i drifta vert kr 25.700.000,-

Rentesats 1,85 % gir ei årleg rentebelastning på kr 500.000,-.

Ekstra avdrag frå 2018 blir då kr 650.000,- forutsett 40 års avdragstid og at ein belastar avdrag for alle prosjekt med unntak av forskottering Skarabakken og VAR området (sjølvfinansierande - kr 10.000.000,-)

År 2018 - INVESTERINGAR
Økonomiplan 2016 - 2019
prioritering av tiltak

Tiltak	Totalkostnad	Tilskott	Eigenkapital	Lån
Kyrkjeleg fellesrå. Gravplass + brannsikring +	1 700 000			1 700 000
Felles IKT investeringar	2 000 000			2 000 000
Investeringsmidlar SSIKT	375 000			375 000
Inventar og utstyr, skulane	100 000			100 000
Utstyr sjukeheimane	200 000			200 000
Div møblar, kvitevarer etc kulturhuset	100 000			100 000
Arkeologiske utgravingar	200 000			200 000
Grunnkjøp	3 000 000		3 000 000	-
Trafikktrygging	1 500 000			1 500 000
Kloakkutbygging	10 000 000			10 000 000
Dragsund - etablering av næringsområde	4 500 000		4 500 000	-
Ny Bergsøy skule - infrastruktur	4 000 000			4 000 000
Ny barneskule Bergsøy. Bygning	158 000 000			158 000 000
Brannsikring Formålsbygg	500 000			500 000
Enøk tiltak	1 000 000			1 000 000
Herøy ressurscenter	39 000 000			39 000 000
Ny driftsbasis Eggesbønes	500 000			500 000
Rehabilitering m.m. Ytre Herøy Ungdomsskule	500 000			500 000
Einedalen, Fleirbrukshall	250 000			250 000
Sum	227 425 000	-	7 500 000	219 925 000

Kloakkutbygginga er sjølvfinansierande og renter og avdrag vert ikkje belasta kommunens ordinære drift.

Område skal klargjerast for sal og såleis er det meininga at dette skal finansierast og godskrivast av tomtefondet.

Lånebehov år 2018 blir såleis kr 219.925.000,-. Renteberande i drifta vert kr 209.925.000,-

Rentesats 2,0 % gir ei årleg rentebelastning på kr 4.200.000,-

Ekstra avdrag frå 2019 blir då kr 5.200.000,- forutsett 40 års avdragstid og at ein belastar avdrag for alle prosjekt med unntak av VAR området (sjølvfinansierande - kr 10.000.000,-)

År 2019 - INVESTERINGAR		Økonomiplan 2016 - 2019		
		prioritering av tiltak		
Tiltak	Totalkostnad	Tilskott	Eigenkapital	Lån
Kyrkjeleg fellesrå. Gravplass + brannsikring +	3 000 000			3 000 000
Felles IKT investeringar	2 000 000			2 000 000
Investeringsmidlar SSIKT	375 000			375 000
Inventar og utstyr, skulane	100 000			100 000
Utstyr sjukeheimane	200 000			200 000
Arkeologiske utgravingar	200 000			200 000
Grunnkjøp	3 000 000		3 000 000	-
Trafikktrygging	1 500 000			1 500 000
Kloakkutbygging	10 000 000			10 000 000
Dragsund - etablering av næringsområde	4 500 000		4 500 000	-
Brannsikring Formålsbygg	500 000			500 000
Enøk tiltak	1 000 000			1 000 000
Ny driftsbasis Eggesbønes	61 400 000			61 400 000
Einedalen, Fleirbrukshall	45 000 000	21 500 000		23 500 000
SUM	132 775 000	21 500 000	7 500 000	103 775 000

Kloakkutbygginga er sjølvfinansierande og renter og avdrag vert ikkje belasta kommunens ordinære drift.

Område skal klagjerast for sal og såleis er det meininga at dette skal finansierast og godskrivast av tomtefondet.

I tilskottssummen har ein lagt inn 10,0 mill i spelemidlar, 7,0 mill i RDA tilskott, 4,5 mill i andre tilskott. Dette er kommunen sitt prisoverslag med eit bygg på om lag 2.000 kvm og 70 nye parkeringsplassar.

Bergsøy IL Handball har kostnadsrekna hallen til 23,4 mill eks mva. Her ligg det ikkje inne fleire parkeringsplassar, ikkje rom for styrketrening og ikkje tribunekapasitet. Ukjent om BIL Handball sitt forslag inneheld nok midlar til inventar og utsyr dersom den også skal nyttast til skuleføremål og evt andre idrettar. Usikkerheit knytt til mva kompensasjon for tilskottssummene i begge alternativa.

Lånebehov år 2019 blir kr 113.675.000,- (ink tippemiddelforskottering). Renteberande i drifta vert kr 103.675.000.000,- Rentesats 2,0 % gir ei årleg rentebelastning på om lag kr 2.100.000,- per år.

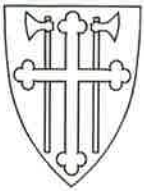
Ekstra avdrag frå 2020 blir då kr 2.600.000,- forutsett 40 års avdragstid og at ein belastar avdrag for alle prosjekt med unntak av forskottering tippemiddelforskotteringa (10,0 mill) og VAR området (sjølvfinansierande - kr 10.000.000,-)

	2016	2017	2018	2019	2020
Berekna rammer *)	7 540 000	7 890 000	7 405 000	6 920 000	6 920 000
Nye driftstiltak	(8 570 000)	(7 680 000)	(7 680 000)	(7 680 000)	-7 680 000
Bruk (-)/styrking (+) av disposisjonsfond					
Avsetjing til disp fond					
Kostnader val i 2017 og 2019		350 000		350 000	
Eigesomsskatt *)		(7 000 000)	(14 000 000)	(14 000 000)	-14 000 000
Bruk av driftsmidlar netto (drift og investering)	(1 030 000)	(6 440 000)	(14 275 000)	(14 410 000)	(14 760 000)
Rente/avdragsbelastning nye låneopptak					
Inv. 2016	950 000	2 050 000	2 050 000	2 050 000	2 050 000
Inv. 2017		500 000	1 150 000	1 150 000	1 150 000
Inv. 2018			4 200 000	9 400 000	9 400 000
Inv. 2019				2 100 000	4 700 000
Reduserte rentekostnader 25 mill i årlege avdrag		(460 000)	(950 000)	(1 450 000)	-2 000 000
Sum auka finanskostnader	950 000	2 090 000	6 450 000	13 250 000	15 300 000
Avvik i høve til ramma	(80 000)	(4 350 000)	(7 825 000)	(1 160 000)	540 000

Samla overskot (minus) / underskot (pluss) i planperioden -13 415 000

Når vi fører avdrag etter minsteavdragsprinsippet kjem avdragskostnadane først til syne gjennom aktiveringar i balanserekneskapan året etter at investeringa/låneopptaket er gjort.

*) For å kunne finansiere investeringane frå og med 2017 treng ein større inntekter evt lavare kostnader for å drifte kommunen. For å illustrere dette har vi lagt inn eigedomsskatt (anslag) frå 2017 (halvt års verknad) på bustad- og fritidseigedomar. Tala er henta frå rådmannen i Ulstein sitt budsjettforslag for 2016 då Herøy og Ulstein er nokså like med omsyn til talet på bustadeigedomar. For å etablere eigedomsskatt må ein rekne med at ein person vert engasjert på 100% basis i minimum 1 år (prosjektleiar).

HERØY KYRKJELEGE FELLESRÅD

Kyrkjeverja

6090 Fosnavåg

SÆRUTSKRIFT

HERØY KYRKJELEGE FELLESRÅD

11. NOVEBER 2015

SAK 28/15

ARKIV 501

Auke i festeavgiftene ved gravplassane i Herøy

Herøy kyrkjelege fellesråd kom med slik samrøystes tilråding:

- 1 Herøy kommunestyre vedtek at festeavgifta i Herøy vert auka frå kr. 130 til kr. 150 p.r. år for ei enkel grav.
1. Auken gjeld frå 01.01.16
2. Festeavgifta vert kravd inn for 10 år om gangen.

Fosnavåg, 16.11.15

Marit Sævik Leinebø

Kyrkjeverje

Ekspd.: Herøy kommune

AUKE I FESTEAVGIFTENE VED GRAVPLASSANE I HERØY

Etter Lov om Kirkegårder, kremasjon og gravferd § 21 skal "Avgifter for bruk av gravkapell, kremasjon og feste av grav fastsettes av kommunen etter forslag fra fellesrådet"

Satsane for festeavgift vert å sjå på som ei forskrift og skal handsamast på same måte som andre kommunale avgifter, og dei skal soleis leggest ut til offentleg høyring samstundes som kommunen sitt driftsbudsjett ligg ute til høyring.

Satsane for feste av grav i Herøy vart sist endre pr. 01.01.2014 og dei hadde då vore uendra sidan 01.01.11.

Pr. d.d. er festeavgifta i Herøy kr. 130 for eitt år for ei grav. Dersom det er 2 graver i eit gravfeste vert avgifta kr. 260 for året. Ei festeperiode er 20 år, og det har vore fakturert for 10 år om gangen (kr. 1300/2600 for 10 år)

Det vert sendt ut faktura til graver der det er 20 år og 40 år etter siste gravlegging.

Alle har rett på fri grav dei første 20 åra, dvs det vert ikkje kravd inn festeavgift for den grava som vert teken i bruk men dersom det ved eit dødsfall vert sett av ei festegrav (1 ekstra grav i tillegg til den som vert nytta) vert det kravd festeavgift for denne grava frå det tidspunkt ho vert sett av.

Festeavgiftene er ei viktig inntektskjelde for Herøy kyrkjelege fellesråd, og det er gjennom innkrevjing av festeavgift at ein kjem i kontakt med den som har ansvar for stell av grava. Ved utsending av krav om festeavgift får ein oppdatert det edb-baserte gravregisteret og ein kan evt. få sletta graver som ingen vil/kan ha ansvaret for lenger

Satsane for festeavgiftene i Herøy utgjer altså for tida kr. 100 pr. år. Dette er ei svært låg avgift både i høve til arbeidet med å administrere dette arbeidet samt nivå for denne avgifta i våre nabokommunar. Om vi samanliknar oss med nærliggande kommunar ser tabellen slik ut:

KOMMUNE	KR. PR. ÅR
Herøy	KR. 130
Sula	KR. 114 (skal justerast)
Ulstein	KR. 117
Hareid	KR. 150
Ørsta	KR. 120
Hareid	KR. 150
Sande	KR. 50

Dersom festeavgifta i Herøy skulle vore regulert dei siste 2 åra (3,5%) ville ein kome ut med eit forslag på 139,25 kr. 01.01.2016

Fellesrådet må no vurdere om ein vil auke festeavgifta i tråd med anna avgiftsauke i kommunen. Av omsyn til budsjettsituasjonen vil kyrkjeverja rå til at festeavgifta vert auka til kr. 140 pr. år for ei enkel grav.

Tilråding:

1. Herøy kommunestyre vedtek at festeavgifta i Herøy vert auka til kr. 140 p.r. år for ei enkel grav.
2. Auken gjeld frå 01.01.16
3. Festeavgifta vert kravd inn for 10 år om gangen.

Fosnavåg, 04.11.15

Marit Sævik Leinebø
Kyrkjeverje

Utviklingsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	JMM	Arkivsaknr:	2012/2425
		Arkiv:	Q80

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
224/15	Formannskapet	01.12.2015
193/15	Kommunestyret	10.12.2015

NERLANDSØYBRUA - UTTALE TIL FORPROSJEKTRAPPORT OM NY BRU TIL NERLANDSØYA.

Møtebehandling:

Saka vart handsama fyrst i møte.
Utviklingsleiar Jarl Martin Møller møtte og orienterte.
Høgre, Krf og Frp kom med slikt nytt framlegg til tilråding:

Herøy kommunestyre ber Statens vegvesen utgreie alternativ 6 med 30 og 20 meters seglingshøgde.
Herøy kommunestyre vil ikkje ta stilling til saka før alternativ 6 er utgreia.

I tillegg ber Herøy kommunestyre også om at alternativ (tidl. forkasta) parallelt med dagens bru, men ved ilandføring lenger aust på Igesund, jfr. Vedlagte skisse.
Herøy kommunestyre ber og om at det vert lagt fram uttale frå Søre Sunnmøre Landbrukskontor.

Tilråding i Formannskapet - 01.12.2015

Herøy kommunestyre ber Statens vegvesen utgreie alternativ 6 med 30 og 20 meters seglingshøgde.
Herøy kommunestyre vil ikkje ta stilling til saka før alternativ 6 er utgreia.

I tillegg ber Herøy kommunestyre om at alternativ (tidl. forkasta) parallelt med dagens bru, men ved ilandføring lenger aust på Igesund, jfr. vedlagte skisse, vert utgreia.

Herøy kommunestyre ber og om at det vert lagt fram uttale frå Søre Sunnmøre Landbrukskontor.

Tilråding:

Herøy kommunestyre rår fylkestinget til å velje brualternativ 11 som framtidig kryssing til Nerlandsøy og at bruhøgda vert førande for Remøybrua.

Særutskrift:
Møre og Romsdal fylke, samferdselsavdelinga
Statens vegvesen, region Midt, v/Rolf Arne Hamre
Adv. Ingvar H Seth, Pb 16, 6001 Ålesund.

Vedlegg:

Vedlegg

- 1 Oppfølging av innspel frå Leif Morten og Therese Igesund
- 2 Kart
- 3 Forslag til framtidig veg- og brutrase til Nerlandsøy
- 4 Forprosjektrapport Statens vegvesen 21.11.2015

Statens vegvesen sine dokumenter på nett:

<http://www.vegvesen.no/Fylkesveg/fv18fv20heroybruer/alter-nativ-nerlandsoya>

Saksopplysningar:**Generelt om brua**

Nerlandsøybrua tilhøyrer bruer som vart bygd på 60-70 talet som har slanke konstruksjonar, liten overdekning og relativt låge sementmengder. Alle desse faktorane bidreg til at fleire av bruene slit med korrosjonsskader. Det er gjennomført tilstandsregistrering av eksisterande bru over fleire år. Nerlandsøybrua har skader grunna armeringskorrosjon.

Frå forprosjektrapporten som er utarbeidd av Statens vegvesen er det vist til at for å stoppe armeringskorrosjon er montering av katodiske anlegg ein metode som er brukt i Norge. Det er vanskeleg å få gode resultat med tradisjonelle betongreparasjonar. Eksisterande katodisk anlegg frå 90-tallet er utslitt og gir kun delvis beskyttelse av armeringa på brua. Over tid vil dette føre til blant anna avskalningar av betong, tverrsnittreduksjon av armering og ein reduksjon av bereevne som den mest kritiske konsekvensen.

Statens vegvesen viser til at ved å bruke katodisk beskyttelse kan ein forlenge levetida til ein konstruksjon eller konstruksjonsdel dersom den er infisert av klorider. På denne type bru er det mest sannsynleg kun katodiske anlegg med ledande maling som kan nyttast. Brua ligg i vêrhardt strøk, og det er få katodiske anlegg som er robuste nok til å tåle påkjenningane her. Då brua har riss m.m., kan det vere tvil om det kan monterast eit fullgodt katodisk anlegg. Levetida på et KB-anlegg er rundt 20 år. Kostnader for et KB-anlegg for denne brua vil typisk ligge mellom 25-35 mill. kroner. Dette anlegget må då skiftast ut att etter ca. 20 år.

Statens vegvesen skisserer og mulege tiltak i påvente av ny bru som lysregulering, regulering av bruk av møteplass, nedsetting av akseltrykk, fjerning av asfalt/betongdekke, forsterkning m.m.

Brua har i tillegg ein del riss og sprekker som kan ha oppstått på grunn av overbelastning eller omlagring av krefter. Dette kan også få konsekvensar for framtidig bruk av brua. Brua har blant anna fått påført ei ekstra last på 90-talet i form av eit betong-/asfaltdekke.

Seglingsled og skipstrafikk

Nerlandsøybrua har ei seglingsled som er 20 meter høg (over spring høgvatn), 19 meter brei og 5 meter djup. Både Kystverket og kommunen har signalisert ønskje om bru med høgare seglingshøgde enn det ein har i dag. Dette er bakgrunnen for at

Statens vegvesen gjennom forprosjektet er sett på andre løysingar som alternativ til bru, bl.a. fjelltunnel og betongtunnel.

Det skal gjennomførast eitt tilsvarande forprosjekt for Remøybrua. Resultata frå forprosjektet for Nerlandsøybrua vil bli retningsgjevande for kva løysingar ein utgreier for Remøybrua.

Forprosjektet

Forprosjektet har utgreidd følgjande hovudalternativ:

- Fjelltunnel
- Betongtunnel (senketunnel)
- Bruer

Effekt mål som er lagde for prosjektet er:

- Vegløysinga skal erstatte dagens fastlandssamband til Nerlandsøya og legge til rette for å oppretthalde dagens tillate akseltrykk på fv. 20.
- Vegløysinga skal avklare eventuelle konflikthar med Kystverket sine planar og ønske, og koordinerast med desse i den grad dette er teknisk og økonomisk mogleg.
- Løysinga skal legge til rette for framkomelegheit og tryggleik for mjuke trafikantar.
- Løysinga skal ikkje medføre store konflikthar med avvikling av trafikken i anleggstida.

Statens vegvesen har i forprosjektet og gjort kostnadsoverslag på $\pm 25\%$ på alternativ som har sett nærare på. Forprosjektet er utarbeidd i dialog med ei tverrfagleg arbeidsgruppe med representantar frå kommunen, Kystverket, fylkeskommunen og Statens vegvesen si prosjektleiing. I møta er alternative løysingar presenterte og vurderte.

For brualternativa har det rådgivande ingeniørselskapet Rambøll gjennomført ein skipstrafikkanalyse. Dei har gjort avklaringsar om sjøtransport med Kystverket og andre interessentar i området. Det er gjennomført grunnboringsar for brualternativa, og utarbeidd geoteknisk rapport. På grunn av store kulturverninteresser og stort potensial for arkeologiske funn i områda ved Søre Vaulen, er det gjennomført møte med og innhenta uttale frå fylkeskommunen si kulturavdeling. Arbeidet er elles basert på møter/synfaringar med grunneigarar/interessentar og innhenting av kjent kunnskap.

Statens vegvesen si tilråding, basert på det gjennomførte forprosjektet, er at brualternativ 9 og 11 ny bru parallelt med noverande bru som dei alternativa som har lågast investeringskostnad og har den sikraste anleggsgjennomføringa. Alternativa er også dei beste når det gjeld landskapstilpasning og tek størst omsyn til stadsutvikling og eksisterande busetnad. Statens vegvesen tilrår på eit fagleg grunnlag Møre og Romsdal fylkeskommune å gå vidare med desse alternativa og gjennom politisk behandling avklare seglingshøgda.

I vedlagde rapport er dei ulike alternativa skildra.

Forprosjektrapporten har kostnadsoverslaga over dei ulike alternativa. Kostnadsrapportane er utarbeidd i samsvar med Statens vegvesen si handbok 217 «Anslagmetoden».

Tabellen under er ei oppsummering av hovudresultata frå kostnadsberekningane:

Kostnader i mill. kr	Tunnel	Betong-tunnel	Brualternativ 5 SH = 30 m	Brualternativ 9 SH = 20 m	Brualternativ 10 SH = 20 m	Brualternativ 11 SH = 30 m
Kostnad (P50)	685	1439	398	362	374	386

SH = Seglingshøgde

Investeringar er på dette stadiet berekna innanfor ein usikkerhetsmargin på +/- 40 % for fjelltunnel og betongtunnelalternativ og +/- 25 % for brualternativa. Kalkulasjonane for dei ulike alternativ har imidlertid noko ulikt standardavvik.

Tabellen nedanfor viser at det er størst usikkerheit knytt til fjell- og betongtunnel alternativa.

Kostnader i mill. kr	Tunnel	Betong-tunnel	Brualternativ 5	Brualternativ 9	Brualternativ 10	Brualternativ 11
Nedre verdi (P15)	410	850	299	271	280	289
Øvre verdi (P85)	960	2000	498	452	467	482
Relativt standard-avvik	16,5 %	13,9 %	9,3 %	9,2 %	9,3 %	9,0 %

Vurdering og konklusjon:

Nerlandsøybrua er ei 405 meter lang betongbru som bind saman Bergsøya med Nerlandsøya. Brua har ei generell bredde på 3,5 meter mellom kantsteinane. På toppen av brua er det ein 6,0 meter brei møteplass, og eit skarpt uoversiktleg høgbrekk. Sjølv om det er møteplass på toppen, er det visse problem med trafikkavviklinga når fleire bilar møtast.

Saka om bruene starta for alvor november 2012 og er følgt opp med møter og korrespondanse mellom ulike partar framover til dags dato. I formannskapsmøte den 4.2.2014 vart det gjort slikt vedtak:

«Formannskapet ber administrasjonen om å ta initiativ til å opprette ei tverrfagleg arbeidsgruppe mellom Statens Vegvesen, Kystverket og kommunen med sikte på å koordinere og planlegge ny forbindelse som erstatning for dagens bruer på Søre og Nøre vaulen.

Ein føresetnad at arbeidet vert effektiv og målretta for at øysamfunna skal få realisert ei rask og framtidsretta samferdselsløyning.»

Frå kommunen si side er det utviklingsleiar og rådmann som har følgd prosessen saman med ordførar.

Frå kommunen si side har det vore vist til at –

Det vil vere viktig for kommunen at ein ser på ulike alternativ med omsyn til kryssing slik at beslutningsgrunnlaget vert best mogleg når ein skal velje kva løysing ein går for.

Merknad frå adv. Ingvar H Seth på vegne av Leif Morten og Therese Igesund.

Advokat Ingvar H Seth framfører på vegne av grunneigar Leif Morten og Therese Igesund merknadar knytt til brualternativ 6 vart valgt bort i prosessen. Advokat Seth viser til i sin merknad at :

Det en eventuell omregulering og framføring av veg gjennom det nylig regulerte området på Nerlandsøya medfører av ulemper for de som bor der, må veies opp i mot fordelene som alternativ nr. 6 representerer for ekteparet Igesund,. Det en da står overfor er den klassiske vurdering, landbruk mot andre økonomiske interesser

og vidare

Vern av dyrket mark og opprettholdelse av eksisterende bruk er noe de aller fleste i dag er opptatt av, og da må det være mulig å prioritere og tenke ulike tanker før en eventuelt konkluderer.

Saman med merknaden er det lagt ved ei skisse til mogleg vegtrasè.

Merknaden med kart ligg ved saka i si heilhet.

Kommentar:

Rådmannen viser til møtet den 5 september 2014 der ein kom fram til at *Brualternativ 6 kjem i konflikt med turisme og bustadområde på Nerlandsøya.*

Bakgrunnen for denne vurderinga var at brua ville «lande» midt i eit nyregulert område for busetnad og turisme og at alternativet hadde direkte nærføring med eksisterande busetnad i området. Herøy kommunestyre har med reguleringsplanar i 2008 (Kvalsund-Teige) og seinast i november 2013 (Kvalsund) lagt klare føringar for arealbruken i dette området. I tillegg til dette er det som sagt oppført to nye bustadar som vart ferdigstilte i 2010. Brualternativ 6 ville få sær negative ulemper for desse. På bakgrunn av kommunestyret sine vedtak og sine prioriteringar med omsyn til arealbruk, mindre ein eitt år tilbake i tid då møtet vart halde, rådde kommunen til å gå vidare med andre alternativ og ikkje gå vidare med alternativ 6.

Rådmannen står fast på at brualternativ 6 vil vere meir negativ for busetnaden på Nerlandsøya enn alternativ 9 og 11.

Innspel frå Harald Igesund

Vedlagt til saka ligg eit innspel til trasèval frå Harald Igesund. Innspelet vert lagt ved saka og oversendt til Statens vegvesen for vurdering.

Skipstrafikk

Kystverket på si side i prosessen har vist til at dagens seglingsled legg begrensningar på fiskeflåten. Dei største fiskebåtane er i dag 26,3 meter høge og andre rederi vil også følgje etter og bygge tilsvarande høge båtar. Kystverket viser og til planen frå 2009 om utbetring av skjerma led mellom Nerlandsøy/Remøy og Bergsøy/Leinøy, der det er lagt opptil at leda får tilstrekkeleg djupne og breidde. Leda er også brukt av trafikk i transitt langs kysten. Tiltaket vil bidra til auka framkommelegheit og auka sikkerhet.

Det går fram av forprosjektet at hurtigruta har avtale med staten fram til 2020 om bruk av Torvika som hamn. Frå rapporten kan ein lese at det ikkje kan utelukkast at Fosnavåg, som ligger meir sentralt og har fleire brukarar av hurtigruta, blir ei meir attraktiv hamn for hurtigruta i framtida. Ei utviding av seglingsleden gjennom Vaulane kan vere attraktiv for ekspedisjonsturisme i området. Ein del av hurtigruta sine skip i området har ei høgde på 29 meter. Det er derfor heilt klart at Fosnavåg kun kan vere interessant for Hurtigruta dersom bruene blir minst 30 meter høge. Med andre ord vil det vere store forventningar knytta til framtidig skipstrafikk gjennom Søre Vaulen og Nordre Vaulen.

Herøy kommune har med sine planar vist til at ein ynskjer å legge til rette for ei ny kai i ytre del av Fosnavåg. Dette kan gi Fosnavåg ein konkurransefordel med omsyn til si plassering langs riksveg nummer 1 og soleis tiltrekkjer seg fleire skip til området. Ei større seglingsled vil opne opp for større skipstrafikk, også for dei som i dag seglar sør for Bergsøya og Leinøya.

Eit sentralt punkt har vore kva krav Kystverket vil sette til det nye seglingsløpet. Standard høgdekrav for biled er på 30 m høgde, men fartøybehovet på staden kan både gje auka og minska seglingshøgde (uavhengig av om det heiter hovud- eller biled). I forslag til ny farledsnormal (ikkje godkjent) blir det lagt opp til at seglingshøgdene skal aukast.

Økonomi

I investeringsprogram for fylkesvegvar for perioden 2014-23 har Møre og Romsdal fylkeskommune sett av 370 mill. kroner til ny Nerlandsøybru.

I forslaget til fylkeskommunen (fylkesutvalet 17 november 2015) sitt budsjettforslag for periode 2016 -2019 har prosjektet fått auka rammer som vist nedanfor:

Tillegg Samferdsel (mill kr)

Investering	2016	2017	2018	2019	Sum
Mindre tiltak	+5	+5			+10
Mindre tiltak bruer	+5	+5	+5	+5	+20
GS-veger		+20	+10	+10	+40
Nerlandsøybrua		+20	+60	-20	+60
Ferjekai Liabygda	+44	-38,5	-5,5		0
Sum	+54	+11,5	+69,5	+5	+130

Dekning ved tilpasningar av øvrige investeringsprosjekt.

Oppsummering

Herøy kommune skal vere offensiv, framtidsretta og gjere bevisste strategiske val. Ein skal saman utvikle lokalsamfunnet slik at det er attraktivt for turistar, busetting og skape gode vekstvilkår for næringslivet. Dette skal ein gjere ved å samhandle, ha god kommunikasjon, god medverknad og vere nytenkande.

I Herøy er det tradisjon for å satse på prosjekt og tiltak som gjev positive ringverknadar i lokalsamfunnet på kort og lang sikt og kommunen si rolle er å leggje til rette for m.a bustadutvikling og næringslivsvekst i kommunen. Ein strategi ein har nedfelt er m.a næringsverksemd retta mot turisme i Fosnavåg.

Ein er vidare opptatt av at kommunikasjonsaksane inn og ut av kommunen og i regionen bør samsvare best med aksane som styrkar komplementariteten for kommunane. Ei klar målsetjing er å styrkje Fosnavåg som kommunesenter og sikre trygge vegsamband på land og farleier til sjøs. Strategien som skal leggest til grunn er å arbeide for framtidsretta kryssingar av fjordane.

Saka om brukryssinga til Nerlandsøya vil vere førande for Remøybrua som og skal erstattast. Kva bru høgde som vert valgt vil og vere avgjerande for korleis farleda gjennom Vaulane skal utviklast på sikt. Rådmannen er samd i skildringa som statens vegvesen framfører med omsyn til fordelar og ulempar for alternativ 9 og 11. Det er vist til at m.a at alternativ 9 og 11 gir sikker anleggsgjennomføring, god landskapstilpasning og lågast kostnad av brualternativa. Dei mest vesentlege ulempene er knytt til kulturminner og landbruk.

Rådmannen vurderer saka som strategisk viktig for utvikling av kommunesenteret Fosnavåg med omsyn til ny vekst og utvikling innanfor fleire områder framover. Ein støttar statens vegvesen si tilråding at brualternativ 9 og 11, ny bru parallelt med noverande bru, vert vurdert som dei beste alternativa. Heilskapleg sett meiner rådmannen at alternativ 11 vil vere det mest framtidsretta og gi dei beste vekstvilkåra for lokalsamfunnet på sikt og i tråd med dei mål og strategiar som er nedfelt i gjeldande samfunnsplan.

Staten vegvesen sine dokumenter i prosjektet finn ein på denne lenka her:
<http://www.vegvesen.no/Fylkesveg/fv18fv20heroybruer/alternativ-nerlandsoya>

Fosnavåg, 22.11.2015

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Jarl Martin Møller
Avd.leiar

Sakshandsamar: Jarl Martin Møller

Ⓟ 12/24/25 WSV

Kopi: Ordf.

Engelsen

Herøy kommune
Ordføreren
6090 FOSNAVÅG

HERØY KOMMUNE RÅDMANNEN	
Reg.nr.	Saksbet. JM
- 3 NOV. 2015	
Ark.kode P	
Ark.kode S	
J.nr.	Dok.nr.
Kassasjon	

Ingvar H. Seth (H)
Torgeir H. Langva
Christian Garmann
(H): Møterett for Høyesterett

Merete Lossius Opdahl
Guri Falck Kristensen

Adv.flm. Sjur Engelsen Lange

Vår ref.:

IHS/ ykf/ igesund 3010
Ansvarlig partner: Ingvar H. Seth
E-mail: ingvar.seth@juris.as

Deres ref.:

Dato:

30. oktober 2015

NY BRO TIL NERLANDSØYA - OPPFØLGING AV INNSPILL FRA LEIF MORTEN OG THERESE IGESUND

Leif Morten og Therese Igesund er eier av en landbrukseiendom på Bergsøy-sida av sundet der det nå skal bygges ny bro til Nerlandsøya. De to driver med sau, og har stor interesse for landbruk, og er svært opptatt av å holde virksomheten i gang, både på kort og lang sikt.

Når ekteparet Igesund nå har kontaktet meg og bedt om min bistand, er det fordi det for tiden pågår utredning med hensyn til valg av trasè for den nye broa. Konkret er det opplyst til meg at en nå venter på en foreløpig rapport fra Statens Vegvesen, hvor vegvesenet etter det en forstår vil konsentrere seg om få ulike alternativer som en også lager kostnadsestimater for. Dette har blant annet med valg av seilingshøyde å gjøre.

Leif Morten Igesund har undervegs i prosessen spilt inn et alternativ som er nedtegnet og skissert av Statens Vegvesen, og som er kalt alternativ nr. 6. Dette er et alternativ som vil berøre landbrukseiendommen til Igesund i forholdsvis beskjeden grad, selv om en selvsagt er beredt på å ta sin del av de ulemper et slikt nytt anlegg vil medføre. Igesund har imidlertid registrert at alternativ nr. 6 er vurdert som uaktuelt, og at administrasjonen i Herøy kommune visstnok skal ha vendt tommelen ned.

Når jeg nå tilskriver Herøy kommune på vegne av mine klienter, er det for å kommentere den begrunnelse som gjengis i artikkel i Vestlandsnytt tirsdag 27. oktober, og hvor utviklingssjef Jarl Martin Møller begrunner nærmere og understreker med tydelig styrke at alternativ nr. 6 er uaktuelt. Dette er slik jeg ser det svært forbausende, og den begrunnelse som Møller bruker er svært spesiell.

Uten at jeg har oversikt over alle detaljer, forstår jeg at det er relativt kort tid siden behovet for ny bro til Nerlandsøya meldte seg. Det er også grunnen til at planarbeidet nå skjer relativt raskt, og kanskje legges det opp til at en skal finne løsninger uten å måtte gå igjennom omstendelige prosesser med bl.a. konsekvensanalyse, utarbeidelse av reguleringsplan m.m.

Jeg vil så konkret kommentere nærmere den begrunnelse som utviklingssjefen fremfører i avisen.

At det er en relativt ny reguleringsplan på Nerlandsøya, kan ikke være en tilstrekkelig begrunnelse for at eksempelvis alternativ nr. 6 ikke blir nærmere vurdert. Alt av regulering i et nærområde må en muligens vurdere på nytt, når den situasjonen oppstår, som i vår sak, at Nerlandsøy-broa må fornyes. Da er det temmelig uinteressant i forhold til jakten på den optimale løsning om et område ved ene enden av broa har vært undergitt regulering for relativt kort tid tilbake eller ikke.

Leif Morten Igesund har skissert en mulig vegtrasè gjennom det aktuelle området på Nerlandsøya, jfr. vedlagte kopi av utarbeidet kartutsnitt. Her er lagt inn trasè for en veg som vil gå på bakken gjennom det aktuelle området, og med en bredde på 12 meter. Slik vegen her er skissert, vil avstanden til nærmeste naust bli 13 meter, og til nærmeste bolighus ca. 35 meter, regnet fra ytterkanten av det aktuelle avsatte arealet. Ingen eksisterende bebyggelse blir berørt.

Det en eventuell omregulering og framføring av veg gjennom det nylig regulerede området på Nerlandsøya medfører av ulemper for de som bor der, må veies opp i mot fordelene som alternativ nr. 6 representerer for ekteparet Igesund,. Det en da står overfor er den klassiske vurdering, landbruk mot andre økonomiske interesser. Til nå har landbruksmyndighetene i denne sak vist lite engasjement, men i den videre prosess vil en tro at både de lokale landbruksmyndighetene såvel som fylkeslandbrukskontoret vil måtte engasjere seg, og ha meninger rundt det som skjer.

Vern av dyrket mark og opprettholdelse av eksisterende bruk er noe de aller fleste i dag er opptatt av, og da må det være mulig å prioritere og tenke ulike tanker før en eventuelt konkluderer. Den begrunnelse som er anført fra Møllers side når alternativ nr. 6 er forkastet, fremstår som enkel og lite gjennomtenkt.

Jeg ber om at dette brevet blir vedlagt saksdokumentene når kommunen etter hvert skal behandle den foreløpige rapporten som kommer fra Statens Vegvesen.

Jeg ber om å bli holdt orientert om sakens videre behandling.

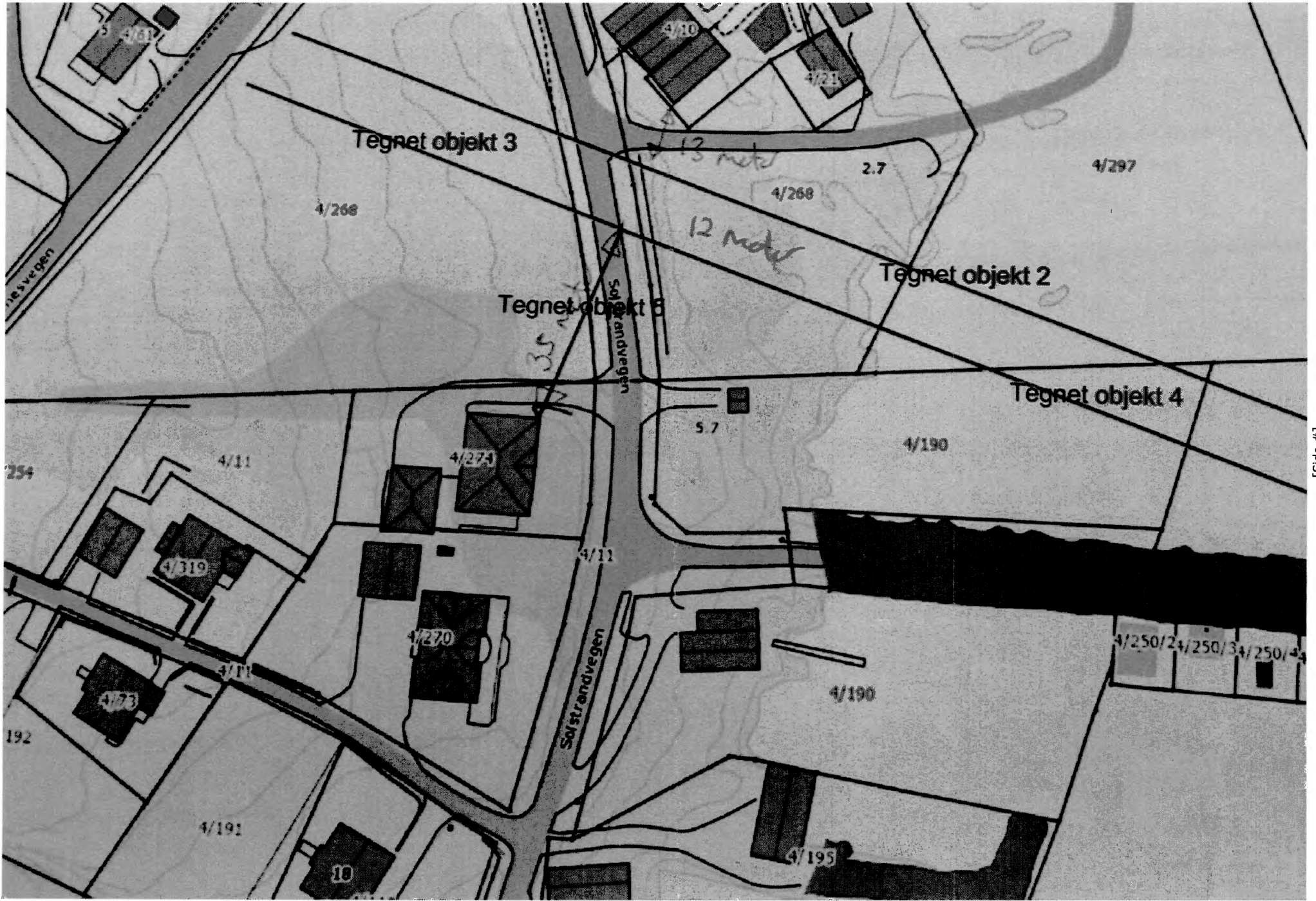
Med vennlig hilsen

Advokatfirmaet Engelsen DA

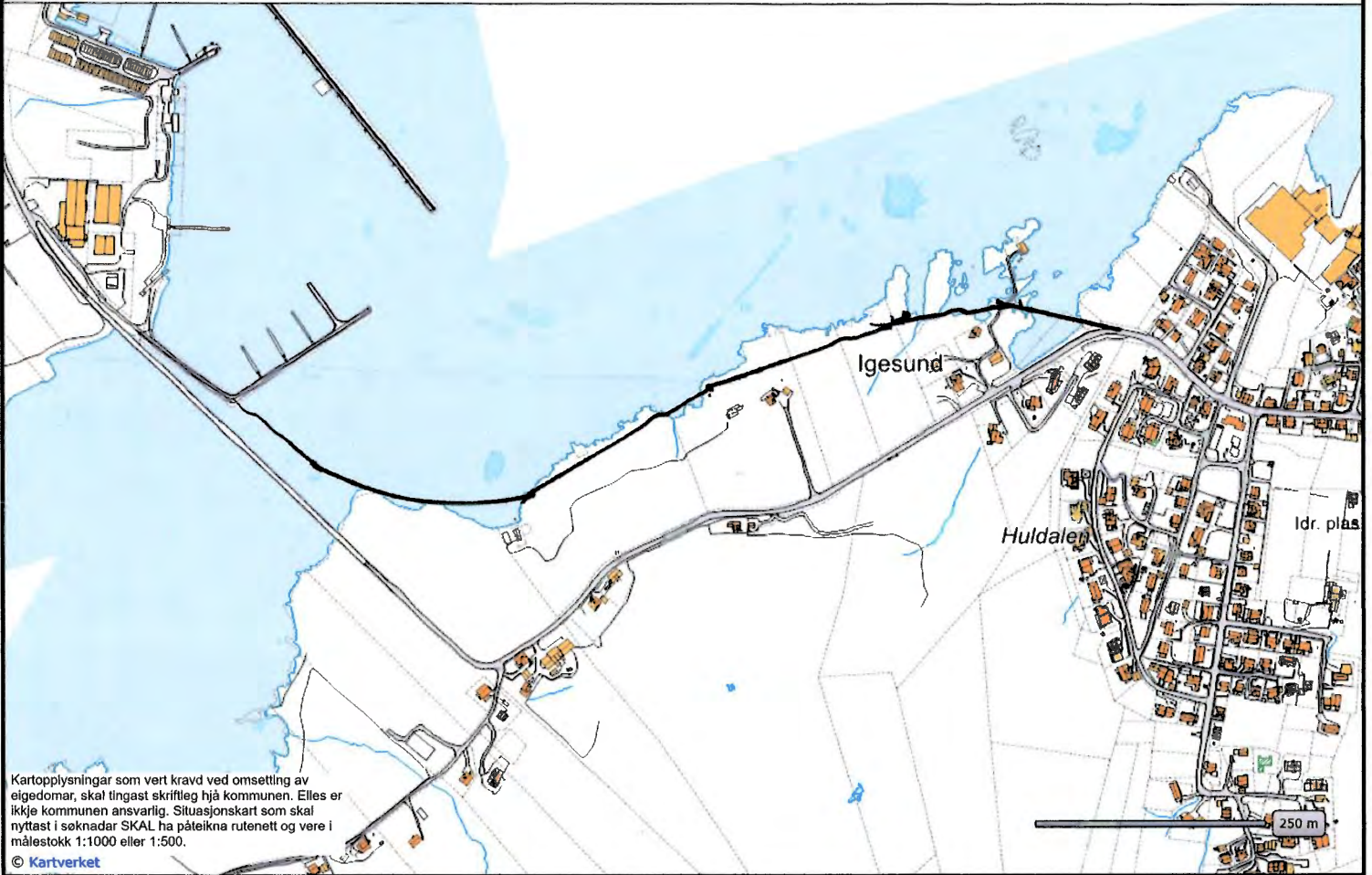

Ingvar H. Seth

Cc. Klient pr. e-post

[Side #]

Kartopplysningar som vert kravd ved omsetting av eigedomar, skal tingast skriftleg hjå kommunen. Elles er ikkje kommunen ansvarlig. Situasjonsskart som skal nyttast i søknadar SKAL ha påteikna rutenett og vere i målestokk 1:1000 eller 1:500.
© Kartverket

Vedlagte kart viser forslag til framtidig veg- og bru^{trase}nett i utlandsøy.

Alternativet medfører ei rekke positive fordelar som fornamn² kan dra nytte av i framtida.

Tasien ligg på god og side byggegrunn.

 HERØY KOMMUNE RÅDMANNEN	
Reg.nr. 2012/2425	Saksbeh. 377
13 NOV. 2015	
Ark.kode P	
Ark.kode S	
J.nr.	Dok.nr.
Kassasjon	

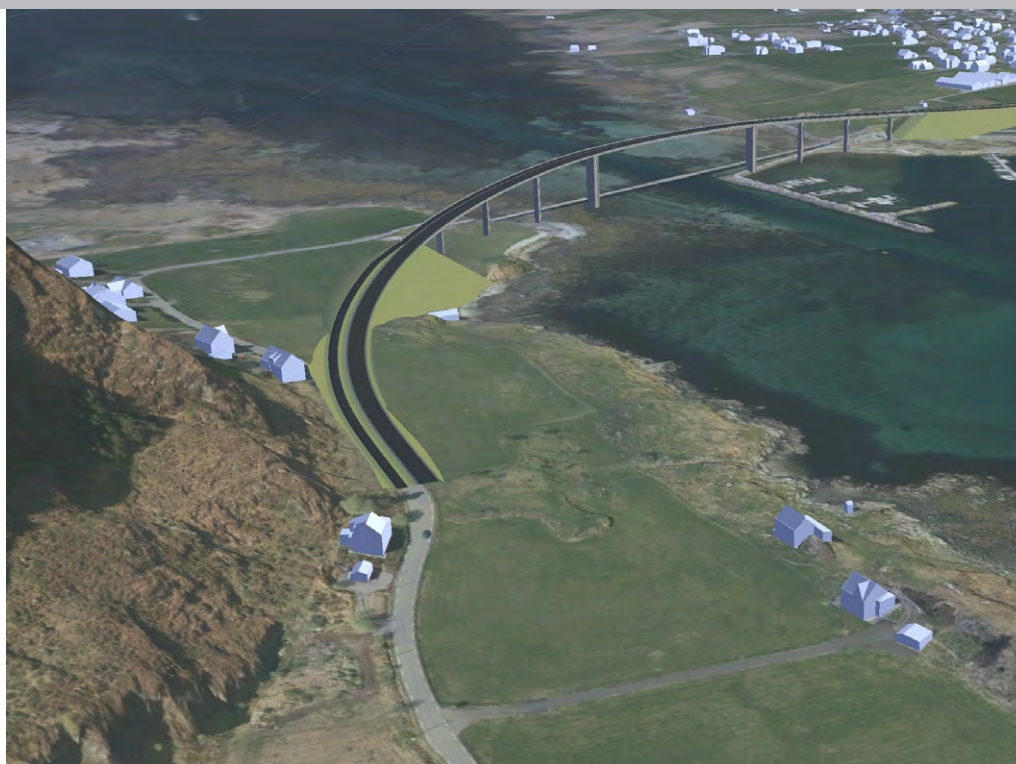
Harald Iggesund
Harald IGESUND
Gnr 35 Bnr 49, 81, 90

Statens vegvesen

**Møre og Romsdal
fylkeskommune**

Fv. 20 Nerlandsøybrua

Forprosjektrapport

Innhald

1	Innleiing	3
1.1	Bakgrunn for prosjektet	3
1.2	Formål.....	4
1.3	Gjeldande arealplanar	5
1.4	Prosess.....	7
2	Skildring av dagens situasjon.....	7
2.1	Landskap.....	7
2.2	Grunnforhold.....	8
2.3	Kulturminner	8
2.4	Naturmiljø.....	9
2.5	Naturressursar.....	9
2.6	Trafikkgrunnlag.....	10
2.7	Skipstrafikk	10
2.8	Seglingsled	11
2.9	Veg- og tunnelstandard.....	12
3	Skildring av alternativ	14
3.1	Fjelltunnel.....	14
3.2	Betongtunnel.....	15
3.3	Bru parallelt med eksisterande bru.....	16
3.4	Bru over båthamna.....	17
3.5	Andre vurderte og forkasta alternativ.....	18
4	Kostnader	19
4.1	Kostnadsoverslag.....	19
4.2	Usikkerheit knytt til kostnadene	19
5	Drøfting av alternativ og tilråding	19
5.1	Fordeler og ulemper.....	19
5.2	Tilråding.....	21
6	Vidare arbeid	21
Vedlegg.....		21
Vedlegg 1 - Oppsummering av innspel med våre kommentarar.....		21
Vedlegg 2 - Teikningar av alternativa		21
Vedlegg 3 - Skipstrafikkanalyse		21
Kjelder		22

1 Innleiing

1.1 Bakgrunn for prosjektet

I investeringsprogram for fylkesvegvar for perioden 2014-23 har Møre og Romsdal fylkeskommune sett av 370 mill. kroner til ny Nerlandsøybrua.

Nerlandsøybrua er ei 405 meter lang betongbru som bind saman Bergsøya i sør-vest med Nerlandsøya i nord-vest. Brua har ei generell breidde på 3,5 meter mellom kantsteinane. På toppen av brua er det ein 6,0 meter brei møteplass, og eit skarpt uoversiktleg høgbrekk. Sjølv om det er møteplass på toppen, er det visse problem med trafikkavviklinga når fleire bilar møtast.

Figur 1.1.1 Oversiktskart

Nerlandsøybrua tilhøyrer bruer som ble bygd på 60-70 talet som har slanke konstruksjonar, liten overdekning og relativt låge sementmengder. Alle desse faktorane bidreg til at fleire av bruene slit med korrosjonsskader. Det er gjennomført tilstandsregistrering av eksisterande bru over fleire år. Nerlandsøybrua har skader grunna armeringskorrosjon. For å stoppe armeringskorrosjonen er montering av katodiske anlegg ein metode som er brukt i Norge. Det er vanskeleg å få gode resultat med tradisjonelle betongreparasjonar. Eksisterande katodisk anlegg frå 90-tallet er utslitt og gir kun delvis beskyttelse av armeringa på brua. Over tid vil dette føre til blant anna avskalningar av betong, tverrsnittreduksjon av armering og ein reduksjon av bereevne som den mest kritiske konsekvensen. Ved å bruke katodisk beskyttelse kan ein forlenge levetida til ein konstruksjon eller konstruksjonsdel dersom den er infisert av klorider. På denne type bru er det mest sannsynlig kun katodiske anlegg med ledande maling som kan nyttast. Brua ligg i vêrhardt strøk, og det er få katodiske anlegg som er robuste nok til å tåle påkjenningane her. Då brua har riss m.m., kan det vere tvil om det kan monterast eit fullgodt katodisk anlegg. Levetida på eit katodisk anlegg er rundt 20 år. Kostnader for eit katodisk anlegg for denne brua vil typisk ligge mellom 25-35 mill. kroner. Dette anlegget må då skiftast ut att etter ca. 20 år.

Mulege tiltak i pårente av ny bru: Lysregulering, regulering av bruk av møteplass, nedsetting av akseltrykk, fjerning av asfalt/betongdekke, forsterkning m.m.

Brua har i tillegg ein del riss og sprekker som kan ha oppstått på grunn av overbelastning eller omlagring av krefter. Dette kan også få konsekvensar for framtidig bruk av brua. Brua har blant anna fått påført ei ekstra last på 90-talet i form av eit betong-/asfaltdekke. Brua blir etterrekna for å kunne fastslå bruas berevne med dagens tilstand. Dette arbeidet blir fullført i løpet av hausten 2015. Resultata frå dette arbeidet vil vere med å styre kva som skal gjerast vidare med brua. Ei analyse av levetidskostnader (livssyklus-kostnader) der brukstida (levetid) etter rehabilitering er sett til 20 år viser at rehabilitering og utskifting av det katodiske anlegget gir lågast levetidskostnad.

Nerlandsøybrua har ei seglingsled som er 20 meter høg (over spring høgvatn), 19 meter brei og 5 meter djup. Både Kystverket og kommunen har signalisert ønskjer om bru med høgare seglingshøgde enn det ein har i dag. Dette er bakgrunnen for at det gjennom forprosjektet er sett på andre løysingar som alternativ til bru, bl.a. fjelltunnel og betongtunnel.

Det skal gjennomførast ei tilsvarande forprosjekt for Remøybrua. Resultata frå forprosjektet for Nerlandsøybrua vil bli retningsgjevande for kva løysingar ein utgreier for Remøybrua.

Fig. 1.1.2 Nerlandsøybrua

1.2 Formål

Formålet med forprosjektet er å gi Møre og Romsdal fylkeskommune eit godt grunnlag for å velje ei framtidig løysing for kryssing av Søre Vaulen. Det er ønskjeleg at alternative løysingar blir utgreia og avklart så langt at ein kan gå direkte på regulering av ei valt løysing.

Forprosjektet skal utgreie følgjande hovudalternativ:

- Fjelltunnel
- Betongtunnel (senketunnel)
- Ulike brualternativ

Effekt mål for prosjektet:

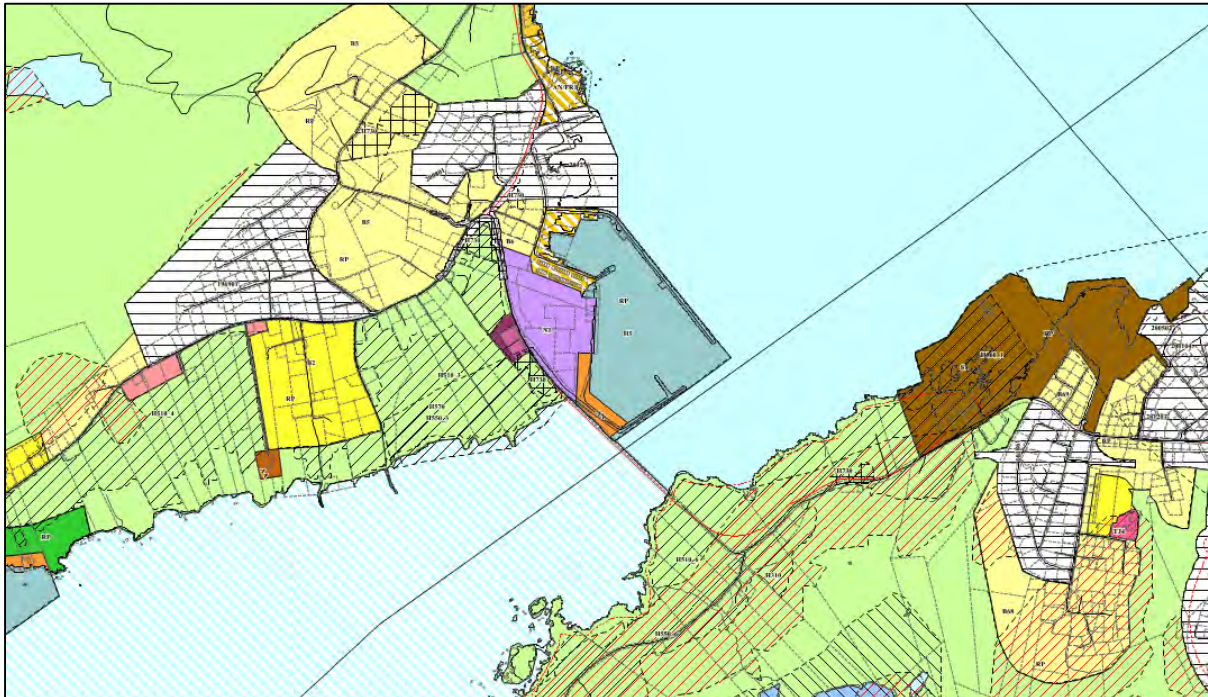
- Vegløysinga skal erstatte dagens fastlandssamband til Nerlandsøya og legge til rette for å oppretthalde dagens tillate akseltrykk på fv. 20.

- Vegløyninga skal avklare eventuelle konfliktar med Kystverket sine planar og ønskje, og koordinerast med desse i den grad dette er teknisk og økonomisk mogleg.
- Løyninga skal legge til rette for framkomelegheit og tryggleik for mjuke trafikantar.
- Løyninga skal ikkje medføre store konfliktar med avvikling av trafikken i anleggstida.

Forprosjektet skal innehalde kostnadsoverslag på $\pm 25\%$ for dei ulike alternativa.

1.3 Gjeldande arealplanar

Kommuneplan for Herøy 2013-2025

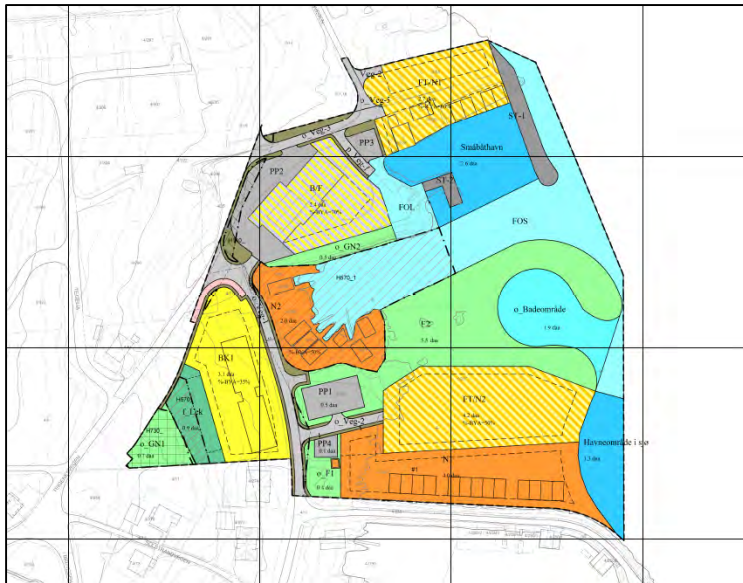
1.3.1 Utsnitt av gjeldande kommuneplan

Planen er vedteke i kommunestyret i Herøy 30. oktober 2014.

På Nerlandsøya er dei grøne områda vest for brua sett av til landbruks-, natur- og friluftsområde med omsynssoner for automatisk freda kulturminne, kulturlandskap og landbruk. Eit mindre raudt område er sett av til grav- og urnelund. Aust for brua er det lilla området sett av til næringsbusetnad, det oransje til naust og det blå til hamn.

På Igesundside er dei grøne areala sett av til landbruks-, natur- og friluftsområde med omsynssoner for ras- og skredfare, landbruk og automatisk freda kulturminne. Langs sjøen er det vist framtidig turveg/turdrag.

Detaljreguleringsplan Kvalsund

Figur 1.3.2 Detaljreguleringsplan Kvalsund

Planen er vedteke 28.11.2013 og omfattar områda nord for Kvalsund hamn. Brualternativ 6 som er vurdert og forkasta ville ha kom i konflikt med denne planen.

Forslag til reguleringsplan for Kvalsund hamn

Figur 1.3.3 Forslag til detaljregulering for Kvalsund hamn

Det er utarbeidd forslag til reguleringsplan for Kvalsund hamn. Planen har vore ute til offentlig ettersyn 11. mai – 22. juni 2012. Brualternativa og betongtunnelen vil få konsekvensar for planforslaget.

1.4 Prosess

Statens vegvesen Region midt har gjennomført forprosjektet på oppdrag frå Møre og Romsdal fylkeskommune.

Prosjektgruppa i Statens vegvesen har i tillegg til ein prosjektleiar vore samansett av prosjektmedarbeidarar innafor faga vegplanlegging, landskap, konstruksjon, geologi, geoteknikk, trafikk, utbygging og grunnnerverv.

Forprosjektet er utarbeidd i dialog med ei ei tverrfagleg arbeidsgruppe med representantar frå kommunen, Kystverket, fylkeskommunen og Statens vegvesen si prosjektleiing. I møta er alternative løysingar presentert og vurdert.

Den 1. oktober 2014 gjennomførte Statens vegvesen i samarbeid med Herøy kommune eit ope informasjonsmøte på Rådhuset i Fosnavåg. Under møtet vart det informert om alternative løysingar. Det vart opna for å stille spørsmål og kome med skriftlege merknader i etterkant. Mottekne innspel er oppsummert og kommentert i vedlegg til denne rapporten.

For å avklare krav til seglingsløp er Kystverket kontakta gjennom brev og e-post. Temaet har også vore drøfta i den tverrfaglege arbeidsgruppa.

For brualternativa har det rådgivande ingeniørselskapet Rambøll gjennomført ein skipstrafikkanalyse. Dei har gjort avklaringar om sjøtransport med Kystverket og andre interessentar i området.

Det er gjennomført grunnboringar for brualternativa, og utarbeidd geoteknisk rapport.

På grunn av store kulturverninteresser og stort potensiale for arkeologiske funn i områda ved Søre Vaulen, er det gjennomført møte med og innhenta uttale frå fylkeskommunen si kulturavdeling.

Arbeidet er elles basert på møter/synfaringar med grunneigarar/interessentar og innhenting av kjent kunnskap.

2 Skildring av dagens situasjon

2.1 Landskap

Nerlandsøya og Bergsøya sorterer under landskapsregionen «kystbygdene på vestlandet» og underregionen Ytre Sunnmøre (ref. NIJOS-rapport 10/2005). Typisk for landskapet si hovudform er eit småknudra relieff som er prega av spreidde, ruvande hattøyar, halvøyer og skjær- og øygard. Skjergard og eit kompleks av øyer ligg tett og skaper mindre landskapsrom, der mange sund og våger verkar som golv i landskapsromma. Spesielt for prosjektområdet er at landet hever seg svakt over ei større lengde på begge sider av Søre Vaulen, før fjellet reiser seg. Dette gjer sundet og landskapsrommet mellom Nerlandsøya og Bergsøya veldig ope og visuelt eksponert. Øyer som ligg på sydvest–nord aust aksa som Søre Vaulen utgjer (til dømes Gurskøy og Remøya) har utsikt gjennom dette sundet.

Vegetasjonen i regionen er typisk snau, prega av eit røft kystklima og karrige forhold. I prosjektområdet er det mykje grønt i form av dyrka mark, samt ein del planta skog i liene. Elles er øylandskapet prega av kystlynghei og fjellplanter.

2.2 Grunnforhold

Berg- og geoteknikkseksjonen har gjennomført grunnboringar som grunnlag for å vurdere fundamenteringsforholda på dei to alternativa for plassering av ny bru, sjå punkt 3.3 og 3.4.

Langs begge alternativa er det moderate djupner til berg. I sjøen er det sort sett eit tynt topplag over morene. Stort sett er det under 5 m til berg. På Nerlandsøya er det eit topplag av laust lagra sand over fast masse. For alternativet over småbåthamna er topplaget rundt 3 m. For alternativet langs eksisterande bru, er topplaget rundt 2 m tjukt.

På byggeplanstadiet må ein gjere meir detaljert grunnundersøking som gir fullgodt grunnlag for å prosjektere brua og for å vurdere behov for masseutskifting under fyllingane. Ein må også gjere ny botnkartlegging for det alternativet som blir valt.

For meir informasjon, sjå geoteknisk rapport nr. 2014151960-1 datert 06.02.2015.

2.3 Kulturminner

Riksantikvaren sin fagdatabase Askeladden viser at det er registrert fleire arkeologiske kulturminne i området, og potensialet for nye funn er stort.

Det mest verdifulle kulturminnet ligg like vest for fylkesvegen på Nerlandsøya, og inneheld fleire gravrøyser og ein bautastein. Oppe ved Kvalsundkrysset ligg det og fleire automatisk freda kulturminne; busettings- og aktivitetsområde, buplassar og gardsanlegg. På Igesund-sida ligg det eit busettings- og aktivitetsområde nord for fylkesvegen. Dette er også automatisk freda.

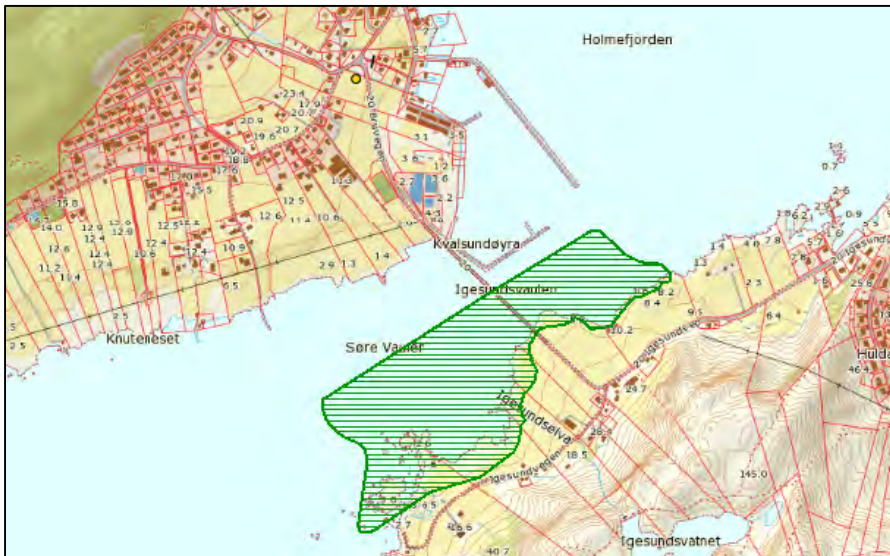
Figur 2.3.1 Automatisk freda kulturminner i område. Kjelde: Askeladden

Det er lagt vekt på å finne løysingar som ikkje råkar det verdifulle kulturminnet på Nerlandsøya. Fleire løysingar vil kome i konflikt med lokalitetane ved Kvalsundkrysset og på Igesund.

Dei alternative løysingane er lagt fram for fylkeskommunen si kulturavdeling, og deira innspel er innarbeidd i kapittel 3 og 5.

2.4 Naturmiljø

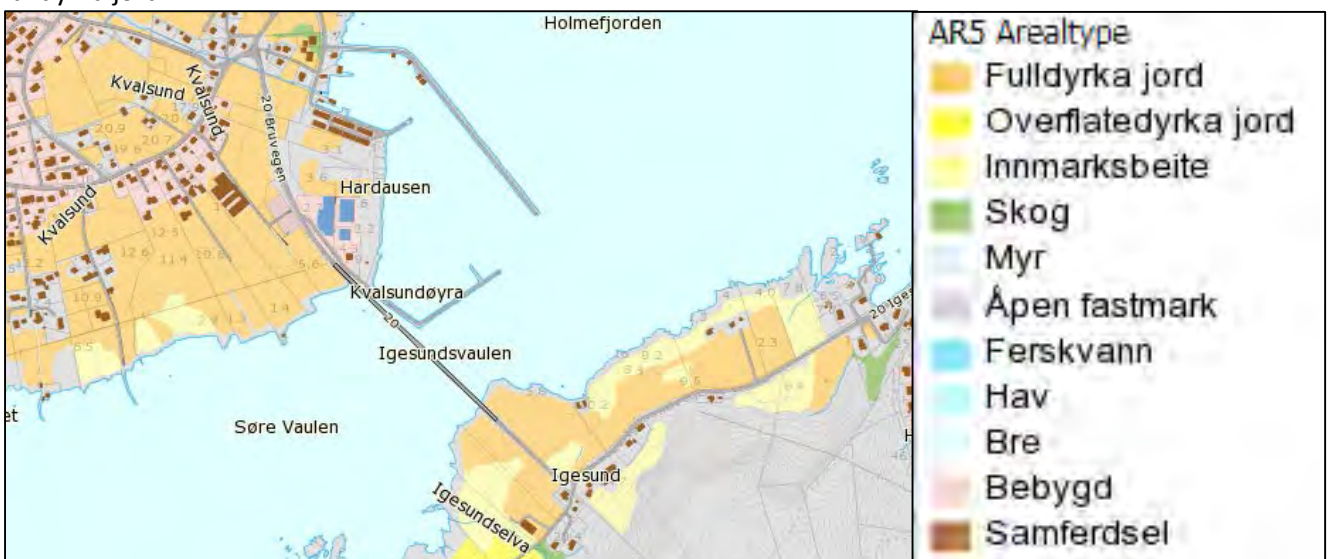
Området «Igesund Søre Vaulen (havstrand)» inngår i kartlegging av biologisk mangfold i Herøy kommune, sjå figur nedanfor. Området er der verdsatt til B (viktig) på grunn av en betydelig arts- og samfunnsdiversitet, utan at strandsamfunna er av de mest velutvikla:

Figur 2.4.1 Kartlegging av biologisk mangfold i Herøy kommune

2.5 Naturressursar

På begge sider av dagens fylkesveg ved Igesund og på vestre side på Nerlandsøya er store areal med fulldyrka jord.

Figur. 2.5.1 Arealtype (AR5) i området. Kjelde: www.skogoglandskap.no.

2.6 Trafikkgrunnlag

Trafikkmengda i 2014 var 1880 kjøretøy pr. dag (ÅDT). Tungtrafikkandelen er vurdert til å vere låg på grunn av at det ikkje er bedrifter på Nerlandsøya som genererer mykje tungtrafikk.

Fartsgrensa er i dag 60 km/t frå Fosnavåg sentrum og fram til Nerlandsøybrua på Igesundsida, 80 km/t over brua og fram til vegkrysset ved Kvalsund der fartsgrensa er 50 km/t.

2.7 Skipstrafikk

Vaulane er nord-sørgåande biled i det norske nettet for farleier, og Holmefjorden er omkransa av ei rekke fiskerihamner. I tillegg har området opa innsegling frå havet mellom Nerlandsøya og Runde/Remøya. Ein del av skipstrafikken til Fosnavåg går mellom Runde og Remøya fordi Rundebrua har ei seglingshøgde på 24 meter.

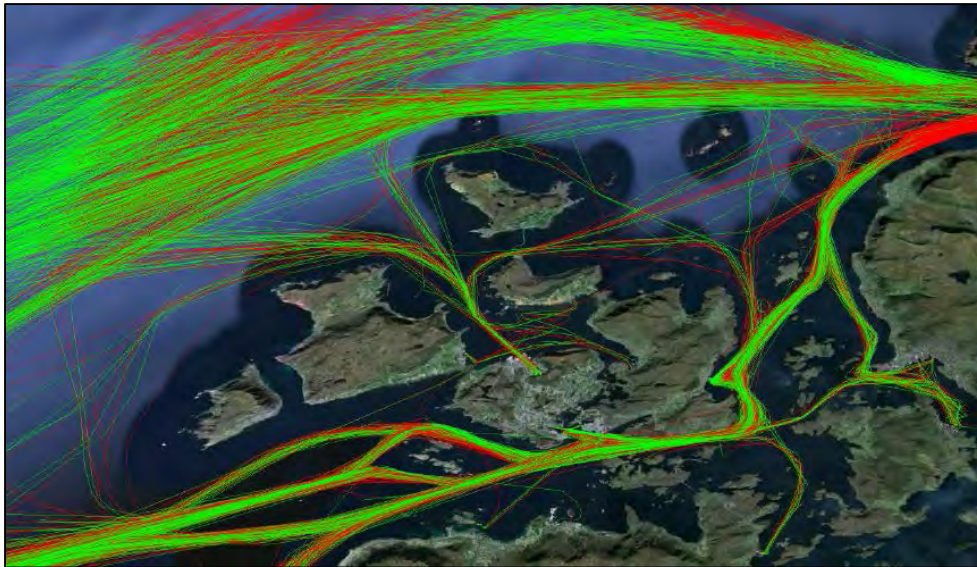
Vaulane er nord-sørgåande biled i det norske farledsnettet. Området har i tillegg innsegling frå havet mellom Nerlandsøya og Runde/Remøya. Holmefjorden er omkransa av fleire fiskerihamner, bl.a. Fosnavåg, Leinevika, Remøy og Kvalsund i Holmefjorden.

Kystverket har gitt informasjon om at det er mange fiskebåtar i området. Dagens seglingsled legg begrensningar på fiskeflåten. Dei største fiskebåtane er i dag 26,3 meter høge og andre rederi vil også følge etter og bygge tilsvarande høge båtar. Kystverket har også informert om at dei har en plan frå 2009 om utbetring av skjerma led mellom Nerlandsøy/Remøy og Bergsøy/Leinøy, slik at den får tilstrekkeleg djupne og breidde. Leden er også brukt av trafikk i transitt langs kysten. Tiltaket vil bidra til auka framkommelegheit og auka sikkerhet.

Herøy kommune har gitt informasjon om at det er planlagt å bygge ei større kai i ytre del av Fosnavåg. Dette kan tiltrekke fleire skip til området. Dessuten vil større seglingsled opne for større skipstrafikk, også for dei som i dag seglar sør for Bergsøya og Leinøya.

Hurtigruten går i dag innom Torvika med rute vidare til Ålesund og Molde. I dag har Hurtigruten bundet avtale med staten fram til 2020 om bruk av Torvika som hamn. Det kan ikkje utelukkast at Fosnavåg, som ligger meir sentralt og har flere brukere av Hurtigruten blir ei meir attraktiv hamn for Hurtigruten i framtida. Ei utviding av seglingsleden gjennom Vaulane kan vere attraktiv for ekspedisjonsturisme i området. Ein del av Hurtigruten sine skip i området har ei høgde på 29 meter. Det er derfor heilt klart at Fosnavåg kun kan vere interessant for Hurtigruten dersom bruene blir minst 30 meter høge.

Med andre ord er det store forventningar knytta til framtidig skipstrafikk gjennom Søre Vaulen og Nordre Vaulen. Dette kan resultere i auking av fiskeriflåte, supplyskip og reisande med Hurtigruten.

Figur 2.7.1

Figuren viser korleis skip med AIS-utstyr og ein djupgang på over 4,5 m segla i området i perioden frå oktober 2014 til og med desember 2014. Skip som seglar mot nord er markert med grønt og skip som seglar mot sør er markert med raudt. Dette viser at det er stor pågang av store skip i området. Samtidig ser ein at dagens begrensingar på seglingsløpa gjennom Søre Vaulen og Nordre Vaulen tvingar store skip til å velje rute nord eller sør for vaulane.

Skipstype	Antall
Lastebåt	8
Fiskebåt	1722
Andre	182
Hurtigbåt	17
Passasjerskip	13
Losbåt	224
Lystbåt	110
Seilskip	40
Redningsbåt	71
Tankskip	29
Bukserbåt	16

Figur 2.7.2 Skip som passerer bruene i dag fordelt på skipstype

Figuren viser at det primært er fiskebåtar som passerer bruene i dag.

2.8 Seglingsled

Nerlandsøybrua har i dag ein seglingsled som er 20 meter høg (over spring høgvatn), 19 meter brei og 5 meter djup.

Eit sentralt punkt er kva krav Kystverket vil sette til det nye seglingsløpet. Standard høgdekrav for biled er på 30 m høgde, men fartøybehovet på staden kan både gje auka og minska seglingshøgde (uavhengig av om det heiter hovud- eller biled). I forslag til ny farledsnormal (ikkje godkjent) blir det lagt opp til at seglingshøgdene skal aukast.

Gjennom møter i den tverrfagleg prosjektgruppa er det avklart at det av landskapsmessige og økonomiske omsyn ikkje er aktuelt å planlegge bruer med 40-50 meters seglingshøgde. Kystverket og

kommunen har også signalisert at dei ikkje ønskjer lågare seglingshøgder enn i dag. Dette på grunn av at båtane blir større, samt at lågbruer (16 m) av erfaring skaper problem for skipstrafikken.

I NTP ligg Vaulane inne med 8 meters utdjuving. Dette er ei vedlikeholdsmudring. Skal farleden oppgraderast for større farty, må seglingsløpet både gjerast djupare og breiare.

På grunnlag av drøftingar i den tverrfaglege gruppa, er følgjande lagt til grunn for utgreiingsarbeidet:

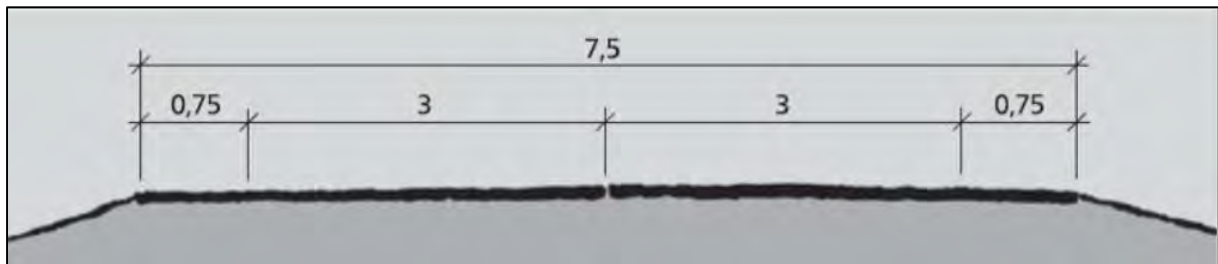
Seglingshøgder:	20 og 30 meter
Seglingsløp:	Seglingsdjupne på 11 m (LAT) og seglingsbredde på 75 m
	LAT = Lågaste astronomiske tidevatn

Hovudmålet med forprosjektet er å utgreie og få fastlagt eit hovudalternativ for kryssing av Vaulane. Optimalisering av den løysinga som blir valt, under dette seglingshøgde/bredde, veglinje og terrengforming, må gjerast gjennom ein formell planprosess.

2.9 Veg- og tunnelstandard

Krav i Statens vegvesen sine handbøker N100 Veg- og gateutforming, N400 Bruprosjektering og N500 Vegtunneler er lagt til grunn i dette forprosjektet.

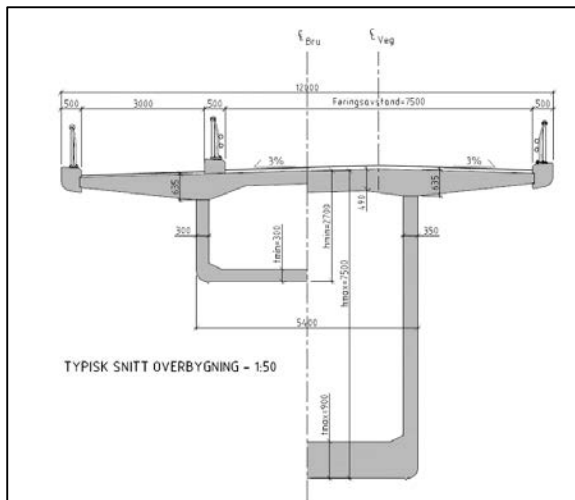
Ny veg er utforma etter standardklasse H₀2. Denne vegklassen for øvrige hovudvegar baserer seg på ei fartsgrense på 80 km/t og eit trafikkgrunnlag på 1500-4000 i årsdøgntrafikk. Breidda på vegen er 7,5 meter inklusive skulder, sjå figur 3.2.1.

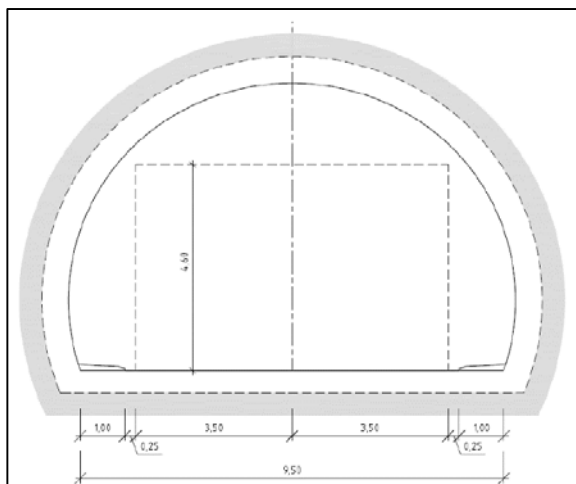
Figur 2.9.1 Tverrprofil H₀2 med 7,5 m vegbredde (mål i meter)

Terrenget på sørsida av brua og kravet til seglingshøgde kan gjere det aktuelt å søke fråvik frå minimumsverdiane for horisontal- og vertikalkurvatur.

Føringsbreidda på brua er teikna 7,5 meter, med ein 3 meter gang- og sykkelveg for mjuke trafikantar på den eine sida.

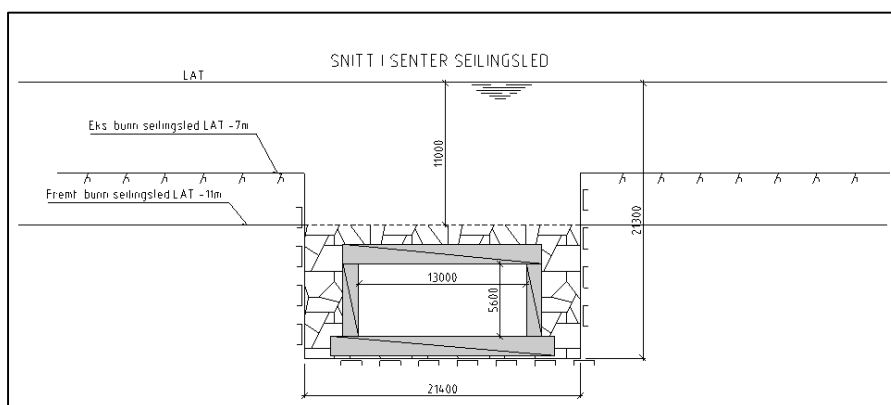
Figur 2.9.2 Typisk tverrsnitt ny bru

Figur 2.9.3 Tunneltverrsnitt T9,5

Fjelltunnelen er planlagt etter krava for tunnelklasse B, med tunneltverrsnitt T9,5. Ved planlegging av tunnelen er det også teke omsyn til NA-rundskriv 2014/6, som ikkje tillet meir enn 5 % stigning/fall i nye tunnelar, med mindre anna løysing ikkje er geografisk mogleg.

Betongtunnel (senketunnel) er planlagt med ei innvendig bredde på 13,0 meter. Dette gir rom for eit 3 meter breitt tilbod for mjuke trafikantar på den eine sida.

Figur 2.9.4 Tverrsnitt betongtunnel (senketunnel)

3 Skildring av alternativ

I forprosjektet er det vurdert 3 hovudalternativ for kryssing av Søre Vaulen; dvs. undersjøisk fjelltunnel, betongtunnel og ulike brualternativ.

3.1 Fjelltunnel

Skildring av fjelltunnelalternativet

Tunnelen er planlagt med tunnelpåhogg aust for Igesundvegen på Bergsøya i eit område der det tidlegare har vore eit massetak. Tunnelen vil gå i ei lang høgrekurve mot sør og krysse under Søre Vaulen ca. 500 m sør for noverande Nerlandsøybru. Vidare svingar tunnelen nordover igjen og tunnelpåhogg er teikna ved Teige med tilknytning til kommunevegen der. Det må byggjast ny veg frå kommunevegen og opp til fylkesvegen som går rundt Teigeneset. Her har det også tidlegare vore utarbeidd vegplanar for denne parsellen.

For fjelltunnelen er det lagt til grunn ei fjelloverdekning på 30 meter der tunnelen kryssar Søre Vaulen, slik at botnen i tunnelen kjem på ca. kote ±50.

Det er ikkje planlagt gang- og sykkelveg gjennom tunnelen og dette gjer at det ikkje blir noko tilbod for mjuke trafikantar gjennom tunnelen.

Tunnellengda blir ca. 2,5 km og tunnelen er planlagt med 5 % stigning.

Landskap

Utfordringa vil vere å få til gode terrengtilpassa tunnelpåhogg. Ved Igesund vil dette vere muleg, på Nerlandsøya ved Teige kan dette by på større utfordringar. Det er ikkje sett i detalj på utforming av tunnelpåhogg fordi dette alternativet er lite aktuelt då det ikkje gir eit tilbod for mjuke trafikantar til Nerlandsøya.

3.2 Betongtunnel

Skildring av betongtunnelalternativet

Det er sett på eit alternativ med betongtunnel for kryssing av Søre Vaulen. Dette fordi ein betongtunnel ikkje legg restriksjonar på seglingshøgda. Ved nærmare undersøkingar av grunnforholda og bruk av geoteknisk rapport frå 1961 viser det seg at bergnivået ligg på grunn djupne under terrenget og då vil tradisjonell senketunnel ikkje vere muleg. Tunnelen er tenkt utført som tørrstøyp i eit tørrlagt sund ved hjelp av til dømes spunting. Søre Vaulen må stengjast for båttrafikk i byggeperioden.

Det er sett på to alternative trasear for ein betongtunnel, den eine er planlagt ca. 70 meter sør for noverande Nerlandsøybru. På Igesundsida vil vegtraseen gå tvers over all dyrkamarka og på Nerlandsøysida er vegtraseen trekt vestover mot Kvalsund med samankopling til eksisterande vegnett i krysset mot kommunevegen til Geila.

Det andre alternativet kryssar båthamna omtrent i same trase som brualternativ 10 og 5. Dette alternativet kjem i konflikt med båthamna og har ein stor risiko ved gjennomføring.

Betongtunnelalternativet er uaktuelt på grunn av svært høge kostnader. Skulle dette alternativet vore aktuelt måtte føresetnaden ha vorte endra til at det er dagens seglingsløp som skal kryssast. Seglingsløpet kan då ikkje utvidast i framtida. Vidare bør tunneltraseen liggje akkurat der noverande Nerlandsøybru er plassert for å få ein kortast muleg betongtunnel. Det hadde vore ønskjeleg med lausmasse i heile tunnelen si lengde slik at spunting kunne utførast og kostbar sprenging blir unngått. Stigninga må også endrast frå 5 % til opp mot 10 % for å gjere betongtunnelen kortast muleg.

Landskap

Det er ikkje sett i detalj på utforming av tunnelpåhogg for dette alternativet fordi det uaktuelt på grunn av svært høge kostnader.

3.3 Bru parallelt med eksisterende bru

Skildring av brualternativ 9 og 11

Brualternativ 9 er bru er planlagt med seglingshøgde 20 meter og brualternativ 11 med seglingshøgde 30 meter. Brualternativa er planlagt nord for eksisterende bru og er lagt parallelt med denne. På Igesundsida er veglinja lagt med kurve i retning mot Fosnavåg for å komme lenger ifrå busetnaden. Brualternativa kjem i konflikt med industriområde på Nerlandsøya.

Det er føresett at det skal gå trafikk over eksisterende bru i anleggsfasen og at noverande bru blir fjerna når ny bru er opna for trafikk. Nesten alle brufundament vil bli ståande på tørt land og anleggsgjennomføringa vil vere sikker og er basert på kjente tekniske løysingar. Det er planlagt gang- og sykkelveg på vestsida av brua.

Landskap

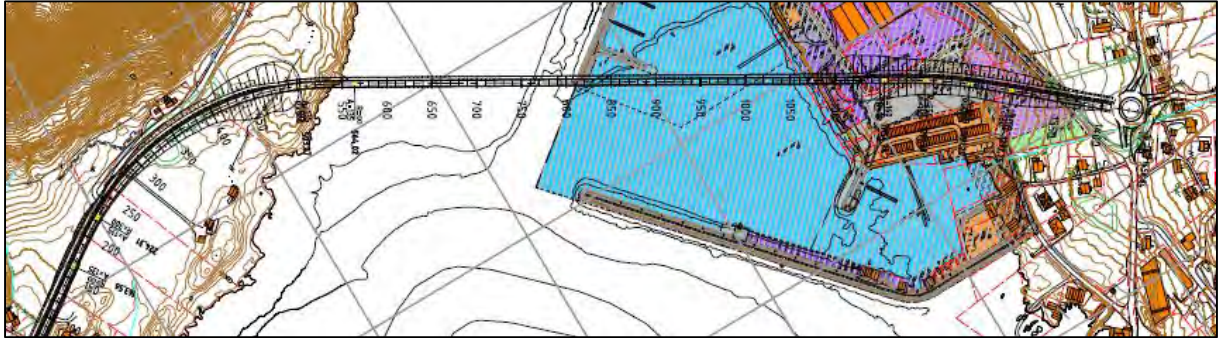
Dette alternativet er det som i minst muleg grad endrar landskapsbildet, då brua blir liggjande parallelt med og tett inntil der eksisterande bru ligg i dag. Traseen har også eit fortrinn i at den ligg vinkelrett på aksa som sundet utgjer, noko som er ein fordel estetisk sett. Det er også her sundet er på sitt smalaste og der det oppfattast som mest naturleg å krysse. Brukonstruksjonen i seg sjølv skaper liten negativ konsekvens i forhold til eksisterande situasjon. Fyllingar opp mot landkar og heving av vegen opp mot desse blir rett nok meir omfattande element enn kva som eksisterer i dag, og vil ha sine konsekvensar både for arealbeslag og visuelt sett, men dette gjeld uavhengig av traséval. På Igesund-sida er det likevel gode moglegheiter for å planere ut jordet for både å tone ned fyllinga visuelt sett, men også for å tilbakeføre noko av arealet som fyllinga beslaglegg til dyrka mark. Det er også her ei slik terrengtilpassing samsvarer best med terrenget sine naturlege former. Litt avhengig av korleis ein legg kurven frå brua og vidare i retning Fosnavåg, ser også dette alternativet ut til å vere beste kompromiss med tanke på omsynet til bustadene og nærleiken til vegen.

På Nerlandsøy-sida har alternativet negative konsekvensar ved at det kjem tett på kyrkjegarden og er i nærkontakt med kulturminner. Kyrkjegarden ligg likevel på eit lite forhøya platå ovafor, kor eksisterande veg går i dag. Vegfyllinga for dette alternativet vil gå over eksisterande veg og inn mot skråninga frå kyrkjegarden. Dette gir god moglegheit for terrengtilpassing av fyllinga inn mot kyrkjegarden, der mykje av fyllinga blir teke opp av nivåspranget mellom kyrkjegarden og eksisterande terreng. Det vil seie at fyllinga på denne sida av vegen vil opplevast som mindre dramatisk. Utsikta nordaustover frå kyrkjegarden blir redusert, men til gjengjeld er industriarealet som ein ser ned på i dag ikkje spesielt attraktivt.

Brualternativa er illustrert med to ulike høgder for dette alternativet, med høvesvis 20 og 30 meters seglingshøgde. 30-metersalternativet medfører også meir ruvande fyllingar opp mot veg og rundt landkar, med mindre brulengda blir forlenga for å unngå nettopp dette. Illustrasjonane kan sjåast her: <http://www.vegvesen.no/Fylkesveg/fv18fv20heroybru/alternativ-nerlandsoya>

3.4 Bru over båthamna

Skildring av brualternativ 10 og 5

Brualternativ 10 er bru med planlagt seglingshøgde 20 meter og brualternativ 5 med seglingshøgde 30 meter. Brualternativa er planlagt over båthamna. Brualternativa kjem i konflikt med interesser i båthamna og spesielt alternativ 10 med seglingshøgde på 20 meter kan gjere tilkomsten til båthamna for til dømes seglbåtar vanskeleg. Også for dette alternativet er det føresett at det skal gå trafikk over eksisterande bru i anleggsfasen og at noverande bru blir fjerna når ny bru er opna for trafikk. Alle brufundament vil stå på sikker grunn og er basert på kjente tekniske løysingar. Det er planlagt gang- og sykkelveg på vestsida av brua.

Landskap

Dette alternativet medfører to openbare negative konsekvensar; arealbeslag og splitting av landarealet som er avsett til næringsbygg og naust i forslaget til reguleringsplan for Kvalsund hamn, og kryssinga over sjølv småbåthamna/hamnebassenget. Uavhengig av om brua blir forlenga inn over land, for å redusere veg på fylling eller ikkje, vil vegtraseen vere ein barriere og bryte opp eit areal med stort potensiale for bygg og næringsutvikling. Eit slikt areal vil vere tent med å byggast ut mest mogleg samanhengande for å ivareta ei estetisk god og praktisk funksjonell utbygging.

Når det gjeld kryssing av båthamna, kan brusøyler plasserast med omhu for å vere minst mogleg til fysisk og visuelt hinder for bruk av hamna og opplevinga av staden. Likevel kjem ein ikkje frå at traseen svekker hamna sine kvalitetar både estetisk og praktisk. Traseen medfører ei lengre bru enn alternativet parallelt med eksisterande bru, då sundet er breiare her. Brua er også meir skråstilt over sundet. Desse to faktorane strid mot det som generelt blir oppfatta som estetisk naturleg.

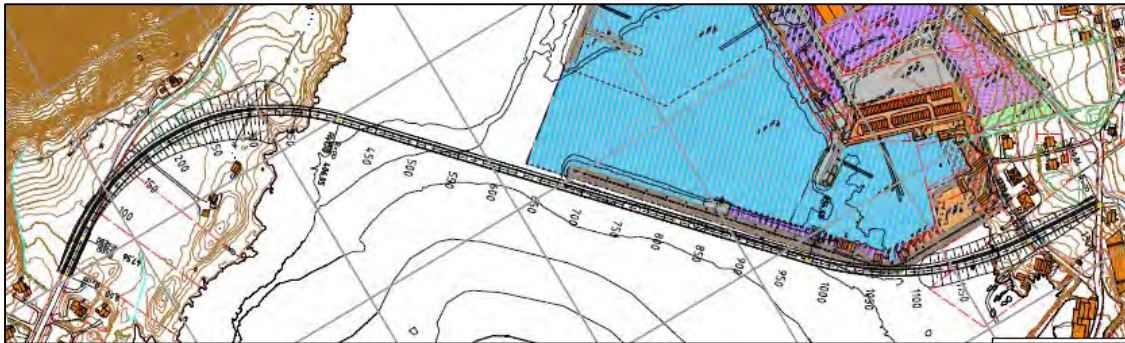
Om traseen blir justert noko på Nerlandsøy-sida, slik at landkar og vegfylling kjem tettare på rekka av naust, er det her eit alternativ å ta opp noko av fyllinga ved hjelp av ein natursteinmur for å redusere utslaget av fylling mot nausta. Dette kan også vurderast på motsett side av vegen, men ein skal vere klar over at dette er eit grep som kan gje eit visuelt inntrykk av at vegen ligg høgare og meir ruvande. Muring opp mot fylling på lgesund-sida tilrår vi ikkje. Her bør ein heller jobbe med å finne slake og gode overgangar mellom eksisterande terreng og fylling, slik at vegen opp mot brua ligg så naturleg tilpassa terrenget som det er mogleg å oppnå.

Brualternativa er illustrert med to ulike høgder for dette alternativet, med høvesvis 20 og 30 meters seglingshøgde. På grunn av sundet si breie og slake landskapsform, er det estetisk sett mest gunstig med det lågaste brualternativet. 30-metersalternativet medfører også meir ruvande fyllingar opp mot brua og rundt landkar, med mindre brulengda blir forlenga for å unngå nettopp dette.

Illustrasjonane kan sjåast her: <http://www.vegvesen.no/Fylkesveg/fv18fv20heroybruer/alternativ-nerlandsoya>

3.5 Andre vurderte og forkasta alternativ

Brualternativ 6

Det er teikna eit brualternativ med ny bru på nordsida av moloen til Kvalsund hamn. Bakgrunnen for at alternativet er forkasta er at brua vil «lande» midt i eit nyregulert område for busetnad og turisme og at alternativet vil få direkte nærføring mot eksisterande busetnad i området. Herøy kommunestyre har med reguleringsplanar i 2008 (Kvalsund-Teige) og seinast i november 2013 (Kvalsund) lagt klare føringar for arealbruken i dette området. I området er det oppført to nye bustadar som vart ferdigstilte i 2010. Brualternativ 6 vil få svært negative ulemper for desse. På bakgrunn av kommunestyret sine vedtak og prioriteringar med omsyn til arealbruk, tilrår administrasjonen i Herøy kommune at det ikkje blir gått vidare med alternativ 6.

Brualternativ 7 og 8

Det er sett på brualternativ med 20 m og 30 m seglingshøgde med ny bru lagt parallelt på nordsida av noverande bru. Brualternativa er veldig like brualternativ 9 og 11 med unntak på lgesundsida der vegen er ført parallelt heilt ned i tunet til gnr. 35 bnr. 1. Det er teikna ei rundkjøring som kryssløysing mellom fylkesvegen og kommunevegen på lgesund. Desse alternativna er forkasta fordi veg og rundkjøring kjem for nær busetnaden på lgesund.

Bevegelege bruer

Heve-, skyve-, klaffe- og svingbruer

Uaktuelt fordi:

- Lite egna konstruksjon ved store spennvidder
- Komplisert konstruksjon med mange tekniske installasjonar
- Risiko for påkjørsel av brubanen
- Kostbar brutype å vedlikehalde og drifte
- Risiko for at utstyret sviktar
- Tøft havmiljø
- Periodevis stengt i driftsfasen

4 Kostnader

4.1 Kostnadsoverslag

Kostnadsrapportane er utarbeidd i samsvar med Statens vegvesen si handbok 217 «Anslagmetoden». Kostnadsrapportar er interne dokument som er unnateke offentlegheit, jf. offentlighetslova § 23 første ledd. Årsaka er at det i desse overslaga vert lagt inn einingsprisar som av omsyn til konkurransesituasjonen ikkje kan vere offentlege. Hovudresultata (sluttsummen) vert offentleggjort.

Tabellen under er ei oppsummering av hovudresultata frå kostnadsberekningane:

Kostnader i mill. kr	Tunnel	Betong-tunnel	Brualternativ 5 SH = 30 m	Brualternativ 9 SH = 20 m	Brualternativ 10 SH = 20 m	Brualternativ 11 SH = 30 m
Kostnad (P50)	685	1439	398	362	374	386

SH = Seglingshøgde

4.2 Usikkerheit knytt til kostnadene

Investeringar er på dette stadiet berekna innafor ein usikkerhetsmargin på +/- 40 % for fjelltunnel og betongtunnelalternativ og +/- 25 % for brualternativa. Kalkulasjonane for dei ulike alternativ har imidlertid noko ulikt standardavvik.

Tabellen nedanfor viser at det er størst usikkerheit knytt til fjell- og betongtunnel alternativ.

Kostnader i mill. kr	Tunnel	Betong-tunnel	Brualternativ 5	Brualternativ 9	Brualternativ 10	Brualternativ 11
Nedre verdi (P15)	410	850	299	271	280	289
Øvre verdi (P85)	960	2000	498	452	467	482
Relativt standard-avvik	16,5 %	13,9 %	9,3 %	9,2 %	9,3 %	9,0 %

5 Drøfting av alternativ og tilråding

5.1 Fordeler og ulemper

Fjelltunnel

Fordelar:

- Ingen begrensingar for skipstrafikken
- Lite synleg i landskapet

Ulemper:

- Ikkje løysing for mjuke trafikantar
- Kan bli utfordrande å få til eit godt tunnelpåhogg på Nerlandsøya
- Høgare kostnader enn brualternativa
- Undersjøisk tunnel har høgare driftskostnader enn brualternativa

Betongtunnel

Fordelar:

- Ingen begrensingar for skipstrafikken
- Ikkje så veldig stor del av konstruksjon som blir synleg i landskapet
- Gang- og sykkelveg gjennom tunnelen er muleg

Ulemper:

- Svært usikker anleggsgjennomføring
- Enormt omfang av sprenging i sjø
- Store terrenginngrep på landsida i begge endar av tunnelen
- Det er nødvendig å søke og få fråvik frå stigningskravet i tunnelnormalen
- Lang byggetid
- Søre Vaulen blir stengt for skipstrafikk i byggeperioden
- Svært kostbar løysing

Bru nord for og parallelt med noverande bru – brualternativ 9 og 11

Fordelar:

- Sikker anleggsgjennomføring
- Lågare kostnader enn tunnelalternativa, og lågast kostnad av brualternativa
- Teknisk kjente løysingar
- God landskapstilpasning

Ulemper:

- Brualternativ 9 gir avgrensa seglingshøgde
- Konflikt med kulturminner
- Konflikt med landbruksinteresser ved Igesund
- Innløysing av lagerbygningar på Nerlandsøya i Kvalsund
- Brualternativ 11 med seglingshøgde på 30 meter blir vesentleg dårlegare for gåande og syklende

Bru over båthamna – brualternativ 10 og 5

Fordelar:

- Sikker anleggsgjennomføring
- Lågare kostnader enn tunnelalternativa
- Teknisk kjente løysingar

Ulemper:

- Brualternativ 10 gir avgrensa seglingshøgde
- Konflikt med kulturminner
- Konflikt med landbruksinteresser, men mindre enn for brualternativ 9 og 11
- Konflikt med hamneinteresser
- Litt høgare kostnader enn brualternativ 9 og 11
- Brualternativ 10 med seglingshøgde 20 meter kan gi problem med tilkomst til båthamna
- Brualternativ 5 med seglingshøgde på 30 meter blir vesentleg dårlegare for gåande og syklende

5.2 Tilråding

Basert på det gjennomførte forprosjektet framstår brualternativ 9 og 11 ny bru parallelt med noverande bru som dei alternativa som har lågast investeringskostnad og har den sikraste anleggsgjennomføringa. Alternativa er også det med best når det gjeld landskapstilpasning og tek størst omsyn til stadsutvikling og eksisterande busetnad.

Statens vegvesen tilrår på eit fagleg grunnlag Møre og Romsdal fylkeskommune å gå vidare med dette alternativet og gjennom politisk behandling avklare seglingshøgda.

6 Vidare arbeid

Forprosjektrapporten blir i første omgang sendt til uttale til Herøy kommune og til Kystverket. Deretter blir rapporten sendt til behandling i Møre og Romsdal fylkeskommune. Den politiske behandlinga i både Herøy kommune og fylkeskommunen må avklare kva for seglingshøgde som skal leggjast til grunn for den vidare planlegginga.

Vedlegg

Vedlegg 1 - Oppsummering av innspel med våre kommentarar

Vedlegg 2 - Teikningar av alternativa

Vedlegg 3 - Skipstrafikkanalyse

Kjelder

<https://askeladden.ra.no/> og www.kulturminnesok.no

www.heroy.kommune.no

www.skogoglandskap.no

Statens vegvesen sine handbøker N100 Veg- og gateutforming, N400 Bruprosjektering og N500 Vegtunneler

Geoteknisk rapport nr. 2014151960-1 datert 06.02.2015

Kommuneplan for Herøy 2013-2025

Detaljplan for Koparstad-Kvalsvik frå 1975

Detaljreguleringsplan for Kvalsund godkjent 28.11.2013 - Arealplan-ID: 201276

Forslag til reguleringsplan for Kvalsund hamn datert 09.03.2012 - Arealplan-ID: 201007

Skipstrafikkanalyse datert 16.01.2015

Eigedomsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	RMY	Arkivsaknr:	2015/1620
		Arkiv:	611

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
223/15	Formannskapet	01.12.2015
194/15	Kommunestyret	10.12.2015

KJØP AV GNR. 38 BNR. 80 - EGGESBØVEGEN 9

Møtebehandling:

Eigedomsleiar Robert Myklebust møtte og orienterte.
Rådmannen si tilråding vart vedteken mot 1 røyst.
Per Kristian Furø, AP røysta imot.

Tilråding i Formannskapet - 01.12.2015

1. Kommunestyret vedtek kjøp av eigedomen gnr. 38 bnr. 9 med påståande bygg – Eggesbøvegen 9 – frå heimelshavar og seljar Unni Ada Myrvold Arhaug for kr. 2 200 000 pluss kostnader.
2. Kjøpesummen og kostnader til dokumentavgift og tinglysingsgebyr for skøyte vert gjort med slik budsjettendring:

Konto 02800 (grunnkjøp), ansvar 5011, funksjon 303 og prosjekt 50153 (Strategiske grunnkjøp) - ned kr 2.250.000,-
Konto 02800 (grunnkjøp), ansvar 5112, funksjon 261 og prosjekt 51412 (Omsorgsbustadar og base heimetenestene) – opp kr 2.200.000,-
Konto 01950 (gebyrer), ansvar 5112, funksjon 26 og prosjekt 51412 – opp kr 50.000,-

3. Ordføraren får fullmakt til å signere kjøpekontrakt mellom seljar og Herøy kommune som kjøpar.

Tilråding:

4. Kommunestyret vedtek kjøp av eigedomen gnr. 38 bnr. 9 med påståande bygg – Eggesbøvegen 9 – frå heimelshavar og seljar Unni Ada Myrvold Arhaug for kr. 2 200 000 pluss kostnader.
5. Kjøpesummen og kostnader til dokumentavgift og tinglysingsgebyr for skøyte vert gjort med slik budsjettendring:

Konto 02800 (grunnkjøp), ansvar 5011, funksjon 303 og prosjekt 50153 (Strategiske grunnkjøp) - ned kr 2.250.000,-
Konto 02800 (grunnkjøp), ansvar 5112, funksjon 261 og prosjekt 51412 (Omsorgsbustadar og base heimetenestene) – opp kr 2.200.000,-
Konto 01950 (gebyrer), ansvar 5112, funksjon 26 og prosjekt 51412 – opp kr 50.000,-
6. Ordføraren får fullmakt til å signere kjøpekontrakt mellom seljar og Herøy kommune som kjøpar.

Særutskrift:

Eigedomsavdelinga, her
Utviklingsavdelinga, her
Økonomiavdelinga, her

Vedlegg:

[Prenta vedlegg](#)

1. Kartskisse
2. Situasjonsplan for utbyggingsprosjektet

Saksopplysningar:

Saka gjeld kjøp av eigedomen gnr. 38 bnr. 80 med adresse Eggesbøvegen 9.

Bakgrunn

Herøy kommune byggjer omsorgsbustadar og base for heimetenesta på kommunens grunneigedom 37 bnr. 426 ved Herøy omsorgssenter – Blå avdeling. Prosjektet skal ferdigstillast innan utgangen av 2016 og erstatte dagens institusjonsplassar og kontorfasilitetar ved Herøy omsorgssenter – Gul avdeling.

Det er behov for erverv av grunn frå tilgrensande naboiegedom gnr. 38 bnr. 80 for å kunne etablere ei funksjonell og framtidsretta løysing for atkomst og parkering til prosjektet, sjå kartskisse i prenta vedlegg 1 og situasjonsplan for prosjektet i prenta vedlegg 2 til saka.

Grunneigar har vore i dialog med Herøy kommune om sal av heile eller delar av eigedomen tidlegare utan at ein har kome fram til ei løysing. Eigar førebur no

annonsering av eigedomen på den opne marknaden og har i den samanheng gitt kommunen nytt høve til å by på eigedomen i forkant.

Eigedomen

Gnr. 38 bnr. 80 er om lag 1 156 m² stor og bebygd med ein einebustad frå 1955 på om lag 200 m² BTA over 3 etasjar. Eigedomen ligg sentralt plassert, ved innkjøringa til dagens helsesenter og er næraste nabo til Herøy omsorgssenter – Blå avdeling og byggetomta for dei nye omsorgsbustadane og basen for heimetenesta.

Verdivurdering og budgivning

Det er av tidsmessige årsakar ikkje innhenta takst for eigedomen. Bud er gitt etter drøfting av med ein av kommunens takstmenn og etter samanlikning med tilsvarende eigedomar annonsert for sal.

Det er pr i dag annonsert totalt 14 samanliknbare eigedomar i Herøy. Snittprisen pr. m² er rekna til ca. kr. 10 000 pr. m². Median er også om lag på dette nivå. Lågaste prisantydning i referansegruppa er annonsert for kr. 1 500 pr. m². Høgste prisantydninga er på kr. 16 000 pr. m². Ein stor andel av bustadane har vore annonsert i lang tid utan at interessentar har akseptert prisantydninga.

Etter ei prisantydning frå selgar på kr. 2 800 000,- pluss omkostningar, la eigedomsleiar inn bod på eigedomen torsdag 19.11.2015 på kr. 2 100 000,-. Bodet vart auka til kr. 2 200 000,- pluss omkostningar laurdag 21.11.2015. Bodet vart akseptert av selgar søndag 22.11.2015.

Bod er inngitt med atterhald om etterfylgjande politisk godkjenning av kjøpet og elles under føresetnad av at eigedomen vert overdrege til Herøy kommune utan pengehefte eller andre hefte som kan forringe kommunens bruk av eigedomen.

Eit eventuelt erverv føreset elles kjøpekontrakt etter vanlege standardar og med overtaking av eigedomen etter nærare avtale med selgar. Kjøpekontrakt er ikkje utarbeida på tidspunktet for oversending av saka til politisk handsaming. Eigedomsavdelinga ber difor om at ordføraren får fullmakt til å signere endeleg kjøpekontrakt.

Konsekvens

Erverv av eigedomen gir Eigedomsavdelinga høve til å etablere atkomst og parkering for byggeprosjektet omsorgsbustadar og base for heimetenesta i samsvar med situasjonsplanen for prosjektet.

Bustaden kan nyttast som utleigebustad for ei periode og kan i den samanheng delfinansiere kapitalkostnadane for eit eventuelt erverv. Bygget bør rivast, seinast ved rivinga av Herøy omsorgssenter – Gul avdeling.

Dersom eigedomen ikkje vert kjøpt av Herøy kommune, må situasjonsplanen for byggeprosjektet reviderast og alternativ atkomst og parkeringsløyising utgreiast.

Vurdering

Rådmannen rår kommunestyret til å vedta kjøp av eigedomen gnr. 38 bnr. 80 for kr. 2 000 000,- pluss omkostningar og elles i samsvar med det bod som selgar har akseptert frå eigedomsleiar. Eigedomen har strategisk betyding for Herøy kommune, både for byggeprosjektet vedrørande nye omsorgsbustadar men også med tanke på vidare utvikling av kommunens eigedomar innanfor helse- og

omsorgssenterområdet. Rådmannen syner i den samanheng også til det vedtak kommunestyret har gjort om at det framtidige omsorgssentertilbodet i Herøy skal vidareutviklast innanfor dette planområdet. Kjøpesumen vurderast som forsvarleg sett opp mot den prisantydning som tilsvarande eigedomar annonsert for sal har.

Konsekvensar for folkehelse:

Ingen særskilt konsekvens.

Konsekvensar for beredskap:

Ingen særskilt konsekvens.

Konsekvensar for drift:

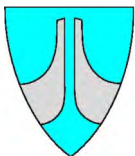
Eigedomen kan på kort sikt leigast ut som kommunal utleigebustad med delvis inntening av kapitalkostnadar som konsekvens.

Fosnavåg, 22.11.2015

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Robert Myklebust
Eigedomsléiar

Sakshandsamar: Robert Myklebust

1:1000

22.11.2015

Kartopplysningar som kreves ved omsetning av eigedomar, skal bestillast skriftleg hjå kommunen. Kommunen står ellers ikkje ansvarleg for feil i kartet.

	kommuneflate
Kyst	
	Havflate
Innsjøer og vassdrag	
	Innsjø
	Innsjøkant
	Elv/Bekk
	Kanal/Greft
	Kanal/Greft kant
Vegsituasjon	
	Veg
	Ytterkant fortau
	Annet vegareal
	Middeler/Trafikkøy
	Avgrensing mot annet vegareal
	Avgrensing mot avkjørsel
	Gang/Sykkelveg
	Parkeringsplass kant
	Autovern
	Vegdekkekant
	Gang/Sykkelveg kant
	Gangvegkant
Bygningsmessige anlegg	
	Annet qjerde
	Grunnriss/Hjelpelinje
	Flaqqstang
	Flytebrygge
	Flytebrygge kant
	Frittstående trapp
	Frittstående trapp kant
	Kai/Brygge
	Kai/Brygge kant
	Frittstående mur
	Lodrett forstøtningsmur
	Slipp/Kranqanq
	Steinqjerde
	Bru
	Bruavgrensning
Annqn naturinformasjon	
	Alle ubestemt
	Hekk
	Stein omriss
Kulturminner	
	Kulturminne R
	Kulturminnegrense
Høydeinformasjon	
	Høydekurve 5m
	Høydekurve 1m
	Forsenkningkurve 1m

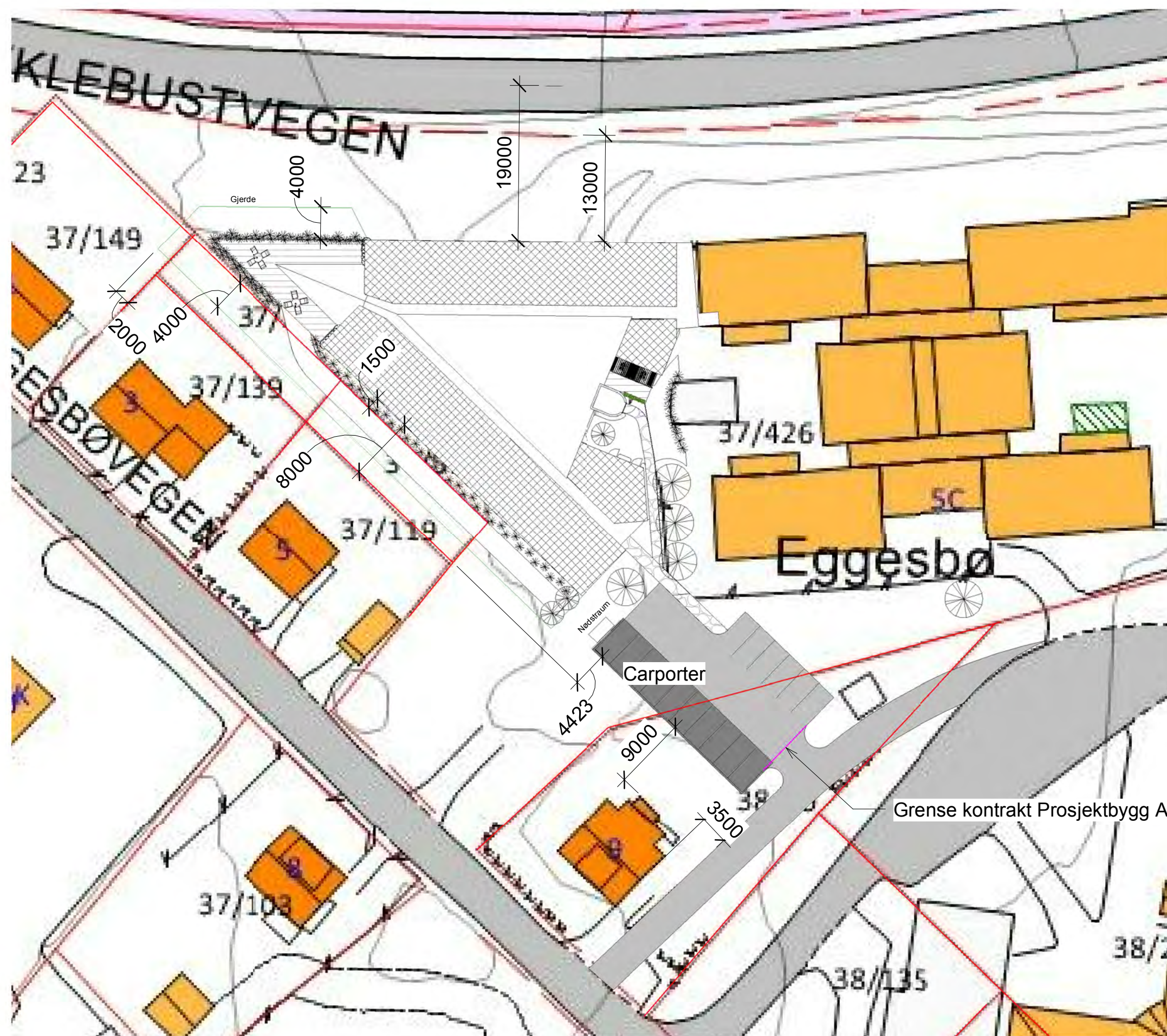
Bygninger	
	Bygningsdelelinje
	Grunnmur
	Bygning - Boliqbygg
	Bygning - Andre bygg
	Annen bygning
	Takriss
	Takoverbygg
	Takoverbygg kant
	Trapp inntil bygg, kant
	Veranda
	Bygningslinje
	Taksprang
	Mønelinje
	Låvebru

Matrikkel Tiltak (Avgjørelser i enkeltsaker)	
	Godkj. Nybygg
	Godkj. Tilbygg
	Godkj. Påbygg
	Omriss Tiltak
	Godkj. Nyb./Tilb./Påb.

DEK Kvalitet	
	Gårds- og bruksnummer
	Sikker grense - koordinatfesta
	Usikker grense - ikkje koordinatfesta
	Fiktiv grense - ikkje koordinatfesta

Stedsnavn og andre tekster	
	Vegnamn
	Annen opplysende tekst

Adresser	
	Adressepunkt tekst

Rev	Beskrivelse	Dato

Dato:	20.11.2015
Målestokk:	1 : 500
Teikna av:	KBV
Kontroll:	---

☐	DOKUMENTASJONSTEIKNING
☐	ARBEIDSTEIKNING
☐	ANBODSTEIKNING
☐	SØKNADSTEIKNING
☐	FØREBELS TEIKNING

Tiltakshaver:	HERØY KOMMUNE
---------------	----------------------

Prosjekt:	Omsorgsbustadar Herøy
-----------	------------------------------

Teikningsnavn:	Situasjonsplan
----------------	-----------------------

Prosjektnummer:	215	Teikningsnummer:	A101	Revisjon:	
-----------------	-----	------------------	------	-----------	--

Utviklingsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	BSS	Arkivsaknr:	2013/508
		Arkiv:	K24

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
225/15	Formannskapet	01.12.2015
195/15	Kommunestyret	10.12.2015

MILJØOPPRYDDING FOSNAVÅG HAMN - DEPONERING AV MASSER OG MILJØPROSJEKT

Møtebehandling:

Brev frå Nordmar Eigedom AS og Igesund Eigedom AS vart delt ut i møte.

Utviklingsleiar Jarl Martin Møller og planleggar Berit Sandvik Skeide møtte og orienterte.

Det vart halde gruppemøte.

Høgre, Krf og Frp kom med slikt nytt framlegg til pkt. 1i tilrådinga :

Herøy kommunestyre vedtek alternativ 2 og 3 som deponi. Dette omhandlar «huken» ved fiskarkona og frå indre almenning t.o.m. Fosnavåg Pelagic.

Pkt. 2 og 3 som i rådmannen si tilråding.

AP og Folkelista/SP kom med slikt endra framlegg til tilråding:

1. Herøy kommunestyre vedtek at alternativ 3 – indre del av Fosnavåg, skal nyttast til deponering av masser i samband med mudring av Fosnavåg hamn.

Pkt. 2 som rådmannen si tilråding.

3. Herøy kommunestyre vedtek at det vert sett i gong reguleringsplanarbeid som legg til rette for deponi i indre del av hamna.

Røysting:

Rådmannen si tilråding- 0 røyster.

Framlegget frå Høgre, Krf og Frp – 5 røyster.
Framlegget frå AP og Folkelista/SP – 4 røyster.

Tilråding i Formannskapet - 01.12.2015

1. Herøy kommunestyre vedtek alternativ 2 og 3 som deponi. Dette omhandlar «huken» ved fiskarkona og frå indre almenning t.o.m. Fosnavåg Pelagic.
2. Herøy kommunestyre går inn for miljøoppryddingsprosjektet, som skissert i saka . Administrasjonen skal i det vidare arbeidet søkje etter gode finansieringsløyningar for prosjektet.
3. Herøy kommunestyre vedtek at det vert sett i gong reguleringsplanarbeid som legg til rette for deponi i ytre del av hamna.

Tilråding:

2. Herøy kommunestyre vedtek at alternativ 2 – ytre del av Fosnavåg, skal nyttast til deponering av masser i samband med mudring av Fosnavåg hamn.
3. Herøy kommunestyre går inn for miljøoppryddingsprosjektet, som skissert i saka . Administrasjonen skal i det vidare arbeidet søkje etter gode finansieringsløyningar for prosjektet.
4. Herøy kommunestyre vedtek at det vert sett i gong reguleringsplanarbeid som legg til rette for deponi i ytre del av hamna.

Særutskrift:

- Kystverket, Region-Midt.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga.
- Møre og Romsdal fylkeskommune.
- Maritim teknisk komité.
- Anlegg- og driftsavdelinga.

Vedlegg:

1. Saksprotokoll K-sak 96/15, 27.8.2015.
2. E-post frå Gerh Voldnes AS, datert 28.10.15.
3. E-post frå Sævik Invest AS, datert 29.10.15
4. E-post frå Fosnavåg Pelagic AS, datert 11.11.15.
5. Kostnadsoverslag frå Rambøll AS, datert 9.11.15.

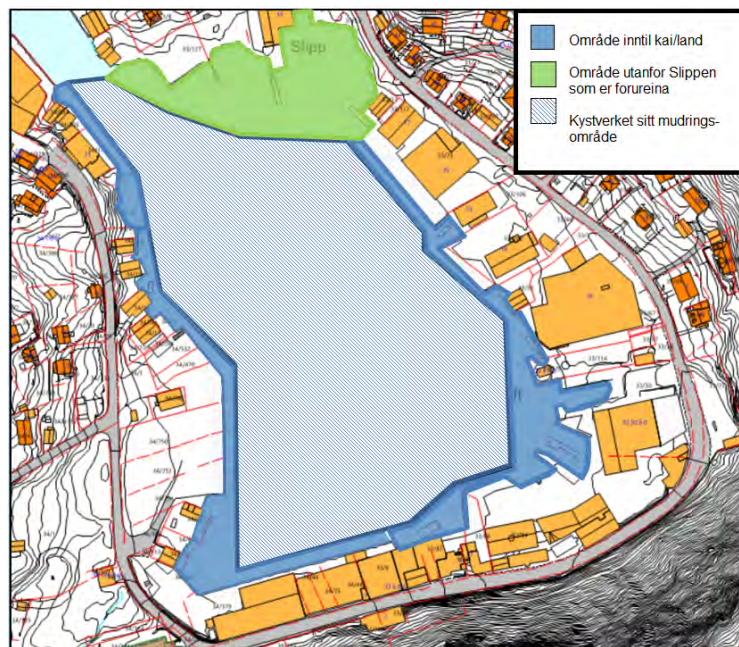
Bakgrunn:

Kystverket skal utdjupe Fosnavåg hamn. I følgje Kystverket sine planar skal hamna mudrast frå dagens – 6 m vassdjup til -8.3 m vassdjup. Prosjektet er gitt prioritet i NTP. Det er sett av 50 millionar og tiltaket er planlagt igangsett i 2017.

NGI gjennomførte miljøundersøking i hamna i 2010. Undersøkinga avdekte at det er behov for miljøtiltak i hamna. Nye undersøkingar gjennomført av Rambøll AS i 2013, stadfesta dette. Både i 2010 og 2013 vart det påvist meget sterk forureining av TBT og sterk forureining av PAH, kvikksølv, sink, cadmium og kopar. I tillegg vart det påvist høge konsentrasjonar av bly og PCB.

Rambøll AS konkluderte med at dataene frå undersøkingane er tilstrekkeleg som grunnlag for utarbeiding av tiltaksplan for botnsedimenta i hamna. Det vart også peika på at eventuell forureining på land må kartleggjast/vurderast og at eventuelle tiltak på land bør iverksetjast så fort som mogleg.

Kystverket har ansvar for forureining i hamnebassenget. Kystverket tek berre på seg arbeidet med mudring av delar av hamna. Området markert med lys blå skravur nedanfor viser i grove trekk området som skal mudrast i regi av Kystverket. Mørk blå farge viser arealet mellom mudringsområdet og land/kai. Kystverket forutset erklæringar frå kaieigarane med tanke på mudring av desse områda. Grøn farge viser området utanfor Slippen som innehar forureina sediment og som ligg utanfor Kystverket sitt prosjekt.

Maritim og teknisk komite (MTK, 23.4.2013) og formannskapet (14.5.2013) har gjennom vedtak gjeve klart uttrykk for ønskje om å få rydda opp i heile hamneområdet, for å hindre utleking av miljøgifter til hamnebassenget over tid.

Sitat frå vedtak:

“Formannskapet går inn for at det vert sett i gong arbeid med å få til eit samarbeid med Kystverket og andre aktuelle instansar, med tanke på miljøopprydding i Fosnavåg hamn.”

Miljøopprydding i Fosnavåg hamn har som siktemål:

1. Mudring for å oppnå auka seglingsdjupne (- 8.3 m). Store mengder forureina sediment vil bli fjerna frå hamna.

2. Utviding av mudringsprosjektet slik at ein får fjerna alle dei forureina sedimenta, også utanfor Kystverket sitt utdjupingsområde, slik at hamna blir rein.
3. Sikre aktive miljøkjelder på land, for å hindre at miljøgifter renn ut og forureinar hamna på nytt.
4. Opprydding og utbygging av avløp i hamna (jf. Hovudplan for avløp).

Rambøll AS har gjennomført undersøkingar på land i regi av Herøy kommune, som har avdekt område som er aktive kjelder til forureining i hamnebassenget. Med bakgrunn i undersøkingane, har Rambøll AS utarbeidd tiltaksplan for opprydding av forureina grunn på land. Risikovurderinga viser at det må iverksetjast oppryddingstiltak innanfor fleire område, særleg i delområde som kan bli påverka av tidevatnet. Grunneigar har ansvar for forureining på land.

Parallelt med undersøkingane i hamna og på land, har kommunen i samarbeid med Kystverket arbeidd mykje med å finne eigna lokalitet for deponering av masser.

Administrasjonen sitt arbeid er tufta på kommunestyret sitt vedtak av 27.8.2015, k-sak 96/15:

1. *Herøy kommunestyre vedtek at alternativ 2 og 3 kan nyttast til deponering av masser i samband med mudring av Fosnavåg hamn.*
2. *Herøy kommunestyre gir rådmannen fullmakt til å starte forhandlingar med aktuelle grunneigarar for etablering av deponi.*
3. *Herøy kommunestyre vedtek at det vert sett i gong reguleringsplanarbeid som legg til rette for deponi og sentrumsutvikling i Fosnavåg.*
4. *Herøy kommunestyre føreset at Kystverket dekker kostnader med utdjuping, mudring av ureine masser, samt etablering, sikring og overvaking av deponi.*

Kommunestyret har bestemt at massene kan deponerast i ytre eller indre del av hamna. Kommunestyret har ikkje endeleg teke stilling til om ein skal gå for ei rein mudring eller om ein skal gå for miljøprosjekt.

Saksopplysningar:

Masseberekning

Rambøll AS har på oppdrag av Kystverket gjennomført ei ny og oppdatert masseberekning, som viser mengd masse som skal deponerast i samband med mudring av hamna.

Utrekningane viser at det er 64.000 m³ som skal deponerast. Av dette er ca. 4400 m³ fjell.

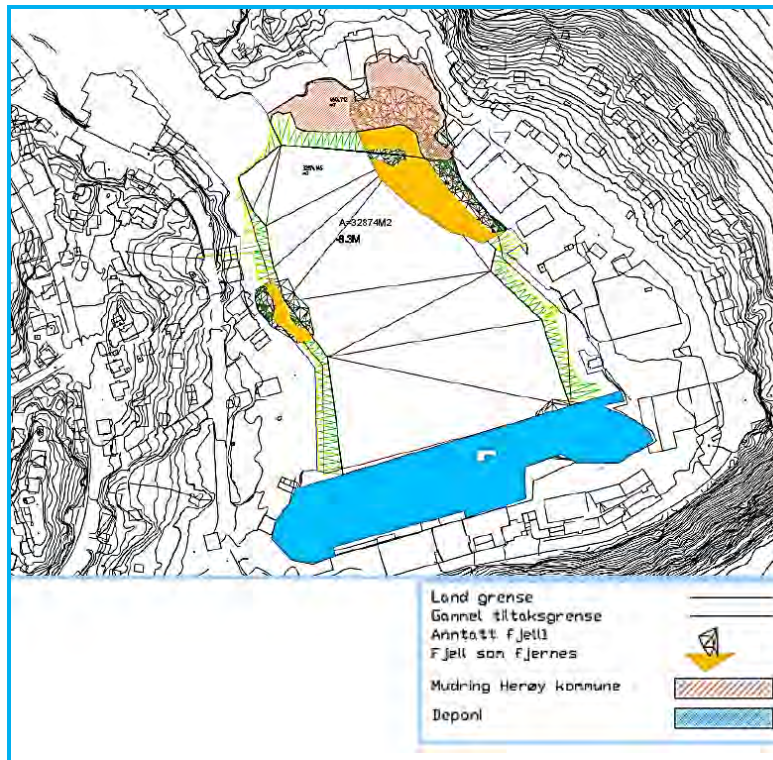
Dersom ein går for ei utviding av mudringsprosjektet, slik at ein får sikra eller fjerna dei forureina sedimenta, også utanfor Kystverket sitt utdjupingsområde, må ein ta med området

utanfor Slippen i utrekningane. Ein har pr. i dag ikkje tal knytt til mengde masse inn mot private kaier.

Rambøll AS skisserer to alternativ til løysing for området utanfor Slippen:

1. Tildekking av massene med ca. 40- 50 cm masse. Seglingsdjupna vert redusert betydeleg.
2. Mudring ned til 50 cm sedimentdjup og deretter tildekking med 50 cm reine masser. Det ligg pr. i dag ikkje føre nok informasjon til å kunne vurdere kor stort område som vil vere reint etter mudring. Prøvetaking og analyser av sjøbotnen etter mudring vil kunne avklare dette (jf. kostnadoverslag frå Rambøll AS, datert 9.11.2015).

Dersom ein går for alternativ 2 ovanfor, med mudring ned til 50 cm sedimentdjup over eit areal på 4604 m², viser utrekningar at det er ca. 2300 m³ som må fjernast utanfor Slippen.

Kartet ovanfor viser Kystverket sitt tiltaksområde (innanfor grøn og gul skravering) og Slippen (raud markering). Blå markering viser område som kan vere aktuelt for deponi.

Total masse som skal deponerast er 65657 m³. Dersom grunneigarane på land vert pålagt av fylkesmannen å fjerne forureina masser på land, og massene er eigna for deponering i deponiet, må ein ta høgde for at det skal deponerast meir masse.

Det er ikkje gjennomført utrekningar som viser mengd forureina masse på land.

Deponeringsalternativ

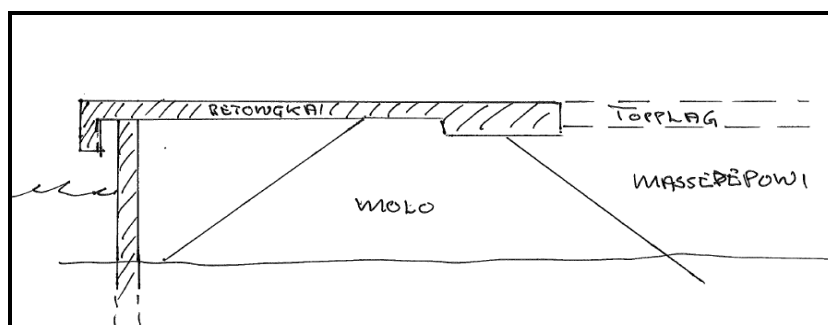
Kommunestyret har vedteke at alternativ 2 og 3 kan nyttast til deponering av masser. Felles for begge alternativa, er at huken kan nyttast til utfylling.

Alternativ 2 – ytre del av Fosnavåg

Alternativ 2, slik det vart presentert for k-styret

Kystverket sin plan for eit deponi i ytre del av hamna, går så langt ut på å etablere ei tradisjonell steinfylling / molo, der mudringsmassene vert deponert bak moloen. Over mudringsmassene må det leggjast på eit stabilt topplag før etablering av eit pelefundamentert kaidekke.

Prinsippskisse som viser oppbygging av molo

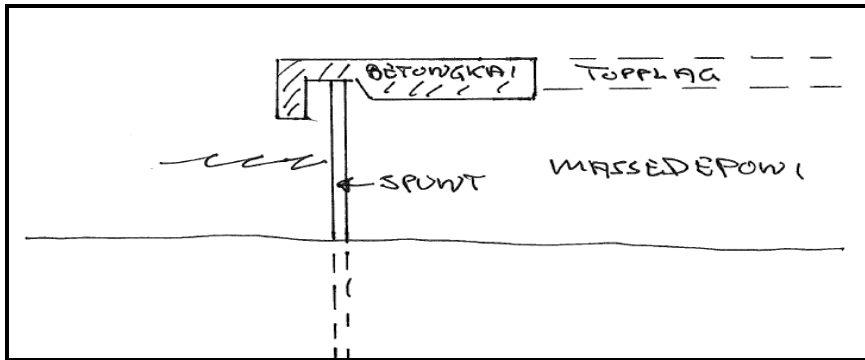
Deponiet kan utformast på ulike måtar, avhengig av kor mykje masse deponiet skal romme.

Skissene ovanfor viser ulike utformingar av deponiet. Endeleg utforming må prosjekterast og vurderast gjennom reguleringsplanarbeidet.

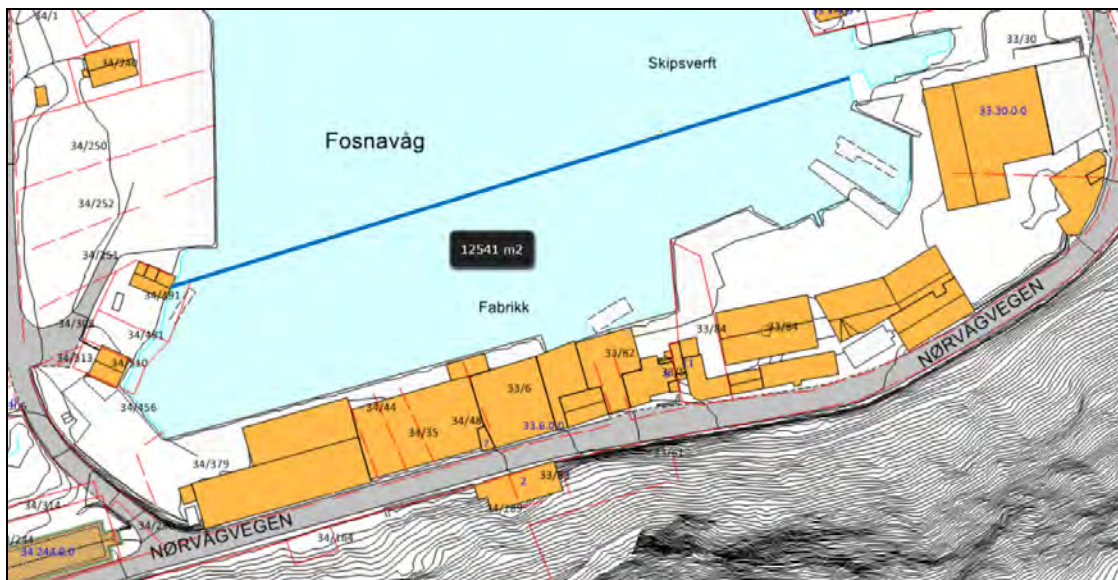
Alternativ 3 – indre del av hamna

Kystverket sin plan for deponi i indre del av hamna, går så langt ut på etablering av ein stålvegg (spunt) som avgrensar området der mudringsmassane kan deponerast. Over mudringsmassene må det leggjast på eit stabilt topplag før etablering av kaidekke.

Prinsippskisse som viser oppbygging av spunt

Spuntveggen vil i front gi ein forholdsvis slett front mot hamna, der skip kan gå heilt inntil når kai er etablert på toppen.

Skisse som viser førebels avgrensning av deponi i indre hamn. Deponiet rommar ca. 66.657 m³.

Sikkerheit

Det vert stilt strenge krav til rutiner for deponering, kontroll i anleggsperioden, overvaking og sikkerhetstiltak i samband med etablering av alle typar deponi. Det vert også stilt strenge krav til kontroll og overvaking av ferdig deponi.

Kystverket skal søkje om løyve etter forureiningslova til å fjerne (mudre) masser i hamna. Etaten skal også søkje om løyve til å deponere massene. Søknadene skal handsamast av fylkesmannen. Kystverket skal i samband med søknadene mellom anna gjere greie for tiltaka, hensyn til omgjevnadene, plan for overvaking og etterkontroll.

I samband med utarbeiding av reguleringsplan, vil det bli utarbeidd konsekvensutgreiing (KU). Konsekvensutgreiinga vil mellom anna omhandle naturmangfald, transport/ulukker, hamn, kaianlegg, støy og lukt. Det vil også bli utarbeidd ei risiko- og sårbarheitsanalyse (ROS), som del av reguleringsplanarbeidet.

Kostnader:

Kystverket tek på seg kostnader knytt til etablering av steinfylling/molo eller spunt. Kystverket fyller opp med masser opp til eit gitt nivå. Kystverket skal også stå for overvaking i anleggsperioden og overvaking/etterkontroll av deponiet.

Kostnader knytt til etablering av topplag og kaidekke/kaifront vert ikkje dekt av Kystverket. Kostnadene må dekkjast av framtidig kaieigar. Kommunen legg til grunn at grunneigar på land, skal eige utfyllt areal utanfor sin eigedom.

Kostnader knytt til fjerning (mudring) av masser utanfor Slippen, samt kostnader knytt til deponering av desse massene, inngår ikkje i Kystverket sitt prosjekt, og må dekkjast av andre instansar.

Rambøll AS har på oppdrag av Herøy kommune, berekna kostnadene i samband med mudring og tildekking av området ved Slippen. Rambøll AS viser til at det ikkje er mogleg å fastslå dei faktiske kostnadene ved mudring og tildekking før arbeidet vert kontrahert.

MUDRING	Lav	Høy	Lav	Høy
Mengde (m3)	2 302	4 604	Sum	Sum
Enhetspris	200	250	460 400	575 500
Massehåndtering	100	150	230 200	345 300
Sum			690 600	920 800
Rigg og drift påslag 10 - 15 %			69 060	138 120
			759 660	1 058 920
TILDEKING	Lav	Høy	Lav	Høy
Areal (m2)	4 604			
Enhetspris	120	170	552 480	782 680

Tabell 1. Ca. kostnader ved mudring og tildekking av slippområdet i Fosnavåg.

Utrekningane i tabellen ovanfor viser at mudring av området utanfor Slippen ned til 50 cm kan kome til å koste ca. 800.000 kroner ved låg einingspris og ca. 1.1 mill. ved høg einingspris (median 950.000). Tildekking av arealet er kostnadsrekna til ca. 550.000 kroner ved låg einingspris og ca. 800.000 kroner ved høg einingspris (median 675.000 kroner). Det vert gjort merksam på at kostnader knytt til deponering av massene ikkje er teke med i utrekninga. Det er lagt til grunn at Kystverket vil ta i mot massene. Deponikostnader utgjer ein vesentleg del av kostnadene ved mudring.

Ei rein tildekking vil vere eit noko rimelegare alternativ, særleg dersom deponikostnadene for mudringsmassane vert teke med i reknestykket.

Utrekningane viser at det sannsynlegvis kan vere same kostnad ved å mudre djupare (djupare enn 50 cm) til sjøbotnen er rein, i staden for å utføre både mudring og tildekking. Rambøll AS meiner det også truleg vil vere tilfelle sjølv om deponikostnadene vert teke med i vurderinga, sidan volumet av masser frå Slippen er såpass lite samanlikna med det øvrige mudringsvolumet i hamna som Kystverket vil stå ansvarleg for.

Kommunen kan søkje klima- og miljødepartementet om tilskot til opprydding av marin forsøpling (jf. kap.1420, post 71. Rundskriv T-1/15. Tilskotsordningar for 2016). Målgruppa for tilskotsordninga er frivillige organisasjonar og statlege, kommunale og fylkeskommunale føretak eller verksemder som er organisert som sjølvstendige rettssubjekt, som ideelle stiftingar, interkommunale avfallsselskap og friluftsråd.

I tillegg er det mogleg å søkje på Fylkesmannen sine skjønnsmidlar. Skjønnsmidlane skal i utgangspunktet dekkje skeivheiter i høve til kommunen sitt inntektssystem. I tillegg fins det

ein eigen pott til ekstra uforutsette kostnader, som kommunen kan søkje på. Tildeling skjer kvar haust.

Alternativ 2 – Ytre	Kostnader	Alternativ 3 - Indre	Kostnader
Grunnkjøpskostnader:	Avtaleutkast akseptert frå grunneigar den 19.11.2015.	Kostnader knytt til erstatning for naust	Ikkje taksert
Rein tildekking:	675.000,-.	Rein tildekking:	675.000,-
Mudring:	950.000,-.	Mudring:	950.000,-

Herøy kommune skal utarbeide reguleringsplan med tilhøyrande dokument (planprogram, konsekvensutgreiing mm), oppgradere infrastrukturen i området og rydde opp i VA-anlegg.

Kontakt med grunneigarar

Herøy kommune har vore i kontakt med grunneigarane tilgrensande alternativ 2 og 3, for å få synspunkt på korleis dei ser på prosjektet så langt.

Alternativ 2- ytre

Det er gjennomført fleire forhandlingsmøte med omsyn til å sikre areal for å deponere masser i ytre del av Fosnavåg. Administrasjonen meiner forhandlingsklimaet har vore konstruktivt.

Kommunen si tilnærming har vore at strandlina er det viktigaste å sikre i offentleg eige og at det er gjeve rom for å etablere framtidige kaianlegg, serviceanlegg og promenader.

Den 19.11.2015 aksepterte Nordmar Eigedom AS og Igesund Eigedom AS eit avtaleutkast som sikrar at deponi kan etablerast på eigedomane deira. Avtalen går i hovudsak på at kommunen erverver område A og B (sjå kart nedanfor) samt alle sjø- og tilflotsrettar framom areal A, B og grønt område markert på kartet.

Avtalen vert lagt fram kommunestyret for godkjenning i eiga sak straks den er klar. Dersom kommunestyret ikkje vel å gå inn for deponi på Nordmar Eigedom AS og Igesund Eigedom AS sine eigedomar vil det ikkje vere grunnlag for å gå inn avtalen med respektive firma.

Kommunen har i sitt tilbod lagt til grunn erfaringsprisar frå grunnkjøp i Fosnavåg sentrum herunder kaiareal for sitt tilbod. Med omsyn til og kompensasjon knytt til alle sjø- og tilflotsrettar er desse vurdert av vår kommuneadvokat og lagt til grunn i tilbodet som er akseptert av grunneigarane.

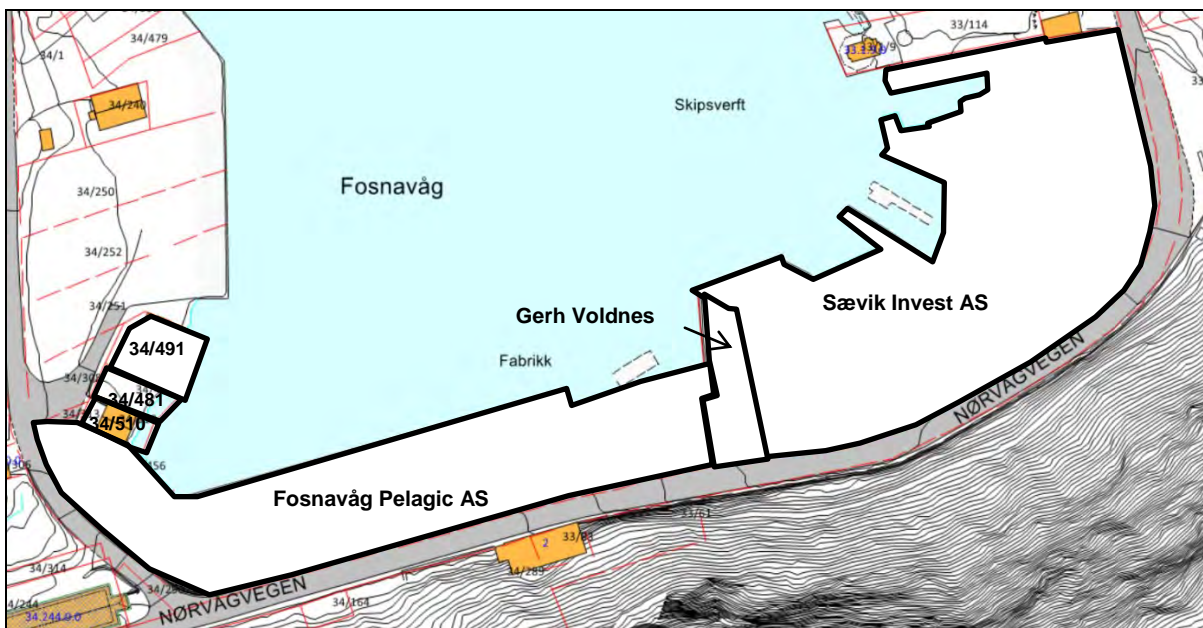

Kart som vart lagt til grunn ved siste forhandlingsrunde

Kommunen ønskjer å erverve område A og B samt alle sjø- og tilflotsrettar framom areal A, B og grønt område markert på kartet.

Alternativ 2 – indre del av hamna

Ein vore i kontakt med grunneigarane som vert direkte berørt i samband med etablering av deponi i indre del av hamna, jf. kart nedanfor.

Kart som viser eigedommane kommunen har vore i kontakt med

Eigarane av naust/nausttomter (gnr. 34, bnr. 481, 491 og 510) har i samtale med kommunen gitt uttrykk for at dei er positive til ei ev. deponering i indre del av hamna, under føresetnad av at dei får erstatning for tap av naust/nausttomt.

Dersom kommunen erverver naust/nausttomter vil dette vere areal som kan vere av interesse for kommunen eller andre næringsaktørar å utvikle i samsvar med vedteken reguleringsplan.

Fosnavåg Pelagic AS, datert 11.11.2015 gir uttrykk for at dei syns det er vanskeleg å ta stilling til prosjektet ettersom mykje informasjon manglar. Det vert vist til bygningstekniske detaljar og kva det vil koste. Fosnavåg Pelagic AS informerer om at dei har stillstand på anlegget i perioden 15. februar til 1. juni og frå 1. juli til 1. august. Dersom prosjektperioden for arbeidet med deponi, strekkjer seg inn i sesongen til fiskemottaket, vil verksemda ha behov for etablering av ei mellombels mottaksordning. Eventuell stillstand på anlegget vil kunne føre til tapte kunderelasjonar og marknadsandelar, som på lengre sikt vil innebere betydelege tap. Fosnavåg Pelagic AS presiserer at det er viktig at det vert teke omsyn til dette i samband med planlegging av prosjektet.

Næringsverksemda viser til at selskapet er nystarta og har avgrensa midlar. Kostnader knytt til etablering av toppdekke, kai og fending ligg ikkje inne i investeringsplanane til selskapet. Med tanke på vidare drift og utvikling, er det av stor betydning at toppdekke og kai med tilhøyrande infrastruktur vert ein del av prosjektet.

Fosnavåg Pelagic AS viser til at kommunen i dag har høve til å søkje Kystverket om støtte til utbygging av kai og at det er ein føresetnad for å realisere prosjektet.

Verksemda føreset at det vert ein grundig gjennomgang i høve til eksisterande og framtidig infrastruktur i området og at selskapet si totale kailengde vert oppretthalden.

Fosnavåg Pelagic AS gir klart uttrykk for at dei på sikt kan kome til å utvide og utvikle anlegget, dersom forholda vert lagt til rette for det. Noko som igjen vil kunne tilføre kommunen fleire arbeidsplassar.

Kommentar:

På noverande tidspunkt er det vanskeleg å sei kor lang tid det vil ta frå start til slutt. Det er mellom anna avhengig av om ein går for ei rein mudring eller om ein går for miljøprosjekt. Val av metode (sugemudring eller grabbing) vil også ha innverknad på kor lang tid arbeidet vil ta. Ein må kome lenger i planprosessen før ein kan sei noko om tidsaspekt.

Kystverket vil så langt det let seg gjere ta omsyn til drifta ved anlegget. Det bør setjast ned ei eiga styringsgruppe som har fokus på dette.

Både private, Kystverket og kommunen har lagt til grunn at nytt kaiareal skal vere eigd av private. Ordninga Fosnavåg Pelagic AS viser til, gjeld for offentlege kaier og ikkje for private kaier/kaianlegg. Etter det kommunen kjenner til, har regjeringa lagt fram forslag om å fjerne stønadsordninga knytt til bygging av kai.

Ein vidare dialog mellom kommune, Kystverket og private må til for å avklare om det er mogleg å få til offentleg/privat samarbeid på dette området.

Gerh Voldnes AS, datert 28.10.2015, gir uttrykk for at dei syns det er vanskeleg å ta stilling til eit deponi i indre hamn. Dette med bakgrunn i at dei ikkje har drift i føretaket til å kunne ta store kostnader knytt til etablering av nytt kaidekke/kaifront. Gerh Voldnes AS eig eit smalt område mellom Sævik Invest AS og eigedommen som Fosnavåg Pelagic disponerer.

Gerh Voldnes AS har tidlegare gått ut i frå at dei ville få erstatta kaifronten og eit minimumsdekke, slik at dei kunne få nytta arealet. Grunneigar finn det lite tilfredsstillande at det vert lagt opp til at dei må dekkje kostnader knytt til etablering av topplag, kaidekke og fending. Gerh Voldnes AS gjer kommunen merksam på at ein kan risikere at ev. nytt areal vil kunne bli liggjande utan opparbeiding i mange år framover, dersom dei ikkje får kompensert ny kaifront.

Grunneigar meiner kommunen må bere kostnadene knytt til etablering av fast dekke og kai/kaifront, slik at grunneigar seinare kan legge til rette for bygging

Kommentar:

Innspelet er teke til vitande. Det vert elles vist til kommentar til Fosnavåg Pelagic AS.

Sævik Invest AS, datert 29.10.2015, gir uttrykk for at dei i utgangspunktet er positive til deponi i indre hamn. Sævik Invest AS forutset at dei beheld same kaifasilitetar som i dag utan ekstra kostnader. Grunneigar viser til at dei har tenleg kai i høve til deira føremål. Sævik Invest AS har verken behov for eller midlar til ny kai.

Kommentar:

Innspelet er teke til vitande.

Vurdering:

Det ligg forureina sediment i store delar av hamna. Det meste av dei forureina sedimenta vil bli fjerna i samband med Kystverket sitt mudringsprosjekt, med unntak av til dels sterkt forureina sediment utanfor Slippen. Undersøkingar har avdekt forureina masser på land som er aktive kjelder til forureining i hamnebassenget. Fylkesmannen kan pålegge grunneigarane å fjerne dei forureina massene på land. Fylkesmannen har ikkje har teke stilling til når eit eventuelt pålegg vil bli gitt.

Kommunen har i samarbeid med Kystverket arbeidd mykje med å finne eigna lokalitet for deponering av massene. Kommunestyret gjekk i møte 27.8.2015, inn for at massene kan deponerast enten i ytre del av Fosnavåg eller indre del av hamna. Kystverket krev at det vert lagt opp til eit deponi.

Kommunen må no ta stilling til to sentrale spørsmål:

1. Kvar skal massene deponerast? Skal ein gå for ytre eller indre del av hamna? Dei ulike alternativa har sine fordeler og ulemper.

Tema	Ytre del av Fosnavåg	Indre del av hamna
Kostnader: <ul style="list-style-type: none">- Grunnkjøp- Etablering av kai	I forhandlingar med grunneigarane. Ev. kostnader knytt til etablering av kai. Kommunen kan søkje om midlar til etablering av kai og søke om kostnadsdekking inntil 50 %. Dette under føresetnad av at det vert ei offentleg kai. Usikkert om ordninga held fram.	Kostnader knytt til erstatning for naust/nausttomt. Ev. kostnader knytt til etablering av kai. Kommunen kan søkje om midlar til etablering av kai og søke om kostnadsdekking inntil 50 %. Dette under føresetnad av at det vert ei offentleg kai. Usikkert om ordninga held fram.
Miljø	Ein føreset at alternativa stiller likt når det gjeld miljø.	Ein føreset at alternativa stiller likt når det gjeld miljø.
Framtidig bruk:	Etablering av deponi i ytre del, vil legge til rette for byutvikling, jf. byutviklingsprosjektet.	Etablering av deponi i indre del av hamna legg til rette for næringsutvikling knytt til eksisterande eigedommar. Etablering av deponi med kaidekke vil på sikt kunne auke verdien av eigedommane som er tenkt skal eige det utfylte arealet.

Etablering av deponi i ytre del av hamna vil kunne legge til rette for byutvikling av Fosnavåg, jf. Byutviklingsprosjektet. Grunneigarane i ytre del av hamna har stilt seg positive til

prosjektet. Mindre detaljar knytt til avtale gjenstår. Ein føreset at dei to alternativa stiller likt når det gjeld miljø.

Etablering av deponi i indre del av hamna vil kunne leggje til rette for vidare næringsutvikling knytt til eksisterande eigedommar. Grunneigarane i indre del av hamna har gitt uttrykk for at dei er positive til prosjektet. Samstundes gir dei klart uttrykk for at dei ikkje har rom for å dekkje kostnader knytt til etablering av toppdekke, kai og fending. Grunneigarane meiner kostnadane må dekkjast av kommunen / prosjektet.

2.Rein mudring eller miljøprosjekt ?

Formannskap og kommunestyre har vore positive til miljøprosjektet slik det har vorte framstilt til denne tid. Det ligg no føre kostnadsoverslag for mudring og tildekking av massene utanfor Slippen.

Etter kommunen si vurdering vil ein måtte pårekna at det vil koste mellom 1.5 – 2 mill. kroner å fjerne dei forureina massene utanfor Slippen. Kostnader knytt til deponering av massene inngår ikkje i dette overslaget.

Administrasjonen har vore i kontakt med Miljødirektoratet, for å høyre om det fins midlar ein kan søkje på. Miljødirektoratet viser til at kommunen kan søkje om midlar til prosjekt som ikkje ligg inne på noko prioriteringsliste. Frist er 1. oktober årleg. Miljødirektoratet rår kommunen til å søkje neste år, ettersom midlane for 2015 allereie er fordelt. Forventa oppstart av tiltaket i hamna er i 2017. Det er ikkje vanleg å fordele midlar til prosjekt som ligg så langt framme i tid.

Kommunen kan søkje klima- og miljødepartementet om tilskot til opprydding av marin forsøpling (jf. rundskriv T-1/15). Søknadsfrist er 16. januar. Ein kan også søkje om skjønnsmidlar.

Vil ei rein mudring (jf. Kystverket si avgrensing) og opprydding knytt til kloakkutslepp til hamna vere tilfredsstillande? Ein vil få ein vesentleg betre miljøstatus i hamnebassenget sett i forhold til dagens situasjon.

Eller bør ein ta kostnadene med ei opprydding i dei forureina sedimenta ved Slippen, for å hindre framtidig spreing av forureina sediment. Og for å oppnå ein vesentleg betre miljøstatus i hamna, når ein først er i gang.

Fylkesmannen rår til at ein fjernar dei forureina massene ved Slippen samstundes med at Kystverket utdjuvar hamna. Dersom det ikkje vert gjort, vil det bli dyrare og meir omfattande seinare. Eit anna viktig moment, er at dei forureina massene utanfor Slippen vil kunne bli spreidde og gi forureining andre stader i hamna på sikt. Miljødirektoratet har stilt seg positive til og oppmoda kommunen å arbeide vidare med miljøprosjektet. Kommunen fekk hausten 2013, 100.000,- kroner i støtte til tiltaksretta undersøkingar i Fosnavåg hamn. Som nemnt ovanfor kan kommunen søkje klima- og miljødepartementet om tilskot til opprydding av marin forsøpling.

Norge har forplikta seg til å rydde opp gjennom Vassdirektivet. Fosnavåg hamn er gitt høg prioritet i forslag til "Regional plan for vassforvaltning for Møre og Romsdal region 2016-2021". Prioriteringa er gjort etter innspel frå det lokale vassregionutvalet. Planen vert lagt fram for fylkesutvalet i november med tanke på godkjenning i fylkestinget i desember. Høg prioritet i planen vil kunne gi kommunen fordelar i høve søknad om midlar inn mot Fylkesmannen, Fylkeskommunen og Miljødirektoratet. Vassregionmynde i Møre og Romsdal har støtta prosjektet med 50.000,-.

Konklusjon:

Rådmannen rår til at ytre del av Fosnavåg vert valt som deponiområde i samband med Kystverket sitt mudringsprosjekt. Grunneigarane har stilt seg positive til prosjektet og løysinga vil gi rom for vidare utvikling av Fosnavåg by.

Rådmannen rår kommunestyret til å gå vidare med miljøoppryddingsprosjektet, som skissert i saka. Administrasjonen skal i det vidare arbeidet søkje etter gode finansieringsløysingar for prosjektet, både opp mot fylkeskommunen, fylkesmannen, Kystverket og Miljødirektoratet.

Fosnavåg, 17.11.2015

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Jarl Martin Møller
Avd.leiar

Sakshandsamar: Berit Sandvik Skeide

Kystverket Midt-Norge

Postboks 1502
6025 Ålesund

Saksnr
2013/508

Arkiv
K24

Dykkar ref

Avd /sakshandsamar
DOK / LME

Dato
31.08.2015

**K-SAK 96/15: MILJØOPPRYDDING FOSNAVÅG HAMN - PRINSIPPAVKLARING
DEPONERING AV MASSER I SAMBAND MED MUDRING**

Vedlagt følger:

- K-sak 96/15.

Herøy kommunestyre har den 27.08.2015 gjort slikt vedtak i saka:

1. Herøy kommunestyre vedtek at alternativ 2 og 3 kan nyttast til deponering av masser i samband med mudring av Fosnavåg hamn.
2. Herøy kommunestyre gir rådmannen fullmakt til å starte forhandlingar med aktuelle grunneigarar for etablering av deponi.
3. Herøy kommunestyre vedtek at det vert sett i gong reguleringsplanarbeid som legg til rette for deponi og sentrumsutvikling i Fosnavåg.
4. Herøy kommunestyre føreset at Kystverket dekker kostnader med utdjuiping, mudring av ureine masser, samt etablering, sikring og overvaking av deponi.

Med helsing

Lisbeth Moltu Espeseth
e.f.

Kopi:

Fylkesmannen i Møre og Romsdal Fylkeshuset 6404 Molde
Møre og Romsdal fylke Fylkeshuset 6404 Molde
Maritim og teknisk komite
Anlegg- og driftsavdelinga

SAKSPROTOKOLL

-

Sakshandsamar:	BSS	Arkivsaknr:	2013/508
		Arkiv:	K24

Utvallsaksnr	Utval	Møtedato
150/15	Formannskapet	18.08.2015
96/15	Kommunestyret	27.08.2015

MILJØOPPRYDDING FOSNAVÅG HAMN - PRINSIPPAVKLARING DEPONERING AV MASSER I SAMBAND MED MUDRING

Tilråding frå rådmannen:

1. Herøy kommunestyre vedtek at alternativ 3 (kombinasjon av innsegling til Fosnavåg hamn og indre del av hamna) skal nyttast til deponering av masser i samband med mudring av Fosnavåg hamn.
2. Herøy kommunestyre gir rådmannen fullmakt til å starte forhandlingar med grunneigarar for etablering av deponi.
3. Herøy kommunestyre vedtek at det vert sett i gong reguleringsplanarbeid med sikte på etablering av deponi etter alternativ 3.

Møtebehandling i formannskapet 18.08.2015:

Rådmannen la fram slik ny tilråding i saka:

1. Herøy kommunestyre vedtek at alternativ 2 og 3 kan nyttast til deponering av masser i samband med mudring av Fosnavåg hamn.
2. Herøy kommunestyre gir rådmannen fullmakt til å starte forhandlingar med aktuelle grunneigarar for etablering av deponi.
3. Herøy kommunestyre vedtek at det vert sett i gong reguleringsplanarbeid som legg til rette for deponi og sentrumsutvikling i Fosnavåg.

4. Herøy kommunestyre ber om at kostnadsfordelinga mellom Herøy kommune og Kystverket vert avklara snarast råd og at det vert gjort eit overslag over dei kommunale kostnadane ved dei to alternativa innan 15.10.2015 slik at kostnadane er kjende tidleg i reguleringsarbeidet og kan innarbeidast i budsjett og økonomiplan.

Brev av 14.08.2015 frå Igesund Eigedom AS/Nordmar Eigedom AS vart utdelt.

Anlegg- og driftsleiar Jon Rune Våge og planleggar Berit Sandvik Skeide møtte og orienterte i saka.

Per Kristian Furø (AP) kom med framlegg om slikt nytt pkt. 1 i rådmannen si tilråding:

«Herøy kommunestyre vedtek at alternativ 3 kan nyttast til deponering av masser i samband med mudring av Fosnavåg hamn.»

Rådmannen si tilråding vart vedteken mot 3 røyster.

Per Kristian Furø (AP), Olaug Andreassen (AP) og Kjell Runde (Folk/SP) røysta imot.

Tilråding i Formannskapet - 18.08.2015

1. Herøy kommunestyre vedtek at alternativ 2 og 3 kan nyttast til deponering av masser i samband med mudring av Fosnavåg hamn.
2. Herøy kommunestyre gir rådmannen fullmakt til å starte forhandlingar med aktuelle grunneigarar for etablering av deponi.
3. Herøy kommunestyre vedtek at det vert sett i gong reguleringsplanarbeid som legg til rette for deponi og sentrumsutvikling i Fosnavåg.
4. Herøy kommunestyre ber om at kostnadsfordelinga mellom Herøy kommune og Kystverket vert avklara snarast råd og at det vert gjort eit overslag over dei kommunale kostnadane ved dei to alternativa innan 15.10.2015 slik at kostnadane er kjende tidleg i reguleringsarbeidet og kan innarbeidast i budsjett og økonomiplan.

Møtebehandling i kommunestyret 27.08.2015:

Brev av 24.10.2014 frå Herøy Fiskarlag vart delt ut.

Linn Therese Hansen Sævik reiste sitt habilitetsspørsmål. Ho er gift med grunneigar i området. Ho gjekk frå under handsaming av habilitet.

Linn Therese Hansen Sævik vart samrøystes kjend inhabil etter KL §40, FVL § 6, a.

Bjarne Kvalsvik reiste spørsmål om noverande leiar av Herøy fiskarlag, Stig Arne Sævik, er inhabil. Stig Arne Sævik gjekk frå under handsaming av habilitet.

Stig Arne Sævik vart samrøystes kjend inhabil etter KL §40, FVL § 6, andre ledd.

Marthe Vågsholm Sævik reiste sitt habilitetsspørsmål. Ho er dotter til Stig Arne Sævik. Ho gjekk frå under handsaming av habilitet.
Marthe Vågsholm Sævik vart samrøystes kjend habil.

Per Kristian Furø (Ap) kom med slikt framlegg:

- «1. Herøy kommunestyre vedtek at alternativ 3 kan nyttast til deponering av masser i samband med mudring av Fosnavåg hamn. Det skal kun nyttast reine steinmasser til utfylling av deponiet i ytre hamn.
2. Herøy kommunestyre ber om utgreiing av eit nytt alternativ med deponering og tildekking av forureina masser på botnen av indre hamn, alternativt i kombinasjon med stranddeponi på indre hamn.
3. Stranddeponia i indre hamn blir begrensa i omfang til hovedsakleg å bygge nye kaier etter eksisterande kailiner.
4. Herøy kommunestyre gir rådmannen fullmakt til å starte forhandlingar med aktuelle grunneigarar for etablering av deponi.
5. Herøy kommunestyre vedtek at det vert sett i gong reguleringsplanarbeid som legg til rette for deponi og sentrumsutvikling i Fosnavåg.
6. Herøy kommunestyre ber om at kostnadsfordelinga mellom Herøy kommune og Kystverket vert avklara snarast råd og at det vert gjort eit overslag over dei kommunale kostnadane ved dei to alternativa innan 30.11.2015 slik at kostnadane er kjende tidleg i reguleringsarbeidet og kan innarbeidast i budsjett og økonomiplan.»

Det vart halde gruppemøte.

H og Frp v/Ann-Katrin (Tine) Storøy (H) kom med slikt framlegg om endring av pkt. 4 i formannskapet si tilråding:

- «4. Herøy kommunestyre føreset at Kystverket dekker kostnader med utdjuping, mudring av ureine masser, samt etablering, sikring og overvaking av deponi.»

Camilla Storøy (Krf) kom med slikt framlegg:

1. Herøy kommunestyre vedtek at alternativ 3 kan nyttast til deponering av masser i samband med mudring av Fosnavåg hamn.
2. Stranddeponia i indre hamn blir begrensa i omfang til hovedsakleg å bygge nye kaier etter eksisterande kailiner.
3. Herøy kommunestyre gir rådmannen fullmakt til å starte forhandlingar med aktuelle grunneigarar for etablering av deponi.
4. Herøy kommunestyre vedtek at det vert sett i gong reguleringsplanarbeid som legg til rette for deponi og sentrumsutvikling i Fosnavåg.»

Formannskapet si tilråding fall samrøystes.

H/Frp sitt framlegg vart vedteke med 15 mot 15 røyster (ordføraren si dobbeltrøyst).

4 røysta for Krf sitt framlegg.

11 røysta for Ap sitt framlegg.

Vedtak i Kommunestyret - 27.08.2015

1. Herøy kommunestyre vedtek at alternativ 2 og 3 kan nyttast til deponering av masser i samband med mudring av Fosnavåg hamn.
2. Herøy kommunestyre gir rådmannen fullmakt til å starte forhandlingar med aktuelle grunneigarar for etablering av deponi.
3. Herøy kommunestyre vedtek at det vert sett i gong reguleringsplanarbeid som legg til rette for deponi og sentrumsutvikling i Fosnavåg.
4. Herøy kommunestyre føreset at Kystverket dekker kostnader med utdjuping, mudring av ureine masser, samt etablering, sikring og overvaking av deponi.

Særutskrift:

- Kystverket, Region-Midt.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga.
- Møre og Romsdal fylkeskommune.
- Maritim teknisk komité.
- Anlegg- og driftsavdelinga.

Vedlegg:

- 1 Innspel til deponering av forureina masse
- 2 Utvikling av Fosnavåg sentrum - deponering av slam frå hamna - våre planar.
- 3 Skissert deponiområde 15-7-2015
- 4 Prinsippavklaring - deponering av masser - alle alternativa
- 5 Uttale frå fylkesmannen 4-2-2015
- 6 Uttale frå fylkeskommunen 30-1-2015
- 7 K-sak 148/14

Bakgrunn:

Herøy kommunestyre gjorde slikt vedtak 27.11.2014, K-sak 148/14:

- «1. *Herøy kommunestyre vedtek at området ved innseglinga til Fosnavåg hamn kan nyttast til deponering av masser i samband med mudring av Fosnavåg hamn.*
2. *Herøy kommunestyre gir rådmannen fullmakt til å starte forhandlingar med grunneigarar for etablering av deponi.*
3. *Herøy kommunestyre vedtek at det vert sett i gong førebunde arbeid med sikte på etablering av deponi ved innseglinga til Fosnavåg hamn.*
4. *Parallelt med dette vert det gjort ei vurdering på alternativ Samuelsholmen i Kråkøysundet.»*

Saksopplysningar:

Som det går fram ovanfor vedtok kommunestyret at området ved innseglinga til Fosnavåg hamn kan nyttast til deponering av masser i samband med mudring av hamna og rådmannen fekk fullmakt til å starte forhandlingar med grunneigarar. Kommunestyret vedtok også at det vert sett i gong førebunde arbeid med sikte på etablering av deponi ved innseglinga til Fosnavåg hamn. Det må og nemnast at arbeidet med byutviklingsprosjektet for Fosnavåg har gitt føringar for det vidare utgreiingsarbeidet. Innspela frå dette prosjektet er teke omsyn til i administrasjonen sitt arbeid.

Det er gjennomført samtalar og forhandlingar med grunneigarar for etablering av deponi på lgesund-området (alternativ 2). Forhandlingane er ikkje slutførte pr. dato.

Administrasjonen har sett nærare på desse alternativa:

1. Samuelsholmen i Kråkøysundet.
2. Innseglinga til Fosnavåg hamn.
3. Indre hamn og huken i ytre del.

Alternativ 1. Samuelsholmen i Kråkøysundet

Kommunestyret ba om at det vert gjort ei ny vurdering på alternativ Samuelsholmen i Kråkøysundet.

Etter at saka var handsama i kommunestyret, sende administrasjonen sak knytt til lokaliteten ved Samuelsholmen i Kråkøysundet, på høyring til Fylkeskommunen og Fylkesmannen.

Fylkeskommunen (FK), datert 30.01.2015

FK meiner Fosnavåg hamn peikar seg ut som den beste lokaliteten, med bakgrunn i:

- Transportavstanden er kort.
- Deponiet vil medverke til landvinning i sentrum, i samsvar med godkjend kommuneplan og redusere behovet for tilførsel av masser frå andre stader.
- Området er allereie sterkt påverka av menneskeleg aktivitet og det er ikkje konflikt med vesentlege naturressursar eller brukarinteresser.
- Ev. deponi ved Fosnavåg hamn let seg lett skjerme og arrondere.

FK rår frå alternativet ved Samuelsholmen/Kråkøysundet, med bakgrunn i:

- Området har ein viktig biologisk funksjon, dels av regional karakter.
- Området har vore i bruk og er godt eigna som låssettingsplass under silde- og brislingfiske.
- Ev.deponi ved Samuelsholmen/Kråkøysundet vil defragmentere eit område mellom Voldsund og Sandevika som i dag er tilnærma urørt. Verdien av ålmenta sitt friluftsliv vil bli redusert tilsvarande.
- Det er ingen naturgitt avgrensing/arrondering av deponiet.
- Transportavstanden er unødig lang og transport vil dermed gi unødige utslepp.

Møre og Romsdal fylkeskommune tilrår etablering av deponi ved innseglinga til Fosnavåg hamn.

Fylkesmannen (FM), datert 4.2.2015

FM rår kommunen sterkt i frå å velje området ved Samuelsholmen i Kråkøysundet som deponiområde. FM peikar på at området er urørt med djupner mellom 0-20 meters djup og at området er ein del av eit større viktig beiteområde for sjøfugl og vadefugl. Det vert og vist til at det på Kråkøya foregår hekking av toppskarv, grågås, ærfugl og svartbak.

FM varslar at dei vil vurdere å reise motsegn til ein reguleringsplan som legg til rette for deponi ved Kråkøysundet.

Oppsummering/konklusjon - alternativ Samuelsholmen i Kråkøysundet:

Fylkeskommunen tilrår deponering av masser ved innseglinga til Fosnavåg hamn.

Fylkesmannen rår i frå å velje Kråkøysundet som deponiområde. Fylkesmannen varslar at dei vurderer å reise motsegn til reguleringsplan som legg til rette for deponi ved Kråkøysundet.

Alternativ 2. Innseglinga til Fosnavåg hamn

Lokalisering

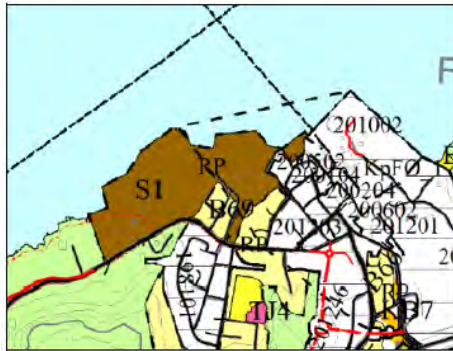
Området ligg sentralt i Fosnavåg sentrum.

Lokalisering av området

Planstatus

Det meste av sjøarealet er ikkje regulert. Planområdet grensar til fleire reguleringsplanar. I kommuneplanen sin arealdel (2014) er sjøarealet lagt ut til sjøområde. Det er også lagt ut til sentrumsføremål (S).

Utsnitt frå kommuneplanen sin arealdel

Deponi

Området har djupner frå ca. 4.7 m til ca 16-17 m. Ei etablering ved innseglinga vil gi ei god løysing med tilstrekkeleg kapasitet. Avhengig av molo. Plassering av molo er avgjerande for kor mykje masse deponiet kan romme.

Overflateareal: ca. 11.500 m². Kapasitet: ca. 100.000 m³.
Molo: 140 m lengde, høgde -13 til +3 m, ca. volum 58.000 m³.

Kostnader

Kystverket skal bere alle kostnadene i samband med etablering av deponi. Eventuelle kostnader knytt til ferdigstilling av areal, som ikkje er direkte knytt til deponiet, vil ein kunne pårekne at kommunen må ta del i.

Oppsummering

Lokaliteten ligg nær utdjupingsområdet, noko som gjer det mogleg å pumpe dei forureina massane direkte til deponi, noko som vil vere ei miljømessig god løysing. Området vil i ettertid kunne nyttast på ein god måte (sentrumsutvikling). Fylkesmannen og fylkeskommunen har ikkje hatt innvendingar til denne lokaliteten.

Alternativ 3. Kombinasjon av innseglinga til hamna og indre del av hamna

I samband med byutviklingsprosjektet, kom to av firmaene i parallelloppdraget med forslag om at massene kan deponerast i indre del av hamna. Dette vert no lansert som eit nytt alternativ til deponeringsområde, der ein ser føre seg at delar av massene vert deponert ved

innseglinga til hamna (i huken ved fiskarkona) og resten av massene blir deponert i indre del av hamna.

Lokalisering

Ca. avgrensing - huken i ytre del av hamna

Ca. avgrensing – indre del av hamna

Planstatus

Innseglinga ved hamna (huken ved fiskarkona) er i kommuneplanen lagt ut til sentrumsformål. Eldre reguleringsplan (planID 198701) gjeld framom k-planen for delar av området (hamneområde - landdel).

Sjøareala i indre del av hamna, er lagt ut til hamneområde i sjø, jf. områdereguleringsplan for Fosnavåg hamn (planID 201263).

Deponi

Kystverket har vurdert området i indre del av hamna og stipulert at det vil vere rom for ca. 90.000 m³ masse, avhengig av kor langt ut ein set spuntveggen. Avgrensinga vist på flyfotoet ovanfor er ikkje endeleg avgrensing.

Kystverket har vurdert moglegheita for å berre deponere lausmassar i deponiet i indre del av hamna, for at det ikkje skal bli større enn nødvendig. Fjellmassane som skal fjernast vil då kunne nyttast til andre samfunnsmessige tiltak. Kystverket har signalisert at reine steinmasser kan deponerast i huken nedanfor fiskarkona, jf. intensjonane i KPA.

Kostnader

Kystverket har i e-post av 8.7.15, sagt at dei kan bere kostnadene med etablering av deponi i indre del av hamna.

Eventuelle kostnader knytt til ferdigstilling av areal, som ikkje er direkte knytt til deponiet, vil ein kunne pårekne at kommunen må ta del i.

Oppsummering

Lokaliteten ligg nær utdjuingsområdet, noko som gjer det mogleg å pumpe dei forureina massene direkte til deponi. Det vil vere ei god miljømessig løysing.

Området vil i ettertid kunne nyttast på ein god måte.

Vurdering:

Kommunestyret vedtok i sak 148/14, at området ved innseglinga til Fosnavåg hamn kan nyttast til deponering av masser i samband med mudring av hamna. Rådmannen fekk fullmakt til å starte forhandlingar med grunneigarar for etablering av deponi.

Det er gjennomført samtalar og forhandlingar med grunneigarar for etablering av deponi på lgesund-området. Forhandlingane er ikkje slutførte pr. dato, men vil verte slutførte dersom kommunestyret vel denne lokaliseringa. Grunneigarane stiller seg positive til planane om å etablere deponi.

Administrasjonen har presentert alternativ 3 for alle dei berørte grunneigarane innanfor skissert deponiområde jf. vedlagt kart. På grunn av ferieavvikling har presentasjon funne stad i møte, på telefon og pr. e-post. Grunneigarane har vore opptekne av bruksrett, eigedomsrett til kai, eigedomsrett til oppfylt areal, eventuell erstatning for naust og tilflot og anna infrastruktur mm.

Rådmannen vurderer alternativet ved Samuelsholmen i Kråkøysundet som minst aktuelt. Det vert vist til fylkeskommunen og fylkesmannen, som rår sterkt frå å nytte området som deponi.

Etter rådmannen si vurdering, står ein igjen med to alternativ til lokalisering for deponering av masser.

Alternativ 2. Innseglinga til Fosnavåg hamn.

Alternativ 3. Kombinasjon av innseglinga til hamna og indre del av hamna.

Begge alternativa har god kapasitet. Områda ligg nær utdjuingsområdet, noko som gjer det mogleg å pumpe dei forureina massene direkte til deponi. Det vil vere gode miljømessige løysingar.

Områda vil i ettertid kunne nyttast på ein god måte. Alternativ 2 legg til rette for nytt landareal som kan nyttast i samband med sentrumsutvikling. Alternativ 3 legg til rette for nytt næringsareal og styrker Fosnavåg hamn som fiskerihamn og legg grunnlag for positiv samfunnsutvikling i ytre del. Regionale instansar har stilt seg positive til begge alternativa.

Konklusjon:

Etter ei samla vurdering rår rådmannen til at alternativ 3 vert valt som deponiområde for massene frå hamna. Alternativet vil etter rådmannen si vurdering styrkje næringsinteressene til hamna, gi gode miljømessige gevinstar og bidra til fornying og forbetring av kaiforholda i Fosnavåg. I kombinasjon med at det vert lagt til rette for å nytte «huken» i ytre del, bidreg ein til å forsterke byutviklinga i Fosnavåg på ein god måte. Som byutviklingsprosjektet og kommuneplanen sin samfunnsdel viser, kan tiltaket bidra til utvikling av Vågsplassen og etablering av ei kai i ytre del av Fosnavåg.

Vegen vidare

Etter at kommunestyret har fastsett kvar massene skal deponerast, vil kommunen starte nødvendig reguleringsplanarbeid med tilhøyrande utgreiingar. Dette vil skje i nært samarbeid med Kystverket. Parallelt med reguleringsplanarbeidet, vil Kystverket utarbeide hovudplan. I gjeldande NTP (nasjonal transportplan) ligg Fosnavåg hamn inne med oppstart i 2017, under føresetnad av at alt er på plass.

Fosnavåg, 15.07.2015

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Jarl Martin Møller
Avd.leiar

Sakshandsamar: Berit Sandvik Skeide

Berit Sandvik Skeide

Fra: Robert Voldnes <robert@voldnes.no>
Sendt: 28. oktober 2015 16:31
Til: Berit Sandvik Skeide
Emne: SV: Mudring Fosnavåg hamn - ber om tilbakemelding

Svarbrev til Herøy Kommune angående denne saka.

Først vil eg slå fast at dette er for oss ei litt vanskeleg sak å ta stilling til. Det er positive element i prosjektet, men for oss som grunneigar er der og fleire negative sider.

Vi har hatt dialog med kommuna om tiltaka mellom anna gjennom møter.

Som før nemnt til kommuna er denne saka vanskelig fordi vi ikkje har ei drift i vårt vesle føretak til å kunne klare å ta store kostnader i samband med t.d. nytt dekke og kaifront på eit ev. nytt areal framfor vår eigedom. Vi hadde frå starten av rekna med at om tiltaket vart noko av – at vi fekk erstatta kaifronten og eit minimumsdekke slik at vi kunne få nytta arealet, og at det ikkje vart til sjenanse for andre (ved å bli liggande urørt). Slik vi skjønar kommuna no er dette ikkje i planen/budsjettet.

For vår del finn vi dette lite tilfredsstillande. Vi er og usikre på kor stort dette arealet kjem til å bli, og om det for oss er råd å i det heile teke få noko nytte av det. Vi reknar og med at det nye landet vert ein del av eit «promenade» areal som ikkje kan sperrast av eller berre benyttast av eigar. Det vert difor dobbelt feil at vi som grunneigar skal koste dette når vi alt har dette frå før, men altså flytta lenger ut i hamna.

Vi gjer difor kommuna merksam på at det dessverre kan kome til å bli slik at ev. nytt areal vil kunne bli liggande ubyggt og ubearbeidd i årevis framover, og om vi ikkje får kompensert ny kaifront er det for oss ei ulempe i det vi då misser den kaia/fronten som vi i dag har framfor bygget vårt.

Når det gjeld krav om kaifront tenkte vi ikkje på ein stor og brei front, men nok til å kunne gå der med skikk og ha ein pullert eller to, få opp fendarar etc. Vi forstår det slik at der berre vert ein slett stålvegg med masse og deponi bak. Det sei seg sjølv at utan ein kaifront vert denne delen for oss heilt ubrukeleg Dei kostnadsforslaga som kommuna har nemnt til oss for ein hengande kaifront er på mange millionar. Heilt umogleg for oss.

Det er difor vanskeleg for oss å meine noko svært positivt om dette tiltaket slik ståa er og dei planar som ligg føre.

Sjølvsagt ser også vi at nytt land kan medføre positive ting i framtida. Men om vi skal forhalde oss til dei innspele som er komne fram med dagens arealplan/bruk og om utfylling og manglade dekke og kaifront vert vår haldning som nemnt over. Hadde det derimot vore slik at det vart lagt til rette med eit minimum av fast dekke og ein kaifront, ville haldninga vore svært positiv. For oss vert dette rein kost/nytte vurdering..

Slik vi ser det – om dette tiltaket vert noko av - vert det besparelsar for kommuna/Kystverket i forhold til borttransport av massa til andre lokasjonar, og det vert laga nytt land med dei muligheiter det kan gi for framtida. Vi kan kun snakke for vår eigedom. Einaste rette for oss - etter vårt syn ville vere at når tiltaket er gjort -vert det av kommuna lagt eit (fast) dekke oppå fyllmassene og deponiet slik at ein seinare kan bygge ting oppå alt etter kva planar ein kan ha som grunneigar og kva arealplanen gir rom for, samt ein kaifront/dekke som i fellesskap kan einast om.

Mvh

Robert Voldnes

Gerh. Voldnes AS

Fra: postmottak@heroy.kommune.no [mailto:postmottak@heroy.kommune.no]

Sendt: 16. oktober 2015 09:29

Til: kurt@nsperre.no; Robert Voldnes <robert@voldnes.no>; runemigge@hotmail.com; yns_@hotmail.com

Kopi: berit.sandvik.skeide@heroy.kommune.no; jarl@heroy.kommune.no

Emne: Mudring Fosnavåg hamn - ber om tilbakemelding

Viser til møte med Fosnavåg Pelagic, Gerh Voldnes AS og Sævik Invest AS på Herøy rådhus torsdag 15.10.2015. Det vert også vist til møte med dykk 15.9.2015.

Bakgrunnen for møta med dykk, var kommunestyret sitt vedtak 27.8.2015.

Sitat frå vedtaket:

- 1. Herøy kommunestyre vedtek at alternativ 2 og 3 kan nyttast til deponering av masser i samband med mudring av Fosnavåg hamn.*
- 2. Herøy kommunestyre gir rådmannen fullmakt til å starte forhandlingar med aktuelle grunneigarar for etablering av deponi.*
- 3. Herøy kommunestyre vedtek at det vert sett i gong reguleringsplanarbeid som legg til rette for deponi og sentrumsutvikling i Fosnavåg.*
- 4. Herøy kommunestyre føreset at Kystverket dekker kostnader med utdjuピング, mudring av ureine masser, samt etablering, sikring og overvaking av deponi.*

Som nemnt i møte i går, skal administrasjonen leggje fram sak for formannskap og kommunestyre i midten/slutten av november.

Administrasjonen ber om ei tilbakemelding på korleis de vurderer skisserte deponering av masser i indre del av hamna.

Synspunkta dykkar vil bli lagt fram i samband med saka til formannskap/kommunestyre.

Frist for å kome med skriftleg tilbakemelding er sett til **30. oktober 2015**.

Helsing

BERIT SANDVIK SKEIDE
Planleggar/landskapsarkitekt

70 08 13 00 / 70 08 13 82

www.heroy.kommune.no

Fra: Rune K Sævik [<mailto:runemigge@hotmail.com>]
Sendt: 29. oktober 2015 15:57
Til: postmottak; Yngve Sævik; Jonny Leikanger; gert@skipsregnskap.no
Emne: Re: Mudring Fosnavåg hamn - ber om tilbakemelding

Hei

Viser til forespørsel fra Herøy Kommune angående deponi i Fosnavåg havn.

Vi er i utgangspunktet positive til deponi i Indre havn, men vi forutsetter at vi beholder samme kai-fasiliteter som i dag uten ekstra kostnader.

Vi har allerede en mer enn god nok kai til vårt foremål, så at vi ender opp med en tilsvarende operativ kai er en forutsetning fra vår side. Vi kommer neppe til å få noe mer enn de 70.000,- vi har per år for å leige den ut til Nordsjøbas, så vi har verken behov eller midler til å bruke på en eventuell dyr kai.

Vi har spurt Kystverket om det de normalt etterlater seg er godt nok til å fendres opp og brukes som kai tilsvarende slik vi har det per idag, men har ikke fått noe svar på det.

Vil anta at et deponi på indre havn vil gjøre flytting av utmudra masse såpass mye billigere for Kystverket at der kanskje kan vere midler til ny kai?

Inntektene vi har på området er 200.000,- per år i fritidsbåtlagring. Pluss som nevnt utleige av kai til Nordsjøbas. Fritidsbåtlagringa er avhengig av å ha det området som er slipp. Viss kaifront/deponifront kommer for langt frem så kan den, pluss Nordsjøbas og lignende båt som ligger ved kaien, hindre tilgang til slippen.

Et annet punkt vi ikke forstår er at det nå antydes at viss man kommer så langt at forurensa masse på land blir krevd fjerna så kan den ikke legges oppi etablert deponi på indre havn? Må den fraktes til Ålesund så vil dette fordyre prosessen veldig for de som skal ta kostnadene med å fjerne de massene som ligger på flere eiendommer rundt havna.

Vi vil gjerne holde en positiv dialog og prøve finne løsninger. Men jeg tror dere forstår at vi ikke kan akseptere store kostnader som kommer som en følge av en prosess som startet med en havneutdyping vi ikke har behov for.

Mvh
Sævik Invest AS
Rune Sævik, tlf 99607008

From: postmottak@heroy.kommune.no <postmottak@heroy.kommune.no>
Sent: Friday, October 16, 2015 9:29 AM
To: kurt@nsperre.no; robert@voldnes.no; runemigge@hotmail.com; yns@hotmail.com
Cc: berit.sandvik.skeide@heroy.kommune.no; jarl@heroy.kommune.no
Subject: Mudring Fosnavåg hamn - ber om tilbakemelding

Viser til møte med Fosnavåg Pelagic, Gerh Voldnes AS og Sævik Invest AS på Herøy rådhus torsdag 15.10.2015. Det vert også vist til møte med dykk 15.9.2015.

Bakgrunnen for møta med dykk, var kommunestyret sitt vedtak 27.8.2015.
Sitat frå vedtaket:

1. Herøy kommunestyre vedtek at alternativ 2 og 3 kan nyttast til deponering av masser i samband med mudring av Fosnavåg hamn.
2. Herøy kommunestyre gir rådmannen fullmakt til å starte forhandlingar med aktuelle grunneigarar for etablering av deponi.
3. Herøy kommunestyre vedtek at det vert sett i gong reguleringsplanarbeid som legg til rette for deponi og sentrumsutvikling i Fosnavåg.
4. Herøy kommunestyre føreset at Kystverket dekker kostnader med utdjuping, mudring av ureine masser, samt etablering, sikring og overvaking av deponi.

Som nemnt i møte i går, skal administrasjonen leggje fram sak for formannskap og kommunestyre i midten/slutten av november.
Administrasjonen ber om ei tilbakemelding på korleis de vurderer skisserte deponering av masser i indre del av hamna.
Synspunkta dykkar vil bli lagt fram i samband med saka til formannskap/kommunestyre.

Frist for å kome med skriftleg tilbakemelding er sett til **30. oktober 2015**.

Helsing

BERIT SANDVIK SKEIDE
Planleggar/landskapsarkitekt

70 08 13 00 / 70 08 13 82

www.heroy.kommune.no

Herøy kommune

Vi flaggar i dag for dåpen av fartøyet «August Nærø». Herøy Kommune er medarrangør når «August Nærø» vert døypt i Fosnavåg fredag.

[Read more...](#)

Berit Sandvik Skeide

Fra: Bjarte Andreassen <bjarte.andreassen@koppernes.no>
Sendt: 11. november 2015 23:17
Til: Berit Sandvik Skeide; postmottak
Kopi: Kurt Jakobsen (Kurt@nsperre.no)
Emne: Fra Fosnavaag Pelagic AS til Berit Sandvik Skeide

God dag,

Vi takker for gode og konstruktive møter vedrørende mulig plassering av deponi knyttet til vår eiendom. Dog føler vi det er vanskelig for å ta stilling til prosjektet da mye informasjon mangler spesielt rundt det bygningstekniske og hva dette koster.

Vi er positive til planene rundt utbedring av indre havn, og ser mulighetene til å videreutvikle forretningen vår på sikt, noe som igjen kan føre til inntil 50 nye arbeidsplasser i kommunen dersom deponiet blir lagt i tilknytning til vårt anlegg. Deponiet er en av forutsetningene for å få til en slik utvidelse av produksjonen.

Vi trenger en avklaring på følgende punkter:

Vi har tradisjonelt stillstand på anlegget i perioden 15. februar til 1. juni. Det er også en stillstandsperiode i fra 1. juli til 1 august. Dersom en evt. prosjektperioden strekker seg inn i det som er sesongen til fiskemottaket, vil det være behov for etablering av en midlertidig mottaksordning. For Fosnavaag Pelagic å være forhindret i å ta imot fisk i sesongen, innebærer tapte kunderelasjoner og markedsandeler som videre vil bety betydelige tap på lenger sikt. Det er viktig at dette blir tatt hensyn til i planleggingen av prosjektet. Stillstand under sesong kan sette alle arbeidsplassene i fare.

Selskapet er nystartet og har begrensede midler da det nettopp er gjort store investeringer i ny maskinpark. Slik vi forstår det dekker Kystverket innkapsling, sikring og overvåking av deponiet. Men de dekker ikke toppdekket, kai og fending. Dette antar vi representerer store beløp som Fosnavaag Pelagic ikke har rammer til å løfte i dag, og det ligger heller ikke inne i investeringsplanene til selskapet. For selskapets videre drift og utvikling, er det av stor betydning at toppdekket og kai med tilhørende infrastruktur sees på som en del av prosjektet. Slik vi skjønner regelverket har kommunen i dag mulighet til å søke Kystverket om støtte til utbygging av kai. Vi har selv vært med på tilsvarende ordninger andre steder i landet. Dette er en forutsetning for å realisere prosjektet. Vi antar at det vil være begrensninger knyttet til senere å skulle grave i deponimassene og som sådan er det ekstra viktig at nødvendig infrastruktur tilrettelegges før toppdekket/kaiene etableres. Det vil være behov for en grundig gjennomgang av dette i forkant av gjennomføring, og vi vil kreve at selskapet er involvert i dette arbeidet for å sikre at alt er gjennomtenkt og tatt med i planene. Med en slik utvikling av tomt/areal er det som tidligere bemerket en mulighet for oss til på sikt utvide og utvikle anlegget, noe som igjen vil kunne tilføre kommunen et betydelig antall flere arbeidsplasser.

For ordens skyld anmerkes at selskapet i dag har en utslippsledning for rensesprosessvann og en tilførselsledning med sjøvann som går gjennom havnebassenget og ut i Holmefjorden. Funksjonen til disse ledningene må ivaretas også i en eventuell prosjektperiode hvor produksjon ved anlegget pågår. Kommunen skal ha tegninger/beskrivelse av traseen til begge ledninger tilgjengelig.

Vi forutsetter videre at selskapets totale kai-lengde opprettholdes.

Vi forstår det slik at dybden i havnebassenget økes til 8,3 meter på laveste lavvann. Dette ser ut til å være tilpasset dypgående på fiskeflåten i dag, og vi anser derfor dette som en fornuftig beslutning.

Vi ser frem til å høre fra dere vedrørende saken.

Med vennlig hilsen

Fosnavaag Pelagic AS

v/styreleder Kurt Jakobsen

Beregnet til
Herøy kommune

Dokument type
Rapport

Dato
November 2015

MUDRING OG TILDEKKING AV FORURENSEDE SEDI- MENTER **SLIPPEN – FOSNAVÅG HAVN**

[Dobbelklikk for å sette inn bilde eller slett dette feltet]

MUDRING OG TILDEKKING AV FORURENSEDE SEDIMENTER SLIPPEN – FOSNAVÅG HAVN

Revisjon **0**
Dato **2015/11/09**
Utført av
Kontrollert av
Godkjent av
Beskrivelse **Vurdering av kostnader ved mudring og tildekking ved
slippen i Fosnavåg fiskerihavn**

Ramboll
92, Avenue d'Auderghem
1040 Bruxelles
T +32 02 737 96 80
F +32 02 737 9699
www.ramboll-management.be

I:\HE Utviklingsavdelinga\PLAN\BERIT\Miljøopprydding Fosnavåg hamn\Kostnadsoverslag Slippen - nov
2015\Rambøll notat_Kostnader ved mudring og tildekking ved slippen i Fosnavåg 10112015 (2).docx

INNHALDSFORTEGNELSE

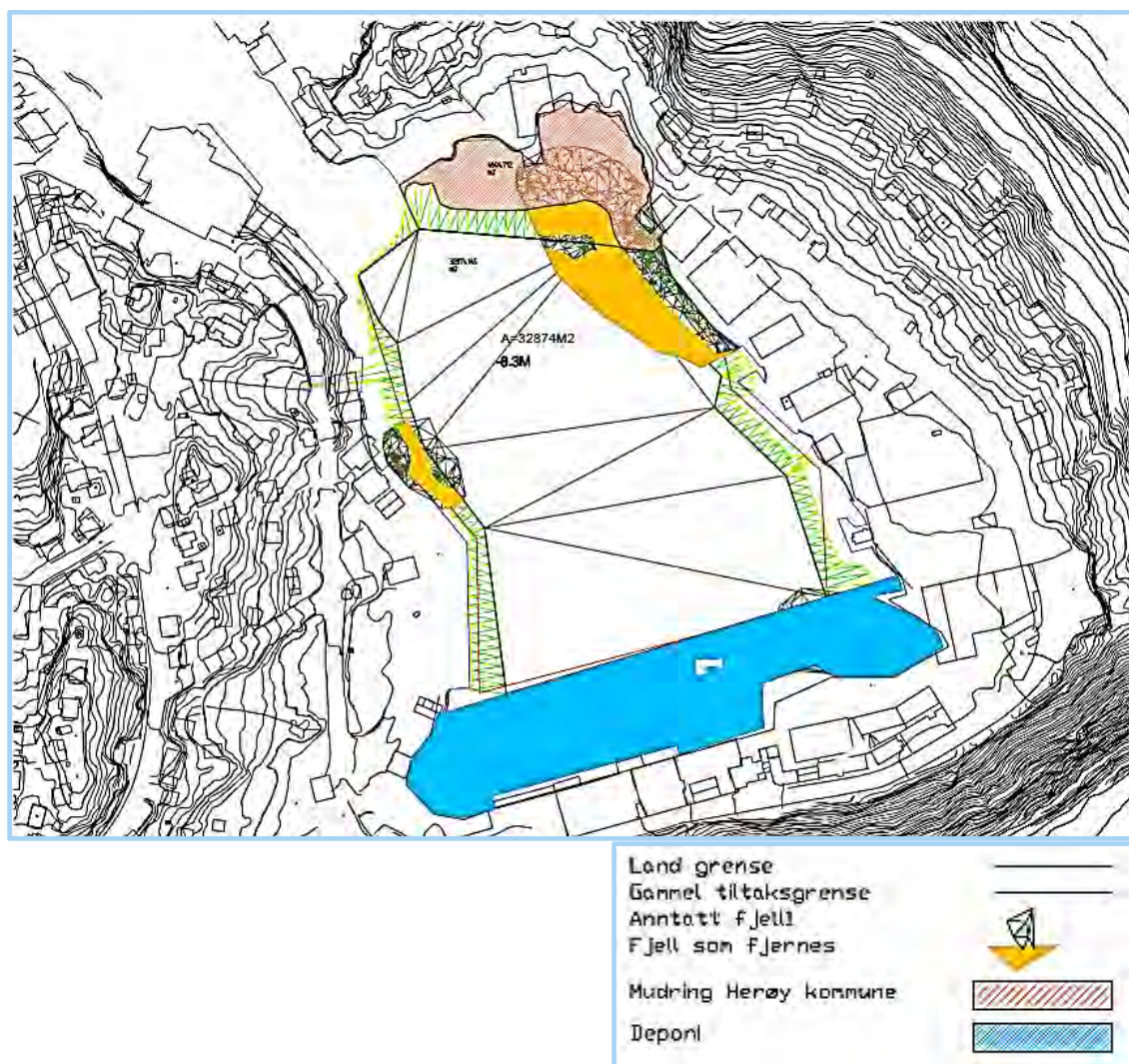
1.	BAKGRUNN	1
2.	MÅLSETTING	2
3.	MUDRING OG TILDEKKING	2
3.1	Forundersøkelser	3
3.2	Kostnader ved mudring og tildekking	3

1. BAKGRUNN

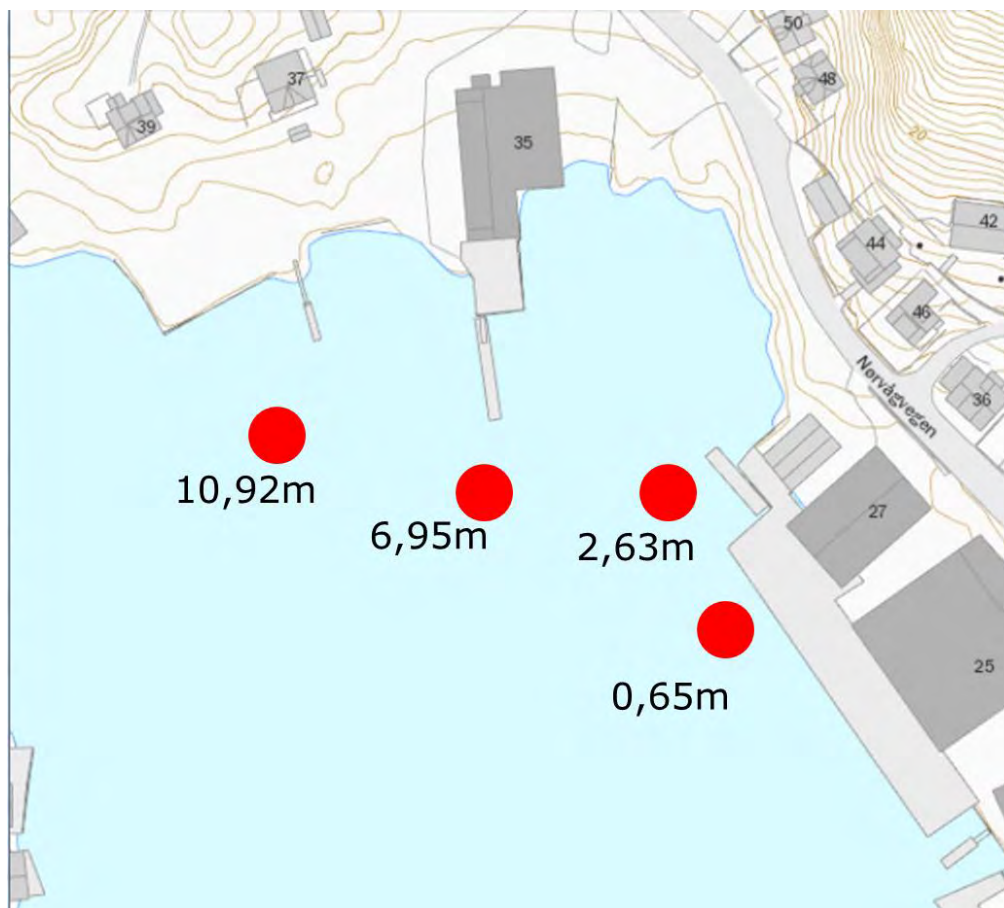
Kystverket skal utdype Fosnavåg fiskerihavn til kote -8,3 m. Tiltaket omfatter mudring og sprengning. Massene som skal mudres er mer eller mindre forurenset. Kystverket og Herøy kommune har planer om å etablere et strandkantdeponi for de mudrede massene og eventuelt forurensete masser fra land som er påvist i nærheten av sjøen. Strandkantdeponiet vil gi nytt landområde.

Kystverkets tiltaksområde omfatter ikke slippområdet nord i havna (Figur 1). Herøy kommune ønsker å rydde opp i dette området for at hele havna skal oppnå en bedre miljøkvalitet enn i dag.

Det er uvisst hvor stor vertikal utbredelse de forurensete sedimentene har i slippområdet, men de øvre 20 cm er tidligere påvist å være forurenset (Rambøll 2014). Løsmassemengden er bestemt ut fra sonderingsboringer i flere punkter i havna. I ytterkanten av slippområdet varierer tykkelsen fra mindre enn 1 m i øst til nesten 11 m mot vest i utløpet av havna (Figur 2). Det er ikke utført geotekniske boringer i slippområdet.

Figur 1. Fosnavåg havn med markering av Kystverkets tiltaksområde (innenfor grønn og gul skravering) og Slippen (rød markering) hvor Herøy kommune har planer om å rydde opp i forurenset sjøbunn. Blå markering viser område som kan være aktuelt for strandkantdeponi.

Figur 2. Omtrentlig plassering av punkter for sonderingsboring (røde symboler) (NGI 2010) med angivelse av løsmassemekthet.

2. MÅLSETTING

Herøy kommune ønsker å få en beregning av kostnadene forbundet med mudring og tildekking av slippområdet nord i Fosnavåg havn.

3. MUDRING OG TILDEKKING

For å bringe miljøgiftene som finnes i sedimentene ut av sirkulasjon kan sedimentene enten fjernes (mudres) eller dekkes til. Et lag på 20 cm over forurenset bunn er tilstrekkelig for å hindre at de aller fleste bunnlevende dyr ikke trenger ned til de forurensete sedimentene. Siden det er utfordrende å legge ut et helt jevnt lag av dekkmasser på bunnen økes gjerne kravet til tykkelse på dekklaget til 40-50 cm. Eksempelvis er dypvannsdeponiet ved Malmøykalven i Oslo havn dekket med 40 cm sand og grus.

Hvis slippområdet tilføres et dekklag på 50 cm vil seilingsdypet reduseres betydelig. For å opprettholde samme dybde som i dag kan området først mudres ned til 50 cm sedimentdyp og deretter dekkes til med samme tykkelse. Basert på informasjonen i Figur 2 er det rimelig å anta at hvis det mudres ned til 50 cm sedimentdyp vil det påtreffes fjell i deler av området. Det er også sannsynlig at deler av området vil være rent etter at 50 cm av sedimentene er fjernet. Det er per i dag ikke nok informasjon til å kunne vurdere hvor stort område som vil være rent etter mudring. Prøvetaking og analyser av sjøbunnen etter mudring vil kunne avklare dette.

Siden området er grunt og det er en del båttrafikk inn i slippområdet vil dekkmassene være utsatt for oppvirvling. Dekkmassene må derfor være såpass grovkornet at de kan motstå erosjonen fra båtpropeller.

3.1 Forundersøkelser

Geotekniske undersøkelser i Fosnavåg havn viser at sedimentene stedvis er svært bløte og har et høyt organisk innhold. Det er ikke utført geotekniske undersøkelser i selve slippområdet, men observasjoner under prøvetaking av bunnsedimentene tyder på at forholdene kan sammenlignes med øvrige deler av havna. Det ble eksempelvis registrert høyt organisk innhold med lukt av kloakk og H₂S.

Overdekking av svært bløte sedimenter med tildekkingsmasser kan føre til utglidning eller grunnbrudd. Erfaringer fra tildekkingsprosjekter i USA, Japan og Norge, viser imidlertid at *in-situ* tildekking av forurensede sedimenter med normalt 0,3 – 0,5 m lag av sand og grusige masser og faktisk opp til 1,0 m lag er mulig å gjennomføre uten bruk av spesielle forsterkninger selv på meget bløte sedimenter, d.v.s. skjærstyrke < 1 kPa (Miljødirektoratet 2002). Ved svært bløte sedimenter (høyt vanninnhold, gjerne i kombinasjon med høyt organisk innhold) stilles det større krav til teknisk utførelse av tildekkingen. Ved å legge ut dekklaget i flere tynnere lag, flere runder, vil porevann få tid til å presses ut og økt styrke oppnås.

For planlegging og dimensjonering av tildekkingen bør det utføres geotekniske beregninger og vurderinger. I henhold til Miljødirektoratet (2002) kan kjente klassiske geotekniske beregningsmodellene for bæreevne og stabilitetsforhold og dessuten konsolideringsvurderinger benyttes (K. Terzaghi, R. B. Peck, 1967). Det må brukes relativt høye sikkerhetsmarginer i slike beregninger. Avhengig av konsekvenser ved eventuell utglidning eller grunnbrudd, usikkerheter ved fastsettelse av sedimentenes geotekniske egenskaper, belastningsforhold av tildekking og bruddmekanismer kreves det normalt under relativt veldefinerte forhold at den teoretiske sikkerhetsfaktoren skal være i størrelse 1,2-1,6 for å være beregningsmessig tilfredsstillende. En sikkerhetsfaktor på større enn 1,0 representerer en stabil situasjon. Sikkerhetsfaktoren bør imidlertid være helt opp til 3,0 for svært bløte sedimenter med mulig skjærstyrke mindre enn 1kPa fordi de fysiske egenskapene til slike materialer er vanskelig å bestemme med dagens geotekniske undersøkelsesmetoder og utstyr. Eventuelle gassforekomster i bunnsedimentene og hvordan de påvirker konsolideringsprosessen må vurderes spesielt. Eksempler fra Oslo havn hvor sedimentene var svært bløte (skjærstyrke < 1 kPa) viste at de kunne dekkes til med 0,3 m sand med bruk av en sikkerhetsfaktor på 3. Erfaringer har imidlertid vist at dersom tildekkingen legges ut for raskt eller med for tykke og ujevne lag kan massene blandes og tildekkingslaget blir ufullstendig og får begrenset effekt. Beregningseksempel for Oslo havn med omrørt skjærstyrke på ca 0,5 kPa gir en lagtykkelse for de første jevne lagene på maksimalt 10 cm (med sikkerhetsfaktor på 3).

I følge Miljødirektoratet (2002) kan det empirisk grunnlagsmateriale fra van Rijn (1993) og Hjulstrøm (1935) benyttes ved dimensjonering av dekklaget. Det er nødvendig å vurdere erosjonsfare fra bølger og propellstrøm fra båter for å sikre et bestandig valg av tildekkingsmateriale.

I tildekkingsområder hvor vanddypet er mer enn 15 m er bruk av splittlekter, fallbunnslekter og utpumpingsutstyr egnet for utlegging av sand og grusige masser. På grunt vann hvor vanddypet er mindre enn 15 m vil eksempelvis utstyr med horisontal materialfordeler være best egnet, kombinert med bruk av dekkmasser med gunstig tilpasset egenvekt som eksempelvis lett skjellsand etterfulgt av tung olivin som dessuten har gunstige overflatekjemiske egenskaper.

3.2 Kostnader ved mudring og tildekking

Faktiske kostnader ved mudring og tildekking er det ikke mulig å fastslå før arbeidene kontraheres. I det følgende er enhetspriser fra tilsvarende oppdrag benyttet. Enhetsprisen vil kunne variere alt etter markedssituasjonen, størrelsen på oppdraget, tilgjengelighet av masser og egenskaper ved lokaliteten. Mobiliseringkostnadene vil utgjøre en relativt stor andel hvis arbeidsomfanget

er lite. Siden Kystverket vil utføre mudring i resten av havna vil det kunne ha gunstig betydning for mobiliseringskostnadene. Enhetsprisene som er benyttet i kalkulasjonene har ikke tatt hensyn til en reduksjon som følge av Kystverkets arbeider.

Arealet av slippområdet er beregnet å utgjøre 4604 m². Fjernes 50 cm ved mudring genereres 2302 m³ mudringsmasser. Det er da behov for tilsvarende volum tildekkingsmasser. Erfaringspriser for tildekking er basert på enhetspris per areal, mens for mudring enhetspris per kubikk.

For mudringsarbeidet er kostnadsestimatet basert på mudringsmengde og kostnad ved massehåndtering å legge massene ut i deponiet (Tabell 1). Rigging og drift er satt til en prosentsats av kostnadssummen. Deponikostnader er ikke lagt inn i beregningen. Det antas at Kystverket vil kunne motta massene fra Herøy kommune. Deponikostnader utgjør en vesentlig andel av kostnadene ved mudring.

Enhetsprisen for tildekking er basert på utlegging av sand. Prisen vil variere avhengig av tilgang på egnede masser. Eksempelvis kan masser generert fra veibygging være et rimelig alternativ som sammenlignet med masser fra kommersielle masseuttak.

Tabell 1. Antatte kostnader ved mudring og tildekking av slippområdet i Fosnavåg.

MUDRING	Lav	Høy	Lav	Høy
Mengde (m3)	2 302	4 604	Sum	Sum
Enhetspris	200	250	460 400	575 500
Massehåndtering	100	150	230 200	345 300
Sum			690 600	920 800
Rigg og drift påslag 10 - 15 %			69 060	138 120
			759 660	1 058 920
TILDEKKING	Lav	Høy	Lav	Høy
Areal (m2)	4 604			
Enhetspris	120	170	552 480	782 680

Overlagsberegningene i Tabell 1 viser at mudring av slippen i Fosnavåg havn ned til 50 cm kan beløpe seg til ca 800.000 NOK. Tildekking av samme arealet vil anslagsvis bli noe mindre kostbart. Tildekking er et noe rimeligere alternativ, særlig hvis deponikostnadene for mudringsmassene tas med i regnestykket. Beregningene viser at det sannsynligvis kan være omtrent samme kostnad ved å mudre dypere til sjøbunnen er ren istedenfor å utføre både mudring og tildekking. Det vil også trolig være tilfelle selv om deponikostnadene tas i betraktning, siden volumet av masser fra slippen er såpass lite sammenlignet med det øvrige mudringsvolumet i havna som Kystverket vil stå ansvarlig for.

Hvis tildekking velges må det også påregnes kostnader ved utredning av egnethet av masser og hvordan utleggingen må foregå for at tildekkingen skal bli vellykket.

VEDLEGG 1
[APPENDIX TITLE]

[Tekst]

Utviklingsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: JMM

Arkivsaknr:

2012/557

Arkiv:

611

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
226/15	Formannskapet	01.12.2015
196/15	Kommunestyret	10.12.2015

MOLTUSTRANDA BÅTFOREINING - KJØP AV RESTERANDE DELER AV HAMNEOMRÅDET

Møtebehandling:

Dokumentasjon vedk. kostnad utfylling av området vart lagt fram i møte.

Rådmannen si tilråding vart samrøystes vedteken.

Tilråding i Formannskapet - 01.12.2015

1. Herøy kommune sel deler av gnr. 62 bnr. 26 til Moltustranda båtforening, slik det er vist på vedlagt kartutsnitt. Kjøpesum for utfylt landareal blir sett til kr. 8 pr.m2 og kr. 0 pr.m2 for sjøareal. I tillegg kjem omkostningar til oppmåling, frådelling, dokumentavgift og tinglysningsgebyr.
2. Sal av hamneområdet blir gjennomført etter gjeldande retningslinjer
3. Inntekter ved sal av grunneigedomen skal reknskapsførast tomtefondet
4. Ordføraren får fullmakt til å signere kjøpekontrakt og dokument for overskjøting i tråd med ovannemnde vedtak.

Tilråding:

1. Herøy kommune sel deler av gnr. 62 bnr. 26 til Moltustranda båtforening, slik det er vist på vedlagt kartutsnitt. Kjøpesum for utfylt landareal blir sett til kr. 8 pr.m2 og kr. 0 pr.m2 for sjøareal. I tillegg kjem omkostningar til oppmåling, frådelling, dokumentavgift og tinglysningsgebyr.

2. Sal av hamneområdet blir gjennomført etter gjeldande retningslinjer

3. Inntekter ved sal av grunneigedomen skal reknskapsførast tomtefondet

4. Ordføraren får fullmakt til å signere kjøpekontrakt og dokument for overskjøting i tråd med ovannemnde vedtak.

Særutskrift:

- Utviklingsavdelinga
- Økonomiavdelinga
- Moltustranda båtforening v/ formann Ivar Moltu

Vedlegg:

- 1 - Kartutsnitt med areal som skal seljast M 1:1500
- 2 - Tilbod frå Herøy kommune til båtforeninga inkl kart, 06.10.2015
- 3 – Aksept for tilbod frå båtforeninga, datert 08.10.2015
- 4 - Flyfoto over området M 1:1500
- 5 - Eldre flyfoto over området (1965)

Saksopplysningar:

Herøy kommunestyre vedtok i 1980 i K-sak 230 å erverve grunn til småbåthamn på Moltustranda. Grunnen vart stilt til fri disposisjon for Moltustranda båtforeining for eit tidsrom på 50 år. Kommunen betalte i 1980 kr 2,50 pr m2 for råtomt. Småbåthamna var på det tidpunktet kommunen kjøpte grunnen ikkje opparbeidd. Området var kun avgrensa av naturlege holmar og skjer.

Moltustranda båtforening har etter sin disposisjonsrett fylt ut arealet og etablert området til småbåthamn.

Etter søknad vedtok kommunestyret i 1983 å vederlagsfritt overdrage ca 5 da naustgrunn til båtforeninga til vidare oppfylling og sal av naustplassar. Resterande del av hamneområdet skulle framleis vere kommunal eigedom.

Med tanke på vidare utvikling søker Moltustranda båtforeining Herøy kommune om å få kjøpe resterande kommunal grunn innanfor hamneområdet som vist.

Båtforeninga ynskjer å erverve deler av kommunens eigedom gnr. 62 bnr. 26. Eigedomen er ca 14.498 m2 stor og er utfylt areal, sjå vedlagt kartutsnitt. Mesteparten av arealet utgjer i dag sjøgrunn med tilhøyrande molo og småbåtanlegg.

Prisen som rådmannen tilrådde for sal av arealet i 2010 var kr 10 pr m2. Bakgrunn for denne prisen var ei justering av kvadratmeterprisen i høve konsumprisindeksen frå 1980-2010. Formannskapet meinte ved behandling av saka i 2010 at prisen var for høg og reduserte den til kr 7.5 pr m2. I denne saka har ein valt å følgje formannskapet sitt tidlegare vedtak på kr 7.5 kr, men det er gjort ei justering av prisen frå 2015 i høve konsumprisindeksen fram til i dag. Dette tilsvarer ein pris på kr 8 pr m2.

Området som båtforeninga skal betale for er utfylt areal og ikkje sjøareal. Storleiken på utfylt areal som det skal betalast for er 3.358 m2. Resterande del av området er sjøareal.

Vurdering og konklusjon:

Rådmannen kan ikkje sjå at kommunen har særskilte eigarinteresser i arealet og finn det som teneleg at båtforeninga, som brukar av området i dag, får hand om resterande del av hamneområdet.

Prisen på kr 8 pr m2 er knytt til utfylt landareal. Denne prisen tek utgangspunkt i formannskapet sitt vedtak om ein pris på kr 7.50 pr m2 i F-sak 59/10, og er justert i samsvar med konsumprisindeksen.

Arealet som båtforeninga skal betale for er 3.358 m². Resterande del av området er sjøareal. Rådmannen finn ikkje grunnlag for at båtforeninga skal betale for sjøareal og tilrår difor at prisen for dette arealet blir sett til kr 0.

Utviklingsavdelinga har oversendt eit tilbod, med forbehold om politisk godkjenning, om at båtforeninga kan få kjøpe arealet til kr 26.864,- pluss omkostningar. Dette er skriftleg akseptert av båtforeninga.

Rådmannen rår til at Moltustranda båtforening får kjøpe areal som dei sjølv har tatt kostnaden med å fylle ut til ein råtomtpris frå 1980, justert i høve konsumprisindeksen, til ein pris på kr 8.0 pr m² for utfylt landareal på kr 3.358 m². Prisen for resterande sjøareal blir sett til kr 0.

Ein rår til at båtforeninga får kjøpe arealet til den prisen som er nemnt over. Arealet må frådelast og oppmålast før sal.

Fosnavåg, 13.11.2015

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Jarl Martin Møller
Avd.leiar

Sakshandsamar: Jarl Martin Møller

1:1500

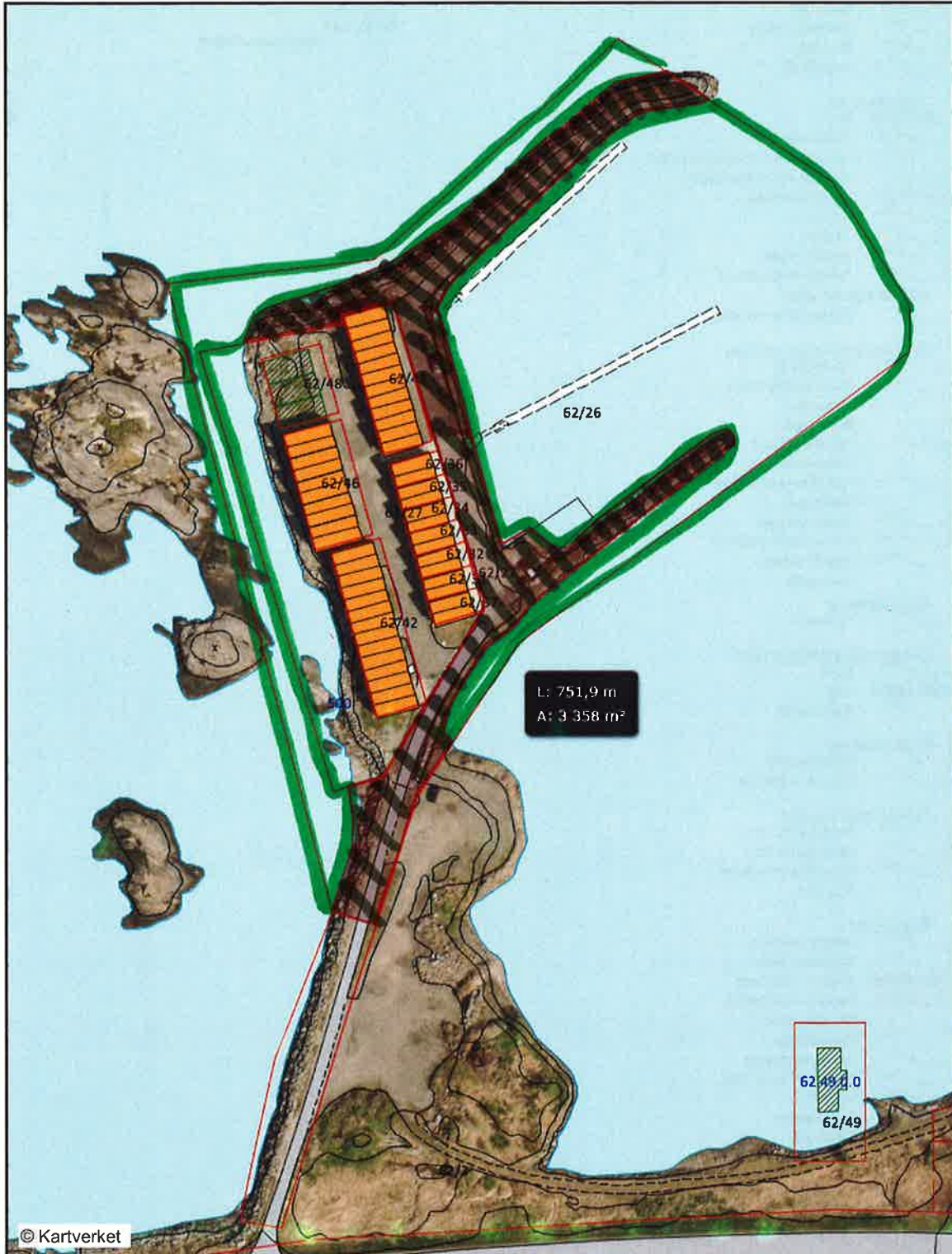
06.10.2015

= Landareal kr 8/m²

= Sjøareal kr 0/km²

Kartopplysninger som kreves ved omsetning av eiendomar, skal bestillast skriftleg hjå kommunen. Kommunen står ellers ikkje ansvarleg for feil i kartet.

$$\text{Landareal} = 3.358 \text{ m}^2 \times 8,0 \text{ kr} = \underline{26.864,-}$$

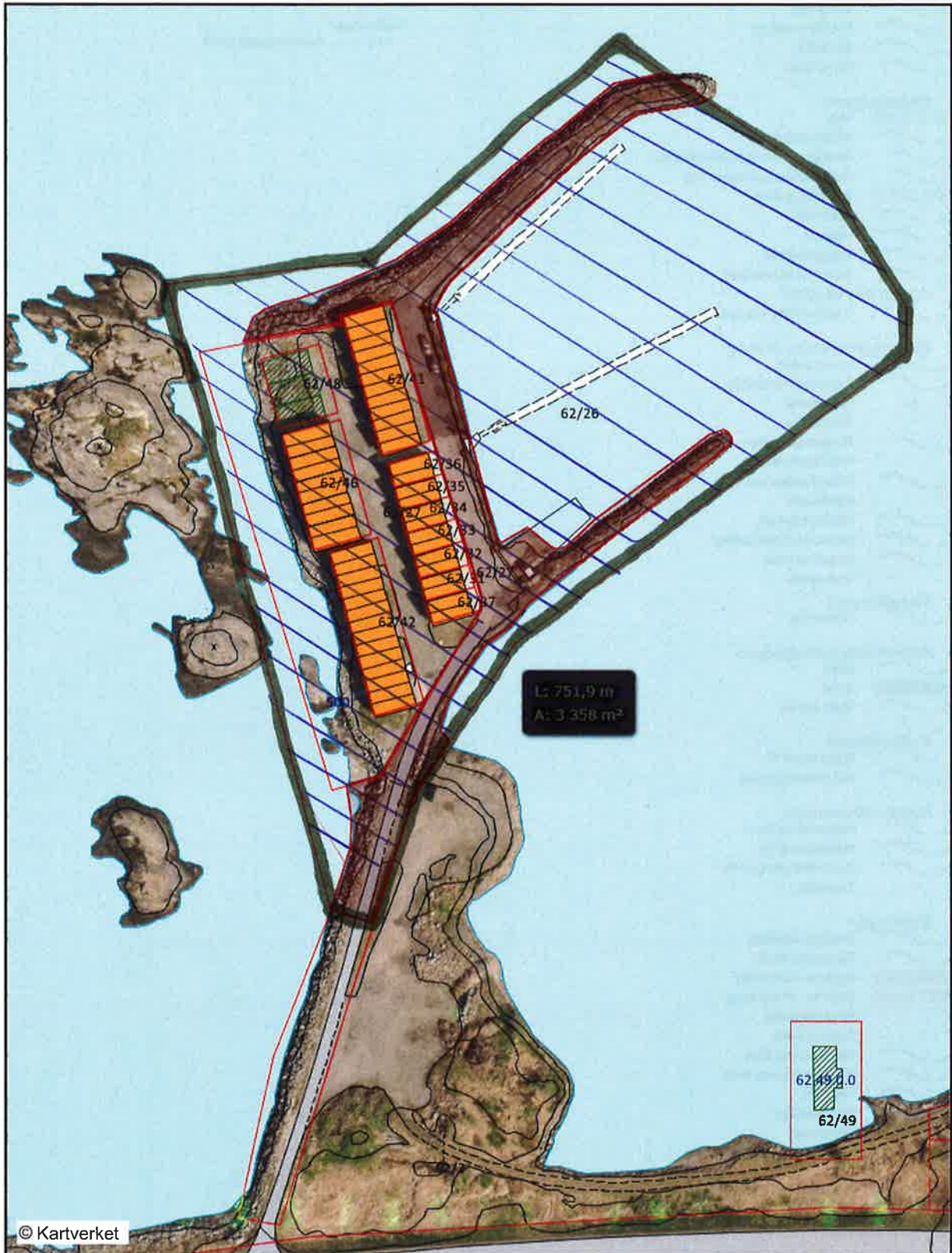
(I tillegg kjem omkostningar ved salg)

1:1500

14.498 m²

06.10.2015

© Kartverket

Kartopplysninger som kreves ved omsetning av eigedomar, skal bestillast skriftleg hjå kommunen. Kommunen står ellers ikkje ansvarleg for feil i kartet.

1:1500

06.10.2015

= Landareal kr 8/m²

= Sjøareal kr 0/km²

Kartopplysninger som kreves ved omsetning av eiendomar, skal bestillast skriftleg hjå kommunen. Kommunen står ellers ikkje ansvarleg for feil i kartet.

$$\text{Landareal} = 3.358 \text{ m}^2 \times 8,0 \text{ kr} = \underline{26.864,-}$$

(I tillegg kjem omkostningar ved salg)

Moltustranda Båtföreining v/Formann Ivar Moltu

Kalvegjerdet 12
6076 MOLTUSTRANDA

Saksnr
2012/557

Arkiv
611

Dykkar ref

Avd /sakshandsamar
UTV / AZT

Dato
06.10.2015

MOLTUSTRANDA BÅTFÖREINING - TILBOD OM KJØP AV RESTERANDE DELER AV HAMNEOMRÅDET

Viser til dykkar e-post av 04.01.2015 og tidlegare brev av 05.12.2011 med førespurnad om kjøp av resterande hamneområde gnr 62 bnr 26 til Moltustranda båtföreining.

Kommunen vil først og fremst beklage at dykk ikkje har fått svar på dykkar førespurnad før no.

Herøy kommune kan tilby dykk kjøp av hamnearealet slik det er avgrensa på vedlagt kartutsnitt. Eigedomen er avgrensa til ein storleik på 14.498 m². Av dette arealet er 3.358 m² utfylt landareal og resterande del sjøareal.

Ein vil kunne tilby båtföreininga kjøp av utfylt landareal på 3.358 m² til ein pris på kr 8 pr m². Båtföreininga skal ikkje betale noko for sjøarealet som inngår i eigedomen, slik at pris for sjøareala blir sett til kr 0 pr m².

Kjøpesummen for eigedomen samla blir kr **26.864,-** (eks. omkostningar).

Vi føreset at kjøpar dekkjer omkostningar ved salet slik som frådelling, oppmåling, tinglysingsgebyr og dokumentavgift.

Tilbodet her er gitt med atterhald om politisk godkjenning av kommunestyret.

Vi ber Moltustranda båtföreining om tilbakemelding på vårt tilbodet innan **03.11.2015.**

Dersom kommunen ikkje høyrer noko innan fristen vil saka bli lagt fram for kommunestyret med tilråding om sal av areal til båtföreininga slik det går fram av tilbodet.

Med helsing

Jarl Martin Møller
Avdelingsleiar

Aleksander Zahl Tarberg
Sakshandsamar

Kopi:

Magnar Lillestøl Gardakroken 4 6076 MOLTUSTRANDA

Moltustranda 08.10.2015

Herøy Kommune.

Utviklingsavdelinga.

V/Avdelingsleier Jan Martin Møller.

Sakshandsamar Aleksander Zahl Tarberg.

Saksnr.2012/557

Arkiv 611

TILBUD OM KJØP AV RESTERANDE DELER AV HAVNEOMRÅDET.

Styret i Moltustranda båtforening aksepterer Herøy Kommune sitt tilbud om kjøp av resterende havneområde gnr 62 bnr 26, slik det går frem av brev den 06.10.2015.

Styret i Moltustranda båtforening aksepterer en samla kjøpesum på kr 26.864, der kjøper dekker omkostninger ved salet som frådelling, oppmåling, tinglysingsgebyr og dokumentavgift.

Styret i Moltustranda båtforening vil sette pris på at det etter politisk godkjenning, vert sett i verk arbeid for å få dette tinglyst.

Mvh.

Formann

Ivar Moltu.

1:1500

09.10.2015

© Kartverket

Kartopplysningar som kreves ved omsetning av eigedomar, skal bestillast skriftleg hjå kommunen. Kommunen står ellers ikkje ansvarleg for feil i kartet.

kommuneftale

Norge i bilder

Koordinater (nedre venstre - øvre høyre)
Euref89 UTM32 6911512N 323708Ø - 6912084N 324112Ø

Pleie- og omsorgsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	RVB	Arkivsaknr:	2012/150
		Arkiv:	G20

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
18/15	Eldrerådet	23.11.2015
6/15	Råd for menneske med nedsett funksjonsevne	23.11.2015
29/15	Komite for Helse og omsorg	26.11.2015
227/15	Formannskapet	01.12.2015
197/15	Kommunestyret	10.12.2015

REFORHANDLING OG REVISJON AV SAMHANDLINGSAVTALEN MELLOM KOMMUNANE OG HELSEFØRETAKET I MØRE OG ROMSDAL

Møtebehandling:

Pleie- og omsorgsleiar Ragnhild Velsvik Berge møtte og orienterte.
Tilråding frå råd for menneske med nedsett funksjonsevne, eldrerådet
og komite for helse og omsorg vart lagt fram i møte.

Rådmannen si tilråding med tillegg av pkt. 4 framlagt av komite for helse og omsorg
vart samrøystes vedteken:

Tilråding i Formannskapet - 01.12.2015

1. Herøy kommunestyre godkjenner den reviderte Samhandlingsavtalen mellom Herøy kommune og Helse Møre og Romsdal HF slik den ligg føre i vedlegg til saka, unnateke vedlegg 5a, som er sendt til tvisteløysning.
2. Herøy kommunestyre har som føresetnad at vedlegg 5a i den tidlegare avtalen skal gjelde uendra inntil avgjerd i Nasjonal Tvisteløysingsnemd.
3. Rådmannen får fullmakt til å vedta retningsliner og prosedyrer som følgjer av avtalen, dersom desse ikkje er av vesentleg eller prinsipiell betydning. Rådmannen får på same vilkår også fullmakt til administrativ godkjenning av vedlegg 5a, når avgjerd i Nasjonal tvisteløysingsnemd ligg føre.
4. Samhandlingsavtale vil medføre ein kostnad per år til praksiskonsulent. Herøy kommune sin andel, om lag kr. 27.500,- vert for 2016 å belaste bundne fond konto 25100269, Akutthjelp Helse og omsorg.

Møtebehandling:

Pleie- og omsorgsleiar Ragnhild Velsvik Berge orienterte.

Rådmannen si tilråding med fylgjande tillegg vart samrøystes vedteken:

Pkt. 4. Samhandlingsavtale vil medføre ein kostnad per år til praksiskonsulent. Herøy kommune sin andel, om lag kr. 27.500,- vert for 2016 å belaste bundne fond konto 25100269, Akutthjelp Helse og omsorg.

Tilråding i komite for Helse og omsorg - 26.11.2015

5. Herøy kommunestyre godkjenner den reviderte Samhandlingsavtalen mellom Herøy kommune og Helse Møre og Romsdal HF slik den ligg føre i vedlegg til saka, unnateke vedlegg 5a, som er sendt til tvisteløysning.
6. Herøy kommunestyre har som føresetnad at vedlegg 5a i den tidlegare avtalen skal gjelde uendra inntil avgjerd i Nasjonal Tvisteløysingsnemd.
7. Rådmannen får fullmakt til å vedta retningsliner og prosedyrer som følgjer av avtalen, dersom desse ikkje er av vesentleg eller prinsipiell betydning. Rådmannen får på same vilkår også fullmakt til administrativ godkjenning av vedlegg 5a, når avgjerd i Nasjonal Tvisteløysingsnemd ligg føre.
8. Samhandlingsavtale vil medføre ein kostnad per år til praksiskonsulent. Herøy kommune sin andel, om lag kr. 27.500,- vert for 2016 å belaste bundne fond konto 25100269, Akutthjelp Helse og omsorg.

Møtebehandling:

Merknad til saksfører av samhandlingsavtalen: I vedlegg 4, under overskrift «Legetilsyn» må innhaldet endrast frå felles legevakt 15-08 ved Myrvåg legesenter til 15-22 og ved det interkommunale samarbeidet med Volda sjukehus frå 22-08.

Tilråding i råd for menneske med nedsett funksjonsevne 23.11.2015:

Saka vert teke til vitande.

Møtebehandling:

Pleie- og omsorgsleiar orienterte om samhandlingsavtalen og dei aktuelle endringane.

Tilråding i eldrerådet 23.11.2015

Saka vert teke til vitande.

Tilråding:

9. Herøy kommunestyre godkjenner den reviderte Samhandlingsavtalen mellom Herøy kommune og Helse Møre og Romsdal HF slik den ligg føre i vedlegg til saka, unnateke vedlegg 5a, som er sendt til tvisteløysning.
10. Herøy kommunestyre har som føresetnad at vedlegg 5a i den tidlegare avtalen skal gjelde uendra inntil avgjerd i Nasjonal Tvisteløysingsnemd.
11. Rådmannen får fullmakt til å vedta retningsliner og prosedyrer som følgjer av avtalen, dersom desse ikkje er av vesentleg eller prinsipiell betydning. Rådmannen får på same vilkår også fullmakt til administrativ godkjenning av vedlegg 5a, når avgjerd i Nasjonal Tvisteløysingsnemd ligg føre.

Særutskrift:

Pleie- og omsorgsleiar
Bu- og habiliteringsleiar
Barn-, familie og helseleiar
Kommuneoverlegen
HTV Legeforeninga, NSF, Fagforbundet

Utskrift av endeleg vedtak:
Helse Møre og Romsdal HF

Vedlegg:

1. Oversendingsskriv frå Helse Møre og Romsdal HF
2. Saksframlegg og vedtak i overordna samhandlingsutval
3. Ny avtaletekst datert mai 2015 (nynorskversjon ligg ikkje føre)
4. Mail av 10.11.15 frå samhandlingsjef i Helse Møre og Romsdal HF om tvist mellom kommunane og Helse Møre og Romsdal HF
5. Avtale mellom Herøy kommune og Helse Møre og Romsdal HF om drift av øyeblikkelig hjelp døgnplassar
6. Gjeldande delavtale 5a

Saksopplysningar:

Enten pasienten vert behandla på sjukehus eller i kommunehelsetenesta er ideologien i samhandlingsavtalen at pasienten er på ein felles bane mellom kommunane og helseføretaket, der begge partane har felles ansvar for eit godt resultat.

Helseføretaket (HF vert vidare tidvis nytta som forkorting) har hatt samhandlingsavtale med kommunane i fleire år, men frå samhandlingsreforma i 2012 vart der sentrale føringar på kva desse avtalene skulle innehalde. Sjølve samhandlingsavtalen, også kalla hovudavtalen, definerer samhandlingsomgrepet og kva som er felles verdigrunnlag og målsetting. Den definerer samhandlingsområda og samhandlingsformene. Vidare kva som er partane si plikt til gjennomføring og forankring, avtale for involvering av pasient- og brukarorganisasjonar, samt samarbeid om avviks- og forbetningsarbeid. Og til slutt reglar for usemje, mislighald og endring og oppseiing av avtalen. Samhandlingsavtalen har 13 delavtalar:

1. Hvilke helse- og omsorgsoppgaver som partene har ansvar for- og hvilke tiltak som partene skal utføre
2. Samarbeid for å sikre helhetlige og sammenhengende helse- og omsorgstjenester til pasienter med behov for koordinerte tjenester
3. a) Samarbeid om innleggelse og behandling av pasienter med behov for somatiske tjenester
b) Samarbeid om innleggelse og behandling av pasienter med behov for psykisk helsevern og/eller tverrfaglig spesialisert rusbehandling
4. Samarbeid om døgntilbud for øyeblikkelig hjelp (i kopi av samhandlingsavtalen ligg ein mal. Herøy kommune sin avtale ligg som eige vedlegg)
5. a) Avtalen er sendt til tvisteløysingsnemnda
b) Samarbeid om utskriving av pasienter med behov for tjenester innanfor psykisk helsevern og rusrelatert behandling
6. Retningslinjer for gjensidig kunnskapsoverføring og informasjonsutveksling og for faglige nettverk og hospitering
7. Samarbeid om forskning, utdanning, praksis og læretid
8. Samarbeid om svangerskaps-, fødsel- og barselomsorg
9. Samarbeid om IKT-løsningar og elektronisk samhandling
10. Samarbeid om forebygging
11. Omforente beredskapsplaner og planer for den akuttmedisinske kjeden
12. Samhandlingsstruktur i Møre og Romsdal mellom kommunene og Helse Møre og Romsdal HF
13. Samarbeid om praksiskonsulentordningar (her ligg ein konkret forpliktelse om økonomisk finansiering)

Samhandlingsavtalen mellom kommunane i Møre og Romsdal og Helse Møre og Romsdal HF er revidert våren 2015, og skal tre i kraft frå 01.01.2016.

Forhandlingsutvalet bestod av samhandlingssjef Britt Valderhaug Tyrholm og rådgjevar Robert Giske frå helseføretaket (HF) Kommuneadvokat Olav Aarø og kommuneoverlege Arne Gotteberg for Sunnmøre regionråd, kommunalsjef Gunhild Eidsli for Orkidè og kommunalsjef Arild Kjersem for ROR. KS var representert med Stig Holmstrøm og pasientutvalget med Kåre Steinsvik.

Forhandlingane endte i år med eit brot mellom partane vedkomande vedlegg 5a (som i den nye avtalen vil heite delavtale 5a) Denne gjeld samarbeidsrutiner ved utskriving av pasient, og ein 24 timers frist for HF å melde endra behov for kommunale helse og omsorgstenester før utskriving. Tvisten er sendt over til Nasjonal tviste-løysningsnemnd etter at ein ikkje nådde frem til semje gjennom lokal tvistenemnd. Kommunalsjef Arild Kjersem og kommuneoverlege Arne Gotteberg har vore utpeika på vegne av samtlege kommunar i Møre og Romsdal å stå føre kommunane sine interesser i tvistemålshandsaminga. Partane har venta på ei avgjerd før årsskiftet, men saka dreg såpass i langdrag at ein vel å legge fram samhandlingsavtalen, unntatt det aktuelle vedlegget, til politisk godkjenning innan utgangen av året. Fram til avgjerd vert den omtvista delavtalen å praktisere som før. Dette blir utdjupa nedanfor.

Aktuelt

Hovudavtalen har i år fått ein redaksjonell gjennomgang og språkvask. Det er i tillegg utarbeidd eit innhaldsregister og stikkordsregister til avtalen. Det er også gjort eit forenklingssarbeid ved å samle referansane til det mest sentrale lov- og forskriftsgrunnlaget i hovudavtalen i staden for å ha dette under kvart kapittel.

Ein har erfart at det er for liten kunnskap om samhandlingsavtalen hos partane. *Hovudavtalen punkt 5* presiserar difor at det er naudsynt med betre opplæring om avtalen i kommunane og helseføretaket, samt behovet for gjensidig informasjon og koordinering mellom kommune og helseføretaket til beste for pasienten.

Avviksrapportering og systematisk behandling av avviksmeldingane er viktig for forbetring. I *hovudavtalen punkt 7* er det innarbeidd ein link til felles avviksprosedyre. Samhandlingavdelinga i helseføretaket skal kvart år utarbeide ein rapport med oversikt over innmeldte avvik på samarbeidsområdet og utfallet av avvikshandteringa. Rapporten går til Overordna samhandlingsutvalg, og som orientering til kommunene og dei lokale samhandlingsutvala.

Hovudavtalen sitt punkt 10 vedkomande endring og oppseiing er korrigerert frå årlege reforhandlingar til anna kvart år. Dette synes fornuftig, då årleg revisjon var meir naudsynt då samhandlingsavtalen var ny for partane.

Delavtalane: Ved revisjonen har alle dei 13 vedlegga fått nemninga delavtale. Dei har fått nokre, til dels vesentlege, endringar. Dei viktigaste endringane er som fylgjer.

Delavtale 3a – Samarbeid om innlegging og behandling av pasientar med behov for somatiske helsetjenester.

Delavtalen har fått ei endring som stiller krav til kommunane om rapportering til sjukehuset etter mottak av melding om innlagt pasient som har motteke kommunal helseteneste. Kommunane skal då sende melding om innleggelsesrapport i retur innan 4 timar etter at sjukehuset har meldt pasienten innlagt. Dette skal vere ei kort

samanfatning av aktuelle helseopplysningar og supplerande opplysningar frå dei kommunale helse- og omsorgstenestene. Elektronisk meldingutveksling gjer det mogleg å halde denne fristen. Prosedyrar om informasjonstryggleik etter Norm for informasjonstryggleik og gjeldande føresegner må takast i vare. Samstundes må det frå kommunane si side vurderast kva som er relevante helseopplysningar. Vedlegget gjeld samhandling og informasjonsutveksling innanfor somatiske helsetenester og førebels ikkje andre områder.

Delavtale 3b og 5b gjeld samarbeid om innlegging og utskriving av pasientar med behov for psykisk helsevern og / eller tverrfagleg spesialisert rusbehandling. Frå i år er rusrelatert behandling teke inn i avtalen. Rusføretaket vart ein integrert del av Helse Møre og Romsdal frå 01.01.2014. Nokre kommunar har særskilte avtalar med rusføretaket frå perioden før dette, men ein ser det no føremålsteneleg å innarbeide området i samarbeidsavtalen. Frå kommunane si side vart det uttrykt skepsis ift. konsekvensane dette ville få for krav til behandlingstilbod. I alle høve er det verd å merke seg at gjeldande lovgjeving sett krav til kommunane om å sørge for naudsynte helse og omsorgstenester for denne pasientgruppa. Avtalen utvidar ikkje dette ansvaret, men konkretiserar nokre samhandlingstiltak, jf pkt 5.2.

Når det gjeld rutiner om utskriving er det vesentleg skilnad mellom området for somatikk og psykisk helsevern / rusrelatert behandling. For kommunane vil det vere viktig å følgje utviklinga på området nøye.

Som nevnt i innleiinga er det brot mellom partane vedkomande det noverande *vedlegg 5a*. Problemstillinga gjeld kravet til helseføretaket om at dei skal varsle kommunane om utskrivingsklar pasient og forventna funksjonsnivå og hjelpebehov etter utskriving, så snart dette er avklart og seinast 24 timar før utskriving av pasienten. Dette for at kommunane skal ha rimeleg tid på å bygge opp eit forsvaleg tenestetilbod. Helseføretaket krev fristen på 24 timar fjerna og erstatta med formuleringa « så snart dette er avklart».

Problemstillinga kjem på spissen der nokre kommunar har nekta betaling for overliggende pasienter når varsel ikkje er sendt innan fristen. Helseføretaket meiner at kommunane ikkje har heimel for å nekte betaling for overliggende pasient, om slikt varsel ikkje er sendt innan fristen frå sjukehuset. Kommunane ønsker å oppretthalde regelen også med visning til at ein får naudsynt tid til å legge til rette for mottak av pasienten. Som nemnt er saka oversendt Nasjonal tvistenemnd for behandling.

I delavtale 8 er det verdt å merke seg *punkt 4.3 pkt 3* vedkomande jordmor og helsesøsterressurser i kommunane. Ein skal arbeide for å ta i vare nasjonale faglige retningslinjer på området, med blant anna tidleg heimebesøk av jordmor.

I delavtale 12 er det innarbeidd endring i samhandlingsstrukturen i tråd med tilrådinga frå ei arbeidsgruppe som har evaluert erfaringane så langt. Ein har hatt eit overordna samhandlingsutval med representantar frå heile føretaksområdet. Vidare to administrative samhandlingsutval der det eine var knytt til Ålesund og Volda sjukehus, og det andre til Molde og Kristiansund.

Det overordna samhandlingsutvalet vert vidareført, men det er gjort endringar/reduksjonar i talet representanter i og tillitsvalgtrepresentasjon i utvalet. Det vert oppretta eit eige arbeidsutvalg som førbur saker til overordna utvalsmøter. Dei to administrative samhandlingsutvala er tatt ut og erstatta med lokale samhandlingsutval for kvart sjukehusområde, slik at det blir fire utval. Dette fordi ein

ynskjer å tone ned det administrative samarbeidet, og fremje det lokale samarbeidet mellom dei som arbeider med den same pasienten.

I delavtale 13 er innarbeidd eit punkt 3.1 om finansiering og kostnadsdeling mellom HF og kommunane i Møre og Romsdal. Dette gjeld praksiskonsulentordninga som vart etablert for nokre år sidan. Behov for kostnadsdeling vart alt varsla frå HF til kommunene i 2014, men er først no innarbeidd ved rullering av avtaleverket. Praksiskonsulentane har både spesialist-, og kommunehelsetenesta som sin arbeidsarena. Dei vert rekruttert frå kommunehelsetenesta, men har sin arbeidsplass på sjukehuset. Dei gjer eit viktig arbeid for å kvalitetssikre overgangane mellom tenestenivåa, og best muleg fagleg og organisatorisk samhandling mellom HF og kommunane. Både for kommunene og for sjukehusa betyr det mykje å ha ein framskoten kommunal representasjon i sjukehusa sin organisasjon som kan formidle kommunene sin arbeidsmåte til spesialisthelsenivået. Praksiskonsulenten for Sunnmøre gjer ein stor jobb også i samband med utviklinga av ei felles kompetanse- og opplæringsplan for personell både frå kommunene og sjukehusa. Resultata av ordninga blir høgt verdsett både av kommunane og HF.

Vurdering og konklusjon:

Framlegget til avtale inneheld nokre vesentlege endringar kommunene må vere merksame på i tida som kjem. Utviklinga synest å gå i retning av at det vert stilt større krav til kommunene frå helseføretaket. Det vert lagt vekt på at avtalen er gjensidig forpliktande, og at det dreier seg om ein avtale mellom likeverdige partar.

Vekslingsfeltet i overgangar mellom tenester er ei risikosone. For god samhandling til pasientens beste er det viktig at begge partar arbeider for å finne endå betre arenaer for informasjonsutveksling og rapportering. Elektronisk meldingsutveksling har bidrege i rett lei, men også felles samhandlingskonferanse der ein får utveksle erfaringar er av stor verdi. Ny avtale legg inn fleire fagutval innanfor sentrale områd som blir dekte av vedlegg 9 og 11, IKT og Omforente beredskapsplanar og akuttmedisinsk kjede.

Endringane i samhandlingsstrukturen jf. delavtale 12 synest naudsynte for å få ein betre avklaring av skillet mellom utvala sin arbeidsfordeling når det gjeld utvikling av strategiar/politikk og praktisk /klinisk retta arbeid.

Økonomiske konsekvensar

At avtalen sin intensjon blir følgt opp har generelt store samfunnsmessige økonomiske konsekvensar. Det handlar om rett person på rett plass til rett tid. Samhandling gir god pasientflyt og fremmer kvalitet og effektivitet. For nokre kommunar kan endring i praksis for kostnadar ved utskrivingsklar pasient få store konsekvensar. Dette har til no ikkje hatt vesentlig betydning for Herøy kommune.

Den einaste konkrete kostnaden som følgjer direkte av den reforhandla avtalen er utgiftsdeling av praksiskonsulentordninga. Dette vart varsla frå HF alt i 2014, og er no tatt inn som ein del av avtaleteksta. Utgiftene skal delast 50/50 mellom HF og kommunane, og mellom kommunane ut frå folketalet den 1.januar det aktuelle året. For Herøy kommune sin del er utgiftene rekna til om lag kr. 27500. **Dette er ikkje innarbeidd i rådmannen sitt budsjett for 2016.**

Konsekvensar for beredskap

God og effektiv samhandling mellom HF og kommunane har store beredskapsmessige konsekvensar og er omtalt fleire plassar i avtalen. Det er også ein eigen delavtale, nr. 11, med dette temaet.

Konsekvensar for drift

Vel fungerande samhandlingsavtalar mellom HF og kommunane er av stor betydning ikkje berre for arbeids og oppgåvedelinga mellom helse og omsorgstenestene i kommunane og sjukehusa men også for å skape og kvalitetssikre pasienten sitt helsevesen og helsetenestetilbod i Møre og Romsdal.

Fosnavåg, 10.11.2015

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Ragnhild Velsvik Berge
Avd.leiar

Sakshandsamar: Ragnhild Velsvik Berge

Vedlegg 4

Avtale mellom Helse Møre og Romsdal og Herøy kommune om øyeblikkeleg hjelp døgnopphald i Herøy kommune

Denne avtalen er vedlegg 4 til samarbeidsavtalen mellom Herøy kommune og Helse Møre og Romsdal i samsvar med kapittel 6 i Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester.

Bakgrunn og lovgrunnlag

I Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester §3-5 står det: *"Kommunen skal sørge for tilbud om døgnopphold for helse- og omsorgstjenester til pasienter og brukere med behov for øyeblikkelig hjelp. Plikten gjelder kun for de pasienter og brukere som kommunen har mulighet til å utrede, behandle eller yte omsorg til"*

Etter rapport frå helsedirektoratet (2/2012) skal tilbudet vere like godt eller betre enn sjukehusopphald for den enkelte pasienten. Dette lovavsnittet vil ikkje gjelde før frå 2016, men det er etablert ei tilskotsordning for kommunar som vil etablere tilbudet før dette. For Herøy kommune har Helsedirektoratet berekna eit plassbehov på 445 liggedøgn per år. Ved å opprette ordninga, vil Herøy kunne få eit årleg tilskot på 1 928 000 kroner. Dette tilskotet vil vedvare inntil 2016. Da vil dette gå inn i det ordinære rammetilskotet.

For å oppnå dette tilskotet, må ein inngå avtale med Helse Møre og Romsdal om øyeblikkeleg hjelp tilbudet som ein del av avtalesystemet mellom kommunen og helseføretaket. Ein må så søke om tilskotet til Helsedirektoratet. Frist for søknad for 2012 er 1. juli, for seinare år er det 1. mars kvart år.

Kva pasientar er aktuelle for tilbudet

Øyeblikkeleg hjelp døgnopphald betyr at ein pasient har behov for behandling eller omsorg på institusjonsnivå, og at dette ikkje kan vente. Tilbudet er aktuelt for pasientar som har ein avklara diagnose og der behandling og forventa forløp er rimeleg klar, og der tilstanden eller omsorgssituasjonen ikkje tillet vidare behandling i heimen. Aktuelle problemstillingar kan til dømes vere diagnostiserte infeksjonar med svekka allmentilstand og utilfredsstillande omsorgssituasjon hos eldre, nødvendig omsorg etter poliklinisk behandling for brotskadar på sjukehus, innlegging til lindrande behandling eller omsorg ved livets slutt ved kjent sjukdom med forventa forløp. Det må vere ein føresetnad at observasjon og behandling av tilstanden kan skje forsvarleg ved institusjonen.

Pasientar med uavklarte symptom som treng sjukehuset sine diagnostiske ressursar, er ikkje aktuelle for tilbudet. Heller ikkje pasientar med kjent diagnose og behandlingskrav på sjukehusnivå, som til dømes hjerteinfarkt.

Alle som vert lagt inn som øyeblikkeleg hjelp skal vere tilsett av lege. Det skal lagast innleggingssskriv med beskriving av faste medikament, sjukehistorie, funn ved undersøking og diagnostiske prosedyrar (EKG, blodprøver og liknande), diagnose, forordna behandling og instruksar for observasjon og kriterier for ny legekontakt.

Organiseringa av tilbodet

Myrvåg omsorgssenter

Tilbodet blir organisert ved Myrvåg omsorgssenter. Det blir sett av to eigne "øyeblikkelig hjelp plassar". Myrvåg omsorgssenter har god kapasitet og bemanning som har god kompetanse på å ta imot utskrivingsklare pasientar frå sjukehuset og ha pasientar inne til kortidsopphald.

Sjukepleiebemanning

Det blir sjukepleiar i tilstadevakt heile døgnet. Sjukepleiarane skal kunne beherske prosedyrar som innlegging av intravenøs kanyle, intravenøs væskebehandling og medikamentell behandling, stell av sentralt venekateter, kateterisering av urinvegar, laboratorieprøver som Hb, CRP, urinstix og pulsoksymetri, taking av EKG, handtering av smertepumpe, hjerte- lungeredning.

Før oppstart av ordninga skal det gjennomførast nødvendig opplæring for sjukepleiarane. Ein skal sikre seg at nye sjukepleiarar som vert tilsatt, har nødvendig kompetanse, og eventuelt sørge for opplæring.

Legetilsyn

Omsorgssenteret har tilsynslege. Myrvåg legesenter ligg nært omsorgssenteret og vil kunne yte legehjelp i tilsynslegane sitt fråver på dagtid. Det er etablert vikarordning for omsorgssenteret i tilsynslegen sine fråver.

Det er felles legevakt for Herøy og Sande mellom klokka 15-08 kvardagar og heile døgnet i helger og høgtider. Legevakta er lokalisert i Myrvåg like ved omsorgssenteret.

Det er ambulansestasjon på Eggesbønes og i Ulsteinvik, omlag 20 og 10 minutt utrykningstid til Myrvåg omsorgssenter.

Legevaktslegen er ansvarleg for pasienten til tilsynslegen kan overta ansvaret. Det skal skrivast journal i journalsystemet Geric. Ved utskrivning eller overflytting til anna omsorgsnivå, skal det lagast utskrivingsnotat. Kopi av journalnotat frå opphaldet skal sendast til innleggande lege og fastlegen.

Utstyr

Omsorgssenteret skal ha utstyr for intravenøs væskebehandling og medikamentell behandling, kateterisering, EKG, defibrillator, pulsoksymeter, CRP og Hb-måling, urinstix og oppsett av urindyrkning

Vedtak og betaling

Pasientar innlagt som øyeblikkeleg hjelp, skal ikkje ha eigenbetaling for opphaldet. Opphald som øyeblikkeleg hjelp skal vanlegvis ikkje overskride 3-4 dagar. Dersom

ein pasient etter 3-4 dagar har behov for tenester som sjukeheimplass, heimesjukepleie mm, skal det gjerast formelle vedtak om dette, og pasienten blir overført frå øyeblikkeleg hjelp tilbodet.

Informasjon

Det skal utarbeidast skriftleg informasjon om tilbodet med rutiner for innlegging og krav til dokumentasjon. Dette skal distribuerast til fastlegane, legar som har legevakt i kommunen, AMK-sentralen, legevaktsentralen i Volda, mottaksavdelingane i sjukehusa, kirurgiske og medisinske poliklinikkar.

Ein skal informere om tilbodet i den lokale etterutdanningsgruppa for legar i Herøy og Sande. Det skal utarbeidast skriftleg informasjon til pasientar og pårørande. Det skal informerast om tilbodet gjennom lokalpressa.

Helseforetaket sine oppgåver

Helseforetaket skal tilby hospitering og nødvendig opplæring i prosedyrer.

Helseforetaket skal bistå innleggande legar, tilsynslegane og legevaktlegar som har tilsyn med pasientane ved tilbodet med nødvendige telefonråd.

Helseforetaket skal bidra til at pasientar som er undersøkt som øyeblikkelig hjelp ved sjukehuspoliklikkane, og kan nytte dette tilbodet i staden for sjukehusinnlegging, vert tilvist til Myrvåg omsorgssenter som ø.hj.

Oppstart

Etter nermare avtale.

Evaluering

Det skal utarbeidast ein evalueringsrapport etter eit års drift.

Dato

Ordførar
Herøy Kommune

Adm. direktør
Helse Møre og Romsdal HF

Samarbeid om utskriving av pasienter med behov for somatiske helsetjenester

1. Formål

- Samarbeidsområdet skal sikre at alle pasienter får et faglig forsvarlig og helhetlig behandlingstilbud i overgangen mellom kommunehelsetjeneste og spesialisthelsetjeneste.
- Samarbeidsområdet skal regulere ansvarsfordeling, oppgaver og plikter ved utskriving av pasienter med behov for somatiske helsetjenester.

2. Samarbeidsområdets virkeområde

Samarbeidsområdet skal regulere samhandlingen mellom kommunen og Helse Møre og Romsdal HF vedrørende utskriving av somatiske pasienter.

Partene beslutter selv hvordan de internt organiserer tjenestene. Rutiner og prosedyrer for samhandlingen som følger av denne samarbeidsområdet er førende for partene.

Samarbeidsområdet regulerer ikke samhandlingen mellom kommunen og Rusbehandling Midt- Norge HF, da dette er regulert i egen avtale. Samarbeidsområdet regulerer heller ikke samhandlingen mellom helseforetaket og kommunene innen psykisk helsevern (eget vedlegg 5b).

3. Lovgrunnlag

- LOV 1999-07-02-61 Lov om spesialisthelsetjenesten m.m. (Spesialisthelsetjenesteloven)
- Prop. 91 L (2010-2011) - Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (Helse- og omsorgstjenesteloven)
- LOV-1999-07-02-64 Lov om helsepersonell m.v. (Helsepersonelloven)
- LOV-1999-07-02-63 Lov om pasientrettigheter (Pasientrettighetsloven)
- Prop. 90L (2010-2011) Lov om folkehelsearbeid (folkehelseloven)
- Forskrifter til ovennevnte lover

4. Sentrale plikter, oppgaver og ansvar i henhold til lov

4.1 Helse Møre og Romsdals plikter, oppgaver og ansvar

Helse Møre og Romsdal HF skal sørge for at personer med fast bopel eller oppholdssted innen helseområdet tilbys spesialisthelsetjeneste i og utenfor institusjon, herunder sykehustjenester, medisinske laboratorietjenester, radiologiske tjenester, akuttmedisinsk beredskap, medisinsk nødmeldetjeneste, ambulansetjeneste med bil og eventuelt med båt og luftambulanse, transport til undersøkelse eller behandling i kommunene og Helse Møre og Romsdal HF og transport av behandlingspersonell.

Helse Møre og Romsdal HF er pålagt veiledningsplikt ovenfor kommunehelsetjenesten. Denne plikten gjelder i generelle spørsmål og i forhold til den enkelte pasient.

Helseforetaket skal tilby ambulante tjenester, støtte og veiledning slik at kommunen, så langt det lar seg gjøre, kan gi innbyggerne nødvendige helsetjenester uten behandling i helseforetaket. Kompetanseoverføring skal være en del av kommunens og helseforetakets kvalitetssystem.

Helse Møre og Romsdal HF og kommunen er forpliktet å gi pasienten en forsvarlig behandling når partene har ansvar for pasienten og i overføringen mellom Helse Møre og Romsdal HF og kommunen.

4.2 Kommunens plikter, oppgaver og ansvar

Kommunen skal sørge for at personer som oppholder seg i kommunen, tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester. Kommunens ansvar omfatter alle pasient- og brukergrupper, herunder personer med somatisk eller psykisk sykdom, skade eller lidelse, rusmiddelproblem, sosiale problemer eller nedsatt funksjonsevne.

Kommunens helse- og omsorgstjeneste omfatter offentlig organiserte helse- og omsorgstjenester som ikke hører under stat eller fylkeskommune.

Kommunen har ansvar for at alle brukere/pasienter som mottar kommunale helse- og omsorgstjenester har oppdatert medikamentliste.

Helse Møre og Romsdal HF og kommunen er forpliktet å gi pasienten en forsvarlig behandling når partene har ansvar for pasienten og i overføringen mellom Helse Møre og Romsdal HF og kommunen.

5. Definisjon av utskrivningsklar pasient

En pasient er utskrivningsklar når lege i Helse Møre og Romsdal HF vurderer at det ikke er behov for ytterligere behandling i Helse Møre og Romsdal HF. Avgjørelsen skal være basert på en individuell helsefaglig vurdering.

Følgende prosessuelle krav må være oppfylt før en pasient kan meldes utskrivningsklar til kommunen:

- Problemstilling ved innleggelse, slik disse var formulert av innleggende lege, skal være avklart.
- Øvrige problemstillinger som har framkommet skal være avklart.
- Det skal redegjøres for eventuelle spørsmål som ikke er endelig avklart.
- Det skal foreligge et klart standpunkt til diagnoser, samt videre plan for oppfølging av pasienten.
- Pasientens samlede funksjonsnivå, endring fra funksjonsnivå før innleggelse, og forventet framtidig utvikling skal være vurdert.
- Dersom pasienten har behov for spesialisthelsetjenester utenfor den aktuelle avdelingens ansvarsområde, skal det sørges for at relevant kontakt etableres, og at plan for denne oppfølgingen beskrives.
- Dokumentasjonskravet nevnt i punkt 7.1 skal være oppfylt

6. Plikt til vurdering og varsling av pasientens behov for kommunale tjenester

6.1 Kontaktpunkt i kommune og helseforetak

Helse Møre og Romsdal HF skal ha ordning med kommunekontakter som varsler og etablerer kontakt med pasientens hjemkommune.

Kommunen skal ha ordning med en enhet som koordinerer kontakt fra sykehus til kommunens tjenester. Det skal være et telefonnummer for sykehuset inn til kommunens enhet.

6.2 Vurderingsplikten av kommunale tjenester innen 24 timer

Innen 24 timer etter innleggelse skal det gjøres en vurdering av:

1. Hvor lenge innleggelsen antas å vare.
2. Om pasienten antas å ha behov for kommunal helse- og omsorgstjenester etter utskriving.

6.3 Prosedyre ved antatt behov for kommunale tjenester

Dersom det antas at det er behov for hjelp fra den kommunale helse- og omsorgstjenesten, skal følgende prosedyre følges:

1. Innen 24 timer etter innleggelse skal kommunen varsles om innleggelsen, pasientens status, antatt forløp og forventet utskrivningstidspunkt.
2. Pasientens antatte funksjonsnivå og hjelpebehov etter utskrivning formidles til kommunen så snart dette er avklart, senest innen 24 timer før utskrivning. Dersom det antas å være behov for omfattende eller langvarig behandling i Helse Møre og Romsdal HF (f.eks. multitraume, behov for respiratorbehandling med mer), og det ikke er mulig å foreta vurderingene, skal vurderingene foretas og kommunene varsles så snart det lar seg gjøre. Slikt varsel skal uansett gis senest en uke før pasienten antas å være utskrivningsklar.
3. I tilfeller hvor den første vurderingen tilsier at pasienten ikke har behov for hjelp i kommunen etter utskrivning, men dette endrer seg i løpet av sykehusoppholdet, vil 24 timers fristen starte fra det tidspunkt hvor det blir klart at et slikt behov foreligger.
4. Dersom pasienten har behov for/endret behov for kommunale tjenester etter utskrivning, har sykehuset plikt til å bistå pasienten med å søke om slike tjenester. Sykehuset skal ikke legge føringer på hvilke tjenester kommunen skal yte. I søknaden skal det fremgå om pasienten har/har hatt kommunale tjenester. Søknaden utfylles/sendes kommunen så tidlig som mulig.
5. Helse Møre og Romsdal HF skal varsle kommunen så tidlig som mulig, dersom pasientens situasjon er vesentlig endret, slik at det kan være behov for tekniske hjelpemidler e.l. fra kommunen eller NAV.
6. Ved endret utskrivningsplan eller ved dødsfall informeres kommunen umiddelbart. Endring i utskrivningsklar dato skal registreres i pasientjournalen.

7. Oppgaver og ansvar i forbindelse med utskrivning

7.1. Helse Møre og Romsdal HFs ansvar ved utskrivning

1. Helse Møre og Romsdal HF skal sende skriftlig melding til kommunen ved behov for kommunale tjenester etter utskrivning.
2. Utskriving av pasient skal gjøres så tidlig som mulig på dagen.
3. Ved utskrivning skal forskriftsmessig epikrise eller tilsvarende lege-dokumentasjon (utskrivningsblankett) inkludert fullstendig medikamentliste følge pasienten. Denne skal også sendes fastlege, henviser og eventuelt annen oppfølgende instans så raskt som mulig.
4. For å sikre forsvarlig oppfølging av pasienter som utskrives til kommunalt tjenestetilbud skal innholdet i dokumentasjonen nevnt i punkt 3 gjøres tilgjengelig for kommunen snarest etter at utskrivning er besluttet og senest samtidig med at pasienten utskrives. Punkter som omhandler pasientens tilstand, funksjonsvurdering, antatt hjelpebehov og at kriterier i "Vilkår for

- utskrivningsklar pasient" er oppfylt, skal være inntatt i dokumentet eventuelt ved bruk av supplerende sjekklister.
5. Helse Møre og Romsdal HF innhenter samtykke fra pasient dersom informasjon og / eller epikrise sendes til andre enn fastlegen. Signerte epikriser/ utskrivningsblankett og eventuelt sjekklister skal fortrinnsvis sendes elektronisk.
 6. Dersom pasienten har behov for det bestiller Helse Møre og Romsdal HF timeavtale hos fastlegen i dialog med pasienten før utskriving.
 7. Ved utskriving skal Helse Møre og Romsdal HF sende med pasient resept, eventuelt medikamenter og annet utstyr slik at pasienten har nødvendig medikamenter og utstyr fram til og med første virkedag etter utskriving. Hva som skal sendes med pasient avklares med mottagende helsepersonell i kommunen, også om det er behov for ekstra medisin utover første virkedag.
 8. Gjennomført varslingsprosedyre og vurdering av om pasienten er utskrivningsklar skal dokumenteres i pasientens journal.
 9. Helseforetaket skal ha rutiner for registrering av dato for når kommunens betalingsansvar inntreffer.
 10. Helse Møre og Romsdal HF kan ikke sende en utskrivningsklar pasient tilbake til kommunen før kommunen har gitt beskjed om at det foreligger et kommunalt tilbud til vedkommende pasient.
 11. Som hovedregel skal varslingsprosedyre om utskrivningsklare pasienter skje tidligst mulig på mandag til fredag kl. 08 -15.
- Unntak fra hovedregelen ovenfor er:
- a) Pasienter som allerede har plass i heldøgns institusjon kan også varsles og utskrives i helg mellom kl. 08 -15.
 - b) Pasienter som etter utskriving har uendret tjenestebehov fra hjemmetjenesten, kan også varsles og utskrives i helg mellom kl.08 -15.
 - c) Ved større høytider som jul og påske kan varslingsprosedyre og utskriving også utføres mellom kl. 08 -15 på helligdager.
 - d) Varslingsprosedyre om utskrivningsklare pasienter skal skje pr. telefon og på eget skjema til oppgitt kontaktpunkt i kommunen.

7.2. Kommunens ansvar ved utskriving

1. Etter at kommunen i henhold til punkt 7.1.nr.9 har mottatt varslingsprosedyre fra Helse Møre og Romsdal, skal kommunen etter samme prosedyre som der er avtalt, så tidlig som mulig innenfor kl. 08 -15 gi beskjed om kommunen kan ta imot pasienten, og fra hvilket tidspunkt. Dette gjelder ikke dersom det foreligger omstendigheter utenfor kommunens kontroll som ikke gjør det mulig å avgi svar.
2. Kommunen skal forberede og iverksette nødvendige tiltak for å kunne ta imot pasienten når Helse Møre og Romsdal HF har varslet om at pasienten har behov for kommunale helse- og omsorgstjenester.
3. Kommunen skal behandle søknad fra pasient fortløpende og fatte vedtak i henhold til gjeldende lover og regler.

4. Kommunen beslutter hvilke tjenester pasienten skal ha ut fra kommunens tjenestetilbud, krav til faglig forsvarlighet og egen vurdering.
5. Kommunen har ansvar for å legge til rette for at pasienten kan overføres til kommunen når pasienten er utskrivningsklar.
6. Kommunen har ansvar for bestilling av tekniske hjelpemidler og at midlertidige tekniske hjelpemidler fra kommunens lager er tilgjengelig i bolig.
7. Kommunen har ansvar for å vurdere og planlegge tilrettelegging i pasientens bolig.

8. Kommunens betalingsplikt

Kommunal betalingsplikt omfatter pasienter som trenger kommunale pleie- og omsorgstjenester etter utskriving fra sykehus.

Kommunal betalingsplikt inntreffer fra den dagen pasienten blir erklært utskrivningsklar (i henhold til forskrift om medfinansiering og betaling for utskrivningsklare pasienter §13 jfr § 8 -10) samt denne samarbeidsavtalen, og kommunen har gitt beskjed om de ikke kan motta pasienten, jf. § 11 andre ledd i samme forskrift. Betalingskravet gjelder til den datoen kommunen melder fra om at kommunen er klar til å ta imot pasienten.

Kommunen skal varsle sykehuset om dette så tidlig som mulig på hverdager mellom kl.08-15. Når varsel i henhold til punkt 7.1 nr.9 kan gjøres på andre tidspunkt enn hverdager mellom 08-15 skal varsel gis så tidlig som mulig. Den dagen som kommunen har bestemt å motta pasienten skal ikke være med i betalingskravet.

Dersom kommunen tar imot pasient samme dag som pasientene er definert som utskrivningsklar har kommunen ingen betalingsplikt.

For hvert påfølgende døgn pasienten er innlagt i Helse Møre og Romsdal HF i påvente av kommunal pleie- og omsorgstjeneste skal kommunen betale etter gjeldende betalingssatser fastsatt i statsbudsjett.

Kommunal betalingsplikt inntreffer ikke når Helse Møre og Romsdal HF velger å ikke skrive ut pasient når denne er definert som utskrivningsklar, og kommunen har varslet om at den kan ta imot pasienten.

Ved reinnleggelse for samme problemstilling innen 48 timer etter utskriving, faller kommunens betalingsplikt bort.

9. *Plikt til redegjørelse*

Kommunen kan kreve å få en redegjørelse for de vurderinger Helse Møre og Romsdal HF har foretatt. Redegjørelsen skal inneholde tilstrekkelig og nødvendig informasjon slik at kommunen kan etterprøve at vurderingene foretatt av Helse Møre og Romsdal HF er i tråd med bestemmelsene i forskriften om kommunal betaling for utskrivningsklare pasienter og etter dette samarbeidsområdet.

Kommunen kan kreve redegjørelse fra Helse Møre og Romsdal HF på registrering av oppfyllelse av varslingsrutiner og på registrert utskrivningsklar dato for pasient.

10. *Utsatt betalingsplikt*

Dersom Helse Møre og Romsdal HF etter å ha vurdert pasient som utskrivningsklar har unnlatt å varsle kommunen etter varslingsprosedyrer i denne avtale, vil ikke kommunens betalingsansvar inntre før 24 timer etter at Helse Møre og Romsdal HF har varslet kommunen om at pasienten er utskrivningsklar.

Samhandlingsavtale

mellom

kommunene i Møre og Romsdal og
Helse Møre og Romsdal HF

29.04.2015

16. april 2015

SAMARBEIDSAVTALE	4
1. Innledning.....	4
2. Verdigrunnlag og målsetting.....	5
3. Samhandlingsområder.....	6
4. Samhandlingsformer	7
5. Plikt til gjennomføring og forankring.....	7
6. Involvering av pasient- og brukerorganisasjoner	7
7. Avvikshåndtering og forbedringsarbeid	8
8. Uenighet – Twisteløsning vedrørende avtalens innhold	8
8.1. Dialog og forhandlinger	8
8.2. Lokalt eller nasjonalt tvisteorgan	8
8.3. Ordinær domstolsbehandling	8
9. Mislighold	9
10. Endring og oppsigelse av avtalen	9
Delavtale 1 - Hvilke helse- og omsorgsoppgaver som partene har ansvar for – og hvilke tiltak som partene skal utføre	10
Delavtale 2 - Samarbeid for å sikre helhetlige og sammenhengende helse- og omsorgstjenester til pasienter med behov for koordinerte tjenester.....	12
1. Formål.....	12
2. Virkeområde.....	12
Delavtale 3 A) - Samarbeid om innleggelse og behandling av pasienter med behov for somatiske helsetjenester	15
1. Formål.....	15
2. Virkeområde.....	15
Delavtale 3B) - Samarbeid om inntak, innleggelse og behandling av pasienter med behov for psykiske helsevern og tverrfaglig spesialisert rusrelatert behandling	18
1. Formål.....	18
2. Virkeområde.....	18
Delavtale 4 - Samarbeid om døgnopphold for øyeblikkelig hjelp tilbud	23
1. Formål.....	23
2. Virkeområde	23
Delavtale 5A) - Samarbeid om utskriving av pasienter med behov for somatiske helsetjenester	25
1. Formål.....	25
2. Virkeområde.....	25
Delavtale 5B) - Samarbeid om utskriving av pasienter med behov for tjenester innenfor psykisk helsevern og rusrelatert behandling.....	31
1. Formål.....	31

16. april 2015

2. Virkeområde.....	31
Delavtale 6 - Retningslinjer for gjensidig kunnskapsoverføring og informasjonsutveksling og for faglige nettverk og hospitering.....	33
1. Formål.....	33
2. Virkeområde.....	33
Delavtale 7 - Samarbeid om forskning, utdanning, praksis og læretid.....	35
1. Formål.....	35
2. Virkeområde.....	35
Delavtale 8 - Samarbeid om svangerskaps-, fødsels- og barselsomsorg	37
1. Formål.....	37
2. Virkeområde.....	37
Delavtale 9 - Samarbeid om IKT- løsninger og elektronisk samhandling	39
1. Formål.....	39
2. Virkeområde.....	39
Delavtale 10 - Samarbeid om forebygging	42
1. Formål.....	42
2. Virkeområde.....	42
Delavtale 11 - Omforente beredskapsplaner og planer for den akuttmedisinske kjeden.....	44
1. Formål.....	44
2. Virkeområde.....	44
Delavtale 12 - Samhandlingsstruktur i Møre og Romsdal mellom kommunene og Helse Møre og Romsdal HF	47
1. Samhandlingsfora	47
2. Dialogmøte og samhandlingskonferanse	47
3. Overordnet samhandlingsutvalg	47
4. Lokale samhandlingsutvalg	47
Delavtale 13 -Samarbeid om praksiskonsulentordninger.....	51
1. Formål.....	51
2. Virkeområde.....	51

SAMHANDLINGSAVTALE
mellom kommune
og
Helse Møre og Romsdal HF

1. Innledning

Partene er etter lov om kommunale helse- og omsorgstjenester av 14. juni 2011 § 6-1 m.fl. pålagt å inngå samarbeidsavtale. Denne samarbeidsavtalen består av en generell del, jfr. punkt 1 – 10, og konkrete samhandlingsområder som beskrives i egne delavtaler. Denne avtalen sammen med delavtalene utgjør Samhandlingsavtalen.

Samhandlingsavtalen har til formål å konkretisere oppgave- og ansvarsfordelingen mellom kommunen og helseforetaket, og skal bidra til at pasienter og brukere mottar et helhetlig tilbud om helse- og omsorgstjenester.

Følgende definisjon for samhandling legges til grunn for avtalen:

Samhandling er uttrykk for helse- og omsorgstjenestens evne til oppgavefordeling seg i mellom for å nå et felles omforent mål, samt evnen til å gjennomføre oppgavene på en koordinert måte - St.meld. 47 (2008 – 2009)
Samhandlingsreformen.

Samhandlingen innebærer god kommunikasjon, felles oppfølging og delt ansvar for pasienten/brukeren, felles utdanningsprogram og tett personlig kontakt. Dette skal sikre at pasientene/brukerne blir behandlet på rett nivå, sted og innen rett tid for å maksimere nytten av tilgjengelige ressurser på en best mulig måte.

De mest sentrale lover og forskrifter som samarbeidsavtalen bygger på er;

- Lov 1999-07-02 nr. 61- Lov om spesialisthelsetjenesten m.m. (Spesialisthelsetjenesteloven)
- Lov 2011-06-24-nr. 30- Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (Helse- og omsorgstjenesteloven)
- Lov 2011-06-24 nr. 29- Lov om folkehelsearbeid (Folkehelseloven)
- Lov 1999-07-02 nr. 64- Lov om helsepersonell m.v. (Helsepersonelloven)
- Lov 1999-07-02 nr. 63 - Lov om pasient- og brukerrettigheter (Pasient- og brukerrettighetsloven)
- Lov 1999-07-02 nr. 62 - Lov om etablering og gjennomføring av psykisk helsevern (Psykisk helsevernloven)
- Lov 2001-06-15 nr. 93 – Lov om Helseforetak m.m. (Helseforetaksloven)

16. april 2015

- Lov 2000-06-23 nr. 56 – Lov om helsemessig og sosial beredskap (Helseberedskapsloven)
- Lov 2014-06-20 nr. 43 – Lov om Helseregistre og behandling av helseopplysninger (Helseregisterloven)
- Lov 1994-08-05 nr. 55 - Lov om vern mot smittsomme sykdommer (Smittevernloven)
- Lov 2000-04-14 nr. 31 - Lov om behandling av Personopplysninger (Personopplysningsloven)

Forskrifter til ovennevnte lover:

- FOR-2011-11-18 nr. 1115 – Forskrift om kommunal betaling for utskrivningsklare pasienter
- FOR-2000-12-21 nr. 1385 – Forskrift om Pasientjournal

Opplistingen av ovennevnte lover og forskrifter er ikke ment å være uttømmende, noe som innebærer at også andre lover og forskrifter har betydning for partenes utførelse av oppgaver.

2. Verdigrunnlag og målsetting

Samarbeidet bygger på tillit og åpenhet mellom likeverdige parter som er gjensidig avhengig av hverandre for å kunne gi et godt helhetlig tilbud. Samarbeidet skjer ut i fra en felles forståelse av oppgaver og ansvar. Et godt samarbeid forutsetter forankring i ledelsen, som legger til rette for god og effektiv samhandling mellom Helse Møre og Romsdal HF og kommunen. Dette gjelder både på politisk, administrativt og faglig nivå i den daglige driften av tjenestene.

Samhandling innebærer at ulike helsearbeidere arbeider på tvers av sektorer og spesialiteter for å skape sammenhengende tjenester. Pasientens / brukerens beste skal alltid være i fokus. Pasienten/brukeren står i sentrum og er på felles helsearena enten pasienten er i helseforetaket eller i kommunen.

Partene er enige om at samarbeidet skal preges av en løsningsorientert tilnærming og prinsippet om at avgjørelser tas på lavest mulig tjenestenivå, så nært pasient/bruker som mulig.

Samhandlingen skal bygge på likeverdighet mellom partene og respekt for hverandres roller og kompetanse og bidra blant annet til at:

- Pasient/bruker får koordinerte, helhetlige og individuelt tilpassede helsetjenester på rett nivå til rett tid
- Pasient/bruker og pårørende opplever trygghet, forutsigbarhet, kontinuitet og brukervedvirkning
- Gode rutiner og klare oppgave- og ansvarsforhold preger samarbeidet mellom kommunen og helseforetaket
- Effektiv ressursutnyttelse på tvers av kommunegrensene og forvaltningsnivå
- Partene samarbeider om å styrke det forebyggende og helsefremmende arbeidet

16. april 2015

For å nå disse målene skal partene:

- Forankre avtalen i toppledelsen både i kommunen og Helse Møre og Romsdal HF
- Forankre og involvere på fag- og avdelingsnivå, ved at alle mellomlederne kjenner avtalen og ser til at den blir praktisert i det daglige arbeidet
- Integrere og prioritere systematisk kvalitetsarbeid i det daglige arbeidet på linje med andre prioriterte oppgaver
- Ha kjennskap til hverandre med faste møteplasser og regelmessig dialog

3. Samhandlingsområder

Helse og omsorgstjenesteloven § 6-2 oppstiller et minimumskrav til hva en avtale mellom partene skal inneholde. Det følger av lovens 1.ledd at avtalen som et minimum skal inneholde, sitat:

1. Enighet om hvilke helse- og omsorgsoppgaver forvaltningsnivåene er pålagt ansvaret for og en felles oppfatning av hvilke tiltak partene til enhver tid skal utføre
2. Retningslinjer for samarbeid i tilknytning til innleggelse, utskrivning, habilitering, rehabilitering og lærings- og mestringstilbud for å sikre helhetlige og sammenhengende helse- og omsorgstjenester til pasienter/ brukere med behov for koordinerte tjenester
3. Retningslinjer for innleggelse i sykehus
4. Beskrivelse av kommunens tilbud om døgnopphold for øyeblikk hjelp
5. Retningslinjer for samarbeid om utskrivningsklare pasienter som antas å ha behov for kommunale tjenester etter utskrivning fra institusjon
6. Retningslinjer for gjensidig kunnskapsoverføring og informasjonsutveksling og for faglige nettverk og hospitering
7. Samarbeid om forskning, utdanning, praksis og læretid
8. Samarbeid om jordmortjenester
9. Samarbeid om IKT-løsninger lokalt
10. Samarbeid om forebygging
11. Omforente beredskapsplaner og planer for den akuttmedisinske kjeden

Regulering av samarbeidet på disse punktene vil være et viktig verktøy i gjennomføringen av Samhandlingsreformen og beskrives i egne delavtaler. I tillegg er det inngått avtale om samhandlingsstruktur (delavtale 12) og Praksiskonsulentordning (delavtale 13). Dersom partene inngår samarbeid på andre områder, kan det inngås særskilte avtaler som delavtaler til denne avtalen, eller egne retningslinjer og/eller prosedyrer som ikke er en delavtaler til avtalen. Velger en alternative retningslinjer og/eller prosedyrer som ikke er delavtaler til avtalen, vil ikke avviks- og sanksjonsreglene i denne avtalen komme til anvendelse.

16. april 2015

4. Samhandlingsformer

For å sikre gjennomføring av Samhandlingsavtalen er det etablert slike samhandlingsfora:

- Dialogmøte
- Overordna samhandlingsutvalg
- Lokale samhandlingsutvalg
- Kliniske samhandlingsutvalg
- Samhandlingskonferanse

Samhandlingsstrukturen er beskrevet i delavtale 12.

5. Plikt til gjennomføring og forankring

Partene forplikter seg å gi opplæring om avtalen til egne ansatte. Partene skal også sette av nok ressurser knyttet til medvirkning i de avtalte former for samarbeid, blant annet vedtatte utvalg og koordinerende enhet.

Større endringer som planlegges av en av partene, skal gjennomføres med en god gjensidig prosess.

Partene forplikter seg til å:

- Informere og involvere den andre parten i planprosesser og annet arbeid som har betydning for utformingen av helsetjenester for den annen part, blant annet organisering og endring av rutiner
- Orienterer hverandre om endringer i rutiner, organisering og lignende som kan ha betydning for/innvirkning på de områdene avtalen omfatter
- Gjennomføre konsekvensutredninger ved planlegging av tiltak som får konsekvenser for den annen part, blant annet omorganiseringer, nedlegging av sykehus og sykehusavdeling
- Opprette en klar adressat i egen virksomhet som har overordnet ansvar for å veilede og hjelpe ved samhandlingsbehov mellom tjenesteyterne

6. Involvering av pasient- og brukerorganisasjoner

Pasient- og brukerorganisasjoner skal medvirke i forbindelse med utarbeidelse, praktisering, oppfølging og endring av avtalen. Brukerne/pasientene skal være representert i alle samhandlingsfora som etableres mellom kommunene og Helse Møre og Romsdal HF.

Partene er enige om at kravet til brukermedvirkning som et minimum skal oppfylles ved at synspunkter og tilbakemeldinger som kommer frem gjennom brukerundersøkelser, brukerutvalget ved Helse Møre og Romsdal HF, eldrerådet og Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne i kommunen skal tillegges vekt.

7. Avvikshåndtering og forbedringsarbeid

Dersom partene ikke følger de rutiner og prosedyrer som er avtalt i denne avtale med delavtale eller i medhold av denne avtalen, foreligger et avvik.

Formålet med avvikshåndteringen skal være forbedringsarbeid og erfarings-utveksling. Partene har etablert system for melding av avvik innenfor alle samarbeidsområder som omfattes av avtalen, jamfør «Prosedyre for melding og håndtering av avvik mellom kommunene og helseforetaket»

Link til prosedyre → Avviks prosedyre

Samhandlingsavdelingen skal hvert år utarbeide en rapport med oversikt over innmeldte avvik innenfor avtalens samarbeidsområder og utfallet av avvikshåndteringen. Rapporten går til behandling i Overordna samhandlingsutvalg og som orientering til kommunene og de lokale samhandlingsutvalgene

8. Uenighet – Tvisteløsning vedrørende avtalens innhold

Partene forplikter seg til å løse uenighet vedrørende forståelse av avtalen ved prosesser beskrevet under pkt. 8.1 og 8.2 før saken kan bringes inn for domstolene i henhold til pkt. 8.3.

8.1. Dialog og forhandlinger

Partene er enige om at uenighet vedrørende forståelse av avtalen først skal søkes løst gjennom dialog og forhandling. Dersom begge parter ønsker det kan uenighet søkes løst gjennom Overordnet samhandlingsutvalg.

8.2. Lokalt eller nasjonalt tvisteorgan

Dersom saken ikke løses gjennom dialog og forhandlinger er partene enige om at det opprettes en uenighetsprotokoll som sendes lokalt tvisteløsningsorgan for drøfting og anbefaling av løsning. Lokalt tvisteløsningsorgan opprettes av partene med to representanter fra hver av partene, og en brukerrepresentant. Oppnås ikke enighet i lokalt tvisteløsningsorgan, sendes saken til Nasjonalt tvisteløsningsorgan for anbefaling av løsning.

8.3. Ordinær domstolsbehandling

Dersom partene ikke klarer å løse uenigheten gjennom dialog og forhandlinger eller etter anbefalinger fra lokalt og nasjonalt tvisteløsningsorgan, kan hver av partene bringe saken inn for de ordinære domstoler med den kommunale parts tingrett som vernetting.

16. april 2015

9. Mislighold

Avtalen kan ikke sies opp på grunn av mislighold.

Ansvarsbetinget mislighold av denne avtale som påfører den annen part et dokumentert økonomisk tap, kan i ytterste konsekvens kreves erstattet. Slike krav fremsettes og behandles i samsvar med den saksgangen som er beskrevet for uenighet under pkt. 8.

10. Endring og oppsigelse av avtalen

Avtalen er gyldig og gjelder fra det tidspunkt begge parter har undertegnet. Hver av partene har i henhold til helse- og omsorgstjenesteloven § 6-5, 2. ledd rett til å si opp avtalen med ett års frist.

Partene forplikter seg til å revidere avtalen slik at den til enhver tid er i samsvar med gjeldende rettspraksis, lover og forskrifter. Partene plikter også å revidere avtalen dersom andre vesentlige forutsetninger for avtalen endres, herunder etablering av nye behandlingstilbud som krever avklaring av oppgave- og ansvarsfordeling.

Partene plikter å foreta en gjennomgang og evaluering av avtalen annet hvert år ved utgangen av året. Når det meldes ønske om endringer skal det nedsettes et partssammensatt forhandlingsutvalg som skal sammensettes med 4 representanter fra kommunene og 2 representanter fra helseforetaket. I tillegg kan 1 representant fra KS og 1 representant fra brukerutvalget møte med talerett.

Representantene i forhandlingsutvalget utpekes av de ulike regionrådene etter forslag fra kommunene. Helseforetaket utpeker sine egne representanter. De endringer som forhandlingsutvalget foreslår, skal behandles av Overordnet samhandlingsutvalg. Endringene vedtas av den enkelte kommune og helseforetaket etter tilrådning fra Overordnet samhandlingsutvalg.

Endringer som kun er av teknisk karakter, kan behandles administrativt hos hver av partene.

Dato,

..... kommune

Dato,

Møre og Romsdal HF

Delavtale 1 til Samhandlingsavtalen

Hvilke helse- og omsorgsoppgaver som partene har ansvar for – og hvilke tiltak som partene skal utføre

I henhold til "Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester" av 22. juni 2011 § 6.2 første ledd skal kommunen og helseforetaket avklare hvilke helse- og omsorgsoppgaver og tilhørende tjenester partene har ansvar for.

Kommunens oppgaver er definert i "Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m." (Helse- og omsorgstjenesteloven) og særskilt i kapittel 3 "Kommunens ansvar for helse- og omsorgstjenester".

§ 3-1. Kommunens overordnede ansvar for helse- og omsorgstjenester;

- Kommunen skal sørge for at personer som oppholder seg i kommunen, tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester
- Kommunens ansvar omfatter alle pasient- og brukergrupper, herunder personer med somatisk eller psykisk sykdom, skade eller lidelse, rusmiddelproblem, sosiale problemer eller nedsatt funksjonsevne
- Kommunens ansvar etter første ledd innebærer plikt til å planlegge, gjennomføre, evaluere og korrigere virksomheten, slik at tjenestenes omfang og innhold er i samsvar med krav fastsatt i lov eller forskrift. Kongen kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om pliktens innhold
- Kommunens helse- og omsorgstjeneste omfatter offentlig organiserte helse- og omsorgstjenester som ikke hører under stat eller fylkeskommune
- Tjenester som nevnt i første ledd, kan ytes av kommunen selv eller ved at kommunen inngår avtale med andre offentlige eller private tjenesteytere. Avtalene kan ikke overdras

Helseforetakets ansvar er definert i "Lov om spesialisthelsetjenester", og i kapittel 2 § 2-1a og kapittel 3 om særlige plikter og oppgaver;

§ 2-1a. De regionale helseforetakenes ansvar for spesialisthelsetjenester

- De regionale helseforetakene skal sørge for at personer med fast bopel eller oppholdssted innen helseregionen tilbys spesialisthelsetjeneste i og utenfor institusjon, herunder
 - Sykehustjenester
 - Medisinske laboratorietjenester og radiologiske tjenester
 - Akuttmedisinsk beredskap
 - Medisinsk nødmeldetjeneste, luftambulansetjeneste og ambulansetjeneste med bil og eventuelt med båt
 - Tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelmissbruk, herunder institusjonsplasser som kan ta imot rusmiddelmissbrukere med hjemmel i helse- og omsorgstjenesteloven §§ 10-2 til 10-4
 - Transport til undersøkelse eller behandling i kommune- og spesialisthelsetjenesten
 - Transport av behandlingspersonell

16. april 2015

- De regionale helseforetakene skal peke ut institusjoner i det enkelte helseforetak som kan ta imot rusmiddelmissbrukere med hjemmel i helse- og omsorgstjenesteloven §§ 10-2 til 10-4
- Det regionale helseforetaket plikter å yte hjelp ved ulykker og andre akutte situasjoner i helseregionen
- Tjenester som nevnt i første ledd kan ytes av de regionale helseforetakene selv, eller ved at de inngår avtale med andre tjenesteytere
- Departementet kan i forskrift stille krav til tjenester som omfattes av denne loven

Det følger av andre overordnede føringer som for eksempel Nasjonal helse- og sykehusplan og ny stortingsmelding om primærhelsetjenesten, hva som er kommunenes og hva som er helseforetakets oppgaver.

Partene er likeverdige og skal benytte følgende virkemidler for å avklare ansvarsfordeling og endring av oppgavedeling:

- Dialog og høringer før beslutning
- Planlegge endringer i god tid
- God gjensidig prosess
- Helhetlige pasientforløp for å sikre kvalitet i pasientbehandlingen
- Ressurser skal følge endringer i pasientforløpet i form av kompetanse og økonomi
- Partene forplikter seg til å holde seg oppdatert og tilpasse seg faglige standarder og nye behandlingsmetoder.

Partene forplikter seg til å samarbeide og avklare gråsoner for å sikre helheten i behandlingsforløpene.

Dato,

..... kommune

Dato,

Møre og Romsdal HF

Delavtale 2 til Samhandlingsavtalen

Samarbeid for å sikre helhetlige og sammenhengende helse- og omsorgstjenester til pasienter med behov for koordinerte tjenester

1. Formål

Delavtalen skal sikre at pasienter/brukere som har behov for koordinerte tjenester gis et faglig forsvarlig tilbud og får tjenester som er sammenhengende og koordinerte. Delavtalen skal også sikre godt samarbeid mellom de ulike tjenestene og nivåene slik at pasienter opplever helhetlig behandling.

2. Virkeområde

Pasienter/brukere med behov for koordinerte tjenester er personer med til-stander som gir behov for langvarig oppfølging og samarbeid mellom fag-personell med forskjellig fagbakgrunn og organisatorisk tilknytning. Habilitering og rehabilitering er den prosessen som foregår for at en pasient/bruker med medfødt eller ervervet skade/sykdom/nedsatt funksjonsevne skal oppnå best mulig funksjons- og mestringsevne, selvstendighet og deltagelse sosialt og i samfunnet.

Denne delavtalen regulerer samarbeidet mellom kommunen og Helse Møre og Romsdal i arbeidet med pasienter/brukere med behov for koordinerte tjenester, habilitering eller rehabilitering. Delavtalen gjelder både somatikk, psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling. I tillegg til denne delavtalen reguleres samarbeidet også av delavtale 3a og b, og 5a og b.

3. Oppgaver og ansvar

3.1. Felles ansvar

1. Partene skal sørge for at pasienter/brukere opplever et helhetlig tilbud, og at en ved eventuell uenighet mellom avtalepartene omkring tilbud rundt enkeltpasienter/-brukere, ivaretar pasientens/brukerens rettigheter i forhold til lov og forskrift
2. Partene skal samarbeide om å lage gode pasientforløp. I dette arbeidet skal regionalt utarbeidet metodikk for pasientforløpsarbeid benyttes. Partene forplikter seg til å stille nødvendig personell til disposisjon i arbeidet
3. Partene skal sikre brukermedvirkning på system- og individnivå
4. Partene skal holde hverandre orientert om eget tilbud innenfor koordinerte tjenester
5. Både helseforetak og kommuner har ansvar for habilitering og rehabilitering av pasienter/brukere. Ved vurdering av hvor hovedansvaret for dette ligger i forhold til enkeltpasienter/-brukere, tar en utgangspunkt i rapporten "Avklaring av ansvars- og oppgavedeling mellom kommunene og spesialisthelsetjenesten på rehabiliteringsområdet" fra Helsedirektoratet (IS-1947)

6. Partene skal etablere samarbeid mellom helseforetaket og kommunen rundt pasient- og brukergrupper med sammensatte behov, for eksempel palliativ omsorg, rus og psykiatri.

3.2. Helse Møre og Romsdal HF skal:

1. ha en koordinerende enhet som har oversikt over tilbud og rutiner på dette området både i helseforetaket og i forhold til kommunene, og ansvar for informasjon både internt i helseforetaket og i forhold til kommunene.
2. tilby koordinator for pasienter som bare mottar spesialisthelsetjenester
3. starte rehabiliteringstiltak så snart som mulig under institusjonsopphold
4. utrede, undersøke og gi rehabiliteringstilbud til pasienter med behov for tverrfaglig spesialisert rehabilitering
5. melde fra når en ser behov for individuell plan eller kommunal koordinator. Meldingen skal gå fra behandlende enhet til koordinerende enhet i kommunen.
6. ta initiativ til samarbeidsmøter før utskriving ved behov for svært omfattende kommunale tjenester
7. bistå til å kartlegge behov for nødvendige hjelpemiddel og ta initiativ til at disse blir anskaffet og klargjort. Gi opplæring i de hjelpemidler som bestilles av spesialisthelsetjenesten og skal brukes av pasienten i hjemkommunen
8. delta i nødvendig tverrfaglig samarbeid i ansvarsgrupper også etter at pasientene er utskrevet, når det er faglig behov for dette.
9. gi ambulante tjenester der enkeltpasienter har behov for spesialisthelsetjenester, og der dette av faglige grunner må skje i egen kommune. Dette gjelder både oppfølging av pasienten, og nødvendig kompetanseoverføring (jfr. delavtale 6). Ambulante tjenester skal gis etter avtale med, og i nært samarbeid med kommunale tjenester. Kommunale tjenester inklusive fastlegene, skal holdes orientert om det tilbudet som blir gitt og få epikriser fra relevante konsultasjoner.
10. gi nødvendig råd og veiledning i henhold til lov og forskrift, jfr. § 14 i forskrift om habilitering og rehabilitering, individuell plan og koordinator
11. gi tilbud om undervisning og opplæring til pasienter og pårørende for aktuelle kroniske sykdomsgrupper
12. ha et system for barnekontakt i relevante enheter for å gi nødvendig støtte og oppfølging til barn og ungdom som er pårørende av psykisk syke, rusmiddelavhengige eller alvorlig somatisk syke eller skadde pasienter.
13. varsle relevante instanser i kommunene så tidlig som mulig.

3.3. Kommunen skal:

1. etablere koordinerende enhet i kommunen, og gi kontaktinformasjon om denne til helseforetakets koordinerende enhet. Koordinerende enhet skal videreformidle direkte og relevant kontakt for oppfølging av barn og unge.
2. sørge for å utarbeide individuell plan, tilby og utnevne koordinator og vurdere å opprette ansvarsgrupper, der det er behov for dette.
3. ha tilbud om habilitering og rehabilitering
4. gi nødvendig og relevant informasjon til helsepersonell i helseforetaket i forbindelse med felles pasienter/brukere innenfor de grenser helsepersonelloven setter

16. april 2015

5. delta i nødvendig informasjonsutveksling og samarbeidsmøter under opphold, for planlegging av nødvendige tiltak etter utskriving.
6. ha ansvar for at nødvendig hjelpemiddel installeres og tilpasses
7. ha et system for å gi nødvendig støtte og oppfølging til barn og ungdom som er pårørende av psykisk syke, rusmiddelavhengige eller alvorlig somatisk syke eller skadde pasienter.

3.4. Bruk av tvang

I forhold til tvangsbruk i psykisk helsevern forholder partene seg til lov om psykisk helsevern. I forhold til tvangsbruk ved rusproblem forholder kommunen seg til helse- og omsorgstjenesteloven (kap. 10).

3.5. Videre oppfølging

Partene forplikter seg til å følge opp denne delavtalen videre gjennom:

1. Pasientforløpsarbeid som beskrevet under 3.1, punkt 2
2. Overordnet samhandlingsutvalg og de lokale samhandlingsutvalgene

Dato,

..... kommune

Dato,

Møre og Romsdal HF

16. april 2015

Delavtale 3a til Samhandlingsavtalen

Samarbeid om innleggelse og behandling av pasienter med behov for somatiske helsetjenester

1. Formål

- Delavtalen skal sikre at alle pasienter får et faglig forsvarlig og helhetlig behandlingstilbud i overgangen mellom kommunehelsetjeneste og spesialisthelsetjeneste.
- Delavtalen skal regulere ansvarsfordeling, oppgaver og plikter ved innleggelse og behandling av pasienter med behov for helsetjenester.

2. Virkeområde

Delavtalen skal regulere samhandlingen mellom kommunen og Helse Møre og Romsdal HF vedrørende innleggelse, poliklinisk behandling, dagbehandling og døgnbehandling. Partene beslutter selv hvordan de internt organiserer tjenestene. Rutiner og prosedyrer for samhandlingen som følger av denne delavtalen er førende for partene. Delavtalen regulerer ikke samhandlingen mellom kommunen og Helse Møre og Romsdal HF når det gjelder rus og psykisk helsevern, siden dette er regulert i egen delavtale, (3b).

3. Sentrale plikter, oppgaver og ansvar

3.1 Helse Møre og Romsdals plikter, oppgaver og ansvar

Helse Møre og Romsdal HF skal sørge for at personer med fast bopel eller oppholdssted innen helseområdet tilbys spesialisthelsetjeneste i og utenfor institusjon, herunder sykehustjenester, medisinske laboratorietjenester, radiologiske tjenester, akuttmedisinsk beredskap, medisinsk nødmeldetjeneste, ambulansetjeneste med bil og eventuelt med båt og luftambulans, transport til undersøkelse eller behandling i kommunene og Helse Møre og Romsdal HF og transport av behandlingspersonell.

Helse Møre og Romsdal HF er pålagt veiledningsplikt ovenfor kommunehelsetjenesten. Denne plikten gjelder i generelle spørsmål og i forhold til den enkelte pasient.

Helseforetaket skal tilby ambulante tjenester, støtte og veiledning slik at kommunen, så langt det lar seg gjøre, kan gi innbyggerne nødvendige helsetjenester uten behandling i helseforetaket. Kompetanseoverføring skal være en del av kommunens og helseforetakets kvalitetssystem.

Helse Møre og Romsdal HF er forpliktet å gi pasienten en forsvarlig behandling når de har ansvar for pasienten og i overføringen fra Helse Møre og Romsdal HF til kommunen.

3.2 Kommunens plikter, oppgaver og ansvar

Kommunen skal sørge for at personer som oppholder seg i kommunen, tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester. Kommunens ansvar omfatter alle pasient- og brukergrupper, herunder personer med somatisk eller psykisk sykdom, skade eller lidelse, rusmiddelproblem, sosiale problemer eller nedsatt funksjonsevne.

Kommunens helse- og omsorgstjeneste omfatter offentlig organiserte helse- og omsorgstjenester som ikke hører under stat eller fylkeskommune.

Kommunen har ansvar for at brukere/pasienter som mottar kommunale helse- og omsorgstjenester har oppdatert medikamentliste, der dette er aktuelt.

Kommunen er forpliktet å gi pasienten en forsvarlig behandling når den har ansvar for pasienten og i overføringen fra kommunen til Helse Møre og Romsdal HF.

4. Innleggelse i Helse Møre og Romsdal HF

4.1 Kommunen sitt ansvar ved henvisning til poliklinisk undersøkning eller behandling ved HMR

Henvisning til poliklinisk undersøkning og behandling vil normalt komme fra lege, og ofte uten at kommunale omsorgstjenester er involvert i søknaden. Henvisningen skal inneholde:

- kort resymé av viktige tidligere sykdommer av betydning for aktuell problemstilling
- relevante undersøkinger og tidligere behandling utført hos henvisende lege
- klar problemstilling som henviser ønsker vurdert eller behandlet
- dersom henvisende lege har kjennskap til omsorgstjenester pasienten mottar av betydning for aktuell problemstilling, skal det opplyses om disse
- oppdatert medikamentliste der dette er aktuelt

4.2 Dokumentasjon ved innleggelse i HMR

Pasienter skal søkes innlagt eller innlegges som ø-hjelp av lege. Innleggingskriv skal, så langt mulig, inneholde samme opplysninger som nevnt i punkt 4.1.

Ved innlegging av pasienter fra sykehjem, hjemmesykepleie eller andre kommunale tjenesteområder innenfor helse- og omsorgssektoren som er involvert rundt innleggelsen, skal følgende dokument fra omsorgstjenestene primært være vedlagt innleggelsesskrivet eller følge pasienten til sykehuset:

- sykepleieopplysninger
- oppdatert medikamentliste der dette er aktuelt
- informasjon om hjelpemidler pasienten bruker og som sykehuset trenger kjennskap til
- eventuelt oppdatert individuell plan der dette er relevant og etter samtykke fra pasienten
- nødvendige rapporter fra andre behandlere/ terapeuter

16. april 2015

Når pasienten er innlagt i sykehus og er kjent mottaker av kommunale helsetjenester sender sykehus snarest «melding om innlagt pasient». Kommunen svarer med melding om «innleggelsesrapport». Denne skal sendes innen 4 timer etter at sykehuset har meldt pasienten innlagt til kommunen. Disse opplysningene vil ligge i ovennevnte rapporter.

Dersom dokumentasjonen nevnt i forrige avsnitt ikke er vedlagt ved en innleggelse, og sykehuset har behov for disse, skal nødvendig dokumentasjon gjøres tilgjengelig så snart som mulig.

4.3. Helse Møre og Romsdal HF's ansvar ved innleggelse/ henvisning

- Henvisning vurderes etter gjeldende forskrifter og prioriteringsveiledere. Det tas stilling til hvilken rett pasienten har til helsehjelp.
- Ved behov skal det innhentes supplerende opplysninger.
- Bistå lege fra kommunehelsetjenesten når det foreligger tvil om behov for innleggelse, herunder ved vurdering i akuttmottak eller poliklinikk.
- Særlig fokus på informasjonsutveksling ved:
 - Mindreårige barn som pårørende
 - Pasient/bruker som ivaretar bistands- og omsorgsbehov hos pårørende

All kontakt mellom sykehus og kommune skal dokumenteres i pasientens journal.

5. Behandling i Helse Møre og Romsdal HF

Helse Møre og Romsdal HF foretar utredning og behandling med utgangspunkt i problemstillingen i henvisningen

Ansvarlige representanter for kommune og helseforetak avklarer videre oppfølging i samarbeid med pasient og pårørende. Det skal tilrettelegges for dialog uavhengig av geografiske avstander

Ved langvarig behandling skal Helse Møre og Romsdal HF ta initiativ til og være i dialog med fastlege og de kommunale tjenestene når de er involvert i behandlingen

Ved behov for individuell plan og eller koordinator varsles kommunen straks. Foretaket skal redusere bruk av polikliniske kontroller der dette kan gjøres faglig forsvarlig i kommunehelsetjenesten.

Dato,

..... kommune

Dato,

Møre og Romsdal HF

16. april 2015

Delavtale 3b til Samhandlingsavtalen

Samarbeid om inntak, innleggelse og behandling av pasienter med behov for psykisk helsevern og/eller tverrfaglig spesialisert rusbehandling

1. Formål

Delavtalen skal sikre at alle pasienter får et faglig forsvarlig og helhetlig behandlingstilbud i overgangen mellom kommunehelsetjeneste og spesialisthelsetjeneste. Delavtalen skal regulere ansvarsfordeling, oppgaver og plikter ved henvisning, inntak, innleggelse og behandling av pasienter med behov for psykiske helsetjenester og/eller tverrfaglig spesialisert rusbehandling.

2. Virkeområde

Delavtalen skal regulere samhandlingen mellom kommunen og Helse Møre og Romsdal HF vedrørende henvisninger, poliklinisk behandling, ambulante tjenester, dagbehandling og døgnbehandling innenfor spesialiserte helsetjenester

Partene beslutter selv hvordan de internt organiserer tjenestene. Omforente rutiner og prosedyrer for samhandlingen som følger av denne delavtalen er førende for partene.

3. Sentrale plikter, oppgaver og ansvar i henhold til lov

3.1. Helse Møre og Romsdals plikter og ansvar

Helse Møre og Romsdal HF skal sørge for at personer med fast bopel eller oppholdssted innen helseområdet tilbys spesialisthelsetjeneste i og utenfor institusjon.

Helse Møre og Romsdal HF er pålagt veiledningsplikt overfor kommunehelsetjenesten. Denne plikten gjelder i generelle spørsmål og i forhold til den enkelte pasient. Veiledningen skal ivaretas av helsepersonell med best mulig tilgjengelig kompetanse på fagområdet.

Helseforetaket skal tilby ambulante tjenester, støtte og veiledning slik at kommunen, så langt det lar seg gjøre, kan gi innbyggerne nødvendige helsetjenester uten behandling i helseforetaket. Gjensidig kompetanseoverføring skal være en del av kommunens og helseforetakets kvalitetssystem.

3.2. Kommunens plikter, oppgaver og ansvar

Kommunen skal sørge for at personer som oppholder seg i kommunen, tilbys relevante helse- og omsorgstjenester ved behov.

Kommunens helse- og omsorgstjeneste omfatter offentlig organiserte helse- og omsorgstjenester som ikke hører under stat eller fylkeskommune. Kommunen har ansvar

16. april 2015

for at alle brukere/pasienter som mottar kommunale helse- og omsorgstjenester har oppdatert medikamentliste.

3.3. Felles plikter, oppgaver og ansvar

Helse Møre og Romsdal HF og kommunen er forpliktet å gi pasienten en forsvarlig behandling både hver for seg og når en har et felles ansvar for pasienten; og i overføringen mellom kommunehelsetjeneste og spesialisthelsetjeneste.

Behandlingsforløp for pasienter med uavklart ROP-lidelse (samtidig og alvorlig rus og psykisk lidelse) avklares i samarbeid mellom helseforetaket og kommunen.

Tilsvarende gjelder for pasienter med mindre alvorlig psykisk lidelse og samtidig ruslidelse, når hver av de to typer lidelse er forbundet med betydelig funksjonssvikt

4. Henvisning til Helse Møre og Romsdal HF

4.1. Kommunens oppgaver i forbindelse med henvisning

For henviser følger gjeldende prosedyrer for henvisning til spesialisthelsetjenesten:

- Klare problemstillinger som henviser ønsker vurdert utredet eller behandlet, samt at kommunal behandling er vurdert som ikke tilstrekkelig.
- I rusakutte henvisninger skal det fremgå om pasientens tilstand er vurdert i forhold til forsvarlige kommunale krisetiltak. Ved akutthendelser som er livstruende, skal innleggelse skje direkte til somatisk sykehus.
- Ved henvisning skal det fremgå om innlegging skjer etter tvangsbestemmelser i lovverket. Tvangsinnleggelse krever oppdaterte opplysninger med tilleggskriterier som skal være oppfylte, og disse følger pasienten ved innlegging.

4.2 Dokumentasjon ved innleggelse i HMR

Ved henvisning til Helse Møre og Romsdal HF av pasienter som mottar kommunale tjenester skal følgende dokumenter primært vedlegges henvisning:

- Nødvendig rapport fra behandler/terapeuter
- Oppdatert Individuell plan
- Opplysning om navn på pasientens/brukers koordinator i kommunen
- Oppdatert medikamentliste der dette er relevant

Dersom dokumentasjonen som nevnt ovenfor ikke lar seg legge ved en øyeblikkelig hjelp henvisning, skal disse dokumentene ettersendes så snart som mulig.

Når pasienten er innlagt i spesialisthelsetjenesten og er kjent mottaker av kommunale helsetjenester, sender sykehus snarest «melding om innlagt pasient». Kommunen svarer med melding om innleggelsesrapport. Målet er at denne melding skal sendes innen 4 timer etter at sykehuset har meldt pasienten innlagt til kommunen.

4.3 Helse Møre og Romsdal HFs ansvar

- Henvisning vurderes etter gjeldende forskrifter og prioriteringsveiledere. Det tas stilling til hvilken rett pasienten har til helsehjelp.

16. april 2015

- Ved behov skal det innhentes supplerende opplysninger.
- Bistå lege fra kommunehelsetjenesten når det foreligger tvil om behov for innleggelse, herunder ved vurdering i akuttmottak eller poliklinikk.

4.4 Ansvar ved øyeblikkelig hjelp/krise

4.4.1. Kommunens ansvar

Kommunen ved fastlege/legevakt/tilsynslege/leder av barnevern tar kontakt med spesialisthelsetjenesten for vurdering/veiledning/innlegging. I tillegg kan fagpersonell innen rus og psykisk helseteam/-bolig/kommunale rustiltak ta kontakt for veiledning/vurdering.

Dokumentasjon:

- Klinisk problemstilling og aktuell medikasjon
- Dersom pasienten bor i kommunal institusjon/bemannet bosted eller har hjemmetjenester/psykisk helsetjeneste/kommunal rustjeneste skal aktuell fagrapport primært vedlegges, eller ettersendes neste virkedag dersom relevant personell ikke er tilgjengelig på innleggingstidspunktet
- Opplysning om navn på pasientens koordinator i kommunen
- Dersom pasienten har individuell plan, skal denne vedlegges
- Ved innlegging med tvang, skal oppdaterte opplysninger med pasientstatus og tilleggskriterier fra lege følge med

Dersom dokumentasjonen nevnt ovenfor ikke lar seg vedlegge ved en øyeblikkelig hjelp henvisning, skal disse dokumentene ettersendes så snart som mulig.

4.4.2. Spesialisthelsetjenestens ansvar

Spesialisthelsetjenesten avgjør om den enkelte pasient får tilbud om kriseplass/brukerstyrt plass i helseforetaket. Helseforetaket skal gjøre tilbud om dette kjent for kommunen hvis pasienten har psykisk helsetjeneste/rustjeneste fra kommunen, og gi kommunen beskjed når pasienten benytter seg av tilbudet.

- Ved kontakt om ø-hjelp skal spesialisthelsetjenesten bistå med adekvate råd og vurdering av tilstanden, også på kveld og helg.
- Helsehjelpen kan tilbys som ambulant hjemmebehandling eller innleggelse
- Ved innlegging med tvang, skal næreste pårørende kontaktes og gis alle retter til informasjon og brukermedvirkning på linje med pasienten selv.
- Be om samtykke til å varsle hjemmetjenesten/psykisk helsetjeneste/rustjeneste/fastlege om innlegging neste virkedag.

4.5. Planlagt innleggelse og poliklinisk behandling

4.5.1. Kommunens ansvar

Henvisning sendes helseforetaket fra lege, privatpraktiserende psykolog, leder av psykiatritjenesten og/eller kommunal rustjeneste og sosialtjenesten i kommunen. Henvisning sendes til helseforetaket fra lege eller leder for barneverntjenesten.

16. april 2015

Dokumentasjon:

- Skriftlig henvisning i samsvar med mal/skjema på helseforetakets hjemmeside
- Individuell plan dersom brukeren/pasienten har det
- Opplysning om navn på pasientens/brukerens koordinator i kommunen.
- Om brukeren/pasienten bor i kommunal institusjon/bemannet bosted eller har hjemmetjenester/psykisk helsetjeneste/kommunal rustjeneste, skal aktuell fagrapport primært vedlegges. For barn og unge skal nødvendige utredningsrapporter følge med

4.5.2. Spesialisthelsetjenestens ansvar

- Henvisning blir vurdert av spesialist i forhold til gjeldende frister og etter Prioriteringsforskriften. Tilbakemelding til bruker/pasient og henvisende instans skal skje snarest.
- Avklare behandlingsforløp for ROP-pasienter i samarbeid med kommunen.
- Gjennomføre forvernsamtaler der dette er aktuelt, hjemme hos brukeren/pasienten der det er tjenlig.
- Innhente nødvendig tilleggsinformasjon utover det som er sendt med, eventuelt gjennom samarbeidsmøte.

5. Behandling i Helse Møre og Romsdal HF

5.1. Spesialisthelsetjenestens ansvar

Helse Møre og Romsdal HF foretar utredning og behandling med utgangspunkt i henvisningens problemstilling.

Ved langvarig behandling skal Helse Møre og Romsdal HF ta initiativ til og være i dialog med fastlege og de kommunale tjenestene/brukerens koordinator når de er involvert i behandlingen

Ved behov for individuell plan varsles kommunen straks. Polikliniske kontroller skal reduseres der dette kan gjøres faglig forsvarlig i kommunehelsetjenesten

Planlegging av utskriving starter umiddelbart etter innleggelse:

- Innkalle til samarbeidsmøte så tidlig som mulig der en ser at bruker/pasient har behov for kommunale tiltak utover det han/hun evt. allerede har innvilget
- Innkalle til ansvarsgruppemøte der dette er aktuelt
- Evt. initiere arbeid med individuell plan
- Oppnevne koordinator for brukeren/pasienten

Begge parter tar initiativ til dialog og deltar i møter ved behov.

Ansvarlige representanter for kommune og helseforetak avklarer videre oppfølging i samarbeid med bruker/pasient og pårørende. Det skal tilrettelegges for dialog uavhengig

16. april 2015

av geografiske avstander

5.2. Kommunens ansvar

- Delta i samarbeid og planlegging for utskriving og hjemreise for pasienten
- Evt. initiere arbeid med individuell plan
- Sørge for at det blir oppnevnt koordinator for pasient/bruker

Dato,

..... kommune

Dato,

Møre og Romsdal HF

16. april 2015

Delavtale 4 til Samhandlingsavtalen

Samarbeid om døgntilbud for øyeblikkelig hjelp

Kommunen skal utvikle et kommunalt døgntilbud for øyeblikkelig hjelp innen 01.januar 2016. Helsedirektoratet har utarbeidet en veileder utgitt 02/2014(rev.), link → "[Kommunenes plikt til øyeblikkelig hjelp døgnoophold](#)".

1. Formål

Denne delavtalen skal bidra til samarbeid mellom kommunene i Møre og Romsdal og Helse Møre og Romsdal om etablering og drift av kommunalt døgntilbud for øyeblikkelig hjelp. Tilbudet som etableres i kommunene skal være like godt eller bedre enn tilsvarende tilbud i spesialisthelsetjenesten. Dette tilbudet skal bidra til å redusere antall øyeblikkelig hjelp innleggelse i spesialisthelsetjenesten og gi pasienten et godt faglig tilbud i nær tilknytning til kommunal helsetjeneste.

Partene skal samarbeide slik at pasientene får en fullverdig tjeneste. Delavtalen skal sikre at det kommunale døgnoopholdstilbudet ved øyeblikkelig hjelp blir koordinert med tjenester og tiltak i den akuttmedisinske kjeden. Krav til forsvarlighet innebærer at sykehuset ikke kan redusere sitt tilbud før tilsvarende tilbud i kommunene er etablert.

2. Virkeområde

Denne delavtalen omfatter partenes ansvar og oppgaver for etablering og drift av kommunalt døgntilbud for øyeblikkelig hjelp.

I Helsedirektoratets veileder om kommunens plikt til øyeblikkelig hjelp døgntilbud er øyeblikkelig hjelp definert slik:

Som et alminnelig utgangspunkt omfatter øyeblikkelig hjelp situasjoner der det oppstår akutt behov for undersøkelse og behandling blant annet for å gjenopprette eller vedlikeholde vitale funksjoner, for å forhindre eller begrense alvorlig funksjonsnedsettelse som følge av skade eller sykdom, eller for å gi adekvat smertebehandling ved smerter av kortvarig art.

Kommunenes plikt til å tilby døgnoophold for øyeblikkelig hjelp skal kun gjelde de pasient- og brukergruppene som kommunen selv har mulighet til å utrede, behandle og/eller yte omsorg til.

Fastlege, legevakt samt lege i akuttmottaket og poliklinikk kan etter avtale med ansvarlig lege ved kommunalt øyeblikkelig hjelp døgntilbud (ØHD), henvise pasienter dit. . Der ansvarlig ØHD-lege ikke er tilgjengelig, skal avtale gjøres med den kommunale legevaktslegen. Avtalen skal være inngått før transport til kommunal ØHD-plass blir startet. Kriterier for innleggelse i det kommunale ø-hjelpstilbudet skal være oppfylt, jfr. lokale avtaler med enkelte kommuner, helseforetak og Helsedirektoratets veileder.

16. april 2015

Pasientene skal henvises til spesialisthelsetjenesten om de ikke kan behandles forsvarlig på kommunalt nivå. Partene skal sikre at det kommunale døgnoppholdstilbudet ved øyeblikkelig hjelp blir koordinert med tjenester og tiltak i den akuttmedisinske kjeden.

4. Sentrale plikter, oppgaver og ansvar

Døgntilbudet for øyeblikkelig hjelp skal etableres i samsvar med retningslinjene fra Helsedirektoratet. For det enkelte tilbud skal det lages retningslinjer som blant annet beskriver innleggelseskriterier, faglige krav til virksomheten som f.eks. organisering av lege og sykepleiertjeneste, og kontaktinformasjon og fremgangsmåte ved behov for innleggelse.

4.1. Helse Møre og Romsdal HF

1. Skal ved behov bistå kommunen ved utforming av retningslinjer for øyeblikkelig hjelp tilbudet
2. Skal ha anledning til å uttale seg om kommunen sine retningslinjer.
3. Skal bistå kommunen ved nødvendig kompetanseoppbygging for å ivareta øyeblikkelig hjelp funksjonen
4. Skal gjennom sine leger på vakt, gi råd til kommunene ved behov om behandling av enkeltpasienter ved øyeblikkelig hjelp tilbudet. Supplerende opplysninger av betydning for behandling av pasienten skal gis av øvrig helsepersonell.

4.2. Kommunen

1. Skal etablere et øyeblikkelig hjelp døgntilbud i samsvar med krav fra Helsedirektoratet og Helse- og omsorgstjenesteloven.
2. Skal utarbeide retningslinjer for tilbudet som mellom annet omfatter kriterier for innleggelse, faglige krav til virksomheten som organisering av lege- og sykepleiertjeneste, kontaktinformasjon og fremgangsmåte ved innleggelse.
3. Skal gi helseforetaket anledning til å uttale seg om innholdet i retningslinjene.
4. Skal gjøre retningslinjene kjent for fastleger og legevaktleger i nedslagsfeltet og for helseforetaket ved samhandlingsavdelingen.
5. Skal sørge for nødvendig opplæring og vedlikehold av kompetanse hos egne medarbeidere

Dato,

..... kommune

Dato,

Møre og Romsdal HF

16. april 2015

Delavtale 5a til Samhandlingsavtalen - foreløpig tatt ut av avtaleverket for videre behandling i nasjonal tvisteløsningsnemd

16. april 2015

16. april 2015

16. april 2015

16. april 2015

16. april 2015

16. april 2015

Delavtale 5b til Samhandlingsavtalen

Samarbeid om utskriving av pasienter med behov for tjenester innenfor psykisk helsevern og rusrelatert behandling

1. Formål

Delavtalen skal sikre at alle pasienter får et faglig forsvarlig og helhetlig behandlingstilbud i overgangen mellom kommunehelsetjeneste og spesialisthelsetjeneste. Delavtalen skal regulere ansvarsfordeling, oppgaver og plikter ved utskriving av pasienter med behov for psykiatriske – og/eller rusrelaterte helsetjenester

2. Virkeområde

Delavtalen skal regulere samhandlingen mellom kommunen og Helse Møre og Romsdal HF vedrørende utskriving og overføring av behandlingsansvar fra poliklinisk behandling, dagbehandling og døgnbehandling fra ovennevnte tjenesteområder.

Partene beslutter selv hvordan de internt organiserer tjenestene. Gjennom gjensidige prosesser skal det utarbeides forløp, prosedyrer og retningslinjer for god samhandling innen samhandlingsområdet rus og psykiatri. Omforente rutiner og prosedyrer for samhandlingen som følger av dette Delavtalen er førende for partene.

3. Sentrale plikter, oppgaver og ansvar

3.1. Helse Møre og Romsdals plikter og ansvar

Helse Møre og Romsdal HF skal sørge for at personer med fast bopel eller oppholdssted innen helseområdet tilbys spesialisthelsetjeneste i og utenfor institusjon.

Helse Møre og Romsdal HF er pålagt veiledningsplikt overfor kommunehelsetjenesten. Denne plikten gjelder i generelle spørsmål og i forhold til den enkelte pasient. Veiledningen skal ivaretas av helsepersonell med spisskompetanse på fagområdet.

Helseforetaket skal tilby ambulante tjenester, støtte og veiledning slik at kommunen, så langt det lar seg gjøre, kan gi innbyggerne nødvendige helsetjenester uten behandling i spesialisthelsetjenesten. Kompetanseoverføring skal være en del av kommunens og helseforetakets kvalitetssystem.

Helse Møre og Romsdal HF er forpliktet å gi pasienten en forsvarlig behandling når de har ansvar for pasienten og i overføringen fra Helse Møre og Romsdal HF til kommunen.

3.2. Kommunens plikter, oppgaver og ansvar

Kommunen skal sørge for at personer som oppholder seg i kommunen, tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester. Kommunens ansvar omfatter alle pasient- og brukergrupper, herunder personer med somatisk eller psykisk sykdom, skade eller lidelse, rusmiddelproblem, sosiale problemer eller nedsatt funksjonsevne.

Kommunens helse- og omsorgstjeneste omfatter offentlig organiserte helse- og omsorgstjenester som ikke hører under stat eller fylkeskommune. Kommunen har ansvar for at alle brukere/pasienter som mottar kommunale helse- og omsorgstjenester har oppdatert medikamentliste.

Kommunen er forpliktet å gi pasienten en forsvarlig behandling når den har ansvar for pasienten og i overføringen fra kommunen til Helse Møre og Romsdal HF.

4. Ansvarsfordeling mellom partene ved utskriving

4.1. Spesialisthelsetjenestens ansvar

- Varsle pårørende/foresatte/kommunal tjeneste om forestående utskriving/avslutning av behandling. Samtykke fra pasient innhentes
- Ved behov innkalle til utskrivings-/avslutningsmøte, på ett tidspunkt som er avtalt og tilrettelagt i god tid for partene.
- Hjelp pasient med søknad om kommunale tjenester der en vurderer dette som nødvendig, men ikke etablert
- Sende epikrise til bruker/pasient og henvisende instans og fastlege så fort som mulig og senest innen 7 dager. Medikamentliste og evt. annen informasjon som fastlege og lokale tjenester kan trenge umiddelbart, skal følge pasienten ved utskriving.

4.2. Kommunens ansvar

- Kommunen skal koordinere tjenestene omkring pasienten, og evt. oppnevne koordinator for pasienten
- Ved varsling om utskriving/avslutning har kommunen plikt til å iverksette relevante tiltak.
- Fastlegene stiller i ansvarsgruppemøter jfr. § 8 Fastlegeforskriften. Møtetidspunkt skal avtales i god tid med partene.

Dato,

..... kommune

Dato,

Møre og Romsdal HF

16. april 2015

Delavtale 6 til Samhandlingsavtalen

Retningslinjer for gjensidig kunnskapsoverføring og informasjonsutveksling og for faglige nettverk og hospitering

1. Formål

Denne delavtalen har som formål å bidra til gode helsetjenester i et helhetlig pasientforløp gjennom gjensidig kompetanseutvikling og kunnskapsoverføring mellom Helse Møre og Romsdal og kommunene.

«En av de viktigste forventningene til spesialisthelsetjenesten er å bidra til kompetanseutvikling og kompetanseoppbygging i en forsterket kommunehelsetjeneste. Dette berører en rekke områder, bl.a. forebygging, tidlig intervensjon, behandling av eldre og pasienter med kronisk sykdom, herunder psykisk helsevern og rusbehandling, samt lærings- og mestringsstrategier.» St.meld.nr.47 (2008-2009) S.112, kap.10.2.1)

2. Virkeområde

Denne delavtalen skal regulere samhandlingen mellom partene vedrørende kunnskapsoverføring, informasjonsutveksling, faglig nettverk, felles møteplasser og hospitering.

Samhandlingen skal være preget av gjensidighet. Informasjonsutveksling når det gjelder inn- og utskrivning av pasienter er ivaretatt i delavtale 3a og b, og 5a og b til samarbeidsavtalen. Informasjon om endring i tilbud og gjensidige forpliktelser rundt dette omtales i delavtale 1 til samarbeidsavtalen. Faglige nettverk og felles møteplasser kan opprettes blant annet via samhandlingsutvalgene etter innmeldte behov fra fagmiljøene.

3. Sentrale felles plikter og ansvar

Helseforetaket og kommunen skal sørge for at faglig, organisatorisk kunnskap som formidles partene imellom, implementeres i egen organisasjon.

Begge parter skal informere koordinerende enhet i helseforetaket om felles møteplasser og faglige nettverk.

3.1. Helse Møre og Romsdals plikter og ansvar

Spesialisthelsetjenesten har veiledningsplikt overfor den kommunale helse- og omsorgstjenesten og pasient/pårørende. Det vises til rundskriv om veiledningsplikt:

link til dokumentet → **Rundskriv om veiledningsplikt**

Plikten er både generell og klinisk rettet mot enkeltpasientforløp, jfr. § 6-3 i spesialisthelsetjenesteloven. Form og innhold på veiledningen avtales mellom partene.

Helse Møre og Romsdal HF skal:

1. Gi opplæring og veiledning til pasienter og pårørende som er knyttet til spesialiserte pasientforløp (lærings- og mestringsansvar)
2. Legge praktisk og økonomisk til rette for gjensidig hospitering
3. Medvirke til undervisning og praktisk opplæring av helse- og omsorgspersonell
4. Ha tilgjengelige praksisplasser, herunder stillinger for leger under spesialisering i allmennmedisin
5. Opprette og delta i faglige nettverk
6. Koordinerende enhet holder oversikt over og informerer om felles møteplasser og faglige nettverk mellom kommunene og helseforetaket
7. Samarbeide med kommunen om nødvendig kunnskapsoverføring som sikrer forsvarlighet ved overføring av oppgaver
8. Skal sørge for at egne ansatte får påkrevd videre- og etterutdanning

3.2. Kommunens plikter og ansvar

Kommunen skal:

1. Sørge for at egne ansatte får påkrevd videre- og etterutdanning. Gi opplæring og veiledning til pasienter/brukere og pårørende (lærings- og mestringsansvar)
2. Legge praktisk og økonomisk til rette for gjensidig hospitering
3. Medvirke til undervisning og opplæring av helse- og omsorgspersonell
4. Ha tilgjengelige praksisplasser
5. Opprette og delta i faglige nettverk
6. Arbeide for å sikre kvalifisert og relevant representasjon i kliniske og faglige samarbeidsutvalg, med særlig vekt på representasjon fra allmenn-legetjenesten

Delavtale 7 til Samhandlingsavtalen

Samarbeid om forskning, utdanning, praksis og læretid

1. Formål

Forskning og bruk av forskningsresultater er et viktig virkemiddel for å sikre kvalitet og kostnadseffektivitet på tjenestetilbud. For å styrke forskningens relevans og kvalitet samt bidra til implementering av ny kunnskap, vil det være viktig med økt medvirkning fra den kommunale helse- og omsorgstjenesten.

Partene skal utvikle felles tiltak for å styrke kunnskap, kompetanseoppbygging, forskning og innovasjon som understøtter samhandlingsreformens intensjoner.

2. Virkeområde

I spesialisthelsetjenesten er forskning og utdanning en sentral oppgave. Kommunene har ansvar for å medvirke til og tilrettelegge for forskning, men ikke medfinansieringsansvar.

Denne delavtalen regulerer samarbeid mellom kommunene og Helse Møre og Romsdal rundt forskningsprosjekter, utdanning, praksis og læretid. Utdanning og praksis berøres også i delavtale 6 til samhandlingsavtalen.

Samarbeid mellom arbeidslivet og utdannings- og forskningsinstitusjoner er viktig for å oppnå mange av målene med Samhandlingsreformen. En avtale mellom kommunen og helseforetaket kan ikke binde opp aktivitet eller virksomheten ved utdannings- og forskningsinstitusjonene, men det bør inngås særlige avtaler med disse.

3. Samarbeid om forskning og utvikling

3.1. Felles ansvar

1. Samarbeide om forsknings- og utviklingstiltak (FOU-tiltak)
2. Gjensidig informasjon om FOU-prosjekt
3. Systematisk evaluering av FOU-prosjekt
4. Formidle og implementere forskningsresultat og ny kunnskap

3.2. Helse Møre og Romsdals plikter og ansvar

1. Legge til rette for forskning og forskningsnettverk
2. Ta initiativ til å inkludere kommunene i aktuelle forskningsprosjekter

16. april 2015

3.3. Kommunens plikter og ansvar

1. Delta i forskningsnettverk
2. Bistå i aktuelle forskningsprosjekt

4. Samarbeid om utdanning, internopplæring, praksis og læretid

Utdanningsbehovet i kommunene og spesialisthelsetjenesten må sees i sammenheng. Det er etablert et samarbeidsorgan mellom kommunene, helseforetaket, fylkeskommunen og høgskolene i Møre og Romsdal. Partene skal gjennom samarbeidsorganet samordne forespørsler til utdanningsinstitusjonene om aktuelle etter- og videreutdanninger. Det må tas initiativ til at behov for samhandling vektlegges i utdanningene.

Partene skal samarbeide om utdanningstilbud og felles etterutdanning, internopplæring, praksisplasser og tilbud til lærlinger.

Dato,

..... kommune

Dato,

Møre og Romsdal HF

16. april 2015

Delavtale 8 til Samhandlingsavtalen

Samarbeid om svangerskaps-, fødsels- og barselsomsorg

1. Formål

Delavtalen skal sikre forsvarlige, likeverdige og helhetlige tjenester uavhengig av bosted, og ordninger tilpasset hver kommunes behov. Den beskriver også fordeling av oppgaver og ansvar mellom kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten.

Delavtalen omfatter også behov og tiltak for systematisk forebyggende helsearbeid i forbindelse med seksualitet og uønskede svangerskap. Forebyggende helsearbeid i forbindelse med svangerskap, fødsel og barsel er særlig viktig å vektlegge i forhold til rus, psykisk helsevern, sosialmedisin, fedme, fødselsangst etc. Partene skal arbeide for å redusere helserisiko knyttet til disse områdene.

Mål og tiltak basert på de nasjonale retningslinjene er beskrevet i "Helhetlig plan for svangerskap, fødsel og barsel i Midt-Norge", vedtatt Helse Midt-Norge RHF november 2010.

2. Virkeområde

Denne delavtalen gjelder samarbeidet mellom kommunen og Helse Møre og Romsdal angående svangerskaps-, fødsels- og barselsomsorg i fylket.

Tjenestene i kommunene blir utøvd i tverrfaglig samarbeid mellom jordmor, helsesøster, lege og andre aktuelle faggrupper, og skal bidra til å arbeide for å redusere helserisiko.

3. Sentrale plikter, oppgaver og ansvar

3.1. Felles

Begge parter skal videreutvikle tjenestene med basis i "Helhetlig plan for svangerskap-, fødsels- og barselomsorg 2011-2014" med særlig vekt på følgende områder:

1. Identifisering og systematisk oppfølging av risikoutsatte gravide med problemstillinger innenfor psykisk helse, rus og/eller sosialmedisin
2. Sørge for gode rutiner og kompetanse ift. meldeplikten til barnevernet
3. Utvikle felles prosedyrer med tydelig ansvarsfordeling
4. Felles plan for utvikling av kompetanse
5. Legge til rette for gjensidig hospitering
6. Gode IKT løsninger for å ivareta elektronisk kommunikasjon mellom HF og helsestasjoner. Evt. kan mobiltelefon brukes i påvente av permanent løsning

16. april 2015

3.2. Helse Møre og Romsdals plikter og ansvar

Sørge for følge- og beredskapstjeneste for kommuner som har krav på det, jfr. St.Prop. nr 67 2008-2009. Det inngås egne avtaler om dette.

3.3. Kommunens plikter og ansvar

1. Gode rutiner for samarbeid på tvers av faggrupper i kommunen som gir kvinne/familie behovsbasert, helhetlig oppfølging i kommunen
2. Sørge for nødvendig opplæring av eget personell
3. Arbeide for tilstrekkelige jordmor- og helsesøsterressurser i kommunene for å ivareta anbefalinger i nasjonale faglige retningslinjer, blant annet særlig de nye anbefalingene om tidlig hjemmebesøk av jordmor
4. Målsetting om ammekyndige helsestasjoner jfr. anbefaling fra nasjonalt kompetansesenter for amming

4. Klinisk samarbeidsutvalg

For å konkretisere plan- og prosedyrearbeid skal Helse Møre og Romsdal og kommunene etablere et klinisk samarbeidsutvalg med følgende oppgaver:

1. Planlegge implementeringen av "Helhetlig plan for svangerskaps-, fødsels- og barselsomsorg i Midt-Norge 2011-2014"
2. Beskrive ansvar og oppgaver i kommuner og helseforetak
3. Evaluere mål/effekt av "Helhetlig plan for svangerskaps-, fødsels og barselomsorg" i løpet av 2016.
4. Godkjenne kvalitetshåndbok for svangerskaps-, fødsels- og barselsomsorg, som skal legges ut på helseforetakets hjemmeside.

Dato,

..... kommune

Dato,

Møre og Romsdal HF

16. april 2015

Delavtale 9 til Samhandlingsavtalen

Samarbeid om IKT- løsninger og elektronisk samhandling

Samarbeid om IKT-løsninger og bruk av felles plattform lokalt er av stor betydning for å få til god samhandling. Enkel, rask og pålitelig tilgang til pasientinformasjon kan blant annet sikres ved å ta i bruk standardiserte elektroniske meldinger mellom partene. Kommunene og Helse Møre og Romsdal skal legge til rette for og følge opp at informasjonsutveksling foregår elektronisk over Norsk Helsenett.

Informasjonsutvekslingen skal inkludere alle som arbeider med samhandlingen mellom kommuner og spesialisthelsetjenesten. All samhandling skal være med utgangspunkt i de kvalitets- og sikkerhetskrav som er myndighetsdefinerte. Det er utarbeidet veiledende retningslinjer og meldingsstandard på flere samhandlingsområder/kommunikasjons standarder. Helsedirektoratets retningslinjer anbefales lagt til grunn for lokale samhandlingsrutiner.

Denne avtalen omtaler:

- Forventning til elektronisk kommunikasjon og interaktive løsninger, inkludert bruk av konferanser og samordnet kommunikasjon med tale, bilde og tekst som del av felles samhandling
- Organisatorisk tilrettelegging og kompetanseutvikling.
- Melding og håndtering av avvik
- Krav til responstid for feilretting
- Rutiner for drift, overvåking, oppgradering av felles plattform for elektronisk samhandling

1. Formål

Økt bruk av IKT/eHelse er et hjelpemiddel for å nå helsepolitiske mål og for å yte gode tjenester i hele pasientforløpet. Målsettingen er at elektronisk kommunikasjon over Norsk helsenett skal være den ordinære måten å kommunisere

2. Virkeområde

IKT-samarbeidet mellom kommunen og Helse Møre og Romsdal skal sikre organisatorisk, teknisk og kunnskapsmessig deling. Partene organiserer tjenestene både internt og felles for påvirkning og forståelse av felles prosedyrer og rutiner.

3. Sentrale plikter, oppgaver og ansvar

Helse Møre og Romsdal og kommunen har gjensidig ansvar for at det organisatorisk og ressursmessig sikres elektronisk samhandling mellom partene over Norsk Helsenett.

16. april 2015

Hver av partene har ansvar for å tilrettelegge for elektronisk informasjonsutveksling. I dette inngår ansvar for å følge opp system og brukere av disse.

Helsedirektoratets "Norm for informasjonssikkerhet" regulerer den enkelte parts forberedelser til elektronisk samarbeid, og hvilke kvalitetskrav som skal imøtekommes slik at informasjonssikkerheten er ivaretatt. Internkontrollforskriften angir ansvaret for oppfølging av kravene i egen organisasjon.

4. Etablering av elektronisk samhandling

Standardiserte løp for etablering av elektronisk samhandling skal anvendes. Dette skal detaljeres i henhold til "Norm for informasjonssikkerhet" og forskrift om IKT-standarder.

Ingen av kommunene har sammenfallende struktur og modenhet ift. elektronisk samhandling – det forutsettes derfor at dette detaljeres i en arbeidsplan mellom kommunen og foretaket.

5. Oppgaver og ansvar

5.1. Felles ansvar for kommunen og Helse Møre og Romsdal

Det skal avtales egne rutiner / prosedyrer for:

- Responstid på meldinger og feilretting
- Rutiner for felles meldingslogistikk/meldingsflyt
- Felles kontaktpunkt for avvikshåndtering/ brudd i kommunikasjon
- Kontaktpunkter/ superbrukere - enheter med elektronisk samhandling
- Avvikshåndtering av uønskede hendelser
- Driftsavtaler og beredskapsavtaler må gjenspeiles hos partene/ felles avtaleverk og fortrinnsvis samordnes med eksisterende tekniske driftsordninger.
- Endringer i driften skal planlegges og bekjentgjøres
- Felles plattform og rutiner for interaktiv samhandling
- Etablere overvåking av meldingstrafikk med definerte oppfølgingsansvar
- Medvirke til harmonisering med regionale IKT løsninger

6.2. Helse Møre og Romsdals plikter og ansvar

Helseforetaket skal forberede og utvikle sine fagsystemer for å ta i bruk alle godkjente elektroniske meldinger. I tillegg skal foretaket ha nødvendig kvalitets- og sikkerhetsrutiner knyttet til disse meldinger

6.3. Kommunens plikter og ansvar

Kommunen skal forberede og utvikle sine fagsystemer for å ta i bruk alle godkjente elektroniske meldinger. I tillegg skal kommunen ha nødvendig kvalitets- og sikkerhetsrutiner knyttet til disse meldinger

16. april 2015

6.4. IKT – arbeidsutvalg

IKT-arbeidsutvalg består av tverrfaglige representanter fra helseforetaket og fra kommunene i fylket. Arbeidsutvalget har som oppgave å følge opp den praktiske gjennomføringen av samarbeidet definert i denne avtalen

Arbeidsutvalget skal levere årlig status-rapport til Overordnet samhandlingsutvalg.

7. Revisjon av delavtale

Partene forplikter seg til å revidere delavtalen når det skjer endringer i lover, forskrifter og retningslinjer.

Dato,

..... kommune

Dato,

Møre og Romsdal HF

Delavtale 10 til Samhandlingsavtalen

Samarbeid om forebygging

1. Formål

Delavtalen skal fremme helse og forebygge sykdom i befolkningen gjennom samarbeid om forebyggende tiltak. Partene skal ha oversikt over befolkningens helsetilstand og påvirkningsfaktorer.

2. Virkeområde

Kommunen har hovedansvaret for folkehelsearbeidet og primærforebyggende arbeid.

Denne delavtalen regulerer samarbeidet mellom kommunen og Helse Møre og Romsdal rundt arbeid med fremming av helse, forebygging og helseovervåking.

3. Definisjoner

I Prop. 91L/2011 er det skilt mellom tre nivåer av forebygging:

1. *Primærforebyggende* arbeid innebærer å styrke helsen og hindre at sykdom, skade eller lyte oppstår. Eksempler er levekårsarbeid, strukturell tilrettelegging for sunne levevaner, undervisning og annen helseopplysning, vaksinasjon og ulykkesforebygging.
2. *Sekundærforebyggende* arbeid har som mål å avdekke sykdom eller sykdomsrisiko før det kommer symptomer på sykdom, samt å redusere følgene av sykdom som er blitt diagnostisert. Sekundærforebyggende arbeid er ikke alltid lett å skille fra behandlingsvirksomhet. Det som kalles tidlig intervensjon vil være sekundærforebyggende tiltak. Andre eksempler på sekundærforebyggende arbeid er veiledning om kosthold, fysisk aktivitet og røykeslutt til personer med økt sykdomsrisiko eller etablert sykdom knyttet til levevaner, samt veiledning og oppfølging av personer med risikofylt alkoholbruk. Medikamentell behandling for å senke kolesterol eller blodtrykk er også sekundærforebygging.
3. *Tertiærforebyggende* arbeid tar sikte på å hindre at konsekvensene av sykdom og funksjonshemninger medfører ytterligere plager for dem det gjelder. Grensene opp mot rehabilitering og pleietiltak, samt lærings- og mestringstilbud er i praksis ofte uklare. Eksempler på tertiærforebyggende tiltak er fysioterapi etter benbrudd og sosiale støttetiltak ved psykisk sykdom.

4. Oppgaver og ansvar

4.1. Felles ansvar

Partene skal samarbeide om forebygging av livsstilssykdommer og videreutvikle lærings- og mestringstiltak med sikte på å føre tiltakene nærmere kommunen. Det skal videreutvikles felles møteplasser og faglig opplegg for god samhandling innenfor smittevernet mellom kommune og helseforetaket.

Partene skal samarbeide om tiltak for tidlig intervensjon for å forebygge psykiske lidelser hos barn og unge.

4.2. Helse Møre og Romsdals plikter og ansvar

1. Informere kommuneoverlegen dersom det blir oppdaget sykdomsmønstre som kan tyde på uheldig miljø- eller smittepåvirkning
2. Bidra med nødvendige data for overvåking av helsetilstand i kommunen
3. Identifisere behov for sekundær- eller tertiærforebygging hos pasient/bruker og/eller pårørende, starte nødvendige tiltak og gi råd til fastlegen og eventuelt kommunen om videre individuelle tiltak.
4. Drive opplæringstiltak i forhold til pasienter/brukere med behov for sekundær- eller tertiærforebygging.
5. Ha smittevernansvarlig lege, eventuelt i samarbeid med det regionale helseforetaket
6. Sørge for varsling av smittsomme sykdommer. Gi umiddelbar telefonisk varsling til kommuneoverlegen eller vakthavende lege ved sykdommer der det er behov for umiddelbart smittevernarbeid i kommunen (for eksempel meningokokksykdom)
7. Gi smittevernveiledning til enkeltpasienter/-brukere og pårørende
8. Gi råd og veiledning til kommunalt helsepersonell i samband med forebyggende tiltak.
9. Medvirke aktivt slik at det i fellesskap og i samarbeid mellom kommunen og Lærings- og mestringssenteret blir utviklet gode lærings- og mestringstiltak i kommunehelsetjenesten

4.3. Kommunens plikter og ansvar

1. Ha oversikt over helsetilstanden og identifisere faktorer som påvirker helsa.
2. Tverrfaglig samarbeid mellom alle kommunale sektorer for å fremme helse og forebygge skade og sykdom.
3. Initiere sekundærprofylaktiske og tertiærprofylaktiske tiltak overfor pasienter/brukere som trenger dette.
4. Arbeide for etablering av Frisklivssentraler
5. Ha smittevernlege og utarbeide smittevernplan. Informere helseforetaket om denne og sørge for at helseforetaket har nødvendig kontaktinformasjon
6. Ha infeksjonskontrollprogram ved kommunale institusjoner.

Dato,

..... kommune

Dato,

Møre og Romsdal HF

16. april 2015

Delavtale 11 til Samhandlingsavtalen

Omforente beredskapsplaner og planer for den akuttmedisinske kjeden

1. Formål

Gjennom denne delavtalen forplikter partene seg til i å videreføre og utvikle samarbeidet innenfor krise- og katastrofeberedskap, og i utvikling av den akuttmedisinske kjede. Når det gjelder samarbeid om akutthjelp for enkeltpasienter er dette omhandlet i andre delavtaler (3a, 3b, 5a og 5b).

2. Virkeområde

Avtalen omfatter helse- og omsorgstjenestens ansvar og oppgaver i den akuttmedisinske kjeden, herunder krise- og katastrofeberedskap, og er avgrenset mot redningstjenester som ligger under Justis- og Politidepartementet v/ Hovedredningsentralen (HRS). Samvirkeprinsippet medfører dog at ressursene ved behov stilles til rådighet for HRS. Den akuttmedisinske kjede omfatter medisinsk nødmeldetjeneste, kommunalt helsepersonell i vakt, bil-, båt- og luftambulanser, nødmeldetjenesten, og mottak for akuttinnleggelser i kommuner og helseforetak.

3. Bakgrunn

Denne delavtalen er inngått i henhold til samarbeidsavtalens punkt 3, første avsnitt nr. 11. Plikten til å utarbeide omforente beredskapsplaner er pålagt i helse- og omsorgstjenesteloven og i spesialisthelsetjenesteloven. I henhold til overordnet nasjonal helse- og sosialberedskapsplan (2007) skal kommuner og helseforetak samordne sine beredskapsplaner. Fylkesmannen er som sektor- og samordningsmyndighet, tillagt en sentral rolle i samordning og koordinering. Det vises også til forskrift om krav til beredskapsplanlegging og beredskapsarbeid mv. etter lov om helsemessig og sosial beredskap (2001-07-23).

"Forskrift om krav til akuttmedisinske tjenester utenfor sykehus" (2005-03-18), har som formål å "bidra til å sikre at befolkningen får faglig forsvarlige akuttmedisinske tjenester utenfor sykehus ved behov for øyeblikkelig hjelp, ved at det stilles krav til det faglige innholdet i de akuttmedisinske tjenestene, krav til samarbeid i den akuttmedisinske kjede og krav til samarbeid med brann, politi og hovedredningsentralene."

I forskriften pkt. 4 Samhandling mellom de akuttmedisinske tjenestene" heter det: "De regionale helseforetakene og kommunene skal sikre en rasjonell og koordinert innsats i de ulike leddene i den akuttmedisinske kjeden, og sørge for at innholdet i disse tjenestene er samordnet med de øvrige nødetatene, hovedredningsentralene og andre myndigheter. Organiseringen av de akuttmedisinske tjenestene skal legges til rette slik at personellet i disse tjenestene får trening i samhandling.

16. april 2015

Ved etablering og drift av akuttmedisinske tjenester skal tjenestene kunne kommunisere internt og på tvers av etablerte kommune- og regiongrenser i et felles, lukket, enhetlig og landsdekkende kommunikasjonsnett.”

4. Samarbeid innenfor krise- og katastrofeberedskap

Partene plikter:

1. Å samordne og dele egne planer for sosial og helsemessig beredskap for større ulykker, kriser katastrofer. Dette gjelder bl.a.:
 - a) Utarbeide risiko- og sårbarhetsanalyser som grunnlag for planlegging (ROS-analyser)
 - b) Samarbeide om planlegging og gjennomføring av øvelser
 - c) Samordne og dele planer for forsyning og forsyningssikkerhet for materiell og medisinsk utstyr
 - d) Beskrive varslings- og krisekommunikasjon
 - e) Samarbeide om opplæring og vedlikehold av kunnskap og kompetanse i krisehåndtering
 - f) Innkallingsrutiner for personell
2. Å samarbeide med andre nødetater (som brann/redning og politi, redningstjeneste), samfunnssektorer og frivillige organisasjoner for å sikre helhetlige beredskapsplaner og krisehåndtering, herunder:
 - a) Samarbeide/utarbeide og dele planer for utvikling av akuttmedisinsk beredskap.

5. Samarbeid om planer og samhandling i den akuttmedisinske kjede

1. Partene plikter å samarbeide om utvikling av de akuttmedisinske tjenester slik at tilbudet samlet blir tilgjengelig og av god kvalitet. Dette gjelder bl.a.:
2. Holde hverandre oppdatert om faktiske tilbud i de ulike tjenester i kjeden som sikrer at pasienter så raskt som nødvendig kommer frem til riktig behandlingssted/-nivå
3. Avklare innhold og kvalitet i døgntilbud for øyeblikkelig hjelp funksjoner, for å unngå overlapping i, og usikkerhet omkring hvilket tilbud som gis hvor
4. Etablere rutiner som sikrer god informasjonsutveksling og kommunikasjon i akuttmedisinske situasjoner, herunder i planlegging, mottak og bruk av nytt nødnett som er under utbredelse nasjonalt.
5. Avklare og beskrive ansvar, roller og rutiner for utrykning og samhandling i akutte situasjoner (alvorlig sykdom og traumer) i henhold til gjeldende lovverk, avgrenset mot syketransport (transport av pasienter som ikke trenger ambulanse) og luftambulanse.
6. Delta i og følge opp nasjonale og regionale satsinger innenfor prehospital akuttmedisin
7. Tilrettelegge for at vaktpersonell i den akuttmedisinske kjeden har nødvendig kunnskap om system, ansvar og roller
8. Ta initiativ til og delta i trening og øvelser

16. april 2015

Partene har som intensjon å videreutvikle dette samarbeidet.

6 Akuttutvalg

Overordnet samhandlingsutvalg setter ned et fast akuttutvalg med 3 representanter fra Helseforetaket og 1 representant fra hvert av regionrådene etter forslag fra kommunene - Utvalget skal bidra til å gjennomføre partene sine plikter i samsvar med punkt 4 og 5 i dette Delavtalen.

Utvalget konstituerer seg selv og avtaler arbeidsfordeling.

Dato,

..... kommune

Dato,

Møre og Romsdal HF

16. april 2015

Delavtale 12 til Samhandlingsavtalen

Samhandlingsstruktur i Møre og Romsdal mellom kommunene og Helse Møre og Romsdal HF

1. Samhandlingsfora

For å sikre gjennomføringen av samhandlingsavtalen er det etablert følgende samhandlingsfora:

- Dialogmøte
- Overordnet samhandlingsutvalg
- 4 lokale samhandlingsutvalg
- Kliniske samhandlingsutvalg
- Samhandlingskonferanse

2. Dialogmøte og samhandlingskonferanse

Dialogmøte er et forum der representanter for politisk og administrativ ledelse i helseforetaket og kommunene møtes for informasjonsutveksling og drøfting av prinsipielle saker. Styreleder, administrerende direktør og fagdirektør fra helseforetaket deltar sammen med relevant fagpersonell i helseforetaket. Ordførere og rådmenn deltar sammen med relevant fagpersonell i kommunene. Representant fra KS i Møre og Romsdal og Fylkesmannen i Møre og Romsdal blir invitert. Brukerutvalget blir invitert.

Det skal være minst et møte i året.

Administrerende direktør i Helse Møre og Romsdal HF innkaller til møte, og setter opp sakliste i samarbeid med Overordnet samhandlingsutvalg.

Møteledelse og møtested går på omgang.

Overordnet samhandlingsutvalg kan samtidig med dialogmøtet arrangere en samhandlingskonferanse for ledere og relevant fagpersonell i kommunen og helseforetaket. De lokale samhandlingsutvalgene inviteres.

3. Overordnet samhandlingsutvalg

Overordnet samhandlingsutvalg er et partssammensatt, overordnet strategisk og utviklingsorientert utvalg mellom Helse Møre og Romsdal HF og kommunene i Møre og Romsdal.

3.1. Oppgaver

1. Ha en proaktiv rolle med å peke ut retning for arbeidet med samhandling og oppgavefordeling mellom kommunene og helseforetaket

2. Følge opp at samarbeidsavtalene som er inngått mellom helseforetaket og kommunene i Møre og Romsdal blir praktisert etter intensjonen. Gjennomføre evaluering og utarbeide forslag til justering av avtalene
3. Holde seg orientert om virksomheten i de lokale samhandlingsutvalgene.
4. Godkjenne omforente rutiner og prosedyrer som angår samhandling om felles pasientforløp etter forslag fra kliniske samhandlingsutvalg eller en eller flere av partene
5. Ansvar for å etablere, evaluere og vedlikeholde system for håndtering av avvik omkring samhandling. Ha en årlig gjennomgang av avviksstatistikk på overordnet nivå
6. Melde saker til dialogmøtet
7. Søke å løse saker av prinsipiell karakter om samhandling og samarbeidsavtalen
8. Oppnevne faste eller midlertidige kliniske samhandlingsutvalg/fagutvalg etter forslag fra fagmiljøene
9. Arrangere samhandlingskonferanse ved behov
10. Holde seg orientert om gode modeller for samhandling andre steder og medvirke til utvikling og spredning av disse i Møre og Romsdal
11. Informere om utvalgets aktivitet
12. Ha en oppdatert oversikt over ulike samhandlingsprosjekt i Møre og Romsdal

3.2. Sammensetting og oppnevning

3.2.1. Sammensetting

Overordnet samhandlingsutvalg skal sammensettes med 3 representanter og 3 vararepresentanter fra både helseforetaket og kommunen, 2 tillitsvalgte, hvorav en fra kommune og en fra helseforetaket, samt en representant med vara for Brukerutvalget. Fylkeslegen har møte- og talerett. Representant fra de lokale samhandlingsutvalgene møter ved behov.

3.2.2. Oppnevning

- Styret i Helse Møre og Romsdal HF oppnevner 3 representanter og 3 vararepresentanter, 1-(2) eierrepresentanter fra styret og 2 -(1) administrative representanter
- KS Møre og Romsdal oppnevner 3 representanter og 3 vararepresentanter, 1 - (2) politikere fra kommunene og 2 -(1) administrative representanter fra kommunene
- 1 tillitsvalgte fra kommunene og 1 tillitsvalgte fra helseforetaket
- En representant og vararepresentant oppnevnt av Brukarutvalget i Helse Møre og Romsdal HF
- Fylkeslegen har møte- og talerett

Representantene blir oppnevnt for 2 år av gangen.

Helse Møre og Romsdal HF har sekretærfunksjonen. Utvalget skal oppnevne et eget arbeidsutvalg for å forberede saker til møtene. Begge parter har ansvar for å fremme og forberede saker til utvalget. Utvalget skal minimum ha 4 årlige møter. Partene dekker egne kostnader.

16. april 2015

Leder- og nestlederfunksjonen alternerer annen hvert år mellom Helse Møre og Romsdal HF og kommunerepresentantene.

4. Lokale samhandlingsutvalg

Lokale samhandlingsutvalg er partssammensatte utvalg mellom Helse Møre og Romsdal HF og kommunene i Møre og Romsdal.

4.1. Antall utvalg

Det skal være 4 utvalg, et for hvert sykehusområde. Kommuner som ligger i grensesonen velger selv hvilket samhandlingsutvalg de vil tilhøre.

4.2. Oppgaver

1. Iverksette godkjent kompetanseplan
2. Medvirke til utvikling og spredning av lærings- og mestringstiltak i kommunehelsetjenesten
3. Iverksette lokal implementering av faglige retningslinjer og pasientforløp mellom helseforetaket og kommune-helsetjenesten.
4. Arbeide aktivt for en felles kultur for læring, forbedring og fagutvikling.
5. Ansvarlig for å arrangere faste samarbeidsmøter mellom sykehuset og kommunene.
6. Bidra til utvikling av og spre gode modeller for samhandling.
7. Ha en oppdatert oversikt over ulike samhandlingsprosjekt i sitt nedslagsfelt
8. Utveksle gjensidig kunnskap om de utfordringene tjenestene står overfor.
9. Holdes orientert om årlig status på avvik og avviksregistrering. Motta til orientering oversiktsrapport over avvik i samhandlingsområdet.
10. De lokale samhandlingsutvalg skal holde Overordnet samhandlingsutvalg orientert om sin virksomhet/faglige utfordringer i samhandlingsområdet.

4.3. Sammensetting

Hvert samhandlingsutvalg har følgende sammensetting:

- Adm. direktør i Helse Møre og Romsdal HF oppnevner 4 representanter og en av representantene skal være praksiskonsulent.
- Det blir oppnevnt en representant fra hver kommune i sykehusets opptaksområde Representantene fra kommunene skal ha overordnet/koordinerende fagansvar i sine kommuner, av disse minst en kommune(over)lege.
- 1 representant og vararepresentant blir oppnevnt av Brukerutvalget i Helse Møre og Romsdal HF

Representantene blir oppnevnt for 3 år av gangen.

De respektive regionråd er ansvarlig for sekretærfunksjonen. Begge parter har ansvar for å fremme og forberede saker til utvalget.

Utvalget skal minimum ha 2 møter pr. år. Partene dekker egne kostnader.

16. april 2015

5. Kliniske samhandlingsutvalg/faglige samarbeidsråd

Kliniske samhandlingsutvalg/ faglige samarbeidsråd kan opprettes fast eller midlertidig ved behov for å drøfte faglige og/eller administrative utfordringer mellom kommunene og helseforetaket. Slike utvalg blir oppnevnt av Overordnet samhandlingsutvalg.

Dato,

..... kommune

Dato,

Møre og Romsdal HF

Delavtale 13 til Samhandlingsavtalen

Samarbeid om praksiskonsulentordninger

1. Formål

Ordningen bidrar til økt samhandling og koordinering mellom primærhelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten. Nøkkelord for ordningen er: samarbeid, pasientforløp, kvalitetsutvikling, helhetstenking og kommunikasjon.

2. Virkeområde

Praksiskonsulentordningen omfatter både leger og andre faggrupper engasjert som praksiskonsulenter i Helse Møre og Romsdal.

Praksiskonsulenten skal bidra i sykehusets arbeid med utviklingen av samhandling mellom primærhelsetjenesten og helseforetaket. Praksis-konsulentens arbeid skal finne sted på overordnet systemnivå og ikke i forhold til enkeltpasienter/-brukere.

Praksiskonsulenten skal forbedre helheten i pasientforløpet og sammen med partene blant annet medvirke til:

1. Vurdere og utvikle retningslinjer for god henvisningspraksis
2. Vurdere og utvikle retningslinjer for god innleggelsespraksis
3. Vurdere og utvikle retningslinjer for god utskrivningspraksis, herunder for oppfølgingen av utskrevne pasienter i førstelinjetjenesten
4. Delta i utarbeidelse av kliniske retningslinjer for pasientforløp
5. Vurdere tilretteleggelse for oppfølging av spesielle pasientgruppers særlige behov (kronikere og pasienter som trenger koordinerte tjenester)
6. Bidra til utvikling av god epikriseskriving

Forbedre informasjonsflyten i samhandlingen mellom primærhelsetjenesten og helseforetaket, herunder ved å:

1. Etablere rutiner for samhandling
2. Veilede om rutiner for samhandling innad i helseforetaket og eksternt i primærhelsetjenesten
3. Formidle relevant informasjon mellom primærhelsetjenesten og helseforetaket, herunder ved utarbeidelse av informasjonsbrev, ved deltakelse på møter og ved gjennomføring av kurs
4. Bidra til økt bruk av IKT som verktøy i en bedre samhandling
5. Tilrettelegge for gjensidig hospitering
6. Delta i nettverk og lignende for praksiskonsulenter

3. Avtalegrunnlag

Praksiskonsulentordningen er ikke lov- eller forskriftsregulert. Det er inngått en rammeavtale mellom de regionale helseforetak og legeföreningen om praksis-

16. april 2015

konsulentordningen for leger. Praksiskonsulentene skal være medlem av de respektive lokale samhandlingsutvalg, jfr. delavtale 12, punkt 4.3.

3.1. Finansiering og kostnadsdeling

Praksiskonsulentordningen er etablert. Praksiskonsulentene har både spesialisthelsetjenesten og kommunehelsetjenesten som sin arbeidsarena.

Den samlede kostnad for ordningen er estimert NOK 1,450 mill. pr. 2015. Utgiftene til praksiskonsulentordninga blir å fordele mellom helseforetaket og kommunene etter følgende prinsipp:

- 50% dekkes av HF Møre og Romsdal
- 50% av kommunene fordelt etter folketall pr 1.1 det aktuelle årstall.

Faktura med forklarende bilag blir sendt en gang årlig til den enkelte kommune

4. Oppgaver og ansvar

4.1. Helse Møre og Romsdals plikter og ansvar

Opprette ordning for praksiskonsulent, og vurdere utvidelse av ordningen etter hvert, både når det gjelder omfang og faggrupper.

4.2. Kommunens plikter og ansvar

Bistå helseforetaket til å finne egnede personer til å gå inn i ordningen. Kommunene må også medvirke i finansieringen av ordningen

Gi fastleger som påtar seg oppgaver som praksiskonsulent fritak fra plikt til kommunal deltidsstilling.

Dato,

..... kommune

Dato,

Møre og Romsdal HF

Stikkordregister ;

SAMHANDLINGSAVTALE	4	Lov 2011-06-24 nr. 29- Lov om folkehelsearbeid (Folkehelseloven)	4
Delavtale 1		Lov 2011-06-24-nr. 30- Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (Helse- og omsorgstjenesteloven).....	4
Hvilke helse og omsorgsoppgaver har partene ansvar for	10	Lov 2014-06-20 nr. 43 – Lov om Helseregistre og behandling av helseopplysninger (Helseregisterloven)	5
Delavtale 2		Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester av 14. juni 2011	4
Helhetlig og sammenhengende helse og omsorgstjenester	12	FOR-2000-12-21 nr. 1385 – Forskrift om Pasientjournal	5
Delavtale 3a		FOR-2011-11-18 nr. 1115 – Forskrift om kommunal betaling for utskrivningsklare pasienter.....	5
Innleggelse somatiske helsetjenester	15	"Norm for informasjonssikkerhet"	40
Delavtale 3b			
Inntak/ innleggelse psykisk helsevern/ rus.....	18		
Delavtale 4			
Kommunalt døgntilbud ØHD.....	23		
Delavtale 5a			
Utskriving somatisk behandling	25		
Delavtale 5b			
Utskriving psykisk helsevern/ rusrelatert behandling	31		
Delavtale 6			
Gjensidig kunnskapsoverføring og informasjons utveksling	33		
Delavtale 7			
Forskning, utdanning, praksis og læretid	35		
Delavtale 8			
Svangerskap, fødsel og barselomsorg	37		
Delavtale 9			
IKT løsninger og elektronisk samhandling	39		
Delavtale 10			
Samarbeid om forebygging.....	42		
Delavtale 11			
Omforente beredskapsplaner og akuttmedisinsk kjede	44		
Delavtale 12			
Samhandlingsstruktur kommuner - helseforetak	47		
Delavtale 13			
Samarbeid om praksiskonsulentene.....	51		
Lov 1994-08-05 nr. 55 - Lov om vern mot smittsomme sykdommer (Smittevernloven).....	5		
Lov 1999-07-02 nr. 61- Lov om spesialist- helsetjenesten m.m. (Spesialisthelsetjenesteloven)...	4		
Lov 1999-07-02 nr. 62 - Lov om etablering og gjennomføring av psykisk helsevern (Psykisk helsevernloven)	4		
Lov 1999-07-02 nr. 63 - Lov om pasient- og brukerrettigheter (Pasient- og brukerrettighetsloven)	4		
Lov 1999-07-02 nr. 64- Lov om helsepersonell m.v. (Helsepersonelloven)	4		
Lov 2000-04-14 nr. 31 - Lov om behandling av Personopplysninger (Personopplysningsloven)	5		
Lov 2000-06-23 nr. 56 – Lov om helsemessig og sosial beredskap (Helseberedskapsloven)	5		
Lov 2001-06-15 nr. 93 – Lov om Helseforetak m.m. (Helseforetaksloven)	4		
		Lov 2011-06-24 nr. 29- Lov om folkehelsearbeid (Folkehelseloven)	4
		Lov 2011-06-24-nr. 30- Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (Helse- og omsorgstjenesteloven).....	4
		Lov 2014-06-20 nr. 43 – Lov om Helseregistre og behandling av helseopplysninger (Helseregisterloven)	5
		Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester av 14. juni 2011	4
		FOR-2000-12-21 nr. 1385 – Forskrift om Pasientjournal	5
		FOR-2011-11-18 nr. 1115 – Forskrift om kommunal betaling for utskrivningsklare pasienter.....	5
		"Norm for informasjonssikkerhet"	40
		A	
		administrerende direktør.....	47
		akutthendelser som er livstruende.....	19
		akuttutvalg	46
		ambulante tjenester	13; 15; 18; 25; 31
		ansvar ved øyeblikkelig hjelp/krise	20
		ansvarsfordeling mellom partene ved utskrivning psykisk helsevern/ rus.....	32
		ansvarsgruppemøte.....	21
		arbeidsutvalg	41; 48
		avtalens gyldighet	9
		avvikshåndtering og forbedringsarbeid	8
		B	
		barnekontakt	13
		behandlingsforløp for pasienter med uavklart ROP-lidelse.....	19
		behov for individuell plan	13; 17; 21
		beredskapsplaner	3; 6; 44; 45
		betalingsplikt.....	29; 30
		bruk av tvang	14
		brukarutvalget	48
		brukermedvirkning	5; 12; 20
		D	
		definisjon av utskrivningsklar pasient.....	26
		definisjon for samhandling	4
		dialog med fastlege og de kommunale tjenestene..	17; 21
		dialogmøte	3; 7; 47
		dokumentasjon ved innleggelse.....	16
		E	
		elektronisk kommunikasjon.....	37; 39
		elektronisk melding.....	27; 28
		endret behov for kommunale tjenester	27

16. april 2015

endret utskrivingsplan	27
endring og oppsigelse av avtalen	9
endringer i rutiner	7
enhet som koordinerer kontakt fra sykehus til kommunens tjenester	26
epikriseskriving	51

F

faglige nettverk	3; 6; 33; 34
fagsystemer	40
fast bopel eller oppholdssted	10; 15; 18; 25; 31
faste møteplasser	6
fastleger og legevaktleger	24
felles kultur	49
felles meldingslogistikk	40
folkehelsearbeidet	42
forebyggende tiltak	42; 43
formål	4
formålet med avvikshåndteringen	8
forplikter seg å gi opplæring	7
forskning, utdanning	3; 6; 35
forskrift om krav til beredskapsplanlegging	44
forskriftsmessig epikrise eller tilsvarende legedokumentasjon	27
forsvarlig behandling	15; 16; 19; 25; 26; 31; 32
forsyningsikkerhet	45
FoU-prosjekt	35
frisklivssentraler	43
fullverdig tjeneste	23
funksjonsnivå	26; 27
Fylkeslegen	48
Fylkesmannen	44; 47

G

gjennomgang og evaluering av avtalen	9
gjensidig hospitering	34; 37; 51
gjensidig prosess	7; 11
gode pasientforløp	12
gråsonerområder	11

H

habilitering og rehabilitering	12
"Helhetlig plan for svangerskap, fødsel og barsel i Midt-Norge"	37
helseforetakets ansvar	10
henvisning til poliklinisk undersøkelse	16
henvisningspraksis	51
Hovedredningssentralen (HRS)	44

I

IKT – arbeidsutvalg	41
IKT løsninger	3; 37; 49; 40
individuell plan	13; 16; 20; 21; 22

infeksjonskontrollprogram ved

kommunale institusjoner	43
«innleggelsesrapport» elektronisk	17
innen 24 timer etter innleggelse	27
innleggelsespraksis	51
Innleggingskrav	16
involvering av pasient- og brukerorganisasjoner	7

J

jordmor- og helsesøsterressurser	38
--	----

K

klar adressat i egen virksomhet	7
kliniske retningslinjer for pasientforløp	51
kliniske samhandlingsutvalg	7; 47; 50
kommunalt døgntilbud for øyeblikkelig hjelp	23
kommunekontakter	26
kommunens ansvar ved utskrivning	28
kommunens betalingsplikt	29
kommunens overordnede ansvar	10
kommunens plikter	16; 18; 26; 32; 34; 36; 38; 40; 43
kommuneoverlegen	43
kompetanseoverføring	15; 25; 31
kompetanseplan	49
konsekvensutredninger	7
koordinator for pasienter	13
koordinerende enhet	7; 13; 34
krav må være oppfylt før en pasient kan meldes utskrivningsklar	26
kravet til brukermedvirkning	7
krise- og katastrofeberedskap	44
krisehåndtering	45
kriterier for innleggelse i det kommunale ø-hjelpstilbudet	24
KS Møre og Romsdal	48
kunnskapsoverføring, informasjonsutveksling	33

L

langvarig oppfølging og samarbeid	12
likeverdige parter	5
likeverdighet mellom partene	5
livsstilssykdommer	43
lokale samhandlingsutvalg	3; 7; 49
lokalt eller nasjonalt tvisteorgan	2; 8
lærings- og mestringstiltak	43; 49
løsningsorientert tilnærming	5

M

medikamentliste	16; 19; 26; 27; 32
«melding om innlagt pasient» elektronisk	17; 19
meldeplikten til barnevernet	37
mindreårige barn som pårørende	17
minimumskrav	6
mislighold	9

16. april 2015

målene..... 6; 35

N

Norsk Helsenett..... 39
nødvendig hjelpemiddel 13;14

O

omfattende eller langvarig behandling..... 27
oppgaver og ansvar i forbindelse med utskriving..... 27
ordinær domstolsbehandling..... 8
 Overordnet samhandlingsutvalg.....
 3;7; 8; 9; 14; 41; 46; 47; 49; 50
overvåking av helsetilstand i kommunen..... 43
overvåking av meldingstrafikk..... 40

P

partene 4
partssammensatt forhandlingsutvalg 9
pasientens journal..... 17; 28
 pasienter/brukere som har behov
 for koordinerte tjenester..... 12
planer og samhandling i den akuttmedisinske kjede... 45
planlagt innleggelse og poliklinisk behandling..... 20
plikt til gjennomføring og forankring..... 7
 plikt til vurdering og varsling av
 pasientens behov for kommunale tjenester..... 26
praksiskonsulentordning 6
praksisplasser 34; 36
prehospital akuttmedisin 45
primærforebyggende arbeid..... 42
prosedyre for melding og håndtering..... 8
prosedyre ved antatt behov for kommunale tjenester 27

R

rapport med oversikt over innmeldte avvik 8
redegjørelse..... 29; 30
regionale helseforetakenes ansvar 10
reinnleggelse..... 29
representantene i forhandlingsutvalget..... 9
responstid på meldinger..... 40
ressurser knyttet til medvirkning 7
revidere avtalen 9
risikoutsatte gravide..... 37
ROS-analyser 45
rusakutte henvisninger 19
rusrelatert behandling..... 2; 31
 rutiner for registrering av dato for
 når kommunens betalingsansvar inntreter..... 28

S

samarbeid innenfor krise- og katastrofeberedskap 45

samarbeide med andre nødetater 45
samarbeidsmøter 13; 14; 21;49
samhandlingsfora 47
samhandlingsformer 7
samhandlingskonferanse..... 7; 47
samhandlingsområder 6
samhandlingsreformen..... 6
samhandlingsstruktur 3; 47
samtykke fra pasienten..... 16; 27
sekundærforebyggende arbeid..... 42
sentrale lover og forskrifter 4
smittevernansvarlig lege..... 43
smittevernet..... 43
smittevernplan..... 43
spisskompetanse..... 31
St.meld.nr.47 (2008-2009) 33
svangerskaps-, fødsels- og barselsomsorg 3; 37; 38
system for melding av avvik..... 8
system for å gi nødvendig støtte og oppfølging 14
systematisk forebyggende helsearbeid 37

T

tertiærforebyggende arbeid..... 42
tillitsvalgte fra helseforetaket..... 48
tillitsvalgte fra kommunene 48
tverrfaglig samarbeid 13; 37

U

uenighet – tvisteløsning 8
undervisning og opplæring til pasienter 13
undervisning og praktisk opplæring..... 34
unntak fra hovedregelen..... 28
utgiftene til praksiskonsulentordninga 52
utskrivningspraksis 51

V

varsle kommunen så tidlig som mulig..... 27
varsling 26; 27; 28; 32; 43
varsling om utskrivningsklare pasienter 28
varslings- og krisekommunikasjon 45
 veileder om kommunens plikt til
 øyeblikkelig hjelp døgntilbud..... 23
veiledningsplikt..... 15; 18; 25; 31; 34
verdigrunnlag og målsetting 5
 Vurderingsplikten av kommunale tjenester
 innen 24 timer..... 27

Ø

ønske om endringer 9
øvelser 45

Ragnhild Velsvik Berge

Fra: Tyrholm, Britt Valderhaug <Britt.Valderhaug.Tyrholm@helse-mr.no>
Sendt: 10. november 2015 20:38
Til: HMR.Kommuneoversikt - Samhandlingsavtaler
Kopi: Arne Gotteberg; Kjersem, Arild
Emne: FW: Tvist mellom Helse Møre og Romsdal HF og kommunene i Møre og Romsdal

Hei!
Takk for sist til dere som deltok på dialogmøtet 4. november. Jeg håper at dere hadde utbytte av innholdet i møtet!

Jeg videresender denne mail, slik at dere er informert om at det ikke er avklart hvor lang tid tvistesaken vil ta. Jeg vet at mange av dere venter på en avklaring på delavtale 5 A, slik at den nye Samhandlingsavtalen kan bli behandlet samlet.

Dette til info.

Med vennlig hilsen
Britt Valderhaug Tyrholm
samhandlingssjef, Samhandlingsavdelingen

Helse Møre og Romsdal HF

+47 70 10 68 14/ 90028146

Britt.Valderhaug.Tyrholm@helse-mr.no

helse-mr.no

facebook.com/HelseMoreogRomsdal

From: Rasmussen, Julie [<mailto:Julie.Rasmussen@domstol.no>]
Sent: Tuesday, November 10, 2015 5:42 PM
To: Tyrholm, Britt Valderhaug; Kjersem, Arild
Cc: 'jon.hilmar.iversen@helsedir.no'
Subject: Tvist mellom Helse Møre og Romsdal HF og kommunene i Møre og Romsdal

Hei,

Tvisteløsningsnemnda for helse- og omsorgssektoren har nå mottatt redegjørelse fra Helse Møre og Romsdal HF av 11.09.2015 og tilsvaret fra kommunene av 30.10.2015, se vedlegg. Jeg ser at det har vært noen misforståelser i forbindelse med oversendelse av dokumentene og frist for tilsvaret, og jeg beklager det.

Saken vil nå bli tatt opp til avgjørelse. Jeg kan dessverre ikke anslå hvor lang tid det vil ta før en avgjørelse foreligger.

Vennlig hilsen
på vegne av tvisteløsningsnemnda for helse- og omsorgssektoren
Julie Rasmussen

Vedlegg 4

Avtale mellom Helse Møre og Romsdal og Herøy kommune om øyeblikkeleg hjelp døgnopphald i Herøy kommune

Denne avtalen er vedlegg 4 til samarbeidsavtalen mellom Herøy kommune og Helse Møre og Romsdal i samsvar med kapittel 6 i Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester.

Bakgrunn og lovgrunnlag

I Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester §3-5 står det: *"Kommunen skal sørge for tilbud om døgnopphold for helse- og omsorgstjenester til pasienter og brukere med behov for øyeblikkelig hjelp. Plikten gjelder kun for de pasienter og brukere som kommunen har mulighet til å utrede, behandle eller yte omsorg til"*

Etter rapport frå helsedirektoratet (2/2012) skal tilbudet vere like godt eller betre enn sjukehusopphald for den enkelte pasienten. Dette lovavsnittet vil ikkje gjelde før frå 2016, men det er etablert ei tilskotsordning for kommunar som vil etablere tilbudet før dette. For Herøy kommune har Helsedirektoratet berekna eit plassbehov på 445 liggedøgn per år. Ved å opprette ordninga, vil Herøy kunne få eit årleg tilskot på 1 928 000 kroner. Dette tilskotet vil vedvare inntil 2016. Da vil dette gå inn i det ordinære rammetilskotet.

For å oppnå dette tilskotet, må ein inngå avtale med Helse Møre og Romsdal om øyeblikkeleg hjelp tilbudet som ein del av avtalesystemet mellom kommunen og helseføretaket. Ein må så søke om tilskotet til Helsedirektoratet. Frist for søknad for 2012 er 1. juli, for seinare år er det 1. mars kvart år.

Kva pasientar er aktuelle for tilbudet

Øyeblikkeleg hjelp døgnopphald betyr at ein pasient har behov for behandling eller omsorg på institusjonsnivå, og at dette ikkje kan vente. Tilbudet er aktuelt for pasientar som har ein avklara diagnose og der behandling og forventa forløp er rimeleg klar, og der tilstanden eller omsorgssituasjonen ikkje tillet vidare behandling i heimen. Aktuelle problemstillingar kan til dømes vere diagnostiserte infeksjonar med svekka allmenntilstand og utilfredsstillande omsorgssituasjon hos eldre, nødvendig omsorg etter poliklinisk behandling for brotskadar på sjukehus, innlegging til lindrande behandling eller omsorg ved livets slutt ved kjent sjukdom med forventa forløp. Det må vere ein føresetnad at observasjon og behandling av tilstanden kan skje forsvarleg ved institusjonen.

Pasientar med uavklarte symptom som treng sjukehuset sine diagnostiske ressursar, er ikkje aktuelle for tilbudet. Heller ikkje pasientar med kjent diagnose og behandlingskrav på sjukehusnivå, som til dømes hjerteinfarkt.

Alle som vert lagt inn som øyeblikkeleg hjelp skal vere tilsett av lege. Det skal lagast innleggingsskriv med beskriving av faste medikament, sjukehistorie, funn ved undersøking og diagnostiske prosedyrar (EKG, blodprøver og liknande), diagnose, forordna behandling og instruksar for observasjon og kriterier for ny legekontakt.

Organiseringa av tilbodet

Myrvåg omsorgssenter

Tilbodet blir organisert ved Myrvåg omsorgssenter. Det blir sett av to eigne "øyeblikkelig hjelp plassar". Myrvåg omsorgssenter har god kapasitet og bemanning som har god kompetanse på å ta imot utskrivingsklare pasientar frå sjukehuset og ha pasientar inne til kortidsopphald.

Sjukepleiebemanning

Det blir sjukepleiar i tilstadevakt heile døgnet. Sjukepleiarane skal kunne beherske prosedyrar som innlegging av intravenøs kanyle, intravenøs væskebehandling og medikamentell behandling, stell av sentralt venekateter, kateterisering av urinvegar, laboratorieprøver som Hb, CRP, urinstix og pulsoksymetri, taking av EKG, handtering av smertepumpe, hjerte- lungeredning.

Før oppstart av ordninga skal det gjennomførast nødvendig opplæring for sjukepleiarane. Ein skal sikre seg at nye sjukepleiarar som vert tilsatt, har nødvendig kompetanse, og eventuelt sørge for opplæring.

Legetilsyn

Omsorgssenteret har tilsynslege. Myrvåg legesenter ligg nært omsorgssenteret og vil kunne yte legehjelp i tilsynslegane sitt fråver på dagtid. Det er etablert vikarordning for omsorgssenteret i tilsynslegen sine fråver.

Det er felles legevakt for Herøy og Sande mellom klokka 15-08 kvardagar og heile døgnet i helger og høgtider. Legevakta er lokalisert i Myrvåg like ved omsorgssenteret.

Det er ambulansestasjon på Eggesbønes og i Ulsteinvik, omlag 20 og 10 minutt utrykningstid til Myrvåg omsorgssenter.

Legevaktslegen er ansvarleg for pasienten til tilsynslegen kan overta ansvaret. Det skal skrivast journal i journalsystemet Geric. Ved utskrivning eller overflytting til anna omsorgsnivå, skal det lagast utskrivingsnotat. Kopi av journalnotat frå opphaldet skal sendast til innleggande lege og fastlegen.

Utstyr

Omsorgssenteret skal ha utstyr for intravenøs væskebehandling og medikamentell behandling, kateterisering, EKG, defibrillator, pulsoksymeter, CRP og Hb-måling, urinstix og oppsett av urindyrkning

Vedtak og betaling

Pasientar innlagt som øyeblikkeleg hjelp, skal ikkje ha eigenbetaling for opphaldet. Opphald som øyeblikkeleg hjelp skal vanlegvis ikkje overskride 3-4 dagar. Dersom

HERØY KOMMUNE

••• HELSE MØRE OG ROMSDAL

ein pasient etter 3-4 dagar har behov for tenester som sjukeheimplass, heimesjukepleie mm, skal det gjerast formelle vedtak om dette, og pasienten blir overført frå øyeblikkeleg hjelp tilbodet.

Informasjon

Det skal utarbeidast skriftleg informasjon om tilbodet med rutiner for innlegging og krav til dokumentasjon. Dette skal distribuerast til fastlegane, legar som har legevakt i kommunen, AMK-sentralen, legevaktsentralen i Volda, mottaksavdelingane i sjukehusa, kirurgiske og medisinske poliklinikkar.

Ein skal informere om tilbodet i den lokale etterutdanningsgruppa for legar i Herøy og Sande. Det skal utarbeidast skriftleg informasjon til pasientar og pårørande. Det skal informerast om tilbodet gjennom lokalpressa.

Helseforetaket sine oppgaver

Helseforetaket skal tilby hospitering og nødvendig opplæring i prosedyrer.

Helseforetaket skal bistå innleggande legar, tilsynslegane og legevaktlegar som har tilsyn med pasientane ved tilbodet med nødvendige telefonråd.

Helseforetaket skal bidra til at pasientar som er undersøkt som øyeblikkelig hjelp ved sjukehuspoliklikkane, og kan nytte dette tilbodet i staden for sjukehusinnlegging, vert tilvist til Myrvåg omsorgssenter som ø.hj.

Oppstart

Etter nermare avtale.

Evaluering

Det skal utarbeidast ein evalueringsrapport etter eit års drift.

Dato

Ordførar
Herøy Kommune

Adm. direktør
Helse Møre og Romsdal HF

Vedlegg 5a til Samarbeidsavtalen

Samarbeid om utskriving av pasienter med behov for somatiske helsetjenester

1. Formål

- Samarbeidsområdet skal sikre at alle pasienter får et faglig forsvarlig og helhetlig behandlingstilbud i overgangen mellom kommunehelsetjeneste og spesialisthelsetjeneste.
- Samarbeidsområdet skal regulere ansvarsfordeling, oppgaver og plikter ved utskriving av pasienter med behov for somatiske helsetjenester.

2. Samarbeidsområdets virkeområde

Samarbeidsområdet skal regulere samhandlingen mellom kommunen og Helse Møre og Romsdal HF vedrørende utskriving av somatiske pasienter.

Partene beslutter selv hvordan de internt organiserer tjenestene. Rutiner og prosedyrer for samhandlingen som følger av denne samarbeidsområdet er førende for partene.

Samarbeidsområdet regulerer ikke samhandlingen mellom kommunen og Rusbehandling Midt- Norge HF, da dette er regulert i egen avtale. Samarbeidsområdet regulerer heller ikke samhandlingen mellom helseforetaket og kommunene innen psykisk helsevern (eget vedlegg 5b).

3. Lovgrunnlag

- LOV 1999-07-02-61 Lov om spesialisthelsetjenesten m.m. (Spesialisthelsetjenesteloven)
- Prop. 91 L (2010-2011) - Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (Helse- og omsorgstjenesteloven)
- LOV-1999-07-02-64 Lov om helsepersonell m.v. (Helsepersonelloven)
- LOV-1999-07-02-63 Lov om pasientrettigheter (Pasientrettighetsloven)
- Prop. 90L (2010-2011) Lov om folkehelsearbeid (folkehelseloven)
- Forskrifter til ovennevnte lover

4. Sentrale plikter, oppgaver og ansvar i henhold til lov

4.1 Helse Møre og Romsdals plikter, oppgaver og ansvar

Helse Møre og Romsdal HF skal sørge for at personer med fast bopel eller oppholdssted innen helseområdet tilbys spesialisthelsetjeneste i og utenfor institusjon, herunder sykehustjenester, medisinske laboratorietjenester, radiologiske tjenester, akuttmedisinsk beredskap, medisinsk nødmeldetjeneste, ambulansetjeneste med bil og eventuelt med båt og luftambulansse, transport til undersøkelse eller behandling i kommunene og Helse Møre og Romsdal HF og transport av behandlingspersonell.

Helse Møre og Romsdal HF er pålagt veiledningsplikt ovenfor kommunehelsetjenesten. Denne plikten gjelder i generelle spørsmål og i forhold til den enkelte pasient.

Helseforetaket skal tilby ambulante tjenester, støtte og veiledning slik at kommunen, så langt det lar seg gjøre, kan gi innbyggerne nødvendige helsetjenester uten behandling i helseforetaket. Kompetanseoverføring skal være en del av kommunens og helseforetakets kvalitetssystem.

Helse Møre og Romsdal HF og kommunen er forpliktet å gi pasienten en forsvarlig behandling når partene har ansvar for pasienten og i overføringen mellom Helse Møre og Romsdal HF og kommunen.

4.2 Kommunens plikter, oppgaver og ansvar

Kommunen skal sørge for at personer som oppholder seg i kommunen, tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester. Kommunens ansvar omfatter alle pasient- og brukergrupper, herunder personer med somatisk eller psykisk sykdom, skade eller lidelse, rusmiddelproblem, sosiale problemer eller nedsatt funksjonsevne.

Kommunens helse- og omsorgstjeneste omfatter offentlig organiserte helse- og omsorgstjenester som ikke hører under stat eller fylkeskommune.

Kommunen har ansvar for at alle brukere/pasienter som mottar kommunale helse- og omsorgstjenester har oppdatert medikamentliste.

Helse Møre og Romsdal HF og kommunen er forpliktet å gi pasienten en forsvarlig behandling når partene har ansvar for pasienten og i overføringen mellom Helse Møre og Romsdal HF og kommunen.

5. Definisjon av utskrivningsklar pasient

En pasient er utskrivningsklar når lege i Helse Møre og Romsdal HF vurderer at det ikke er behov for ytterligere behandling i Helse Møre og Romsdal HF. Avgjørelsen skal være basert på en individuell helsefaglig vurdering.

Følgende prosessuelle krav må være oppfylt før en pasient kan meldes utskrivningsklar til kommunen:

- Problemstilling ved innleggelse, slik disse var formulert av innleggende lege, skal være avklart.
- Øvrige problemstillinger som har framkommet skal være avklart.
- Det skal redegjøres for eventuelle spørsmål som ikke er endelig avklart.
- Det skal foreligge et klart standpunkt til diagnoser, samt videre plan for oppfølging av pasienten.
- Pasientens samlede funksjonsnivå, endring fra funksjonsnivå før innleggelse, og forventet framtidig utvikling skal være vurdert.
- Dersom pasienten har behov for spesialisthelsetjenester utenfor den aktuelle avdelingens ansvarsområde, skal det sørges for at relevant kontakt etableres, og at plan for denne oppfølgingen beskrives.
- Dokumentasjonskravet nevnt i punkt 7.1 skal være oppfylt

6. Plikt til vurdering og varsling av pasientens behov for kommunale tjenester

6.1 Kontaktpunkt i kommune og helseforetak

Helse Møre og Romsdal HF skal ha ordning med kommunekontakter som varsler og etablerer kontakt med pasientens hjemkommune.

Kommunen skal ha ordning med en enhet som koordinerer kontakt fra sykehus til kommunens tjenester. Det skal være et telefonnummer for sykehuset inn til kommunens enhet.

6.2 Vurderingsplikten av kommunale tjenester innen 24 timer

Innen 24 timer etter innleggelse skal det gjøres en vurdering av:

1. Hvor lenge innleggelsen antas å vare.
2. Om pasienten antas å ha behov for kommunal helse- og omsorgstjenester etter utskriving.

6.3 Prosedyre ved antatt behov for kommunale tjenester

Dersom det antas at det er behov for hjelp fra den kommunale helse- og omsorgstjenesten, skal følgende prosedyre følges:

1. Innen 24 timer etter innleggelse skal kommunen varsles om innleggelsen, pasientens status, antatt forløp og forventet utskrivningstidspunkt.
2. Pasientens antatte funksjonsnivå og hjelpebehov etter utskrivning formidles til kommunen så snart dette er avklart, senest innen 24 timer før utskrivning. Dersom det antas å være behov for omfattende eller langvarig behandling i Helse Møre og Romsdal HF (f.eks. multitraume, behov for respiratorbehandling med mer), og det ikke er mulig å foreta vurderingene, skal vurderingene foretas og kommunene varsles så snart det lar seg gjøre. Slikt varsel skal uansett gis senest en uke før pasienten antas å være utskrivningsklar.
3. I tilfeller hvor den første vurderingen tilsier at pasienten ikke har behov for hjelp i kommunen etter utskrivning, men dette endrer seg i løpet av sykehusoppholdet, vil 24 timers fristen starte fra det tidspunkt hvor det blir klart at et slikt behov foreligger.
4. Dersom pasienten har behov for/endret behov for kommunale tjenester etter utskrivning, har sykehuset plikt til å bistå pasienten med å søke om slike tjenester. Sykehuset skal ikke legge føringer på hvilke tjenester kommunen skal yte. I søknaden skal det fremgå om pasienten har/har hatt kommunale tjenester. Søknaden utfylles/sendes kommunen så tidlig som mulig.
5. Helse Møre og Romsdal HF skal varsle kommunen så tidlig som mulig, dersom pasientens situasjon er vesentlig endret, slik at det kan være behov for tekniske hjelpemidler e.l. fra kommunen eller NAV.
6. Ved endret utskrivningsplan eller ved dødsfall informeres kommunen umiddelbart. Endring i utskrivningsklar dato skal registreres i pasientjournalen.

7. Oppgaver og ansvar i forbindelse med utskrivning

7.1. Helse Møre og Romsdal HF's ansvar ved utskrivning

1. Helse Møre og Romsdal HF skal sende skriftlig melding til kommunen ved behov for kommunale tjenester etter utskrivning.
2. Utskriving av pasient skal gjøres så tidlig som mulig på dagen.
3. Ved utskrivning skal forskriftsmessig epikrise eller tilsvarende lege-dokumentasjon (utskrivningsblankett) inkludert fullstendig medikamentliste følge pasienten. Denne skal også sendes fastlege, henviser og eventuelt annen oppfølgende instans så raskt som mulig.
4. For å sikre forsvarlig oppfølging av pasienter som utskrives til kommunalt tjenestetilbud skal innholdet i dokumentasjonen nevnt i punkt 3 gjøres tilgjengelig for kommunen snarest etter at utskrivning er besluttet og senest samtidig med at pasienten utskrives. Punkter som omhandler pasientens tilstand, funksjonsvurdering, antatt hjelpebehov og at kriterier i "Vilkår for

utskrivningsklar pasient" er oppfylt, skal være inntatt i dokumentet eventuelt ved bruk av supplerende sjekklister.

5. Helse Møre og Romsdal HF innhenter samtykke fra pasient dersom informasjon og / eller epikrise sendes til andre enn fastlegen. Signerte epikriser/ utskrivingsblankett og eventuelt sjekklister skal fortrinnsvis sendes elektronisk.
6. Dersom pasienten har behov for det bestiller Helse Møre og Romsdal HF timeavtale hos fastlegen i dialog med pasienten før utskriving.
7. Ved utskriving skal Helse Møre og Romsdal HF sende med pasient resept, eventuelt medikamenter og annet utstyr slik at pasienten har nødvendig medikamenter og utstyr fram til og med første virkedag etter utskriving. Hva som skal sendes med pasient avklares med mottagende helsepersonell i kommunen, også om det er behov for ekstra medisin utover første virkedag.
8. Gjennomført varslingsprosedyre og vurdering av om pasienten er utskrivningsklar skal dokumenteres i pasientens journal.
9. Helseforetaket skal ha rutiner for registrering av dato for når kommunens betalingsansvar inntreffer.
10. Helse Møre og Romsdal HF kan ikke sende en utskrivningsklar pasient tilbake til kommunen før kommunen har gitt beskjed om at det foreligger et kommunalt tilbud til vedkommende pasient.
11. Som hovedregel skal varsling om utskrivningsklare pasienter skje tidligst mulig på mandag til fredag kl. 08 -15.

Unntak fra hovedregelen ovenfor er:

- a) Pasienter som allerede har plass i heldøgns institusjon kan også varsles og utskrives i helg mellom kl. 08 -15.
- b) Pasienter som etter utskriving har uendret tjenestebehov fra hjemmetjenesten, kan også varsles og utskrives i helg mellom kl.08 -15.
- c) Ved større høytider som jul og påske kan varsling og utskriving også utføres mellom kl. 08 -15 på helligdager.
- d) Varsling om utskrivningsklare pasienter skal skje pr. telefon og på eget skjema til oppgitt kontaktpunkt i kommunen.

7.2. Kommunens ansvar ved utskriving

1. Etter at kommunen i henhold til punkt 7.1.nr.9 har mottatt varsling fra Helse Møre og Romsdal, skal kommunen etter samme prosedyre som der er avtalt, så tidlig som mulig innenfor kl. 08 -15 gi beskjed om kommunen kan ta imot pasienten, og fra hvilket tidspunkt. Dette gjelder ikke dersom det foreligger omstendigheter utenfor kommunens kontroll som ikke gjør det mulig å avgi svar.
2. Kommunen skal forberede og iverksette nødvendige tiltak for å kunne ta imot pasienten når Helse Møre og Romsdal HF har varslet om at pasienten har behov for kommunale helse- og omsorgstjenester.
3. Kommunen skal behandle søknad fra pasient fortløpende og fatte vedtak i henhold til gjeldende lover og regler.

4. Kommunen beslutter hvilke tjenester pasienten skal ha ut fra kommunens tjenestetilbud, krav til faglig forsvarlighet og egen vurdering.
5. Kommunen har ansvar for å legge til rette for at pasienten kan overføres til kommunen når pasienten er utskrivningsklar.
6. Kommunen har ansvar for bestilling av tekniske hjelpemidler og at midlertidige tekniske hjelpemidler fra kommunens lager er tilgjengelig i bolig.
7. Kommunen har ansvar for å vurdere og planlegge tilrettelegging i pasientens bolig.

8. Kommunens betalingsplikt

Kommunal betalingsplikt omfatter pasienter som trenger kommunale pleie- og omsorgstjenester etter utskrivning fra sykehus.

Kommunal betalingsplikt inntreffer fra den dagen pasienten blir erklært utskrivningsklar (i henhold til forskrift om medfinansiering og betaling for utskrivningsklare pasienter §13 jfr § 8 -10) samt denne samarbeidsavtalen, og kommunen har gitt beskjed om de ikke kan motta pasienten, jf. § 11 andre ledd i samme forskrift. Betalingskravet gjelder til den datoen kommunen melder fra om at kommunen er klar til å ta imot pasienten.

Kommunen skal varsle sykehuset om dette så tidlig som mulig på hverdager mellom kl.08-15. Når varsel i henhold til punkt 7.1 nr.9 kan gjøres på andre tidspunkt enn hverdager mellom 08-15 skal varsel gis så tidlig som mulig. Den dagen som kommunen har bestemt å motta pasienten skal ikke være med i betalingskravet.

Dersom kommunen tar imot pasient samme dag som pasientene er definert som utskrivningsklar har kommunen ingen betalingsplikt.

For hvert påfølgende døgn pasienten er innlagt i Helse Møre og Romsdal HF i påvente av kommunal pleie- og omsorgstjeneste skal kommunen betale etter gjeldende betalingssatser fastsatt i statsbudsjett.

Kommunal betalingsplikt inntreffer ikke når Helse Møre og Romsdal HF velger å ikke skrive ut pasient når denne er definert som utskrivningsklar, og kommunen har varslet om at den kan ta imot pasienten.

Ved reinnleggelse for samme problemstilling innen 48 timer etter utskrivning, faller kommunens betalingsplikt bort.

9. Plikt til redegjørelse

Kommunen kan kreve å få en redegjørelse for de vurderinger Helse Møre og Romsdal HF har foretatt. Redegjørelsen skal inneholde tilstrekkelig og nødvendig informasjon slik at kommunen kan etterprøve at vurderingene foretatt av Helse Møre og Romsdal HF er i tråd med bestemmelsene i forskriften om kommunal betaling for utskrivningsklare pasienter og etter dette samarbeidsområdet.

Kommunen kan kreve redegjørelse fra Helse Møre og Romsdal HF på registrering av oppfyllelse av varslingsrutiner og på registrert utskrivningsklar dato for pasient.

10. Utsatt betalingsplikt

Dersom Helse Møre og Romsdal HF etter å ha vurdert pasient som utskrivningsklar har unnlatt å varsle kommunen etter varslingsprosedyrer i denne avtale, vil ikke kommunens betalingsansvar inntre før 24 timer etter at Helse Møre og Romsdal HF har varslet kommunen om at pasienten er utskrivningsklar.

Barnehageavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	LKS	Arkivsaknr:	2014/1
		Arkiv:	223

Utvaksaksnr	Utval	Møtedato
228/15	Formannskapet	01.12.2015
198/15	Kommunestyret	10.12.2015

RETNINGSLINER FOR UTMÅLING AV KOMMUNALE TILSKOT TIL PRIVATE BARNEHAGAR - F.O.M 2016

Møtebehandling:

Ann-Kathrin (Tine) Storøy reiste habilitetsspørsmål. Ho er medeigar i to barnehagar. Ho går frå under handsaming av habilitet.

Ann-Kathrin (Tine) Storøy vart samrøystes kjend inhabil etter KL §40, FVL §6, 2. ledd.

Barnehageleiar Laila Kvalsund Solhaug møtte og orienterte. Rådmannen si tilråding vart samrøystes vedteken.

Tilråding i Formannskapet - 01.12.2015

Retningslinjer for utmåling av kommunalt tilskot til ordinære private barnehagar – f.o.m 2016 vert vedtekne slik dei ligg føre (vedlegg 1).

Tilråding:

Retningslinjer for utmåling av kommunalt tilskot til ordinære private barnehagar – f.o.m 2016 vert vedtekne slik dei ligg føre (vedlegg 1).

Særutskrift: Private barnehagar

Vedlegg:

1. Retningslinjer for utmåling av kommunale tilskot til private barnehagar -f.o.m 2016
2. Sist vedtekne retningslinjer gjeldande frå 2014

Uprenta saksvedlegg:

<https://lovdata.no/dokument/LTI/forskrift/2015-10-09-1166>

Samandrag av saka:

Stortinget vedtok 16. juni 2009 endringar i barnehagelova §8 og §14 for å legge statstilskotet til barnehagane inn i rammetilskotet til kommunane. 29.10.2010 fastsette Regjeringa i statsråd ny forskrift om likeverdig behandling ved tildeling av offentlege tilskot til ikkje-kommunale barnehagar.

Kommunane på søre Sunnmøre kjøper tenester med Telemarkforskning for m.a. å sikre kvaliteten i utmåling av kommunalt tilskot til ikkje-kommunale barnehagar.

Barnehagenettverket Sjustjerna samarbeider med TM med utforming av lokale retningslinjer. Dei første retningslinjene vart vedtekne av kommunestyret i Herøy i 2011 med endring frå 01.01.2014.

I kongeleg resolusjon av 9.10.2015 vart det gjort vedtak om «*Forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager*». I forskrifta §12 merknadar til andre ledd: «*Dersom kommunen fastsetter lokale retningslinjer, skal disse fastsettes før tilskuddsåret begynner og ikke endres i løpet av tilskuddsåret.*»Forskrifta gjeld frå 01.01.2016.

Saksopplysningar:

8. Kommunens ansvar

Kommunen er lokal barnehagemyndighet. Kommunen skal gi veiledning og påse at barnehagene drives i samsvar med gjeldende regelverk.

Kommunen har plikt til å tilby plass i barnehage til barn under opplæringspliktig alder som er bosatt i kommunen, jf. § 12a. Utbyggingsmønster og driftsformer skal tilpasses lokale forhold og behov.

Kommunen har ansvaret for at barnehagetilbudet til samiske barn i samiske distrikt bygger på samisk språk og kultur. I øvrige kommuner skal forholdene legges til rette for at samiske barn kan sikre og utvikle sitt språk og sin kultur.

Hver kommune skal opprette og føre register til bruk for Arbeids- og velferdsetaten i forbindelse med kontroll av beregning og utbetaling av kontantstøtte etter kontantstøtteloven. Registeret kan samkjøres mot Arbeids- og velferdsetatens register over mottakere av kontantstøtte. Departementet gir forskrifter med utfyllende bestemmelser om føringen av registeret, hvilke opplysninger registeret skal inneholde og behandlingen av disse opplysningene.

Kommunen har rett til innsyn i dokumenter og adgang til barnehagelokaler i den utstrekning dette anses nødvendig for å ivareta kommunens oppgaver.

Kommunen forvalter de statlige øremerkede tilskuddene til ikke-kommunale barnehager i kommunen. Kommunen kan ikke avkorte det kommunale tilskuddet etter § 14 som følge av et slikt statlig tilskudd.

§ 14. Kommunalt tilskudd til godkjente ikke-kommunale barnehager

Kommunen skal yte tilskudd til ordinær drift av alle godkjente, ikke-kommunale barnehager i kommunen, forutsatt at barnehagen har søkt om godkjenning før barnehagesektoren er blitt rammefinansiert.

Kommunen kan yte tilskudd til barnehager som søker om godkjenning etter at barnehagesektoren er rammefinansiert.

Godkjente ikke-kommunale barnehager, jf. første og andre ledd, skal behandles likeverdig med kommunale barnehager i forhold til offentlig tilskudd. Kongen kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om hva som menes med likeverdig behandling.

Kommunen skal utbetale tilskudd til godkjente ikke-kommunale barnehager som skal motta tilskudd etter første eller annet ledd forskuddsvis hvert kvartal inntil kommunen fatter endelig vedtak om tilskudd.

Kommunens vedtak etter annet ledd kan påklages til fylkesmannen.

Kommunen skal syte for likeverdig behandling av alle barnehagar i kommunen. Det kommunale tilskotet skal dekke kostnad til ordinær drift i dei private barnehagane som ikkje vert dekt av andre offentlege tilskot og foreldrebetaling.

I 2011 dekte kommunen minimum 88% av det tilsvarende kommunale barnehagar vart til del per heiltidsplass. Det har vore ei gradvis auke i tilskotet til private barnehagar og frå 2016 får dei private barnehagane 100% dekning.

I samsvar med ny forskrift om tildeling av tilskot til private barnehagar, legg rådmannen fram ei sak med om nye lokale retningslinjer (vedlegg 1)

Endringane i retningslinene er desse:

- Retningslinene er i samsvar med forskrift gjeldande frå 01.01.2016.
- Vedtak om sats til private barnehagar, innan 31. oktober året før tilskotsåret. Unntak for dette kravet i 2016.
- Grunnlag for tilskot til private barnehagar er gjennomsnittlege ordinære driftsutgifter per heiltidsplass i tilsvarende kommunale barnehagar, fråtrekt administrasjonsutgifter, pensjonsutgifter og arbeidsgj. avgift på pensjonsutgifter. Grunnlaget for berekninga er kommunerekneskapet frå to år før tilskotsåret.
- Påslag for kommunale pensjonsutgifter på 13%.
- Administrasjonspåslag på 4,3% (tidlegare 4%) av gjennomsnittlege brutto driftsutgifter i kommunale ordinære barnehagar.
- Nasjonale kapitaltilskot – endring frå lokalt utrekna kapitaltilskot.

Det vert vist til uprenta saksvedlegg.

Vurdering og konklusjon:

Nye lokale retningslinjer må vere på plass før endeleg vedtak om kommunalt tilskot til privat barnehage for 2016.

Retningslinene som er framlagt er utarbeidd av barnehagenettverket Sjustjerna, og vert dermed felles for kommunane på søre Sunnmøre. Retningslinene er kvalitetssikra ved gjennomgang av TM.

Rådmannen rår til at «*Retningslinjer for tildeling av tilskot til ordinære private barnehagar- f.o.m 2016*» vert politisk vedtekne.

Fosnavåg, 30.11.2015

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Laila Kvalsund Solhaug
Avd.leiar

Sakshandsamar: Laila Kvalsund Solhaug

RETNINGSLINER FOR UTMÅLING AV KOMMUNALT TILSKOT TIL PRIVATE BARNEHAGAR F.O.M. 2016

Vedteke i _____ kommunestyre ___/___-2015

Kommunane på Søre Sunnmøre i samarbeid fastsett med dette felles, lokale retningslinjer for tilskotsutmåling til private ordinære barnehagar. Den formelle referansen er sist "Forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehagar", fastsett ved kongeleg resolusjon 9. oktober 2015. Kommunestyret skal vedta oppdaterte retningslinjer med bakgrunn i endringar i gjeldande, sentralt lov-/forskriftsverk.

§ 1 Utbetaling, kunngjering og dokumentasjon

Utbetaling av tilskot skal skje fire gonger i året, innan 10. i månadane; januar, april, juli og oktober.

Innan 31. oktober året før tilskotsåret skal kommunen gjere vedtak om satsar til dei private barnehagane. Dokumentasjon på korleis satsane til driftstilskotet er rekna ut, skal leggest ved vedtaket. Satsane for kapitaltilskot vert fastsett av departementet.

§ 2 Rapportering som grunnlag for utmåling

Eigar av privat barnehage skal rapportere til kommunen tal barn per 15.09 innan 30.09. Kommunen kontrollerer denne rapporteringa med årsmelding per 15.12 året før tilskotsåret og tilskot vert berekna etter barnetal per 15.12.

Eigar av privat barnehage skal 15. desember kvart år rapportere om talet på barn, alder på barna og opphaldstid i barnehagen på skjema fastsett av departementet. Kommunen skal etter å ha motteke årsmelding frå ein privat barnehage gjere vedtak om tilskot¹ til barnehagen på bakgrunn av rapportert barnetal og satsane for driftstilskot og kapitaltilskot.

Private barnehagar skal melde frå om *store* aktivitetsendringar gjennom året. Slike endringar gjeld t.d. oppretting eller nedlegging av ei avdeling eller ei gruppe.² Nytt tilskot vert rekna frå den datoen aktivitetsendringa har skjedd.

¹ Kommunen skal i berekninga av tilskot til den private barnehagen trekkje frå eit beløp som svarar til det andre offentlege tilskot og indirekte offentlig økonomisk stønad dekkjer av barnehagen sine drifts- og administrasjonsutgifter og kapitalkostnader. Tilskot til for eksempel barn med særskilte behov, eller anna økonomisk stønad som ikkje går til det ordinære tilbodet i barnehagen, skal ikkje trekkast frå ved tildeling av tilskot.

² I ei konkret vurdering av om endringa er stor nok, må det takast høgde for storleiken til barnehagen (dvs. samla tal på born både før og etter aktivitetsendringa).

[Skriv inn tekst]

Ved berekning av driftstilskot til privat barnehage som har rapportert om store aktivitetsendringar gjeld fylgjande: Blir eit barn som fyller tre år i tilskotsåret rapportert i dei sju fyrste månadene av året, utløyser dette driftstilskot for småbarnsplass. Blir eit barn som fyller tre år i tilskotsåret rapportert i dei fem siste månadane av året, utløyser dette driftstilskot for storbarnsplass resten av året.

§ 3 Driftstilskot til ordinære barnehagar

Kommunen skal gi driftstilskot til private ordinære barnehagar per heiltidsplass. Driftstilskotet skal reknast ut frå gjennomsnittlege ordinære driftsutgifter per heiltidsplass i tilsvarende kommunale ordinære barnehagar. Administrasjonsutgifter, pensjonsutgifter og arbeidsgjevaravgift på pensjonsutgifter skal vere trekt frå (*Forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager § 3-5*).

Grunnlag for utrekning er kommunerekneskapet frå to år før tilskotsåret.

Kommunen skal i berekninga av sats for driftstilskot til private ordinære barnehagar gi eit påslag for pensjonsutgifter og eit påslag for administrasjonsutgifter.

Dei kommunale barnehagane si årsmelding per 15.12 året før rekneskapsåret og årsmeldinga frå rekneskapsåret vert lagt til grunn ved utrekning av heiltidsplassar. Årsmeldinga frå året før rekneskapsåret vert vekta med 7/12 og årsmeldinga frå rekneskapsåret vert vekta med 5/12.

Kommunen skal fastsette ein sats for barn over tre år og ein sats for barn under tre år. Barn under tre år skal vektast 1,8 gonger høgare enn barn over tre år.

§ 4 Kapitaltilskot

Kapitaltilskot vert tildelt private ordinære barnehagar per heiltidsplass ut frå barnehagen sitt byggeår. Satsar for kapitaltilskotet vert fastsett av departementet.

Barnehagar som har fleire bygg med forskjellig byggeår, vert tildelt kapitaltilskot etter kor mange barn som oppheld seg i kvart bygg. Private barnehagar må rapportere kor mange barn som er i kvart bygg og alder og opphaldstid for barna. Byggeåret er det året bygget vart ferdigstilt.

§ 5 Søknadsordning ved høge pensjonsutgifter

Private barnehagar som har vesentleg høgare pensjonsutgifter enn det som blir dekt gjennom pensjonspåslaget, har etter søknad til kommunen krav på å få dekt pensjonsutgiftene. Pensjonsavtala må vere inngått før 1. januar 2015, og den private barnehagen må dokumentere pensjonsutgiftene sine. Grunnlaget for berekninga er rekneskapsførte pensjonsutgifter i den

[Skriv inn tekst]

private barnehagen frå to år før tilskotsåret. Gjennomsnittlege pensjonsutgifter i tilsvarande kommunale barnehagar utgjer ei øvre grense for kva kommunen er forplikta til å dekkje. Kommunen må opplyse om kor stor del pensjonspåslaget utgjer av driftstilskotet per heiltidsplass, samt kva som er kommunen sine egne pensjonsutgifter per (omrekna) heiltidsstilling i dei kommunale ordinære barnehagane.

§ 6 Refusjon av kostnader for barn i barnehagar busett i annan kommune

Kommunar som har private barnehagar med barn som er busett i ein annan kommune, har retttil refusjon frå bustadkommunen for kostnader til ordinær drift som ikkje vert dekkja av foreldrebetaling og andre offentlege tilskot.

RETNINGSLINER FOR UTMÅLING AV KOMMUNALT TILSKOT TIL IKKJE-KOMMUNALE BARNEHAGAR F.O.M. 2014

Vedteke i _____ kommunestyre ___/___-2013

Kommunane på Søre Sunnmøre i samarbeid fastsett med dette felles, lokale retningslinjer for tilskotsutmåling til ikkje-kommunale barnehagar. Den formelle referansa er sist oppdaterte "Forskrift om likeverdig behandling ved tildeling av offentlige tilskudd til ikke-kommunale barnehager", fastsett ved kongeleg resolusjon 31. oktober 2011. Etter at forskrifta fyrste gong fekk effekt frå 1. januar 2011, er det vedteke endringar i §§ 3, 4 og 6. Kommunestyret skal vedta oppdaterte retningslinjer med bakgrunn i endringar i gjeldande, sentralt lov-/forskriftsverk.

§ 1 Utbetaling, kunngjering og dokumentasjon

Utbetaling av tilskot skal skje fire gonger i året; i byrjinga av januar, april, juli og oktober. Formannskapet si innstilling til årsbudsjett som vert lagt ut til alminneleg ettersyn, skal innehalde forslag til tilskotsatsar – både for tilskot til drift (inkl. påslaget for administrasjon) og tilskotet til kapital. Før 1. februar i budsjettåret skal kommunen orientere dei ikkje-kommunale barnehagane om fastsette tilskotsatsar, og leggje ved dokumentasjon på korleis satsane og tilskotet både til drift og kapital er rekna ut.¹

I utrekninga av tilskotet til drift kan kommunen halde utanfor i utrekningssgrunnlaget eventuelle kommunale barnehagar der budsjetterte driftskostnader er minimum 25 % høgere enn gjennomsnittlege budsjetterte driftskostnader i tilsvarende kommunale barnehagar. Kommunen kan gje ekstra tilskot til kapital til ikkje-kommunale barnehagar med særskilt høge kapitalkostnader.

§ 2 Rapportering som grunnlag for utmåling

Eigar av ikkje-kommunal barnehage skal 15. desember kvart år rapportere om talet på barn, alder på barna og opphaldstid i barnehagen på skjema fastsett av departementet. Desse opplysningane dannar grunnlaget for utmålinga av det kommunale tilskotet året etter.

¹ Kommunen vel sjølv om den vil gi tilskot ut i frå gjennomsnittlege kapitalkostnader per heiltids plass i egne tilsvarende kommunale barnehagar, eller om den vil nytte nasjonale gjennomsnittssatsar for kapitaltilskot fastsatt av departementet. Kommunen står fritt til å vurdere dette frå år til år, men skal før 1. februar i budsjettåret informere dei ikkje-kommunale barnehagane om fastsatte tilskotssatsar for kapitalkostnader.

Alle ikkje-kommunale barnehagar skal melde frå om *store* aktivitetsendringar gjennom året. Slike endringar gjeld t.d. ved oppretting eller nedlegging av ein avdeling eller ei gruppe.² Nytt tilskot vert rekna frå den datoen aktivitetsendringa har skjedd.

Born som fyller tre år i tilskotsåret reknast som over tre år frå oppstart av barnehageåret (dvs. per 1. august i tilskotsåret).

§ 3 Endringar i utrekningsgrunnlaget for dei kommunale tilskotsatsane

I tråd med § 8 i sentral forskrift skal kommunen ein gong i året etterjustere tilskotet til ikkje-kommunale barnehagar dersom budsjettrammene for eigen barnehagedrift³ er endra gjennom året. Etterjusteringa vert rekna ut på slutten av året, på eit tidspunkt kommunen får tatt høgde for alle endringar i budsjettrammene for eiga kommunal barnehagedrift som eventuelt har blitt fatta vedtak om gjennom året. Etterjusteringa skal ha effekt for heile året.

Kommunen skal elles etterjustere tilskotet for sist tilbakelagte år⁴ ved å måle forbruk/rekneskap for eiga barnehagedrift ifylgje endeleg driftsrekneskap for kommunen opp mot budsjettet det aktuelle året. Det skal etterjusterast for eventuelle avvik mellom rekneskap og budsjett i den kommunale barnehagedrifta. Ved kommunen si handsaming og fastsetting av årsrekneskapen skal det fattast vedtak om slik etterjustering av tilskot til ikkje-kommunale barnehagar.

Ved den endelege avrekninga, nemnd i avsnittet over, skal leggjast til grunn eit vegd gjennomsnitt av talet på born i kommunale barnehagar og ikkje-kommunale barnehagar per 15.12. i høvesvis året før tilskotsåret og i tilskotsåret.⁵

§ 4 Refusjon av kostnader for barn i barnehagar busett i annan kommune

Kommunar som har ikkje-kommunale barnehagar med barn som bur i ein annan kommune, har rett til refusjon frå bustadkommunen for kostnader til ordinær drift som ikkje vert dekkja av foreldrebetaling og andre offentlege tilskot.

Avrekning mellom kommunar for utanbygds barn i kommunale barnehagar, vert regulert av avtale mellom aktuelle kommunar.

² I ei konkret vurdering av om endringa er stor nok, må det takast høgde for storleiken til barnehagen (dvs. samla tal på born både før og etter aktivitetsendringa).

³ Utanom endringar i budsjettrammene for eigne barnehagar som eventuelt er haldne utanom i utrekningsgrunnlaget for tilskot til drift.

⁴ Også her skal haldast utanom rekneskap og budsjett for eigne kommunale barnehagar som eventuelt ikkje har vore med i utrekningsgrunnlaget.

⁵ Vekt 7/12 for born per 15.12. året før tilskotsåret og vekt 5/12 for born per 15.12. i tilskotsåret. Aldersinndeling ifylgje årsmelding skal nyttast, slik at born under tre år er 0-2 år, medan born over tre år er 3-6 år.

Avdeling for Barn, Familie og Helse

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	IMT	Arkivsaknr:	2015/1532
		Arkiv:	G10

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
30/15	Komite for Helse og omsorg	26.11.2015
199/15	Kommunestyret	10.12.2015

FOREBYGGE UTENFORSKAP - INKLUDERE I FELLESSKAPET

Møtebehandling:

Barn-, familie- og helseleiar Inger Marie Tofthagen orienterte.
Rådmannen si tilråding vart samrøystes vedteken:

Tilråding i Komite for Helse og omsorg - 26.11.2015

Saka vert teke til vitande.

Tilråding:

Saka vert tatt til vitande.

Særutskrift: KS Møre og Romsdal

Vedlegg:

Saksprotokoll frå Fylkesstyret i KS Møre og Romsdal sak 15/21.

Frå utenforskap til inkludering. Grunnlagsdokument fram mot Kommunalpolitisk Toppmøte og Landsting 2016.

Saksopplysningar:

Saken vert lagt fram til orientering i tråd med vedtaket i Fylkesstyret.

Fosnavåg, 06.11.2015

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Inger Marie Tofthagen
Avd.leiar

Sakshandsamar: Inger Marie Tofthagen

Fra utenforskap til inkludering

Grunnlagsdokument fram mot Kommunalpolitisk
Toppmøte og Landstinget 2016

KS, 23. september 2015

Innholdsfortegnelse

1. Hvorfor søkelys på utenforskap?	1
1.1 Utenforskap som tema	1
1.1.1 Spørsmål	2
1.2 Hva forstår vi med utenforskap?	2
1.3 Årsaker til utenforskap	2
1.3.1 Psykiske helseproblemer	2
1.3.2 Ensomhet	3
1.3.3 Rus- og alkoholproblemer	4
1.3.4 Fattigdom	4
1.3.5 Manglende integrering	4
2. Utenforskap i det norske samfunnet	6
2.1 Innledning	6
2.2 Familie og venner	6
2.2.1 Barnefattigdom	6
2.2.2 Omsorgssvikt	7
2.3 Oppvekst og utdanning	8
2.3.1 Frafall i videregående opplæring	8
2.3.2 Spesialundervisning	10
2.3.3 Barn og unge med nedsatt funksjonsevne	12
2.4 Arbeidslivet	13
2.4.1 Hvem og hvor mange står utenfor?	13
2.4.2 Unge	14
2.4.3 Innvandrere	14
2.4.4 Personer med nedsatt funksjonsevne	16
2.5 De sosiale fellesskap	16
2.5.1 Sosial ulikhet i deltakelse	17
2.5.2 Manglende integrering	18
2.5.3 Mangel på sosiale nettverk	18
2.5.4 Spørsmål	19
3. Fra utenforskap til inkludering	20
3.1 Innledning	20
3.1.1 Spørsmål	21
3.2 Hva kan kommunene og fylkeskommunene selv gjøre?	21
3.2.1 Tidlig innsats og tverrfaglig arbeid	21

3.2.2	Kompetanse til å se og handle	22
3.2.3	Tiltak mot frafall	22
3.2.4	Læreplasser	22
3.2.5	Kommunen og fylkeskommunen som inkluderende arbeidsgiver	23
3.2.6	Holdningsskapende arbeid.....	24
3.2.7	Spørsmål.....	24
3.3	Hva kan kommuner og fylkeskommuner gjøre sammen med sivilsamfunnet?	25
3.3.1	Utvikling av uformelle arenaer for aktivitet, frivillighet og kultur	25
3.3.2	Nøytrale arenaer for etablering av sosiale nettverk	25
3.3.3	Sosialt entreprenørskap	26
3.3.4	Kommunen og fylkeskommunen som tilrettelegger og koordinator	26
3.3.5	Spørsmål.....	27
3.4	Hva kan og må staten bidra med?	27
3.4.1	Revurdering av kompetansebegrepet.....	27
3.4.2	Innretningen på utdanningen ved høyskolene	28
3.4.3	Samarbeidet NAV - kommune	28
3.4.4	Samsvar mellom oppgaver og økonomiske rammer	30
3.4.5	Spørsmål.....	30
4.	Vedlegg.....	31
4.1	Litteraturliste.....	31
4.1.1	Besøkte Internettsider	35
4.2	Eksempler på kommuner med god praksis.....	37
4.2.1	Tidlig intervensjon og tverrfaglig arbeid	37
4.2.2	Tiltak for å styrke inkludering og norskferdigheter for barn og familier	37
4.2.3	Tiltak for å heve kvalitet og resultater i barnehage og grunnskole	37
4.2.4	Tiltak mot frafall i videregående opplæring	38
4.3	Vedlegg 2: Frafall i videregående opplæring for hvert fylke, 2013	38
4.4	Vedlegg 3: Andel elever med spesialundervisning i grunnskolen for hvert fylke.....	39
4.5	Vedlegg 4: Innvandrere og arbeidsledighet etter bostedsfylke.....	40
4.6	Vedlegg 5: Forekomst av psykiske lidelser	41
4.7	Vedlegg 6: Miljømessige risikofaktorer for utvikling av psykiske lidelser.....	42
4.8	Vedlegg 7: Andel personer med lavinntekt etter alder	44
4.9	Vedlegg 1:Folkehelseprofil for hver kommune.....	45

Notatet er utviklet av Rambøll Management Consulting og Deloitte AS blant annet på basis av bidrag fra og arbeidsseminar med forskere fra ISF, NIBR, Fafo, NOVA og Møreforskning, samt fagfolk fra KS og kommunikasjonsbyrået Zynk.

1. Hvorfor søkelys på utenforskap?

Utenforskap kan ramme alle. Sykdom, inntektstap, arbeidsledighet og ensomhet er noe de aller fleste opplever en eller flere ganger i livet. Sett under ett lever de fleste innbyggerne i Norge trygge og gode liv. Likevel er det for mange som av ulike årsaker står i utkanten av eller utenfor fellesskapet. Det medfører store individuelle så vel som samfunnsmessige omkostninger. Dette har blitt tydeligere de siste årene.

- Omsorgssvikt rammer 5 - 8 prosent av alle barn i Norge¹
- Sosioøkonomisk bakgrunn og skoleprestasjoner forutsier i stor grad barns og ungdoms utdanningskarrierer²
- 30 prosent av elevene som begynner på videregående opplæring i Norge, har ikke fullført utdanningen etter fem år– dette tallet har vært stabilt over tid
- Over 700 000 personer i arbeidsfør alder mottar helserelaterte ytelser
- Psykiske lidelser er registrert som hovedårsak til omtrent en tredjedel av alle uførepensjoner³
- Økning i inntektsulikhet og relativt fattigdom – 156 000 personer har hatt vedvarende lavinntekt i perioden 2010-2012

1.1 Utenforskap som tema

KS setter søkelys på hvordan kommunesektoren sammen med staten bedre kan bekjempe og forebygge utenforskap og bidra til inkludering.

Kommunalpolitisk toppmøte 2016 skal sette nasjonal dagsorden på vegne av hele kommunesektoren. Landstinget skal avklare retning/mål/visjon for hva kommunesektoren og KS kan og bør oppnå i valgperioden og avklare forventninger til rammebetingelser som effektivt vil støtte opp om kommunenes og fylkeskommunenes innsats mot utenforskap.

Dette grunnlagsnotatet skal understøtte faglig og politisk medlemsdialog om utenforskap og inkludering høsten 2015 og gi grunnlag for drøftinger på Kommunalpolitisk toppmøte og beslutninger på Landstinget 2016. Medlemsdialogen skal belyse hva som er de aller viktigste utfordringene når det gjelder utenforskap, hvordan kommunesektoren kan løse dem og hvilke tiltak kommunesektoren har særlige forutsetninger for å iverksette og lykkes med. Notatet baserer seg på statistikk og forskningsbasert kunnskap.⁴

¹ Målt som forekomsten av «suboptimal omsorg». Kvello, Ø. (2010). Sped- og småbarn utsatt for omsorgssvikt. I V. Moe, K. Slinning & M. B. Hansen (red.), Håndbok i sped- og småbarns psykiske helse (s. 493–526). Oslo: Gyldendal Akademisk.

² Dahl, Espen, Heidi Bergsli og Kjetil A. van der Wel (2014). *Sosial ulikhet i helse: en norsk kunnskapsoversikt*. Oslo: Høgskolen i Oslo og Akershus.

³ Mykletun, A. A.K.Knudsen og K.S.Mathiesen (2009). *Psykiske lidelser i Norge: Et folkehelseperspektiv*. Rapport. Oslo: Nasjonalt folkehelseinstitutt

[URL]: <http://www.fhi.no/dokumenter/68675aa178.pdf>.

⁴ Notatet er utviklet av Rambøll Management Consulting og Deloitte AS blant annet på basis av bidrag fra og arbeidsseminar med forskere fra ISF, NIBR, Fafo, NOVA og Møreforsking, samt fagfolk fra KS og kommunikasjonsbyrået Zynk.

1.1.1 Spørsmål

- Hva er de største/viktigste utenforsksutfordringene framover?
- Hva er de viktigste barrierene for å løse utfordringene, slik dere ser det?
- Hva er de mest nødvendige tiltak/løsninger som kommunene og fylkeskommunene kan bidra med selv – og i samarbeid med lokalsamfunn/sivilsamfunnet?
- Hva er de mest nødvendige tiltak/løsninger som staten kan og må bidra med?

1.2 Hva forstår vi med utenforskap?

I dagligtalen handler utenforskap gjerne om enkeltpersoner og/eller grupper som befinner seg i en uønsket posisjon i forhold til ulike arenaer eller fellesskap. Dette gjelder for eksempel personer som ikke deltar i skole- og arbeidsliv, som ikke er en del av eller har et svært begrenset sosialt nettverk, som ikke opplever tilhørighet til storsamfunn og/eller lokalsamfunn eller som på andre måter ikke deltar på det vi kan definere som alminnelige og dagligdagse arenaer. Samtidig er det slik at personer godt kan delta på en eller flere av de ovennevnte arenaene og likevel føle seg utenfor. Motsatt er det også slik at det å ikke delta på en av disse arenaene ikke nødvendigvis oppleves som et problem for den enkelte.

Begrepet utenforskap er nært knyttet til betegnelser som sosial eksklusjon og marginalisering på den ene siden, og integrasjon og tilhørighet på den andre siden. Utenforskap kan forstås både som en prosess og et resultat. Videre kan det skilles mellom objektivt og subjektivt utenforskap.

Når vi setter søkelys på utenforskap er det fordi konsekvensene av utenforskapet er store, både for den enkelte og for samfunnet. Det handler om utenforskap som har alvorlige økonomiske og sosiale konsekvenser, som er til hinder for at den enkelte menneske kan leve et godt liv og som gjør at samfunnet ikke får mobilisert innbyggernes ressurser for å løse viktige samfunnsoppgaver.

1.3 Årsaker til utenforskap

Det er flere faktorer som bidrar til eller forsterker utenforskap. Det er også slik at årsaker til og konsekvenser av utenforskap i mange tilfeller er det samme. Viktige årsaker til utenforskap er:

- Psykiske helseproblemer
- Ensomhet
- Rus- og alkoholproblemer
- Fattigdom
- Manglende integrering

Andre viktige årsaker er omsorgssvikt, frafall i videregående opplæring, langvarig sykefravær, nedsatt funksjonsevne, mobbing og arbeidsledighet.

1.3.1 Psykiske helseproblemer

Tall fra den norske levekårsundersøkelsen viser at andelen personer med psykiske plager gikk ned fra 1998 til 2005, men økte igjen fram mot 2012. Studier har vist at om **lag 30-50 prosent av den voksne befolkningen vil få en psykisk lidelse i løpet av livet**⁵. I løpet av ett år vil 10-30 prosent av den voksne befolkningen ha psykiske plager som fyller kriteriene for minst én psykisk lidelse, og av disse vil halvparten fylle kriteriene for minst to lidelser. De lidelsene som oftest opptrer sammen er angst og depresjon, samt ruslidelser og andre stemningslidelser.

⁵ Skogen m.fl. (2014): Psykisk helse hos voksne - Folkehelse rapporten 2014. <http://www.fhi.no/artikler/?id=110542>

Nasjonalt folkehelseinstitutt presenterte i 2009 en omfattende rapport om psykiske lidelser i Norge, der de vurderer omfanget av risikofaktorer og videre konsekvenser av psykiske lidelser.⁶ Angstlidelser, depressive lidelser og alkoholavhengighet/misbruk er de tre vanligste gruppene av psykiske lidelser i Norge. Kvinner er mer utsatt for angstlidelser, depressive lidelser og spiseforstyrrelser. Menn er mer utsatt for rusrelaterte lidelser. Det er indikasjoner på høyere forekomst av psykiske lidelser i byene enn på landsbygda.

I legemeldte sykefraværstilfeller er det endringer i noen diagnosegrupper, deriblant psykiske lidelser som økte med 3,7 prosent fra 2013 til 2014. For allmenne og uspesifiserte diagnoser økte de tapte dagsverkene med over 11 prosent. **Psykiske lidelser utgjør 42 prosent av økningen i totalt antall tapte dagsverk.**⁷

En nylig publisert studie av norske barnevernsinstitusjoner viste at hele 76 prosent av ungdommene som var plassert der hadde psykiatrisk diagnose med funksjonsnedsettelse innenfor de siste tre månedene. Resultatene viser også at ungdommene på barnevernsinstitusjonene har store vanskeligheter med å knytte vennskap med ungdommer utenfor institusjonen⁸. Selv om det kan se ut som om forekomsten av psykiske lidelser i Norge øker, viser rapporten at flere studier ikke finner grunnlag for å si at dette er tilfelle. Det er i stedet økning i uførepensjonering grunnet psykisk lidelse og økning av behandling av psykiske lidelser.

1.3.2 Ensomhet

Ensomhet kan ramme alle, uavhengig av sosioøkonomisk status, helsetilstand og opprinnelse. En kan oppleve ensomhet selv om en objektivt sett er inkludert. Folkehelseinstituttet peker på at mangel på sosial støtte påvirker helsa i negativ retning i form av bl.a. usunn livsstil, økt risiko for økonomiske problemer, problemer på arbeidsmarkedet, boligproblemer, samt psykologisk og fysiologisk stress.⁹ Motsatt viser undersøkelsen at sosial støtte, på linje med andre gode følelser som optimisme og opplevelse av kontroll, kan ha en direkte positiv fysiologisk effekt på helsa.

Samme undersøkelse viser at omfanget av personer som oppgir at de har noen fortrolige, har holdt seg relativt stabilt siden 2005. Det er likevel strid om hvor stort omfanget av ensomhet er, og i hvilken retning trenden går. Enkelte argumenterer for at utviklingen over tid har vært positiv. Flere oppgir at de har en fortrolig venn og flere vektlegger kvaliteten i vennskap enn de gjorde før.¹⁰

Andelen nordmenn som bor alene har økt fra 12 prosent i 1980 til 17 prosent i 2007. Likevel tyder funn fra SSB på at det har vært svært liten endring i hvor mange som føler seg ensomme. Undersøkelser viser imidlertid sammenheng mellom nedsatt funksjonsevne, ensomhet og depresjon. Tall fra 2008 viser at om lag en tredel av voksne (40-79 år) med nedsatt funksjonsevne har depressive symptomer, mens andelen er 15 prosent blant voksne uten funksjonsnedsettelse. 29 prosent av personer med funksjonsnedsettelse oppgir at de er ensomme, mens andelen blant funksjonsfriske er om lag 20 prosent.¹¹ Tall fra NOVA tyder på at kvinner er mer ensomme enn menn og at ensomhet er mest utbredt blant de eldste i befolkningen.¹²

⁶ Mykletun A., Knudsen A. K. og Mathiesen K. S. (2009). *Psykiske lidelser i Norge: Et folkehelseperspektiv*. Rapport. Oslo: Nasjonalt folkehelseinstitutt [URL]: <http://www.fhi.no/dokumenter/68675aa178.pdf>. Lest 26.08.2015.

⁷ NAV (2015). *Utvikling i sykefraværet, 4 kvartal 2014*.

⁸ Kayed, Nanna S. m.fl. (2015). *Psykisk helse hos barn og unge i barnevernsinstitusjoner*. Rapport. Regionalt kunnskapssenter for barn og unge – psykisk helse og barnevern. Trondheim: NTNU

⁹ Folkehelseinstituttet (2014) Sosial støtte og ensomhet – faktaark. <http://www.fhi.no/artikler/?id=69765>

¹⁰ Aasarød, Askild Matre (2015). Ensomhetsparadokset. Morgenbladet. 21.08.2015.

<http://morgenbladet.no/2015/08/ensomhetsparadokset>

¹¹ Thorsen, Kristin og Sten-Erik Clausen (2008). Funksjonshemming, ensomhet og depresjon: Hva betyr ensomhet for om personer med funksjonshemming opplever depresjon? Norsk Psykologforening, Vol 45, nummer 1, 2008, side 19-27.

¹² HiOA (2011): <http://www.hioa.no/Aktuelle-saker-NOVA-foer-2011/Mindre-ensomhet-i-mellomstore-byer>

1.3.3 Rus- og alkoholproblemer

Folkehelse rapporten 2014 viser at **alkoholforbruket har økt med cirka 40 prosent siden tidlig 1990-tall.**¹³ Økningen er størst blant kvinner og eldre. Utenom alkohol er cannabis og amfetamin de mest brukte rusmidlene. Nye syntetiske rusmidler har til dels ukjente virkninger og er en utfordring for helsetjenesten. Tallet på bilførere som blir tatt for kjøring under påvirkning av cannabis eller metamfetamin har økt kraftig de siste fem åra.

Alkoholforbruket øker mest blant voksne. Menn drikker mer enn kvinner, med unntak av vin, men flere kvinner enn tidligere drikker alkohol. I perioden 1997–2008 økte andelen eldre over 70 år med problematisk alkoholforbruk fra under 0,5 prosent til 4,5 prosent. Alkoholbruken blant unge har derimot gått ned, jf. tall fra undersøkelsen «Ung i Oslo 2012».¹⁴ Alkoholbruk og hyppighet for alkoholinntak øker i takt med utdanning og inntekt, men færre av disse blir alkoholavhengige sammenlignet med personer med lav inntekt og utdanning. Personer som ikke lever i parforhold har høyere alkoholforbruk enn personer som lever med partner. Prosentandel som ruser seg på hasj og tabletter er høyest blant personer med lav sosioøkonomisk status. Rusmiddelbruk er også vanligere blant personer med problematferd. Personer med høy sosial status har oftere prøvd narkotiske stoffer enn personer med lav sosial status, mens langvarig misbruk er vanligst hos sistnevnte.

1.3.4 Fattigdom

Inntektsulikheten har økt i Norge de siste årene. For de ti prosent rikeste har reallønnsveksten vært over 80 prosent de siste 25 år. Personer med lavere lønn har hatt en økning på mellom 50 og 60 prosent i samme periode.¹⁵ Det er en klar tendens til at personer med utdanning på grunnskolenivå sakker akterut sammenlignet med øvrig befolkning. NAV anslår at 3,4 prosent av befolkningen har lavinntekt i 3-årsperioden 2010–2012. Dette tilsvarer 156 000 personer.¹⁶

I internasjonal sammenheng er ulikheten i lønnsinntekter i Norge forholdsvis lav, men ulikheten har økt siden slutten av 1990- tallet og fram mot slutten på 2000- tallet, i likhet med de fleste andre land.¹⁷ Den generelle inntektsulikheten har vært relativt stabil i løpet av de siste årene, men skjuler at småbarnsfamilier, og særlig enslige forsørgere, oftere opplever relativ fattigdom enn for noen år siden. Eldre er kommet bedre ut over tid.¹⁸ Tall fra SSB viser at rundt 84 000 barn i Norge bor i familier med vedvarende lavinntekt.¹⁹ Barn med innvandrerbakgrunn er særlig utsatt. I følge Fafo er andelen fattige barn størst i Oslo, Østfold og Telemark, og minst i Akershus, på Vestlandet og i Troms.²⁰ Oslo skiller seg negativt ut og nær to av ti fattige barn i Norge bor i Oslo.

1.3.5 Manglende integrering

Ved inngangen til 2015 var det 669 400 innvandrere og 135 600 norskfødte med innvandrerforeldre i Norge.²¹ Det bor personer med innvandrerbakgrunn i alle landets kommuner, men det er klart flest innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre i hovedstaden - både i relative og absolutte tall.

¹³ Christophersen, Asbjørg S. Ragnar Nesvåg og Eivind Ystrøm (2014). *Alkohol og andre rusmidler*. I folkehelse rapporten 2014. Oslo: Norsk folkehelseinstitutt.

¹⁴ Øia, T. (2012): Ung i Oslo. Nøkkeltall 2012. NOVA-notat nr.7/12.

¹⁵ Dahl, Espen, Heidi Bergsli og Kjetil A. van der Wel (2014). *Sosial ulikhet i helse: en norsk kunnskapsoversikt*. Oslo: Høgskolen i Oslo og Akershus.

¹⁶ NAV (2014). Fattigdom og levekår i Norge. Tilstand og utviklingstrekk – 2014. Rapport 3. I dette anslaget er studenter utelatt. Desember 2014

[URL]: <file:///C:/Users/pirn/Downloads/Fattigdomsrapport%20nav%202014.pdf>. Lest: 28.08.15.

¹⁷ Ibid.

¹⁸ Ibid.

¹⁹ Epland m.fl. (2014): Flere innvandrerbarnefamilier med lavinntekt. SSB. <https://www.ssb.no/inntekt-og-forbruk/artikler-og-publikasjoner/flere-innvandrerbarnefamilier-med-lavinntekt>

²⁰ Nadim m.fl. (2009): Barnefattigdom i Norge: Omfang, utvikling og geografisk variasjon. Fafo-rapport 2009:38.

²¹ SSB (2014): Overkvalifisering blant innvandrere 2007-2012 (Rapporter 2014/28).

Det var bosatt 158 800 innvandrere og 47 900 norskfødte med innvandrerforeldre i Oslo ved inngangen til 2015. Det er 32 prosent av folketallet i hovedstaden.²²

I alt innvandret 49 900 personer med ikke-nordisk statsborgerskap til Norge i 2014. Det er 4 600 færre enn i 2013 og det laveste antallet siden 2009. Arbeidsinnvandringen gikk mest ned, men er fortsatt på et høyt nivå. Innvandringen av syriske flyktninger har økt kraftig. Statsborgere fra Eritrea, Syria og Somalia var de tre største flyktningsgruppene, og utgjorde henholdsvis 2 300, 2 000 og 700 personer. Det var en betydelig økning i antallet registrerte flyktninger fra Syria, 1 200 flere enn året før. På bakgrunn av utviklingen de siste månedene og ukene er det grunn til å anta at dette antallet vil øke.

Innvandrere har gjennomgående lavere sysselsettingsgrad enn den øvrige befolkningen, selv om det er store variasjoner mellom landgruppene. Også for innvandrere som er i arbeid er det utfordringer, og det er egenskaper ved det norske arbeidsmarkedet og velferdssystemet som skaper barrierer for å utnytte denne arbeidskraften i tilstrekkelig grad. En relativt høy andel av de som ikke er i jobb er mottakere av ulike offentlige stønader, uten at de er i gang med hensiktsmessige og effektive kvalifiseringsløp.

²² SSB (2015): Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre.

2. Utenforskap i det norske samfunnet

2.1 Innledning

I dette kapittelet vil vi se nærmere på utenforskap i det norske samfunnet. Drøftingene er knyttet til ulike livsområder. For hvert livsområde presenteres noen former for utenforskap og vi går nærmere inn på hvor mange som rammes og hva utenforskapet består i.

2.2 Familie og venner

For de fleste utgjør familie og venner en trygg ramme for livsutfoldelse. Sosiale bånd, støtte fra familie og venner, og mulighet for egne valg er viktige faktorer for livskvalitet.²³ Opplevd utenforskap i utdanning eller arbeidsliv har sammenheng med forhold i familielivet eller forholdet til venner. Dette gjelder spesielt de som opplever fattigdom og omsorgssvikt. Som vi senere skal komme tilbake til, er dette former for utenforskap som har grunnleggende betydning for den enkeltes egenverd og opplevelse av mestring på mange av livets arenaer.²⁴ Vi vil derfor først rette oppmerksomheten mot disse formene for utenforskap.

2.2.1 Barnefattigdom

De fleste norske husholdninger har opplevd en betydelig velstandsøkning de siste årene. Tall fra inntektsstatistikken viser at en typisk «middelklassehusholdning» i Norge hadde en inntekt etter skatt som var om lag 40 prosent høyere i 2012 enn det husholdningen hadde i 2000. Ikke alle husholdninger kan skilte med en like sterk vekst. Blant barnefamilier er det et økende antall som ikke holder tritt med den generelle inntektsveksten i samfunnet

Tall fra SSB viser at 84 000 barn i Norge bor i familier med vedvarende lavinntekt.²⁵ Andelen barn som vokser opp i familier med lav inntekt økte fra 8,0 prosent i 2012 til 8,6 prosent i 2013. Barn med innvandrerbakgrunn utgjør nå over halvparten av alle barn i økonomisk utsatte familier.

- 84000 barn i Norge bor i lavinntektsfamilier
- Barn med innvandrerbakgrunn utgjør 50 prosent av alle barn i økonomisk utsatte familier

Barn med innvandrerbakgrunn fra Somalia, Irak og Afghanistan skiller seg ut ved å være sterkt overrepresentert i lavinntektsgruppen. Andelen økonomisk utsatte barn er økende i disse innvandrergroppene, hvor familiene ofte har svak yrkestilknytning, lav inntektsmobilitet og mange familiemedlemmer å forsørge. Mange er avhengige av ulike stønader som sosialhjelp og bostøtte. Flere studier har vist tendenser til at fattigdom og stønadsmottak går i arv fra en generasjon til den neste.²⁶

Barn som vokser opp i lavinntektsfamilier opplever at de ikke kan være med på de samme aktivitetene som sine jevnaldrende. Disse barna erfarer tidlig at de havner utenfor fordi familien ikke har råd til at de deltar på aktiviteter sammen sine jevnaldrende. Barnefattigdom rammer i stor grad

²³ <http://www.fhi.no/tema/psykisk-helse/livskvalitet-og-trivsel-hos-barn-og-unge>

²⁴ ²⁴ Folkehelseinstituttet (2014) *Sosial støtte og ensomhet – faktaark*. <http://www.fhi.no/artikler/?id=69765>

²⁵ Epland m.fl. (2014): *Flere innvandrerbarnfamilier med lavinntekt*. SSB. <https://www.ssb.no/inntekt-og-forbruk/artikler-og-publikasjoner/flere-innvandrerbarnfamilier-med-lavinntekt>

²⁶ Nadim m.fl. (2009): *Barnefattigdom i Norge. Omfang, utvikling og geografisk variasjon*. Fafo-rapport 2009:38.

barn med innvandrerbakgrunn. Dette er barn som også står i fare for å oppleve utenforskap på andre arenaer. Dette forsterker utfordringene knyttet til integrering og utjevning av sosiale ulikheter i samfunnet.

2.2.2 Omsorgssvikt

Barn som utsettes for omsorgssvikt og overgrep i tidlig alder, har økt risiko for å utvikle psykiske vansker og psykososiale problemer senere i livet.²⁷ Blant annet er det påvist at vold kan få konsekvenser for barnets nevrologiske, kognitive og emosjonelle utvikling og psykiske helse. Andre negative konsekvenser kan være tilknytningsproblemer, sosial tilbaketrekning, søvnvansker, lærevansker, aggresjonsproblemer og angst. Det er åpenbart at disse psykiske vanskene har sterk innvirkning på barnas livskvalitet.

- Antallet spedbarn og småbarn i barnevernet har økt med 22 prosent i perioden 1995 til 2008
- Omsorgssvikt rammer 5 - 8 prosent av alle barn i Norge
- 290 000 barn i Norge har foreldre som har psykiske lidelser eller alkoholmisbruk som går utover hvordan de fungerer i familien.
- 135 000 har minst én forelder med en alvorlig psykisk lidelse eller alvorlig alkoholmisbruk

Antall spedbarn og småbarn i barnevernet har økt med 22 prosent i perioden 1995 til 2008. Dette er ikke nødvendigvis uttrykk for en realøkning i antallet sped -og småbarn som er utsatt for omsorgssvikt. Økningen er trolig også resultatet av en bevisst satsing på å fange opp barn som opplever omsorgssvikt tidligere. Økningen har vært størst for spedbarna med nær en fordobling i antall klienter. Manglende omsorgsevne er den mest utbredte grunnen til tiltak for de yngste barna. I tillegg var foreldres rusmisbruk og psykiske lidelser hyppig benyttet som grunn til tiltak. Vel en tredjedel av spedbarna og småbarna som har mottatt tiltak fra barnevernet, har vært utsatt for omsorgssvikt.²⁸

Antall tilfeller som meldes barnevernet er trolig lite i forhold til den reelle forekomsten av omsorgssvikt og mishandling. Undersøkelser av barn i Norge viser at forekomsten av det som kalles «suboptimal omsorg» blant alle barn, er på mellom 5 og 8 prosent.²⁹

290 000 barn i Norge har foreldre som har psykiske lidelser eller alkoholmisbruk som går utover hvordan de fungerer i familien. 135 000 har minst én forelder med en alvorlig psykisk lidelse eller alvorlig alkoholmisbruk. Hver 20. person har blitt utsatt for alvorlig fysisk vold fra foreldrene sine før fylte 18 år.

Konsekvensene av omsorgssvikt er betydelige – både for de barna de gjelder og for samfunnet. Det er påvist klare sammenhenger mellom opplevd omsorgssvikt i barndommen og forekomsten av psykiske lidelser i voksen alder. Omsorgssvikt påvirker dermed også den enkeltes muligheter til å klare seg i utdanningsløpet, i arbeidslivet og på den sosiale arenaen.

²⁷ Anda, R. F., Felitti, V. J., Bremner, J. D., Walker, J. D., Whitfield, C. & Perry, B. D. m.fl. (2006): The enduring effects of abuse and related adverse experiences in childhood. *European Archives of Psychiatry and Clinical Neuroscience*, 256, 174–186.

²⁸ Clausen & Kristofersen (2008): *Barnevern i Norge 1990–2005*.

²⁹ Kvello, Ø. (2010). *Sped- og småbarn utsatt for omsorgssvikt*. I V. Moe, K. Slinning & M. B. Hansen (red.), *Håndbok i sped- og småbarns psykiske helse* (s. 493–526). Oslo: Gyldendal Akademisk. Begrepet omsorgssvikt benyttes her framfor Kvellos begrep «suboptimal omsorg».

2.3 Oppvekst og utdanning

Levekårs- og trivselsundersøkelser viser at barn og unge i Norge stort sett har det bra. I Ungdata-undersøkelsen fra 2014 stadfestes en positiv trend hvor:

- Omfanget av rus- og atferdsproblemer er redusert,
- Båndene mellom generasjonene er tettere og
- Ungdom i økende grad slutter opp om skolen³⁰

Andre studier avdekker imidlertid bekymringsfulle forhold når det gjelder andelen barn som faller utenfor eller ikke opplever at de er en del av fellesskapet. Kunnskap om hvordan opplevd utenforskap i ung alder påvirker mulighetene for å lykkes i voksenlivet, tilsier at dette har store samfunnsmessige og individuelle konsekvenser.³¹

I lys av dette har vi valgt å rette oppmerksomheten mot tre former for utenforskap som særlig påvirker barn og unges oppvekst- og utdanningssituasjon og deres muligheter til å klare seg med egne ressurser i voksenlivet. Disse er: 1) Frafall i videregående opplæring, 2) Spesialundervisning og 3) Manglende inkludering av barn og ungdom med nedsatt funksjonsevne.

2.3.1 Frafall i videregående opplæring

All ungdom som har fullført grunnskolen har rett til tre års videregående opplæring.³² Retten gjelder uansett hvilke kunnskaper eller ferdigheter eleven har tilegnet seg i grunnskolen.

Mange ungdommer som begynner i videregående opplæring blir enten forsinket i opplæringsløpet eller slutter uten å ha fått studie- eller yrkeskompetanse.³³ Dette er en utbredt og vedvarende bekymring i norsk utdanningspolitikk. 95 prosent av alle ungdommer begynner i videregående opplæring samme år som de avslutter ungdomsskolen. Av disse er det bare 70 prosent som gjennomfører på landsbasis.³⁴

- Andelen elever som fullfører videregående opplæring ligger rundt 70 prosent på landsbasis. Andelen har vært nokså stabil siden 1994
- Det er store lokale variasjoner. Akershus er det fylket som har hatt høyest gjennomstrømning med 77 prosent. I Finnmark er andelen 54 prosent
- Unge som ikke fullfører videregående opplæring har langt større sjanse for å få behov for andre offentlige tjenester (som uføretrygd, sosialhjelp, attføring, dagpenger mv.)
- Nettogevinsten ved å få elever til å fullføre videregående opplæring er 900 000 pr elev

Forskerne benytter ulike begrep for å forstå og forklare fenomenet. Noen snakker om manglende gjennomføring og vektlegger ulike årsaker til at elever faller fra, andre snakker om bortvalg og framhever at elevene tar et aktivt valg om ikke å gjennomføre videregående opplæring.

Ferske tall fra Utdanningsdirektoratet viser at 70,8 prosent av de som startet på videregående opplæring i 2009 gjennomførte skolen innen fem år. Denne andelen har ligget stabilt de siste 20 årene. I 2009-kullet gjennomførte 83 prosent av elevene på studieforberevende

³⁰ Ungdata-undersøkelsen: www.ungdata.no. Nasjonale resultater 2013. NOVA-rapport 10/14.

³¹ Norges forskningsråd: Ungdom, frafall og marginalisering, Vista Analyse. Rapport 07/2010. Samfunnsøkonomiske konsekvenser av marginalisering blant ungdom. 2013.

³² Opplæringslovens § 3-1

³³ Forskerne benytter ulike begrep for å forstå og forklare fenomenet. Noen snakker om frafall og manglende gjennomføring og vektlegger ulike årsaker til at elever faller fra, andre snakker om bortvalg og framhever at elevene tar et aktivt valg. Kilde: Kristian Moss Mathisen (2011): Frafall eller bortvalg i videregående skole. Høgskolen i Oslo, avdeling for samfunnsfag

³⁴ En oversikt over andel elever som ikke har bestått og fullført videregående opplæring i hver kommune finner her:: <http://www.udir.no/globalassets/upload/statistikk/gjennomforing/gjennomforingsbarometeret-2014.pdf>

utdanningsprogrammer. Gjennomstrømningen innen de yrkesfaglige utdanningsprogrammene var på 58 prosent. Årets tall viser en svak framgang for yrkesfagene fra 2007 til 2009-kullet.³⁵

NIFU, som blant annet har studert bortvalg i Akershus, deler bortvalgselevene inn i to grupper:³⁶

- 1) Elever som oppga opplæringsrelaterte forhold som hovedårsaken til at de sluttet. Totalt utgjorde disse 42,8 prosent
- 2) Elever som oppga at det var forhold utenfor opplæringen som var årsaken til at de sluttet i videregående opplæring. Totalt utgjorde disse 42,2 prosent

Årsakene til at ungdom ikke fullfører videregående opplæring er mange og sammensatte. I nyere forskning har følgende fire faktorer vist seg å ha sterk forklaringskraft:³⁷

1. De har for svakt faglig grunnlag

- Mange slutter fordi de blir satt til å strekke seg etter det uopnåelige. Elever med svakt faglig grunnlag fra ungdomsskolen har langt lavere sannsynlighet for å fullføre og bestå enn faglig sterkere elever

2. De mangler skoleengasjement

- Den sosiale opplevelsen av skolehverdagen er i størst grad den faktoren som påvirker elevens tanker om å avslutte skolegangen. Faktoren «sosial opplevelse» inkluderer både opplevelse av ensomhet, eller mangel på venner, og mangel på sosial relasjon til læreren
- Feilvalg eller ikke å bli tatt opp til førstevalget påvirker elevens motivasjon

3. De får ikke læreplass eller fullfører ikke læretiden

- Høsten 2014 fikk bare 76 prosent yrkesfagelevene læreplass eller godkjent lærekontrakt³⁸
- Bare 45 prosent fortsetter på et løp innenfor yrkesfagsstrukturen

4. De sliter utenfor skolen

- Mellom hver fjerde og hver femte elev som sluttet i løpet av skoleåret, hadde en psykisk sykdom eller psykososiale problemer

Ensomhet er en av de hyppigste årsakene til at elever i videregående opplæring slutter. En studie gjennomført blant elever i videregående opplæring i Sør-Trøndelag viser at ensomhet er den klart viktigste årsaken til elevenes intensjon om å slutte. Ensomhet var da knyttet til elevenes sosiale opplevelse av opplæringen og viste seg å forklare 25 prosent av årsaken til frafallet.

En studie fra NTNU viser at hver elev som fullfører videregående opplæring gir en samfunnsgevinst på nesten én million kroner. De som fullfører kommer lettere i jobb og har mindre sannsynlighet for å

³⁵ Framgangen er på 2,5 prosentpoeng. <<http://www.ssb.no/utdanning/statistikk/vgogjen>>.

<http://www.udir.no/Tilstand/Analyser-og-statistikk/vgo/>

³⁶ Eifred Markussen og Idunn Seland. Å redusere bortvalg – bare skolens ansvar? En undersøkelse av bortvalg ved de videregående skolene i Akershus fylkeskommune skoleåret 2010-2011. Rapport 6/2012

³⁷ Se Frostad m. fl. (2014): Losing All Interest in School: Social Participation as a Predictor of the Intention to Leave Upper Secondary School Early, *Scandinavian Journal of Educational Research*, publisert online 5. juni 2014 og Per Egil Mjåvatn og Per Frostad (2014) Tanker om å slutte på videregående skole: Er ensomhet en viktig faktor? *Spesialpedagogikk*, volum 79 (1)

³⁸ Utdanningsdirektoratet. Indikatorrapport 2015. Oppfølging av samfunnskontrakten for flere læreplasser.

belaste trykkesystemet. Kostnaden for å hjelpe hver elev er satt til 100 000 kroner per elev. Nettogevinsten per elev er 900 000.³⁹

I rapporten «Kostnader av frafall i videregående opplæring» utarbeidet av SØF framholdes det at unge som ikke har fullført videregående opplæring har⁴⁰

- 30 ganger større sjanse for uføretrygd
- 15 ganger større sjanse for å være sosialhjelpsmottaker
- 4,6 ganger større sjanse for å være på attføring
- 5 ganger større sjanse for å være på rehabilitering
- 3,4 ganger større sjanse for å være på dagpenger
- 8 ganger større sjanse for å være på individstønad

Rapporten beregner den økonomiske besparelsen ved å redusere frafallet i videregående opplæring med en tredjedel til å være seks milliarder kroner pr årskull i et livsløpsperspektiv.

De individuelle og samfunnsmessige konsekvensene av frafallet i videregående skole er godt dokumentert. Norske og internasjonale studier viser en klar sammenheng mellom manglende gjennomføring av videregående opplæring, ustabil tilknytning til arbeidslivet og lønnsnivået til de som kommer i jobb. Manglende gjennomføring av videregående opplæring reduserer den enkeltes muligheter for å få en fast jobb og være økonomisk uavhengig som voksen. Det er grunn til å anta at opplevd utenforskap i arbeidslivet i mange tilfeller kan føres tilbake til manglende videregående opplæring.

2.3.2 Spesialundervisning

I henhold til formålsbestemmelsene skal opplæringen tilpasses elevenes evner og forutsetninger. Dette er en formålsbestemmelse som pålegger kommuner og fylkeskommuner plikter, og ikke en rettighet for elevene. Dersom elevene ikke har eller kan få tilfredsstillende utbytte av den ordinære undervisningen, har de rett til spesialundervisning. For å kunne gjøre vedtak om spesialundervisning, må det foreligge en sakkyndig vurdering fra PPT. Før skolene henviser til sakkyndig vurdering, skal de ha vurdert og prøvd ut tiltak innen det ordinære opplæringstilbudet.

- 8 prosent av alle elever i grunnskolen hadde spesialundervisning i skoleåret 2013–14. Dette utgjør ca. 37 000 elever
- Andelen er 2-3 prosent høyere enn for 10-15 år siden
- Andelen varierer fra ca. 7 prosent i Hedmark til ca. 10 prosent i Nordland
- Skoler med lav kvalitet på undervisningen har høyere andel spesialundervisning enn skoler med høyere kvalitet

I dag får ca. 8 prosent av elevene i grunnskolen spesialundervisning. Det er store variasjoner mellom fylker og kommuner, fra 2 prosent i kommuner med lavest andel spesialundervisning til 23 prosent i kommuner med høyest andel. I videregående opplæring fikk 6 prosent av elevene spesialundervisning i 2012. Også her er det med stor variasjon mellom fylkene, fra 3,7 til 11,5 prosent

³⁹ Torberg Falch, professor i samfunnsøkonomi på NTNU. Kilde: <http://gemini.no/2014/01/matte-bestemmer-fracfall-i-skolen/>. Torberg Falch, & Henning Nyhus (2011): Betydningen av fullført videregående opplæring for sysselsetting blant unge voksne. Bergsli, Heidi (2013): Helse og frafall i videregående opplæring. Sosialforsk. Høyskolen i Oslo og Akershus.

⁴⁰ Sammenligning av elever som ikke har fullført videregående i løpet av 8 år og ungdom i samme årskull. Falch, Torberg, Borge Johannesen og Strøm: «Kostnader av frafall i videregående opplæring», Senter for økonomisk forskning 2009.

(se vedlegg 3).⁴¹ Spesialundervisningen er skjevfordelt mellom kjønnene, 68 prosent av elever som fikk spesialundervisning i 2014 var gutter.

Å få satt inn tiltak tidligere i opplæringsforløpet anses som hensiktsmessig for å hindre skjevutvikling, minske behovet for spesialundervisning og hindre frafall senere i opplæringsløpet. Likevel viser tall fra Utdanningsdirektoratet at den største tyngden av hjelp settes inn sent i opplæringsforløpet. I 2012 hadde 4,3 prosent av elevene på 1. trinn og 11,6 prosent av elevene på 10. trinn spesialundervisning.

Forskningen trekker fram ulike forklaringer på at andelen elever med spesialundervisning øker med økende alder:

- At skolene ikke klarer å fange opp elever som sliter før sent i skoleløpet
- At skolene velger en «vente og se»-holdning før elever utredes og tiltak settes inn

Nyere forskning på spesialundervisning setter spørsmålsteget ved måten spesialundervisningen brukes og organiseres på. Det hevdes at spesialundervisning bidrar til segregering av elever, uten at man kjenner effekten av spesialundervisningen.⁴² Forskerne stiller spørsmål ved om ikke grunnskolen kunne ha bragt disse elevene lenger med tilpasset opplæring enn med spesialundervisning.⁴³

Det viser seg at skoler med lav kvalitet på undervisningen har høyere andel spesialundervisning enn skoler med høyere kvalitet.⁴⁴ Det hevdes at heving av kvaliteten på den ordinære opplæringen vil minske behovet for spesialundervisning.⁴⁵ Det vil bedre inkluderingen og det vil bidra til å dreie ressursbruken fra enkeltindivid til fellesskapet.⁴⁶ Studier fra videregående opplæring viser at elever med spesialundervisning som gikk i ordinære større klasser hadde større sannsynlighet for å fullføre enn elever med spesialundervisning i egne klasser.⁴⁷

En viktig diskusjon i forbindelse med spesialundervisning dreier seg om hvor undervisningen finner sted. Nesten 3 av 4 av elever som mottar spesialundervisning får dette utenfor sin ordinære klasse, enten i små grupper eller alene med en lærer eller assistent. Dette kan i mange tilfeller ha pedagogiske begrunnelser, men kan for noen barn ha negative konsekvenser for senere sosial og faglig mestring.⁴⁸

Av de omtrent 37 000 elevene som fikk spesialundervisning utenfor den ordinære klassen i 2013/14, var det 4000 som hadde hovedtilhørighet til en fast avdeling for spesialundervisning. Slike undervisningsopplegg kan i mange tilfeller føre til at barna opplever utenforskap, både på skolen og på fritiden.⁴⁹

Drøftingene ovenfor tilsier at omfanget av spesialundervisning, og måten spesialundervisningen brukes og organiseres på, bidrar til at barn og unge faller utenfor. De samfunnsmessige konsekvensene av dette må sees i sammenheng med konsekvensene manglende fullført videregående opplæring og ustabil tilknytning til arbeidslivet.

⁴¹ www.utdanningsdirektoratet.no

⁴² Thomas Nordahl og Rune Sarromaa Hausstatter: «Spesialundervisningens forutsetninger, innsatser og resultater. Høgskolen i Hedmark: 2009.

⁴³ <http://www.udir.no/Tilstand/Evaluering-av-Kunnskapsloftet/Gjennomgang-av-spesialundervisningen/>

⁴⁴ Thomas Nordahl, Sølvi Mausethagen og Anne Kostøl: «Skoler med stort og lite omfang av atferdsproblemer» Høgskolen i Hedmark. Rapport 3/09).

⁴⁵ Kari Bachmann og Peder Haug. Forskning om tilpasset opplæring. Høgskulen i Volda. Forskningsrapport nr. 62, 2006

⁴⁶ Mathisen, I. m. fl. (2012): Hvorfor øker bruken av spesialundervisning i grunnopplæringen?

⁴⁷ Eifred Markussen, Marit Strømstad, Tone Cecilie Carlsten, Rune Hausstatter og Thomas Nordahl, 2007. Inkluderende spesialundervisning? Om utfordringer innenfor spesialundervisningen Rapport nr. 1 fra prosjektet: Gjennomgang av Spesialundervisning, Evaluering av Kunnskapsloftet

⁴⁸ www.bufdir.no/Statistikk_og_analyse/Nedsatt_funksjonsevne/Oppvekst_og_utdanning/Skole/

⁴⁹ www.bufdir.no/Statistikk_og_analyse/Nedsatt_funksjonsevne/Oppvekst_og_utdanning/Skole/

2.3.3 Barn og unge med nedsatt funksjonsevne

Personer med nedsatt funksjonsevne deltar i betydelig mindre grad i arbeidslivet enn andre. Manglende inkludering i barneårene vurderes som en medvirkende årsak til at de faller utenfor arbeidslivet i voksen alder. Flere nyere studier dokumenterer at barn og unge med ulike typer funksjonsnedsettelse i for liten grad blir inkludert i skole og fritid.⁵⁰

- Yrkesdeltakelsen for mennesker med nedsatt funksjonsevne er 38 prosent. Hos den øvrige befolkningen er den 86 prosent
- Utdanning er en enda viktigere faktor for yrkesdeltakelse for mennesker med funksjonsnedsettelse enn for andre. Dette framhever betydningen av inkludering i skole og fritid for denne gruppen
- Nesten 80 prosent av grunnskolene er ikke tilstrekkelig fysisk tilgjengelige, og medfører at barn med en funksjonsnedsettelse må velge en annen skole enn nærskolen

Det finnes ingen nasjonal oversikt over antallet barn med nedsatt funksjonsevne. På basis av SSBs levekårsundersøkelse er andelen barn som har ulike typer funksjonsnedsettelse stipulert. 1 prosent av barn og unge mellom 6 og 15 år har vansker med å gå selv. Ca. 4 prosent har vansker med å se eller høre, uttrykke seg eller delta i fritidsaktiviteter og lek. 10 prosent av barna oppgis å ha lærevansker.⁵¹

Inkludering i skolen er viktig både for læringsutbyttet og for aktiv deltakelse og tilhørighet. Barn som blir tatt ut av den ordinære skolen, lærer helt fra de er små at de er annerledes. Samtidig mister de muligheten til å delta i undervisning, lek og aktiviteter sammen med sine jevnaldrende.⁵² Dette har blant annet sammenheng med at foreldre til barn med en fysisk funksjonsnedsettelse velger bort nærskolen fordi den ikke er tilstrekkelig tilrettelagt. Dette medfører at de ikke får gå på skole i sitt nærmiljø og får enda større utfordringer med å treffe jevnaldrende i nærheten av hjemmet.⁵³

Etterhvert som barn med nedsatt funksjonsevne blir eldre, ser det ut til å være en økende segregering også på fritidsarenaen – parallelt med utviklingen i skolen. Barn og unge med nedsatt funksjonsevne tas i størst grad ut av ordinær klasse i overgangene mellom barnehage og barneskole, og mellom barneskole og ungdomsskole. Fra barnehage til barneskole tredobles andelen barn som mottar undervisningen i egne grupper eller klasser. Utviklingen fortsetter fra barneskole til ungdomsskole. I ungdomsskolen får elever med nedsatt funksjonsevne i stor grad sitt opplæringstilbud andre steder enn der deres medelever er.

Manglende integrering er utfordringer ungdom med nedsatt funksjonsevne tar med seg inn i voksenlivet. Det utenforskap de opplever i barneårene påvirker deres muligheter til å klare seg med egne ressurser når de blir voksne. En levekårsundersøkelse gjennomført av NOVA dokumenterer at yrkesdeltakelsen for mennesker med nedsatt funksjonsevne er langt lavere enn hos den øvrige befolkningen (38 prosent mot 86 prosent).⁵⁴ For de som er født med eller har fått en funksjonsnedsettelse i tidlig barndom er utdanning den viktigste faktoren for å lykkes i arbeidsmarkedet som ung voksen. Undersøkelser tyder på at utdanning er en enda viktigere faktor for yrkesdeltakelse for mennesker med funksjonsnedsettelse enn for andre.

⁵⁰ Kermit, P., Tharaldsteen, A. M., Haugen, G. M. D. & Wendelborg, C. (2014). En av flokken? Inkludering og ungdom med sansetap – muligheter og begrensninger. NTNU Samfunnsforskning og Statped.

⁵¹ http://www.bufdir.no/Statistikk_og_analyse/Nedsatt_funksjonsevne/Hva_er_nedsatt_funksjonsevne/

⁵² Tøssebro, J. & Wendelborg, C. (2014): Oppvekst med funksjonshemming. Familie, livsløp og overganger. Oslo: Gyldendal Akademisk

⁵³ Nær 80 prosent av grunnskolene i Norge ikke er tilgjengelige for bevegelseshemmede. Kilde: www.bufdir.no/Statistikk_og_analyse/Nedsatt_funksjonsevne/Oppvekst_og_utdanning/Skole/

⁵⁴ Finnvold og Pedersen 2012. Finnvold 2013.

2.4 Arbeidslivet

Samlet sett kjennetegnes norsk arbeidsliv av høy yrkesdeltakelse, tilfredse arbeidstakere og høy produktivitet. Samtidig viser statistikk og forskning at en relativt stor andel står utenfor arbeidslivet grunnet helseproblemer, lav eller inadekvat kompetanse og svake norsksferdigheter.

Arbeidsledigheten er på vei opp og fra 2. kvartal 2014 til 2. kvartal 2015 ble det 31 000 flere arbeidsledige.⁵⁵ Halvparten av økningen kom i aldersgruppen 15-24 år.

- Drøyt 700 000 personer i arbeidsfør alder personer mottar helserelaterte ytelser (uføretrygd, sykepenger og arbeidsavklaringspenger)
- Unge har større sannsynlighet for å være arbeidsledige, men ledighetsperiodene blant unge er relativt kortere
- Unge uten fullført videregående opplæring har (mye) større sannsynlighet for å bli arbeidsledige
- Innvandrere har gjennomgående høyere ledighet øvrig befolkning, hvor innvandrere med bakgrunn fra afrikanske land har særlig høy ledighet
- 43 prosent av personer med nedsatt funksjonsevne i arbeid, mot 75 prosent i befolkningen generelt⁵⁶
- Om lag 85 000 personer med ulik grad av funksjonshemming står ufrivillig utenfor arbeidslivet⁵⁷

Når det gjelder utenforskap på arbeidsmarkedet tyder statistikk og forskning på at særlig tre grupper rammes, nærmere bestemt unge, innvandrere og personer med nedsatt funksjonsevne.

2.4.1 Hvem og hvor mange står utenfor?

Tall fra NAV viser at i alt er det 311 752 personer i Norge som mottok uføretrygd i 2015.⁵⁸ 254 524 mottok sykepenger, mens 152 678 var mottakere av arbeidsavklaringspenger. Det utgjør til sammen 718 954 personer, og innbefatter personer både med og uten et arbeidsforhold. Blant annet LO påpeker at dette ikke er realistiske tall siden personer kan motta flere ytelser, og sykepenger heller ikke gir et riktig bilde av det vi vil kalle «utenfor arbeidslivet». LO hevder det reelle tallet er nærmere 400 000.⁵⁹

Fylkene med høyest andel uføretrygdede er (rangert fra høy til lav) Østfold (13,6 prosent), Hedmark, Aust-Agder, Telemark og Nordland (12,4 prosent). Fylkene med lavest andel uføretrygdede er (rangert fra lav til høy) Oslo (5,5 prosent), Akershus, Rogaland, Hordaland og Sogn og Fjordane (8,1 prosent)..

Tall fra SSB (2010) viser at 793 200 personer mottar velferdsytelser. Dette tilsvarer 23,6 prosent av den voksne befolkningen (15-66 år). Trekker vi fra dem som var sysselsatt, ender vi opp med 519 700 personer (15-66 år) som mottok ytelser og som var uten jobb. Det tilsvarer 15,5 prosent av den voksne befolkningen. Av disse var 76 400 personer innvandrere, dvs. at 17,6 prosent av innvandrerne mottok velferdsytelser uten å være sysselsatt.

⁵⁵ SSB (2015): *Arbeidskraftundersøkelsen, 2. kvartal 2015*. [URL]: <http://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/statistikker/aku>. Lest: 28.08.2015.

⁵⁶ http://www.bufdir.no/Statistikk_og_analyse/Nedsatt_funksjonsevne/Arbeid/

⁵⁷ http://www.bufdir.no/Statistikk_og_analyse/Nedsatt_funksjonsevne/Arbeid/

⁵⁸ <https://www.nav.no/no/NAV+og+samfunn/Statistikk/AAP+nedsatt+arbeidsevne+og+uforetrygd+-+statistikk/Uforetrygd>

⁵⁹ LO (2015). «Utenforskap» og inkludering -riktig omfang og riktig målgruppe». Samfunnsnotat nr 3/15. Samfunnspolitisk avdeling. Oslo Landsorganisasjonen i Norge. [URL]: http://www.arbeidslivet.no/Documents/Arbeid/nr.03_Utenforskap%20og%20inkludering%20ny.pdf

2.4.2 Unge

Tall fra SSBs siste arbeidskraftsundersøkelse viser økende ledighet, og at den sterkeste økningen er blant personer under 25 år, og særlig blant menn. At unge er de som særlig rammes av arbeidsledighet er kjent fra en rekke tidligere undersøkelser. Forskningsrådets kunnskapsoppsummering om ungdom, frafall og marginalisering presenterer funn fra en rekke studier som belyser årsaker til og konsekvenser av arbeidsledighet blant unge.⁶⁰ Oppsummert viser forskningen som presenteres at det å ikke fullføre videregående opplæring svekker arbeidsmarkedstilknytning og lønnsnivå til de som kommer i jobb.

Selv om det å stå utenfor arbeid og utdanning i ungdomstida øker risikoen for senere marginalisering, er det også et poeng at mange klarer seg relativt godt. Hvilke konsekvenser det å stå utenfor i ung alder har på lang sikt, vil blant annet avhenge av ressurser hos den unge og hans eller hennes familie, i tillegg til egenskaper ved tiltaksapparatet som møter dem og situasjonen i arbeidsmarkedet generelt. Videre viser forskning at selv om ledigheten blant unge er relativt høy sammenlignet med øvrig befolkning, tenderer ledighetsperiodene til å være relativt korte. Tendensen er at unge arbeidssøkere raskt kommer i arbeid, men at de også er mer sårbare for utstøting fra arbeidslivet. En studie fra Frisch-senteret viser at lange perioder uten verken skole eller jobb virker selvforsterkende, dvs. at sannsynligheten for å vende tilbake til skole eller arbeidsliv faller med den tiden man har stått utenfor.⁶¹ Familiebakgrunn og familiens sosioøkonomiske status har stor betydning for utfallet, siden ungdom som har foreldre med høy utdanning og inntekt har langt mindre risiko for varig utenforskap enn ungdom med foreldre som har lav utdanning og inntekt

Det er iverksatt en rekke tiltak av statlige, lokale og frivillige aktører rettet mot å forebygge skoleslutning, samt styrke nærheten til skole og arbeidsliv. I tillegg har ungdom/unge gjerne hatt fortrinn til mer universelle arbeidsmarkedstiltak i form av ulike garantiordninger, og enkelte NAV-kontorer (både kommunal og statlig del) har operert med egne team/veiledere som yter bistand til unge/ungdom. Forskning viser at denne type tiltak gjerne inneholder en kombinasjon av opplæring/kvalifisering og arbeidspraksis, og at suksesskriteriene for gjennomføring og overgang til skole/arbeid ofte handler om skreddersøm, tett individuell oppfølging, tverretattlig samarbeid, tidlig intervensjon, forebygging og byråkratiske strukturer.

Det er godt dokumentert at unge uten utdanning både har større problemer med å komme i og å stå i arbeid. De tjener også mindre enn jevnaldrende som har fullført utdanning. Konsekvensene av manglende eller lav arbeidsdeltakelse er blant annet dårligere mulighet for økonomisk selvforsørgelse. Dette betyr både økt belastning på offentlige trygde- og stønadssystemer, men også dårligere forutsetninger for den enkelte når det gjelder deltakelse i samfunnet og problemer med å etablere seg på boligmarkedet.

2.4.3 Innvandrere

Innvandrere fra EØS-området kommer i stor grad til Norge for å arbeide og sysselsettingsnivået i denne gruppa er følgelig høyt. Innvandrere fra Asia og Afrika har i større grad flyktningebakgrunn og har kortere botid sammenlignet med andre grupper. Dette gjelder særlig afrikanske innvandrere. Sysselsettingsnivået i de fleste innvandrergupper øker i takt med botid, men forskjellene gruppene imellom utjevnes likevel ikke. Også blant dem med over 10 års botid har afrikanske innvandrere lavest sysselsettingsandel med om lag 50 prosent. Dette er langt under gjennomsnittet for innvandrere.⁶² Forskjellen i sysselsettingsprosent mellom innvandrere og befolkningen ellers er større for kvinner enn for menn. Dette gjelder særlig personer fra Pakistan og Tyrkia, og samt personer med

⁶⁰ Sletten og Hyggen (2013): Ungdom, frafall og marginalisering. Temanotat. Norges forskningsråd.

⁶¹ Røed m.fl. (2010): Utdannings- og arbeidskarrierer hos unge voksne: Hvor havner ungdom som slutter skolen i ung alder?

⁶² SSB (2015). Sysselsetting blant innvandrere, registerbasert, 2014, 4. kvartal. 18.07.2015.

[URL]: <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/statistikker/innvregsys>. Lest 27.08.2015.

kort botid, fra Afghanistan, Somalia og Irak. Det lave sysselsettingsnivået blant innvandrerkvinnene fra disse landene trekker ned gjennomsnittlig sysselsettingsgrad i de respektive gruppene.

Barrierene for innvandreres inntreden på arbeidsmarkedet forklares med manglende utdanning, manglende økonomiske incentiver, lite nettverk, vanskelig familiesituasjon og utfordringer med å lære norsk. Også innvandrere som er i arbeid møter utfordringer: Egenskaper ved det norske arbeidsmarkedet og velferdssystemet kan også forklare hvorfor ikke flere innvandrere står i arbeid. Kvinner med innvandrerbakgrunn er ofte ansatt i tunge og dårlig betalte jobber i arbeidsmarkedets randsone, og i lavlønnsyrker med relativt høy avgang til spesielt helserelaterte ytelser. En relativt høy andel av de som ikke er i jobb er mottakere av ulike offentlige stønader, uten at de er i gang med hensiktsmessige og effektive kvalifiseringsløp.

Selv om mange innvandrere har lite norskkunnskaper og lav utdanning, er det andre som har utdanning, men ikke får benyttet den. Flere undersøkelser viser behov for å bedre godkjenningsordninger for innvandreres medbrakte kompetanse, fleksible påbyggingsmoduler, rekruttering til offentlig og privat sektor og etablering av egne bedrifter.⁶³ Det er dokumentert at innvandrere blir diskriminert i rekrutteringsprosesser, og menn i størst grad.⁶⁴ Innvandreres sysselsetting og ledighet er mer konjunkturutsatt enn det den er for resten av befolkningen.⁶⁵ Innvandrere jobber oftere ufrivillig deltid og har oftere korttidsengasjementer enn andre. Innvandrere fra Afrika, Asia, mv. med høyere utdanning over fire år hadde omlag tre ganger større andel overkvalifiserte enn befolkningen i alt.⁶⁶ 15 prosent var ansatt i yrker som ikke krever høyere utdanning, mot omlag 4 prosent med høyt utdannede i arbeid i befolkningen i alt. Funn fra forskning indikerer at bedrifter er skeptiske til å ansette innvandrere med en eller annen form for offentlig bistand, mens de generelt er positive til rådgivning om vurdering av kompetanse.⁶⁷ Fordelingsutvalget peker på at enkelte innvandrergrupper har problemer med å komme seg ut av varig lavinntekt fordi det tar for lang tid å få fotfeste i arbeidslivet. Enkelte grupper har tidligere avgang fra arbeidsmarkedet sammenlignet med øvrig befolkning.⁶⁸

Sysselsettingsnivået varierer veldig fra kommune til kommune, noe som forklares med for eksempel kommunestørrelse, næringsgrunnlag, lokalt arbeidsmarked og befolknings sammensetning. Funn fra NIBR belyser jobbmuligheter og utdanning som årsaksforklaringer: Andelen innvandrere med høy utdanning er på nivå med øvrig befolkning, men det er store regionale forskjeller.⁶⁹ I 129 av 160 undersøkte bo- og arbeidsmarkedsregioner er innvandrere høyere utdannet enn majoritetsbefolkningen. Innvandrere bosatt i mer perifere regioner har kortere botid enn innvandrere i bosatt i byene. Botid gjenspeiler på denne måten det nye migrasjonsmønsteret til Norge. Stadig flere nyankomne arbeidsinnvandrere flytter dit hvor det er jobbmuligheter, dvs. i hele landet. Blant flyktninger og andre innvandrere som har kommet tidligere har mange flyttet fra distriktene til store og mellomstore byer.

Selv om det er store variasjoner, viser funnene over at enkelte innvandrergrupper har store problemer med å etablere seg på arbeidsmarkedet. Konsekvensene av dette er blant annet vedvarende

⁶³ Se bl.a. Rambøll (2015): *Utredning av behov for kompletterende utdanning for søkerne i godkjenningsprosessen for lovregulerte yrker.*

⁶⁴ Midtbøen, A.H. og J. Rogstad (2012). *Diskriminerings omfang og årsaker.* ISF 2012:1.

⁶⁵ SSB (2015). *Sysselsetting blant innvandrere, registerbasert, 2014, 4. kvartal.* 18.07.2015.

[URL]: <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/statistikker/innvregsys>. Lest 27.08.2015.

⁶⁶ SSB (2014). *Overkvalifisering blant innvandrere 2007-2012 (Rapporter 2014/28)*

⁶⁷ Djuve, A. B. (2006). "Ikke-vestlige innvandrere i norsk arbeidsliv: Integrering i randsonen". I: *Arbeid, velferd og samfunn.* Oslo : Arbeids- og velferdsdirektoratet. Hentet fra: http://www.faoarkiv.no/pro/abd_art_des06.pdf

⁶⁸ Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (2014). *Årsrapport.* Oslo: IMDi

[URL]: http://www.imdi.no/Documents/Rapporter/Aarsrapporter/Aarsrapport_IMDi_2014.pdf Lest 26.08.2015

⁶⁹ Sørholt, Susanne. Kristian Rose Tronstad og Hilde Marte Bjørnsen (2014). *Innvandrere og sysselsetting i et regionalt perspektiv. En kunnskapsoppsummering.* NIBR-rapport 2014:25.

[URL]: <http://www.nibr.no/filer/2014-25.pdf>. Lest: 27.08.2015.

lavinntekt i en del familier, hvor det gjerne er mange familiemedlemmer. Barn rammes særlig sterkt, fordi foreldre/foresatte ikke har råd til å understøtte skole- og fritidsaktiviteter som ellers kunne styrket barnas muligheter til å få venner, deres følelse av tilhørighet og deres fremtid som samfunnsborgere.

2.4.4 Personer med nedsatt funksjonsevne

Personer med nedsatt funksjonsevne er en sammensatt gruppe. Tall fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) viser at personer med nedsatt funksjonsevne i betydelig mindre grad deltar i arbeidslivet, og at om lag 85 000 personer med ulik grad av funksjonshemming ufrivillig står utenfor arbeidslivet.

Statistisk sentralbyrås utvalgsundersøkelser, både Helse- og levekårsundersøkelsene og Arbeidskraftundersøkelsene (AKU) har over tid tematisert levekårssituasjonen for mennesker med nedsatt funksjonsevne. I følge AKU har sysselsettingsandelen for aldersgruppen mellom 25 og 39 år ligget mellom 51 og 56 prosent over en tiårsperiode.⁷⁰ Tilsvarende andeler for alle sysselsatte i samme aldersgrupper var 82 og 84 prosent. Det ser ikke ut til at sysselsettingsandelen for de som har funksjonsnedsettelse nærmer seg gjennomsnittet, på tross av at det lenge har vært en politisk ambisjon å øke sysselsettingen, og etter at omfattende virkemidler og tiltak er iverksatt.⁷¹ Intensjonsavtalen for et mer inkluderende arbeidsliv (IA-avtalen) har bl.a. til hensikt å hindre frafall og øke sysselsetting av personer med nedsatt funksjonsevne. Evalueringen av IA-avtalen viser at en ikke har lyktes med dette målet.⁷²

Evaluering av Jobbstrategien for personer med nedsatt funksjonsevne som ble iverksatt i 2012, hvor målgruppen er unge under 30 år med nedsatt funksjonsevne og som har behov for hjelp til å komme i arbeid, viser at få av dem som har behov for bistand og oppfølging fra NAV har fysiske funksjonsnedsettelse⁷³. Den reelle målgruppa er heller unge som står utenfor arbeidslivet på grunn av psykiske lidelser, sosiale problemer, liten formell kompetanse, eller en kombinasjon av disse.

En ny undersøkelse om arbeidsgiveres inkluderingsevne viser at det å ha erfaring med funksjonshemmede i virksomheten fremmer evnen til inkludering.⁷⁴ Utdanning trekkes også frem som en faktor som understøtter arbeidsinkludering. Dette understøttes av et NOVA-notat til KS, hvor det påpekes at «*utdanning er en enda viktigere faktor for yrkesdeltakelse for mennesker med funksjonsnedsettelse sammenlignet med andre*».⁷⁵

De negative økonomiske konsekvensene av å stå utenfor arbeidsmarkedet er godt dokumentert, både for individ og samfunn. I tillegg har deltakelse i arbeidsliv stor betydning for trivsel og tilhørighet. Undersøkelser viser at personer med nedsatt funksjonsevne føler seg mer ensomme enn andre, og at utenforskapet i denne gruppen starter allerede i barneskolen. Manglende deltakelse i arbeidslivet bidrar til å forsterke følelsen av å være annerledes og ofte marginalisert, noe som kan bidra til å forverre både helsetilstand og funksjonsnivå.

2.5 De sosiale fellesskap

Det norske velferdssamfunnet hviler på tre pilarer: En velutbygd offentlig sektor, en velfungerende, markedsstyrt privat sektor og et levende sivilsamfunn. Betegnelsen sivilsamfunn brukes ofte synonymt med frivillig foreningsliv, hvor formelle organisasjoner samler kontakt. Folk knytter sosiale

⁷⁰ Bø m.fl. (2013): Funksjonshemma på arbeidsmarknaden i 2013. SSB. https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/artikler-og-publikasjoner/_attachment/148088?_ts=14247681200

⁷¹ Se NOU 2012:6 Arbeidsrettede tiltak.

⁷² Ose m.fl. (2013): Evaluering av IA-avtalen (2010 – 2013). SINTEF.

⁷³ Ose m.fl. (2014): Evaluering av Jobbstrategien for personer med nedsatt funksjonsevne. SINTEF

⁷⁴ Falkum m.fl. (2015): Arbeidsgiveres inkluderingsevne. Arbeidsforskningsinstituttet.

⁷⁵ Finnvoild, Jon Erik (2015): Notat, arbeidsverksted KS 11-12 august 2015. NOVA.

bånd og opparbeider seg nettverk som favner bredere enn familie, venner og arbeidskolleger. Gjennom aktivitet og felles opplevelser skapes tillit mellom mennesker og gode lokalsamfunn.⁷⁶ Den uformelle og uorganiserte frivilligheten utgjør også et vesentlig bidrag til velferdssamfunnet. Enkeltpersoners og gruppers innsats overfor familie, nettverk og nærmiljø utgjør «limet» i samfunnet og bidrar til å «tette huller» mellom de ulike sfærene av samfunnet.

Også innenfor sivilsamfunnet oppstår former for utenforskap som har både individuelle og samfunnsmessige konsekvenser. Vi har valgt å rette oppmerksomheten mot tre former for utenforskap som gjelder det sivile samfunn, men som har konsekvenser for de andre livssfærene. Disse er: 1) Sosial ulikhet i deltakelse, 2) Manglende integrering og 3) Mangel på nettverk.

2.5.1 Sosial ulikhet i deltakelse

Frivillighetsmeldingen viser at 58 prosent av den voksne norske befolkning har deltatt i frivillig arbeid «sist år».⁷⁷ Det er særlig arbeid på idrett/kulturfeltet som trekker opp. Det er altså en stor del av den norske befolkningen som inngår i den frivillighetskulturen organisasjonslivet bringer med seg. Samtidig påpekes det at den norske frivillighetskulturen er segmentert og vanskelig å trenge gjennom. Man må kjenne de sosiale kodene for å komme på innsiden av fellesskapet.

Enjolras og Wollebæk har undersøkt hvilke sosiale forskjeller som preger deltakelse i frivillige organisasjoner.⁷⁸ Deres hovedfunn er at sosiale ulikheter preger organisasjonsdeltakelsen på den måte at jo høyre inntekt og utdanning, desto flere medlemskap og aktive medlemskap.⁷⁹ Det er en sterk overrepresentasjon av høyinntektsgrupper innen idretten. Aktivt medlemskap i kulturorganisasjoner er også preget av ulikhet, men i mindre grad enn idretten. Der er det utdanningsnivået som i størst grad bidrar til å forklare engasjement i frivillig arbeid. Studien viser også at de sosiale forskjellene er større i Norge enn i de andre nordiske landene. Norge er preget av større forskjeller mellom inntektsgrupper enn i Sverige og Finland når det gjelder deltakelse i idrettsforeninger. Norge har den meste elitistiske profilen innenfor kulturforeninger blant de tre skandinaviske landene.

De sosiale forskjellene har økt i perioden 1990-2007, særlig når det gjelder idrett, men også for nesten alle typer organisasjoner (med unntak av kultur og miljøvern). Videre viser utviklingen mellom 1990 og 2007 økende forskjeller blant grupper som deltar i idrettsforeninger når det gjelder helsetilstand. I økende grad er organisert fysisk aktivitet for rike og friske mennesker. Samtidig viser funnene at innen kultur, kunst og musikk går utviklingen svakt i motsatt retning med hensyn til helsetilstand.

Sosiale ulikheter i deltakelse kan bidra til å forsterke andre former for utenforskap. Personer og familier som står utenfor det frivillige organisasjonslivet, opplever gjerne at de står utenfor på andre samfunnsarenaer. Konsekvensene av dette kan være fremmedgjøring og manglende tilhørighet til lokalsamfunnet.

⁷⁶ Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor: <http://www.sivilsamfunn.no/Info/Aktuelt/Mot-en-felles-definisjon-av-tredje-sektor>

⁷⁷ St. Meld. 39 (2006-2007): Frivillighet for alle.

⁷⁸ Enjolras og Wollebæk: «Frivillige organisasjoner, sosial utjevning og inkludering». Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor. 2010

⁷⁹ Enjolras og Wollebæk: «Frivillige organisasjoner, sosial utjevning og inkludering». Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor. 2010

2.5.2 Manglende integrering

I notatet «Integrasjon og nettverksbygging i flerkulturelle lokalsamfunn» fremheves det viktige poenger om innvandrergruppers representasjon i norsk foreningsliv og om innvandrerforeninger.⁸⁰

- Innvandrerbefolkningen er sterkt underrepresentert som medlemmer i frivillige organisasjoner, særlig i organisasjoner knyttet til fritidsaktiviteter
- Unge innvandrere og etterkommere av innvandrere deltar i betydelig lavere grad i idretten enn majoritetsungdommen
- Deltakelsesnivå avhenger av faktorer som botid i Norge, yrkesdeltakelse og innvandrerbakgrunn
- I 2003 ble det anslått at det fantes rundt 1000 lokale innvandrerforeninger i Norge, hvorav om lag 1/3 falt innenfor det offentlige kriterier for støtteverdige organisasjoner.
- Antallet registrerte innvandrerforeninger er størst i de innvandrerfokerte fylkene i sentrale østlandsområder, samt Hordaland og Rogaland

Videre fremhever notatet at innvandrerbefolkningen er underrepresenterte som medlemmer i det tradisjonelle foreningslivet. Hvis en derimot tar deltagelse i religiøse foreninger og innvandrer- og flyktingeforeninger med i beregningen, er innvandrerbefolkningens deltagelse nesten på nivå med majoritetsbefolkningen.

Det er kun registrert små endringer i innvandrerbefolkningens deltagelse i foreningslivet mellom 1996 og 2006, totalt sett.⁸¹ Det er imidlertid en klar økning av kvinnelig deltagelse i alle typer organisasjoner. Mannlig deltagelse går ned i politiske partier, religiøse og innvandrerorganisasjoner, og idrettsforeninger.

Individuelle barrierer som svake økonomiske ressurser, manglende språkkompetanse, kort botid og avgrensede sosiale nettverk, reduserer sannsynligheten for deltagelse i en frivillig organisasjon. Spesielt for kvinner har språkferdigheter vist seg å være den viktigste barrieren for deltagelse. Den viktigste veien inn i frivillig innsats er gjennom nettverk, ikke via nære venner og familie, men de mer løse nettverkene. Enkelte grupper i innvandrerbefolkningen mangler disse nødvendige nettverksressursene. I tillegg kan det tradisjonelle norske foreningslivet være bærere av en sementert organisasjonskultur preget av selvrekrutterende nettverk som øker terskelen for grupper som ikke er sosialisert inn i den norske foreningskulturen.

De samfunnsmessige utfordringene ligger i framveksten av et parallelt foreningsliv, hvor rekrutteringsgrunnlaget baseres på felles landbakgrunn og kulturell tilhørighet. En forutsetning for dannelsen av sosial kapital er at nettverkene ikke bare er sammenbindende, men også knytter en til mennesker som er *ulik* en selv på viktige områder. Når enkeltgrupper er underrepresenterte i de deler av sivilsamfunnet som har som sitt oppdrag å påvirke politikken på lokalt, regionalt og nasjonalt nivå, står viktige stemmer i fare for ikke å bli hørt.⁸² Konsekvensene av dette kan være framveksten av subkulturer og i verste fall voldelig ekstremisme.

2.5.3 Mangel på sosiale nettverk

Det som skaper nettverk i lokalsamfunn er at folk møtes på ulike arenaer; gjerne både på foreldremøter i barnehagen og på skolen, i klubbhuset, på kulturskolen, på eldresenteret og på

⁸⁰ Ødegård og Sætrang: «Integrasjon og nettverksbygging i flerkulturelle lokalsamfunn». Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor. 2015

⁸¹ Enjolras og Wollebæk: «Frivillige organisasjoner, sosial utjevning og inkludering». Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor. 2010

⁸² Fra statistikken over ser vi at innvandrere og norskfødte av innvandrerforeldre utgjør en liten andel av befolkningen i de fleste norske fylker. Bildet er imidlertid svært annerledes i Oslo, og det kan derfor være ulike utfordringer knyttet til integrering og utenforskap i Oslo og de andre fylkene (se vedlegg).

butikken. For å skape relasjoner og tillit må de samme personene møtes flere steder over lengre tid – først da blir man vevet inn i et større nettverk.

Det er bred enighet om betydningen av uformelle, sosiale nettverk i byggingen av medborgerskap. Deltakelsen i sosiale nettverk kan utløse de individuelle ressursene hos enkeltmennesket. Utfordringen er hvordan man kan inkludere de som har svake sosiale nettverk og mobilisere deres ressurser. En slik mobilisering krever søkelys på uorganiserte aktiviteter. Spørsmålet er hvordan man kan sikre et dette, og hvilken rolle kommunen kan ha i en slik sammenheng. Trolig er svaret knyttet til lokale aktører som har «mellomromskompetanse» og et sektorovergripende perspektiv.

2.5.4 Spørsmål

- Hva er de største/viktigste utenforskapsutfordringene framover? Hvorfor?

3. Fra utenforskap til inkludering

3.1 Innledning

Årsakene til utenforskap er mange og sammensatte, men statistikk og forskning viser at psykiske helseproblemer, rus- og alkoholmisbruk, ensomhet, fattigdom og manglende integrering på arbeidsmarkedet kan forklare hvorfor personer faller utenfor fellesskapet. Årsak og konsekvens er i den del tilfeller to sider av samme sak og ulike forhold kan henge sammen og gjensidig forsterke hverandre, med vedvarende utenforskap som resultat. Dette dokumentet legger vekt på å beskrive hvem som særlig rammes av utenforskap i det norske samfunnet. De foregående kapitlene viser at ungdom/unge som ikke fullfører videregående opplæring er utsatt, både fordi de har problemer i utgangspunktet som gjør at de ikke fullfører, og at manglende fullføring gjør at de får problemer med å få og stå i arbeid.

Selv om de aller fleste innbyggerne i Norge har høy levestandard og materiell velstand, viser funn fra statistikk og forskning vedvarende og delvis økende fattigdomsproblematikk, hvor innvandrerbefolkning og eneforsørgere er hardest rammet. En stor andel i arbeidsfør alder deltar ikke i arbeidslivet grunnet helseproblemer, hvor psykiske lidelser er en viktig årsak. Det er også mange personer med nedsatt funksjonsevne og mange personer med innvandrerbakgrunn som av ulike grunner står utenfor arbeidslivet.

Årsakene til at en ikke har greid å løse disse problemene er sammensatte, og det finnes ikke én løsning eller ett svar på hvordan disse problemene kan forebygges og/eller overvinnes. Funnene som er presentert så langt, tyder på at løsningene på disse problemene må finnes i mellomrommene mellom ulike livsområder, og i samhandling mellom sosiale fellesskap, kommune og stat.

Forskning tyder på at det er noen «gjengangere» når det gjelder hvorfor utenforskapsproblemer oppstår og vedvarer:

- Barn og unge med problemer fanges opp for sent og får ikke det tilbud og den oppfølging de har behov for, slik at de kan realisere sitt potensiale og tilegne seg nødvendig kompetanse og ferdigheter for videre skolegang og arbeidsliv
- Lite dialog og samhandling mellom ulike aktører, inkludert lokalsamfunn, arbeidsgivere og ulike fag- og tjenestoområder. Personer med sammensatte problemer og/eller behov får ikke egnet tilbud for å komme i meningsfylt aktivitet eller arbeid
- For dårlig implementering av tiltak, som bidrar til svakere prosess- og resultat kvalitet og dårligere måloppnåelse. Ulik implementeringskvalitet medfører også at brukere ikke får et likeverdig tilbud
- Resultater av tiltak og innsatser måles ikke, dokumenteres ikke og evalueres ikke. Det er for lite kunnskap om hva som virker/ikke virker, og dermed dårligere grunnlag for prioritering og styring av innsatser
- Motstridende styringssignaler fra kommunale og statlige myndigheter fører til usikkerhet når det gjelder hva og hvem som skal prioriteres. Dette kan medføre lavere lojalitet til beslutninger og at vedtatte tiltak og innsatser ikke iverksettes

3.1.1 Spørsmål

- Hva er de viktigste barrierene for å løse utfordringene, slik dere ser det?

Kommuner og fylkeskommuner har et bredt virkemiddelapparat og kan lettere se ulike fag- og sektorområder i sammenheng. Kommunesektoren har større frihetsgrader/muligheter for lokal tilpasning av tiltak og virkemidler og mulighet til å koble offentlig, privat og frivillig sektor sammen i større grad.

I den videre drøftingen har vi valgt å skille mellom:

- Hva kommunene/fylkeskommunene selv kan gjøre
- Hva kommunene/fylkeskommunene kan gjøre sammen med sivilsamfunnet
- Hva kan og må staten bidra med?

3.2 Hva kan kommunene og fylkeskommunene selv gjøre?

I det følgende vil vi redegjøre for hva som er kommuner og fylkeskommuners særlige fortrinn når det gjelder å håndtere/løse nevnte utfordringer. Kort oppsummert vil vi fremheve at kommunenes og fylkeskommunenes lokalkunnskap, oversikt og nærhet til innbyggerne gjør dem særlig egnet til å forebygge og redusere utenforskap.

3.2.1 Tidlig innsats og tverrfaglig arbeid

Årsakene til at barn, unge og voksne marginaliseres er mange og sammensatte. Ulike fag- og forskningsmiljøer har ulike syn på hva som er årsakene til og konsekvensene av utenforskap. Det er imidlertid bred enighet om at innsatsen for å forebygge eller hindre utenforskap må starte tidlig og være bedre samordnet. I denne sammenheng handler ikke tidlig innsats om å fange opp grunnskoleelever tidlig i utdanningsløpet. Det handler om å identifisere barn i risiko mens de er i førskolealder.

For mange barn og unge er negative forhold i familien en sterk medvirkende årsak til at de opplever utenforskap i ungdomsår eller voksen alder. Flere undersøkelser peker på at ulike kommunale faginstanser er i kontakt med disse barna og familiene deres, uten at de er klar over hverandres observasjoner. De er heller ikke klare over hverandres tiltak og kan dermed ikke legge til rette for tverrfaglig samhandling.

Flere nasjonale prosjekter har utviklet modeller for samordning av tidlig innsats på kommunalt nivå. Rapportene fra KS-prosjektet «Sammen om barn og unge- bedre samordning av tjenester» og «Modellkommuneforsøket – helhetlig og tidlig innsats rettet mot barn av psykisk syke og rusmisbrukende foreldre» i regi av Bufdir, gir innsikt i hvilken kommunal innsats som synes å ha effekt når det gjelder tidlig intervensjon og tverrfaglig arbeid.⁸³

Møreforskning konstaterer i sin rapport «Trygg oppvekst – helhetlig organisering av tjenester til barn og unge» betydningen av at kommuneledelsen legger til rette for tverrfaglig samhandling gjennom felles kompetanseheving. De viser også til at kommuner som har etablert en robust samhandlingskultur også har etablert budsjettløsninger som støtter opp under dette.⁸⁴

⁸³ Evaluering av prosjektet «Sammen for barn og unge – bedre samordning av tjenester til utsatte barn og unge». NOVA på oppdrag for BLD og KS. «Evaluering av modellkommuneforsøket». Deloitte på oppdrag for Bufdir.

⁸⁴ KS FoU-prosjekt: Trygg oppvekst helhetlig organisering av tjenester for barn og unge. 2014.

3.2.2 Kompetanse til å se og handle

Tilbakemeldinger fra fagpersoner som arbeider med barn og unge i risiko tilsier at de er usikre på om observasjonene de gjør krever oppfølging. De sier de mangler kompetanse til å avklare alvorret i situasjonen og kompetanse til å vite hvilke tiltak som bør settes inn. Dersom lærere, førskolelærere og andre som arbeider med barn ikke er i stand til å tolke barns signaler, er det en risiko for at de vil vurdere barnas vansker ut fra individuelle forklaringer. De vil tolke situasjonen som at barnet har lære- eller konsentrasjonsvansker snarere enn å se etter årsaker i barnets livssituasjon.

Kommunene har ansvar for å sikre at medarbeiderne har kompetanse til å se og kompetanse til å handle, både ut fra et arbeidsgiverperspektiv og ut fra et faglig og perspektiv.

Det er utarbeidet flere helhetlig opplæringstilbud i tidlig intervensjonsverktøy og –metoder som kommunene kan ta i bruk. Systematiske arbeid med disse verktøyene kan bidra til å gjøre ansatte tryggere i arbeidet med å avdekke et begynnende problem, og tilby adekvat hjelp.⁸⁵

Opplæringsprogrammet «Tidlig inn», utarbeidet av Helsedirektoratet og Barne, ungdoms- og familiedirektoratet er ett eksempel på et slikt tilbud. Det er også opprettet regionale opplæringsteam som kan tilby opplæring i kommunene. Erfaringene med programmet er at programmet får størst kompetansehevende effekt når fagpersoner fra ulike virksomheter gjennomfører programmet sammen.

3.2.3 Tiltak mot frafall

Oppmerksomheten om frafallsproblematikken er stor i mange land. Kunnskapscenter for utdanning har laget en kunnskapsoversikt om frafall i videregående opplæring på oppdrag av Kunnskapsdepartementet. Rapporten viser at det ikke er tiltakene mot frafall i seg selv som er avgjørende, men hvordan tiltakene implementeres. Tiltak må ha god forankring i de lokale kontekstene de skal prøves ut, og de må følges skikkelig opp av alle involverte aktører.⁸⁶

Implementeringskvalitet forutsetter oppmerksomhet om følgende fem stadier av et tiltak:

- Det er behov for kunnskap om problemene. Kartlegging og analyse av problemene må være avgjørende for om man velger en bred tiltakspakke eller målrettede enkelttiltak
- I planleggingsfasen må man også sikre at iverksatte tiltak kan måles og evalueres
- Igangsetting forutsetter at ressurser og kompetanse er på plass. Eventuelle justeringer må sjekkes mot erfaringer fra de to foregående fasene
- I gjennomføringsfasen er det viktig å holde oppmerksomheten oppe. Ledelsen må koordinere og bidra med støtte
- Både resultat og prosess må evalueres, og evaluering må skje løpende

Når implementeringskvaliteten er ivarettatt, er det identifisert noen klare forutsetninger for å lykkes i arbeidet for å redusere frafall i videregående opplæring:

- Det må etableres gode relasjoner og sammenhenger mellom aktører i og utenfor organisasjonen og mellom nivåer i systemet
- Tilslutning og forankring hos alle deltakere i og rundt skolen. Motivasjon for å lykkes må være til stede og arbeidet må bli tatt på alvor av alle involverte. Problem må identifiseres tidlig nok til å sette inn tidlig innsats

3.2.4 Læreplasser

Elever i yrkesfaglig utdanning trenger læreplass for å få nødvendig praksis til å fullføre utdanningen. Mange elever er i praksis i skoletiden og noen får tilbud om læreplass fra bedrifter de har blitt kjent

⁸⁵ Deloitte (2015): Evalueringen av modellkommuneforsøket. Mange av modellkommunene gjennomførte opplæringsprogrammet som et viktig element i sin satsning.

⁸⁶ Kunnskapscenter for utdanning: Frafall i videregående opplæring. En systematisk kunnskapsoversikt. 2015

med i praksisperioden. Hvert år står likevel om lag hver tredje søker uten lærlingeplass. Skoleåret 2014 utgjorde dette 8600 elever.⁸⁷

Elever som ikke får læreplass har rett til å fullføre fagopplæringen på skolen. Blant arbeidsgivere har imidlertid slike fagbrev fått et B-stempel. Bedriftene vil heller ansette ungdom som har gått i lære.⁸⁸ Tall fra Utdanningsdirektoratet viser at omtrent halvparten av elevene som forsøker å fullføre fagopplæringen uten læreplass faller fra. Dette viser at økning i antall læreplasser vil være en god investering for å redusere utenforskap blant ungdom.

Våren 2012 underskrev de største organisasjonene i arbeidslivet og to statsråder en «Samfunnskontrakt for flere læreplasser». De forpliktet seg til å «fremskaffe flest mulig læreplasser til elever som ønsker det». I kontrakten ramses opp en rekke tiltak, blant annet å øke antallet statlige læreplasser og rekruttere flere lærebedrifter. Antallet nye læreplasser skulle øke med 20 prosent innen utgangen av 2015. Underveiserapporten fra 2014 viste at det bare blitt 5 prosent nye læreplasser.

Som arbeidsgiver har kommunesektoren et særlig ansvar for å legge til rette for at ungdom kan få den arbeidspraksisen de behøver for å fullføre utdanningen sin. Kommunene har en bredde i sine tjenester som gjør at svært mange av yrkesutdanningene kan finne en læreplass her. Høsten 2015 utfordret NHO kommunesektoren på dette og fikk 700 ordfører kandidater til å love at de skulle jobbe for å få flere læreplasser.

3.2.5 Kommunen og fylkeskommunen som inkluderende arbeidsgiver

Kommunens rolle som arbeidsgiver byr både på muligheter og utfordringer. På den ene siden har sektoren fordel av å være en stor arbeidsgiver, med bred oppgaveportefølje og mange muligheter til å sysselsette personer med ulik utdannings- og erfaringsbakgrunn. Samtidig skal det også tilbys tjenester av høy kvalitet. Innimellom vil kommunens og fylkeskommunens samfunnsoppdrag som inkluderende arbeidsgiver med plass til arbeidstakere med ulike forutsetninger og «bagasje» komme i konflikt med kravet om tjenester med høy kvalitet, samt kommunens og fylkeskommunens krav til kompetanse og kvalifikasjoner som ligger til grunn for ansettelse.

En mer mangfoldig befolkning skaper nye muligheter og utfordringer for kommunesektoren. En mer sammensatt gruppe tjenestemottakere kan bety at større mangfold blant dem som skal yte tjenestene - arbeidstakerne - etterspørres og ønskes velkommen. Det gjør at kommunen og fylkeskommunen som arbeidsgiver må tenke nytt, bl.a. når det gjelder personalpolitikk, rekruttering og ledelse. I takt med en større og mer sammensatt gruppe tjenestemottakere, både når det gjelder opprinnelse, helsetilstand, individuelle preferanser og kultur, vil det også være behov for utvikling og innovasjon i tjenester, samt møteplasser for refleksjon, drøfting og utvikling når det gjelder hvordan tjenester kan utvikles og tilpasses og eventuelle etiske dilemmaer som oppstår som en følge av dette.⁸⁹ Dette fordrer både god dialog med brukere og ansatte, samt dialog med universitet- og høgskolesektoren for å sikre kvalitet og relevans i (profesjons)utdanninger hvor kommunesektoren er en viktig mottaker av nyutdannede kandidater.⁹⁰

En undersøkelse om kommunesektorens innsats for å øke sysselsettingen blant personer med nedsatt funksjonsevne, viser at kommunesektoren i stor grad lykkes med å tilrettelegge og videreføre arbeidsforholdene for egne ansatte og at de også når målet om å stille arbeidsutprøvningsplasser til

⁸⁷ I følge Aftenposten har staten brukt 3,3 milliarder kroner på å få flere til å fullføre videregående siden 1994. Over 1,7 milliarder av dette har gått til ulike tiltak for at flere ungdommer kommer i lære.

⁸⁸ <http://www.aftenposten.no/nyheter/iriks/Over-700-ordforerkandidater-lover-a-skaffe-flere-lareplasser-8135185.html>

⁸⁹ Se f.eks. Elgvin m. fl. (2014): *Mangfoldskommunen Drammen. Likeverdige tjenester for en mangfoldig befolkning* for en drøfting av dette.

⁹⁰ Se f.eks. Rambøll (2013) *Samarbeid mellom kommunesektoren og UH-sektoren for økt kvalitet og relevans i UH-utdanning* for en drøfting av utbredelse og typer av samarbeid mellom kommunesektoren og UH-sektoren.

rådighet for personer som har behov for det.⁹¹ Samarbeidet med NAV fremheves her som helt sentralt både når det gjelder tilrettelegging og oppfølging av egne ansatte og kandidater i arbeidsutprøving. Dette gjelder både NAV Arbeidslivssenter og de lokale NAV-kontorene. Særlig fremheves NAV Arbeidslivssenter som en god samarbeidspartner siden de både har kompetanse og vilje til å gi råd og veiledning om kommunesektorens IA-arbeid generelt og arbeidet med delmål 2 spesielt. Viktige suksessfaktorer er faste kontaktpersoner hos NAV Arbeidslivssenter og tett samarbeid med det lokale NAV-kontor, både når det gjelder rekruttering og oppfølging av kandidater i arbeidsutprøving. I tillegg fremheves NAVs bistand til utfylling av søknader om økonomiske virkemidler som svært viktig. Det fremkommer videre at kommunesektoren er opptatt av å finne kreative løsninger og strekker seg langt for å tilrettelegge for den enkelte, for eksempel i form av nye arbeidsoppgaver.

3.2.6 Holdningsskapende arbeid

Kommunen og fylkeskommunen som samfunnsbygger og tjenesteyter har en viktig rolle når det gjelder å sørge for at innbyggerne mottar de tjenester de har krav på og rett til, men også legge til rette for gode og inkluderende lokalsamfunn. Det betyr at kommunesektoren har et ansvar for å inkludere flere i fellesskapet gjennom å fremme toleranse, mangfold og møteplasser hvor folk med ulik bakgrunn, livssyn og livsstil kan møtes. Dette fordrer både politisk evne og vilje til å gjøre dette mulig, samt administrative ressurser til å iverksette og drifte målrettede tiltak. I tillegg fordrer det at en i stedet for å anlegge et «oss»- og «dem»-perspektiv, hvor majoritetsbefolkningen har definisjonsmakten, legger vekt på å bygge inkluderende fellesskap med plass til flere stemmer, samt «*anerkjenne at det finnes flere veier til det gode liv*».⁹²

En rapport om integrering i distriktskommuner peker på at hvorvidt innvandrere føler seg inkludert, kommer an på lokalbefolkningens holdninger og åpenhet overfor nye kulturelle grupper, ikke bare innvandreres tilgang på bolig og arbeid.⁹³ Rapporten peker på at gode grep i dette arbeidet handler om at kommunene selv må være nysgjerrige på innvandreres motivasjon for å bosette seg på det enkelte sted, at de må ha fokus på hvordan innvandrere kan representere en ressurs for lokalsamfunnet, og at kommune og frivillighet må spille på lag for å tilby infrastruktur og møteplasser som legger til rette for møter mellom majoritets- og minoritetsbefolkning.

3.2.7 Spørsmål

- Hva er de mest nødvendige tiltak/løsninger som kommunene og fylkeskommunene kan bidra med selv?

⁹¹ Rambøll (2013): Kommunesektorens innsats for å bidra til å øke sysselsettingen blant personer med nedsatt funksjonsevne.

⁹² Rogstad, Jon (2015): «Utenforskap – utfordringer». Notat til KS. Fafo.

⁹³ IMDi/Distriktssenteret (2010): «Integrering i distriktskommuner». IMDi-rapport7-2010.

http://evalueringsportalen.no/evaluering/integrering-i-distriktskommuner-ein-kunnskapsstatus-om-integreringsprosessar-og-inkluderingsiltak-i-distriktskommunar/Integrering%20i%20distriktskommuner_IMDI%20og%20Distriktssenteret%202010.pdf/@@inline

3.3 Hva kan kommuner og fylkeskommuner gjøre sammen med sivilsamfunnet?

Det blir stadig tydeligere at kommuner og fylkeskommuner må spille på ressursene som ligger i det sivile samfunn for å løse sitt samfunnsoppdrag.

En utfordring for kommunesektoren er at de ikke kan legge premissene for samarbeidet med sivilsamfunnet, men at dette må skje på «tredje sektors» egne premisser. Det er derfor sentralt at kommunen og fylkeskommunen tilrettelegger og koordinerer samarbeidet, fremfor å være premissleverandør og beslutningstaker.

Kommunene og fylkeskommunene kan benytte sivilsamfunnet til å høre alle stemmene og dermed bidra til at det kulturelle og normative rommet er stort nok til å omfavne alle. Som tilrettelegger kan kommunesektoren skape arenaer og for deltakelse og samspill med andre aktører. Samarbeid med tredje sektor bør fokusere på å «utløse» de ressursene og det potensialet som ligger i sivilsamfunnet lokalt. En slik tilnærming kan bidra til å sikre samarbeid mellom myndigheter og frivillige uten at det går på bekostning av frivillighetens autonomi.⁹⁴

3.3.1 Utvikling av uformelle arenaer for aktivitet, frivillighet og kultur

Som nevnt er det store forskjeller i samfunnet når det kommer til hvilke grupper som i dag deltar i kulturtilbud, idrettslag og frivillige verv. Dette er arenaer hvor utenforskap forebygges hvis man er en del av aktiviteten, men hvor utenforskap også kan oppstå ved at enkelte grupper ikke kan eller får tilgang til disse arenaene.

Det kan være utfordrende for kommunene å spille en sentral rolle i tilretteleggingen av den uformelle aktiviteten, nettopp fordi den er uformell. Samtidig vet vi at de uformelle arenaene er viktige for å forebygge utenforskap. Kommunenes rolle ligger da i større grad i å tilrettelegge det fysiske rommet, i form av byplanlegging, eller tilgjengeliggjøring av lokaler og arenaer, uten at det er kommunen selv som er premissleverandør for aktiviteten. Samtidig er det vanskelig å måle effekten av ressurser som blir brukt på å etablere «rom for» eller «arenaer for» uformell aktivitet. Det er derfor sentralt at kommunesektoren vurderer hvordan de selv kan argumentere for finansiering og nytteverdi av slike tiltak.

3.3.2 Nøytrale arenaer for etablering av sosiale nettverk

I «Betingelser for frivillig innsats – motivasjon og kontekst» påpekes det hvor viktig sosiale nettverk er for rekrutteringen av personer til frivillig arbeid.⁹⁵ Et flertall begynner med frivillig arbeid fordi noen spør dem, eller fordi de får høre om mulighetene gjennom noen de kjenner. Den vanligste rekrutteringsveien går gjennom bekjentskaper, såkalte svake bånd, ikke gjennom nære familie- og vennskapsbånd.

Det kreves både fysisk og sosial infrastruktur for å etablere sosiale nettverk. Integreringsforskning viser at noen arenaer oppleves som mer nøytrale og tryggere enn andre. Et eksempel på dette er skolen. Det er ofte lavere terskel for foreldre selv å delta i aktiviteter, eller sende barna på aktiviteter når skolen er arena, fordi dette er en kjent, trygg ramme.⁹⁶ Gjennom aktivt å bruke barnehager og skoler som møteplasser, kan kommuner og fylkeskommuner også etablere arenaer for utvikling av sosiale nettverk.

⁹⁴ Blant annet Ødegård og Sætrang (2015)

⁹⁵ Wollebæk m.fl. (2015) «Betingelser for frivillig innsats – motivasjon og kontekst».

⁹⁶ Wollebæk m.fl. (2010): «Frivillige organisasjoner, sosial utjevning og inkludering».

3.3.3 Sosialt entreprenørskap

Sosialt entreprenørskap er et samlebegrep om innovative løsninger på sosiale utfordringer. Sosialt entreprenørskap er entreprenørskap anvendt på sosiale eller samfunnsmessige utfordringer og problemer og innebærer å løse disse på nye måter som kan skape varige forbedringer på viktige områder i samfunnet. De sosiale entreprenørene befinner seg i mellomrommet mellom offentlig og private sektor og sivilsamfunnet. Sosiale entreprenører kjennetegnes nettopp av deres evne til å se og iverksette nye løsninger på sosiale og samfunnsmessige utfordringer.

Når det gjelder samspeillet mellom kommunal sektor og sosiale entreprenører i Norge synes det å være få studier som omhandler dette.⁹⁷ Sosialt entreprenørskap er imidlertid i ferd med å bre om seg, også i Norge. Telemarksforskning har i sin rapport *"Sosialt entreprenørskap som ledd i innsatsen mot fattigdom"*, særlig sett på hvordan sosialt entreprenørskap kan gi nye veier til inntektsgivende arbeid, og på den måten redusere utenforskap i form av inkludering i arbeidslivet.⁹⁸ De påpeker at det er en tydelig entusiasme i praksisfeltet, og en økning av antall virksomheter og aktører som betegner seg som sosiale entreprenører.

Erfaringene fra andre land er at sosialt entreprenører kan utgjøre et viktig bidrag i utviklingen av lokalsamfunnet. Sosiale entreprenører kan også fungere som katalysator for samarbeidet mellom kommunen, frivillig sektor og privat sektor og bidra til at potensialet som finnes i det sivile samfunnet blir utnyttet.⁹⁹

3.3.4 Kommunen og fylkeskommunen som tilrettelegger og koordinator

Et forslag til hvordan kommunesektoren kan forebygge utenforskap i sivilsamfunnet er å etablere koordinatorfunksjoner i kommunene eller fylkeskommunene.¹⁰⁰ En slik koordinerende funksjon handler om å engasjere personer som kan se utover de etablerte rammene for kultur og frivillighetsarenaer.

Etableringen av en koordinerende rolle kan være en mulig strategi for å skape kontakt mellom ulike lokalsamfunnsaktører, både offentlige, ideelle og private. Mange kommuner benytter i dag SLT-koordinatorer i det rus- og kriminalitetsforebyggende arbeidet. SLT-koordinatoren har en viktig rolle når det kommer til å få kommunen, politiet og frivillige lokale aktører til å koordinere tiltak overfor utsatte grupper. Dette er erfaringer som kan overføres til arbeidet med å forebygge utenforskap. Man kjenner også til vellykkede forsøk i Danmark hvor man har koordinatorer som er kjent i lokalsamfunnet, og driver kontinuerlig oppsøkende arbeid.

En viktig del av kommunesektorens rolle som tilrettelegger og koordinator er å sikre kompetanseutvikling, både i egen organisasjon og ved å bringe kompetanse ut i samfunnet. Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor har blant annet pekt på at kommunene må kunne bidra til å veilede organisasjoner og aktører. Gjennom målrettet kompetanseutvikling kan kommunen bidra til å styrke frivillige organisasjoner slik at de kan spille en større rolle i å forebygge utenforskap.

⁹⁷ Korosec og Berman (2006), Public Administration Review: Municipal Support for Social Entrepreneurship TemaNord (2015)

⁹⁸ Gustavsen, Karin og Kobro, Lars U. (2012): *Sosialt entreprenørskap som ledd i innsatsen mot fattigdom*. TF-rapport nr. 305.

⁹⁹ TemaNord 2015: 502. Sosialt entreprenørskap og sosial innovasjon. Kartlegging av innsatser for i Sosialt entreprenørskap og sosial innovasjon i Norden

¹⁰⁰ Hovedsakelig basert på forskning av blant annet Guro Ødegård og Synne Sætrang ved senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor. Ødegård og Sætrang presenterer blant annet i notatet «Integrasjon og nettverksbygging i flerkulturelle lokalsamfunn» fem ulike tiltak på kommunalt nivå knyttet til integrasjonssatsningen.

3.3.5 Spørsmål

- Hva er de mest nødvendige tiltak/løsninger som kommunene og fylkeskommunene kan bidra med i samarbeid med lokalsamfunnet/det sivile samfunn?

3.4 Hva kan og må staten bidra med?

For å ivareta sin velferdspolitiske rolle er kommunesektoren avhengig av å ha juridiske, økonomiske og faglige rammebetingelser som legger til rette for det. Dette innebærer

- et lovgrunnlag som tydeliggjør kommuner og fylkeskommuners ansvar og plikter
- samsvar mellom kommunesektorens oppgaver og de økonomiske rammene for sektoren
- faglige føringer som bygger opp under kommunesektorens autonomi

For at kommuner og fylkeskommuner skal ta en aktiv rolle i arbeidet med å forebygge og redusere utenforskap, må også staten bidra. I avsnittene nedenfor presenteres mulige løsninger hvor også staten må bidra.

3.4.1 Revurdering av kompetansebegrepet

I 1994 ble den videregående opplæringen i Norge reformert. Alle fikk rett til videregående opplæring. Reformen førte til en dobling av oppnådd yrkeskompetanse blant yrkesfagelevne. Det betyr at reformen i seg selv bidro til høyere grad av kompetanseoppnåelse og dette var også en av reformens intensjoner. Som sådan var reformen vellykket. Ved å gi hele kullet rett til inntak og til å gjennomføre videregående opplæring, bidro Reform 94 til en betydelig økning i andelen unge som besto videregående opplæring. I tiårene før Reform 94 var store deler av ungdomskullene i arbeid, siden det å ta videregående opplæring ikke var en norm. Det ble ikke betraktet som et problem å ikke gå på skole eller ta videre utdanning. Den samme reformen som bidro til at en betydelig andel unge oppnådde studie- eller yrkeskompetanse gjorde altså frafall til et synlig og omfattende fenomen og problem.¹⁰¹

Andel elever som faller fra videregående opplæring har ligget omtrent på samme nivå siden 1994. Over flere år er det investert milliarder for å øke andel elever som fullfører videregående opplæring, tilsynelatende uten effekt. Det meldes om positiv utvikling i enkelte fylker, men på nasjonalt nivå er andelen som ikke fullfører videregående opplæring stabil.

Flere forskere taler nå for at det er behov for å revurdere kompetansebegrepet som ble innført med Reform 94. Det stilles spørsmål ved om vi har stirret oss blinde på skolen som eneste arena for læring og kvalifisering.¹⁰² Selv om risikoen for ledighet stiger med lav utdanning betyr ikke det at alle nødvendigvis må gjennom det samme utdanningssystemet. Kanskje representerer skolen en ramme for læring som ikke passer alle? Vil det være mer fruktbart å operere med et kompetansebegrep som i større grad åpner for kompetanse ervervet gjennom andre arenaer enn skolen? Finnes det andre måter å gjennomføre utdanningen på enn gjennom et standardisert opplæringsløp?

15. juni 2015 leverte Ludvigsen-utvalget en rapport som vurderer hvordan grunnopplæringens fag og innhold dekker de kompetansene elevene vil trenge i et framtidig samfunns- og arbeidsliv.¹⁰³ Her foreslås også endringer som bør gjøres dersom framtidens kompetanser i større grad skal prege innholdet i opplæringen. Utvalget foreslår en omfattende fagfornyelse i læreplanene for å sikre at opplæringen preges av et bredt kompetansebegrep.

¹⁰¹ Eifred Markussen (2010): Frafall i utdanningen for 16-20-åringer i Norden. TemaNor 2010:517.

¹⁰² Konferanserapport. Nordisk konferanse om ungdom utenfor utdanning og arbeidsliv. NOVA 2012.

¹⁰³ NOU 2015:8. Fremtidens skole. Fornyelse av fag og kompetanse.

3.4.2 Innretningen på utdanningen ved høyskolene

Tilbakemeldinger fra fagpersoner som arbeider med barn og unge i risiko viser, som nevnt, at de ofte er usikre på om de observasjonene de gjør krever oppfølging. Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress (NKVTS) problematiserer kvaliteten på undervisningen ved høyskolene og dokumenterer at lærere, førskolelærere og barnevernspedagoger ikke får kunnskap om barns rettigheter, tegn på omsorgssvikt og samtalemotodikk. Barn og unge i risiko blir dermed ikke sett, og de får ikke den hjelpen de trenger.¹⁰⁴

Dette tilsier at det er behov for å endre innretningen på undervisningen ved høyskolene. Både den teoretiske og praktiske delen av høyskoletilbudet å i større grad rettes mot utfordringene det moderne Norge står overfor. Evidensbasert kunnskap om årsaker til og konsekvenser av sosial ulikhet og utenforskap bør bringes inn i undervisningen. Det samme gjelder vitenskapelige studier av hva som faktisk virker i arbeidet med å forebygge eller redusere utenforskap. Gjennom å øke kompetansen om utenforskap blant høyskoleutdannede legges også et fundament for bedre tverrfaglig arbeid.

3.4.3 Samarbeidet NAV - kommune

Arbeids- og velferdsforvaltningens lokale møtepunkt er NAV-kontoret, som representerer både kommune og stat. NAV har flere oppgaver, hvor formidling og kvalifisering til arbeid er hovedoppgavene, i tillegg til inntektssikring, råd og veiledning, Individuell plan og midlertidig botilbud. Inntektssikringen består av trygdeytelser, basert på opparbeidede rettigheter i Folketrygden, eller stønader etter Lov om sosiale tjenester, som er behovsprøvd. Den førstnevnte beregnes på bakgrunn av lønnsinntekt og evt. trygdeytelser, den andre reguleres av statlige veiledende retningslinjer for utmåling av økonomisk stønad. Noen kommuner har egne fastsatte normer for sosialstønad.

Kommunen samarbeider med NAV på flere måter. Samarbeid om å forebygge/bekjempe utenforskap kan for eksempel dreie seg om formidling til arbeid, ulike arbeidsmarkedstiltak hvor kommunen er tiltaksarrangør, samarbeid om unge som står i fare for eller har falt fra videregående opplæring, samarbeid om utsatte barn og familier med tiltak fra barnevernet, samarbeid om introduksjonsordning for nyankomne innvandrere og samarbeid om Kvalifiseringsprogrammet (KVP). Gjennom regelverk, styringssignaler og tildelingsbrev legger staten føringer for NAV-kontorets arbeid og prioriteringer. Dette kommer tidvis i konflikt med lokale forutsetninger og behov.

3.4.3.1 Introduksjonsprogrammet

I 2014 avsluttet 3189 personer introduksjonsprogrammet. 44 prosent av disse gikk direkte over i arbeid eller utdanning.¹⁰⁵ Dette er godt under regjeringens mål for ordningen, som er 55 prosent overgang til arbeid. En rapport fra NIBR viser at individuelle faktorer ved deltakerne, som kjønn, landbakgrunn og utdanning, har størst forklaringskraft når det gjelder å forklare variasjoner i resultater av introduksjonsprogrammet.¹⁰⁶ Dette er faktorer som kommunesektoren ikke har noen innvirkning på og rapporten prøver derfor å si noe om hvordan kommunens organisering og egeninnsats påvirker deltakernes resultater. Rapporten viser, i tråd med tidligere forskning, at det ikke er noen entydig sammenheng mellom for eksempel organisering innenfor eller utenfor NAV og deltakernes resultater.¹⁰⁷ Det som imidlertid har betydning, er hvorvidt kommunene tilbyr fulltidsprogram, og antall programrådgivere i kommunen. Det handler altså mer om hvordan man arbeider, enn om hvor man er organisert.¹⁰⁸

¹⁰⁴ <http://www.nkvts.no/biblioteket/Publikasjoner/KunnskapMotTrygghetHandle.pdf>

¹⁰⁵ <http://www.imdi.no/no/Introduksjonsordningen/Introresultater/>

¹⁰⁶ Tronstad, Kristian Rose (2015): Introduksjonsprogram for flyktninger i norske kommuner. Hva betyr organiseringen for overgangen til arbeid og utdanning? NIBR-rapport 2015:2

¹⁰⁷ Se f.eks. Rambøll (2011): Analyse av kommunenes resultatopptak i introduksjonsordningen, og Ideas2evidence (2014): Evaluering av introduksjonsprogrammet i storbyene

¹⁰⁸ Tronstad, Kristian Rose (2015): Introduksjonsprogram for flyktninger i norske kommuner. Hva betyr organiseringen for overgangen til arbeid og utdanning? NIBR-rapport 2015:2

En undersøkelse om kommunenes resultatoppnåelse i introduksjonsordningen identifiserte følgende fem faktorer som viktige for å oppnå gode resultater:

- Samarbeid mellom aktører er avgjørende for måloppnåelse (for eksempel mellom voksenopplæring og NAV)
- God ledelse og lederforankring
- Tilgang til både kommunale og statlige tiltak
- Norskopplæringen må både holde høy kvalitet, ha høyt læringstrykk og være tilstrekkelig arbeidsrettet
- Tett individuell oppfølging øker sjansene for gode resultater – programrådgiverne må ha tilstrekkelig kapasitet til hver enkelt deltaker¹⁰⁹

Annen forskning bygger opp under dettesom blant annet vektlegger at kvalifiseringen bør være på full tid, og at deltakerne tilbys språkpraksis, arbeidspraksis, og yrkesrettede kurs som del av introduksjonsprogrammet.^{110 111} Forskningen viser ingen klare negative eller positive effekter av utenfor/innenfor NAV-organisering på deltakernes resultater.¹¹² Det avgjørende er at arbeidsrettingen av opplæringen er effektiv og at det samarbeides godt med arbeidsgivere. Dette kan ivaretas både innenfor og utenfor NAV. Enkelte «gode» kommuner samarbeider ikke med NAV, men direkte med arbeidsgivere. Andre fremhever nettopp samarbeidet med NAV som avgjørende. Samarbeid med NAV om tiltaksplasser er ikke ensbetydende med gode resultater, det avgjørende er *hvordan* NAVs tiltaksapparat benyttes.

3.4.3.2 Kvalifiseringsprogrammet

Kvalifiseringsprogrammet (KVP) ble innført i 2007 som et virkemiddel for å bekjempe fattigdom. Siden starten har 28 500 personer deltatt. Programmet er evaluert flere ganger.

En studie fra Frisch-senteret viser at KVP nytter ved at deltakerne har høyere sysselsetting og arbeidsinntekt 3-4 år etter gjennomført program.¹¹³ Samtidig framkommer det i rapport fra Helsetilsynet at mye som må rettes på dersom KVP skal fungere etter lovens intensjon.¹¹⁴ Rapporten viser at det er mange som har rettighet til KVP, men som ikke er klar over dette, at det er litt for tilfeldig hvilke tiltak brukerne blir plassert i og at mange ikke får en fullverdig plan.

Tilsyn som har vært gjennomført viser lovbrudd i 76 av de 92 kommunene (90 NAV-kontor). I nesten halvparten av kommunene finner fylkesmennene at søkerens situasjon ikke er godt nok kartlagt ved søknad om kvalifiseringsprogram. I saker der kvalifiseringsprogram er innvilget, finner fylkesmennene at det i omtrent halvparten av kommunene ikke tilbys tilfredsstillende individuell tilpasning; programmet består eksempelvis av standardiserte kurs eller tiltak som ikke samsvarer med deltakerens behov. Dette tyder på at det er sprik mellom statlige målsettinger for og lokal implementering av programmet.

3.4.3.3 Styrking av NAV-kontorene

Arbeids- og sosialdepartementet oppnevnte våren 2014 en ekspertgruppe som skulle gjennomgå NAV. Formålet var å identifisere og foreslå tiltak for å forbedre brukermedvirkning, brukertilfredshet og få flere trygdemottakere i arbeid. I sluttrapporten anbefaler utvalget at NAV-kontorene bør konsentrere seg om følgende for å oppnå formålet:¹¹⁵

¹⁰⁹ Rambøll (2011): Analyse av kommunenes resultatoppnåelse i introduksjonsordningen

¹¹⁰ Se f.eks. Djuve et al. (2011). *Kvinner i kvalifisering: Introduksjonsprogram for nyankomne flyktninger med liten utdanning og store omsorgsoppgaver*. Fafo, rapport 2011:02

¹¹¹ Ibid.

¹¹² Se f.eks. Ideas2evidence (2014), Rambøll (2011), Tronstad (2015).

¹¹³ Markussen et al. (2014): *Leaving Poverty Behind? The Effects of Generous Income Support Paired with Activation*. Frischsenteret.

¹¹⁴ Helsetilsynet (2015): *Kvalifisert til kvalifisering? Oppsummering av landsomfattende tilsyn i 2013 og 2014 med kommunenes arbeid med kvalifiseringsprogrammet i Nav*.

¹¹⁵ Vågang m.fl. (2015): *Et NAV med muligheter. Bedre brukermøter, større handlingsrom og tettere på arbeidsmarkedet*. Sluttrapport.

- Rykke nærmere arbeidsmarkedet og arbeidsgiver
- Større lokal frihet til å tilpasse tjenester til brukernes behov
- Mindre styring og mer ledelse
- Økt oppmerksomhet på brukeren, ikke på system
- Sikre kunnskapsbaserte tjenester og kompetanse i møte med brukerne

Utvalgets anbefalinger er i stor grad i tråd med funn fra tidligere undersøkelser om NAV, som framhever at det har vært lagt for lite vekt på arbeidsmarkedskunnskap, arbeidsgiverkontakt og arbeidsformidling, tidvis spenningsforhold mellom statlig standardisering og behov for lokalt tilpassede løsninger, samt IKT-systemer som ikke fremmer samhandling og effektivitet.¹¹⁶

For å styrke arbeidslivs- og arbeidsgiverkontakten foreslår utvalget flere grep. En viktig anbefaling er at NAV-kontoret selv bør forestå en større del av arbeidsrettete tiltak, framfor å kjøpe disse fra eksterne leverandører.¹¹⁷ Gevinster av dette er blant annet tettere kontakt med arbeidslivet, økt kompetanse på lokalt arbeidsmarked, økt innsikt i både arbeidsgiveres og arbeidstakeres behov. Dette antas å ha positiv effekt på arbeidet med å få flere i jobb og færre på trygd.

I tillegg anbefaler utvalget mindre (sentral)styring av NAV-kontoret, forenkling av tiltaksregelverket og at ansatte i NAV-kontoret får større frihet til å tilpasse tiltaksnivå og –type etter lokale behov og variasjoner, basert på lokal kunnskap om arbeidsmarked og bruker.

Utvalget anbefaler også organisatoriske grep i form av større NAV-kontorer, mer myndighet til NAV-kontorlederne og eksplisitte kompetansekrav til NAV-veilederne. I tillegg er rapporten tydelig på at kultur og holdninger er viktig i arbeidet med å få flere i arbeid. Kort oppsummert handler det om å fokusere på muligheter fremfor begrensninger (sykdom), involvere bruker (brukermedvirkning), mer enhetlig forståelse mellom kommunal og statlig del av NAV-kontoret og utvikling av NAV som en lærende organisasjon både internt i NAV-kontoret og mellom nivåer i NAV. Rapporten påpeker at NAV er avhengig av samhandling med et velfungerende hjelpeapparat utenfor NAV, og trekker fram utdannings- og helsesektoren som viktige samarbeidspartnere.

3.4.4 Samsvar mellom oppgaver og økonomiske rammer

For å lykkes i arbeidet med å forebygge og redusere utenforskap er kommunesektoren avhengig av at det er samsvar mellom oppgaver og de økonomiske rammer. Reformen, programmer og tiltak som settes i verk må kostnadsberegnes og fullfinansieres.

3.4.5 Spørsmål

- Hva er de mest nødvendige tiltak/løsninger som staten kan og må bidra med?

¹¹⁶ Se f.eks. Fossetøl m.fl. (2014): *NAV-reformen 2014. En oppfølgingsstudie av lokalkontorenes organisering etter innholdsreformen*. AFI-rapport 2014:13.

¹¹⁷ Se bl.a. Grimsmo m.fl. (2015): *Evaluering av forsøket Kjerneoppgaver i NAV. Delrapport 2*. AFI/FoU-resultat 2015 for en drøfting av dette.

4. Vedlegg

4.1 Litteraturliste

Anda, R. F., Felitti, V. J., Bremner, J. D., Walker, J. D., Whitfield, C. & Perry, B. D. et al. (2006): The enduring effects of abuse and related adverse experiences in childhood. *European Archives of Psychiatry and Clinical Neuroscience*, 256, 174–186.

Bachmann, Kari og Haug, Peder (2006): Forskning om tilpasset opplæring. Høgskulen i Vola. Forskningsrapport nr. 62, 2006.

Bergsli, Heidi (2013): Helse og frafall i videregående opplæring. Sosialforsk. Høgskolen i Oslo og Akershus.

Bø m.fl. (2013): Funksjonshemma på arbeidsmarknaden i 2013. SSB.

Christophersen, Asbjørg S. m.fl. (2014): Alkohol og andre rusmiddel. I folkehelse rapporten 2014. Oslo: Nasjonalt folkehelseinstitutt.

Clausen, Sten-Erik m.fl. (2008): Barnevernsklienter i Norge 1990-2005. En longitudinell studie. NOVA-rapport 3/08.

Dahl, Espen, Bergsli, Heidi og van del Wel, Kjetil A. (2014): Sosial ulikhet i helse: en norsk kunnskapsoversikt. Oslo: Høgskolen i Oslo og Akershus.

Deloitte (2015): Evaluering av modellkommuneforsøket.

Djuve m.fl. (2011): Kvinner i kvalifisering: Introduksjonsprogram for nyankomne flyktninger med liten utdanning og store omsorgsoppgaver. Fafo, rapport 2011:02

Djuve, A. B. (2006). "Ikke-vestlige innvandrere i norsk arbeidsliv: Integrasjon i randsonen". I: *Arbeid, velferd og samfunn*. Oslo: Arbeids- og velferdsdirektoratet.

Drammen kommune (2014): Beskrivelse av mangfolds- og inkluderingsarbeidet i Drammen kommune. Internt dokument, tilgjengeliggjort for Rambøll Management Consulting.

Elgvin, Olav m. fl. (2014): Mangfoldskommunen Drammen: Likeverdige tjenester til en mangfoldig befolkning. Oslo: Forskningsstiftelsen Fafo, rapport 2014:32.

Enjolras, Bernard og Wollebæk, Dag (2010): «Frivillige organisasjoner, sosial utjevning og inkludering». Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor. Rapport 2010:2.

Epland m.fl. (2014): Flere innvandrerbarnefamilier med lavinntekt. SSB.

Falch, Torberg & Nyhus, Henning (2011): Betydningen av fullført videregående opplæring for sysselsetting blant unge voksne. SØF-rapport nr. 01/11 Senter for økonomisk forskning AS.

Falch, Torberg m.fl. (2009): Kostnader av frafall i videregående opplæring. Senter for økonomisk forskning AS.

- Falkum m. fl. (2015): Arbeidsgiveres inkluderingsevne. AFI-rapport 5/2015.
- Finnvold, Jon Erik (2015): Notat, arbeidsverksted KS 11-12 august 2015. NOVA.
- Finnvold, Jon Erik (2013): Langt igjen? Levekår og sosial inkludering hos menneske med fysiske funksjonsnedsetjingar. NOVA-rapport 12/13.
- Finnvold, Jon Erik og Pedersen, Hilde E. (2012): Alle skal med? Utdanning og arbeid for fysisk funksjonshemmede. *Samfunnsspeilet*: Tidsskrift om levekår og livsstil.
- Folkehelseinstituttet (2014) Sosial støtte og ensomhet – faktaark. <http://www.fhi.no/artikler/?id=69765>
- Fossestøl m.fl. (2014): NAV-reformen 2014. En oppfølgingsstudie av lokalkontorenes organisering etter innholdsreformen. AFI-rapport 2014:13.
- Frostad, Per m. fl. (2014): Losing All Interest in School: Social Participation as a Predictor of the Intention to Leave Upper Secondary School Early, *Scandinavian Journal of Educational Research*, publisert online 5. juni 2014.
- Grimsmo m.fl. (2015): Evaluering av forsøket Kjerneoppgaver i NAV. Delrapport 2. AFI/FoU-resultat 2015.
- Gustavsen, Karin og Kobro, Lars U. (2012): Sosialt entreprenørskap som ledd i innsatsen mot fattigdom. TF-rapport nr. 305.
- Helsetilsynet (2015): Kvalifisert til kvalifisering? Oppsummering av landsomfattende tilsyn i 2013 og 2014 med kommunenes arbeid med kvalifiseringsprogrammet i Nav.
- Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (2014): Årsrapport. Oslo: IMDi.
- IMDi/Distriktssenteret (2010); «Integrering i distriktskommuner». IMDi-rapport7-2010.
- Kayed, Nanna S. m.fl.(2015). Psykisk helse hos barn og unge i barnevernsinstitusjoner. Rapport. Regionalt kunnskapssenter for barn og unge – psykisk helse og barnevern. Trondheim: NTNU
- Kermit, P., Tharaldsteen, A. M., Haugen, G. M. D. & Wendelborg, C. (2014). En av flokken? Inkludering og ungdom med sansetap – muligheter og begrensninger. NTNU Samfunnsforskning og Statped.
- Konferanserapport. Nordisk konferanse om ungdom utenfor utdanning og arbeidsliv. NOVA 2012.
- Korosec og Berman (2006): Public Administration Review: Municipal Support for Social Entrepreneurship.
- Kvello, Ø. (2010): Sped- og småbarn utsatt for omsorgssvikt. I V. Moe, K. Slinning & M. B. Hansen (red.), *Håndbok i sped- og småbarns psykiske helse* (s. 493–526). Oslo: Gyldendal Akademisk.
- Lillejord, Sølvi m.fl. (2015):Frafall i videregående opplæring: En systematisk kunnskapsoversikt. Kunnskapssenter for utdanning.
- LO (2015): Utenforskap" og inkludering -riktig omfang og riktig målgruppe. Samfunnsnotat nr 3/15. Samfunnspolitisk avdeling. Oslo Landsorganisasjonen i Norge.

Markussen, Eifred og Seland, Idunn (2012): Å redusere bortvalg – bare skolens ansvar? En undersøkelse av bortvalg ved de videregående skolene i Akershus fylkeskommune skoleåret 2010-2011. Rapport 6/2012.

Markussen, Eifred (2010): Frafall i utdanningen for 16-20-åringer i Norden. TemaNor 2010:517.

Markussen, Eifred m. fl. (2007): Inkluderende spesialundervisning? Om utfordringer innenfor spesialundervisningen Rapport nr. 1 fra prosjektet: Gjennomgang av Spesialundervisning, Evaluering av Kunnskapsløftet.

Markussen, Simen m.fl. (2014): Leaving Poverty Behind? The Effects of Generous Income Support Paired with Activation. Frisch-senteret. Notat.

Mathiesen, Ida Holth m.fl. (2012): Hvorfor øker bruken av spesialundervisning? Rapport IRIS 2012/17.

Midtbøen, A.H. og J. Rogstad (2012). Diskrimineringens omfang og årsaker. Institutt for samfunnsforskning, rapport 2012:1.

Mjaavatn, Per E. og Frostad, Per (2014): Tanker om å slutte på videregående skole: Er ensomhet en viktig faktor? Spesialpedagogikk, volum 79.

Moss Mathisen, Kristian (2011): Frafall eller bortvalg i videregående skole. Høgskolen i Oslo, avdeling for samfunnsfag

Mykletun, Arnstein m.fl. (2009): Psykiske lidelser i Norge: Et folkehelseperspektiv. Rapport. Oslo: Nasjonalt folkehelseinstitutt

Nadim, Marjan m.fl. (2009): Barnefattigdom i Norge. Omfang, utvikling og geografisk variasjon. Fafo-rapport 2009:38.

NAV (2015). Utvikling i sykefraværet, 4 kvartal 2014.

NAV (2014). Fattigdom og levekår i Norge. Tilstand og utviklingstrekk – 2014. Rapport 3.

Nordahl, Thomas og Hausstätter, Rune S. (2009): Spesialundervisningens forutsetninger, innsatser og resultater. Høgskolen i Hedmark.

Nordahl, Thomas m. fl. (2009): Skoler med stort og lite omfang av atferdsproblemer. Høgskolen i Hedmark. Rapport 3/09.

NOU 2015:8: Fremtidens skole. Fornyelse av fag og kompetanse.

NOU 2012:6: Arbeidsrettede tiltak.

Opplæringsloven, § 3-1

Ose, Solveig O. m.fl.(2013): Evaluering av IA-avtalen (2010 – 2013). Rapport. SINTEF.

Ose, Solvei O. m.fl. (2014): Evaluering av Jobbstrategien for personer med nedsatt funksjonsevne. Rapport. SINTEF.

Rambøll Management Consulting (2015): Utredning av behov for kompletterende utdanning for søkerne i godkjeningsprosessen for lovregulerte yrker. Rapport.

Rambøll Management Consulting (2013) Samarbeid mellom kommunesektoren og UH-sektoren for økt kvalitet og relevans i UH-utdanning. Rapport.

Rambøll Management Consulting (2013): Kommunesektorens innsats for å bidra til å øke sysselsettingen blant personer med nedsatt funksjonsevne. Rapport.

Rambøll Management Consulting (2011): Analyse av kommunenes resultatoppnåelse i introduksjonsordningen. Rapport.

Rasmussen, Ingeborg m. fl. (2010): Samfunnsøkonomiske konsekvenser av marginalisering blant ungdom. Vista Analyse rapport nr. 2010/07.

Rogstad, Jon (2015): Utenforskap – utfordringer. Notat til KS. Fafo.

Røed, Knut m.fl. (2010): Utdannings- og arbeidskarrierer hos unge voksne: Hvor havner ungdom som slutter skolen i ung alder? Frisch-senteret. Rapport nr. 3/2010.

Skogen m.fl. (2014): Psykisk helse hos voksne - Folkehelse rapporten 2014

Skrove, Guri K. m. fl. (2015): Trygg oppvekst - helhetlig organisering av tjenester for barn og unge. Rapport nr.1502. Møreforskning.

Skutlaberg m. fl. (2014). Evaluering av introduksjonsprogrammet i storbyene. Bergen: Ideas2evidence. Rapport 09:2014.

Sletten, Mira Aa. og Hyggen, Christer (2013): Ungdom, frafall og marginalisering. Temanotat. Norges forskningsråd.

SSB (2015): Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre.

SSB (2015): Arbeidskraftundersøkelsen, 2. kvartal 2015.

SSB (2015): Sysselsetting blant innvandrere, registerbasert, 2014, 4. kvartal.

SSB (2014): Overkvalifisering blant innvandrere 2007-2012. Rapporter 2014/28.

Søholt, Susanne, Tronstad, Kristian R. og Bjørnsen, Hilde M. (2014): Innvandrere og sysselsetting i et regionalt perspektiv. En kunnskapsoppsummering. NIBR-rapport 2014:25.

TemaNord 2015: 502. Sosialt entreprenørskap og sosial innovasjon. Kartlegging av innsatser for i Sosialt entreprenørskap og sosial innovasjon i Norden

Thorsen, Kristin og Sten-Erik Clausen (2008): Funksjonshemning, ensomhet og depresjon: Hva betyr ensomhet for om personer med funksjonshemning opplever depresjon? Norsk Psykologforening, Vol 45, nummer 1, 2008, side 19-27.

Tronstad, Kristian Rose (2015): Introduksjonsprogram for flyktninger i norske kommuner. Hva betyr organiseringen for overgangen til arbeid og utdanning? NIBR-rapport 2015:2

Tønnesen, Marianne, Astri Syse og Kjersti Norgård Aase (2014): Befolkningsframskrivninger 2014-2100: Hovedresultater. Oslo: SSB.

Tøssebro, J. & Wendelborg, C. (2014): Oppvekst med funksjonshemming. Familie, livsløp og overganger. Oslo: Gyldendal Akademisk

Utdanningsdirektoratet. Indikatorrapport 2015. Oppfølging av samfunnskontrakten for flere læreplasser.

Vågeng m.fl. (2015): Et NAV med muligheter. Bedre brukermøter, større handlingsrom og tettere på arbeidsmarkedet. Sluttrapport.

Winsvold, Aina (2011): Evaluering av prosjektet Sammen for barn og unge – bedre samordning av tjenester til utsatte barn og unge. NOVA-rapport 18/11.

Wollebæk m. fl. (2015): Betingelser for frivillig innsats – motivasjon og kontekst. Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor. Rapport 2015:1.

Ødegård og Sætrang (2015): Integrasjon og nettverksbygging i flerkulturelle lokalsamfunn. Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor. Notat til KS.

Øia, T. (2012): Ung i Oslo. Nøkkeltall 2012. NOVA-notat nr.7/12.

Aasarød, Askild Matre (2015). Ensomhetsparadokset. Morgenbladet. 21.08.2015.

4.1.1 Besøkte Internettsteder

<http://www.aftenposten.no/nyheter/iriks/Over-700-ordforerkandidater-lover-a-skaffe-flere-lareplasser-8135185.html>

<http://www.akershus.no/Ansvarsomrader/Oppleving/Akershusopplevingen/Den%20gode%20akershus-skolen/IKO-modellen/>

http://www.bufdir.no/Statistikk_og_analyse/Nedsatt_funksjonsevne/Oppvekst_og_utdanning/Skole/

http://www.bufdir.no/Statistikk_og_analyse/Nedsatt_funksjonsevne/Arbeid/

http://www.c-mer.no/web_publicasjon/Husbanken/Ikke_bare_BOLIG_032014/#/1/

<http://www.fhi.no/tema/psykisk-helse/livskvalitet-og-trivsel-hos-barn-og-unge>

[http://gemini.no/2014/01/matte-bestemmer-fracfall-i-skolen/.](http://gemini.no/2014/01/matte-bestemmer-fracfall-i-skolen/)

<http://www.hioa.no/Aktuelle-saker-NOVA-foer-2011/Mindre-ensomhet-i-mellomstore-byer>

<http://www.imdi.no/no/Introduksjonsordningen/Introresultater/>

<https://www.nav.no/no/NAV+og+samfunn/Statistikk/AAP+nedsatt+arbeidsevne+og+uforetrygd+-+statistikk/Uforetrygd>

<http://www.nkvts.no/biblioteket/Publikasjoner/KunnskapMotTrygghetHandle.pdf>

<https://www.regjeringen.no/nb/aktuelt/gratis-kiernetid-i-barnehagen-gir-gode-r/id746924/>

<http://www.sivilsamfunn.no/Info/Aktuelt/Mot-en-felles-definisjon-av-tredje-sektor>

<http://www.ssb.no/utdanning/statistikker/vgogjen>

<http://www.udir.no/globalassets/upload/statistikk/gjennomforing/gjennomforingsbarometeret-2014.pdf>

<http://www.udir.no/Tilstand/Analyser-og-statistikk/vgo/>

<http://www.udir.no/Tilstand/Evaluering-av-Kunnskapsloftet/Gjennomgang-av-spesialundervisningen/>

<http://www.ungdata.no>

<http://www.utdanningsdirektoratet.no>

http://www.ostfold-f.kommune.no/stream_file.asp?iEntityId=15711

4.2 Eksempler på kommuner med god praksis

4.2.1 Tidlig intervensjon og tverrfaglig arbeid

- Aurskog- Høland kommune har utviklet en interaktiv modell som skal være til hjelp i det tverrfaglige og forebyggende arbeidet i hele kommunen
- Tromsø kommune arbeider etter modellen Bedre Tverrfaglig Innsats (BTI). Modellen omfatter alle ansatte i Tromsø kommune som gjennom sitt arbeid kommer i kontakt med barn og unge som har behov for ekstra støtte og oppmerksomhet
- Regional kompetanseplan i Østfold er et eksempel på godt samarbeid på tvers av nivåer og aktører¹¹⁸
- I Bergen og Bodø¹¹⁹ har en etablert et tilbud, DUE (organisert under barnevernstjenesten), som er rettet mot ungdom mellom 16 og 23 år. Ideen bak DUE er at en skal være til stedet der ungdommen er, når de har behov for det. Den enkelte ungdom får et helhetlig, koordinert og individuelt tilpasset tilbud om tett oppfølging i nærmiljøet. Individuell tilpasning, god tilgjengelighet, brukermedvirkning og godt samarbeid mellom etatene er viktige elementer for å lykkes. Blant annet har fleksibel arbeidstid for koordinatorene vært en forutsetning for å oppnå gode resultater.
- *UNGBO – Stavanger*¹²⁰ er et kommunalt ettervernstiltak for ungdom i alderen 16-23 år. Ungdommer som får oppfølging gjennom Ungbo får bistand til å leie leilighet og får i tillegg oppfølgingstjenester. Den enkelte ungdom får en sosialfaglig koordinator, som sammen med ungdommen bestemmer innholdet i oppfølgingen. Ungbo samarbeider med K46, som er et dag-, kveld-, og døgntilbud til unge med rusmiddelproblemer.

4.2.2 Tiltak for å styrke inkludering og norskerfardigheter for barn og familier

- Drammen kommune tilbyr *Gratis kjernetid i barnehage*, som er dokumentert som et godt tiltak for å få flere minoritetsspråklige barn i barnehage, siden forskning viser at barn som har gått i barnehage klarer seg bedre på skolen enn barn som ikke har gått i barnehage.¹²¹ Drammen v/bydelene Fjell og deler av Strømsø har siden 2008 vært del av et forsøksprosjekt med gratis kjernetid i barnehage. Det har vært gjort et aktivt rekrutteringsarbeid blant foreldre og erfaringen er at foreldre som har barn i barnehage gjennom redusert betaling eller gratis kjernetid, etterhvert velger å sende barna på heltidstilbud. Et suksesskriterium er at prosjektleder selv har oppsøkt familier som ikke søker barnehageplass. Prosjektet har gitt mange barn muligheten til å omgås barn med andre språk og å lære norsk.¹²²

4.2.3 Tiltak for å heve kvalitet og resultater i barnehage og grunnskole

- Drammen kommune har iverksatt to store satsinger rettet mot skole og barnehage, Norges Beste Skole (NBS) og Norges Beste Barnehage (NBB). NBS' hovedmålsetting har vært å løfte elevresultater og foreldretilfredshet, og heve Drammensskolens resultater til et nivå over det den sosio-demografiske sammensettingen av befolkningen i Drammen skulle tilsa. NBBs hovedmålsetting har vært å heve kvaliteten på barnehagetilbudet. Begge satsinger er evaluert av Rambøll Management Consulting (2015). Evalueringen viser positive resultater av innsatsene, selv om ikke alle målene er nådd.

¹¹⁸ http://www.ostfold-f.kommune.no/stream_file.asp?iEntityId=15711

¹¹⁹ http://www.c-mer.no/web_publicasjon/Husbanken/Ikke_bare_BOLIG_032014/#/1/

¹²⁰ http://www.c-mer.no/web_publicasjon/Husbanken/Ikke_bare_BOLIG_032014/#/1/

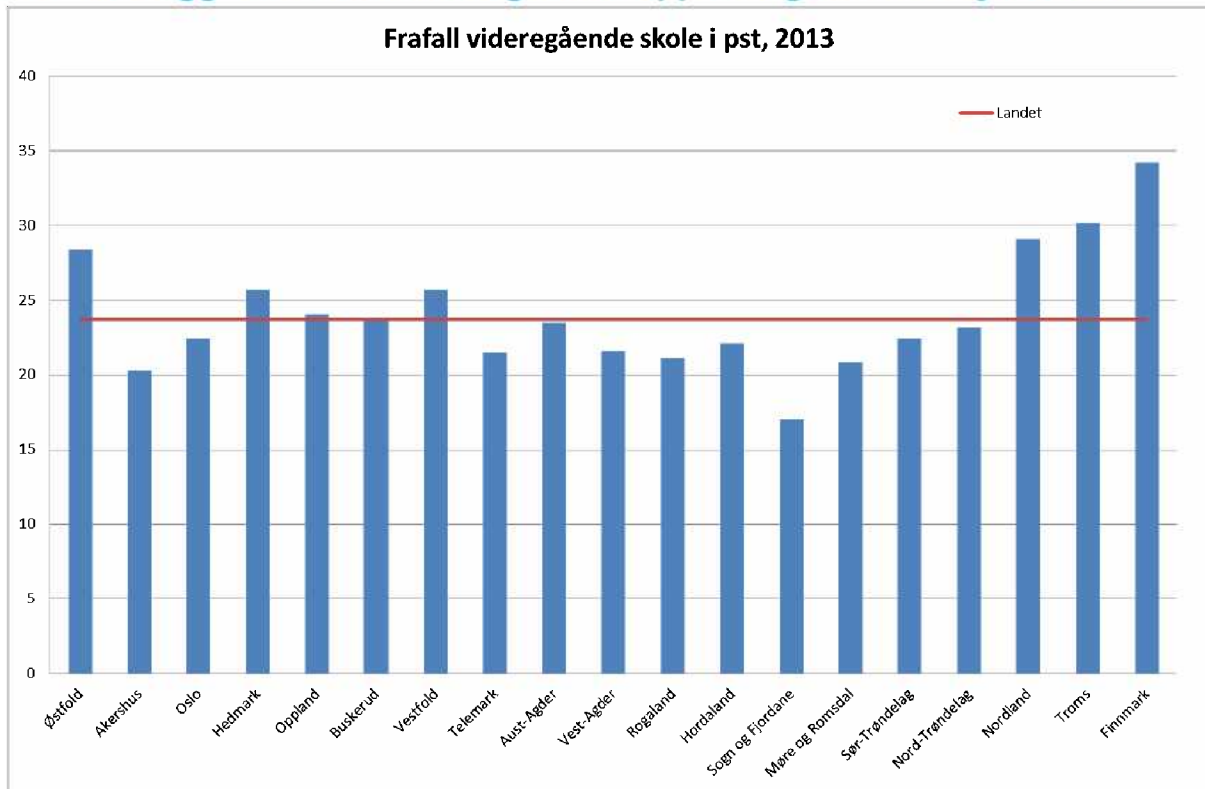
¹²¹ <https://www.regjeringen.no/nb/aktuelt/gratis-kjernetid-i-barnehagen-gir-gode-r/id746924/>

¹²² Beskrivelse av mangfolds- og inkluderingsarbeidet i Drammen. Internt dokument, tilgjengeliggjort for Rambøll.

4.2.4 Tiltak mot frafall i videregående opplæring

- IKO-modellen som benyttes i Akershus fylkeskommune som er et godt eksempel på at tidlig indentifisering og kartlegging av elever i risiko, samt god oppfølging gir bedre gjennomføring¹²³

4.3 Vedlegg 2: Frafall i videregående opplæring for hvert fylke, 2013¹²⁴

Se også vedlagte interaktive modell med tall for frafall i VGO (fylkesvis inndeling):¹²⁵

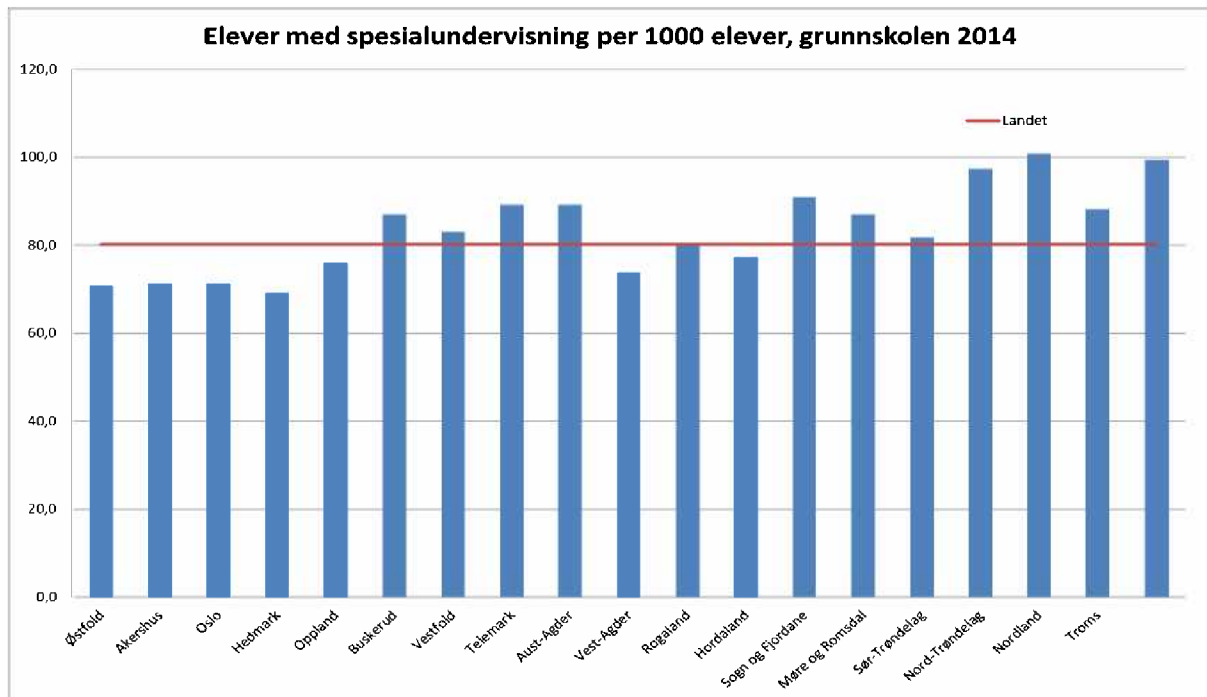
Ekstra -
Tilleggilustrasjon på t

¹²³ <http://www.akershus.no/Ansvarsomrader/Oplering/Akershusoppleringen/Den%20gode%20akershusskolen/IKO-modellen/>

¹²⁴ Kilde; Utdanningsdirektoratet.

¹²⁵ Kilde: KS (2015)

4.4 Vedlegg 3: Andel elever med spesialundervisning i grunnskolen for hvert fylke¹²⁶

Se også vedlagte interaktive modell med tall på andel elever med spesialundervisning (fylkesvis inndeling):¹²⁷

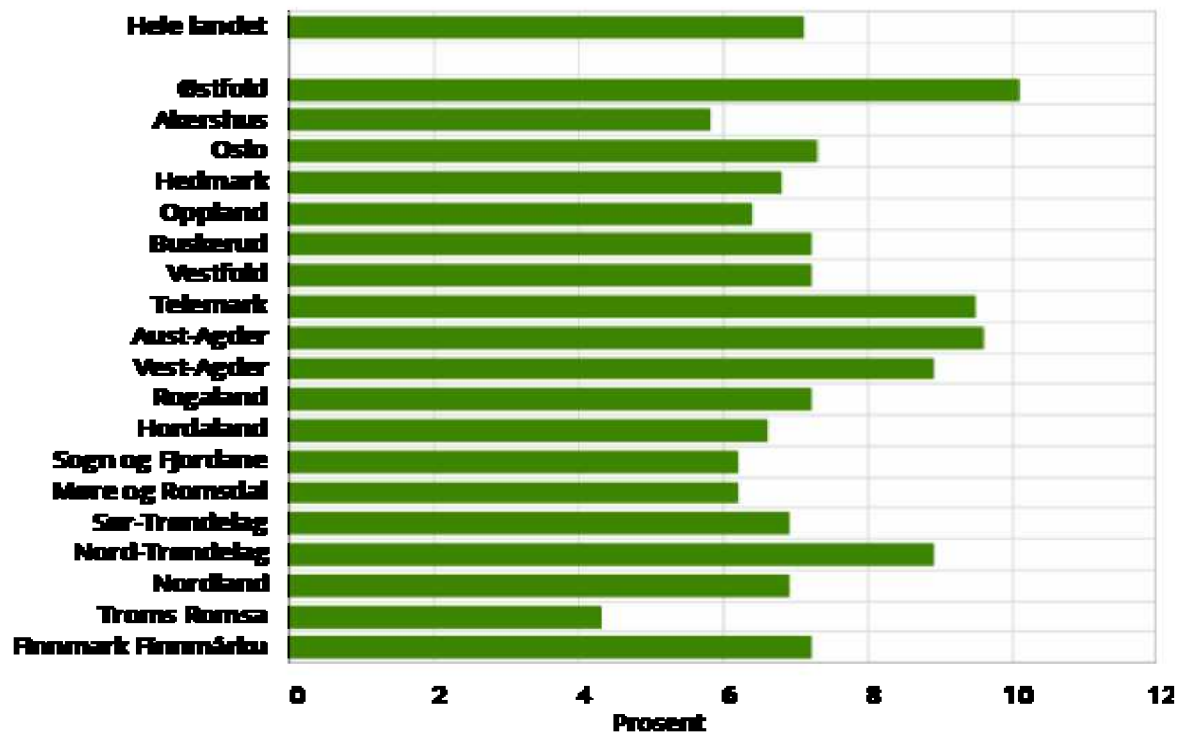
Ekstra -
Tillegillusstrasjon på t

¹²⁶ Kilde: Utdanningsdirektoratet

¹²⁷ Kilde: KS (2015)

4.5 Vedlegg 4: Innvandrere og arbeidsledighet etter bostedsfylke¹²⁸

Figur 1. Innvandrere som er registrert arbeidsledige etter bostedsfylke. I prosent av arbeidsstyrken. Utgangen av mai 2015

¹²⁸ Kilde: SSB (2015).

4.6 Vedlegg 5: Forekomst av psykiske lidelser¹²⁹

Tabell 5. Forholdstall i prevalens (kvinner / menn) i norske og internasjonale studier

	Oslo	S og Fj	NCS	ESEMeD	NEMESIS
<i>Livstidsprevalens</i>					
Depressive lidelser	2,36	2,08	1,63	1,92	1,80
Angstlidelser	2,29	2,38	1,59	1,84	1,81
Rusrelaterte lidelser	0,45	0,27	0,51	0,15	0,25
Minst én lidelse	1,11	1,91	0,97	1,30	0,94
<i>12-månedersprevalens</i>					
Depressive lidelser	2,3	2,15	1,66	2,0	1,70
Angstlidelser	2,57	2,62	1,92	2,29	2,0
Rusrelaterte lidelser	0,38	0,31	0,41	0,18	0,25
Minst én lidelse	1,25	2,0	1,26	1,69	1,00

Tolkning: 2 betyr dobbelt så hyppig for kvinner som for menn, 1 betyr lik forekomst, 0,5 betyr halvparten så hyppig for kvinner som for menn

¹²⁹ Kilde: Mykletun m.fl. (2009): Psykiske lidelser i Norge: Et folkehelseperspektiv. Rapport. Oslo: Nasjonalt folkehelseinstitutt.

4.7 Vedlegg 6: Miljømessige risikofaktorer for utvikling av psykiske lidelser¹³⁰

4.7.1.1 Sosioøkonomisk ulikhet i psykisk helse

- Det er påvist at sosioøkonomisk ulikhet målt gjennom utdanning, yrke, og inntekt har sammenheng med helse og deretter også gjelder for psykisk helse.
- Den sosiale ulikheten i helse i Norge er økende.
- En hypotese hevder at det er de relative forskjellene, snarere enn det absolutte økonomiske nivået som har betydning for helsa og trolig stemmer dette godt overens med data.
- Politiske løsninger for å redusere sosial ulikhet vil trolig indirekte bedre befolkningens psykiske helse.

4.7.1.2 Arbeidsledighet og økonomiske konjunkturer

- Det er betydelig større psykiske helseforskjeller blant personer som er i jobb sammenliknet med de som er utenfor arbeidslivet, enn det er mellom ulike yrkesgrupper
- Arbeid kan forebygge psykiske lidelser gjennom å tilby daglige rutiner og aktiviteter, sosialt samvær, mening i tilværelsene, inntekt og tilhørighet.
- Siden arbeid i det vesentlige er positivt for den psykiske helsen blir et av de viktigste forebyggende tiltak å opprettholde høy sysselsetting.

4.7.1.3 Tilgjengelighet av alkohol som risikofaktor for alkoholrelaterte problemer og lidelser

- Alkoholomsetningen i Norge, og dermed totalkonsumet av alkohol i befolkningen, har ifølge Statistisk Sentralbyrå (SSB) økt med 31 % i perioden 1996 til 2007
- Særlig blant unge kvinner har vi sett en økning i forbruk av alkohol
- Alkoholavgifter og tilgjengelighet reduserer alkoholrelaterte problemer og helseskader. Effektive tiltak inkluderer åpningstider, antall og tetthet av utsalgssteder samt type utsalgssted og aldersgrenser.
- I de senere år har alkoholavgiftene ikke økt like mye som medianinntekten (som har økt med 48 % fra 1990 til 2007). Den alkoholforebyggende effekten av avgifter blir derved tilsvarende redusert.

4.7.1.4 Fysisk inaktivitet

- Det er en omvendt sammenheng mellom fysisk aktivitet og psykiske lidelser. Fysisk inaktivitet øker risikoen for å utvikle psykiske lidelser
- Fysisk aktivitet er vist å ha en moderat til sterk effekt som behandlingsalternativ for depresjon hos voksne og kan også være nyttig ved angstlidelser, schizofreni, ruslidelser og demens.
- Fysisk aktivitet blant barn kan effektivt økes i skolesammenheng, noe som vil kunne virke forebyggende mot psykiske lidelser
- Mennesker med psykiske lidelser vil ofte trenge støtte og bistand for å gjennomføre fysisk aktivitet

4.7.1.5 Samlivsproblemer

- Samlivsbrudd øker risikoen for å utvikle psykiske lidelser både for voksne og barn. Barn av foreldre som skiller seg har også større risiko for skilsmisse i eget forhold som voksne.
- Omtrent halvparten av alle inngåtte ekteskap i Norge ender i skilsmisse og raten av samlivsbrudd er enda større blant samboere.
- Samlivsbrudd kan i noen grad forebygges ved parterapi for par som allerede har problemer i forholdet
- Det er holdepunkter for at dette også er indirekte virksomme tiltak mot psykiske lidelser.

4.7.1.6 Ensomhet

- Opplevelse av lav sosial støtte og ensomhet er en betydelig risikofaktor for psykiske lidelser
- Spesielt blant eldre er det funnet at ensomhet er en svært sterk risikofaktor for depresjon
- Fravær av sosial støtte på jobb er også en risikofaktor for psykiske lidelser
- Mange innvandrere rapporterer at de opplever liten sosial støtte og man finner gjennomgående mer psykiske lidelser blant innvandrere enn blant etnisk norske

¹³⁰ Kilde: Mykletun m.fl. (2009): Psykiske lidelser i Norge: Et folkehelseperspektiv. Rapport. Oslo: Nasjonalt folkehelseinstitutt.

- Sosiale støttegrupper og selvhjelpsgrupper forebygger depresjon og angst ved styrking av mestringskompetanse og reduksjon av belastninger

4.7.1.7 Røyking

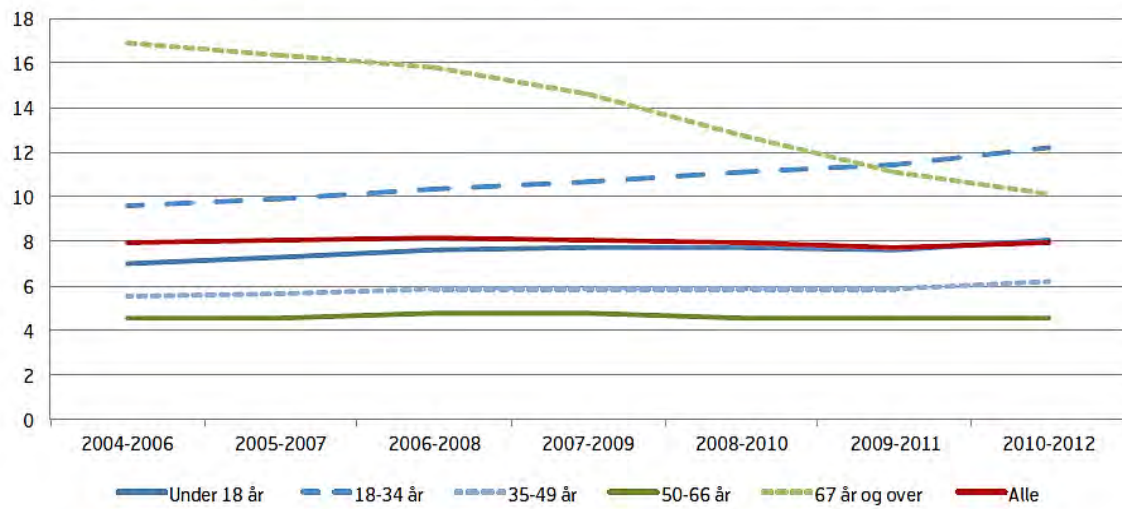
- Det er en assosiasjon mellom røyking og angst og depresjon. Årsakssetningen diskuteres stadig i forskningskretser.
- Enkelte studier konkluderer med at røyking øker depresjon. Selv om det er vanskelig å dokumentere effekt av enkeltstående tiltak, ser forebyggende tiltak mot røyking ut til samlet å ha redusert røyking

4.7.1.8 Opplevelse av misforhold mellom krav og kontroll i arbeidet

- Erkjennelsen av at arbeid generelt er helsebringende forsvinner imidlertid ofte i mediereportasjer
- Belastninger i arbeidet utgjør i denne sammenheng for de fleste en svært beskjeden risikofaktor for psykiske lidelser
- Likevel understrekes det at effekten av høye krav i kombinasjon med lav kontroll ser ut til å ha sterkere effekt på grad av psykiske plager enn det summen av disse tilstandene skulle tilsi, altså en samspillseffekt

4.8 Vedlegg 7: Andel personer med lavinntekt etter alder¹³¹

Figur 5. Andel personer med vedvarende lavinntekt etter alder. Treårsperioder. Prosent

¹³¹ Kilde: SSB.

4.9 Vedlegg 1:Folkehelseprofil for hver kommune

Folkehelseprofilen er et bidrag til kommunens arbeid med å skaffe seg oversikt over helsetilstanden i befolkningen og faktorer som påvirker denne. Profilen tar for seg indikatorer som har betydning for innbyggernes helse, så som levekår, miljø, skole, levevaner helse og sykdom. Det er mulig å hente ut tall for hver enkelt kommune på: <http://khp.fhi.no/PDFVindu.aspx?Nr=0219&sp=1&PDFaar=2015>

Se også vedlagte interaktive modell (ikke uttømmende)med folkehelseprofil for alle kommuner (fylkesvis inndeling):¹³²

Modell

folkehelseprofil med u

Vedlagt er også en modell der kommuner kan sammenligne sin folkehelseprofil med andre kommuner på folkehelseområdet. I modellen er det lagt inn kommuner fra ett geografisk område for å illustrere, men kommunenummer kan endres for å oppdatere modellen til valgte kommuner:¹³³

Modell

folkehelseprofil komm

¹³² Kilde: KS (2015)

¹³³ Kilde: KS (2015)

Arkivsak-dok. 15/01130
Arkivkode
Saksbehandler May-Ann Bruun

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Fylkestyret i Møre og Romsdal	30.09.2015	15/21

KS MR: Medlemsdialog med temaet "Forebygge utenforskap - inkludere i fellesskapet" til KPT/ LT 2016 (FS)

Fylkestyret i Møre og Romsdal har behandlet saken i møte 30.09.2015 sak 15/21

Vedtak

Dette er et viktig samfunnsoppdrag. Styret ber administrasjonene om å sende dette over til kommunen og fylkeskommunen v/rådmennene og be dem legge det frem til orientering i kommunestyrene til drøfting og tilbakemelding. Ungdomspanelet i fylkeskommunen bør også utfordres på dette, særlig det som går på frafallet i videregående skole.

Det var god tilslutning til temaet.

Kulturavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	ENG	Arkivsaknr:	2014/1427
		Arkiv:	143

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
71/15	Komite for næring, kultur og idrett	30.11.2015
200/15	Kommunestyret	10.12.2015

AVGRENSA REVIDERING AV "PRIORITERT HANDLINGSPROGRAM" I KOMMUNEDELPLAN FOR IDRETT, FYSISK AKTIVITET OG FRILUFTSLIV 2015- 2018

Møtebehandling:

Kulturleiar Eileen Gjerde møtte og orienterte i saka.

Rådmannen si tilråding vart samrøystes vedteken.

Tilråding i Komite for næring, kultur og idrett - 30.11.2015

Herøy kommune vedtek i medhald av Pbl. §11-4 å gjere ei avgrensa revidering av kommunedelplanen for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv 2015-2018 slik det ligg føre.

Tilråding:

Herøy kommune vedtek i medhald av Pbl. §11-4 å gjere ei avgrensa revidering av kommunedelplanen for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv 2015-2018 slik det ligg føre.

Særutskrift:

Heida Vel v/Anlaug Varhaugvik Nedre Bergslia 8. 6091 Fosnavåg

Utviklingsleiar

Kulturleiar

Vedlegg:

Søknad frå Heida Vel

Forslag til revidert Prioritert handlingsprogram 2015-2018

Saksopplysningar:

Arbeidsgruppa for Heid Tursti / Trimgruppa i BIL søkte i 2014 om å verte plassert i kommunedelplanen med ein gapahuk på Tverrfjellet.

Gapahuken vart plassert under ordinære anlegg/friluftsliv og plassert på 1. plass då signala frå fylkeskommunen har vore at friluftstiltak vil verte prioriterte ut frå avsette midlar til friluftsliv i ordinær ordning. No viser det seg at gapahukar ikkje kjem under denne ordninga.

Etter samtalar med fylkeskommunen søker no Heida Vel om at gapahuken vert flytta frå ordinære anlegg til nærmiljøanlegg, og at utbyggjar vert endra til Heida Vel.

I fylgje fylkeskommunen er det ikkje naudsynt med høyring vedr. føreslåtte justering.

Vurdering og konklusjon:

Rådmannen anbefalar at Prioritert handlingsprogram vert justert slik framlagt.

Konsekvensar for folkehelse:

Tiltaka i kommunedelplanen for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv er viktige tiltak for ei positiv folkehelse.

Konsekvensar for beredskap:

Ingen.

Konsekvensar for drift:

Ingen ut over allereie vedteke budsjett for 2015.

Fosnavåg, 21.11.2015

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Eileen Gjerde
Avd.leiar

Sakshandsamar: Eileen Gjerde

 HERØY KOMMUNE RÅDMANNEN	
Fs.no. nr. 14/1427	Saksbeh.
22 SEP. 2015	
Ark.kode P	
Ark.kode S	
J.nr.	Dok.nr.
Kassasjon	

Kultu-

Fosnavåg, 1.09.2015

Herøy kommune,
Kulturavdelinga,
6099 Fosnavåg

Søknad om justering i Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv.

Viser til vedlagde Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv.

Arbeidsgruppa for Heid Tursti / Trimgruppa i BIL søkte i 2014 om å verte plassert i kommunedelplanen med ein Gapahuk på Tverrfjellet.

Gapahuken blei plassert i ordinær ordning / friluftsliv og er plassert på 1. plass då signala frå fylket har vore at friluftstiltak vil verte prioriterte ut frå avsette midlar til friluftsliv i ordinær ordning.

No viser det seg at gapahukar ikkje kjem under denne ordninga mens dagsturhytter gjer det.

I arbeidet med realisering av Heid Turløype har arbeidsgruppa for Heid Turløype / BIL Trimgruppa i samarbeid med Herøy kommune stått for framdrifta og ansvaret. No ynskjer arbeidsgruppa å avslutte sitt engasjement, og har teke initiativ til å opprette ein ny registrert organisasjon som skal arbeide vidare for Heid Turløype i samarbeid med kommunen vedk. vedlikehald av løypa, og som vil stå på eigne bein i høve andre aktuelle tiltak til beste for friluftslivet i Heid-området. Den nye organisasjonen har fått namnet Heida Vel. Fleire av initiativtakarane av Heid Turløype er med vidare saman med nye personar.

Etter samtalar med fylket søkjer no Heida Vel om at Gapahuken som står under ordinær ordning vert flytta over til nærmiljøordninga, og organisasjon som vert utbygger, vert endra til Heida Vel. Kostnaden er stipulert til kr. -----

Heida Vel ynskjer å søkje om førehandsgodkjenning av ein gapahuk på Tverrfjellet no i haust, og spelemidlar innan 15. januar 2016, derfor ber vi om at det vert teke ei sak vedk. flytting av gapahuken frå ordinærordning til nærmiljøordninga så snart som råd.

I fylgje fylket er det ikkje naudsynt med høyring vedk. dette.

Heid Turløype har vorte eit svært populært friluftsområde for heile befolkninga. Barnehagar, skular, glade trimmarar, turistar m. m. søkjer over fjellet fleire gongar i veka. Nyheita om at vi ynskjer å plassere ein gapahuk på toppen av Tverrfjellet, har vorte motteke med stor entusiasme. Dette vil verte ein flott møteplass til det populære folkehelseiltaket som vil drage endå fleire ut i terrenget. Også næringslivet trur vi vil nytte gapahuken overfor sine mange kundar. Og hotellet m.fl. Tverrfjellet, solnedgang, utsikt ned på Fosnavåg og Rundebranden / storhavet meiner vi skal "selge" bra.

Vi ber om ei rask behandling av justeringa slik at vi kan kome i gong med arbeidet vidare og rekke å søkje om spelemidlar i 2016.

Med helsing
Styret i Heida Vel,

Anlaug Vårhaugvik
Nedre Bergslia 8,
6091 Fosnavåg

Vedlegg:

Handlingsplanen for Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv.

7. Prioritert handlingsprogram 2015 - 2018

Forslag Revidert handlingsprogram

7.1. Ordinære anlegg/rehabilitering og anlegg for friluftsliv 2015 – 2018

K.sak

	Anleggsoppgåver, tilrettelegging og tiltak	Ansvarleg	Tot. invest	Driftsutg pr. år	Finansiering			Anleggsstart				
			kostnad i 1000 kr		Komm .midlar	Spele midlar	Privatem idler	2012	2013	2014	2015	2016
1	25 meters symjebasseng og stupeavdeling/ rehabilitering Fritidsbadet	Kommunen/ Fritidsbadet	*160.000			13.000			X			
2	Kunstgras Rehab grasbane på Bergsøy stadion	Kommunen/ BIL	10.900	50	2.200	2.500	6.300	X				
3	Kunstgras Gurskøy IL – 7-arbane	Kommunen/ GIL	3.200	35	650	950	1.900		X			
4	Klubblokale/ garderobe/ tribune v/kunstgrasbana	Kommunen/ BIL Fotball	*13.000		2.500	1.600	9.900			X		
5	Klubbhus/ reiskapshus Tjørnvåg IL	Tjørnvåg IL	**								X*	
6	Idrettshall nye Leinøy skule / Einedalen skule	Kommunen / BIL Handball	*20.000			7.000					X*	
7	Kunstgras Moltu IL – rehabilitering av anlegg	Moldtustr IL/ Kommunen	**									X
8	Bygging av Garasje og kiosk på Gurskøy stadion	Gurskøy IL	**									x
9	Fotballhall 100 x 60m	Kommunen/ BIL	**									
	Friluftslivsanlegg											
1	Gapahuk på Tverrfjellet	BIL Trimgruppa	**									X
2	Tursti rundt Myklebustvatnet	Kommunen	**									X
3	Ny sløyfe rundt Grøneåsen / Leikong	Gurskøy IL	*1.200									x

X = oppstartår /bygggestart

* Dette er førebels tal /kryss då anlegga framleis er under planlegging / bygging

**Særleg sikre tal er ikkje avklara

7.2. Handlingsprogram for nærmiljøanlegg

P	Anleggsoppgåver, tilrettelegging og tiltak	Ansvarleg	Invest. kostnad 1000 kr	Driftsutgift pr. år	Finansiering			Anleggsstart					
					KoMi	SpMi	PrMi	2014	2015	2016	2017	2018	
1	Tjørnvåg IL. Aktivitetspark. Skatebane. Paviljong	Tjørnvåg IL Byggetrinn 2	982			300	682	x					
2	Tjørnvåg IL. Aktivitetspark. Tennisbane	Tjørnvåg IL Byggetrinn 3	794			300	494	x					
3	Miljø- og folkehelseiltak langs Heid Turløype	BIL Trimgruppa	160		20	80	60		x				
4	Aktivitetsplass Frøystad	Frøystad Grendelag								x			
5	Heid Folkehelseanlegg Heidbana - ballbinge	Flusund og Berge Grendelag / kommunen	*300							x			
6	Lys frå dagens løype til Kleppeåsen	Gurskøy IL	*450							x			
7	Nytt opplag/ ny utgåve av turkart for Søre Sunnmøre	Samarb. mellom Sande, Hareid, Ulstein og Herøy	*400										
8	Ballbinge/ aktivitetsfelt Fosnavåg sentrum/ Huldal	Kommunen/ grendelag											
9	Ballbinge – Bø skule	Kommunen/ grendelag											
10	Utbetring av trase rundt Lisjeåsen	Gurskøy IL	*200										
11	Heid Folkehelseanlegg – Miniballbinge/løpebane	Flusund og Berge Grendelag	*140										
12	Ballbinge Remøy - rehabilitering	Remøy Grendelag											
13	Tilknytningstrase til Feirelia	Gurskøy IL	*300										
14	Gapahuk på Tverrfjellet	Heid Vel	*400		0	200	200			x			

7.3.

Oversiktsliste for aktivitet 2015– 2018

Nr	Tiltak	Ansvar	Samarbeid med	Total drift pr. år	Kostn. komm. pr. år	Start år	Kommentarar
	Herøy 10 på topp	Kommunen	Grendelag	10000	5000	2001	Delvis Sjølvfinansierande
	Herøy 5 på topp for born og eldre	Kommunen	Grendelag	0	0	vidareføring	Sjølvfinansierande
	Open hall fredagar 5.kvar	Kommunen				vidareføring	Ligg inne i budsjettet
	Fjelltrimmen Gurskøya	Tjørvåg IL	Myrvåg Grendelag			2015	
	Dykkaraktivitetar	Herøy Dykkerklubb				vidareføring	
	Aktivitetar for ungdom???	Adventura Leikong				vidareføring	
	Aktivitetar for ungdom	Adventura Nerlandsøy				vidareføring	
	Bygdevandring med lokalhistorikar. Løype med stasjonar (historie og liknande).	Grendelag					Fleire er gjennomført
	Gurskøya rundt. Årleg tiltak på sykkel.	Samarb. mellom idrettslag i Herøy/Sande				vidareføring	Årleg arrangement
	Idrettsmerke	Idrettslaga, skulene					
	Fotball SFO	B.I.L. Fotball				2009	20 medlemmar
	Turløp Myklebustvatnet rundt	B.I.L.					Springe/jogge rundt vatnet på tid ein dag i veka.
	Turløp Heidløypa rundt	F og B Grendelag				2015	
	Tjukkasgjengn	Frivilligsentralen					Ulike turar kvar veke
	Kajakkaktivitet	Herøy Kajakkklubb					Ulike tilbod for padling og andre aktivitetar til havs
	Sykle til jobben	Kommunen					Manglar dusj/ garderobe
Administrasjonen ber lag og organisasjonar melde inn pågåande og planlagt aktivitet som kan førast i skjema over							

8. Langsiktig del

8.1. *Uprioritert liste over langsiktige behov innan idrett, aktivitet og friluftsliv*

Område type Anleggstype/stad, tilrettelegging og tiltak	Område-kategori Anleggskategori	Eigar/utbygger/ansvarleg	Anslått utbygging s-kostnad	Anslåtte driftsutgifter pr. år
ORDINÆRE ANLEGG	Ordinære			
Klatrevegg/ Klatrehall ved Kulturhuset		Kommunen		
Rehabilitering grasbane og løpebane Munkvoll stadion		Moldtustr IL/ Kommunen		
Hall i Tjørvåg 100x60m / alternativ Moltu		Kommunen / idrettslag		
Storhall i Myrvåg		Interkommunalt samarbeid		
Ishall		Interkommunalt		
Heid Folkehelseanlegg – trimapparat - klatrevegg		Flusund/ Berge Grendelag		
Innandørshall for skateboard				
Gravrøys/kultursti på Løseth		Herøy kommune		
Oppgradering garderobes Moldtustranda Grendahus		Moldtustranda Grendahus		
Utviding/ rehabilitering av Leikanger Grendehus liten sal/ klubblokale/ garderobes/ lager/ skifte av dekke i eksisterande sal		Gurskøy IL / Kommunen		
Kunstgrasdekke på treningsfelt, 7arbane med event. overbygd hall		Tjørvåg IL		
FRILUFTSLIVSANLEGG	Friluftsliv			
Tilknytningstrase Jøsokdalen		Gurskøy IL	400	
Heid Turløype 4. byggetrinn		BIL Trimgruppa / kommunen		
Turstiar i Herøy kommune- oppgradering		Kommunen, grendelag		
Aktivitets- og bade plass i Klubben i Toftestøa		Kommunen, grendelag		

Nautøy Badeplass – aktivitet -veg	Kommune/grendelag			
Tursti Viketoppen		Viketoppen grendelag		
Toftestøa Klubben - badeplass		Toftestøa Vel		
Badeplassar. Registrering av behov for spes. tilrettelegging		Grunneig./ Herøy kom.		
Tursti rundt Djupvikvatnet. Bade-, picnic- og leikeplass, benkar.		Grendelag		
Flytebryggje på Herøy gard		Kommunen/Herøy kystmus.		
Gang- og sykkelsti Voldsund – Sande 5 km.				
Tursti Igesund – Toftestøa				
Opprusting av Sætrevegen og Skaravegen, Tjørnvåg / Sandvika		Sandvika Vel		
NÆRMILJØANLEGG	Nærmiljø			
Klatre / balansepark ved lysløypa Leikong		Gurskøy IL		
Lys frå dagens lysløype til Kleppeåsen		Gurskøy IL	78	
Sti rullestol Kjeldsund		Kommunen/ Kjellsund		
Handicapbåt Djupvikvatnet		Her.og Sande Jeg.&Fis.for.		
Barnepark/ aktivitetspark v/kunstgrasbana / Herøy Kulturhus		Kommunen/ Fritidsbad/ BIL		
Ballbinge Eggesbønes		Storsteinen Grendelag		
Ballbinge Kvalsvik		Kvalsvik Grendelag		
Ballbinge/ Aktiv.pl Ytre Herøy Ungdomskule		Kommunen/ FAU		
Sandvolleyball Remøy		Grendelag		
Handballområde 20 x 20m Bergsøy skule		Kommunen/ FAU		
Sykkelkrossbane, skiløype m.m. overfor Remøy skule		Remøy Grendelag	70	
Klatrevegg på Remøy skule		Remøy Grendelag	20	
Uteplan for parken i Fosnavåg. Aktivitetspark/møteplass		Kommune, lag/org.		
Tursti; "Frå fjøre til fjell" på Leikong		Leikong grendelag		
Miniatyrskyting Bergsøy Skyttarlag		Bergsøy Skyttarlag		
Ordne til eksisterande, / nye aktivitetsplassar i krinsane etter behov. Forbetre aktivitetstilboda på skulepl.		Grendelag / kommunen		

Utviklingsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	JMM	Arkivsaknr:	2013/1190
		Arkiv:	P61

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
214/15	Formannskapet	17.11.2015
201/15	Kommunestyret	10.12.2015

MARINE GRUNNKART SØRE SUNNMØRE - LASERKARTLEGGING AV FJØRESONE

Møtebehandling:

Svein Gjelseth reiste sitt habilitetsspørsmål. Han har vore med i arbeidsgruppe for dette prosjektet. Han gjekk frå under handsaming av habilitet. Svein Gjelseth vart samrøystes kjend inhabil jf. Kl §40, Fvl 6.

Rådmannen si tilråding vart samrøystes vedteken.

Tilråding i Formannskapet - 17.11.2015

Kommunestyret omdisponerer 266 000 kroner frå tidlegare løyvde midlar i prosjektet - *Nettbaserte karttenester for publikum 24/7 2014 til Laserkartlegging av fjøresone.*

Rest sum, 164 000 kroner, vert å nytte som forutsatt til prosjektet *karttenester til publikum 24/7* og overført til 2016.

Tilråding:

Kommunestyret omdisponerer 266 000 kroner frå tidlegare løyvde midlar i prosjektet - *Nettbaserte karttenester for publikum 24/7 2014 til Laserkartlegging av fjøresone.*

Rest sum, 164 000 kroner, vert å nytte som forutsatt til prosjektet *karttenester til publikum 24/7* og overført til 2016.

Særutskrift:
Økonomi
Utviklingsavdelinga

Vedlegg:

1 Notat Pilot Søre Sunnmøre

Saksopplysningar:

Dei fem kommunane Herøy, Ulstein, Hareid, Sande og Vanylven starta i 2014 prosjektet «Marine Grunnkart Søre Sunnmøre». Prosjektet blir gjennomført i samarbeid med Norges Geologiske undersøkelser (NGU) og Runde Miljøsentor (RMS). Statens Kartverk har levert høgoppløyslege djupnedata innhenta med moderne fleistråle ekkolodd. Det er søkt til forsvaret om å få lage kart med oppløysing på 1*1 meter. Dette er innvilga som det einaste området i Norge.

Karta skal dekke sjøområda i alle fem kommunane. I områda nær land og på grunt vatn ved skjer og fluder har ein ikkje djupnedata, då det ikkje er mulig å måle djupner i fjøresona med båt.

Verdi og nytte av dei marine grunnkarta er svært stor for kommunane. Dersom ein får laga kart der både sjø og land blir presentert på same kart vil dette bli ein svært nyttig reiskap for arealplanlegging næringsverksemd og friluftsliv. Ved å gjennomføre kartlegging med laser frå fly vil ein kunne både kartlegge grunne område og kartlegge nøyaktig overgangen mellom sjø og land.

For å diskutere dette vart det halde møte på Runde Miljøsentor den 22. juni mellom med NGU, Kartverket dei fem involverte kommunane, Møre og Romsdal Fylkeskommune mfl. Der vart det lagt fram planar frå Kartverket og NGU om at Søre Sunnmøre skal bli nasjonalt pilotområde for sjøkartlegging. Kartverket har ambisjon om å få til saumlause kart mellom sjø og land. Dette forutset at kystsona (0-5 meter) blir laserkartlagt frå fly (grøn laser). Leiar for Kartverket divisjon sjø, Evert Flier foreslo eit samarbeidsprosjekt med kommunane på Søre Sunnmøre for å gjennomføre den naudsynte laserkartlegginga. Det vart og foreslått at Runde Miljøsentor skal ta seg av den lokale koordineringa mellom kommunane og Kartverket.

Dette prosjektet vil bidra til at Søre Sunnmøre kan vidareutvikle berekraftig verdiskapning og ressurs-forvaltning basert på eit kunnskapsgrunnlag som vil vere heilt unikt for Norge. Regionen vil framstå som et fyrstårn når det gjeld kunnskapsbasert forvaltning og næringsutvikling (Evert Flier, Kartverket).

Vurdering og konklusjon:

Kartverket har talfesta kostnader for prosjektet på 2,5 mill. kroner for sin del av arbeidet. Runde Miljøsentor estimerer kostnader for møter, koordinering, søknader og lokal organisering til 100.000 kroner. Total kostnad for prosjektet blir då kr 2,6 mill. kroner. Eigeninnsats frå kommunane er ikkje tatt med.

Kartverket har foreslått eigenfinansiering på kr 1,7 mill kroner. For å dekke kostnaden på tilsaman 2,6 mill. må kommunane finansiere 900.000 kroner. Dette utgjør 34% av kostnadene.

Kommunane sin del av finansiering foreslår vi blir delt mellom kommunane. Halvparten av kostnadene (kr 450.000 blir delt likt mellom kommunane og utgjør kr 90.000 pr kommune. Dette er kostnader som er uavhengig av kommunene sitt sjøareal. Dette er kostnader til planlegging, organisering, innflyging, rapportering, møøeter etc. Den andre halvdel av kostnadene skal delast etter storleik på sjøareal. Dersom ein bruker denne modellen vil kostnadene fordele seg slik mellom kommunane.

Tabell 4. Fordeling av kostnader mellom kommunar

	Basis finansiering	Sjøareal	%	Arealfinansiering	Total
Ulstein	90 000	92	15	68 771	158 771
Hareid	90 000	56	9	41 860	131 860
Herøy	90 000	235	39	175 664	265 664
Sande	90 000	136	23	101 661	191 661
Vanylven	90 000	83	14	62 043	152 043
Total	450 000	602	100	450 000	900 000

Kostnadene kan fordelast over to år (2016 og 2017)

Rådmannen vurderer dette som eit spanande og innovativt arbeid som set Fosnavåg og Herøy på kartet knytt til banebrytande arbeid nasjonalt og internasjonalt. I april neste år vil dei nye marine grunnkarta verte tilgjengeleggjort for alle og vil legge fundamentet for brei bruk og forskning som bidreg til at sunnmøre får ein unik posisjon.

Ein rår til at ein omdisponerer deler av tidlegare løyvde midlar av prosjektet - **Nettbaserte karttenester for publikum 24/7 2014** til laserkartlegging av fjøresone.

Resterande sum, 164 000 kroner vert å nytte som forutsatt til karttenester til publikum 24/7. Då ein har hatt permisjonar ved utviklingsavdelinga har ein ikkje kunne nytta desse midlane som forutsatt i 2015 og ein rår til at desse vert overført til 2016.

Fosnavåg, 04.11.2015

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Jarl Martin Møller
Avd.leiar

Sakshandsamar: Jarl Martin Møller

NOTAT

Emne	Heldekkende og harmonisert kunnskapsgrunnlag for Søre Sunnmøre
Til	Nils Roar Hareide, Daglig leder Runde Miljøsentert
Fra	Evert Flier, Direktør Sjødivisjon Kartverket
Dato	11. august 2015
Kopi til	Erik Perstuen, Direktør Landdivisjon Kartverket

Innledning

Gjennom prosjektet Marine grunnkart Søre Sunnmøre, har regionen fremskaffet et kunnskapsgrunnlag innenfor et 800 km² stort sjøområde som er unikt for Norge. Detaljerte dybde data som sammen med geologiske data er gjort fritt tilgjengelig gjennom de marine grunnkartene, utgjør basisen i det marine kunnskapsgrunnlaget, og vil kunne gjenbrukes og anvendes innenfor en rekke ulike bruksområder. Selv om prosjektet ikke ferdigstilles før sommeren 2016, er det flere aktører som allerede har hatt stor nytte av tilgang på disse dataene.

Kartverket ønsker å bidra til en ytterligere kvalitetsheving av kunnskapsgrunnlaget gjennom å dekke gapet mellom høyde- og dybde data i de grunneste sjøområdene ved bruk av ny teknologi.

I tillegg ønsker Kartverket å utvikle en felles lokal vertikal referanseramme for høyde- og dybde data, slik at det kan lages sømløse terrengmodeller for land- og sjøområdene i kystsonen.

Helhetlig forvaltning av kystsonen

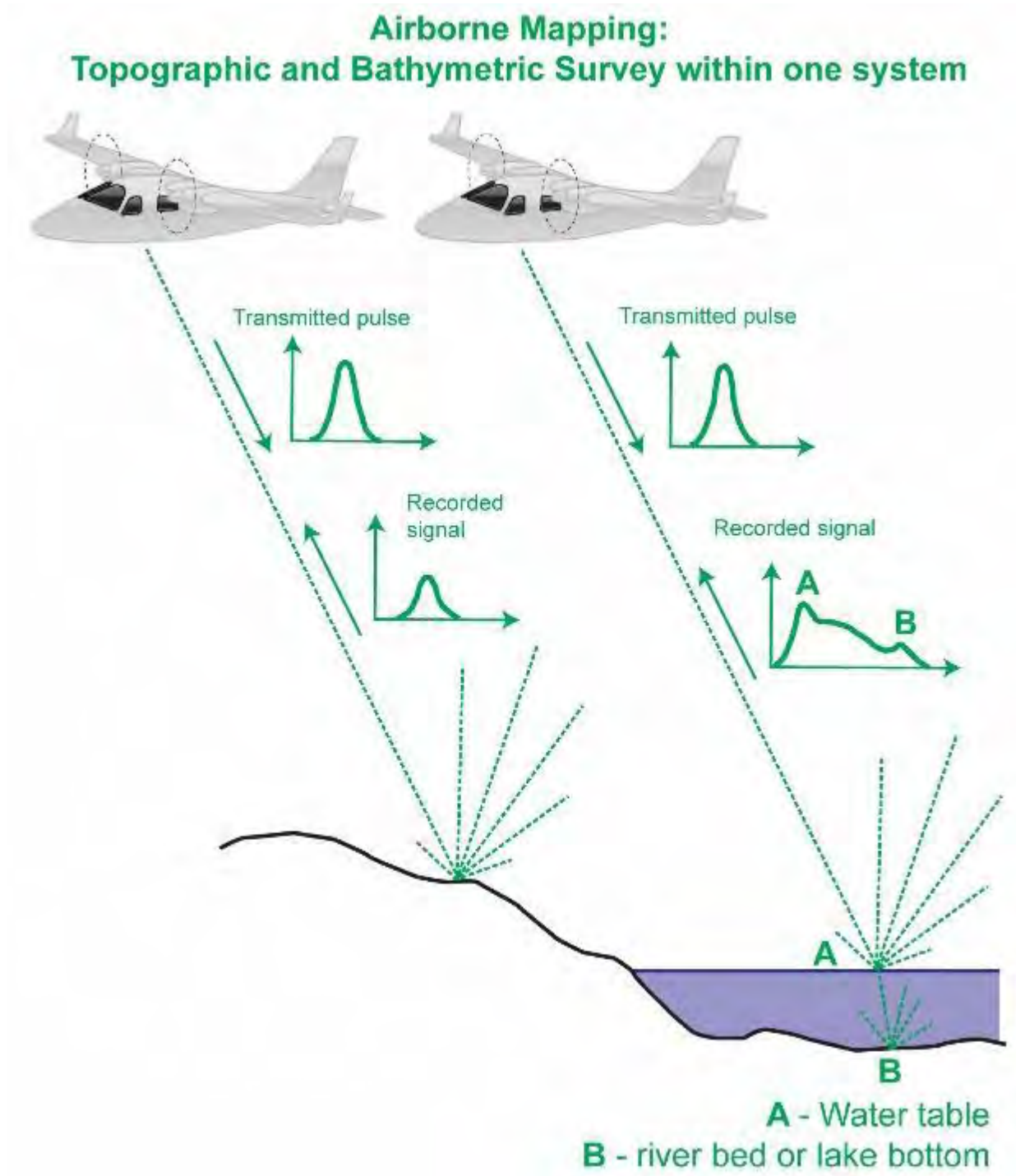
Sømløse terrengmodeller, fra dybde data i sjø til høyde data på land, utgjør selve fundamentet for å kunne bygge et helhetlig kunnskapsgrunnlag for kystsonen. Tiltak i sjøområdene har svært ofte direkte sammenheng med forhold på land. Mulighetene for å kunne integrere data som dekker hele kystsonen, vil bidra til økt helhetsforståelse, effektivisering og styrking av de kunnskapsbaserte plan- og beslutningsprosessene.

Innsamling av dybde data

Innsamling av dybde data langs Norskekysten foregår nærmest utelukkende ved bruk av båt utstyrt med et multistråleekkolodd. Teknologien leverer pålitelige dybde data av høy kvalitet og detaljeringsgrad, men er kompleks, kostbar og tidkrevende. I tillegg er det fysiske begrensninger mht. bruk av målebåter i de grunneste farvannene. Kostnaden pr. kvadratkilometer går dessuten kraftig opp, jo grunnere det blir.

I fjor sommer gjennomførte Kartverket et pilotprosjekt for å teste alternativ teknologi for innsamling av dybde data i grunnere, kystnære områder. Teknologien baserer seg

på såkalt grønn laser fra fly, der dybden fremkommer gjennom signalene reflektert fra hhv. vannoverflaten og havbunnen. Resultatene fra pilotprosjektet (se vedlagt rapport) er lovende, særlig fra 0 til 3 meters dyp, men også dypere under tilstrekkelig gunstige forhold. Laserteknologien vil være et viktig hjelpemiddel til å dekke kunnskapsgapet som oppstår når det dybdemåles og høydemåles med eksisterende teknologi.

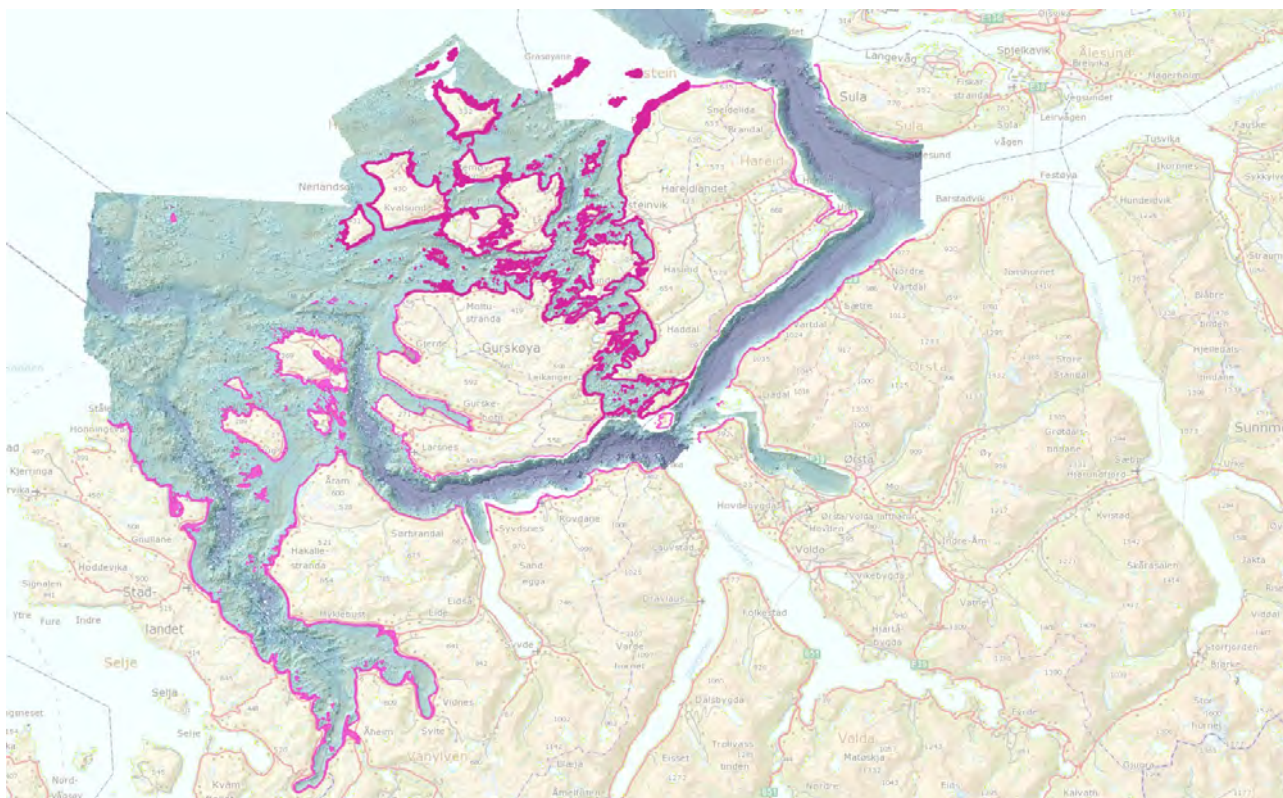

Figur1: Prinsippskisse "Topographic and bathymetric Lidar"

Videreføring av prosjekt Marine grunnkart Søre Sunnmøre

Kartverket ønsker å kunne bidra til en ytterligere kvalitetsheving av kunnskapsgrunnlaget for regionen Søre Sunnmøre gjennom å kartlegge kyststripene mellom sjømålte områder og land med fly/laserteknologi, noe som er vanskelig og tidkrevende å gjennomføre ved bruk av båt/ekkolodd.

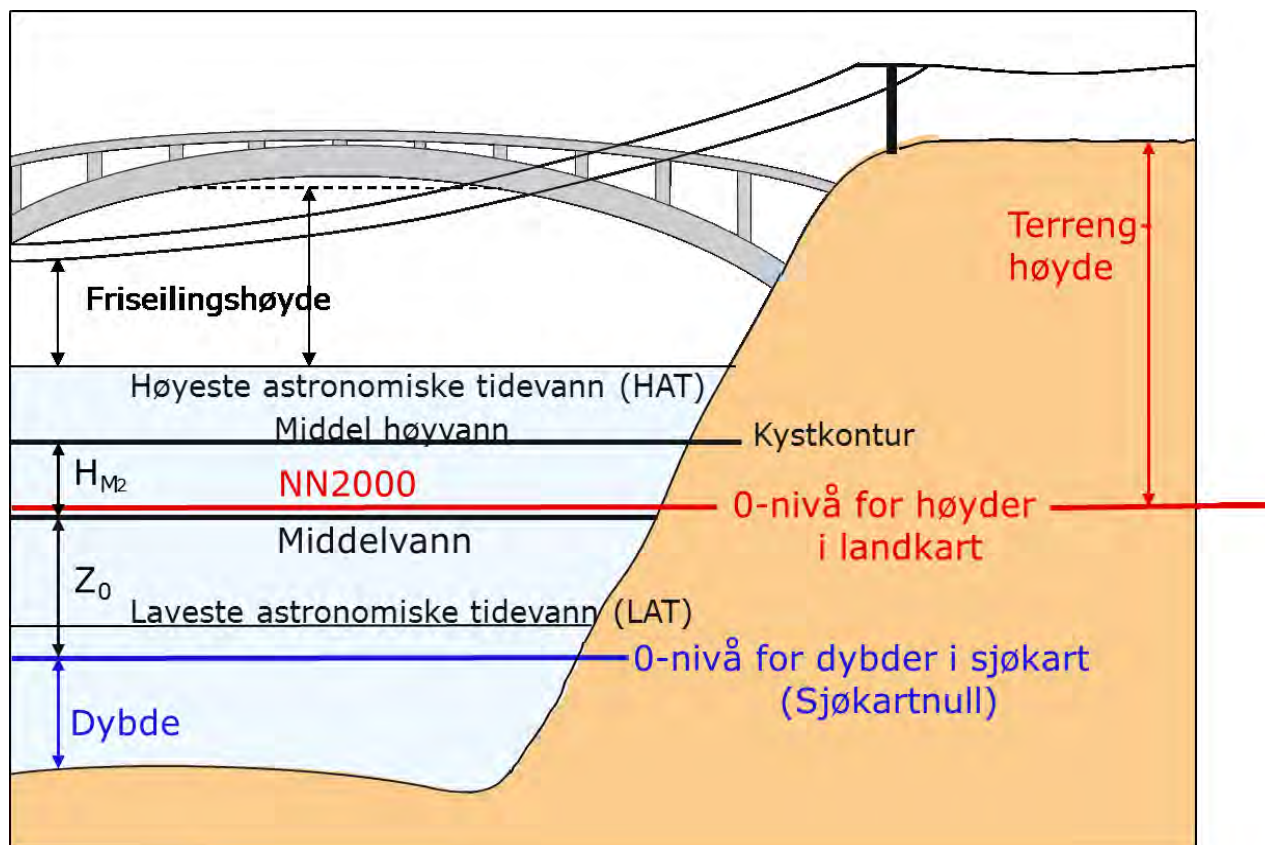
Kartverket vil kunne gjennomføre en grønn laserkartlegging av de prioriterte kyststripene i Søre Sunnmøre i 2016 gjennom en eventuell samfinansiering mellom Kartverket, kommunene, fylkeskommunen, og eventuelle andre interessenter. Kostnaden til kartlegging av kyststripene i Søre Sunnmøre er foreløpig estimert til 2,5 mill. NOK.

Bildet viser kyststripene i Søre Sunnmøre som ikke er kartlagt.

Felles vertikal referanseramme land/sjø

Land og sjø har vært to adskilte domener i århundrer. Dermed har miljøene som knytter seg til hhv. land eller sjø også utviklet seg uavhengig fra hverandre. Det benyttes et annet referansenivå for å definere høyde på land, enn for å definere dybde i sjø.

Når vi kombinerer eksisterende dybde data og høyde data med nye terreng data fra grønn laser, og syr datagrunnlagene sammen ved hjelp av en felles vertikal referanseramme, får vi et helhetlig og harmonisert kunnskapsgrunnlag for regionen Søre Sunnmøre. Dette vil bidra til at Søre Sunnmøre kan videreutvikle bærekraftig verdiskapning og ressursforvaltning basert på et kunnskapsgrunnlag som vil være helt unikt for Norge, og sannsynligvis for resten av verden. Regionen vil fremstå som et fyrtårn når det gjelder kunnskapsbasert forvaltning og næringsutvikling.

Kartverket ønsker å utvikle en felles vertikal referanseramme for Søre Sunnmøre. Et slikt prosjekt har et kostnadsoverslag på 2,3 mill. NOK, og vil eventuelt dekkes av Kartverket.

Samfinansiering

Kartverket ber Runde Miljøsentere å videreformidle notatet til de 5 kommunene, fylkeskommunen og andre aktører i prosjektet Marine grunnkart Søre Sunnmøre.

Kartverket retter med dette en forespørsel til kommunene og fylkeskommunen om å bidra til kartlegging av kyststripa i Søre Sunnmøre med til sammen 800 000 NOK.

Delegerte saker frå avdelingane

DS 372/15 Ferdigattest VA/ledningsanlegg i Sævikane - 11/110 m fl. 09.11.2015 00:00:00

Aurvoll og Furesund as

DS 373/15 Beathe Myklebust 26/40 - Ferdigattest 16.11.2015 00:00:00

Cementprodukt AS

DS 374/15 Anett Skorpen Tarberg 62/2 - Ferdigattest 25.11.2015 00:00:00

Sundli Plan

DS 375/15 Ivar Brekke Flusund - 35/104 - Tilbygg 09.11.2015 00:00:00 Ivar

Brekke Flusund

DS 376/15 Mellombels bruksløyve - 16/91 09.11.2015 00:00:00 Ørsta

Byggservice as

DS 377/15 Mellombels bruksløyve - 31/188 seksjon 6 og 7 30.11.2015

00:00:00 Tømmer Service as

DS 378/15 Gnr 21 Bnr Bnr 42 - Frådeling av tilleggsareal til bnr 21 20.11.2015

00:00:00 Herøy kommune

DS 379/15 Ferdigattest - 60/194 18.11.2015 00:00:00 Vidar Ytre-Haug

DS 380/15 Ferdigattest tilbygg 36/85 seksjon nr 2 11.11.2015 00:00:00 Per

Arne Herskedal

DS 381/15 Gnr 11 Bnr 5 - Frådeling av tilleggsareal til bnr 12 20.11.2015

00:00:00 Johannes Sævik

DS 382/15 Magnus Lillestøl og Olaug Janne Husøy - 60/375 - Endring

ansvarsrett 23.11.2015 00:00:00 Anebyhus as

DS 383/15 Mellombels bruksløyve 1 etg garasje - 46/47 09.11.2015 00:00:00

Helge Djupvik

DS 384/15 Ferdigattest opparbeiding av P-plass - 38/141 09.11.2015 00:00:00

Aurvoll og Furesund as

DS 385/15 Mellombels bruksløyve 2 etg Sunnmørsbadet 27.11.2015 00:00:00

Conplan as

DS 386/15 Ferdigattest 82/5 13.11.2015 00:00:00 Are Pilskog

DS 387/15 Gnr 26 Bnr 8 - Frådeling av tilleggsareal til bnr 51 20.11.2015

00:00:00 Olav Ståle Voldsund

DS 388/15 Ferdigattest - 30/30 18.11.2015 00:00:00 Bygg og System as

DS 389/15 Ferdigattest Heid tursti del 2 - gnr 28 bnr 2 og 6 + gnr 30 bnr 1, 2, 4, 7, 9 og 11 09.11.2015 00:00:00 Aurvoll og Furesund as

DS 390/15 Herøy Eigedom as - 37/78 - Riving av bustadhus 20.11.2015

00:00:00 Prosjektbygg as

DS 391/15 Mellombels bruksløyve - 31/188 - seksjon nr 3 09.11.2015

00:00:00 Tømrer Service as

DS 392/15 Mellombels bruksløyve - 4 mannbustad - 37/51 18.11.2015

00:00:00 Tømrer Service as

DS 393/15 Gnr 53 Bnr 11 - Frådeling av bustadareal 20.11.2015 00:00:00

Gerhard John Tjervåg

DS 394/15 Ferdigattest masseutskifting i grunn - 45/148 09.11.2015 00:00:00

Aurvoll og Furesund as

DS 395/15 Bjørn Leikanger - motorisert ferdsel i utmark for transport av

byggevarer til sel - fornying av løyve 20.11.2015 00:00:00 Bjørn Leikanger

DS 396/15 Heida Vel - 33/1, 9, 10, 1 og 30/7 - Adventsstjerne 09.11.2015

00:00:00 Heida Vel v/Anlaug Varhaugsvik

DS 397/15 Ferdigattest - tilbygg 60/345 27.11.2015 00:00:00 Per Ståle Moltu

DS 398/15 Ferdigattest 30/104 seksjon nr 2 18.11.2015 00:00:00 Palma

Myklebusthaug

DS 399/15 Darlin og Oskar Hovlid 58/46 - Ferdigattest 23.11.2015 00:00:00

Oskar Hovlid

DS 400/15 Tømrer Prosjekt AS 60/382 - Ferdigattest for seksjon 1 og 2

23.11.2015 00:00:00 Tømrer Service AS

DS 401/15 Ferdigattest carport - 19/63 18.11.2015 00:00:00 Svein Nerland

DS 402/15 Tømrer Service as - 80/30 - Endring ansvarsrettar 16.11.2015

00:00:00 Tømrer Service as

DS 403/15 Ferdigattest 30/104 seksjon nr 1 18.11.2015 00:00:00 Kirsti

Petrine Myklebusthaug

DS 404/15 Herøy kommune 20/27 - Endringsløyve for riving og miljøsanering

av Frøystad skule 18.11.2015 00:00:00 BONESMO BYGG CONSULT

DS 405/15 Anita Nevstad og Bjarne Hildre 45/155 - Mellombels bruksløyve

30.11.2015 00:00:00 Enerbygg Bolig AS

DS 406/15 Mørebygg AS 26/200 - Ferdigattest for seksjon 1 og 2 23.11.2015

00:00:00 Mørebygg AS

DS 407/15 Gnr 28 Bnr 2 Frådeling av nausttomter 20.11.2015 00:00:00 Ottar

Lars Hjorthaug

DS 408/15 Runde Miljøsender - Mellombels løyve til utplassering av testrigg i

sjø 30.11.2015 00:00:00 Runde Miljøsender

DS 409/15 Ferdigattest riving hus og uthus - 29/97 20.11.2015 00:00:00

Aurvoll og Furesund as

Referatsaker

Referatsaker

Kommunane i Møre og Romsdal

 HERØY KOMMUNE RADMANNEN	
Reg.nr.	Saksbeh.
30 NOV. 2015	
Ark kode P	
Ark kode S	
J.nr.	Dok.nr.
Kassasjon	

Politikaropplæring Januar 2016

Etter haustens kommunestyreval tilbyr fylkesmannen opplæring om ulikt regelverk som politikarane i kommunane har nytte av å kjenne til.

Opplæringa er planlagt med ein fellesdel i plenum om generelle tema, der det mellom anna vert orientert om busetnad av flyktningar i kommunane.

Etter lunsj blir det parallelle sesjonar om mange viktige tema innan den kommunale verksemda. Her vert alle innlegg halde to gonger med ei pause i mellom, slik at alle deltakarane kan få med seg to foredrag. Dette blir i mindre grupper og det vil bli gode moglegheiter til spørsmål og dialog.

For å lette den økonomiske belastninga på kommunane, er deltakinga for politikarane gratis. I tillegg dekkjer fylkesmannen kr 1000,- pr deltakande politikar. Evt andre deltakarar frå kommunane må betale prisen for ei dagpakke på det enkelte hotell.

Opplæringa vil bli gjennomført fire stadar i fylket frå klokka 0900 til 1545, og deltakarane står fritt til å melde seg på der det høver best.

- 6. januar Surnadal - Thon Hotel Vårsøg
- 7. januar Molde - Quality Hotel Alexandra
- 13. januar Ålesund – Scandic Hotel Parken
- 14. januar Ulstein – Quality Hotel Ulstein

For å utøve rolla som politikar på ein god måte, må ein kjenne til det politiske handlingsrommet innafor mange sektorar i den kommunale verksemda. Fylkesmannen vil derfor oppmode alle politikarane i kommunestyra til å delta på denne opplæringa.

Frist for påmelding er 18. desember 2015 og påmeldinga skjer på fylkesmannen si heimeside.

Med helsing

Lodve Solholm

Helge Mogstad

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.

Vedlegg: Program for politikaropplæring

Program for politkaropplæring

Klokkeslett	Tema	Innleiar
09.00 – 09.30	Fylkesmannen si rolle	Lodve Solholm
09.30 – 10.15	Kommuneloven – saksbehandlingsreglane som gjeld i politiske organ	Helge Mogstad
10.15 – 10.30	Pause	
10.30 – 11.30	Døme på strategisk planlegging	Ekstern innleiar
11.30 – 12.00	Busetting av flyktningar	IMDI og Husbanken
12.00 – 13.00	Lunsj	
13.00- 14.15	Parallele sesjonar	Fylkesmannen
14.15 – 14.30	Pause	
14.30 – 15.45	Parallele sesjonar	Fylkesmannen

Sesjon 1

Korleis treffe lovlege vedtak i politiske organ

Klokkeslett	Tema	Innleiar
1300 – 1415 og 1430 – 1545	Når politikarane gjer «enkeltvedtak» <ul style="list-style-type: none">- Saksførebuing- Grunngeving- Habilitet- Lovlegkontroll	Justis- og beredskap

Sesjon 2

Politikarane sitt handlingsrom etter plan- og bygningslova

Klokkeslett	Tema	Innleiar
1300 – 1415 og 1430 – 1545	Plan- og bygningslova <ul style="list-style-type: none">- Byggesaksbehandlinga- Dispensasjon- Arealplanlegging – motsegn	Justis- og beredskap

Sesjon 3

Når gamlemor treng sjukeheimplass...

Klokkeslett	Tema	Innleiar
1300 – 1415 og 1430 – 1545	<ul style="list-style-type: none">- Eldreomsorg og demens- Velferdsteknologi- Rus / alkohol- Sosiale tenester i NAV- Barnevern- Tvang og makt	Helse og sosial

Sesjon 4

Kommune 2020

Klokkeslett	Tema	Innleiar
1300 – 1415 og 1430 – 1545	Kommunereforma - Status i Møre og Romsdal - Framtidige utfordringar - Vegen framover	Informasjon og kommunal samordning

Sesjon 5

Korleis utnytte det politiske handlingsrommet og bli ein god skuleeigar

Klokkeslett	Tema	Innleiar
1300 – 1445 og 1430 – 1545	Korleis førebygge mobbing Tidleg innsats – tilpassa opplæring / spesialundervisning Korleis utvikle og sikre gode barnehagar	Oppvekst og utdanning

Sesjon 6

Snart på ROBEK ?

Klokkeslett	Tema	Innleiar
1300 – 1445 og 1430 – 1545	Kommuneøkonomi - Nytt inntektssystem - Økonomiske perspektiv	Informasjon og kommunal samordning

Fra: Ida Birgitte Marholm [mailto:ida.birgitte.marholm@vestkontroll.no]
Sendt: 16. november 2015 11:46
Til: postmottak
Kopi: Arnulf Goksøy; Olaus-Jon Kopperstad
Emne: HE 05-15 MØTEPROTOKOLLEN - UTSKRIFT TIL KOMMUNESTYRET

Oversending for behandling, skal som melding til kommunestyret.

Med helsing

 logo

Ida Birgitte Marholm
Sekretær
Tlf: 700 30 445/41 47 62 12

MØTEPROTOKOLL

Utval:	Kontrollutvalet
Stad:	Herøy Rådhus, møterom 1
Dato:	09.11.2015
Tid:	13.00 – 16.30

Medlemer som møtte:

Gerhard Furø	Leiar	
Stian Elveseter	Nestleiar	
Hege Nedreberg Vestavik	Medlem	
Ove Kåre Remøy	Medlem	
Oddbjørg Karen Remøy	Medlem	

Forfall:

Varamedlemer som møtte:

Frå Vest kontroll møte:

Jostein Støylen	Dagleg leiar	
Ida Birgitte Marholm	Sekretær	Ikkje i sak 35

Frå Søre Sunnmøre kommunerevisjon IKS (SSKR IKS) møte:

Bodill Skeide	Dagleg leiar/revisjonssjef	
---------------	----------------------------	--

Frå kommunen, politisk hald og administrasjonen møte:

Olaus-Jon Kopperstad	Rådmann	I sak 36

Andre som møtte:

--	--	--

Gerhard Furø

Stian Elveseter

SAKLISTE:

Saksnr	Innhold
31/15	GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKLISTE. MØTEPROTOKOLLEN
32/15	GJENNOMGANG AV MØTEPROTOKOLLEN FRÅ SISTE MØTE
33/15	MELDINGAR
34/15	ORIENTERING OM KONTROLLUTVALET SITT ARBEID
35/15	REVISJONSPANLEGGING 2015 – FINANSIELL REVISJON
36/15	TERTIALRAPPORTERING PR 01.09.2015

Overordna analyse for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll
Plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll
Andre oppgaver - kven kan pålegge det
Kontrollutvalet er ikkje eit klageorgan
Kva saker skal direkte til kommunestyret og kva skal utvalet uttale seg om

- Kontrollutvalet skal ikkje vere ein arena for politisk omkamp
- Korleis skal kontrollutvalet verte kjent og få respekt for sine saker
- Kontrollutvalsboka
- Tilhøvet til revisjonen
- Orientering i kommunestyret om kontrollutvalet / Årsmelding for kontrollutvalet
- Kontrollutvalet si heimeside
- Lukking av møte
- Inhabilitet
- Aktuelle kurs, lokale og sentrale
- Andre spørsmål som måtte kome opp
- Evt. fordeling av arbeidsoppgaver i utvalet

Spørsmål undervegs og til slutt i orienteringa.

Samrøystes vedtak

Kontrollutvalet tek orienteringa i saka til vitende.

Sak 36 vart teken før sak 35.

SAK 35/15 REVISJONSPLANLEGGING 2015 - FINANSIELL REVISJON

Kontrollutvalet vedtok å lukke møtet i medhald av Kommunelova § 31 nr 3. Jf. Offl. § 24, i samband med at revisor gikk igjennom planleggingsdokumentet for finansiell revisjon for 2015.

Vedlegg

- B-dokument. Dokument for revisjonsplanlegging - finansiell revisjon.
(Unnateke off. innsyn, jfr. offl. § 24.) Utdelt på møtet.

Saksopplysningar

For å utføre ein forsvarleg revisjon har Søre Sunnmøre kommunerevisjon IKS ved revisjonssjef Bodill Skeide, i samsvar med regelverket, utarbeida revisjonsplanlegging for revisjonsarbeidet – finansiell revisjon for året 2015.

Revisjonsplanlegginga består av flg. dokument (som er unnateke off. innsyn):

- Selskapsinformasjon
- Oppdragsvurdering
- Vesentlegheitsgrense
- Bemanning og budsjettert timeforbruk
- Generell risikovurdering og spesifikk risikovurdering på revisjonsområdenivå

- Transaksjonsklasser
- Kontosaldoar
- Tilleggsområder
- Angrepsvinkel

I den grad det er nødvendig vil revisor vil gå igjennom dokumentet på møtet, og svare på spørsmål.

Samrøystes vedtak

Kontrollutvalet tek til etterretning revisjonsplanlegging 2015 – finansiell revisjon, for kommunen, utarbeida av Søre Sunnmøre kommunerevisjon IKS.

SAK 36/15 TERTIALRAPPORTERING PR 01.09.2015

Vedlegg

Formannskapssak 187/15 Tertialrapportering

Formannskapssak 192/15 Budsjettkontroll per 30.09.15 (Utdelt på møtet)

Saksopplysningar

Viser til rådmannen sin tertialrapport pr. 01.09.2015, og saksutgreiinga der.

Det er viktig at kontrollutvalet er orienterte og difor vert rapporten teken opp i utvalet som sak.

Rådmannen ynskjer tilbakemelding på struktur og innhald i rapporten, jf. vurdering og konklusjon i saksutgreiinga. Eg går ut frå at det må gjelde kontrollutvalet også.

Samrøystes vedtak

Kontrollutvalet tek tertialrapportering pr 01.09.2015 til vitende.

MØTET SLUTT.

Møteprotokollen går til:

Kommunestyret som melding

Kontrollutvalet for godkjenning i neste møte

Rådmann til orientering

Ordførar til orientering

Til: Formannskapet
Frå: Kulturleiar

NOTAT: Budsjettstatus, Fosnavåg konserthus og Fosnavåg kino

Spørsmål frå Kaia Runde ifm. siste møte i kommunestyret:

- 1) Avvik mellom registrerte inntekter i billettsystemet og i rekneskapen**
Årsaka til avviket var etterslep i rekneskapsføringa i august grunna ferieavvikling. Dette innebar at ein del inntekter vart bokførte fyrst i september.

- 2) Tiltak knytt til artisthandtering og reiseverksemd**
Artisthandtering:
Konserthuset har endra praksis på dekning av kostnader for innleigde artistar. Dette inneber at vi stryk all alkoholservering frå «raideren» og har innført ei «buy-out» ordning for mat og drikke med eit fast beløp. Endringa reduserer kostnadane på dei aktuelle arrangementa.
Reiseverksemd:
Konserthus og kino prioriterer deltaking på seminar/kurs i regi av nasjonale/regionale aktørar og som gir refusjon/tilskot til deltaking/reise.

- 3) Dobbelt førte sponsorinntekter, 2014.**
Ifm avstemming av kommunens rekneskap vart det avdekka at RDA-tilskot til opningskonserten hadde vorte utbetalt to gongar. Avstemminga vart gjort etter at rekneskapen for 2014 var slutført og kr. 250' måtte difor utgiftsførast i 2015 (det året det vart oppdaga).

- 4) Drift av kino, billettsal og rekneskapstal der.**
Status pr. oktober 2015: 4062 Kino og kiosk.
Avvik grunna høgare inntekter og kostnader enn budsjettert. For perioden var det budsjettert med eit forventa overskot på kr. 61'. Status viser eit overskot på kr. 145'.
Det er vanskeleg å lage ei salsprognose for kino då inntekter og kostnader heng tett saman med om det kjem filmar som publikum vil sjå. Med den informasjonen vi har no så tyder prognosane på ei meirinntekt ved årsslutt på minst 100'.

- 5) Alle lønskostnader til konserthuset er dei også ført på Fosnavåg konserthus?**
Alle lønskostnader i kulturavdelinga vert ført i budsjett(a) til den seksjonen den tilsette høyrer heime. Nokre tilsette gjer oppgåver fordelt på fleire ansvar, og då er løna fordelt prosentvis etter ca. tidsbruk innafor dei respektive ansvarsområda.

Spørsmål frå Bjarne Kvalsvik ifm. siste møte i kommunestyret:

- a) **Rekneskapet pr. aug. 2015 syner at vi har brukt 82 % og vi har igjen 4 månader.**
Årsaka til det %-vise forbruket pr, aug var ein kombinasjon av svaret på spørsmål 1) til Kaia Runde, og at det «*På fleire tenesteområder står det att overføringar, tilskot, refusjonskrav.*» samt at inntekter og kostnader til same aktivitet ikkje alltid fylgjer kvarandre innafor ei rapporteringsperiode.

- b) **Avvik mellom registrerte inntekter i billettsystemet og i rekneskapen**
Sjå svar 1) til Kaia Runde.

- c) **Tiltak knytt til artisthandtering og reiseverksemd**
Sjå svar 2) til Kaia Runde.

- d) **Dobbelt førte sponsorinntekter, 2014.**
Sjå svar 3) til Kaia Runde.

- e) **Kor stort er meirforbruket på kultur?**
Status pr. oktober 2015:

4061 Konserthus.

Avvik grunna høgare inntekter og kostnader enn budsjettert.

For perioden var det budsjettert med eit forventa underskot på kr. 207'. Status viser eit underskot på kr. 298'. Differansen gir ein meirkostnad på kr. 91'.

Prognosane for november og desember tyder på ytterligare kr. 750' i inntekter, og kr. 630' i kostnader. Differansen gir ei meirinntekt på kr. 120'.

Samla prognose ved årsslutt tyder på at rekneskapet vil gå i balanse.

Prognosen for heile kulturavdelinga tyder på eit samla overskot/mindreforbruk på ca. kr. 500'.

Møtekalendar 2016

januar							februar							mars									
Uke	ma	ti	on	to	fr	lø	sø	Uke	ma	ti	on	to	fr	lø	sø	Uke	ma	ti	on	to	fr	lø	sø
53					1	2	3	5	1	2	3	4	5	6	7	9		1	2	3	4	5	6
1	4	5	6	7	8	9	10	6	8	9	10	11	12	13	14	10	7	8	9	10	11	12	13
2	11	12	13	14	15	16	17	7	15	16	17	18	19	20	21	11	14	15	16	17	18	19	20
3	18	19	20		22	23	24	8	22	23	24	25	26	27	28	12	21	22	23	24	25	26	27
4	25	26	27	28	29	30	31	9	29							13	28	29	30	31			
april							mai							juni									
Uke	ma	ti	on	to	fr	lø	sø	Uke	ma	ti	on	to	fr	lø	sø	Uke	ma	ti	on	to	fr	lø	sø
13					1	2	3	17						1	22			1	2	3	4	5	
14	4	5	6	7	8	9	10	18	2	3	4	5	6	7	8	23	6	7	8	9	10	11	12
15	11	12	13	14	15	16	17	19	9	10	11	12	13	14	15	24	13	14	15	16	17	18	19
16	18	19	20		22	23	24	20	16	17	18	19	20	21	22	25	20	21	22	23	24	25	26
17	25	26	27		29	30		21	23	24	25		27	28	29	26	27	28	29	30			
								22	30	31													
juli							august							september									
Uke	ma	ti	on	to	fr	lø	sø	Uke	ma	ti	on	to	fr	lø	sø	Uke	ma	ti	on	to	fr	lø	sø
26					1	2	3	31	1	2	3	4	5	6	7	35				1	2	3	4
27	4	5	6	7	8	9	10	32	8	9	10	11	12	13	14	36	5	6	7	8	9	10	11
28	11	12	13	14	15	16	17	33	15	16	17		19	20	21	37	12	13	14	15	16	17	18
29	18	19	20	21	22	23	24	34	22	23	24		26	27	28	38	19	20	21	22	23	24	25
30	25	26	27	28	29	30	31	35	29	30	31					39	26	27	28	29	30		
oktober							november							desember									
Uke	ma	ti	on	to	fr	lø	sø	Uke	ma	ti	on	to	fr	lø	sø	Uke	ma	ti	on	to	fr	lø	sø
39						1	2	44		1	2	3	4	5	6	48				1	2	3	4
40	3	4	5	6	7	8	9	45	7	8	9	10	11	12	13	49	5	6	7	8	9	10	11
41	10	11	12	13	14	15	16	46	14	15	16	17	18	19	20	50	12	13	14		16	17	18
42	17	18	19	20	21	22	23	47	21	22	23		25	26	27	51	19	20	21	22	23	24	25
43	24	25	26		28	29	30	48	28	29	30					52	26	27	28	29	30	31	
44	31																						

Vinterferie: Veke 8

Haustferie: Veke 41

Kommunestyre
Formannskap

Fra: Henry Jøsokbakke [<mailto:henry.josokbakke@tussa.com>]

Sendt: 1. desember 2015 23:13

Til: postmottak; Arnulf Goksøy

Emne: Interpellasjon til kommunestyremøte den 10des.2015

Interpellasjon!

Til Ordfører.

Det har gjennom fleire år vore stilt spørsmål ved den aktiviteten som North West Management AS driv i Tjørnvåg.

Både naboar og folk i bygda er lei av at det ingenting skjer når det gjeld opprydding og fjerning av gamle utrangerte båtar som ligg ved kai, det er både sinne og frykt i bygda for kva som kan skje med desse gamle båtane.

Av den grunn vart det felles tilsyn med Herøy Kommune og Fylkesmannen den 23. nov 2011. Tilsynet vart generert på grunn av klager og henvendinger frå kommunen.

Etter tilsynet den 23.nov.2011 vart det gitt pålegg i 8 punkt. Det vart sett frist til den 15.mars.2012, der det skulle skriftleg bekreftast til fylkesmannen at forholdene rundt dei 8 punkta var gjennomførde.

Fylkesmannen har i brev av 8.mai 2012 til Herøy Kommune med kopi til North West Eigedom etterspurd opplysningar vedrørende pålegga, og samtidig varsla tvangsmulkt.

Av dei 8 punkta er punkt nr. 2. 3. 5. og 6 Herøy Kommune som har myndigheit for.

Det er no kjent at det skal opnast akuttmottak for asylsøklarar på området. Det er Cristineborg der Ordfører Arnulf Goksøy er eigar som skal leige og drive akuttmottaket i Tjørnvåg.

Kva vil Herøy Kommune gjere for å oppfylle kravet om opprydding som var gitt i 2012. og kan ordføreren sitt selskap være bekjend av å leige lokaler frå et selskap som ikkje oppfyller krava som Herøy Kommune og Fylesmannen har sett til opprydding? Kan Ordføreren som juridisk bindande for Herøy Kommune drive forretning med eit selskap som ikkje forhold seg til dei miljø krav som er pålagd og hjemla i loverket.

Henry Jøsokbakke
Herøy Venstre